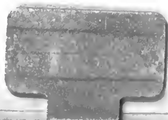

BIBL. NAZ.
162
H
65-68
NAPOLI

BREVIARIUM

ROMANUM.

BREVIARIUM

ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM,

CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

PARS HIEMALIS.

NEAPOLI
EX TYPOGRAPHIA DANTIS.

MDCCCLIV.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

Sacra Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam civitatem vel Diœcesim, etiam de cuiuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur Sacra Rit. Cong.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi iussit.

Loco ✠ Sigilli.

T. Tegrimius *Epis. Assiens. Secret.*

EADEM PRO SANCTIS AD LIBITUM

Eadem Sacra Rituum Congregatio, habita die 2 Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquam diem Festorum mobilium; sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682 generali Decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et

Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis, vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut Festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam, aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EADEM PRO SANCTIS

IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda ex Decr. Sacr. Rit. Cong. 11 Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11 Augusti 1691, et Sanctissimus approbavit die 19 Octobris eiusdem anni 1691.

Loco ✝ Sigilli.

J. Vallemannus *S. R. C. Secret.*

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS

Annus menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum, dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas: tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternisannis diem constituunt; hinc annus ille intercalaris Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

DE ANNI CORRECTIONE,

EJUSQUE NECESSITATE. AC KALENDARIO GREGORIANO.

Quod dictum est, annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est, sex ho-

ras non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus, ultra dies 365, contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem iuncta constituerint dies decem, qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII, non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua iam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xii Kal. Aprilis fuerat constitutum, et xiv Lunam paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit, et rationem, qua cavetur ut in posterum et Æquinoctium vernum, et xiv Luna paschalis a propriis sedibus nunquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xii Kal. Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582 eximerentur, ut post quartam diem Octobris S. Francisco sacram, sequens dies nos esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a xii Kal. Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis; qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600, anno correctionis proximum, post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur: quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700, 1800, 1900, Bissextiles non sint, anno vero 2000 more consueto dies Bissextus intercaletur, Febr. dies 29 continente; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

QUATUOR TEMPORA.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dominicam Pentecostes, post festum Exaltationis sanctæ Crucis.

NUPTIÆ

QUANDO CELEBRARI NON POSSINT JUXTA DECR. CONC. TRIDENTINI.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet: in aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

TABULA PASCHALIS

Litteræ Domin.	Cyclus Epactarum.	Septuag.	Dies Cinerum
D	23.	18. Jan.	4. Febr.
	22. 21. 20. 19. 18. 17. 16.	25. Jan.	11. Febr.
	15. 14. 13. 12. 11. 10. 9.	1. Febr.	18. Febr.
	8. 7. 6. 5. 4. 3. 2.	8. Febr.	25. Febr.
	1. *29.28.27.26. XXV.25.24.	15. Febr.	4. Mart.
E	23. 22.	19. Jan.	5. Febr.
	21. 20. 19. 18. 17. 16. 15.	26. Jan.	12. Febr.
	14. 13. 12. 11. 10. 9. 8.	2. Febr.	19. Febr.
	7. 6. 5. 4. 3. 2. 1.	9. Febr.	26. Febr.
	* 29. 28.27.26. XXV. 25.24.	16. Febr.	5. Mart.
F	23. 22. 21.	20. Jan.	6. Febr.
	20.19. 18. 17. 16. 15. 14.	27. Jan.	13. Febr.
	13. 12. 11. 10. 9. 8. 7.	3. Febr.	20. Febr.
	6. 5. 4. 3. 2. 1. *	10. Febr.	27. Febr.
	29. 28. 27. 26. XXV. 25. 24.	17. Febr.	6. Mart.
G	23. 22. 21. 20.	21. Jan.	7. Febr.
	19. 18. 17. 16. 15. 14. 13.	28. Jan.	14. Febr.
	12. 11. 10. 9. 8. 7. 6.	4. Febr.	21. Febr.
	5. 4. 3. 2. 1. * 29.	11. Febr.	28. Febr.
	28. 27. 26. XXV. 25. 24.	18. Febr.	7. Mart.
A	23. 22. 21. 20. 19.	22. Jan.	8. Febr.
	18. 17. 16. 15. 14. 13. 12.	29. Jan.	15. Febr.
	11. 10. 9. 8. 7. 6. 5.	5. Febr.	22. Febr.
	4. 3. 2. 1. * 29. 28.	12. Febr.	1. Mart.
	27. 26. XXV. 25. 24.	19. Febr.	8. Mart.
B	23. 22. 21. 20. 19. 18.	23. Jan.	9. Febr.
	17. 16. 15. 14. 13. 12. 11.	30. Jan.	16. Febr.
	10. 9. 8. 7. 6. 5. 4.	6. Febr.	23. Febr.
	3. 2. 1. * 29. 28. 27.	13. Febr.	2. Mart.
	26. XXV. 25. 24.	20. Febr.	9. Mart.
C	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17.	24. Jan.	10. Febr.
	16. 15. 14. 13. 12. 11. 10.	31. Jan.	17. Febr.
	9. 8. 7. 6. 5. 4 3.	7. Febr.	24. Febr.
	2. 1. * 29. 28. 27. 26. XXV.	14. Febr.	3. Mart.
	25. 24.	21. Febr.	10. Mart.

NOVA REFORMATA

Pascha	Ascensio	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. inter Pent. et Adv.	Prima Dominica Advent.
22. Mart.	30. Apr.	10. Maii	21. Maii	28	29. Nov.
29. Mart.	7. Maii	17. Maii	28. Maii	27	29.
5. Apr.	14. Maii	24. Maii	4. Junii	26	29.
12. Apr.	21. Maii	31. Maii	11. Junii	25	29.
19. Apr.	28. Maii	7. Junii	18. Junii	24	29.
23. Mart.	1. Maii	11. Maii	22. Maii	28	30. Nov.
30. Mart.	8. Maii	18. Maii	29. Maii	27	30.
6. Apr.	15. Maii	25. Maii	5. Junii	26	30.
13. Apr.	22. Maii	1. Junii	12. Junii	25	30.
20. Apr.	29. Maii	8. Junii	19. Junii	24	30.
24. Mart.	2. Maii	12. Maii	23. Maii	28	1. Dec.
31. Mart.	9. Maii	19. Maii	30. Maii	27	1.
7. Apr.	16. Maii	26. Maii	6. Junii	26	1.
14. Apr.	23. Maii	2. Junii	13. Junii	25	1.
21. Apr.	30. Maii	9. Junii	20. Junii	24	1.
25. Mart.	3. Maii	13. Maii	24. Maii	28	2. Dec.
1. Apr.	10. Maii	20. Maii	31. Maii	27	2.
8. Apr.	17. Maii	27. Maii	7. Junii	26	2.
15. Apr.	24. Maii	3. Junii	14. Junii	25	2.
22. Apr.	31. Maii	10. Junii	21. Junii	24	2.
26. Mart.	4. Maii	14. Maii	25. Maii	28	3. Dec.
2. Apr.	11. Maii	21. Maii	1. Junii	27	3.
9. Apr.	18. Maii	28. Maii	8. Junii	26	3.
16. Apr.	25. Maii	4. Junii	15. Junii	25	3.
23. Apr.	1. Junii	11. Junii	22. Junii	24	3.
27. Mart.	5. Maii	15. Maii	26. Maii	27	27. Nov.
3. Apr.	12. Maii	22. Maii	2. Junii	26	27.
10. Apr.	19. Maii	29. Maii	9. Junii	25	27.
17. Apr.	26. Maii	5. Junii	16. Junii	24	27.
24. Apr.	2. Junii	12. Junii	23. Junii	23	27.
28. Mart.	6. Maii	16. Maii	27. Maii	27	28. Nov.
4. Apr.	13. Maii	23. Maii	3. Junii	26	28.
11. Apr.	20. Maii	30. Maii	10. Junii	25	28.
18. Apr.	27. Maii	6. Junii	17. Junii	24	28.
25. Apr.	3. Junii	13. Junii	24. Junii	23	28.

TABELLA TEMPORARIA

Anni Dni	Litt. Dom.	Aur. nu.	Epactæ.	Septuag.	Dies Cinerum	Pascha.
1854	A	12	i	12. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1855	g	13	xii	4. Feb.	21. Feb.	8. Apr.
1856	f e	14	xxiii	20. Jan.	6. Feb.	23. Mar.
1857	d	15	iv	8. Feb.	25. Feb.	12. Apr.
1858	c	16	xv	31. Jan.	17. Feb.	4. Apr.
1859	b	17	xxvi	20. Feb.	9. Mar.	24. Apr.
1860	A g	18	vii	5. Feb.	22. Feb.	8. Apr.
1861	f	19	xviii	27. Jan.	13. Feb.	31. Mar.
1862	e	1	*	16. Feb.	5. Mar.	20. Apr.
1863	d	2	xi	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1864	c b	3	xxii	24. Jan.	10. Feb.	27. Mar.
1865	A	4	iii	12. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1866	g	5	xiv	28. Jan.	14. Feb.	1. Apr.
1867	f	6	xxv	17. Feb.	6. Mar.	21. Apr.
1868	e d	7	vi	9. Feb.	26. Feb.	12. Apr.
1869	c	8	xvii	24. Jan.	10. Feb.	28. Mar.
1870	b	9	xxviii	13. Feb.	2. Mar.	17. Apr.
1871	A	10	ix	5. Feb.	22. Feb.	9. Apr.
1872	g f	11	xx	28. Jan.	14. Feb.	31. Mar.
1873	e	12	i	9. Feb.	26. Feb.	13. Apr.
1874	d	13	xii	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1875	c	14	xxiii	24. Jan.	10. Feb.	28. Mar.
1876	b A	15	iv	13. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1877	g	16	xv	28. Jan.	14. Feb.	1. Apr.
1878	f	17	xxvi	17. Feb.	6. Mar.	21. Apr.
1879	e	18	vii	9. Feb.	26. Feb.	13. Apr.
1880	d c	19	xviii	25. Jan.	11. Feb.	28. Mar.
1881	b	1	*	13. Feb.	2. Mar.	17. Apr.
1882	A	2	xi	5. Feb.	22. Feb.	9. Apr.
1883	g	3	xxii	21. Jan.	7. Feb.	25. Mar.
1884	f e	4	iii	10. Feb.	27. Feb.	13. Apr.
1885	d	5	xiv	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1886	c	6	xxv	14. Feb.	3. Mar.	18. Apr.
1887	b	7	vi	6. Feb.	23. Feb.	10. Apr.
1888	A g	8	xvii	29. Jan.	15. Feb.	1. Apr.
1889	f	9	xxviii	17. Febr.	6. Mart.	21. Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi.	Indic.	Dom. post P.	i. Domin. Adventus.
1854	25. Maii	4. Junii	15. Junii	12	25	3. Dec.
1855	17. Maii	27. Maii	7. Junii	13	26	2. Dec.
1856	1. Maii	11. Maii	22. Maii	14	28	30. Nov.
1857	21. Maii	31. Maii	11. Junii	15	25	29. Nov.
1858	13. Maii	23. Maii	3. Junii	1	26	28. Nov.
1859	2. Junii	12. Junii	23. Junii	2	23	27. Nov.
1860	17. Maii	27. Maii	7. Junii	3	26	2. Dec.
1861	9. Maii	19. Maii	30. Maii	4	27	1. Dec.
1862	29. Maii	8. Junii	19. Junii	5	24	30. Nov.
1863	14. Maii	24. Maii	4. Junii	6	26	29. Nov.
1864	5. Maii	15. Maii	26. Maii	7	27	27. Nov.
1865	25. Maii	4. Junii	15. Junii	8	25	3. Dec.
1866	10. Maii	20. Maii	31. Maii	9	27	2. Dec.
1867	30. Maii	9. Junii	20. Junii	10	24	1. Dec.
1868	21. Maii	31. Maii	11. Junii	11	25	29. Nov.
1869	6. Maii	16. Maii	27. Maii	12	27	28. Nov.
1870	26. Maii	5. Junii	16. Junii	13	24	27. Nov.
1871	18. Maii	28. Maii	8. Junii	14	26	3. Dec.
1872	9. Maii	19. Maii	30. Maii	15	27	1. Dec.
1873	22. Maii	1. Junii	12. Junii	1	25	30. Nov.
1874	14. Maii	24. Maii	4. Junii	2	26	29. Nov.
1875	6. Maii	16. Maii	27. Maii	3	27	28. Nov.
1876	25. Maii	4. Junii	15. Junii	4	25	3. Dec.
1877	10. Maii	20. Maii	31. Maii	5	27	2. Dec.
1878	30. Maii	9. Junii	20. Junii	6	24	1. Dec.
1879	22. Maii	1. Junii	12. Junii	7	25	30. Nov.
1880	6. Maii	16. Maii	27. Maii	8	27	28. Nov.
1881	26. Maii	5. Junii	16. Junii	9	24	27. Nov.
1882	18. Maii	28. Maii	8. Junii	10	26	3. Dec.
1883	3. Maii	13. Maii	24. Maii	11	28	2. Dec.
1884	22. Maii	1. Junii	12. Junii	12	25	30. Nov.
1885	14. Maii	24. Maii	4. Junii	13	26	29. Nov.
1886	27. Maii	6. Junii	17. Junii	14	24	28. Nov.
1887	19. Maii	29. Maii	9. Junii	15	25	27. Nov.
1888	10. Maii	20. Maii	31. Maii	1	27	2. Dec.
1889	30. Maii	9. Junii	20. Junii	2	24	1. Dec.

KALENDARIUM.

NOVEMBER.

C. Ep.	L. D.	D. M.			
25 24	b	v	27		
23	c	iv	28	Jacobi de Marchia C. *Dupl. maj.*	
				In App.	189*
22	d	iii	29	Comm. S. Saturnini Mart.	385
				Emygdii Ep. et M. *Dupl. in App.*	191*
21	e	*Pr.*	30	*Andreæ Apostoli*, Dupl. 2. Class.	385

DECEMBER.

20	f	*Kal.*	1		
19	g	iv	2	Bibianæ Virg. et Mart. *Semid.*	392
18	A	iii	3	Francisci Xaverii Conf., *Dupl.*	394
				In App. Dupl. maj.	193*
17	b	*Pr.*	4	Petri Chris., Ep. Conf. et Doct. *Dupl.*	
				Comm. S. Barbaræ Virg. et Mart.	397
				Barbaræ V. et M. *Semid. in App.*	193*
16	c	*Non.*	5	Commemoratio S. Sabbæ, Abb.	400
15	d	viii	6	Nicolai Ep. et Conf. *Dupl.*	400
				In App. Dupl. maj.	194*
14	e	vii	7	Ambrosii Ep. Conf. et Doct. *Dupl.*	402
				Vigilia Immaculatæ Conceptionis B. M. V. *in App.*	194*
13	f	vi	8	*Conceptio B. M. V.* Dupl 1. Class.	403
				Immaculata Conceptio B. M. V. *In App. Dupl. 1. Clas. cum Oct.*	195*
12	g	v	9	De Octava.	406
				De Octava *in App.*	200*
11	A	iv	10	De Oct. Com. S. Melchiadis, Pp. et M.	407
				Translatio almæ Domus B. M. V. *Duplex maj. in App.*	202*
				De Octava *in App.*	209*
10	b	iii	11	Damasi Pp. et C., *Semid.* Com. Oct.	409
9	c	*Pr.*	12	De Octava.	410
				De Octava *in App.*	212*

	8	d	*Idib.*	13	Luciæ V. et M. *Dupl.* Com. Oct.	412
	7	e	xix	14	De Octava.	414
					Agnelli ab. *Dupl. maj. in App.*	214*
					De Octava *in App.*	215*
	6	f	xviii	15	Octava Conceptionis, *Dupl.*	416
					Octava Immac. Concept. *in App.*	218*
	5	g	xvii	16	Eusebii, Episc. et Mart. *Semid.*	417
					Patrocinii S. Januarii Ep. et M. *Dupl. maj. in App.*	220*
	4	A	xvi	17		
	3	b	xv	18	Expectatio Partus B. M. V. *Duplex maj. in App.*	226*
	2	c	xiv	19		
	1	d	xiii	20	Vigilia	
	*	e	xii	21	*Thomæ Apostoli.* Dupl. 2. Class.	419
	29	f	xi	22		
	28	g	x	23		
	27	A	ix	24	Vigilia.	198
	26	b	viii	25	*Nativitas D.N.J.C.* Dupl. 1. Clas.	201
xxv	25	c	vii	26	*Stephani Prot.* Dupl. 1. Cl. Com. Oct.	218
	24	d	vi	27	*Joan. Ap. et Ev.* Dupl. 2. Cl. Com. Oct.	224
	23	e	v	28	*Ss. Innocent.* Dupl. 2. Cl. Com. Oct.	229
	22	f	iv	29	Thomæ Cantuariensis Ep. et Mart., *Semid.* Com. Oct.	236
	21	g	iii	30	De Dominica infra Oct. Nativit., vel de Oct. cum com. aliar. Octavar.	239
xix	20	A	*Pr.*	31	Silvestri Pp. et C., *Dupl.* Com. Oct.	246

JANUARIUS.

	*	A	*Kal.*	1	*Circumcisio Domini*, Dupl. 2. Class.	249
	29	b	iv	2	Octava S. Stephani, *Duplex.*	260
	28	c	iii	3	Octava S. Joannis Apostoli, *Duplex.*	264
	27	d	*Pr.*	4	Octava Ss. Innocentium, *Duplex.*	268
	26	e	*Non.*	5	Vig. Epiph. *Sem.* com. S. Teles. P. et M.	271
xxv	25	f	viii	6	*Epiphania Domini*, Duplex. 1. Clas.	275
	24	g	vii	7	De Octava Epiphaniæ.	288
	23	A	vi	8	De Octava.	et seq.
	22	b	v	9	De Octava.	
	21	c	iv	10	De Octava.	
	20	d	iii	11	De Oct. Com. S. Hygini Papæ et Mart.	422
	19	e	*Pr.*	12	De Octava.	
	18	f	*Idi.*	13	Octava Epiphaniæ, *Duplex.*	
					* Dominica II. post Epiph., *Fest. SS. Nominis Jesu*, Dupl. 2. Class.	423

17	g	xix	14	Hilarii, Episc. et Conf. *Semid.* Comm. S. Felicis, Presbyteri et Mart.	431
				Potiti Mart. *Dupl. in App.*	234*
16	A	xviii	15	Pauli pr. Erem. *Dup.* com. S. Mau. Ab.	434
15	b	xvii	16	Marcelli, Papæ et Mart. *Semid.*	437
14	c	xvi	17	Antonii Abbatis, *Duplex.*	439
				In App. Dupl. maj.	240*
13	d	xv	18	*Cathedra S. Petri Romæ*, Duplex maj. Com. S. Priscæ, Virg. et Mart.	440
				Translatio S. Thomæ Aquin. *Dupl. in App.*	240*
12	e	xiv	19	Canuti, Regis et Mart. *Sem. ad libit.* Comm. Ss. Marii etc. Mart.	445
11	f	xiii	20	Fabiani et Sebastiani Mart. *Dupl.*	448
10	g	xii	21	Agnetis, Virg. et Mart. *Dupl.*	450
9	A	xi	22	Vincentii et Anastasii, Mart. *Semid.*	458
8	b	x	23	Raymundi de Pennaf., C. *Sem.* Com. S. Emerentianæ, Virg. et Mart.	460
				DesponsatioB.M.V. *Dup.maj.inAp.*	241*
				Ildefonsi Ep. et C. Sem. *in App.*	245*
7	c	ix	24	Timothei, Episc. et Mart., *Semid.*	462
6	d	viii	25	*Conversio S. Pauli Ap.*, Dupl. maj.	463
5	e	vii	26	Polycarpi, Episc. et Mart. *Semid.*	469
4	f	vi	27	Joannis Chrysost. Ep. C. et Doct. *Dup.*	471
3	g	v	28	Agnetis secundo.	474
				Juliani Ep. et C. *Semid. in App.*	247*
2	A	iv	29	Francisci Salesii, Ep. et C. *Dupl.*	474
1	b	iii	30	Martinæ, Virg. et Mart. *Semid.*	476
*	c	*Pr.*	31	Petri Nolasci, Conf. *Duplex.*	478

FEBRUARIUS.

29	d	*Kal.*	1	Ignatii, Episc. et Mart., *Semid.*	480
28	e	iv	2	*Purificatio B.M.V.* Dupl. 2. Clas.	483
27	f	iii	3	Blasii, Episc. et Mart.	488
				In App. Dupl. Maj.	249*
xxv 26	g	*Pr.*	4	Andreæ Corsini, Ep. et Conf. *Dupl.*	489
24	A	*Non.*	5	Agathæ, Virg. et Mart. *Dupl.*	490
23	b	viii	6	Dorotheæ, Virg. et Mart.	499
				Leucii Ep. et C. *Dupl. in App.*	251*
22	c	vii	7	Romualdi, Abbatis, *Duplex.*	500
21	d	vi	8	Joannis de Matha Conf. *Dupl.*	501
20	e	v	9	Apolloniæ, Virg. et Mart.	503
19	f	iv	10	Scholasticæ, Virg. *Dupl.*	504

18	g	iii	11		
17	A	*Pr.*	12		
16	b	*Idib.*	13		
15	c	xvi	14	Valentini, Presbyteri et Mart.	506
14	d	xv	15	Faustini et Jovitæ, Mart.	506
13	e	xiv	16		
12	f	xiii	17		
11	g	xii	18	Simeonis, Episcopi et Mart.	506
10	A	xi	19		
9	b	x	20		
8	c	ix	21		
7	d	viii	22	*Cathedra S. Petri Antioc.* Dupl. maj.	507
6	e	vii	23	Petri Damiani, Card. Episc. Conf. et Eccl. Doct. *Dupl.* Comm. Vigiliæ.	509
5	f	vi	24	*Mathiæ Apostoli*, Dupl. 2. Class.	512
4	g	v	25		
3	A	iv	26	Margaritæ de'Cort. *Sem. in App.*	252*
2	b	iii	27		
1	c	*Pr.*	28		

In anno Bissextili Februarius est dierum 29, et Festum S. Mathiæ celebratur 25 Februarii, et bis dicitur *Sexto Kalendas*, id est, die 24 et die 24, et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem : ut si in Januario, littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est g, etc., et f bis servit 24, 25.

Officia de Passione.

Orationis D.N.J.C. in Monte Oliveti. *Dup. maj. in App.* 257*
Solemnis Comm. Pass. D.N.J.C. *Dup. i. Clas. cum Oct.* 267*

MARTIUS.

	*	d	*Kal.*	1		
	29	e	vi	2		
	28	f	v	3		
	27	g	iv	4	Casimiri C. *Sem.* Com. S. Lucii P. et M.	514
	26	A	iii	5	Joann. Joseph. de Cruce Conf. *Dupl. maj. in App.*	254*
xxv	25	b	*Pr.*	6		
	24	c	*Non.*	7	Thomæ de Aqu. C. et Ecc. Doct. *Dupl.* Com. Ss. Perpetuæ et Felicitatis M.	516
	23	d	viii	8	Joannis de Deo, Conf. *Dupl.*	518
	22	e	vii	9	Franciscæ Viduæ, *Dupl.*	521
	21	f	vi	10	Quadraginta Mart. *Semid.*	524
	20	g	v	11		
	19	A	iv	12	Gregorii Pp., Conf. et Eccl. D. *Dupl.*	525

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt: deinde legatur Regula iuxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur, quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis, et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1. quia si ad eum tam Duplex, quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem iuxta dictum numerum apposita sic habet: 1. Translatio de primo, Officium de secundo. Id est, Duplex primæ classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica primæ classis: quia cum in his Regulis dicitur, De primo, seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum: cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et maiora per annum, et quæ Dominicæ et Feriæ maiores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS,

In quibus nulla fit comm. quorumcumque Festorum occurr. nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Assumptio B. Mariæ virginis.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum SS. Apostolorum Petri et Pauli
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASSIS

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum.

Circumcisio Domini.
Festum sanctissimi Nominis Jesu
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Festum Pretiosissimi Sanguinis.
Inventio sanctæ Crucis.
Purificatio, Annuntiatio, Nativitas, Conceptio — B. Mariæ Virg.

Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomart.
Festum SS. Innocentium.
Festum S. Joseph.
Festum sancti Laurentii.
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.

DOMINICÆ MAJORES
dividuntur in duas classes.

Dominicæ primæ classis, quæ nunquam omittuntur.
Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASS.

Quæ non omittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, et eiusdem Dedicatione: et tunc de iis fit semper commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventus.

Dominicæ { Septuagesimæ. Sexagesimæ, Quinquagesimæ.

Secunda, Tertia, Quarta } Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,
Quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio S. Crucis.

Festum Septem Dolorum. Visitatio. Festum de Monte Carmelo. Festum ad Nives. Festum SS. Nominis. Festum de Mercede. Festum SS. Rosarii. Præsentatio } B. Mariæ.

Conversio S. Pauli Apostoli.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum sancti Joannis ante Portam Latinam.
Apparitio S. Michaelis Archangeli.
S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Annæ Matris B. V. Mariæ.
Festum S. Petri ad Vincula.
Festum S. Joachim Confessoris.
Festum Decollationis S. Joannis Baptistæ.
Patronorum minus principalium

FERIÆ MAJORES,
De quibus semper fit commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum.
Secunda Rogationum.

SI OCCURRAT EODEM DIE.

Duplex i.class.et	6	4	0	6	2	4	6	2	2	8	4	4	1
Duplex ii. class.	4	4	0	4	2	4	6	2	8	1	4	1	1
Duplex per ann.	4	4	0	4	2	1	4	8	1	1	4	1	1
Dies inf. Octav.	4	4	0	4	3	3	7	3	5	5	3	3	3
Dies Octavæ.	4	4	0	4	2	7	4	2	3	3	4	3	3
Semiduplex.	4	4	0	4	8	1	4	1	1	1	1	1	1
Simplex.	3	3	3	0	3	3	3	3	3	5	3	3	3
S.Maria in Sabb.	5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feria maior.	6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Vigilia	0	5	6	4	3	3	3	3	3	5	0	0	0
1. Tran.de primo Off. de secundo. 2. Offic. de primo translat.de ii. 3. Com. de primo Off. de secundo. 4. Off. de primo, commem. de ii. 5. Nihil de primo, Off. de secundo. 6. Off. de primo, nihil de secundo. 7. Off. de digniori, commemorat. de minus digno. 8. Off. de digniori, translatio de minus digno.	Vigilia	Feria maior.	S. Maria in Sabbato.	Simplex.	Semiduplex.	Dies Octavæ.	Dies infra Octavam.	Duplex per annum.	Duplex secundæ classis.	Duplex primæ classis.	Dominica per annum.	Dominica secundæ classis.	Dominica primæ classis.

Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni, et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis eiusdem, occurrens in Vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota maiori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis B. Virginis, et omnium Sanctorum, transfertur. Insuper prima-

riaFesta S. Joannis Baptistæ; et SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et eiusdem Dedicatione, cum commemoratione Octavæ: alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato, nisi i. vel ii. classis, et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proxime sequentem diem: quæ si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Oct.

De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit commemoratio, quocumque Festo in illis occurr.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria iv. Cinerum usque ad Dominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17 Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava: sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono, vel Titulari absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, vel Semiduplici, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam, et de eis fiat Officium Semiduplex: nisi tamen sint de maioribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de aliis nihil fit.

De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cuiuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, et Feria ii. Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

D. mai. seu i. et ii. cl. cum	Sancta Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per annum minore.	Duplici per annum maiore.	Patrono, seu Titulo Ecclesiæ.	Duplici secundæ classis.	Duplici primæ classis.	Dominica quacumque.
D. mai. seu i. et ii. cl. cum	0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
Dom. minor. seu per ann.	0	4	3	4	4	5	3	1	1	1	0
Duplex primæ classis.	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex secundæ classis.	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patron. seu Titulus Eccl.	2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
Duplex per ann. maius.	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per ann. minus.	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex.	4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octava.	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam.	0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5

1. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3. Totum de sequenti, commemor. de præced.
4. Totum de præcedenti, commem. de sequenti.
5. Capitulum de sequ., comm. de præcedenti.
6. Totum de digniori, comm., de minus digno.

Simplex, et S. Maria in Sabbato Feria et Vigilia non concurrunt.

Notandum, quod in primis Vesperis diei octavæ Ascensionis, et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum commemoratione præcedentis Festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ, vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium et commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum commemoratio, nisi illud fuerit primæ vel secundæ classis, seu Patronus vel Titulus, aut Dedicatio Ecclesiæ, quia tunc de Festo fieret Officium, et de Octava commem. Et similiter die octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Oct. Corporis Christi, cum com. oct. S. Joannis.

In secundis Vesperis Duplicis secundæ classis non fit commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici, de Dominica, de Semid. de die infra Octavam, de Feria maiori, seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

ORATIO

Dicenda ante divinum Officium.

APERI, Domine, os meum ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab omnibus vanis, perversis, et alienis cogitationibus: intellectum illumina, affectum inflamma, ut digne, attente, ac devote hoc Officium recitare valeam, et exaudiri merera ante conspectum divinæ Majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Domine, in unione illius divinæ intentionis, qua ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi Horas persolvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit et dicitur flexis genibus.

SACROSANCTÆ et individuæ Trinitati, crucifixi Domini nostri Jesu Christi humanitati, beatissimæ et gloriosissimæ semperque virginis Mariæ fecundæ integritati, et omnium Sanctorum universitati sit sempiterna laus, honor, virtus et gloria ab omni creatura, nobisque remissio omnium peccatorum, per infinita sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Beata viscera Mariæ virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium. ℟. Et beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Pater noster. Ave Maria.

PRO COMMEMOR. S. JANUARII

Neapoli per annum in suffragiis post Commem. SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Ad Laud. Ant. Igne me, Dómine, examinásti, et non est invénta in me iníquitas: propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Vesp. Ant. Liberásti me, Dómine, a rugiéntibus præparátis ad escam, et a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuátus.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, súpplices exorámus: ut sicut nos júgiter béati Januárii mártyris tui atque Pontíficis commemoratióne lætíficas, ita semper supplicatióne deféndas.

PRO COMMEMORAT. FERIARUM.

IN ADVENTU.

Ad Vesp. ℣. Roráte, cœli, désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

In Laudibus.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

PER ANNUM.

In Laudibus Feria ii.

Ant. Benedíctus Dóminus Deus Israel.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Feria iii.

Ant. Eréxit nobis Dóminus cornu salútis in domo David pueri sui.

℣. et ℟. Ut supra, et sic in seq.

Feria iv.

Ant. De manu ómnium qui odérunt nos, libera nos, Dómine.

Feria v.

Ant. In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Feria vi.

Ant. Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto.

Sabbato.

Ant. Illumináre, Dómine, his qui in ténebris sedent, et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

AD VESPERAS.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM ET TRIUM LECTIONUM.

In primo Noct. et pro ii. et v. Feria. Absolutio.

Exaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, et miserere nobis: qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus. ℟. Amen.
2. Unigenitus Dei Filius nos benedicere et adjuvare dignetur.
3. Spiritus sancti gratia illuminet sensus et corda nostra.

In ii. Nocturno, et pro iii. et vi. Feria. Absolutio.

Ipsius pietas et misericordia nos adjuvet, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnipotens sit nobis propitius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.
6. Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

In iii. Noct. et pro Feria iv. et Sabbato. Absolutio.

A vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangelica lectio sit nobis salus et protectio. ℟. Amen.
8. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.
9. Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum.

Si Officium fit de Sancto novem Lect., octava Benedictio erit: Cuius Festum colimus, ipse, (vel ipsa) intercedat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures dicitur, Quorum, (vel quarum) Festum colimus, ipsi, (vel ipsæ) intercedant pro nobis ad Dominum.

Si Officium fit de sancta Maria octava Benedictio erit.

Cuius Festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedi-

etio erit:

Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

In Officio iii. Lect. dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto; et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex iii. Noct. i. Benedicto erit:

1. **Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.**
2. **Divinum auxilium.**
3. **Ad societatem.**

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homil. cum Evangelio, prima Benedictio erit:

1. **Evangelica lectio.**
2. **Divinum auxilium.**
3. **Ad societatem.**

Si Officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit:

1. **Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.**
2. **Cujus,** vel **Quorum.**
3. **Ad societatem.**

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio, et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.

PARS HIEMALIS.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris: et ne nos indúcas in tentatiónem: sed líbera nos a malo, Amen.

Ave María grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc, et in hora mortis nostræ, Amen.

In principio Matutini, et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

Credo in Deum Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus: descéndit ad ínferos: tértia die resurréxit a mórtuis: ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam, Amen.

Deinde clara voce dicitur ℣.

Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen. Allelúja.

Sic dicitur **Allelúja** ad omnes Horas per totum Annum, præterquam a Dominica in Septuagesima usque ad Feriam v. in Cœna Domini; tunc enim dicitur **Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.**

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Septuagesimæ.

Invitatorium. **Adorémus Dóminum,* Qui fecit nos.**

Repetitur **Adorémus Dóminum, qui fecit nos.**

Psalmus 94.

Venite, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit. Qui fecit nos.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: venite adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea. Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi, Semper hi errant corde: ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen. Qui fecit nos. Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Hymnus.

Primo die, qúo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos morte victa líberat.

Pulsis procul torpóribus
Surgámus omnes ócyus:
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit:

Nostras preces ut áudiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus;

Ut quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore,
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.

Jam nunc patérna cláritas,
Te postulámus áffatim,
Absint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.
Ne fœda sit, vel lúbrica,
Compágo nostri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácrius.
Mundi Redémptor, quæsumus,
Tu probra nostra díluas:
Nobísque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Aliis temporibus a supradictis, Invitatorium et Hymnus dicuntur quæ habentur in Proprio de Tempore, pro Officii varietate: quod et in Capitulis et Hymnis ad Laudes, et in aliis similibus servetur.

IN I. NOCTURNO.

In Adventu, Ant. Véniet ecce Rex.

Per Annum, Ant. Servíte Dómino.

Asteriscus * notat pausam cantus in choro. Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum, Amen.

Hic Versus Glória Patri semper dicitur in fine omnium Psalmor. nisi aliter notetur. Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes: * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum: * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædi-

cans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.
Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo. Psalmus 3.

DOMINE quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua. Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.
Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.
Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?
Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.
Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?
Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.
Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.
Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.
Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.
In Adventu, Ant. Véniet

ecce Rex excélsus cum potestáte magna ad salvándas gentes, allelúja.
Ant. Confortáte.

Per annum. Ant. Servíte Dómine in timóre, et exultáte ei cum tremóre.
Ant. Deus judex justus.

Psalmus 7.

Domine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.
Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.
Dómine Deus meus si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:
Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.
Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.
Exúrge Dómine in ira tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.
Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.
Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.
Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.
Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.
Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.
Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?
Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.
Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.
Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.
Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam, quam fecit.
Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.
Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.
Ex ore infántium, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis,

quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.
Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo Altíssime.
In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.
Quóniam fecísti judícium meum et causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.
Increpásti Gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæculum sæculi.
Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxísti.
Périit memória eórum cum sónitu: * Et Dóminus in ætérnum pérmanet.
Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.
Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.
Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.
Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus:
Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.
Miserére mei Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.
Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.
Exultábo in salutári tuo, * infíxæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.
In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.
Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.
Convertántur peccatóres in inférnum: * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.
Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.
Exúrge Dómine, non confortétur homo: * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.

Constítue Dómine legislatórem super eos: * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.

Ut quid Dómine recessísti longe, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur páuper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ: * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem: * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, et cadet cum dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus: * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exúrge Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem consíderas: * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sæculum sæculi: * peribítis Gentes de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dómino confído; quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus:
Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

In Adventu Ant. Confortáte manus dissolútas: confortámini; dícite: Ecce Deus noster véniet, et salvábit nos, allelúja.
Ant. Gaudéte omnes.

Per Annum, Ant. Deus judex justus, fortis et longánimis, numquid irascétur per síngulos dies?
Ant. Tu Dómine.

Psalmus 11.

Salvum me fac Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.
Vana loquúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.
Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.
Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?
Propter misériam inopum et gémitum páuperum * nunc exúrgam, dicit Dóminus.
Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.
Elóquia Dómini, elóquia casta: * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.
Tu Dómine servábis nos: et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.
In circúitu ímpii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 12.

Usquequo Dómine obliviscéris me in finem? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?
Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?
Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me Dómine Deus meus.
Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.
Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.
Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 13.

Dixit insípiens in corde suo: * Non est Deus.
Corrúpti sunt, et abominá-

biles facti sunt in stúdiis suis:* non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super filios hóminum,* ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium ínopis confudístis: * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel. Psalmus 14.

DOMINE quis habitábit in tabernáculo tuo:* aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat: .

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * quí pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

In Adventu, Ant. Gaudéte omnes, et lætámini: ecce quia véniet Dóminus ultiónis, addúcet retributiónem: ipse véniet, et salvábit nos. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus.
℟. Deus noster maniféste véniet.

Per Annum, Ant. Tu Dómine servábis nos, et custódies nos ℣. Memor fui nocte nóminis tui Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

EXAUDI, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto

vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedict. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio de Tempore assignantur.

Pro secunda Lectione, Benedictio. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro tertia Lectione, Benedictio. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

In Adventu, Ant. Gaude et lætáre.

Per Annum, Ant. Bonórum meórum. Psalmus 15.

Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra éjus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei: * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

In Adventu, Ant. Gaude et lætáre filia Jerúsalem: Ecce Rex tuus véniet tibi: Sion noli timére, quia cito véniet salus tua.

Ant. Rex noster.

Per annum. Ant. Bonórum meórum non índiges, in te sperávi, consérva me Dómine.

Ant. Propter verba. Psalmus 16.

Exaudi Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in

me iníquitas.
Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.
Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.
Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.
Mirífica misericórdias tuas,* qui salvos facis sperántes in te.
A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.
Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.
Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt:* os eórum locútum est supérbiam.
Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.
Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.
Exúrge Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.
Dómine a páucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.
Saturáti sunt fíliis, * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.
Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum appar úerit glória tua.

In Adventu, Ant. Rex noster advéniet Christus, quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum.
Ant. Ecce vénio.

Per Annum, Ant. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.
Ant. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Ant. incipit a primo Versu Psalmi, et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Ant., sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Ant. cum Psalmo.

Psalmus 17.

Díligam te Dómine fortitúdo mea:* Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.
Deus meus adjútor meus: * et sperábo in eum.
Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.
Laudans invocábo Dóminum: * et ab inimícis meis salvus ero.
Circumdedérunt me dolóres mortis: * et torréntes iniquitátis conturbavérunt me.
Dolóres inférni circumdedérunt me:* præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clámávi:
Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam:* et clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.
Commóta est, et contrémuit terra:* fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.
Ascéndit fumus in ira ejus, et ignis a fácie ejus exársit:* carbónes succénsi sunt ab eo.
Inclinávit cœlos, et descéndit: * et calígo sub pédibus ejus.
Et ascéndit super Chérubim, et volávit: * volávit super pennas ventórum.
Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus:* tenebrósa aqua in núbibus áeris.
Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt,* grando et carbónes ignis.
Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.
Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.
Et apparuérunt fontes aquárum: * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.
Ab increpatióne tua Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.
Misit de summo et accépit me: * et assúmpsit me de aquis multis.
Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab iis qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.
Prævenérunt me in die afflictiónis meæ: * et factus est Dóminus protéctor meus.
Et edúxit me in latitúdinem:* salvum me fecit, quóniam vóluit me.
Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam : * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:
Quia custodívi vias Dómini,* nec ímpie gessi a Deo meo.
Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo:* et justítias ejus non répuli a me.
Et ero immaculátus cum eo:* et observábo me ab iniquitáte mea.
Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.
Cum sancto sanctus eris:* et cum viro innocénte ínnocens eris.
Et cum elécto eléctus eris:* et cum pervérso pervertéris.
Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies: * et óculos superbórum humiliábis.
Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine: * Deus meus illúmina ténebras meas.
Quóniam in te erípiar a tentatióne,* et in Deo meo transgrédiar murum.

Deus meus impollúta via ejus: elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.
Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?
Deus qui præcínxit me virtúte: * et pósuit immaculátam viam meam.
Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.
Qui docet manus meas ad prælium: * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.
Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ: * et déxtera tua suscépit me:
Et disciplína tua corréxit me in finem: * et disciplína tua ipsa me docébit.
Dilatásti gressus meos subtus me: * et non sunt infirmáta vestígia mea.
Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos: * et non convértar donec defíciant.
Confríngam illos, nec póterunt stare; * cadent subtus pedes meos.
Et præcinxísti me virtúte ad bellum: * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.
Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.
Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminum: * nec exaudívit eos.
Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.
Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.
Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.
Fílii aliéni mentíti sunt mihi, * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.
Vivit Dóminus, et benedíctus Deus meus, * et exaltétur Deus salútis meæ.
Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.
Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * a viro iníquo erípies me.
Proptérea confitébor tibi in natiónibus Dómine: * et nómini tuo psalmum dicam.
Magníficans salútes Regis ejus, et fáciens misericórdiam christo suo David, * et sémini ejus usque in sæculum.

In Adventu, Ant. Ecce vénio cito, et merces mea mecum est, dicit Dóminus, dare unicuíque secúndum ópera sua. ℣. Emítte Agnum Dómine dominatórem terræ.
℟. De petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Per Annum, Ant. Díligam te, Dómine, virtus mea.
℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine.
℟. Deus meus illúmina ténebras meas. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbe-

ra nos a malo. Absolutio. Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Pro v. Lectione, Benedict. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

Pro vi. Lectione, Benedict. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

IN III. NOCTURNO.

In Adventu, Ant. Gábriel Angelus.

Per Annum, Ant. Non sunt loquélæ. Psalmus 18.

Coeli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

In Adventu, Ant. Gábriel Angelus locútus est Maríæ, dicens: Ave grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu inter mulíeres.

Ant. María dixit.

Per Annum, Ant. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Ant. Exáudiat.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis: *prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto: * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui: * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum: * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo:* et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt:*nos autem surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem,* et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

In Adventu, Ant. María dixit: Putas qualis est ista salutátio: quia conturbáta est ánima mea: et quia paritúra sum Regem, qui claustrum virginitátis meæ non violábit?

Ant. In advéntu.

Per Annum, Ant. Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Ant. Dómine. Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur rex:*et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:*et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te:*et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino:*et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala:* cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum:* in relíquiis tuis præparábis

vultum eórum.

E **xaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.**

In Adventu, Ant. **In advéntu summi Regis mundéntur corda hóminum, ut digne ambulémus in occúrsum illíus: quia ecce véniet, et non tardábit.** ℣. **Egrediétur Dóminus de loco sancto suo.**

℟. **Véniet ut salvet pópulum suum.**

Per Annum, Ant. **Dómine in virtúte tua lætábitur rex.**

℣. **Exaltáre Dómine in virtúte tua.** ℟. **Cantábimus et psallémus virtútes tuas.** Pater noster, secreto. ℣. **Et ne nos indúcas in tentatiónem.**

℟. **Sed líbera nos a malo.**

Absolutio.

A **VINCULIS peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus.** ℟. **Amen.**

℣. **Jube domne benedícere.**

Benedictio. **Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio.**

℟. **Amen.**

Pro octava Lectione, Benedictio. **Divínum auxílium máneat semper nobíscum.**

℟. **Amen.**

Pro nona Lectione, Benedictio. **Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.** ℟. **Amen.**

Sequens Hymnus semper dicitur post ultimam Lectionem in omnibus Dominicis et Festis tantum (excepto Festo SS. Innocentium, quando non venit in Dominica) a Nativitate Domini usque ad Septuagesimam. In Adventu autem non dicitur nisi in Festis. Quando vero non dicitur, ejus loco ponitur nonum aut tertium Responsorium.

Hymnus SS. Ambrosii et Augustini.

T **E Deum laudámus: te Dóminum confitémur.**

T **e ætérnum Patrem: omnis terra venerátur.**

T **ibi omnes Angeli: tibi cœli, et univérsæ potestátes,**

T **ibi Chérubim et Séraphim, incessábili voce proclámant:**

S **anctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.**

P **leni sunt cœli et terra: majestátis glóriæ tuæ.**

T **e gloriósus Apostolórum chorus,**

T **e Prophetárum laudábilis númerus,**

T **e Mártyrum candidátus laudat exércitus.**

T **e per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia,**

P **atrem imménsæ majestátis.**

V **enerándum tuum verum et únicum Fílium.**

S **anctum quoque Paráclitum Spíritum.**

T **u Rex glóriæ Christe.**

T **u Patris sempitérnus es Fílius.**

T **u ad liberándum susceptúrus hóminem: non horruísti Vírginis úterum.**

T **u devícto mortis acúleo: aperuísti credéntibus regna cœlórum.**

Tu ad déxteram Dei sedes: in glória Patris.
Judex créderis esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni: quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum Sanctis tuis in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ.
Et rege eos: et extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum: et in sæculum sæculi.
Dignáre Dómine die isto: sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostri Dómine: miserére nostri.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos: quemádmodum sperávimus in te.
In te, Dómine, sperávi: non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES, ℣.

Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum.
℟. Amen.
Allelúja. vel Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ, pro temporis diversitate.
A Dominica post Octavam Epiphaniæ usque ad Septuagesimam.
Ant. Allelúja.

Psalmus 92.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem et præcinxit se.
Etenim firmávit orbem terræ,* qui non commovébitur.
Paráta sedes tua ex tunc, * a sæculo tu es.
Elevavérunt flúmina Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos: * a vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.
Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

Jubilate Deo omnis terra: *servíte Dómino in lætítia.
Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.
Scitóte, quóniam Dóminus ipse est Deus:* ipse fecit nos, et non ipsi nos.
Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.
Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus:* et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Psalmus 62.

Deus Deus meus,* ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea,* quam multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea:* et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te:* quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ:* tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo:* quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis:* illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam: * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus:* confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exúltent gentes:* quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes:* terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus:* et métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri, et Fílio.

Per Annum, Ant. Allelúja, allelúja.

Ant. Tres púeri.

Canticum trium Puerorum.

Danielis 3. e

Benedicite ómnia ópera Dómini Dómino, * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino:*benedícite cœli Dómino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt Dómino: * benedícite omnes virtútes Dómini Dómino.

Benedícite sol et luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.

Benedícite omnis imber et ros Dómino:* benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis et æstus Dómino:*benedícite frigus et æstus Dómino.

Benedícite rores et pruína Dómino:* benedícite gelu et frigus Dómino.

Benedícite glácies et nives Dómino: * benedícite noctes

et dies Dómino.

Benedícite lux et ténebræ Dómino: * benedícite fúlgura et nubes Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite montes et colles Dómino: * benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária et flúmina Dómino.

Benedícite cete, et ómnia quæ movéntur in aquis Dómino: * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béstiæ et pécora Dómino: * benedícite filii hóminum Dómino.

Benedícat Israel Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus et ánimæ justórum Dómino: * benedícite sancti et húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísael Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu: * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.

Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli: * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.

Hic non dicitur Glória Patri, neque Amen. In aliis Canticis dicuntur.

Per Annum, Ant. Tres púeri jussu regis in fornácem missi sunt, non timéntes flammam ignis, dicéntes: Benedíctus Deus.

Ant. Allelúja. Psalmus 148.

Laudate Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles: * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora: * serpéntes, et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes, et vírgines: senes cum junióribus laudent no-

men Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Confessio ejus super cœlum et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.
Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 149.

Cantate Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia Sanctórum.
Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * et fílii Sion exúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei:
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.
Exultábunt sancti in glória,* lætabúntur in cubílibus suis.
Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum:
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus:* increpatiónes in pópulis.
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conscríptum:* glória hæc est ómnibus sanctis ejus.
Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 150.

Laudate Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus:* laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ:* laudáte eum in psaltério et cíthara.
Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.
Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
Per Annum, Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.
Sequens Capitulum dicitur in Dominicis, a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam.

Capitulum. *Apoc.* 7. c

Benedictio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus et fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum, Amen.
℟. Deo grátias.
Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

Æterne rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut állevas fastídium.
Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.
Hoc excitátus lúcifer
Solvit polum calígine,
Hoc omnis erronum cohors

Viam nocéndi déserit.
Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ
Canénte, culpam díluit.
Surgámus ergo strénue,
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.
Gallo canénte spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.
Jesu, labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.
Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

Per Annum. ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit.
℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

A Septuagesima usque ad Quadragesimam. ℣. Dómine refúgium factus es nobis.
℟. A generatióne, et progénie.

In Adventu, Hymnus. En clara vox. ℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Canticum Zachariæ
Lucæ 1. g

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ:
Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui:
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus:
Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos:
Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.
Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:
Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.
In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in remissiónem peccatórum eórum:
Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:
Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri. Sicut erat.

Deinde dicitur Ant. et Oratio propria: et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, fit de eo Commemoratio. Postremo (si id tempus requirit) fiunt Commem. de S. Maria, de Apo-

stolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Commemorationum secundum illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesperis Sabbati.

In fine, si discendum sit a Choro, dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ, ut habetur infra post Completorium.

DOMINICA
AD PRIMAM

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium, ut supra. 17.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors reduxérit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

In Domínicis per Annum, Ant. Allelúja. Psalmus 53.

DEUS in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.
Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me: et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi: * et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est:
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Psalmus Confitémini Dómino, dicitur tantum in Dominicis, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio.

A Septuagesima vero usque ad Pascha, ejus loco dicitur Ps. Dóminus regnávit, ut supra in Laud. 17.

Psalmus 117.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicat nunc Israel, quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicat nunc domus Aaron: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicant nunc qui timent Dóminum: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum: * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.
Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.
Dóminus mihi adjútor: * et ego despíciam inimícos meos.
Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine.
Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.
Omnes gentes circuiérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Circumdántes circumdedérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Impúlsus evérsus sum ut cáderem: * et Dóminus suscépit me.
Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus: * et factus est mihi in salútem.
Vox exultatiónis, et salútis: * in tabernáculis justórum.
Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.
Non móriar, sed vivam: * et narrábo ópera Dómini.
Castígans castigávit me Dóminus: * et morti non trádidit me.
Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.
Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.
A Dómino factum est istud: * et est mirábile in óculis nostris.
Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exultémus, et lætémur in ea.
O Dómine salvum me fac, o Dómine bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illúxit nobis.
Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.
Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.
Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Beati immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis:* in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam:* non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua; * ut non peccem tibi.
Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor:* et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor:* non oblivíscar sermónes tuos.
Retribue servo tuo, vivífica, me: * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos:* et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos,* maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum:* quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est:* et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea:* vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio: * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis Dómine: * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Officium de Dominica ut in Psalterio.

Symbolum S. Athanasii.

Quicumque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem.

Quam nisi quisque íntegram, inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc est: * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris, ália Filii, * ália Spíritus sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spíritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi, * sed unus increátus, et unus imménsus.

Similiter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnipoténtes; * sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii: * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dómini; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquámque persónam Deum, ac Dóminum confitéri christiána veritáte compéllimur: * ita tres Deos, aut Dóminos dícere cathólica religióne prohibémur.

Pater a nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius a Patre solo est; * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus a Patre et Fílio; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Fílius, non tres Fílii; * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus, * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * et únitas in Trinitáte, et Trínitas in unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incar-

natiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.
Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur,* quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.
Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus: * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.
Perféctus Deus, perféctus homo, * ex ánima rationáli, et humána carne subsístens.
Æquális Patri secúndum divinitátem;* minor Patre secúndum humanitátem.
Qui licet Deus sit, et homo:* non duo tamen, sed unus est Christus.
Unus autem, non conversióne divinitátis in carnem;* sed assumptióne humanitátis in Deum.
Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.
Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo: * ita Deus et homo unus est Christus.
Qui passus est pro salúte nostra: descéndit ad ínferos: * tértia die resurréxit a mórtuis.
Ascéndit ad cœlos: sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos.
Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis:* et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.
Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam:* qui vero mala, in ignem ætérnum.
Hæc est fides cathólica, * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.
Glória Patri, et Fílio.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. *d*

Regi sæculórum immortáli et invisíbili soli Deo honor et glória in sæcula sæculórum, Amen. ℟. Deo grátias.
℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge Christe adjúva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi, dicitur Dóminus vobíscum, et Oratio. Dómine Deus omnípotens, ut infra 27.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.
Pater noster, secreto usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto usque ad ℣. Carnis

resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam; tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis fratres et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

DOMINE Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum

Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℟. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter: ultimo additur Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre Dómine Deus rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens.

℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per Annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive.

Lectio brevis.

2. *Thess.* 3. *b*

Dominus autem dirigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

A Dominica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativit. Domini exclusive.

Isaiæ 33.

Domine, miserére nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis. Tu autem

Dómine.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus.

Benedictio. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Maria. Credo. ℣. Deus in adjutórium, ut supra. 17. Hymnus.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet
Ne litis horror ínsonet;
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors reduxérit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Per Annum, Ant. Beáti qui ámbulant.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi: * et confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Psalmum, Deus in nómine loco Psalmi Confitémini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis: Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA SECUNDA

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in lo-

co sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis es iste rex glóriæ?* Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

Psalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam:* Deus meus in te confido, non erubéscam:

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine,* et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício:* docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hereditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimítte

univérsa delicta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

FERIA QUARTA.

Psalmus 25.

Júdica me Dómine quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum: * et in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est: * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis: * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium: * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas: * et circúmdabo altáre tuum Dómine:

Ut áudiam vocem laudis, * et enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine diléxi decórem domus tuæ: * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam:

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, et miserére mei.

Pes meus stetit in diré̈cto: * in ecclésiis benedícam te Dómine.

FERIA QUINTA.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit, * in loco páscuæ ibi me collocávit,

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

FERIA SEXTA.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus clamábo per di-

em, et non exáudies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.
De ventre matris meæ Deus meus es te, * ne discésseris a me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens: * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas, et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.
Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.
Erue a framea Deus ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:
Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.
Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio Ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum.
Timeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis:
Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in Ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes et saturabúntur: et laudábunt Dómi-

num qui requírunt eum:* vivent corda eórum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.
Et adorábunt in conspéctu ejus* univérsæ famíliæ géntium.
Quóniam Dómini est regnum: * et ipse dominábitur géntium.
Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ:* in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.
Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.
Annuntiábitur Dómino generátio ventúra:* et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica. 29.

Deinde dicitur
Psalmus 118.

Beati immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem,* in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti: * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ: * ad custodiéndas justificatiónes tuas!
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis:* in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam:* non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.
Benedictus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor:* et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíscar sermónes tuos.
Retribue servo tuo, vivífica me: * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos,* et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandá-

tis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est: * et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio: * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis Dómine: * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.
Per Annum, Ant. Beáti qui ámbulant in lege tua Dómine.
Tempore Adventus, Ant. ex Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Zach. 8. d*

Pacem et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens.
℟. Deo grátias.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur, Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.
℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.
Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi.
℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus.
℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et Spíritu principáli confírma me.
Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium nostrum, et Confíteor Deo, etc. ut infra.
Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales in-

ferius positæ post Laudes Feriæ secundæ, tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me Dómine ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. ℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus.

℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. ℣. Eripe me de operántibus iniquitátem.

℟. Et de viris sánguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exáudi nos Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortális. ℟. Miserére nobis. ℣. Bénedic ánima mea Dómino.

℟. Et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. ℣. Qui rédimet de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Qui replet in bonis desidérium tuum.

℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum et terram. Deinde Hebdomadarius facit

Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur, ℣. Digná-

re Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte, ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justitiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℣. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjavári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter; ultimo additur, Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℟. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige.
℟. Glória Patri. ℣. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum, ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Sálvator mundi: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per

annum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3. *b*

DOMINUS autem dírigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

A Dominica prima Adventus usque ad Vigiliam Nativit. Domini exclusive.

Isaiæ 33.

DOMINE miserére nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis. Tu autem.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedicite. ℟. Deus. Benedictio Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FESTIS

Per Annum.

Post Psalmum Deus in nómine tuo, dicuntur tantum Psalmi, Beáti immaculáti, et Retríbue. 22. Deinde Ant. competens, et reliqua ut supra in Dominica, 20. Sed in Duplicibus et infra Octavas non dicuntur Preces. Dicto Benedicámus Dómino, dicitur Prima de B. Maria, si dicenda est: postea legitur Martyrologium in Choro.

Deinde dicitur ℣. Pretiósa, cum reliquis ut sup. 28.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave Maria.
Deus in adjutórium. 16.

Hymnus.

NUNC sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelúja.

In feriali Officio per Annum, Ant. Deduc me.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

LEGEM pone mihi Dómine viam justificatiónum tuárum:* et exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam: * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam

vólui.
Inclína cor meum in testimónia tua: * et non in avarítiam.
Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.
Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.
Amputa oppróbrium meum, quod suspicátus sum: * quia judícia tua jucúnda.
Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me:
Et véniat super me misericórdia tua Dómine: * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.
Et respondébo exprobrántibus mihi verbum: * quia sperávi in sermónibus tuis.
Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque: * quia in judíciis tuis supersperávi.
Et custódiam legem tuam semper: * in sæculum et in sæculum sæculi.
Et ambulábam in latitúdine: * quia mandáta tua exquisívi.
Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum: * et non confundébar.
Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.
Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi: * et exercébar in justificatiónibus tuis.
Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.
Hæc me consoláta est in humilitáte mea: * quia elóquium tuum vivificávit me.
Supérbi iníque agébant usquequáque: * a lege autem tua non declinávi.
Memor fui judiciórum tuórum a sæculo Dómine: * et consolátus sum.
Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.
Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.
Memor fui nocte nóminis tui, Dómine: * et custodívi legem tuam.
Hæc facta est mihi: * quia justificatiónes tuas exquisívi.
Pórtio mea Dómine, * dixi custodíre legem tuam.
Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo: * miserére mei secúndum elóquium tuum.
Cogitávi vias meas: * et convérti pedes meos in testimónia tua.
Parátus sum, et non sum turbátus: * ut custódiam mandáta tua.
Funes peccatórum circumpléxi sunt me: * et legem tuam non sum oblítus.
Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.
Párticeps ego sum ómnium timéntium te: et custodiéntium mandáta tua.
Misericórdia tua Dómine plena est terra: * justificatió-

nes tuas doce me.

Bonitatem fecísti cum servo tuo Dómine: * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam et sciéntiam doce me: * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui:* proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu: * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum:* ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri, et argénti.

Manus tuæ fécerunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur: * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua: * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me: * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam: * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur superbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te: * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Sequens Capitulum, et alia in aliis Horis, dicuntur in Dominicis a ii. post Epiphaniam usque ad Septuagesimam, ℟℟. brevia, etiam usque ad Dominicam i. Quadragesimæ: similiter et quæ sequuntur in feriali officio.

Capitulum. *1. Joann. 4. c*

Deus cháritas est: et qui manet in charitáte, in Deo manet, et Deus in eo.

℟. br. Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. ℟. In testimónia tua. Glória Patri. ℟. Inclína cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum,

Ant. Deduc me Dómine in sémitam mandatórum tuórum.

Capitulum. *Jerem. 17. c*

Sana me Dómine, et sanábor: salvum me fac, et salvus ero: quóniam laus mea tu es.

℟. br. Sana ánimam meam, * Quia peccávi tibi. Sana.

℣. Ego dixi Dómine miserére mei. ℟. Quia. Glória Patri. ℟. Sana. ℣. Adjútor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me Deus salutáris meus.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam, et Nonam, flexis genibus dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Jerem.* 13.

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit Rex, et sapiens erit: et fáciet judícium, et justítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. Kyrie eléison.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster, Ave María. Deus in adjutórium. 18.

Hymnus.

Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus merídiem.
Extíngue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelúja.

In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

Defecit in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fa-

bulatiónes: * sed non ut lex tua.
Omnia mandáta tua véritas: * iníque persecúti sunt me, ádjuva me.
Paulo minus consummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.
Secúndum misericórdiam tuam vivífica me; * et custódiam testimónia oris tui.
In ætérnum, Dómine,* verbum tuum pérmanet in cœlo.
In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.
Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte periíssem in humilitáte mea.
In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.
Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.
Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.
Omnis consummatiónis vidi finem:* latum mandátum tuum nimis.
Quomodo diléxi legem tuam Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos; * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.
Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!
A mandátis tuis intelléxi : * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum,* et lumen sémitis meis.
Jurávi, et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.
Humiliátus sum usquequáque Dómine:* vivífica me secúndum verbum tuum.
Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine: * et judícia tua doce me.
Anima mea in mánibus meis semper: * et legem tuam non sum oblítus.
Posuérunt peccatóres láqueum mihi : * et de mandátis tuis non errávi.
Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum: * quia exultátio cordis mei sunt.
Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum: * propter retributiónem.
Iniquos ódio hábui: * et legem tuam diléxi.
Adjútor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum

supersperávi.
Declináte a me maligni: * et scrutábor mandáta Dei mei.
Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam: * et non confúndas me ab expectatióne mea.
Adjuva me, et salvus ero: * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis: * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeo diléxi testimónia tua.
Confíge timóre tuo carnes meas: * a judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.
Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum: * et in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam: * et justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi Dómine: * dissipavérunt legem tuam.
Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.
Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. *Galat.* 6

Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.
℟. br. In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In.
℣. In sæculum sæculi véritas tua. ℟. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi décrit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.
In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me, et salvus ero Dómine. Capitulum Alter altérius.
℟. br. Benedícam Dóminum, * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. ℟. In omni. Glória Patri. Benedícam. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.
Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis génibus dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto.
℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos.
℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.
Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Jerem.* 23.

In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter: et hoc est nomen, quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine, in beneplácito pópuli tui.

℟. Vísita nos in salutári tuo. Kyrie eléison.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María.

Deus in adjutórium. 48.

Hymnus.

Rerum Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Successibus detérminans.
Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelúja.

In feriali Officio per Annum, Ant. Aspice in me.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laud. Psalmus.

Mirabilia testimónia tua:* ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat: * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum:* quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei:*secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum:* et non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum: * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum: * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei: * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es Dómine: * et rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua: * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus: * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter: * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contémptus: * justificatiónes tuas non sum oblitus.

Justítia tua, justítia in ætérnum: * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia inve-

nérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, et vivam.
Clamavi in toto corde meo, exáudi me Dómine: * justificatiónes tuas requíram.
Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.
Prævéni in maturitáte, et clamávi: * quia in verba tua supersperávi.
Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo: * ut meditárer elóquia tua.
Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam Dómine: * et secúndum judícium tuum vivífica me.
Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti: * a lege autem tua longe facti sunt.
Prope es tu Dómine: * et omnes viæ tuæ véritas.
Inítio cognóvi de testimóniis tuis: * quia in ætérnum fundásti ea.
Vide humilitátem meam, et éripe me: * quia legem tuam non sum oblítus.
Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.
Longe a peccatóribus salus: * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.
Misericórdiæ tuæ multæ Dómine: * secúndum judícium tuum vivífica me.
Multi qui persequúntur me, et tríbulant me: * a testimóniis tuis non declinávi.
Vidi prævaricántes, et tabescébam: * quia elóquia tua non custodiérunt.
Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.
Princípium verbórum tuórum, véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.
Principes persecúti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidávit cor meum.
Lætábor ego super elóquia tua: * sicut qui invénit spólia multa.
Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.
Sépties in die laudem dixi tibi: * super judícia justítiæ tuæ.
Pax multa diligéntibus legem tuam: * et non est illis scándalum.
Exspectábam salutáre tuum Dómine: * et mandáta tua diléxi.
Custodívit ánima mea testimónia tua: * et diléxit ea veheménter.
Servávi mandáta tua, et testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.
Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.
Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndum elóquium tuum éripe me.
Eructábunt lábia mea hym-

num, * cum docúeris me justificatiónes tuas.
Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandáta tua æquitas.
Fiat manus tua, ut salvet me: * quóniam mandáta tua elégi.
Concupívi salutáre tuum Dómine: * et lex tua meditátio mea est.
Vivet ánima mea, et laudábit te, * et judícia tua adjuvábunt me.
Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum.
1. *Cor.* 6. *d*

EMPTI enim estis prétio magno. Glorificáte, et portáte Deum in córpore vestro.
℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. ℟. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum, Ant. Aspice in me, et miserére mei Dómine.
Capitulum. Empti enim.
℟. br. Rédime me Dómine, * Et miserére mei. Rédime.
℣. Pes enim meus stetit in via recta. ℟. Et miserére. Glória Patri. Rédime. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis génibus dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto.
℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.
℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.
Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio, Ant. de Laudibus Domínicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. *Isaiæ* 14.

PROPE est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et Israel salvábitur.
℟. br. Super te Jerúsalem * Oriétur Dóminus. Super.
℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super. ℣. Veni Dómine, et noli tardáre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ. Kyrie eléison.
Oratio conveniens.

Vesperæ in Domínica, et in Feriis, habentur inferius post Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María.
Credo. ℣. Dómine lábia mea apéries, ut supra. 4.
Invitatorium. Veníte, * Exultémus Dómino.

Psalmus.

Jubilémus Deo salutári nostro, ut supra. 2.

Hymnus.

Somno reféctis ártubus,
Spreto cubíli súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.
Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.
Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.
Precámur iídem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Ex ore te canéntium
Laudéris omni témpore.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Invitatoria per Ferias dicuntur in feriali Officio ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis. Hymni vero tam ad Matutinum, quam ad Laudes et Vesperas, usque ad Dominicam i. Quadragesimæ. Ant. autem Nocturnorum, per totum annum, ut infra.

Ant. Dóminus defénsor.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea et salus mea, * quem timébo?
Dóminus protéctor vitæ meæ * a quo trepidábo?
Dum appropíant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.
Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.
Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini, ómnibus diébus vitæ meæ.
Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.
Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo et psalmum dicam Dómino.
Exáudi Dómine vocem meam qua clamávi ad te: * miserére mei, et exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.
Ne avértas fáciem tuam a

me:* ne declínes in ira a servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelinquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.
Quóniam Pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi, Dómine, in via tua: * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini:* in terra vivéntium.
Expécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

Psalmus 27.

Ad te Dómine clamábo Deus meus ne síleas a me:* nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.
Exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te:* dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.
Ne simul trahas me cum peccatóribus: * et cum operantibus iniquitátem ne perdas me.
Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.
Da illis secúndum ópera eórum,* et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.
Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis:* redde retributiónem eórum ipsis.
Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non ædificábis eos.
Benedíctus Dóminus: * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.
Dóminus adjútor meus, et protéctor meus:* in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.
Et reflóruit caro mea:* et ex voluntáte mea confitébor ei.
Dóminus fortitúdo plebis suæ: * et protéctor salvatiónum Christi sui est.
Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ: * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Ant. Dóminus defénsor vitæ meæ.
Ant. Adoráte. Psalmus 28.

Afferte Dómino filii Dei:* afferte Dómino filios aríetum.
Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.
Vox Dómini in virtúte:* vox Dómini in magnificéntia.
Vox Dómini confringéntis cedros: * et confrínget Dóminus cedros Líbani:

Et comminuet eas tamquam vítulum Libáni: * et diléctus quemádmodum filius unicórnium.
Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * Vox Dómini concutiéntis desértum, et commovébit Dóminus desértum Cades.
Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.
Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.
Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.
Psalmus 29.
Exaltabo te Dómine quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.
Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.
Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.
Psállite Dómino sancti ejus: * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
Quóniam ira in indignatióne ejus: * et vita in voluntáte ejus.
Ad vésperum demorábitur fletus: * et ad matutínum lætítia.
Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.
Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.
Avertísti fáciem tuam a me: * et factus sum conturbátus.
Ad te Dómine clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.
Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?
Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?
Audivit Dóminus, et misértus est mei: * Dóminus factus est adjútor meus.
Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia:
Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.
Ant. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.
Ant. In tua justítia.
Psalmus 30.
In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.
Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.
Esto mihi in Deum protectórem: et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.
Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.
Edúces me de láqueo hoc: quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.
In manus tuas commendo

spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.
Odísti observántes vanitátes, * supervácue.
Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.
Quóniam respexísti humilitásem meam,* salvásti de necessitátibus ánimam meam.
Nec conclusísti me in mánibus inimíci: * statuísti in loco spatióso pedes meos.
Miserére mei Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculos meus, ánima mea, et venter meus:
Quóniam defécit in dolóre vita mea:* et anni mei in gemítibus.
Infirmáta est in paupertáte virtus mea: * et ossa mea conturbáta sunt.
Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde:* et timor notis meis.
Qui vidébant me, foras fugérunt a me: * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.
Factus sum tamquam vas pérditum: * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu:
In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.
Ego autem in te sperávi Dómine: * dixi: Deus meus es tu: in mánibus tuis sortes meæ.
Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.
Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua: * Dómine non confúndar quóniam invocávi te.
Erubéscant ímpii, et deducántur in inférnum: * muta fiant lábia dolósa.
Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem,* in supérbia, et in abusióne.
Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!
Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.
Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.
Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.
Benedíctus Dóminus: * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munítа.
Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.
Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.
Dilígite Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.
Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes

qui sperátis in Dómino.

Psalmus 31.

Beati, quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum; * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci: * et injustítiam meam non abscóndi.

Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino: * et tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo et freno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.

Ant. In tua justítia líbera me Dómine.

Ant. Rectos decet.

Psalmus 32.

Exultate justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília Géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatió-

nes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus:* vidit omnes filios hóminum.

De præparáto habitáculo suo: * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem: * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.

Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum, * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini:* et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt:* inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos:* et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat

de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde; * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum:* unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Rectos decet collaudàtio.
Ant. Expúgna.

Psalmus 34.

Júdica Dómine nocéntes me,* expúgna impugnántes me.
Apprehénde arma et scutum: * et exúrge in adjutórium mihi.
Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.
Confundántur et revereántur, * quæréntes ánimam meam.
Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.
Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti:*et Angelus Dómini coárctans eos.
Fiat via illórum ténebræ e lúbricum: * et Angelus Dó mini pérsequens eos.
Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láque sui: * supervácue exprobravérunt ánimam meam.
Véniat illi láqueus, quem i gnórat: et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum: * et in láqueum cadat in ipsum.
Anima autem mea exultábit in Dómino: * et delectábitur super salutári suo.
Omnia ossa mea dicent:*Dómine, quis símilis tibi?
Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus: * egénum et páuperem a diripiéntibus eum.
Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.
Retribuébant mihi mala pro bonis: * sterilitátem ánimæ meæ.
Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilício.
Humiliábam in jejúnio ánimam meam: * et orátio mea in sinu meo convertétur.
Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens et contristátus sic humiliábar.
Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.
Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne:

* frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi, qui adversántur mihi iníque: * qui odérunt me gratis et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur: * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti Dómine, ne síleas: * Dómine ne discédas a me.

Exúrge et inténde judício meo: * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndum justítiam tuam Dómine Deus meus, * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant: devorávimus eum.

Erubéscant et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.

Exúltent et læténtur qui volunt justítiam meam: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

Dixit injústus, ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus: * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas, et dolus: * nóluit intellígere ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine in cœlo misericórdia tua: * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

Hómines, et juménta salvábis Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.

Filii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ: * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi ceciderunt qui operántur iniquitátem: * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. Expúgna impugnántes me.

Ant. Revéla. Psalmus 36.

Noli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent:* et quemádmodum ólera herbárum cito décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem: * et inhábita terram, et pascéris in divitiis ejus.

Delectáre in Dómino: * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo: * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam: et judícium tuum tamquam merídiem, * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo, qui prosperátur in via sua: * in hómine faciénte injustítias.

Désine ab ira, et derelínque furórem: * noli æmulári ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur:* sustinéntes autem Dóminum, ipsi hereditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, et non erit peccátor: * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hereditábunt terram,*et delectabúntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum: * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum:* quóniam próspicit quod véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres:* intendérunt arcum suum.

Ut dejiciant páuperem et ínopem: * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum: * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur : * confírmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum:* et heréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, et in diébus famis saturabúntur: * quia peccatóres peribunt.

Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti: * deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur et tribuet.

Quia benedicéntes ei hereditábunt terram: * maledicéntes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur: * et viam ejus volet.

Cum cecíderit, non collidétur: * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui: * et non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur et cómmodat: * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína a malo, et fac bonum: * et inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelínquet sanctos suos: * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur: * et semen impiórum períbit.

Justi autem hereditábunt terram: * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus: * et non supplantabúntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum: * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus: * nec damnábit eum cum judicábitur illi.

Expecta Dóminum, et custódi viam ejus: et exaltábit te ut hereditáte cápias terram: * cum períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum: * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat: * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem: * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injústi autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum a Dómino: * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos: * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos: quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

Dómine ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi: * et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave graváta sunt super me.

Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscón-

ditus.
Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea:*et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.
Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.
Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam:*et sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens:*et non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exáudies me Dómine Deus meus.
Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.
Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.
Quóniam iniquitátem meam annuntiábo:* et cogitábo pro peccáto meo.
Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.
Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi:* quóniam sequébar bonitátem.
Ne derelínquas me Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.
Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.
Ant. Revéla Dómino viam tuam.
Per Annum, ℣. Dómine in cœlo misericórdia tua. ℟. Et véritas tua usque ad nubes.
In Adventu. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.
Pro uno Martyre, ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.
Pro Confessore Pontifice, et non Pontifice, ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.
Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES,

℣. Deus in adjutórium meum inténde, ut 17.
Quando non assignantur propriæ Ant., dicitur Ant. Miserére. Psalmus 50.

MISERERE mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.
Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum,* dele iniquitátem meam.
Amplius lava me ab iniqui-

táte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. Miserére mei Deus.

Ant. Intéllige.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus, * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctúm tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam

meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Intéllige clamórem meum Dómine.

Ant. Deus Deus meus, ad te de luce vígilo. Psalmus idem, ut 17.

Ant. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ.

Cap. 12.

Confitébor tibi Dómine quóniam irátus es mihi: * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris: * et dicétis in illa die: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit, * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta et lauda habitátio Sion: * quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Ant. Convérsus est furor tuus Dómine, et consolátus es me.

Ant. Laudáte Dóminum de cœlis. Psalm. idem. 19.

Capitulum seq. dicitur in feriali Officio, ab Octava Epiph. usque ad Dominicam I. Quadrag.; aliis temporibus habentur propria.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Splendor patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans:

Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti:
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.

Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ,
Culpam relégat lúbricam.

Confírmet actus strénuos:
Dentes retúndat ínvidi;
Casus secúndet ásperos:

Agénda recte dírigat.
Mentem gubérnet et regat:
Sit pura nobis cástitas:
Fides calóre férveat:
Fraudis venéna nésciat.
Christúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides:
Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.
Lætus dies hic tránseat:
Pudor sit ut dilúculum:
Fides velut merídies:
Crepúsculum mens nésciat.
Auróra lucem próvehit.
Cum luce nobis pródeat,
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

Per Annum. ℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. Benedíctus Dóminus Deus Israel.

In Feriis Adv. Quatuor Temporum, et Vigil. quæ jejunantur, (excepta Vigil. Nativ. Domini) post Ant. ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus: aliis temporibus non dicuntur.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce, etiam in Vesp. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion túere eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine:* Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine:* Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: *et propter legem tuam sustinui te Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus:*sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Glória Patri et Fílio,

In Vesperis ejus loco dicitur Psalmus. Miserére mei Deus, * secúndum magnam. 56.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commemorationes communes de S. Maria, de Apóstolis, et de Pace, ante eas tam in Laudibus quam in in Vesperis fit sequens Com. de Cruce. Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orémus. Oratio.

Perpetua nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces in feriali tantum Officio.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Jubilémus Deo * Salutári nostro. Psalmus. Veníte exultémus, ut supra. 2. Hymnus.

Consors patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus:
Assíste postulántibus.
Aufer tenébras méntium:
Fuga catérvas dæmonum:
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.
Sic Christe nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus,
Præsta, Pater piíssime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. Ut non delínquam.

Psalmus 38.

Dixi: Custódiam vias meas: * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.
Obmútui, et humiliátus sum, et sílui a bonis: * et dolor meus renovátus est.
Concáluit cor meum intra me: * et in meditatióne mea exardéscet ignis.
Locútus sum in língua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum:
Et númerum diérum meórum quis est: * ut sciam quid desit mihi.
Ecce mensurábiles posuísti dies meos: * et substántia mea tamquam níhilum ante te.
Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.
Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed et frustra conturbátur.
Thesaurízat: * et ignórat cui congregábit ea.
Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.
Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.
Obmútui, et non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove a me plagas tuas.
A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus: * propter iniquitátem corripuísti hóminem.
Et tabéscere fecísti, sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.
Exáudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.
Ne síleas: quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.
Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

Psalmus 39.

Expectans expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.
Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.
Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.
Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.
Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dómino.
Beátus vir, cujus est nómen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.
Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.
Annuntiávi, et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.
Sacrifícium et oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntá-

tem tuam: * Deus meus vólui, et legem tuam ín médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam * a concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, et páuper: * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.

Ant. Ut non delínquam in lingua mea.

Ant. Sana. Psalmus 40.

Beatus qui intélligit super egénum et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et peribit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Psalmus 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea mémor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei: * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei:

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Sana Dómine ánimam meam: quia peccávi tibi.

Ant. Eructávit.

Psalmus 43.

Deus áuribus nostris audívimus: * patres nostri annuntiavérunt nobis.

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantásti eos: * afflixísti pópulos, et expulísti eos:

Nec enim in gládio suo possedérunt terram,* et bráchium eórum non salvávit eos:
Sed déxtera tua, et brachium tuum, et illuminátio vultus tui: * quóniam complacuísti in eis.
Tu es ipse Rex meus et Deus meus: * qui mandas salútes Jacob.
In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.
Non enim in arcu meo sperábo:*et gládius meus non salvábit me.
Salvásti enim nos de affligéntibus nos: * et odiéntes nos confudísti.
In Deo laudábimur tota die:* et in nómine tuo confitébimur in sæculum.
Nunc autem repulísti et confudísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.
Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros:*et qui odérunt nos, diripiébant sibi.
Dedísti nos tamquam oves escárum :*et in Géntibus dispersísti nos.
Vendidísti pópulum tuum sine prétio: * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.
Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circúitu nostro.
Posuísti nos in similitúdinem Géntibus : * commotiónem cápitis in pópulis.
Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me.
A voce exprobrántis. et obloquéntis: * a fácie inimíci, et persequéntis.
Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te: * et iníque non égimus in testamento tuo.
Et non recéssit retro cor nostrum:* et declinásti sémitas nostras a via tua:
Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.
Si obliti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum:
Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.
Quóniam propter te mortificámur tota die: * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.
Exúrge,quare obdórmis Dómine? * exúrge, et ne repéllas in finem.
Quare fáciem tuam avértis:* oblivísceris inópiæ nostræ, et tribulatiónis nostræ?
Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra: * conglutinátus est in terra venter noster.
Exúrge Dómine, ádjuva nos: * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum:* dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam,* et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent: * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi:*virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deauráto:*circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui:* in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Eructávit cor meu verbum bonum.

Ant. Adjútor.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus:* adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei:*sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

Omnes gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham:* quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Ant. Adjútor in tribulatiónibus.

Ant. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam:*narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus:* et distribúite domos ejus: ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 48.

Audite hæc omnes gentes: * áuribus percípite omnes qui habitátis orbem.
Quique terrígenæ, et filii hóminum: * simul in unum dives et pauper.
Os meum loquétur sapiéntiam:* et meditátio cordis mei prudéntiam.
Inclinábo in parábolam aurem meam:*apériam in psaltério propositiónem meam.
Cur timébo in die mala?*iníquitas calcánei mei circúmdabit me:
Qui confidunt in virtúte sua: *et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.
Frater non rédimit, rédimet homo:* non dabit Deo placatiónem suam.
Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.
Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes:* simul insípiens, et stultus períbunt.
Et relínquent aliénis divítias suas: * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.
Tabernácula eórum in progénie, et progénie:* vocavérunt nómina sua in terris suis.
Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.
Hæc via illórum scándalum ipsis: * et póstea in ore suo complacébunt.
Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.
Et dominabúntur eórum justi in matutíno:* et auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.
Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.
Ne timúeris cum dives factus fúerit homo: * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.
Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia:*neque descéndet cum eo glória ejus.
Quia ánima ejus in vita ipsius benedicétur:* confitébitur tibi cum beneféceris ei.
Introíbit usque in progénies patrum suórum: * et usque in ætérnum non vidébit lumen.
Homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.
Ant. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.
Ant. Deus deórum.

Psalmus 49.

Deus deórum Dóminus locútus est:*et vocávit terram.

A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.
Deus maniféste véniet: * Deus noster et non silébit.
Ignis in conspéctu ejus exardéscet: * et in circúitu ejus tempéstas válida.
Advocábit cœlum desúrsum: * et terram discérnere pópulum suum.
Congregáte illi sanctos ejus: * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.
Et annuntiábunt cœli justítiam ejus: * quóniam Deus judex est.
Audi pópulus meus, et loquar: Israel, et testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.
Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.
Non accípiam de domo tua vítulos: * neque de grégibus tuis hircos.
Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.
Cognóvi ómnia volatília cæli: * et pulchritúdo agri mecum est.
Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.
Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?
Immola Deo sacrifícium laudis: * et redde Altíssimo vota tua.
Et invoca me in die tribulatiónis: * éruam te, et honorificábis me.
Peccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enárras justítias meas, et assúmis testaméntum meum per os tuum?
Tu vero odísti disciplínam: * et projecísti sermónes meos retrórsum.
Si vidébas furem, currébas cum eo: * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.
Os tuum abundávit malítia: * et lingua tua concinnábat dolos.
Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecísti, et tácui.
Existimásti iníque quod ero tui símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.
Intellígite hæc qui obliviscímini Deum: * nequándo rápiat, et non sit qui erípiat.
Sacrifícium laudis honorificábit me: * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Psalmus 51.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?
Tota die injustítiam cogitávit lingua tua * sicut novácula acúta fecísti dolum.
Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.
Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.
Proptérea Deus déstruet te in finem: * evéllet te, et emi-

grábit te de tabernàculo tuo: e radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum: * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem, sicut olíva fructífera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum: et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti: * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Ant. Deus deórum Dóminus locútus est.

Per Annum. ℣. Immola Deo sacrificium laudis. ℟. Et redde Altissimo vota tua.

In Adventu, ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem filiæ Sion.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judicium.

Pro Una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Ant. Dele Dómine iniquitátem meam. Ps. Miserére. 56.

Ant. Salutáre.

Psalmus 42.

JUDICA me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutàre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Ad te de luce vígilo, Deus. Psalmus. Deus Deus meus, ut 47.

Ant. Cunctis diébus.

Cánticum Ezechiæ, *Is.* 38. *b*

EGO dixi: in dimídio diérum meórum * vadam ad por-

tas ínferi.
Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.
Non aspíciam hóminem ultra,* et habitatórem quiétis.
Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum:
Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me : * de mane usque ad vésperam finies me.
Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:
De mane usque ad vésperam finies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.
Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.
Dómine vim pátior, respónde pro me.* Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?
Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.
Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me.* Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:
Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret,* projecísti póst tergum tuum ómnia peccáta mea.
Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te:* non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.
Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie:* pater filiis notam fáciet veritátem tuam.
Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.
Ant. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac Dómine.
Ant. Omnes Angeli ejus laudáte Dóminum de cœlis.
Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 149.

Capitulum. *Rom.* 13. d

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Ales diéi nuntius
Lucem propínquam præcinit:
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.
Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides:
Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.
Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii:
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.
Tu Christe somnum díscute:
Tu rumpe noctis víncula:
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,

Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant.

Eréxit nobis Dóminus cornu salútis, in domo David púeri sui.

Preces, quando dicuntur habentur. 60.

FERIA QUARTA

Ad Matutinum.

Invitatorium. In manu tua Dómine,* Omnes fines terræ.

Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Rerum Creátor óptime,
Rectórque noster áspice:
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre libera.
Te, sancte Christe, póscimus:
Ignósce culpis ómnibus:
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.
Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus,
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.
Vides malum, quod fécimus:
Occúlta nostra pándimus:
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.
Præsta Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum,
Amen.

Ant. Avértit Dóminus.

Psalmus 52.

Dixit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fiios hóminum: * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt:* illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent:* confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 54.

Exaudi Deus oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, et exáudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea: * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccátoris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes:* et in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me:* et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt

super me: * et contexérunt me ténebræ.
Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ, * et volábo, et requiéscam?
Ecce elongávi fúgiens: * et mansi in solitúdine.
Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.
Præcípita Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem, et contradictiónem in civitáte.
Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas: * et labor in médio ejus, et injustítia.
Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.
Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.
Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.
Tu vero homo unánimis, * dux meus, et notus meus:
Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.
Véniat mors super illos: * et descéndant in inférnum vivéntes:
Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.
Ego autem ad Deum clamávi: * et Dóminus salvábit me.
Véspere et mane et merídie narrábo et annuntiábo: * et exáudiet vocem meam.
Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi: * quóniam inter multos erant mecum.
Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sæcula.
Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * exténdit manum suam in retribuéndo.
Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus: * et appropinquávit cor illíus.
Molliti sunt sermónes ejus super óleum: * et ipsi sunt jácula.
Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.
Tu vero Deus dedúces eos, * in púteum intéritus.
Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperábo in te Dómine.
Ant. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.
Ant. Quóniam.

Psalmus 55.

MISERERE mei Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.
Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.
Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.
In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum, in malum.
Inhabitábunt et abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.
Sícut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.
Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Sicut et in promissióne tua:* tunc converténtur inimíci mei retrórsum:
In quacúmque die invocávero te:* ecce cognóvi quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem:* in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu:* ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

Miserere mei Deus, miserére mei:* quóniam in te confídit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo,* donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ: * et lingua eórum gládius acútus.
Exaltáre super cœlos Deus:* et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis:* et incurvavérunt ánimam meam.
Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eam.
Parátum cor meum Deus, parátum cor meum:* cantábo, et psalmum dicam.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara: * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis Dómine:* et psalmum dicam tibi in géntibus.
Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos Deus: * et super omnem terram glória tua.

Ant. Quóniam in te confídit ánima mea.

Ant. Justa judicáte.

Psalmus 57.

Si vere útique justítiam loquímini: * recta judicáte fílii hóminum.
Etenim in corde iniquitátes operámini:* in terra injustítias manus vestræ concin-

nant.
Aliénati sunt peccatóres a vulva erravérunt ab útero:* locúti sunt falsa.
Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis: * sicut áspidis surdæ, et obturántis aures suas,
Quæ non exáudiet vocem incantántium: * et venéfici incantántis sapiénter.
Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confrínget Dóminus.
Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens: * inténdit arcum suum donec infirméntur.
Sicut cera, quæ fluit, auferéntur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.
Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum: * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.
Lætábitur justus cum víderit vindíctam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.
Et dicet homo: Si útique est fructus justo: * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

Eripe me de inimícis meis Deus meus:* et ab insurgéntibus in me líbera me.
Eripe me de operántibus iniquitátem: * et de viris sánguinum salva me.
Quia ecce cepérunt ánimam meam:* irruérunt in me fortes.
Neque iníquitas mea, neque peccátum meum Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.
Exúrge in occúrsum meum, et vide: * et tu Dómine Deus virtútum Deus Israel.
Inténde ad visitándas omnes gentes: * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.
Converténtur ad vésperam: et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.
Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum: * quóniam quis audívit?
Et tu Dómine deridébis eos:* ad níhilum dedúces omnes gentes.
Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es:* Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.
Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos:* nequándo obliviscántur pópuli mei.
Dispérge illos in virtúte tua: * et depóne eos protéctor meus Dómine.
Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum: * et comprehendántur in supérbia sua.
Et de execratióne et mendácio annuntiabúntur in consummatióne:* in ira consummatiónis, et non erunt.
Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.
Converténtur ad vésperam,

et famem patiéntur ut canes: * et circuíbunt civitátem.
Ipsi disperléntur ad manducándum: * si vero non fúerint saturáti, et murmurábunt.
Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * et exultábo mane misericórdiam tuam.
Quia factus es suscéptor meus * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.
Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus misericórdia mea.
Ant. Justa judicáte filii hóminum.
Ant. Da nobis.

Psalmus 59.

Deus repulísti nos, et destruxísti nos: * irátus es, et misértus es nobis.
Commovísti terram, et conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.
Ostendísti pópulo tuo dura: * potásti nos vino compunctiónis.
Dedísti metuéntibus te significatiónem: * ut fúgiant a fácie arcus:
Ut liberéntur dilécti tui: * sálvum fac déxtera tua, et exáudi me.
Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, et partíbor Síchimam: et convállem tabernaculórum metíbor.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses: * et Ephraim fortitúdo cápitis mei.
Juda rex meus: * Moab olla spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ súbditi sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris?
Da nobis auxílium de tribulatióne: * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem: * et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.
A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.
Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.
Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.
Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.
Pérmanet in ætérnum in conspectu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?
Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in

diem.

Ant. Da nobis Dómine auxílium de tribulatióne.

Ant. Nonne Deo.

Psalmus 61.

NONNE Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * suscéptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos: tamquam paríeti inclináto et macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea: * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus: * adjútor meus non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea: * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris: * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi Dómine misericórdia: * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXAUDI Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Nonne Deo subjécta erit ánima mea?

Ant. Benedícite.

Psalmus 65.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.
Dícite Deo: quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.
Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.
Veníte et vidéte ópera Dei:* terríbilis in consíliis super fílios hóminum.
Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.
Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.
Benedícite Gentes Deum nostrum: * et audítam fácite vocem laudis ejus.
Qui pósuit ánimam meam ad vitam:* et non dedit in commotiónem pedes meos.
Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.
Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro:* imposuísti hómines super cápita nostra.
Transívimus per ignem et aquam: et eduxísti nos in refrigérium.
Introíbo in domum tuam in holocáustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.
Et locútum est os meum:* in tribulatióne mea.
Holocáusta medulláta óфferam tibi cum incénso aríetum:* ófferam tibi boves cum hircis.
Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.
Ad ipsum ore meo clamávi,* et exaltávi sub lingua mea.
Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.
Proptérea exaudívit Deus,* et atténdit voci deprecatiónis meæ.
Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.
Sicut déficit fumus, defíciant; * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.
Et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei: * et delecténtur in lætítia.
Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascéndit super occásum: Dóminus nomen illi.
Exultáte in conspéctu ejus:* turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum:
Deus in loco sancto suo: * Deus, qui inhabitáre facit

unius moris in domo.
Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos, qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.
Deus, cum egrederéris in conspéctu pópuli tui: * cum pertransíres in desérto:
Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sinai, * a fácie Dei Israel.
Plúviam voluntáriam segregábis Deus hereditáti tuæ: * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.
Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.
Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.
Rex virtútum diléeti diléeti: * et speciéi domus divídere spólia.
Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.
Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulátus, mons pinguis: * utquid suspicámini montes coagulátos?
Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: * étenim Dóminus habitábit in finem.
Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in sancto.
Ascendísti in altum, cepísti captivitátem: * accepísti dona in homínibus:
Etenim non credéntes: * inhabitáre Dóminum Deum.
Benedíctus Dóminus die quotídie; * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.
Deus noster, Deus salvos faciéndi: * et Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.
Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris:
Ut intingátur pes tuus in sánguine: * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.
Vidérunt ingréssus tuos Deus, * ingréssus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.
In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.
Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda Deus virtúti tuæ: * confírma hoc Deus, quod operátus es in nobis.
A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdant

eos, qui probáti sunt argénto.
Díssipa gentes, quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto: * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantáte Deo:* psállite Dómino:
Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel,* magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ,* benedíctus Deus.
Ant. Benedícite gentes Deum nostrum.

Per Annum, ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi.
℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

In Adventu, ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo.
℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Pro uno Martyre, ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pro pluribus Martyr., ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pro Conf. non Pont., ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus.
℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pro una Sancta, ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD LAUDES,

Ant. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea.
Psalm. Miserére. 50.
Ant. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.
Exáudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.
Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.
Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.
Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.
Exáudi nos Deus salutáris noster,* spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.
Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum flúctuum ejus.
Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.
Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locu-

pletáre eam.
Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: *quóniam ita est præparátio ejus.
Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.
Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.
Pinguéscent speciósa desérti: * et exultatióne colles accingéntur.
Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.
Ant. Te decet hymnus Deus in Sion.
Ant. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus.
Psalm. Deus Deus meus * ad te. ut 17.
Ant. Dóminus judicábit.

Cant. Annæ. 1. *Reg.* 2.

Exultavit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo:
Dilatátum est os meum super inimícos meos: * quia lætáta sum in salutári tuo.
Non est sanctus, ut est Dóminus: neque enim est álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.
Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes:
Recédant vétera de ore vestro: quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.
Arcus fórtium superátus est, * et infírmi accíncti sunt róbore.
Repléti prius, pro pánibus se locavérunt: * et famélici saturáti sunt.
Donec stérilis péperit plúrimos: * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.
Dóminus mortíficat et vivíficat, * dedúcit ab ínferos et redúcit.
Dóminus páuperem facit, et ditat, * humíliat, et súblevat.
Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem:
Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.
Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.
Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent: * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.
Dóminum formidábunt adversárii ejus: * et super ipsos in cœlis tonábit:
Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.
Ant. Dóminus judicábit fines terræ.
Ant. Cœli cœlórum laudáte Deum. Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, ut 19.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum

et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Nox, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi, et túrbida:
Lux intrat: albéscit polus:
Christus venit: discédite.
Calígo terræ scinditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit,
Vultu niténtis síderis.
Te, Christe, solum nóvimus:
Te mente pura, et símplici,
Flendo, et canéndo, quæsumus,
Inténde nostris sénsibus.
Sunt multa lucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu vera lux cœléstium
Vultu seréno illúmina.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. De manu ómnium qui odérunt nos, líbera nos Dómine.

Preces quando dicuntur, habentur 59.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum, Invitat. Dóminum, qui fecit nos,*Veníte adorémus. Psalmus. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium:
Nos confiténtes póscimus
Te juste judex córdium:
Ut áuferas piácula,
Sordésque mentis ábluas:
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arceántur crímina.
Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia:
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.
Repélle tu calíginem
Intrínsecus quam máxime;
Ut in beáto gáudeat
Se collocári lúmine.
Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. Dómine Deus.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus,*quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi:* et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris:* et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ:* defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei,* qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste:* quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam:* et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me, qui expéctant te Dómine,* Dó-

mine virtútum.
Non confundántur super me, *qui quærunt te, Deus Israel.
Quóniam propter te sustínui oppróbrium:* opéruit confúsio fáciem meam.
Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus filiis matris meæ.
Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.
Et opérui in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.
Et pósui vestiméntum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.
Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta:* et in me psallébant qui bibébant vinum.
Ego vero oratiónem meam ad te Dómine: * tempus beneplácitì Deus.
In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ:
Eripe me de luto, ut non infígar: * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.
Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.
Exáudi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: *secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.
Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.
Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.
Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.
In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.
Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit:* et qui consolarétur, et non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel:* et in siti mea potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * et dorsum eórum semper incúrva.
Effúnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.
Fiat habitátio eórum desérta:*et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.
Quóniam quem tu percussísti persecúti sunt:* et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.
Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: * et non intrent in justítiam tuam.
Deleántur de libro vivéntium:*et cum justis non scribántur.
Ego sum pauper et dolens: * salus tua Deus suscépit me.
Laudábo nomen Dei cum cán-

tico : * et magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum: *córnua producéntem et úngulas.

Vídeant páuperes, et læténtur: * quærite Deum et vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus: * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hereditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam: * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam:

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes: * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris.

Ant. Dómine Deus in adjutórium meum inténde.

Ant. Esto mihi.

Psalmus 70.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum: * ut salvum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum: * et refúgium meum es tu.

Deus meus éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui:

Quóniam tu es patiéntia mea Dómine: * Dómine spes mea a juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper: * tamquam prodígium factus sum multis: et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam: * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi: * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum.

Dicéntes: Deus derelíquit

eum, persequímini, et comprehéndite eum: * quia non est qui erípiat.

Deus ne elongéris a me: * Deus meus in auxílium meum réspice.

Confundántur, et defíciant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusióne, et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo: * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tuam: * tota die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus docuísti me a juventúte mea: * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua.

Et usque in senéctam et sénium: * Deus ne derelínquas me.

Donec annúntiem bráchium tuum* generatióni omni, quæ ventúra est:

Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas: et convérsus vivificásti me:* et de abyssis terræ íterum reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam: * et convérsus consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam: * Deus psallam tibi in cithara, sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam: *cum confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da:* et justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia,* et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum: * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam,* in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis:* donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum, et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes

sèrvient ei:
Quia liberábit páuperem a poténte: * et páuperem, cui non erat adjútor.
Parcet páuperi et inopi: * et ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eòrum: * et honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.
Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.
Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:
Et benedictum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.
Ant. Esto mihi Dómine in Deum protectórem.
Ant. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!
Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.
Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.
Quia non est respéctus morti eórum: * et firmaméntum in plaga eòrum.
In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur.
Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.
Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.
Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.
Posuérunt in cœlum os suum: * et lingua eórum transívit in terra.
Ideo convertétur pòpulus meus hic: * et dies pleni inveniéntur in eis.
Et dixérunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?
Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.
Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas:
Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.
Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobàvi.
Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:
Donec intrem in Sanctuárium Dei: * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.
Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt: * periérunt propter iniquitátem suam.
Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.
Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt: * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.
Et juméntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.
Tenuísti manum déxteram meam: et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.
Quid enim mihi est in cœlo?* et a te quid vólui super terram?
Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.
Quia ecce, qui elóngant se a te períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.
Mihi autem adhærére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam:
Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

Ut quid Deus repulísti in finem: * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?
Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.
Redemísti virgam hereditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.
Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!
Et gloriáti sunt qui odérunt te: * in médio solemnitátis tuæ.
Posuérunt signa sua, signa: * et non cognovérunt sicut in éxitu super summum.
Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum: * in secúri, et áscia dejecérunt eam.
Incendérunt igni Sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.
Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.
Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta: * et nos non cognóscet ámplius.
Usquequo Deus improperábit inimícus: * irrítat adversárius nomen tuum in finem?
Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?
Deus autem Rex noster ante sǽcula: * operátus est salútem in médio terræ.
Tu confirmásti in virtúte tua mare: * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis: * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.
Tu dirupísti fontes, et torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.
Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.
Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem, et ver tu plasmásti ea.
Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino: * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.
Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.
Réspice in testaméntum tuum: * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ dómibus iniquitátum.
Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.
Exúrge Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.
Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit semper.
Ant. Liberásti virgam hereditátis tuæ.
Ant. Et invocábimus.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi, Deus: * confitébimur: et invocábimus nomen tuum.
Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.
Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.
Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.
Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.
Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.
Hunc humíliat, et hunc exáltat: * quia calix in manu Dòmini vini meri plenus misto.
Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.
Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.
Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.
Et factus est in pace locus ejus: * et habitátio ejus in Sion.
Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.
Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit et quiévit;

Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro: * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Et invocábimus nomen tuum Dómine.

Ant. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * et non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum, et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos: * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo: * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * a generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Memor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis: * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis: * et vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Moysi et Aaron.

Psalmus 77.

Atténdite pópule meus legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, et cognóvimus ea: * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta a filiis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus: * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob: * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea filiis suis: * ut cognóscat generátio áltera.

Filii qui nascéntur, et exúrgent, * et narrábunt filiis suis:

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Dei: * et mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum: * generátio prava et exásperans:

Generátio, quæ non diréxit cor suum: * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Filii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum: * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei: * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus, quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perdúxit eos: * et státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi: * et tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo: * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et edúxit aquam de petra: * et dedúxit tamquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis: * ut péterent escas animábus suis.

Et male locúti sunt de Deo: * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?

Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt.

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in

Israel.

Quia non crediderunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Tránstulit Austrum de cœlo: * et indúxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes: * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum: * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti a desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum: * et ira Dei ascéndit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc: * et non crediderunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum: * et anni eórum cum festinatióne.

Cum occíderet eos, quærébant eum: * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum: * et Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo: * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum: * et non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam: * et non accéndit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt: * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum: * et sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos: * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum: * et labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum; * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumén-

ta eórum: * et possessiónem eórum igni.
Misit in eos iram indignatiónis suæ: * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.
Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum: * et juménta eórum in morte conclúsit.
Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti:* primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.
Et ábstulit sicut oves pópulum suum: * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.
Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.
Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.
Et ejécit a fácie eórum gentes:* et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.
Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.
Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excélsum: * et testimónia ejus non custodiérunt.
Et avertérunt se, et non servavérunt pactum:* quemádmodum patres eórum, convérsi sunt in arcum pravum.
In iram concitavérunt eum in cóllibus suis: * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.
Audívit Deus, et sprevit: * et ad níhilum redégit valde Israel.
Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.
Et trádidit in captivitátem virtútem eórum:* et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.
Et conclúsit in gládio pópulum suum: * et hereditátem suam sprevit.
Júvenes eórum comédit ignis: * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.
Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt: * et víduæ eórum non plorabántur.
Et excitátus est tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulátus a vino.
Et percússit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempitérnum dedit illis.
Et répulit tabernáculum Joseph: * et tribum Ephraim non elégit:
Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.
Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sæcula.
Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium: * de post fœtántes accépit eum.
Páscere Jacob servum suum: * et Israel hereditátem suam.
Et pavit eos in innocéntia

cordis sui: * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Tu es Deus, qui facis mirabília.

Ant. Propítius esto.

Psalmus 78.

Deus venérunt gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli: * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem: * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris: * subsannátio et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo Dómine irascéris in finem: * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt: * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob: * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito antícipent nos misericórdiæ tuæ: * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui Dómine libera nos: * et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in géntibus: Ubi est Deus eórum? * et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris.

Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est: * intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.

Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum:

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israel, inténde: * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.

Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.

Deus convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum: * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra.

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris: * et inimíci nostri subsannavérunt

nos.
Deus virtútum, convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti Gentes, et plantásti eam.
Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus: * plantásti radíces ejus, et implévit terram.
Opéruit montes umbra ejus: * et arbústa ejus cedros Dei.
Exténdit pálmites suos usque ad mare: * et usque ad flumen propágines ejus.
Ut quid destruxísti macériam ejus: * et vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?
Exterminávit eam aper de silva: * et singuláris ferus depástus est eam.
Deus virtútum convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.
Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua: * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.
Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Et non discédimus a te, vivificábis nos: * et nomen tuum invocábimus.
Dómine Deus virtútum, convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Ant. Propítius esto peccátis nostris, Dómine.

Per Annum, ℣. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi. ℟. Et ánima mea, quam redemísti.

In Adventu, ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Pro uno Martyre, ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont., et non Pont. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES,

Ant. Tibi soli peccávi, Dómine miserére mei. Psal. Miserére mei. 56.

Ant. Dómine.

Psalmus 89.

Dómine, refúgium factus es nobis: * a generatióne in generatiónem.
Priúsquam montes fierent, aut formarétur terra, et orbis: * a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
Ne avértas hóminem in humilitátem: * et dixísti: Convertímini filii hóminum.
Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies

hestérna, quæ prætériit;
Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.
Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat: * véspere décidat, indúret, et aréscat.
Quia defécimus in ira tua * et in furóre tuo turbáti sumus.
Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo:* sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.
Quóniam omnes dies nostri defecérunt:* et in ira tua defécimus.
Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annórum nostrórum in ipsis, septuagínta anni.
Si autem in potentátibus, octogínta anni:*et ámplius eórum, labor et dolor.
Quóniam supervénit mansuetúdo:* et corripiémur.
Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?
Déxteram tuam sic notam fac,*et cruditos corde in sapiéntia.
Convértere Dómine úsquequo?* et deprecábilis esto super servos tuos.
Repléti sumus mane misericórdia tua: *et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.
Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti:*annis quibus vídimus mala.
Réspice in servos tuos, et in ópera tua: * et dírige filios eórum.
Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera manuum nostrárum dírige super nos: * et opus mánuum nostrárum dírige.
Ant. Dómine, refúgium factus es nobis.
Ant. In matutínis meditábor in te. Psalmus. Deus Deus meus. 47.
Ant. Cantémus.

Cant. Moysi. *Exodi* 15.

CANTEMUS Dómino: glorióse enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.
Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus,*et factus est mihi in salútem.
Iste Deus meus, et glorificábo eum:* Deus patris mei, et exaltábo eum.
Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare:
Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.
Déxtera tua Dómine magnificáta est in fortitúdine: déxtera tua, Dómine, percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos:
Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. *

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ;
Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.
Dixit inimícus: Pérsequar et comprehéndam, * dividam spólia, implébitur ánima mea.
Evaginábo gládium meum,* interfíciet eos manus mea.
Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare: * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.
Quis símilis tui in fórtibus Dómine? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?
Extendísti manum tuam, et devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:
Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.
Ascendérunt pópuli, et iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído et pavor. * in magnitúdine bráchii tui.
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.
Introdúces eos, et plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es Dómine:
Sanctuárium tuum Dómine, quod firmavérunt manus tuæ. * Dóminus regnábit in ætérnum, et ultra.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare: * et redúxit super eos Dóminus aquas maris.
Filii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.
Ant. Cantémus Dómino gloriόse.
Ant. In sanctis ejus laudáte Deum. Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 149.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Lux ecce surgit áurea:
Pallens facéssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.
Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstat sibi:
Nihil loquámur súbdolum:
Volvámus obscúrum nihil.
Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculíve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.
Speculátor adstat désuper,
Qui nos diébus ómnibus,
Actúsque nostros próspicit

A luce prima in vésperum.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 59.

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum, Invitat. Adorémus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos.

Psalmus. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Tu Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde láudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.
Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.
Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus;
Abstérgat illud cœlitus
Tuæ potéstas glóriæ.
Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Nec críminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.
Ob hoc Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,
Per quod diérum círculis,
Nullis ruámus áctibus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. Exultáte.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te: * Israel si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti:* diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israel

non inténdit mihi.
Et dimísi eos secúndum desidérium cordis eórum: * ibunt in adinventiónibus suis.
Si pópulus meus audísset me: * Israel si in viis meis ambulásset:
Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misíssem manum meam.
Inimíci Dómino mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sæcula.
Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

Deus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.
Usquequo judicátis iniquitátem: * et fácies peccatórum súmitis?
Judicáte egéno, et pupíllo: * húmilem, et páuperem justificáte.
Erípite páuperem: * et egénum de manu peccatóris liberáte.
Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.
Ego dixi: Dii estis, * et filii Excélsi omnes.
Vos autem sicut hómines moriémini: * et sicut unus de princípibus cadétis.
Surge, Deus, júdica terram: * quóniam tu hereditábis in ómnibus Géntibus.
Ant. Exultáte Deo adjutóri nostro.
Ant. Tu solus.

Psalmus 82.

Deus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris Deus:
Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.
Super pópulum tuum malignavérunt consílium: * et cogitavérunt advérsus sanctos tuos.
Dixérunt: Veníte, et disperdámus eos de gente: * et non memorétur nomen Israel ultra.
Quóniam cogitavérunt unanimiter: * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ:
Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec: * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.
Etenim Assur venit cum illis: * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.
Fac illis sicut Mádian, et Sisaræ: * sicut Jabin in torrénte Cisson.
Disperiérunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.
Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana:
Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus Sanctuárium Dei.
Deus meus pone illos ut rotam: * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis, qui combúrit silvam: * et sicut flamma combúrens montes:
Ita persequéris illos in tempestáte tua: * et in ira tua turbábis eos.
Imple fácies eórum ignomínia: * et quærent nomen tuum, Dómine.
Erubéscant, et conturbéntur in sæculum sæculi: * et confundántur, et péreant.
Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.
Cor meum, et caro mea* exultavérunt in Deum vivum.
Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.
Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.
Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.
Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.
Dómine Deus virtútum exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe Deus Jacob.
Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.
Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.
Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.
Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.
Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.
Ant. Tu solus Altíssimus super omnem terram.
Ant. Benedixísti.

Psalmus 84.

Benedixisti Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.
Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.
Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.
Convérte nos Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.
Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?
Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.
Audiam quid loquátur in me

Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam:
Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.
Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

Inclina Dómine aurem tuam, et exáudi me: * quóniam inops, et páuper sum ego.
Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.
Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.
Quóniam tu Dómine suávis, et mitis: * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.
Auribus pércipe Dómine oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.
In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.
Non est símilis tui in diis Dómine: * et non est secúndum ópera tua.
Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine: * et glorificábunt nomen tuum.
Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.
Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.
Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum.
Quia misericórdia tua magna est super me: * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.
Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt te in conspéctu suo.
Et tu Dómine Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.
Réspice in me, et miserére mei: * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac filium ancíllæ tuæ.
Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur: * quóniam tu Dómine adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Benedixísti Dómine terram tuam.

Ant. Fundaménta ejus.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrôsis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum, et próximum: * et notos meos

a miséria.

Ant. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.

Ant. Benedíctus.

Psalmus 88.

MISERICORDIAS Dómini* in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem, et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine: * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum: * magnus et terríbilis super omnes, qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mitigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua: * justítia, et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia, et véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die: * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei: * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus: * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso: * et in nómine meo exaltàbitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu: * Deus meus, et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum: * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam: * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meam: * et in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint: * et mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum: * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testaméntum meum: * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo: * et sicut luna perfécta in ætérnum: et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti: * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus: * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne: * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem: * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vane constituísti omnes filios hóminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem: * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum, * (quod contínui in sinu meo) multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod expro-

bravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dominus: * Deus ultiónum libere egit.

Exaltáre qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres Dómine: * úsquequo peccatóres gloriabúntur:

Effabúntur, et loquéntur iniquitátem: * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt: * et hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam, et ádvenam interfecérunt: * et pupíllos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo: * et stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit Gentes, non árguet: * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine: * et de lege tua docúeris eum.

Ut mítiges ei a diébus malis: * donec fodiátur peccatori fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam: * et hereditátem suam non derelínquet:

Quoadúsque justitia convertátur in judícium: * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus:* misericórdia tua Dómine adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium: * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum, et in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Benedíctus Dóminus in ætérnum.

Ant. Cantáte.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus: * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Annum, ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo Dómine. ℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

In Adventu, ℣. Emítte Agnum Dómine, Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem filiæ Sion.

Pro uno Martyre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectént ur in lætítia.

Pro Confessore Pontif. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont., ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES.

Ant. Spíritu principáli confírma cor meum Deus. Psal. Miserére mei. 56.

Ant. In veritáte.

Psalmus 142.

Dómine exáudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua: * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi: * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine: * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me: * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam: * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tribu-

lant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. In veritáte tua exáudi me Dómine.

Ant. Illúmina Dómine vultum tuum super nos.

Psalm. Deus Deus meus. 17.

Cant. Habacuc. *Cap.* 3.

Domine audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan:

Opéruit cœlos glória ejus: * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus.

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus. * Stetit, et mensus est terram.

Aspéxit, et dissólvit Gentes: * et contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in fluminibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus, vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos : * et quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juraménta tríbubus quæ locútus es:

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes:*gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam : * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * et in furóre obstupefácies Gentes.

Egréssus es in salútem pópuli tui : * in salútem cum Christo tuo :

Percussísti caput de domo ímpii: * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus : * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum : * sicut ejus, qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus : * a voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.

Ut requiéscam in die tribulatiónis: * ut ascéndam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit : * et non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent cibum.
Abscindétur de ovíli pecus : * et non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dómino gaudébo : * et exultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dóminus fortitúdo mea: * et ponet pedes meos quasi cervórum.
Et super excélsa mea dedúcet me victor, * in psalmis canéntem.
Ant. Dómine audívi audítum tuum, et tímui.
Ant. In tympano et choro, in chordis et órgano laudáte Deum. Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 19.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Æterna cœli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castæque proles Vírginis.
Da déxteram surgéntibus,
Exúrgat et mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei,
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget lúcifer,
Præítque solem núntius:
Cadunt tenébræ nóctium:
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus,
Noctem repéllat sæculi,
Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.
Quæsíta jam primum Fides
In corde radíces agat;
Secúnda Spes congáudeat,
Qua major extat Cháritas.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus. Ant.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 59.

SABBATO.

Ad Matutinum.

Invitat. Dóminum Deum nostrum, * Veníte adorémus. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Summæ Parens deméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Uníus et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus.
Nostros pius cum cánticis
Fletus benígne súscipe:
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis,
Accíncti ut artus éxcubent,
Luxu remóto péssimo.
Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus.

Ditémur omnes affatim
Donis beátæ pátriæ.
Præsta Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum,
Amen.

Ant. Quia mirabília.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina pláudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, mov[...] terra.

Dóminus in Sion magn[...] et excélsus super omn[...] pulos.

Confiteántur nómini tu[...] gno, quóniam terríbil[...] sanctum est: * et honor[...] judícium díligit.

Tu parásti directiónes: [...] dícium et justítiam in [...] tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deu[...] strum, et adoráte scab[...] pedum ejus: * quóniam [...] ctum est.

Moyses, et Aaron in [...] dótibus ejus: * et Sám[...] ter eos, qui ínvocant n[...] ejus.

Invocábant Dóminum, [...] exaudiébat eos: * in col[...] nubis loquebátur ad e[...]

Custodiébant testimóni[...] * et præcéptum quod [...] illis.

Dómine Deus noster tu [...] diébas eos: * Deus tu [...] tius fuísti eis, et ulcísc[...] omnes adinventiónes e[...]

Exaltáte Dóminum De[...] strum, et adoráte in [...] sancto ejus: * quónia[...] ctus Dóminus Deus n[...]

Ant. Quia mirabília fe[...] minus.

Sequens Ant. et Psal[...] biláte hic prætermit[...] quando dicitur in La[...] ut in Sabbatis, in qui[...] Officium de S. Maria: e[...] gilia Nativitatis Dor[...] Sabbato occurrente:

loco dicitur Ant. et Psalmus. Bonum est confitéri Dómino. Ant. Jubiláte. Psalmus 99.

Jubilate Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.
Introíte in conspéctu ejus: * in exultatióne.
Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.
Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.
Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.
Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo psaltério: * cum cántico, in cíthara.
Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ
Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.
Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:
Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.
Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.
Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.
Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.
Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.
Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * et bene patiéntes erunt, ut annúntient.
Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo. Psalmus 100.

Misericordiam et judícium * cantábo tibi, Dómine:
Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.
Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.
Non proponébam ante óculos meos rem injústam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.
Non adhæsit mihi cor pravum: * declinántem a me malígnum non cognoscébam.
Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ: * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Ant. Jubiláte Deo omnis terra.
Vel Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Clamor meus.

Psalmus 101.

Domine exáudi oratiónem meam: * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me: * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei: * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in t

Tota die exprobrábant inimíci mei: * et qui la bant me, advérsum me j bant.

Quia cínerem tamquam nem manducábam, * et tum meum cum fletu mi bam.

A fácie iræ et indignati tuæ: * quia élevans allis me.

Dies mei sicut umbra de navérunt: * et ego sicut num árui.

Tu autem Dómine in æté num pérmanes: * et mem riále tuum in generatión et generatiónem.

Tu exúrgens miseréberis S on: * quia tempus miserén ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt ser tuis lápides ejus: * et terr ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nom tuum Dómine, * et omnes r ges terræ glóriam tuam.

Quia ædificávit Dóminus Sio * et vidébitur in glória sua

Respéxit in oratiónem hum lium: * et non sprevit prece eórum.

Scribántur hæc in generati ne áltera: * et pópulus, q creábitur, laudábit Dóm num.

Quia prospéxit de excéls sancto suo: * Dóminus de ca lo in terram aspéxit:

Ut audíret gémitus compedi tórum: * ut sólveret fílios in teremptórum:

Ut annúntient in Sion nomen Dómini: * et laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * et reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem pérmanes: * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt: * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Psalmus 102.

Benedic ánima mea Dómino: * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dómino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus: * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Miserátor, et miséricors Dóminus: * longánimis, et multum miséricors.

Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra: * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se: * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus:

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit se-

dem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus: * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Clamor meus ad te véniat, Deus.

Ant. Bénedic. Psalmus 103.

BENEDIC ánima mea Dómino: * Dómine Deus meus magnificátus es veheménter.

Confessiónem, et decórem induísti: * amíctus lúmine sicut vestiménto:

Exténdens cœlum sicut pellem: * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascénsum tuum: * qui ámbulas super pennas ventórum.

Qui facis ángelos tuos spíritus: * et minístros tuos, ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient: * a voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, et descéndunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur: * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra: * et vinum lætíficet cor hóminis:

Ut exhiláret fáciem in óleo: * et panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit: * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum: * montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, et facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.

Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt: * et in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum: *

et ad operatiónem suam usque ad vésperum.
Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tua.
Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus.
Animália pusilla cum magnis: * illic naves pertransibunt.
Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei: * ómnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.
Dante te illis, cólligent: * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.
Averténte autem te fáciem, turbabúntur: * áuferes spíritum eórum, et deficient, et in púlverem suum reverténtur.
Emíttes spíritum tuum, et creabúntur * et renovábis fáciem terræ.
Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:
Qui réspicit terram, et facit eam trémere: * qui tangit montes, et fúmigant.
Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu sum.
Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego vero delectábor in Dómino.
Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint: * bénedic ánima mea Dómino.

Psalmus 104.

Confitemini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.
Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.
Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.
Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.
Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus, et judícia oris ejus.
Semen Abraham, servi ejus: * filii Jacob elécti ejus.
Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.
Memor fuit in sæculum testaménti sui: * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:
Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:
Et státuit illud Jacob in præcéptum: * et Israel in testaméntum ætérnum:
Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditátis vestræ.
Cum essent número brevi, * paucíssimi et íncolæ ejus:
Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad ad pópulum álterum.
Non relíquit hóminem nocére eis: * et corrípuit pro eis reges.
Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.
Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.
Misit ante eos virum: * in ser-

vum venúmdatus est Joseph.
Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.
Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.
Constítuit eum dóminum domus suæ: * et príncipem omnis possessiónis suæ:
Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum: * et senes ejus prudéntiam docéret.
Et intrávit Israel in Ægyptum: * et Jacob áccola fuit in terra Cham.
Et auxit pópulum suum veheménter: * et firmávit eum super inimícos ejus.
Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus: * et dolum fácerent in servos ejus.
Misit Móysen servum suum: * Aaron quem elégit ipsum.
Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.
Misit ténebras, et obscurávit: * et non exacerbávit sermónes suos.
Convértit aquas eórum in sánguinem: * et occídit pisces eórum.
Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.
Dixit, et venit cœnomyia: * et cínifes in ómnibus fínibus eórum.
Pósuit plúvias eórum grándinem: * ignem comburéntem in terram ipsórum.
Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum: * et contrívit lignum fínium eórum.
Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat númerus:
Et comédit omne fœnum in terra eórum: * et comédit omnem fructum terræ eórum.
Et percússit omne primogénitum in terra eórum: * primítias omnis labóris eórum.
Et edúxit eos cum argénto et auro: * et non erat in tríbubus eórum infírmus.
Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum: * quia incúbuit timor eórum super eos.
Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.
Petiérunt, et venit cotúrnix: * et pane cœli saturávit eos.
Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina:
Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.
Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * et eléctos suos in lætítia.
Et dedit illis regiónes Géntium: * et labóres populórum possedérunt:
Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.
Ant. Bénedic anima mea Dómino.

Ant. Vísita nos.

Psalmus 105.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus ?

Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui : * vísita nos in salutári tuo.

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ : * ut laudéris cum hereditáte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris : * injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua : * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare Rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, et exsiccátum est : * et dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.

Et salvávit eos de manu odiéntium : * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos : * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus : * et laudavérunt laudem ejus.

Cito fecérunt, obliti sunt óperum ejus : * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto : * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum : * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris : * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, et deglutívit Dathan : * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exársit ignis in synagóga eórum : * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb : * et adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Obliti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham : terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos : * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus :

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos : * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem :

Non credidérunt verbo ejus, et murmuravérunt in taber-

náculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.
Et elevávit manum suam super eos : * ut prostérneret eos in desérto:
Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus : * et dispérgeret eos in regiónibus.
Et initiáti sunt Beélphegor : * et comedérunt sacrifícia mortuórum.
Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis :* et multiplicáta est in eis ruina.
Et stetit Phinees, et placávit : * et cessávit quassátio.
Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.
Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis : * et vexátus est Móyses propter eos: quia exacerbavérunt spíritum ejus.
Et distínxit in lábiis suis : * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.
Et commíxti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum: et serviérunt sculptílibus eórum : * et factum est illis in scándalum.
Et immolavérunt fílios suos, * et filias suas dæmóniis.
Et effudérunt sánguinem innocéntem : * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.
Et infécta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum : * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.
Et irátus est furóre Dómnus in pópulum suum : * et abominátus est hereditátem suam.
Et trádidit eos in manus Géntium : * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.
Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpe liberávit eos.
Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo : * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.
Et vidit cum tribularéntur : *et audívit oratiónem eórum.
Et memor fuit testaménti sui : * et pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.
Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.
Salvos nos fac Dómine Deus noster : * et cóngrega nos de natiónibus.
Ut confiteámur nómini sancto tuo : * et gloriémur in láude tua.
Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum : * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Psalmus 106.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de

manu inimíci : * et de regiónibus congregávit eos.
A solis ortu, et occásu : * ab Aquilóne, et mari.
Erravérunt in solitúdine in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.
Esuriéntes, et sitiéntes : * ánima eórum in ipsis defécit.
Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum erípuit eos.
Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitátem habitatiónis.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Quia satiávit ánimam inánem : * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.
Sedéntes in ténebris, et umbra mortis : * vinctos in mendicitáte, et ferro.
Quia exacerbavérunt elóquia Dei : * et consílium Altíssimi irritavérunt.
Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.
Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.
Et edúxit eos de ténebris, et umbra mortis : * et víncula eórum disrúpit.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Quia contrivit portas æreas : * et vectes férreos confrégit.
Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.
Omnem escam abomináta est ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.
Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.
Misit verbum suum, et sanávit eos : * et erípuit eos de interitiónibus eórum.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Et sacríficent sacrifícium laudis : * et annúntient ópera ejus in exultatióne.
Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.
Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.
Dixit, et stetit spíritus procéllæ : * et exaltáti sunt fluctus ejus.
Ascéndunt usque ad cœlos, et descéndunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.
Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius : * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.
Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum edúxit eos.
Et státuit procéllam ejus in auram : * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt: * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Et exáltent eum in ecclésia plebis : * et in cáthedra seniórum laudent eum.
Pósuit flúmina in desértum, * et éxitus aquárum in sitim :
Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.
Pósuit desértum in stagna aquárum : * et terram sine aqua in éxitus aquárum.
Et collocávit illic esuriéntes: * et constituérunt civitátem habitatiónis.
Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas: * et fecérunt fructum nativitátis.
Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.
Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.
Effúsa est contémptio super príncipes : * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.
Et adjúvit páuperem de inópia : * et pósuit sicut oves famílias.
Vidébunt recti, et lætabúntur : * et omnis iníquitas oppilábit os suum.
Quis sápiens, et custódiet hæc ? * et intélliget misericórdias Dómini ?
Ant. Vísita nos Dómine in salutári tuo.
Ant. Confitébor Dómino.

Psalmus 107.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium, et cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis Dómine : * et psallam tibi in natiónibus.
Quia magna est super cœlos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur dilécti tui.
Salvum fac déxtera tua, et exáudi me : * Deus locútus est in sancto suo.
Exultábo, et dividam Sichimam : * et convállem tabernaculórum dimétiar.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim, suscéptio cápitis mei.
Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.
Quis dedúcet me in civitáte munitam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris ?
Da nobis auxílium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem ; *

et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

Deus laudem meam ne tacúeris : * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis : * et ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem : * et diábolus stet a dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus : * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci, * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani : * et uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, et mendícent : * et ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus : * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor : * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini : * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, et dispéreat de terra memória eórum : * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem ínopem, et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo opéritur : * et sicut zona, qua semper præcíngitur.

Hoc opus eórum, qui détrahunt mihi apud Dóminum : * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum : * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum : * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum : * et excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio : * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me et movérunt cápita sua.

Adjuva me Dómine Deus meus : * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.
Et sciant quia manus tua hæc : * et tu Dómine fecísti eam.
Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insúrgunt in me, confundántur: servus autem tuus lætábitur.
Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre : * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.
Confitébor Dómino nimis in ore meo: * et in médio multórum laudábo eum.
Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.
Ant. Confitébor Dómino nimis in ore meo.
Per Annum, ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
In Adventu, ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.
Pro beata Maria, ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

AD LAUDES.

Ant. Benígne fac in bona voluntáte tua Dómine.
Psal. Miserére mei Deus. 56.
Ant. Bonum. Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino : * et psállere nómini tuo, Altíssime.
Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo psaltério : * cum cántico, in cíthara.
Quia delectásti me Dómine in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine ! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.
Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.
Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:
Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.
Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui peribunt : * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.
Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.
Et dispéxit óculus meus inimícos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.
Justus ut palma florébit : * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.
Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene pa-

tiéntes erunt, ut annúntient: Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Métuant Dóminum omnes fines terræ.

Psalm. Deus Deus meus. 47.

Ant. Date magnitúdinem.

Cant. Moysi. *Deut.* 32.

Audite cœli quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocábo :

Date magnificéntiam Deo nostro. * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia :

Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus. * Peccavérunt ei, et non filii ejus in sórdibus :

Generátio prava atque pervérsa. * Hæccine reddis Dómino, pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas :

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes : * quando separábat filios Adam.

Constítuit términos populórum: * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini, pópulus ejus : * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis :

Circumdúxit eum, et dócuit : * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans.

Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit: * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram : * ut coméderet fructus agrórum.

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo:

Butýrum de arménto, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum, et aríetum filiórum Basan :

Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, et recalcitrávit : * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatió-

nibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis et non Deo, * diis, quos ignorábant:

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum, qui te génuit, dereliquísti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est: * quia provocavérunt eum fílii sui et fíliæ.

Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum:

Generátio enim pervérsa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis:

Et ego provocábo eos in eo, qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima:

Devorabítque terram cum gérmine suo, * et móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo:

Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactántem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli: * ne forte superbírent hostes eórum:

Et dícerent: Manus nostra excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia. * Utinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum: * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ:

Uva eórum uva fellis, * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesáuris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum:

Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis mi-

serébitur:
Vidébit quod infirmáta sit manus, * et cláusi quoque defecérunt, residuique consúmpti sunt.
Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?
De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum:
Surgant, et opituléntur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.
Vidéte quod ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me:
Ego occídam, et ego vívere fáciam: percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.
Levábo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætérnum.
Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea:
Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his, qui odérunt me, retríbuam.
Inebriábo sagittas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes.
De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.
Laudáte gentes pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:
Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnitúdinem Deo nostro.
Ant. In cymbalis benesonántibus laudáte Deum.
Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 49.

Capitulum. *Rom. 13. d.*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Aurora jam spargit polum,
Terris dies illábitur:
Lucis resúltat spículum,
Discédat omne lúbricum.
Phantásma noctis éxulet:
Mentis reátus córruat:
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat:
Ut mane quod nos últimum
Hic deprecámur cérnui,
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum,
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua.
℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. Illumináre, Dómine, his, qui in ténebris sedent: et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 59.

DOMINICA

Ad Vesperas.

Pater noster. Ave María.
℣. Deus in adjutórium. 47.
Ant. Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :
Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.
Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.
Ant. Fidélia.

Psalmus 110.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.
Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntátes ejus.
Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.
Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:
Ut det illis hereditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.
Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.
Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.
Sanctum, et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.
Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.
Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.
Ant. In mandátis.

Psalmus 111.

Beatus vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.
Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.
Glória, et divítiæ in domo ejus, * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Exórtum est in ténebris lumen rectis : * miséricors, et

miserátor, et justus.
Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.
In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.
Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.
Dispérsit, dedit paupéribus: ustítia ejus manet in sæcujum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.
Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet: * desidérium peccátorum períbit.
Ant. In mandátis ejus cupit nimis.
Ant. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem.
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.
Ant. Nos, qui vívimus.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro:
Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.
Mare vidit, et fugit: * Jordánis convérsus est retrórsum.
Montes exultavérunt ut aríetes: * et colles sicut agni óvium.
Quid est tibi mare, quod fugísti? * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?
Montes exultástis sicut aríetes, * et colles sicut agni óvium.
A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.
Qui convértit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.
Non nobis Dómine, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.
Super misericórdia tua, et veritáte tua: * nequándo dicant Gentes: Ubi est Deus eórum?
Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient:* nares habent, et non odorábunt
Manus habent, et non palpábunt: pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes qui confídunt in eis.
Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum, et protéctor eórum est.
Dóminus memor fuit nostri: * et benedíxit nobis.
Benedíxit dómui Israel,* benedíxit dómui Aaron.
Benedíxit ómnibus, qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.
Adjíciat Dóminus super vos: * super vos, et super filios vestros.
Benedícti vos a Dómino:* qui fecit cœlum, et terram.
Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.
Non mórtui laudábunt te Dómine: * néque omnes qui descéndunt in inférnum.
Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.
Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Lucis Creátor óptime,
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans oríginem.
Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis:
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.
Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.
Cœléste pulset óstium:
Vitále tollat præmium:
Vitémus omne nóxium:
Purgémus omne péssimum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo ℣. dicitur a Dominica ii. post Epiph. usque ad Dominicam i. Quadrag.: Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Do-

minicis post Epiph. usque ad Septuag. tantum. Dicitur etiam in feriali Officio ab Oct. Epiph. usque ad Dominicam i. Quadrag. similiter et ℣. Ant. autem cum Psalm. semper dicuntur ut supra, quando fit Officium de Dominica, exceptis Dominicis Adventus quæ habent Ant. proprias.

Canticum B. M. V.

Lucæ 1. c

MAGNIFICAT * ánima mea Dóminum.

Et exultávit spíritus meus* in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo:* dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede,* et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.

Glória Patri, et Fílio.

Deinde dicitur Ant. et Oratio propria.

FERIA SECUNDA

Ad Vesperas.

Ant. Inclinávit.

Psalmus 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni: * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.

Ant. Crédidi.

Psalmus 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino: * pro ómnibus, quæ retríbuit

mihi?
Cálicem salutáris accípiam,* et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.
Ant. Crédidi propter quod locútus sum.
Ant. Laudáte.

Psalmus 116.

Laudate Dóminum omnes gentes: * laudáte eum omnes pópuli.
Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.
Ant. Laudáte Dóminum omnes gentes.
Ant. Clamávi.

Canticum Graduum.
Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.
Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.
Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?
Sagíttæ poténtis acútæ:* cum carbónibus desolatóriis.
Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.
Cum his qui odérunt pacem eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.
Ant. Clamávi, et exaudívit me.
Ant. Unde véniet.

Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.
Auxílium meum a Dómino,* qui fecit cœlum et terram.
Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.
Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.
Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.
Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.
Dóminus custódit te ab omni malo:* custódiat ánimam tuam Dóminus.
Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum:* ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Ant. Unde véniet auxílium mihi.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum,

et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

IMMENSE cœli Cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cœlum dedísti límitem.
Firmans locum cœléstibus,
Simúlque terræ rívulis:
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne díssipent.
Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fráudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.
Lucem Fides adáugeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat,
Hanc falsa nulla compríma nt.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Ant. Magníficat ánima mea Dóminum, quia respéxit Deus humilitátem meam.

In Feriis Advent., Quadrag. et Quat. Temp. post Ant. ad Magnif., dic. sequ. Preces flexis génibus, si dicendæ sint.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab initio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur Psalmus 50.

MISERERE mei Deus, * secúndum magnam mise-

ricórdiam tuam.
Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum,* dele iniquitátem meam.
Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.
Quóniam iniquitátem meam ego cognósco:* et peccátum meum contra me est semper.
Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.
Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.
Ecce enim veritátem dilexísti:* incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.
Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.
Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.
Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.
Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.
Ne projícias me a fácie tua:* et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.
Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.
Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.
Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ:* et exultábit lingua mea justí-

tiam tuam.
Dómine lábia me
et os meum ann
dem tuam.
Quóniam si vol
ficium, dedísse
holocáustis non
Sacrifícium Deo s
tribulátus: * co
et humiliátum I
spícies.
Benígne fac Dó
voluntáte tua S
dificéntur muri
Tunc acceptábis
justítiæ, oblatió
cáusta: * tunc i
per altáre tuum
Glória Patri, et
Finito Psalmo
Dómine Deus vi
vérte nos. ℟. Et
ciem tuam, et s
℣. Exúrge Ch
nos. ℟. Et líbera
nomen tuum. ℣.
áudi oratiónem
℟. Et clamor m
niat ℣. Dóminu
℟. Et cum spíri
Oratio, quando
assignatur, dicit
nica præcedenti
in Proprio de T
Ant. cum Psa
dicuntur ad Ves
ficio feriali, ut l
rio. Hymni ver
Epiphaniæ usq
nicam i. Quadra
autem ad Magn
temporibus, u
ptuagesimam.

FERIA TERTIA.
Ad Vesperas.

Ant. In domum Dómini.
Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In domum Dómini lætántes íbimus.

Ant. Qui hábitas.
Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum.

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri Dómine, miserére nostri, * quia multum repléti sumus despectióne:

Quia multum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Ant. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.

Ant. Adjutórium.
Psalmus 123.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos:

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

Ant. Bénefac. Psalmus 124.

Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum: * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.
Bénefac Dómine bonis, * et rectis corde.
Declinántes autem in obligatiónes, addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.
Ant. Bénefac Dómine bonis et rectis corde.
Ant. Facti sumus.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti.
Tunc replétum est gáudio os nostrum: * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.
Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Euntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.
Ant. Facti sumus sicut consoláti.

Capitulum. 2. Cor.

Benedictus Deus, et P. Dómini nostri Jesu C sti, Pater misericordiárur Deus totíus consolatiónis consolátur nos in omni tri latióne nostra.

Hymn

Telluris alme Cóndit
Mundi solum qui sé
rans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti immóbile
Ut germen aptum prófere
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastú aque gratum rédde
Mentis perústæ vúlnera
Munda viróre grátiæ;
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésciat.
Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæcul
Amen.

℣. Dirigátur Dómine or mea. ℟. Sicut incénsum conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant.
Exúltet spíritus meus in salutári meo.
Preces, si dicendæ si habentur 129.

FERIA QUARTA.
Ad Vesperas.

Ant. Non confundétur.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáv domum, * in vanum la

ravérunt qui ædificant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hereditas Dómini, filii: merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Beáti.

Psalmus 127.

Beati omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.
Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.
Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.
Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.
Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.
Benedícat tibi Dóminus ex Sion: * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.
Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israel.
Ant. Beáti omnes, qui timent Dóminum.
Ant. Sæpe.

Psalmus 128.

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea: * étenim non potuérunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitátem suam.
Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundántur, et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.
Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priúsquam evellátur, exáruit:
De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos cólligit:
Et non dixérunt qui prætęribant : Benedíctio Dómini super vos: * benedíximus vobis in nómine Dómini.
Ant. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.
Ant. De profúndis.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

sustinuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia:* et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. De profúndis clamávi ad te Dómine.

Ant. Speret.

Psalmus 130.

Domine non est exaltátum cor meum: * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis: * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam:* sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Cœli Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine.
Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam;
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum.
Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum.
Expélle noctem córdium:
Abstérge sordes méntium:
Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Ant.

Respéxit Dóminus humilitátem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces, si dicendæ sint, habentur 129.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas.

Ant. Et omnis.

Psalmus 131.

Memento Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo

Jacob.
Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.
Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.
Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.
Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exúltent.
Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.
Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
Si custodíerint filii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:
Et filii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.
Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.
Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exultatióne exultábunt.
Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.
Ant. Et omnis mansuetúdinis ejus.
Ant. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum * habitáre fratres in unum:
Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.
Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.
Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.
Ant. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum.
Ant. Omnia.

Psalmus 134.

Laudate nomen Dómini, * laudáte servi Dóminum.
Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.
Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve.
Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.
Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.
Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abyssis.
Edúcens nubes ab extrémo terræ: * fúlgura in plúviam

ecit.
Qui prodúcit ventos de thesáuris suis: * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.
Et misit signa, et prodígia in médio tui, Ægypte: * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.
Qui percússit gentes multas: * et occídit reges fortes.
Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.
Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israel pópulo suo.
Dómine nomen tuum in ætérnum: * Dómine memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Quia judicábit Dóminus pópulum suum: * et in servis suis deprecábitur.
Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes, qui confídunt in eis.
Domus Israel benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Dómino.
Domus Levi benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.
Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque voluit, Dóminus fecit.

Ant. Quóniam in ætérnum

Psalmus 135.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit luminária magna: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Solem in potestátem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Lunam, et stellas in potestátem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui edúxit Israel de médio eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
In manu poténti, et bráchio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui divísit mare Rubrum in divisiónes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et edúxit Israel per médium ejus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in mari Rubro: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit reges magnos: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et occídit reges fortes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Sehon regem Amorrhæórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et Og regem Basan: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et dedit terram eórum hereditátem: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Hereditátem Israel servo suo: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et redémit nos ab inimícis nostris: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui dat escam omni carni: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo cœli: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Ant. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Ant. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

SUPER flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: * cum recordarémur Sion:
In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.
Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.
Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.
Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?
Si oblítus fuéro tui Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.
Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tui:
Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.
Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem:
Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.
Fília Babylónis mísera: * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.
Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.
Ant. Hymnum cantáte nobis

de cánticis Sion.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

MAGNÆ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in áera.
Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cœlis érigens:
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca.
Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.
Ut culpa nullum déprimat:
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:
Eláta mens ne córruat.
Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Ant.

Fac, Deus, poténtiam in bráchio tuo: dispérde supérbos, et exálta húmiles.

Preces, si dicendæ sint, habentur 129.

FERIA SEXTA.

Ad Vesperas.

Ant. In conspéctu.

Psalmus 137.

CONFITEBOR tibi Dómi in toto corde meo: * qu niam audísti verba oris m

In conspéctu Angelóru psallam tibi: * adorábo templum sanctum tuum, confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, veritáte tua: * quóniam m gnificásti super omne, n men sanctum tuum.

In quacúmque die invocáv ro te, exáudi me: * mul plicábis in ánima mea vi tútem.

Confiteántur tibi Dómi omnes reges terræ: * qu audiérunt ómnia verba o tui.

Et cantent in viis Dómini: quóniam magna est glór Dómini.

Quóniam excélsus Dóminu et humília réspicit: * et al a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tr bulatiónis, vivificábis me: et super iram inimicóru meórum extendísti manu tuam, et salvum me fecit dé tera tua.

Dóminus retríbuet pro me Dómine misericórdia tua sæculum: ópera mánuu tuárum ne despícias.

Ant. In conspéctu Angelóru psallam tibi, Deus meus.

Ant. Dómine.

Psalmus 138.

DOMINE probásti me, et c gnovísti me: * tu cogn vísti sessiónem meam, et r

surrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funiculum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovísti ómnia, novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me: * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me: * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos: * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto: * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declináte a me:

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te Dómine, óderam: * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos: * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.

Ant. Dómine probásti me, et cognovísti me.

Ant. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo: * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: * et ab homínibus iníquis éripe me.
Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt supérbi láqueum mihi:
Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter scándalum posuérunt mihi.
Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ.
Dómine, Dómine virtus salútis meæ: * obumbrásti super caput meum in die belli.
Ne tradas me Dómine a desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.
Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.
Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.
Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.
Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis: * et vindíctam páuperum.
Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: * et habitábunt recti cum vultu tuo.
Ant. A viro iníquo líbera me Dómine.
Ant. Dómine.

Psalmus 140.

Dómine clamávi ad te, e[xáudi] me: * inténde v[oci] meæ, cum clamávero ad
Dirigátur orátio mea sic incénsum in conspéctu tuo elevátio mánuum meáru[m] sacrifícium vespertínum.
Pone, Dómine, custódiam o[ri] meo: * et óstium circumstá[ntiæ] lábiis meis.
Non declínes cor meum verba malítiæ, * ad excusá[ndas] excusatiónes in peccát[is].
Cum homínibus operán[ti]bus iniquitátem: * et n[on] communicábo cum eléctis e[o]rum.
Corrípiet me justus in mis[e]ricórdia, et increpábit me óleum autem peccatóris n[on] impínguet caput meum.
Quóniam adhuc et orátio m[ea] in beneplácitis eórum: * a[b]sórpti sunt juncti petræ j[u]dices eórum.
Audient verba mea quóni[am] potuérunt: * sicut crassitú[do] terræ erúpta est super te[r]ram.
Dissipáta sunt ossa nostra [se]cus inférnum: * quia ad Dómine, Dómine óculi m[ei] in te sperávi, non áuferas [a]nimam meam.
Custódi me a láqueo, qu[em] statuérunt mihi: * et a sca[n]dalis operántium iniqui[ta]tem.
Cadent in retiáculo ejus p[ec]catóres: * singuláriter s[um] ego donec tránseam.
Ant. Dómine clamávi ad

exáudi me.
Ant. Pórtiò mea.

Psalmus 141.

VOCE mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecátus sum:
Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam,* abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram et vidébam: * et non erat qui cognósceret me.
Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te Dòmine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam: * quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ád confiténdum nómini tuo: * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Ant. Pórtio mea, Dómine, sit in terra vivéntium.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

HOMINIS supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes prodúcere
Reptántis et feræ genus:
Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis.
Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi, nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.
Da gaudiórum præmia,
Da gratiárum múnera:
Dissólve litis víncula,
Adstrínge pacis fœdera.
Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant.

Depósuit poténtes, sanctos persequéntes: et exaltávit húmiles, Christum confiténtes.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra. 129.

SABBATO

Ad Vesperas.

Ant. Benedíctus.

Psalmus 143.

BENEDICTUS Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et digitos meos ad bellum.
Misericórdia mea, et refúgium meum: * suscéptor meus, et liberátor meus:

Protéctor meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.
Dómine quid est homo, quia innotuísti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum?
Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.
Dómine inclina cœlos tuos, et descénde: * tange montes, et fumigábunt.
Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emítte sagíttas tuas, et conturbábis eos:
Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis: * de manu filiórum alienórum.
Quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.
Deus cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachórdo psállam tibi.
Qui das salútem régibus: * qui redemísti David servum tuum, de gládio malígno éripe me.
Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locutum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:
Quorum filii, sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.
Fíliæ eórum compósitæ: * circumornátæ ut similitúdo templi.
Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.
Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus sui
boves eórum crassæ:
Non est ruína macériæ, que tránsitus: * neque
mor in platéis eórum.
Beátum dixérunt pópul
cui hæc sunt: * beátus pó
lus, cujus Dóminus Deus e
Ant. Benedíctus Dómi
Deus meus.

Ant. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

Exaltabo te Deus m
Rex: * et benedícam
mini tuo in sæculum, e
sæculum sæculi.
Per síngulos dies benedí
tibi: * et laudábo nomen
um in sæculum, et in sa
lum sæculi.
Magnus Dóminus et la
bilis nimis: * et magnitú
ejus non est finis.
Generátio et generátio
dábit ópera tua: * et po
tiam tuam pronuntiábur
Magnificéntiam glóriæ
ctitátis tuæ loquéntur: * e
rabília tua narrábunt.
Et virtútem terribílium
rum dicent: * et magnit
nem tuam narrábunt.
Memóriam abundántiæ
vitátis tuæ eructábunt:
justítia tua exultábunt.
Miserátor et miséricors
minus: * pátiens, et mul
miséricors.
Suávis Dóminus univérs
et miseratiónes ejus sup
mnia ópera ejus.
Confiteántur tibi, Dóm
ómnia ópera tua: * et s

tui benedícant tibi.
Glóriam regni tui dicent:* et poténtiam tuam loquéntur:
Ut notam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam:* et glóriam magnificéntiæ regni tui.
Regnum tuum, regnum ómnium sæculórum: * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.
Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Allevat Dóminus omnes, qui córruunt: * et érigit omnes elísos.
Oculi ómnium in te sperant, Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.
Aperis tu manum tuam:* et imples omne ánimal benedictióne.
Justus Dóminus in ómnibus viis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: * ómnibus invocántibus eum in veritáte.
Voluntátem timéntium se fáciet: * et deprecatiónem eórum exáudiet: et salvos fáciet eos.
Custódit Dóminus omnes diligéntes se: * et omnes peccatóres dispérdet.
Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedicat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum et in sæculum sæculi.
Ant. Per síngulos dies benedícam te, Dómine.

Ant. Laudábo.

Psalmus 145.

LAUDA ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolite confídere in princípibus: * in filiis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos:* Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos: * Dóminus diligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum et víduam suscipiet: * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion,* in generatiónem et generatiónem.
Ant. Laudábo Deum meum in vita mea.

Ant. Deo nostro.

Psalmus 146.

LAUDATE Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.
Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis

congregábit.
Qui sanat contrítos corde: * et álligat contritiónes eórum.
Qui númerat multitúdinem stellárum: * et ómnibus eis nómina vocat.
Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus:*et sapiéntiæ ejus non est númerus.
Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.
Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara.
Qui óperit cœlum núbibus:* et parat terræ plúviam.
Qui prodúcit in móntibus fœnum: * et herbam servitúti hóminum.
Qui dat juméntis escam ipsórum: * et pullis corvórum invocántibus eum.
Non in fortitúdine equi voluntátem habébit: * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.
Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ant. Deo nostro jucúnda sit laudátio.
Ant. Lauda. Psalmus 147.
LAUDA Jerúsalem Dóminum:* lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem:* et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lan nébulam sicut cínerem s git.
Mittit crystállum suam buccéllas: * ante fáciem goris ejus quis sustinébi
Emittet verbum suum liquefáciet ea: * flabit s tus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum s Jacob: * justítias et ju sua Israel.
Non fecit táliter omni n ni: * et judícia sua non nifestávit eis.
Ant. Lauda Jerúsalem minum.
Capitulum. *Rom.* 11.
O ALTITUDO divitiárum piéntiæ, et sciéntiæ quam incomprehens sunt judícia ejus, et inv gábiles viæ ejus! Hym
JAM sol recédit ígneus
Tu lux perénnis Unit
Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibu
Te mane laudum cármi
Te deprecámur véspere
Dignéris, ut Te súpplic
Laudémus inter Cœlite
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritu
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glór
Amen.
℣. Vespertína orátio a dat ad te, Dómine. ℟. E scéndat super nos mise dia tua.
Ad Magnificat, Ant. S pit Deus Israel púerum

um: sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus: exaltáre húmiles usque in sæculum.

Capitulum. O altitúdo, dicitur in Vesperis Sabb., ab Oct. Epiph. usque ad septuagesimam: Hymnus, et ℣. etiam usque ad Quadrages. Ant. ad Magnif. ab Octava Epiph. usque ad Septuagesim. tantum. Post Ant. dicit. Oratio prop.

Deinde fiunt seq. Com. communes, seu suffragia Sanct., quæ dicunt. etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO

de Cruce in feriali tantum. Off.

Ad Vesperas et Laudes,

Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

Perpetua nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

COMMEMORATIONES

Communes, sive suffragia Sanctorum.

De S. María, quando non dicitur ejus Offic. parvum.

Ad Vesperas et Laud.,

Ant. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. ℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

Ab Octava Epiphan. usque ad Purificationem dicitur ℣. Post partum Virgo inviolata permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Orémus. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Ant. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam, Dómine. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Laudes, Ant. Gloriósi príncipes terræ quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus déxtera beátum Petrum, ambulántem in flúctibus, ne merge-

rétur, eréxit: et coapóstolum ejus Paulum tértio naufragántem de profúndo pélagi liberávit: exáudi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis, æternitátis glóriam consequámur.

De Patrono, vel Titulari Eccl. fit Comm. consueta ante, vel post Comm. prædictas, pro dignitate illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. Da pacem Dómine in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. Oratio.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secretò Pater noster.

Sic terminatur Off. ubi alia non sequatur Hora, ut dicit. in Rubrica de Oratione Dom.

Dictæ Commemorationes, seu suffragia, dicuntur ab Octava Epiph. usque ad Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicit. Off. beatæ Mariæ, non fit alia Comm. de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube domne benedícere. Bened. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brev. 1. Pet. 5. c

Fratres, Sóbrii estóte et vigiláte: quia adversárius vester diábolus, tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Pater noster, dicitur totum secreto.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem:

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis

peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Conf. et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et facta absolut., dicitur ℣.

Converte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Ant. Miserére. Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me. Psalmus 30.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in tenebris, * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis:* ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet a te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum:* prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum. **Psalmus 133.**

Ecce nunc benedícite Dóminum,* omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini,* in átriis domus Dei n

In nóctibus extóllite vestras in sancta,* et dícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus on,* qui fecit cœlum et t

Ant. Miserére mihi D et exáudi oratiónem

Hymnus.

Te lucis ante términ Rerum Creátor pó

Ut pro tua cleméntia

Sis præsul, et custódi

Procul recédant sómn

Et nóctium phantásm

Hostémque nostrum prime,

Ne polluántur córpor

Præsta, Pater piíssime

Patríque compar Unic

Cum Spíritu Paráclito

Regnans per omne sæc Amen.

Capit. *Jerem.* 14.

Tu autem in nobis e mine, et nomen sa tuum invocátum est nos, ne derelínquas no mine Deus noster. ℟. De tias. ℟. br. In manus tua mine,* Comméndo spi meum. In. ℣. Redemís Dómine Deus veritátis. mendo. Glória Patri. I ℣. Custódi nos Dómi pupíllam óculi. ℟. Sub u alárum tuárum prótege

Ant. Salva nos.

Cant. Simeon. *Luc*

Nunc dimíttis servum Dómine,* secúndum bum tuum in pace.

Quia vidérunt óculi mei lutáre tuum.

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;
Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel. Glória Patri, et Filio.
Ant. Salva nos Dómine vigilántes, custódi nos dormiéntes: ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.
Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas: quæ in feriali Officio, quando dictæ sunt Preces in Vesp. dicuntur flexis genibus.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto.
℣. Carnis resurrectiónem.
℟. Vitam ætérnam. Amen.
℣. Benedíctus es Dómine Deus patrum nostrórum. ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sæcula. ℣. Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu. ℟. Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula. ℣. Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli. ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.
℣. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Dignáre Dómine nocte ista. ℟. Sine peccáto nos custodíre.
℣. Miserére nostri Dómine.
℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
Orémus. Oratio.

VISITA, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. Bened. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater et Fílius, et Spíritus sanctus.
℟. Amen. Et non dicitur Fidélium ánimæ: sed immediate dicitur una ex infrascriptis Ant. pro temp.
A Vesperis Sabbati ante Dominicam primam Adventus, usque ad Purificationem inclusive, Ant.

ALMA Redemptóris Mater, quæ pérvia cœli.
Porta manes, et stella maris, succúrre cadénti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuísti,
Natúra miránte, tuum sanctum Genitórem,
Virgo prius ac postérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miserére.
In Adventu. ℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ.
℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Orémus. Orátio.

GRATIAM tuam, quæsumus Dómine, méntibus nostris infúnde, ut qui, Angelo nuntiánte Christi Fílii tui incarnatiónem cognóvimus, per passiónem ejus et crucem ad resurrectiónis glóriam perducámur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A primis Vesperis Nativitatis, et deinceps ℣. Post partum Virgo inviolata permansisti. ℟. Dei génitrix intercéde pro nobis.

Orémus. Orátio.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda humáno géneri præmia præstitísti: tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Post Purificat., id est, a fine Complet. illius diei secundæ Febr. inclusive, etiam quando transfertur Festum Purificat. B. M. V., usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclus., Ant.

AVE Regína cœlórum.
Ave Dómina Angelórum:
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale o valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Orémus. Oratio.

CONCEDE miséricors Deus fragilitáti nostræ præsidium: ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicit. secreto Pater noster, Ave Maria, et Credo.

Si post Complet. immediate sequat. Matut., tunc bis dicat. Pater, Ave Maria, et Credo, quia Complet., quod est finis Off., sic terminari debet: et ante Matut. iterum repetitur pro principio Off. seq. diei.

Antiphonæ prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro: sed si immediate post Matutinum subquatur Prima vel alia Hora, dicuntur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicant. semper, quando terminata aliqua Hora discedendum est a Choro: et tunc post ℣. Fidélium ánimæ, et Pater noster, secreto, dicitur ℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam, Amen.

Deinde una ex prædictis Antiphonis: et in fine Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicunt, in fine Laudum, si tunc terminandum sit Off.; alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminat. Off. dic. tant. Pater noster, secreto.

PROPRIUM

DE TEMPORE

SABBATO
Ante Dominicam I. Adventus.
Ad Vesperas, Capitulum.
Rom. 13. d

FRATRES, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus.
℟. Deo grátias.

Hymnus.

CREATOR alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres ad Crucem,
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat:
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnificat, Ant. Ecce nomen Dómini * venit de longinquo, et cláritas ejus replèt orbem terrárum.

Oratio.

EXCITA, quæsumus Dómine poténtiam tuam et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Commemorationes, seu Suffragia Sanctorum, non fiunt per totum Adventum, etiam in Officio de Sanctis, nec de Cruce in feriali Officio.

In Adventu non fit de Festo, nisi fuerit Duplex, vel semiduplex: quod si occurrat in Dominica, transfertur in primam diem simili Festo non impeditam. De Simplici vero fit tantum commemoratio.

DOMINICA I. ADVENT.

Ad Matutinum, Invitat. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Et dicitur etiam in Feriis, usque ad Dominicam iii. Adventus.

Psalmus Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

VERBUM supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema:
Ut cor cadúca déserens,
Cœli volúptas ímpleat.
Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocábit ad cœlum pios;
Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes,
Cœli fruámur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

Ant., Psalmi et ℟ ℣. Nocturnorum ut in Psalterio. 3.

Post ℣. in quolibet Nocturno dicitur Pater noster. Deinde Absolutiones et Benedictiones ut in Psalterio. Benedictiones vero in Officio de Sanctis, de S. Maria, vel trium Lect. habentur ante initium Psalterii.

In primo Nocturno

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

VISIO Isaíæ filii Amos, qu[...] vidit super Judam et [...]rúsalem, in diébus Ozíæ, [...]athan, Achaz, et Ezechí[...] regum Juda. Audíte cœli [...] áuribus pércipe terra, q[...]niam Dóminus locútus [...] Fílios enutrívi, et exalté[...] ipsi autem sprevérunt [...] Cognóvit bos possessór[...] suum, et ásinus præsépe [...]mini sui: Israel autem [...] non cognóvit, et pópu[...] meus non intelléxit. Tu [...]tem Dómine miserére no[...]
℟. Deo grátias.

Sic semper terminantur [...]ctiones, nisi aliter signet[...]

℟. Aspíciens a longe, e[...] vídeo Dei poténtiam veni[...]tem, et nébulam totam [...]ram tegéntem. * Ite óbvi[...] ei, et dícite: * Núntia no[...] si tu es ipse, * Qui regna[...]rus es in pópulo Israel.

℣. Quique terrígenæ, et [...] hóminum, simul in unum [...] ves et pauper. Ite óbviam [...] et dícite.

℣. Qui regis Israel, intén[...] qui dedúcis velut ovem [...]seph. Nuntia nobis, si t[...] ipse.

℣. Tóllite portas princi[...] vestras, et elevámini po[...] æternáles, et introíbit [...] glóriæ. Qui regnatúrus e[...] pópulo Israel.

℣. Glória Patri, et Fílio,

Spirítui sancto. Deinde repetitur. ℟. Aspíciens a longe, usque ad ℣. Quique terrígenæ.

Hoc ℟. non dicitur per Hebdomadam, sed ejus loco dicitur ℟. i. Feriæ ii. sequentis.

Lectio ii.

Væ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis scelerátis: dereliquérunt Dóminum, blasphemavérunt Sanctum Israel, abalienáti sunt retrórsum. Super quo percútiam vos ultra, addéntes prævaricatiónem? Omne caput lánguidum, et omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vérticem, non est in eo sánitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo.

℟. Aspiciébam in visu noctis, et ecce in núbibus cœli Fílius hóminis veniébat: et datum est ei regnum, et honor: * Et omnis pópulus, tribus, et linguæ sérvient ei.

℣. Potéstas ejus, potéstas ætérna, quæ non auferétur: et regnum ejus, quod non corrumpétur. Et.

Lectio iii.

Terra vestra desérta, civitátes vestræ succénsæ igni: regiónem vestram coram vobis alieni dévorant, et desolábitur sicut in vastitáte hostili. Et derelinquétur fília Sion ut umbráculum in vínea, et sicut tugúrium in cucumerário, et sicut cívitas, quæ vastátur. Nisi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen, quasi Sódoma fuissémus, et quasi Gomórrha símiles essémus.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum: et expavéscit Virgo de lúmine. Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius.

℣. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Sic semper dicitur Glória Patri, in fine ultimi ℟. cujuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 8. de jejun. x. mensis, et eleemosynis.

Cum de advéntu regni Dei, et de mundi fine ac témporum, discípulos suos Salvátor instrúeret, totámque Ecclésiam suam in Apóstolis erudíret: Cavéte, inquit, ne forte gravéntur corda vestra in crápula, et ebrietáte, et cogitatiónibus sæculáribus. Quod útique præcéptum, dilectíssimi, ad nos speciálius pertinére cognóscimus, quibus denuntiátus dies, etiámsi est occúltus, non dubitátur esse vicínus.

℟. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum vocábitur Fílius Dei.
℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus sanctus.

Lectio v.

Ad cujus advéntum omnem hóminem cónvenit præparári: ne quem aut ventri déditum, aut curis sæculáribus invéniat implicátum. Quotidiáno enim, dilectíssimi, experiménto probátur, potus satietáte áciem mentis obtúndi, et cibórum nimietáte vigórem cordis hebetári: ita ut delectátio edéndi, étiam córporum contrária sit salúti, nisi rátio temperántiæ obsístat illécebræ, et quod futúrum est óneri, súbtrahat voluptáti.
℟. Salvatórem expectámus Dóminum Jesum Christum,* Qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ.
℣. Sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo, expectántes beátam spem, et advéntum glóriæ magni Dei. Qui reformábit.

Lectio vi.

Quamvis enim sine ánima nihil caro desíderet, et inde accípiat sensus, unde sumit et motus: ejúsdem tamen est ánimæ, quæ bi súbditæ negáre su tiæ, et interióri jud inconveniéntibus ext frenáre: ut a corpór piditátibus sæpius lib aula mentis possit diví cáre sapiéntiæ: ubi om pitu terrenárum silér rárum, in meditati sanctis, et in delíciis l ætérnis.
℟. Obsecro Dómine, quem missúrus es: vic ctiónem pópuli tui: * locútus es, veni, * Et nos.
℣. Qui regis Israel in qui dedúcis velut ove seph, qui sedes supe rubim. Sicut. Glória Et líbera.

In tertio Nocturn

Léctio sancti Evan secúndum Lucar

Sic semper præponitu ctio sancti Evangélii, Lectionem de Homilie

Lectio vii. *Cap.* 21

In illo témpore: Dixit discípulis suis: Eru gna in sole, et luna, e lis, et in terris pressúr tium. Et réliqua.

Homilía sancti Greg Papæ.

Homilia 1. *in Eva*

Dominus, ac Redé noster paráto nos níre desíderans, senesc mundum quæ mala se tur, denúntiat, ut nos jus amóre compéscat

propinquántem ejus términum quantæ percussiónes prævéniant, innotéscit: ut, si Deum metúere in tranquillitáte nólumus, saltem vicínum ejus judícium vel percussiónibus attríti timeámus.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet filium, dicit Dóminus:* Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis.

℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et. Lectio viii.

Huic étenim lectióni sancti Evangélii, quam modo vestra fratérnitas audívit, paulo supériusDóminuspræmisit, dicens: Exúrget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et erunt terræmótus magni per loca, pestiléntiæ, et fames. Et quibúsdam interpósitis, hoc, quod modo audístis, adjúnxit: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium præ confusióne sónitus maris, et flúctuum. Ex quibus profécto ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventúra formidámus.

℟. Audíte verbum Dómini gentes, et annuntiáte illud in fínibus terræ: * Et ínsulis, quæ procul sunt, dícite: Sálvator noster advéniet.

℣. Annuntiáte, et audítum fácite: loquímini, et clamáte. Et ínsulis. Lectio ix.

Nam gentem contra gentem exúrgere, earúmque pressúram terris insístere, plus jam in nostris tempóribus cérnimus, quam in códicibus légimus. Quod terræmótus urbes innúmeras óbruat, ex áliis mundi pártibus scitis, quam frequénter audívimus. Pestiléntias sine cessatióne pátimur. Signa vero in sole, et luna, et stellis, adhuc apérte mínime vídimus: sed quia et hæc non longe sint, ex ipsa jam áeris immutatióne collígimus.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit Rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra: *Et hoc est nomen, quod vocábunt eum: * Dóminus justus noster.

℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter. Et hoc. Glória Patri. Dóminus.

Ab hac Dominica usque ad Nativit. Domini, et a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha, Dominicis diebus dicitur nonum ℟. quia Te Deum non dicitur, nisi in Festis.

AD LAUDES,

et per Horas. Ant.

1. In illa die *stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lac et mel, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.

2. Jucundáre * fília Sion, et exúlta satis fília Jerúsalem, allelúja.

3. Ecce Dóminus * véniet, et

omnes sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelúja.
4. Omnes sitiéntes * veníte ad aquas: quærite Dóminum, dum inveníri potest, allelúja.
5. Ecce véniet * Prophéta magnus, et ipse renovábit Jerúsalem, allelúja.
Capitulum. *Rom.* 13. *d*

FRATRES, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam.
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.
Ad Benedictus, Ant. Spíritus sanctus * in te descén-

det, María: ne tímeas, [...] bis in útero Fílium De[i] [al]lelúja.
Oratio.

EXCITA, quæsumus D[omi]ne, poténtiam tuar[m, et] veni: ut ab imminén[tibus] peccatórum nostrórum [pe]rículis, te mereámur p[rote]génte éripi, te liberánt[e sal]vári. Qui vivis, et regn[as].
Ad Primam, Tertiam [Se]xtam, et Nonam, Antip[honæ de] Laudibus dicuntur per [ordi]nem, quarta prætern[issa]. Quod etiam servatur in Dominicis Adventus.
In ℟. br. ad Primam, Qui sedes, dicitur ℣. [Qui] ventúrus es in mundum. Sic dicitur quotidie [usque] ad Nativitatem Domini, [et]iam in Officio de San[ctis], præterquam in die et Octavam Conceptionis [B.] Mariæ.
Deinde Kyrie eléison. reliq., ut in Psalt. 26.
Ab Absolutionem Cap[ituli] Lectio brevis. Dómine [mi]serére. 28. quæ dicit[ur] Dominicis et Feriis usq[ue] Vigiliam Nativitatis D[omini] exclusive.
Ad Tertiam, Ant. Juc[unda]re. Capitul. Fratres, [ut] est, ut supra ad Laude[s]. ℟. br. Veni ad liberán[dum] nos, * Dómine Deus [vir]tum. Et repetitur, Ve[ni ad] liberándum nos, Dómin[e De]us virtútum. ℣. Osténd[e fa]ciem tuam, et salvi ér[imus]. Dómine Deus virtútum

ria Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Veni ad liberándum nos, Dómine Deus virtútum. ℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine.
℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.
Sic repetuntur ℣℣. in omnibus ℟℟. br. Horarum.
Ad Sextam, Ant. Ecce Dóminus.
Capitulum. *Rom.* 13. *d*
Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis.
℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.
℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui.
℟. Vísita nos in salutári tuo.
Ad Nonam, Ant. Ecce véniet.
Capitulum. *Rom.* 13. *d*
Sicut in die honéste ambulémus; non in comessatiónibus et ebrietátibus, non in cubílibus et impudicítiis, non in contentióne et æmulatióne: sed induímini Dóminum Jesum Christum.
℟. br. Super te Jerúsalem,* Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos.
℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Ad Vesperas, Ant. de Laudibus, Psalmi de Domin. 124.
Capitul. Hymnus et ℣. Roráte, ut in i. Vesp. 151.
Ad Magnificat, Ant. Ne tímeas María,* invenísti enim grátiam apud Dóminum: ecce concípies, et páries fílium, allelúja.
Hymni. ℣℣. et ℟℟. br. hujus Dominicæ dicuntur in aliis Domínicis, et Feriis Adventus.
Post Vesp. diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitat. et Hymnus ut in Dominica i. Adventus. 152. Ant. et Psalmi Feriæ ii. 46.

De Isaía Prophéta.
Lectio i. *Cap.* 1 *d.*
Lavamini, mundi estóte, auférte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis: quiéscite ágere pervérse, díscite benefácere: quǽrite judícium, subvenite oppréssso, judicáte pupíllo, deféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus: si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabúntur: et si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.
℟. Súscipe verbum, virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: concípies et páries Deum páriter et hóminem: * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non pa-

tiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta.

Lectio ii.

Si voluéritis, et audiéritis me, bona terræ comedétis. Quod si noluéritis, et me ad iracúndiam provocavéritis; gládius devorábit vos, quia os Dómini locútum est. Quómodo facta est méretrix cívitas fidélis, plena judícii? justítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum versum est in scóriam: vinum tuum mistum est aqua. Príncipes tui infidéles, sócii furum: omnes díligunt múnera, sequúntur retributiónes. Pupíllo non júdicant: et causa víduæ non ingréditur ad illos.

℟. Læténtur cœli, et exúltet terra, jubiláte montes laudem: quia Dóminus noster véniet, * Et páuperum suórum miserébitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et.

Lectio iii.

Propter hoc ait Dóminus Deus exercítuum fortis Israel: Heu, consolábor super hóstibus meis, et vindicábor de inimícis meis. Et convértam manum meam ad te, et éxcoquam ad purum scóriam tuam, et áuferam omne stannum tuum. Et restítuam júdices tuos ut fuérunt prius, et consiliários tuos sicut antíquitus: post hæc vocáberis cívitas justi, urbs fidélis. Sion

in judício
dúcent eam
teret scelés
simul: et
Dóminum,
℟. Aliéni n
Jerúsalem
illa die still
cédinem, e
et mel, dici
us a Líban
ctus de m
condénso.
tri. Nam.
Ad Laud
Feriæ ii. 5
Capitu
Venite,
monten
mum Dei
nos vias s
mus in sén
Sion exíbi
Dómini de
Hymnus.
℣. Vox cl
Ad Bene
lus Dómir
ríæ, et c
sancto, all
In ferial
dicuntur
terio. 59.
Oratio.
156.
Oratio I
tæ sempe
domadam
quando p
tur.
Hodie di
functorun
Ad Hor

Dominicæ præcedentis. Cap. ℟℟. br. et alia ut in Psalterio, nisi quod in ℟. br. ad Primam, loco ℣. Qui sedes, dicitur ℣. Qui ventúrus es in mundum.

Ad Vesperas. Ant. et Psalmi de Psalterio. 127.

Capitulum. *Genes.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est, et ipse erit expectátio géntium.

Hymnus. Creátor alme, et ℣. Roráte cœli désuper, ut 151.

Ad Magnificat, Ant. Leva Jerúsalem * óculos tuos, et vide poténtiam Regis: ecce Salvátor venit sólvere te a vínculo.

Deinde Preces ut in Psalterio 129.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Vigiliam Nativitatis Dómini exclusive.

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 2.

VERBUM, quod vidit Isaías, filius Amos, super Juda et Jerúsalem. Et erit in novíssimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium, et elevábitur super colles, et fluent ad eum omnes Gentes. Et ibunt pópuli multi, et dicent: Veníte et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

℟. Montes Israel ramos vestros expándite, et floréte, et fructus fácite: * Prope est ut véniat dies Dómini. ℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Prope est.

Lectio ii.

ET judicábit Gentes, et árguet pópulos multos: et conflábunt gládios suos in vómeres, et lánceas suas in falces: non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebúntur ultra ad prælium. Domus Jacob veníte, et ambulémus in lúmine Dómini. Projecísti enim pópulum tuum, domum Jacob: quia repléti sunt ut olim, et áugures habuérunt ut Philisthiim, et púeris aliénis adhæsérunt.

℟. Erúmpant montes jucunditátem, et colles justítiam: * Quia lux mundi Dóminus cum poténtia venit. ℣. De Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. Quia.

Lectio iii.

REPLETA est terra argénto et auro: et non est finis thesaurórum ejus: et repléta est terra ejus equis: et innumerábiles quadrígæ ejus. Et repléta est terra ejus idólis: opus mánuum suárum adoravérunt, quod fecérunt dígiti eórum. Et in-

curvávit se homo, et humiliátus est vir: ne ergo dimíttas eis.

℟. Ecce ab Austro vénio ego Dóminus Deus vester, * Visitáre vos in pace. ℣. Aspíciam vos, et créscere fáciam: multiplicabímini, et firmábo pactum meum vobíscum. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

Ad Benedictus, Ant. Antequam convenírent, * invénta est María habens in útero de Spíritu sancto, allelúja.

Ad Magnificat, Ant. Quærite Dóminum, * dum inveníri potest: invocáte eum, dum prope est, allelúja.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 3.

Ecce enim dominátor Dóminus exercítuum áuferet a Jerúsalem et a Juda válidum, et fortem, omne robur panis, et omne robur aquæ; fortem, et virum bellatórem, júdicem, et prophétam, et aríolum, et senem: príncipem super quinquagínta, et honorábilem vultu, et consiliárium, et sapiéntem de architéctis, et prudéntem elóquii mystici. Et dabo púeros príncipes eórum, et effemináti dominabúntur eis.

℟. Rex noster advéniet Christus, * Quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Quem

Lectio ii.

Et írruet pópulus, vir ad virum, et unúsquisque ad próximum suum: tumultuábitur puer contra senem, et ignóbilis contra nóbilem. Apprehéndit enim vir fratrem suum doméstieum patris sui. Vestiméntum tibi est, princeps esto noster, ruina autem hæc sub manu tua. Respondébit in die illa, dicens: Non sum médicus, et in domo mea non est panis, neque vestiméntum: nolíte constitúere me príncipem pópuli.

℟. Ante multum tempus prophetávit Ezéchiel: Vidi portam clausam, ecce Deus ante sæcula ex ea procedébat pro salúte mundi: * Et erat íterum clausa, demónstrans Vírginem, quia post partum permánsit virgo. ℣. Portam quam vidísti, Dóminus solus transíbit per illam. Et.

Lectio iii.

Ruit enim Jerúsalem, et Judas cóncidit: quia lingua eórum et adinventiónes eórum contra Dóminum, ut provocárent óculos majestátis ejus. Agnítio vultus eórum respóndit eis: et peccátum suum quasi Sódoma prædicavérunt, nec abscondérunt: væ ánimæ eórum, quóniam rédditia sunt eis mala. Dícite justo quóniam bene, quóniam fructum adinventiónum suárum cómedet. Væ ímpio in malum: retribútio

enim mánuum ejus fiet ei.
℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit Rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra: * Et hoc est nomen, quod vocábunt eum: * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israel habitábit confidénter. Et hoc. Glória. Dóminus.

Ad Benedictus, Ant. De Sion * exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Ad Magnificat, Ant. Véniet* fórtior me post me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceamentórum.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 4.

Et apprehéndent septem mulíeres virum unum in die illa, dicéntes: Panem nostrum comedémus, et vestiméntis nostris operiémur: tantúmmodo invocétur nomen tuum super nos, aufer oppróbrium nostrum. In die illa, erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exultátio his, qui salváti fúerint de Israel. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, et resíduus in Jerúsalem, sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem.

℟. Súscipe verbum, virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: concípies et páries Deum páriter et hóminem. * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta.

Lectio ii. *Cap.* 5.

Cantabo diiécto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est diiécto meo in cornu fílio ólei. Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, et plantávit eam eléctam, et ædificávit turrim in médio ejus, et tórcular extrúxit in ea: et expectávit ut fáceret uvas, et fecit labrúscas. Nunc ergo, habitatóres Jerúsalem, et viri Juda, judicáte inter me, et víneam meam. Quid est quod débui ultra fácere víneæ meæ, et non feci ei? an quod expectávi ut fáceret uvas, et fecit labrúscas?

℟. Aspiciébam in visu noctis, et ecce in núbibus cœli Fílius hóminis veniébat: et datum est ei regnum, et honor: * Et omnis pópulus, tribus, et linguæ sérvient ei. ℣. Potéstas ejus, potéstas ætérna, quæ non auferétur: et regnum ejus, quod non corrumpétur. Et omnis.

Lectio iii.

Et nunc osténdam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: áuferam sepem ejus, et erit in direptiónem: di-

ruam macériam ejus, et erit in conculcatiónem. Et ponam eam desértam: non putábitur, et non fodiétur: et ascéndent vepres et spinæ: et núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum, domus Israel est: et vir Juda germen ejus delectábile: et expectávi ut fáceret judícium, et ecce iníquitas; et justítiam, et ecce clamor.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum: et expavéscit virgo de lúmine: ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce concípies. Glória Patri. Ecce concípies.

Ad Benedictus, Ant. Benedícta * tu in muliéribus: et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Ant. Expectábo * Dóminum Salvatórem meum, et præstolábor eum, dum prope est, allelúja.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 6.

In anno, quo mórtuus est rex Ozías, vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et ea, quæ sub ipso erant, r bant templum. Séraphin bant super illud: sex alæ et sex alæ álteri: duábı lábant fáciem ejus, et du velábant pedes ejus, et bus volábant. Et clamá alter ad álterum, et dicé Sanctus, sanctus, sanc Dóminus Deus exercítı plena est omnis terra g ejus. ℟. Ave María. 154

Lectio ii.

Et commóta sunt su minária cárdinum a clamántis, et domus re est fumo. Et dixi: Væ ı quia tácui, quia vir pol lábiis ego sum, et in r pópuli pollúta lábia h tis ego hábito, et Regen minum exercítuum vidi lis meis. Et volávit a unus de Séraphim, et i nu ejus cálculus, quen cipe túlerat de altári.] tigit os meum, et dixit: tétigit hoc lábia tua, e ferétur iníquitas tua, e cátum tuum mundábit ℟. Salvatórem. 154.

Lectio iii.

Et audívi vocem D dicéntis: Quem mit et quis ibit nobis? Et Ecce ego, mitte me.] xit: Vade, et dices p huic: Audíte audiénte nolíte intellígere: et v visiónem et nolíte cogn re. Excæca cor pópuli] et aures ejus ággrava culos ejus claude: ne fo

deat óculis suis, et áuribus suis áudiat, et corde suo intélligat, et convertátur, et sanem eum.
℟. Obsecro. 154.

Ad Benedictus, Ant. Ecce véniet * Deus et homo de domo David sedére in throno, allelúja.

Ad Magnificat, Ant. Ex Ægypto * vocávi Filium meum: véniet, ut salvet pópulum suum.

SABBATO.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 7.

Et factum est in diébus Achaz filii Jóathan, filii Oziæ regis Juda, ascéndit Rasin rex Syriæ, et Phácee filius Romelíæ rex Israel in Jerúsalem, ad præliándum contra eam: et non potuérunt debelláre eam. Et nuntiavérunt dómui David, dicéntes: Requiévit Syria super Ephraim, et commótum est cor ejus, et cor pópuli ejus, sicut movéntur ligna silvárum a fácie venti. Et dixit Dóminus ad Isaíam: Egrédere in occúrsum Achaz tu, et qui derelíctus est Jasub fílius tuus, ad extrémum aquædúctus piscínæ superióris in via Agri fullónis.
℟. Ecce Virgo. 155.

Lectio ii.

Et dices ad eum: Vide ut síleas: noli timére, et cor tuum ne formídet a duábus caudis titiónum fumigántium istórum, in ira furóris Rasin regis Syriæ, et fílii Romelíæ: eo quod consílium iníerit contra te Syria in malum Ephraim, et fílius Romelíæ, dicéntes: Ascendámus ad Judam, et suscitémus eum, et avellámus eum ad nos, et ponámus regem in médio ejus fílium Tábeel.
℟. Audíte verbum. 155.

Lectio iii.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum. ℟. Ecce dies. 155.

Ad Benedictus, Ant. Sion, noli timére, * ecce Deus tuus véniet, allelúja.

Ad Vesp. Capitulum.

Rom. 15.

Fratres, Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,

Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum
Qui dæmonis ne fraúdibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat:
Et cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magníficat, Ant. Veni Dómine * visitáre nos in pace, ut lætémur coram te corde perfécto.

Oratio.

Excita, Dómine, corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereámur. Qui tecum vivit.

DOMINIC. II. ADVENTUS.

Ad Matutinum, Invit. Regem ventúrum Dóminum, * Venite adorémus. Psal. Venite exultémus. 2.

Hymnus

Verbum supér-
diens
E Patris ætérni si
Qui natus orbi súl
Labénte cursu tén
Illúmina nunc péc
Tuóque amóre cór
Ut cor cadúca dés
Cœli volúptas ímp
Ut, cum tribúnal .
Damnábit igni nóx
Et vox amíca débi
Vocábit ad cœlum
Non esca flammáru
Volvámur inter tú
Vultu Dei sed cóm
Cœli fruámur gáu
Patri, simúlque Fil
Tibíque sancte Spí
Sicut fuit, sit júgit
Sæculum per omne
Amen.

In primo Noctu
De Isaía Propl
Lectio i. *Cap.*

Et egrediétur vir
dice Jesse, et flo
dice ejus ascéndet. E
scet super eum spí
mini; spíritus sapié
intelléctus, spíritus
et fortitúdinis, spírit
tiæ, et pietátis; et
eum spíritus timóris
Non secúndum visi
culórum judicábit, n
cúndum audítum áu
guet: sed judicábit
tia páuperes, et ar
æquitáte pro mansu
ræ. ℟. Jerúsalem ci
salus tua: quare

consúmeris? Numquid consiliárius non est tibi, quia innovávit te dolor? * Salvábo te, et liberábo te, noli timére. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, sanctus Israel, Redémptor tuus. Salvábo.

Lectio ii.

Et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus: et fides cinctórium renum ejus. Habitábit lupus cum agno: et pardus cum hœdo accubábit: vítulus et leo et ovis simul morabúntur, et puer párvulus minábit eos. Vítulus et ursus pascéntur: simul requiéscent cátuli eórum: et leo quasi bos cómedet páleas.

℟. Ecce Dóminus véniet, et omnes sancti ejus cum eo, et erit in die illa lux magna, et exíbunt de Jerúsalem sicut aqua munda: et regnábit Dóminus in ætérnum, * Super omnes Gentes. ℣. Ecce Dóminus cum virtúte véniet: et regnum in manu ejus, et potéstas, et impérium. Super.

Lectio iii.

Et delectábitur infans ab úbere super forámine áspidis: et in cavérna réguli, qui ablactátus fúerit, mánum suam mittet. Non nocébunt, et non occídent in univérso monte sancto meo: quia repléta est terra sciéntia Dómini, sicut aquæ maris operiéntes. In die illa radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabúntur, et erit sepúlchrum ejus gloriósum.

℟. Cívitas Jerúsalem noli flere: quóniam dóluit Dóminus super te, * Et áuferet a se omnem tribulatiónem. ℣. Ecce Dóminus in fortitúdine véniet: et bráchium ejus dominábitur. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Isaíam Prophétam.

Lectio iv.

Lib. 4. in cap. 11. Isaiæ.

Et egrediétur virga de radíce Jesse. Usque ad princípium visiónis, vel pónderis Babylónis, quod vidit Isaías filius Amos, omnis hæc prophetía de Christo est: quam per partes vólumus explanáre, ne simul propósita atque disserta, lectóris confúndat memóriam. Virgam et florem de radice Jesse ipsum Dóminum Judæi interpretántur; quod scilicet in virga regnántis poténtia, in flore pulchritúdo monstrétur.

℟. Ecce véniet Dóminus protéctor noster, sanctus Israel, * Corónam regni habens in cápite suo. ℣. Et dominábitur a mari usque ad mare, et a flúmine usque ad términos orbis terrárum. Corónam.

Lectio v.

Nos autem virgam de radice Jesse sanctam Maríam vírginem intelligámus, quæ nullum hábuit sibi frúticem cohæréntem: de qua et supra légimus: Ecce virgo concípiet, et páriet fílium. Et florem, Dóminum Salvatórem, qui dicit in Cántico canticórum: Ego flos campi, et lílium convállium.

℟. Sicut mater consolátur filios suos, ita consolábor vos, dicit Dóminus: et de Jerúsalem civitáte quam elégi, véniat vobis auxílium: * Et vidébitis, et gaudébit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salútem, et in Jerúsalem glóriam meam. Et vidébitis.

Lectio vi.

Super hunc ígitur florem, qui de trunco, et radíce Jesse per Maríam vírginem repénte consúrget, requiéscet Spíritus Dómini: quia in ípso complácuit omnem plenitúdinem divinitátis habitáre corporáliter: nequáquam per partes, ut in céteris sanctis: sed juxta evangélium eórum, quod Hebræo sermóne conscríptum legunt Nazaræi: Descéndet super eum omnis fons Spíritus sancti. Dóminus autem Spíritus est: et ubi Spíritus Dómini, ibi libértas.

℟. Jerúsalem plantábis víneam in móntibus tuis: exultábis, quóniam dies Dómini véniet: surge Sion, convértere ad Dóminum Deum tuum: gaude et lætáre Jacob,* Quia de médio Géntium Salvátor tuus véniet. ℣. Exúlta satis fília Sion: júbila fília Jerúsalem. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11.

In illo témpore: Cum audísset Joánnes in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 6. *in Evang. post princípium.*

Visis tot signis, tantísque virtútibus, non scandalizári quisque pótuit, sed admirári. Sed infidélium mens grave in illo scándalum pértulit, cum eum post tot mirácula moriéntem vidit. Unde et Paulus dicit: Nos autem prædicámus Christum crucifíxum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam. Stultum quippe homínibus visum est, ut pro homínibus auctor vitæ morerétur: et inde contra eum homo scándalum sumpsit, unde ei ámplius débitor fíeri débuit. Nam tanto Deus ab homínibus dignius honorándus est, quanto pro homínibus et indigna suscépit.

℟. Egrediétur Dóminus de Samaría ad portam, quæ ré-

spicit ad Oriéntem: et véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiónis Judæ: * Tunc salvus erit omnis homo: quia ecce véniet.

℣. Et præparábitur in misericórdia sólium ejus, et sedébit super illud in veritáte. Tunc.

Lectio viii.

Quid est ergo dícere, Beátus qui non fúerit scandalizátus in me; nisi apérta voce abjectiónem mortis suæ, humilitatémque signáre? Ac si paténter dicat: Mira quidem fácio, sed abjécta pérpeti non dedígnor. Quia ergo moriéndo te súbsequor, cavéndum valde est homínibus, ne in me mortem despíciant, qui signa venerántur.

℟. Festína, ne tardáveris Dómine: * Et líbera pópulum tuum. ℣. Veni Dómine, et noli tardáre, reláxa facínora plebi tuæ. Et líbera.

Lectio ix.

Sed dimíssis Joánnis discípulis, quid de eódem Joánne turbis dicat, audiámus: Quid exístis in desértum vidére? Arúndinem vento agitátam? Quod vidélicet non asseréndo, sed negándo íntulit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem álteram infléctit. Et quid per arúndinem, nisi carnális ánimus designátur? Qui mox ut favóre, vel detractióne tángitur, statim in partem quámlibet inclinátur.

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendóre descéndens, et virtus ejus cum eo, * Visitáre pópulum suum in pace, et constitúere super eum vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ecce in núbibus cœli * Dóminus véniet cum potestáte magna, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Urbs fortitúdinis * nostræ Sion, Salvátor ponétur in ea murus et antemuràle: aperíte portas, quia nobíscum Deus, allelúja.

3. Ecce apparébit * Dóminus et non mentiétur: si moram fécerit, expécta eum, quia véniet, et non tardábit, allelúja.

4. Montes et colles * cantábunt coram Deo laudem, et ómnia ligna silvárum plaudent mánibus: quóniam véniet Dominátor Dóminus in regnum ætérnum, allelúja, allelúja.

5. Ecce Dóminus noster * cum virtúte véniet, et illuminábit óculos servórum suórum, allelúja.

Capitulum. *Rom.* 15.

Fratres, Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum, spem habeá-

mus. Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre grátis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam.
Ut cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito:
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedíctus, Ant. Joánnes autem * cum audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos ex discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus?

Orátio.

Excita, Dómine, corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereámur. Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Ant. Urbs fortitúdinis.

Capitulum. Fratres, Quæcúmque, ut supra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam, Ant. Ecce apparébit.

Capitulum. *Rom.* 15. c

Deus autem patiéntiæ, et solátii, det vobis idipsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

℟. *br.* Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam tuam. Glória Patri. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam, Ant. Ecce Dóminus noster.

Capitulum. *Rom.* 15. c

Deus autem spei répleat vos omni gáudio et pace in credéndo: ut abundétis in spe, et in virtúte Spíritus sancti.

℟. br. Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi de Dominica. Capitulum, Hymnus, et ℣. Roráte, ut in i. Vesperis. 163.

Ad Magnificat, Ant.

Tu es qui ventúrus es, * an álium expectámus? Dícite Joánni quæ vidístis: Ad lumen rédeunt cæci, mórtui resúrgunt, páuperes evangelizántur, allelúja.

Post Vesperas diei Vesperæ Defunct.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutin., Invit. et Hymn. ut in Dominica præc. 164.

Ant. et Psalmi Feriæ ii. 46.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 13.

Onus Babylónis, quod vidit Isaías fílius Amos. Super montem caliginósum leváte signum, exaltáte vocem, leváte manum, et ingrediántur portas duces. Ego mandávi sanctificátis meis, et vocávi fortes meos in ira mea, exultántes in glória mea. Vox multitúdinis in móntibus, quasi populórum frequéntium: vox sónitus regum, géntium congregatárum.

℟. Súscipe. 157. Lectio ii.

Dóminus exercítuum præcépit milítiæ belli, veniéntibus de terra procul, a summitáte cœli: Dóminus, et vasa furóris ejus, ut dispérdat omnem terram. Ululáte, quia prope est dies Dómini: quasi vástitas a Dómino véniet. Propter hoc omnes manus dissolvéntur, et omne cor hóminis contabéscet, et conterétur. Torsiónes et dolóres tenébunt; quasi partúriens dolébunt: unusquísque ad próximum suum stupébit, fácies combústæ vultus eórum.

℟. Læténtur. 158. Lectio iii.

Ecce dies Dómini véniet, crudélis, et indignatiónis plenus, et iræ furorísque, ad ponéndam terram in solitúdinem, et peccatóres ejus conteréndos de ea. Quóniam stellæ cœli, et splendor eárum non expándent lumen suum: obtenebrátus est sol in ortu suo, et luna non splendébit in lúmine suo. Et visitábo super orbis mala, et contra ímpios iniquitátem eórum, et quiéscere fáciam supérbiam infidélium, et arrogántiam fórtium humiliábo. ℟. Aliéni. 158.

Ad Laudes, Ant. et Psalmi Feriæ ii. 56.

Capitulum. *Isaiæ* 2.

Veníte, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus. En clara vox, et ℣. Vox clamántis, ut 168.

Ad Benedictus, Ant.

De cœlo véniet * Dominátor Dóminus, et in manu ejus honor et impérium.

Deinde Preces. 59.

Oratio. Excita. 168.

Hodie Officium Defunct.

Ad Horas, Ant. de Laud.

Dominicæ præcedentis. Capit. & R. br. et alia ut in Psalterio, nisi quod in R. br. ad Primam loco ℣. Qui sedes, dicitur ℣. Qui ventúrus es in mundum.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Psalt. 127.

Capitulum. *Genes.* 49 *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est, et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus. Creátor, et ℣. Roráte cœli désuper. 163.

Ad Magnificat, Ant.

Ecce véniet Rex * Dóminus terræ, et ipse áuferet jugum captivitátis nostræ.

Deinde Preces. 129.

FERIA TERTIA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 14.

PROPE est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et éliget adhuc de Israel, et requiéscere eos fáciet super humum suam, adjungétur ádvena ad eos, et adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli: et addúcent eos in locum suum: et possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos et ancillas: et erunt capiéntes eos qui se céperant, et subjícient exactóres suos. R. Montes. 159. Lectio ii.

ET erit in die illa: cum réquiem déderit tibi Deus a labóre tuo, et a concussióne tua, et a servitúte dura, qua ante servísti: sumes parábolam istam contra regem Babylónis, et dices: Quómodo cessávit exáctor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatióne, plaga insanábili, subjiciéntem in furóre gentes, persequéntem crudéliter.

R. Erúmpant. 159. Lectio iii.

QUOMODO cecidísti de cœlo lúcifer qui mane oriebáris? corruísti in terram, qui vulnerábas gentes? Qui dicébas in corde tuo: In cœlum conscéndam, super astra Dei exaltábo sólium meum, sedébo in monte testaménti, in latéribus Aquilónis. Ascéndam super altitúdinem núbium, símilis ero Altíssimo. Verúmtamen ad inférnum detrahéris in profúndum laci.

R. Ecce ab Austro. 160.

Ad Benedictus, Ant.

Super te * Jerúsalem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur.

Ad Magnificat, Ant.

Vox clamántis * in desérto: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri.

FERIA QUARTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 16.

EMITTE Agnum Dómine Dominatórem terræ, de Petra desérti ad montem filiæ Sion. Et erit: Sicut avis fúgiens, et pulli de nido avolántes, sic erunt filiæ Moab

in transcénsu Arnon. Ini consilium, coge concilium: pone quasi noctem umbram tuam in meridie: abscónde fugiéntes, et vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab esto latibulum eórum a fácie vastatóris.

℟. Rex noster. 160. Lectio ii.

Finitus est enim pulvis, consummátus est miser, defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, et sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans et quærens judicium, et velóciter reddens quod justum est. Audívimus supérbiam Moab, supérbus est valde: supérbia ejus et arrogántia ejus, et indignátio ejus plus quam fortitúdo ejus.

℟. Ante multum. 160. Lect. iii.

Idcirco ululábit Moab ad Moab, univérsus ululábit: his, qui lætántur super muros cocti láteris, loquímini plagas suas. Quóniam suburbána Hésebon desérta sunt, et víneam Sábama dómini géntium excidérunt: flagélla ejus usque ad Jaser pervenérunt: erravérunt in desérto, propágines ejus relictæ sunt, transiérunt mare.

℟. Ecce Dóminus. 165.

Ad Benedictus, Ant.

Ecce ego mitto * Angelum meum, qui præparábit viam meam ante fáciem tuam.

Ad Magnificat, Ant.

Sion renováberis, * et vidébis justum tuum, qui ventúrus est in te.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 19.

Onus Ægypti. Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, et ingrediétur Ægyptum, et commovebúntur simulácra Ægypti a fácie ejus, et cor Ægypti tabéscet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægyptios advérsus Ægyptios: et pugnábit vir contra fratrem suum, et vir contra amícum suum, cívitas advérsus civitátem, regnum advérsus regnum.

℟. Jerúsalem. 164. Lectio ii.

Et dirumpétur spíritus Ægypti in viscéribus ejus, et consílium ejus præcipitábo: et interrogábunt simulácra sua, et divínos suos, et pythónes, et aríolos. Et tradam Ægyptum in manu dominórum crudélium, et rex fortis dominábitur eórum, ait Dóminus Deus exercítuum. Et arésceet aqua de mari, et flúvius desolábitur, atque siccábitur. Et defícient flúmina: attenuabúntur, et siccabúntur rivi ággerum.

℟. Ecce Dóminus. 165.

Lectio iii.

Stulti príncipes Táneos, sapiéntes consiliárii Pharaónis dedérunt consílium insípiens. Quómodo dicétis Pharaóni: Filius sapiéntium ego, filius regum antiquórum? Ubi nunc sunt sapiéntes tui? an-

nùntient tibi, et índicent quid cogitáverit Dóminus exercítuum super Ægyptum. Stulti facti sunt príncipes Táneos, emarcuérunt príncipes Mémpheos, decepérunt Ægyptum, ángulum populórum ejus.

℟. Cívitas. 165.

Ad Benedictus, Ant.

Tu es qui ventúrus es, * Dómine, quem expectámus, ut salvum fácias pópulum tuum.

Ad Magnificat, Ant.

Qui post me véniet, * ante me factus est: cujus non sum dignus calceaménta sólvere.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 24.

Ecce Dóminus dissipábit terram, et nudábit eam, et affliget fáciem ejus, et dispérget habitatóres ejus. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos: et sicut servus, sic dóminus ejus: sicut ancílla, sic dómina ejus: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœnerátor, sic is qui mútuum áccipit: sicut qui répetit, sic qui debet. Dissipatióne dissipábitur terra, et direptióne prædábitur. Dóminus enim locútus est verbum hoc.

℟. Ecce véniet. 165.

Lectio ii.

Luxit, et deflúxit terra, et infirmáta est: défluit orbis, infirmáta est altitúdo pópuli terræ. Et terra infécta est ab habitatóribus suis: quia transgréssi sunt leges, mutavérunt jus, dissipavérunt fœdus sempitérnum. Propter hoc maledíctio vorábit terram, et peccábunt habitatóres ejus: ídeóque insánient cultóres ejus, et relinquéntur hómines pauci.

℟. Sicut mater. 166. Lectio iii.

Luxit vindémia, infirmáta est vitis, ingemuérunt omnes qui lætabántur corde. Cessávit gáudium tympanórum, quiévit sónitus lætántium, contícuit dulcédo cítharæ. Cum cántico non bibent vinum: amára erit pótio bibéntibus illam. Attríta est cívitas vanitátis, clausa est omnis domus, nullo introeúnte. Clamor erit super vino in platéis: desérta est omnis lætítia, translátum est gáudium terræ. Relícta est in urbe solitúdo, et calámitas ópprimet portas. Quia hæc erunt in médio terræ, in médio populórum: quómodo si paucæ olivæ, quæ remansérunt, excutiántur ex ólea; et racémi, cum fúerit finíta vindémia. Hi levábunt vocem suam, atque laudábunt: cum glorificátus fúerit Dóminus, hínnient de mari. Propter hoc in doctrínis glorificáte Dóminum, in ínsulis maris nomen Dómini Dei Israel. A fínibus terræ laudes audívimus, glóriam justi. ℟. Jerúsalem. 166.

Ad Benedictus, Ant.

Dícite: * Pusillánimes confortámini: ecce Dóminus Deus noster véniet.

Ad Magnificat, Ant.
Cantáte Dómino * cánticum novum: laus ejus ab extrémis terræ.

SABBATO.
De Isaía Prophéta.
Lectio i. *Cap.* 25.

DOMINE Deus meus es tu, exaltábo te, et confitébor nómini tuo: quóniam fecísti mirabília, cogitatiónes antíquas fidéles, amen. Quia posuísti civitátem in túmulum, urbem fortem in ruínam, domum alienórum: ut non sit cívitas, et in sempitérnum non ædificétur. Super hoc laudábit te pópulus fortis, cívitas géntium robustárum timébit te. Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitúdo egéno in tribulatióne sua: spes a túrbine, umbráculum ab æstu. *

℟. Egrediétur. 166. Lect. ii.

SPIRITUS enim robustórum quasi turbo impéllens paríetem. Sicut æstus in siti, tumúltum alienórum humiliábis: et quasi calóre sub nube torrénte, propáginem fórtium marcéscere fácies. Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, pínguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitábit in monte isto fáciem vínculi colligáti super omnes pópulos, et telam quam ordítus est super omnes natiónes.

℟. Festína. 167. Lectio iii.

PRÆCIPITABIT mortem in sempitérnum: et áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie, et oppróbrium pópuli sui áuferet de univérsa terra: quia Dóminus locútus est. Et dicet in die illa: Ecce Deus noster iste, expectávimus eum, et salvábit nos: iste Dóminus, sustinúimus eum, exultábimus, et lætábimur in salutári ejus. Quia requiéscet manus Dómini in monte isto: et triturábitur Moab sub eo, sicuti terúntur páleæ in plaustro. Et exténdet manus suas sub eo, sicut exténdit natans ad natándum: et humiliábit glóriam ejus cum allisióne mánuum ejus. Et muniménta sublímium murórum tuórum cóncident, et humiliabúntur, et detrahéntur in terram usque ad púlverem.

℟. Ecce Dóminus. 167.

Ad Benedictus, Ant. Levábit Dóminus signum * in natiónibus, et congregábit dispérsos Israel.

Ad Vesperas, Capitul.
Philip. 4.

FRATRES, Gaudéte in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est.

Hymnus.

CREATOR alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres ad Crucem,
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat:
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magníficat, Ant. Ante me * non est formátus Deus, et post me non erit: quia mihi curvábitur omne genu, et confitébitur omnis lingua.

Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Dómine précibus nostris accómmoda: et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis et regnas.

DOM. III. ADVENTUS.

Ad Matutinum, Invit. Prope est jam Dóminus: * Veníte adorémus.

Et dicitur quotidie usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens,
Cæli volúptas ímpleat.
Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amica débitum
Vocábit ad cœlum pios,
Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

In primo Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 26.

In die illa cantábitur cánticum istud in terra Juda: Urbs fortitúdinis nostræ Sion Salvátor, ponétur in ea murus et antemurále. Aperíte portas, et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem. Vetus error ábiit: servábis pacem; pacem, quia in te sperávimus. Sperástis in Dómino in sæculis ætérnis, in Domino Deo forti in perpétuum. Quia incurvábit habitántes in excélso, civitátem sublímem humiliábit. Humi-

liábit eam usque ad terram, détrahet eam usque ad púlverem. Conculcábit eam pes, pedes páuperis, gressus egenórum.

℟. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam,* Et cum eo sanctórum míllia: et habébit in vestiménto, et in fémore suo scriptum: Rex regum, et Dóminus dominántium. ℣. Apparébit in finem, et non mentiétur, si moram fécerit, expécta eum, quia véniens véniet. Et cum.

Lectio ii.

Semita justi recta est, rectus callis justi ad ambulándum. Et in sémita judiciórum tuórum Dómine sustinúimus te: nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte, sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mano vigilábo ad te. Cum féceris judícia tua in terra, justítiam discent habitatóres orbis. Misereámur ímpio, et non discet justítiam: in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

℟. Béthlehem civitas Dei summi, ex te éxiet Dominátor Israel, et egréssus ejus sicut a princípio diérum æternitátis, et magnificábitur in médio univérsæ terræ: * Et pax erit in terra nostra, dum vénerit. ℣. Loquétur pacem in Géntibus, et potéstas ejus a mari usque ad mare. Et.

Lectio iii.

Domine exaltétur manus tua, et non vídeant: vídeant, et confundántur zelántes pópuli: et ignis hostes tuos dévoret. Dómine dabis pacem nobis: ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. Dómine Deus noster, possedérunt nos dómini, absque te, tantum in te recordémur nóminis tui. Moriéntes non vivant, gigántes non resúrgant: proptérea visitásti et contrivísti eos, et perdidísti omnem memóriam eórum.

℟. Qui ventúrus est, véniet, et non tardábit: et jam non erit timor in fínibus nostris:* Quóniam ipse est Salvátor noster. ℣. Depónet omnes iniquitátes nostras: et projíciet in profúndum maris ómnia peccáta nostra. Quóniam ipse. Glória Patri. Quóniam.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Sermo 2. de jejunio decimi mensis, et collectis.

Quod témporis rátio, et devotiónis nostræ ádmonet consuetúdo, pastorali vobis, dilectíssimi, sollicitúdine prædicámus, décimi mensis celebrándum esse jejúnium, quo pro consummáta perceptióne ómnium frúctuum, digníssime largitóri eórum Deo continéntiæ libámen offértur. Quid enim potest ef-

ficácius esse jejúnio? cujus observántia appropinquámus Deo, et resisténtes diábolo, vítia blanda superámus.
℟. Ægypte, noli flere, quia Dominátor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abyssi, * Liberáre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercituum, Deus tuus cum potestáte magna. Liberáre pópulum suum. Lect. v.

SEMPER enim virtúti cibus jejúnium fuit. De abstinéntia dénique pródeunt castæ cogitatiónes, rationábiles voluntátes, salubrióra consília: et per voluntárias afflictiónes caro concupiscéntiis móritur, virtútibus spíritus innovátur. Sed quia non solo jejúnio animárum nostrárum salus acquíritur: jejúnium nostrum misericórdiis páuperum suppleámus. Impendámus virtúti, quod subtráhimus voluptáti. Fiat reféctio páuperis, abstinéntia jejunántis.
℟. Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur: * Miserébitur Dóminus Jacob et Israel salvábitur. ℣. Revértere virgo Israel, revértere ad civitátes tuas. Miserébitur. Lectio vi.

STUDEAMUS viduárum defensióni, pupillórum utilitáti, lugéntium consolatióni, dissidéntium paci. Suscipiátur peregrínus, adjuvétur oppréssus, vestiátur nudus, foveátur ægrótus: ut quicúmque nostrum de justis labóribus auctóri bonórum ómnium Deo sacrifícium hujus pietátis obtúlerit, ab eódem regni cœlestis præmium percípere mereátur. Quarta ígitur et sexta Féria jejunémus: Sábbato autem apud beátum Petrum Apóstolum páriter vigilémus: cujus suffragántibus méritis, quæ póscimus, impetráre possimus, per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui cum Patre et sancto Spíritu vivit et regnat in sæcula sæculórum, Amen.
℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus: * Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes gentes sérvient ei. Oriétur. Glória Patri. Oriétur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 1. c*

IN illo témpore: Misérunt Judæi ab Jerosólymis sacerdótes et Levítas ad Joánnem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 7. in Evangelia.

EX hujus nobis lectiónis verbis, fratres charíssimi, Joánnis humílitas commendátur: qui cum tantæ virtútis esset, ut Christus credi potuísset, elégit sólide subsístere in se, ne humána

opinióne raperétur inániter super se. Nam conféssus est, et non negávit: et conféssus est, Quia non sum ego Christus. Sed qui dixit, Non sum; negávit plane quod non erat, sed non negávit quod erat: ut veritátem loquens, ejus membrum fieret, cujus sibi nomen falláciter non usurpáret. Cum ergo non vult appétere nomen Christi, factus est membrum Christi, quia dum infirmitátem suam stúduit humíliter agnóscere, illíus celsitúdinem méruit verácitér obtinére.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et révoca.

Lectio viii.

SED cum ex lectióne ália, Redemptóris nostri senténtia ad mentem redúcitur, ex hujus lectiónis verbis nobis quæstio valde impléxa generátur. Alio quippe in loco inquisitus a discípulis Dóminus de Elíæ advéntu, respóndit: Elías jam venit, et non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcúmque voluérunt: et, si vultis scire, Joánnes ipse est Elías. Requisítus autem Joánnes dicit: Non sum Elías. Quid est hoc, fratres charíssimi, quia quod Véritas affírmat, hoc Prophéta veritátis negat? Valde namque inter se divérsa sunt, Ipse est: et, Non sum. Quómodo ergo Prophéta veritátis est, si ejúsdem veritátis sermónibus concors non est?

℟. Ecce radix Jesse descéndet in salútem populórum, ipsum Gentes deprecabúntur: * Et erit nomen ejus gloriósum. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Et erit.

Lectio ix.

SED si subtíliter véritas ipsa requirátur, hoc quod inter se contrárium sonat, quómodo contrárium non sit, invenítur. Ad Zacharíam namque de Joánne Angelus dicit: Ipse præcédet ante illum in spíritu et virtúte Elíæ. Qui idcírco ventúrus in spíritu et virtúte Elíæ dícitur, quia sicut Elías secúndum Dómini advéntum prævéniet, ita Joánnes prævénit primum. Sicut ille præcúrsor ventúrus est Júdicis, ita iste præcúrsor est factus Redemptóris. Joánnes ígitur in spíritu Elías erat, in persóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de spíritu, hoc Joánnes dénegat de persóna.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: * Quia de Sion exíbit lex et verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Veníte ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1 Véniet Dóminus, * et non tardábit, et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit se ad omnes gentes, allelúja. Psalmus Dóminus regnávit, cum reliq. 47.

2. Jerúsalem gaude * gáudio magno, quia véniet tibi Salvátor, allelúja.

3. Dabo in Sion * salútem, et in Jerúsalem glóriam meam, allelúja.

4. Montes et omnes colles * humiliabúntur: et erunt prava in dirécta, et áspera in vias planas: veni Dómine, et noli tardáre, allelúja.

5 Juste et pie * vivámus, expectántes beátam spem, et advéntum Dómini.

Capitulum. *Philip.* 4.

Fratres, Gaudéte in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat:
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi,
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam.
Ut cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Ant. Super regnum ejus sedébit in ætérnum, allelúja. Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda: et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Ad Tertiam, Ant. Jerúsalem gaude.

Capit. Fratres, Gaudéte, ut supra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni. ℣. Timébunt gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam

Ad Sextam, Ant. Dabo in Sion.

Capitulum. *Philip.* 4 *b*

Nihil sollíciti sitis: sed in omni oratióne, et obsecratióne, cum gratiárum actióne, petitiónes nostræ innotéscant apud Deum.

℟. br. Osténde nobis Dómine, * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum

da nobis. Misericórdiam. GlóriaPatri. Osténde. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Visita nos in salutári tuo.

AdNonam, Ant.Juste et pie.

Capitulum. *Philip. 4. b*

Et pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias vestras in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Super te Jerúsalem,* Oriétur Dóminus. Super. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te. ℣. Domine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesper., Ant. de Laud. Psalmi de Dominica, Capitulum, Hymnus et ℣. Roráte, ut in i. Vesp. 173.

Ad Magnificat, Ant. Beáta es, María, * quæ credidísti Dómino: perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúja.

Post Vesp. diei dicuntur Vesperæ Defunct.

Ant. Beáta es, prætermíttitur, si hodie ejus loco ponenda sit una ex Antiphonis majoribus, ut infra; quibus semper cedunt Ant. propriæ aliis diebus ad Magnificat assignatæ.

Sequentes Ant. majores ad Magnificat, inchoantur die xvii. Decembris, et singulæ ante, et post Magnificat, integræ sicut in Duplicibus dicuntur per ordinem, usque ad diem ante Vigiliam Nativitatis. Si vero Festum fuerit, dicuntur post Orationem Festi, pro comm. Advent.

Die 17. Dec. Ant. O sapiéntia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attíngens a fine usque ad finem, fórtiter suavitérque dispónens ómnia: veni ad docéndum nos viam prudéntiæ.

18. Ant. O Adónai, et Dux domus Israel, qui Moysi in igne flammæ rubi apparuísti, et ei in Sina legem dedísti: veni ad rediméndum nos in bráchio exténto.

19. Ant. O radix Jesse, qui stas in signum populórum, super quem continébunt reges os suum, quem Gentes deprecabúntur: veni ad liberándum nos, jam noli tardáre.

20. Ant. O clavis David, et sceptrum domus Israel: qui áperis, et nemo claudit; claudis, et nemo áperit: veni, et educ vinctam de domo cárceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis.

21. Ant. O óriens, splendor lucis ætérnæ, et sol justítiæ: veni, et illúmina sedéntes in ténebris, et umbra mortis.

22. Ant. O Rex Géntium, et desiderátus eárum, lapísque anguláris, qui facis útraque unum: veni, et salva hóminem, quem de limo formásti.

23. Ant. O Emmánuel, Rex et légifer noster, expectátio

Géntium, et Salvátor eárum: veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Sequentes Antiphonæ ad Laudes, et per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigiliam Nativitatis, incipiendo die xvii. Decembris ab Antiphonis, quæ Feriæ illius diei assignantur. Similiter et aliæ dicuntur in propriis Feriis.

Quod si dies xvii. fuerit Dominica, Ant. inchoantur sequenti Feria ii. quæ erit dies xviii. Quæ autem dicendæ essent die, in quo occurrit Festum S. Thomæ, dicuntur in Sabbato cum Psalmis Sabbati, quarta Antiphona prætermissa, cujus loco dicitur Ant. Expectétur. Nisi Vigilia Nativitatis venerit in Dominica: tunc enim in Sabbato dicuntur Antiphonæ de Laudibus Dominicæ, quarta prætermissa, cujus loco dicitur Antiphona Expectétur, Antiphona ad Benedictus, et Oratio dicitur ut in Sabbato Quatuor Temporum ponitur. Antiphonæ vero de Laudibus, quæ occurrunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur: et in Dominica tunc dicuntur Ant. de Vigilia. Similiter omittitur Ant. Expectétur, quando illud Festum in Sabbato venerit.

FERIA SECUNDA.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.

1. Ecce véniet * Dóminus princeps regum terræ: beáti, qui paráti sunt occúrrere illi.

2. Cum vénerit * Fílius hóminis, putas invéniet fidem super terram?

3. Ecce jam venit * plenitúdo témporis, in quo misit Deus Filium suum in terras.

4. Hauriétis aquas * in gáudio de fóntibus Salvatóris.

5. Egrediétur * Dóminus de loco sancto suo: véniet ut salvet pópulum suum.

FERIA TERTIA.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.

1. Roráte cœli désuper, * et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

2. Emítte Agnum Dómine,* Dominatórem terræ, de petra desérti, ad montem filiæ Sion.

3. Ut cognoscámus Dómine* in terra viam tuam, in ómnibus Géntibus salutáre tuum.

4. Da mercédem, Dómine * sustinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur.

5. Lex per Moysen data est, * grátia et véritas per Jesum Christum facta est.

FERIA QUARTA.

Ad Laudes, et per Horas, Ant

1. Prophétæ predicavérunt* nasci Salvatórem de vírgine María.

2. Spíritus * Dómini super me, evangelizáre paupéribus misit me.

3. Propter Sion * non tacébo, donec egrediátur ut splendor justus ejus.

4. Ecce véniet Dóminus,* ut

sédeat cum principibus, et sólium glóriæ téneat.
5. Annuntiáte * pópulis, et dícite; Ecce Deus Salvátor noster véniet.

FERIA QUINTA.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.
1. De Sion * véniet Dóminus omnípotens, ut salvum fáciat pópulum suum.
2. Convértere Dómine * aliquántulum, et ne tardes veníre ad servos tuos.
3. De Sion * véniet, qui regnatúrus est Dóminus, Emmánuel magnum nomen ejus.
4. Ecce Deus meus, * et honorábo eum: Deus patris mei, et exaltábo eum.
5. Dóminus * légifer noster, Dóminus Rex noster, ipse véniet, et salvábit nos.

FERIA SEXTA.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.
1. Constántes estóte, * vidébitis auxílium Dómini super vos.
2. Ad te Dómine * levávi ánimam meam: veni, et éripe me, Dómine ad te confúgi.
3. Veni Dómine * et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ Israel.
4. Deus a Líbano véniet, * et splendor ejus sicut lumen erit.
5. Ego autem * ad Dóminum aspiciam, et expectábo Deum salvatórem meum.

SABBATO.

Ant. secundum superiorem Rubricam. 180.
Ad Canticum vero, Ant. Expectétur * sicut plúvia elóquium meum: et descéndet super nos sicut ros Deus noster.

In Festo S. Thomæ pro commem. Adv., ad Benedictus, Ant. Nolíte timére: quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

Si vero contingat Festum S. Thomæ transferri in ii. Feriam, Ant. prædicta dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Ant. Ave María.

Ultimo die ante Vigiliam Nativitatis, ad Benedictus, Ant. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vírgine María.

Quibus Ant. cedunt aliæ Ant. in propriis locis ad Benedictus assignatæ.

FERIA SECUNDA

Ad Matutinum, Invitat. et Hymnus ut in Dominica præcedenti. 174.

Ant. et Psalmi Feriæ secundæ. 46.

De Isaía Prophéta.
Lectio i. *Cap.* 28.

Væ corónæ supérbiæ, ébriis Ephraim, et flori decidénti, glóriæ exultatiónis ejus, qui erant in vértice vallis pinguíssimæ, errántes a vino. Ecce válidus et fortis Dóminus sicut ímpetus grándinis, turbo confríngens, sicut ímpetus aquárum multárum inundántium, et emissárum super terram spatiósam. Pédibus conculcábitur coróna supérbiæ ebriórum

Ephraim.

℟. Ecce apparébit, ut in i. Nocturno Dominicæ præcedentis. 175. Lectio ii.

Et erit flos décidens glóriæ exultatiónis ejus, qui est super vérticem vallis pínguium, quasi temporáneum ante maturitátem autúmni: quod cum aspéxerit videns, statim ut manu tenúerit, devorábit illud. In die illa erit Dóminus exercituum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis resíduo pópuli sui: et spíritus judicii sedénti super judícium, et fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verum hi quoque præ vino nesciérunt, et præ ebrietáte erravérunt: sacérdos et Prophéta nesciérunt præ ebrietáte, absórpti sunt a vino.

℟. Béthlehem. 175. **Lectio iii.**

Idcirco hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundaméntis Sion lápidem, lápidem probátum, anguláerem, pretiósum, in fundaménto fundátum. Qui credíderit, non festínet. Et ponam in póndere judícium, et justítiam in mensúra: et subvértet grando spem mendácii: et protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum inférno non stabit.

℟. Qui ventúrus. 175.

Ad Laudes, Ant. de Psalterio, nisi dicendæ sint Ant. secundum superiorem Rubricam. 179.

Capitulum. *Isaiæ* 2.

Venite, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob: et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymn. En clara vox, et ℣. Vox clamántis, ut 178.

Ad Benedictus, Ant.

Egrediétur * virga de radíce Jesse, et replébitur omnis terra glória Dómini: et vidébit omnis caro salutáre Dei.

Deinde preces. 59.

Oratio. Aurem tuam, ut supra. 178.

Hodie Officium Defunct.

Ad Hor. Ant. de Laud. Dom. præc., aut ex prop. Laud.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Psalterio. 127.

Capitulum. *Genes.* 49. *b*

Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est, et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus. Creátor alme, et ℣. Roráte, ut 173.

Ad Magnificat, Ant.

Beátam me dicent * omnes generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Deinde preces. 129.

FERIA TERTIA

De Isaía Prophéta

Lectio i. *Cap.* 30. *d*

Expectat Dóminus ut misereátur vestri: et ídeo

exaltábitur parcens vobis: quia Deus judicii Dóminus: beáti omnes qui expéctant eum. Pópulus enim Sion habitábit in Jerúsalem: plorans nequáquam plorábis, míserans miserébitur tui: ad vocem clamóris tui statim ut audíerit, respondébit tibi. Et dabit vobis Dóminus panem arctum, et aquam brevem: et non fáciet avoláre a te ultra doctórem tuum: et erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum. ℟. Ægypte, noli flere, ut in ii. Noct. Dom. præced. 176. Lectio ii.

Egredere, dices ei: Et dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmque semináveris in terra; et panis frugum terræ erit ubérrimus, et pinguis. Pascétur in possessióne tua in die illo agnus spatióse: et tauri tui, et pulli asinórum, qui operántur terram, commistum migma cómedent sicut in área ventilátum est. Et erunt super omnem montem excélsum, et super omnem collem elevátum, rivi curréntium aquárum, in die interfectiónis multórum, cum cecíderint turres. ℟. Prope. 176. Lect. iii.

Et erit lux lunæ sicut lux solis, et lux solis erit septemplíciter sicut lux septem diérum, in die qua alligáverit Dóminus vulnus pópuli sui, et percussúram plagæ ejus sanáverit. Ecce nomen Dómini venit de longínquo, ardens furor ejus, et gravis ad portándum: lábia ejus repléta sunt indignatióne, et lingua ejus quasi ignis dévorans. Spíritus ejus velut torrens inúndans usque ad médium colli, ad perdéndas gentes in nihilum, et frenum erróris, quod erat in maxillis populórum. ℣. Descéndet. 176.

Ad Benedictus, Ant.

Tu Béthlehem * terra Juda, non eris mínima: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israel.

Ad Magnificat, Ant.

Eleváre, eleváre, * consúrge Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion.

Nisi dicenda sit Ant. O.

FERIA QUARTA
Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. *Cap. 1. c*

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David: et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Episc.
Lib. 2. in Lucam.

Latent quidem divína mystéria, nec fácile, juxta prophéticum dictum, quisquam hóminum potest scire consílium Dei. Sed tamen ex céteris factis, atque præcéptis Dómini Salvatóris póssumus intellígere et hoc pro-

pensióris fuísse consílii, quod ea potíssimum elécta est ut Dóminum páreret, quæ erat desponsáta viro. Cur autem non ántequam desponsarétur, impléta est? Fortásse ne dicerétur, quod concéperat ex adultério.

℟. Clama in fortitúdine, qui annúntias pacem in Jerúsalem; * Dic civitátibus Judæ, et habitatóribus Sion: Ecce Deus noster, quem expectabámus, advéniet. ℣. Supra montem excélsum ascénde tu, qui evangelízas Sion, exálta in fortitúdine vocem tuam. Dic. Lectio ii.

Et ingréssus ad eam Angelus. Disce vírginem móribus, disce vírginem verecúndia, disce oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingréssus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus, quam nemo virórum víderit, solus Angelus repéreit: sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degénere depravarétur affátu, ab Angelo salutátur.

℟. Oriétur stella ex Jacob, et exúrget homo de Israel, et confrínget omnes duces alienigenárum, * Et erit omnis terra posséssio ejus. ℣. Adorábunt eum omnes reges terræ, omnes Gentes sérvient ei. Et erit. Lectio iii.

Tanti namque mandáti mystérium non hóminis fuit, sed Angeli ore proméndum. Hódie primum audítur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dénique, ecce, inquit, ancílla Dómini: contíngat mihi secúndum verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancíllam se dicit Dómini, quæ mater elígitur: nec repentíno exaltáta promísso est.

℟. Modo véniet Dominátor Dóminus: * Et nomen ejus Emmánuel vocábitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et nomen. Glória Patri. Et nomen.

Ad Benedictus, Ant. Missus est Gábriel * Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut redemptiónis nostræ ventúra solémnitas, et præséntis nobis vitæ subsídia cónferat, et ætérnæ beatitúdinis præmia largiátur. Per Dóminum.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesp.

Ad Magnificat, Ant. Ecce ancílla Dómini: * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces dicitur Orat. Dominicæ præc. Aurem. 174.

FERIA QUINTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 33.

Væ qui prædáris, nonne et ipse prædáberis? et qui spernis, nonne et ipse sper-

néris? cum consummáveris deprædatiónem, deprædáberis: cum fatigátus desíeris contémnere, contemnéris. Dómine miserére nostri: te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

℟. Egrediétur Dóminus et præliábitur contra Gentes:* Et stabunt pedes ejus supra montes olivárum ad Oriéntem. ℣. Et elevábitur supra omnes colles, et fluent ad eum omnes Gentes. Et.

Lectio ii.

A voce Angeli fugérunt pópuli, et ab exaltatióne tua dispérsæ sunt Gentes. Et congregabúntur spólia vestra sicut colligitur bruchus, velut cum fossæ plenæ fúerint de eo. Magnificátus est Dóminus, quóniam habitávit in excélso: implévi Sion judício et justítia. Et erit fides in tempóribus tuis: divítiæ salútis sapiéntia et sciéntia: timor Dómini ipse est thesáurus ejus.

℟. Præcúrsor pro nobis ingréditur Agnus sine mácula,*Secúndum órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum, et in sæculum sæculi. ℣. Ipse est Rex justítiæ, cujus generátio non habet finem. Secúndum.

Lectio iii.

Contériti sunt in Sion peccatóres, possédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devoránte? quis habitábit ex vobis cum ardóribus sempitérnis? Qui ámbulat in justítiis, et lóquitur veritátem, qui prójicit avarítiam ex calúmnia, et éxcutit manus suas ab omni múnere, qui obtúrat aures suas ne áudiat sánguinem, et claudit óculos suos ne vídeat malum. Iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublímitas ejus, panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus cernent terram de longe.

℟. Vidébunt gentes justum tuum, et cuncti reges ínclytum tuum: * Et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominávit. ℣. Et eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui. Et vocábitur. Glória Patri. Et.

Ad Benedíctus, Ant. Vigiláte * ánimo, in próximo est Dóminus Deus noster.

Nisi occurrat Festum S. Thomæ, quia tunc ea prætermissa, dicitur Ant. Nolíte timére. 181. quod etiam servatur in sequentibus diebus, quando illud Festum occ.

Ad Magníficat, Ant. Lætámini* cum Jerúsalem, et exultáte in ea omnes qui dilígitis eam in ætérnum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

FERIA SEXTA.

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. *Cap. 1. d*

In illo témpore: Exúrgens María ábiit in montána cum festinatióne in civitátem Juda: et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth. Et réliqua.

Homília S. Ambrosii Episc. *Lib. 2. in Lucæ cap. 1. post initium.*

Morale est ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeo Angelus, cum abscóndita nuntiáret, ut fidem astrúeret, exémplo senióris fœminæ sterilísque concéptum vírgini Maríæ nuntiávit: ut possíbile Deo omne quod ei placúerit, assséreret. Ubi audívit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incérta de núntio, nec quasi dúbitans de exémplo, sed quasi læta pro voto, religiósa pro officio, festína pro gáudio, in montána perréxit. Quo enim jam Deo plena, nisi ad superióra cum festinatióne conténderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritus grátia.

℟. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ, * De petra desérti ad montem fíliæ Sion. ℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam et salutáre tuum da nobis. De petra.

Lectio ii.

Discite et vos, sanctæ mulíeres, sedulitátem, quam prægnántibus debeátis exhibére cognátis. Maríam, quæ ante sola in íntimis penetrálibus versabátur, non a público virginitátis pudor, non ab stúdio aspéritas móntium, non ab officio prolíxitas itíneris retardávit. In montána Virgo cum festinatióne, Virgo officii memor, injúriæ ímmemor, afféctu urgénte, non sexu, relícta perréxit domo. Discite vírgines non circumcursáre per aliénas ædes, non demoráre in platéis, non áliquos in público miscére sermónes. María in domo sera, festína in público, mansit apud cognátam suam tribus ménsibus.

℟. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem fíliæ Sion. Aperiátur.

Lectio iii.

Didicistis, vírgines, pudórem Maríæ; díscite humilitátem. Venit propínqua ad próximam, júnior ad seniórem: nec solum venit, sed étiam prior salutávit. Decet enim, ut quanto cástior virgo, tanto humílior sit. Nóverit deférre senióribus. Sit magístra humilitátis, in qua est proféssio castitátis. Est et causa pietátis, est etiam norma doctrínæ. Contuéndum est enim, quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur: María ad Elísabeth, Christus ad Joánnem.

℟. Germinavérunt campi erémi germen odóris Israel, quia ecce Deus noster cum virtúte véniet; * Et splendor ejus cum eo. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus: Deus noster manifésto véniet. Et. Glória Patri. Et.

Ad Benedictus, Ant. Ex quo facta est * vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo, allelúja. Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut hi, qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítius adversitáte liberéntur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesp.

Ad Magnificat, Ant. Hoc est testimónium, * quod perhíbuit Joánnes: Qui post me venit, ante me factus est.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces dicitur Oratio Dominicæ præcedentis. Aurem tuam. 174.

SABBATO

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. *Cap.* 3.

Anno quintodécimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 20. *in Evang.*

Redemptoris nostri Præcúrsor, quo témpore prædicatiónis officium accéperit, memoráto Románæ reipúblicæ príncipe, et Judææ régibus, designátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui et ex Judæa quosdam, et multos ex Géntibus redemptúrus erat: per regem Géntium et príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora designántur. Quia autem Gentílitas colligénda erat, et Judæa pro culpa perfídiæ dispergénda, ipsa quoque descríptio terréni principátus osténdit: quóniam et in Romána república unus præfuísse descríbitur, et in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabántur.

℟. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet: * Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. ℣. Et requiéscet super eum spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ, et intelléctus: spíritus consílii, et fortitúdinis. Et erit. Lectio ii.

Voce étenim nostri Redemptóris dícitur: Omne regnum in seípsum divísum desolábitur. Liquet ergo, quod ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divísa subjacébat. Apte quoque non solum quibus régibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrátur: et quia illum Joánnes Baptísta prædicáret, qui simul Rex et sacérdos exí-

steret, Lucas Evangelista prædicatiónis ejus témpora per regnum et sacerdótium designávit.

℟. Radix Jesse, qui exúrget judicáre gentes, in eum gentes sperábunt: * Et erit nomen ejus benedíctum in sæcula. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum gentes deprecabúntur. Et.

Lectio iii.

Et venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joánnes non solum baptísmum pœniténtiæ prædicávit, verum étiam quibúsdam dedit: sed tamen baptísmum suum in remissiónem peccatórum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatórum in solo nobis baptismo Christi tribúitur. Notándum ítaque quod dícitur, Prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum: quóniam baptísmum, quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat: ut sicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptísmum pœniténtiæ, quo peccáta solvúntur, præcúrreret suo baptismate, quo peccáta solvi non possunt.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre; reláxa facínora plebi tuæ: * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et révoca. Glória Patri. Et révoca.

Ad Benedictus, Ant. Quómodo fiet istud, * Angele Dei, quóniam virum non cognósco? Audi María virgo: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére, et nisi hæc fuerit dies ante Vigiliam Nativitatis: quia tunc ea prætermissa, dicitur Ant. Ecce complét. **181.** **Quod etiam servatur (si idem contingat) in sequentibus diebus.**

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nostra pravitáte affligimur: concéde propítius; ut ex tua visitatióne consolémur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Et dic. per omnes Horas.

Ad Vesperas, Capit.

1. *Cor.* 4.

Fratres, Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres ad Crucem,
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat:
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem;
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ant. ad Magnificat, una ex majoribus. O. Orátio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis et regnas.

DOM. IV. ADVENTUS.

Ad Matutinum, Invitat.

Prope est jam Dóminus: * Veníte adorémus. Psal. Veníte, exultémus. 2. Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.
Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios:
Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gáudiis.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

In primo Nocturno.
De Isaía Prophéta.
Lectio i. *Cap.* 35.

Lætabitur desérta et ínvia, et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda et laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli, et Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℣. Cánite tuba in Sion, vocáte gentes, annuntiáte pópulis, et dícite: * Ecce Deus Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte, et audítum fácite: loquímini et clamáte. Ecce Deus.

Lectio ii.

In cubílibus, in quibus prius dracónes habitábant, oriétur viror cálami et junci. Et erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus, et hæc erit vobis dirécta via, ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo, et mala béstia non ascéndet per eam, nec inveniétur ibi: et ambulábunt qui liberáti fúerint. Et redémpti a Dómino converténtur, et vénient in Sion cum laude, et lætítia sempitérna super caput eórum: gáudium et lætítiam obtinébunt, et fúgiet dolor et gémitus.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit expectátio géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et ipse.

Lectio iii. Cap. 41.

Taceant ad me ínsulæ, et gentes mutent fortitúdinem: accédant, et tunc loquántur, simul ad judícium propinquémus. Quis suscitávit ab Oriénte justum, vocávit eum ut sequerétur se? dabit in conspéctu ejus gentes, et reges obtinébit: dabit quasi púlverem gládio ejus, sicut stípulam vento raptam árcui ejus. Persequétur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus est, et fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus primus et novíssimus ego sum.

℟. Me opórtet minui, illum autem créscere: qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentórum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua: Ille autem baptizábit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1 de jejunio decimi mensis, et collectis.

Si fidéliter, dilectíssimi, atque sapiénter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeo ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóris: et hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divínæ benignitátis forma respléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secundo.

℟. Nascétur nobis párvulus, et vocábitur Deus, Fortis, * Ipse sedébit super thronum David patris sui, et imperábit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso be-

nedicéntur omnes tribus terræ, omnes gentes sérvient ei. Ipse.

Lectio v.

Causa autem reparatiónis nostræ non est nisi misericórdia Dei, quem non diligerémus, nisi prius nos ipse diligeret, et ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritátis luce discúteret. Quod per sanctum Isaíam Dóminus denúntians ait: Addúcam cæcos in viam quam ignorábant, et sémitas quas nesciébant, fáciam illos calcáre: fáciam illis ténebras in lucem, et prava in dirécta. Hæc verba fáciam illis, et non relínquam eos. Et iterum: Invéntus sum, inquit, a non quæréntibus me, et palam appárui iis qui me non interrogábant.

℟. Ecce jam venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras, natum de Vírgine, factum sub lege: * Ut eos, qui sub lege erant, redímeret. ℣. Propter nímiam charitátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos.

Lectio vi.

Quod quómodo implétum sit, Joánnes Apóstolus docet, dicens: Scimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum, et simus in vero Fílio ejus. Et íterum: Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior diléxit nos. Diligéndo ítaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat; et ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur, operámur, accéndens scílicet méntium nostrárum lucérnas, et igne nos suæ charitátis inflámmans, ut non solum ipsum, sed étiam quidquid díligit, diligámus.

℟. Virgo Israel, revértere ad civitátes tuas: * Usquequo dolens avertéris? generábis Dóminum Salvatórem, oblatiónem novam in terra: * Ambulábunt hómines in salvatiónem. ℣. In charitáte perpétua diléxi te: ídeo attráxi te míserans tui. Usquequo. Glória Patri. Ambulábunt hómines.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 3.

Anno quintodécimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

De Homília S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 20. in Evang. ante medium.

Dicebat Joánnes ad turbas, quæ exíbant ut baptizaréntur ab eo: Genímina viperárum, quis osténdit vobis fúgere a ventúra ira? Ventúra enim ira est animadvérsio ultiónis extrémæ: quam tunc fúgere peccátor non valet, qui nunc ad laménta pœniténtiæ non recúrrit. Et notándum, quod malæ sóboles,

malórum paréntum actiónem imitántes, genímina viperárum vocántur: quia per hoc quod bonis ínvident, eósque persequúntur, quod quibúsdam mala retríbuunt, quod læsiónes próximis exquírunt: quóniam in his ómnibus patrum suórum carnálium vias sequúntur, quasi venenáti fílii de venenátis paréntibus nati sunt.

℟ Jurávi, dicit Dóminus, ut ultra jam non iráscar super terram: montes enim et colles suscípient justítiam meam, * Et testaméntum pacis erit in Jerúsalem. ℣ Juxta est salus mea, ut véniat: et justítia mea, ut revelétur. Et.

Lectio viii.

Sed quia jam peccávimus, quia usu malæ consuetúdinis involúti sumus: dicat quid nobis faciéndum sit, ut effúgere a ventúra ira valeámus. Séquitur: Fácite ergo fructus dignos pœniténtiæ. In quibus verbis notándum est, quod amícus sponsi non solum fructus pœniténtiæ, sed dignos pœniténtiæ ádmonet esse faciéndos. Aliud namque est fructum fácere pœniténtiæ: áliud, dignum pœniténtiæ fructum fácere. Ut enim secúndum dignos pœniténtiæ fructus loquámur, sciéndum est, quia quisquis illícita nulla commísit, huic jure concéditur, ut lícitis utátur: sicque pietátis ópera fáciat, ut tamen si volúerit, ea, quæ mundi sunt, non relínquat.

℟ Non discédimus a te, vivificábis nos Dómine, et nomen tuum invocábimus:* Osténde nobis fáciem tuam, et salvi érimus. ℣ Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui: vísita nos in salutári tuo. Osténde. Lect. ix.

At si quis in fornicatiónis culpam, vel fortásse, quod est grávius, in adultérium lapsus est: tanto a se lícita debet abscíndere, quanto se méminit et illícita perpetrásse. Neque enim par fructus boni óperis esse debet, ejus qui minus, et ejus qui ámplius delíquit: aut ejus qui in nullis, et ejus qui in quibúsdam facinóribus cécidit, et ejus qui in multis est lapsus. Per hoc ergo quod dícitur: Fácite fructus dignos pœniténtiæ: uniuscujúsque consciéntia convenítur, ut tanto majóra acquírat bonórum óperum lucra per pœniténtiam, quanto gravióra sibi íntulit damna per culpam.

℟ Intuémini, quantus sit iste, qui ingréditur ad salvándas gentes: ipse est Rex justítiæ, * Cujus generátio non habet finem. ℣ Præcúrsor pro nobis ingréditur, secúndum órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum. Cujus. Glória Patri. Cujus.

AD LAUDES,

et per Horas. Ant.

1 Cánite tuba * in Sion, quia prope est dies Dómini: ecce

véniet ad salvándum nos, allelúja, allelúja. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.
2. Ecce véniet * desiderátus cunctis géntibus: et replébitur glória domus Dómini, allelúja.
3. Erunt prava * in dirécta, et áspera in vias planas: veni Dómine, et noli tardáre, allelúja.
4. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúja, allelúja.
5. Omnípotens sermo tuus * Dómine a regálibus sédibus véniet, allelúja.

Capitulum. 1. *Cor*. 4.

Fratres, Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam.
Ut cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini.
℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Benedictus, Ant. Ave María, * grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére, vel Ant. Ecce compléta, ut supra. 181. Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis.

Ad Tertiam, Ant. Ecce véniet.

Capitulum. Fratres, Sic nos ut supra.

℟. br. Veni ad liberándum nos: * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.
℣. Timébunt gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam, Ant. Erunt prava.

Capitulum. 1. *Cor*. 4.

Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque

me ipsum júdico.
℟. br. Osténde nobis Dómine,*Misericórdiam tuam.Osténde.℣. Et salutáre tuum da nobis.Misericórdiam.Glória Patri. Osténde.℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui.℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam, Ant. Omnípotens sermo tuus.

Capitulum. 1. *Cor.* 4.

ITAQUE nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illuminábit abscóndita tenebrárum et manifestábit consília córdium: et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟.br. Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur.Glória Patri. Super te.℣. Dómine Deus virtútum convérte nos.℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesp. Ant. de Laud.Ps, de Dominica Cap., Hymn. et ℣. ut in i. Vesp. 188.

Ad Magnificat, Ant. O.

Post Vesperas diei Vesperæ Defunct.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitat. et Hymnus Domin. præc. 189. Ant. et Psal. de Psalterio.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 41 *b*

ET tu Israel serve meus, Jacob quem elégi, semen Abraham amíci mei, in quo apprehéndi te ab extrémis terræ, et a longínquis ejus vocávi te, et díxi tibi: servus meus es tu, elégi te, et non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum sum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, et auxiliátus sum tibi, et suscépit te déxtera justi mei.

℟. Cánite, ut in i. Noct. Dominicæ præcedentis. 190.

Lectio ii.

ECCE confundéntur et erubéscent omnes, qui pugnant advérsum te: erunt quasi non sint, et períbunt viri, quí contradícunt tibi. Quæres eos, et non invénies, viros rebélles tuos: erunt quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellántes advérsum te. Quia ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicénsque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. Non auferétur. 190.

Lectio iii.

NOLI timére vermis Jacob, qui mórtui estis ex Israel: ego auxiliátus sum tibi, dicit Dóminus: et redémptor tuus sanctus Israel. Ego pósui te quasi plaustrum tritúrans novum,habens rostra serrántia: triturábis montes, et comminues,et colles quasi púlverem pones. Ventilábis eos, et ventus tollet, et turbo dispérget eos: et tu exultábis in Dómino, in sancto Israel lætáberis.℟. Me opórtet. 190.

Ad Laudes et per Horas, Ant. secundum superiorem Rubricam. 180.

Capitulum. *Isaiæ* 2.

VENITE, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus. En clara vox, et ℣. Vox clamántis. 193.

Ad Benedictus, Ant. Dicit Dóminus: * Pœniténtiam ágite: appropinquávit enim regnum cœlórum, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére, vel Ant. Ecce compléta. 181.

Deinde Preces. 159.

Oratio. Excita, ut 193.

Hodie Offic. Defunctorum.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Psalterio. 127.

Capitulum. *Genes.* 49. *b*

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: et ipse erit expectátio Géntium.

Hymnus. Creátor alme, et ℣. Roráte, ut 188.

Ad Magnificat, Ant. O

Deinde Preces. 129.

FERIA TERTIA

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 42.

ECCE servus meus, suscípiam eum: eléctus meus complácuit sibi in illo ánima mea: dedi spíritum meum super eum, judícium Géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet persónam, nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quassátum non cónteret, et linum fúmigans non extínguet: in veritáte edúcet judícium. Non erit tristis, neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium: et legem ejus ínsulæ expectábunt.

℟. Nascétur, ut in ii. Noctur. Dominicæ præc. 190.

Lectio ii.

HÆC dicit Dóminus Deus creans cœlos, et exténdens eos: firmans terram, et quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo, qui est super eam, et spíritum calcántibus eam. Ego Dóminus vocávi te in justítia, et apprehéndi manum tuam, et servávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium: ut aperíres óculos cæcórum, et edúceres de conclusióne vinctum de domo cárceris sedéntes in ténebris.

℟. Ecce jam venit. 191.

Lectio iii.

CANTATE Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui descénditis in mare, et plenitúdo ejus ínsulæ, et habitatóres eárum. Sublevétur desértum, et civitátes ejus in dómibus habitábit Cedar; laudáte habitatóres petræ, de vértice móntium clamábunt. Ponent Dómino glóriam, et laudem ejus in ínsulis nuntiábunt.

Dóminus sicut fortis egrediétur; sicut vir præliátor suscitábit zelum: vociferábitur, et clamábit: super inimícos suos confortábitur.

℟. Virgo Israel. 191.

Ad Benedictus, Ant. Consúrge, consúrge: * indúere fortitúdinem, bráchium Dómini.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére, vel Ant. Ecce compléta. 181.

Ad Magnificat, Ant. O.

FERIA QUARTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 41.

Audite me, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum: atténdite ad petram unde excísi estis, et ad cavérnam laci, de qua præcisi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quæ péperit vos: quia unum vocávi eum, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus: et ponet desértum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

℟. Jurávi. 192.

Lectio ii.

Attendite ad me pópule meus, et tribus mea me audíte: quia lex a me éxiet, et judícium meum in lucem populórum requiéscet. Prope est justus meus, egréssus est salvátor meus, et bráchia mea pópulos judicábunt; me ínsulæ expectábunt, et bráchium meum sustinébunt. Leváte in cœlum óculos vestros, et vidéte sub terra deórsum: quia cœli sicut fumus liquéscent, et terra sicut vestiméntum atterétur et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt: salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea non defíciet.

℟. Non discédimus. 192.

Lectio iii.

Audite me qui scitis justum, pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis: et sicut lanam, sic devorábit eos, tínea: salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum.

℟. Intuémini 192.

Ad Benedictus, Ant. Ponam in Sion * salútem, et in Jerúsalem glóriam meam, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolite timére, vel Ant. Ecce compléta, ut 181.

Ad Magnificat, Ant. O.

FERIA QUINTA.

De Isaia Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 64.

Utinam dirúmperes cœlos, et descénderes: a fácie tua montes deflúerent. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fieret

nomen tuum inimícis tuis: a fácie tua gentes turbaréntur. Cum féceris mirabília, non sustinébimus, descendísti, et a fácie tua montes defluxérunt. A sæculo non audiérunt, neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus, absque te, quæ preparásti expectántibus te.

℟. Cánite, ut in i. Noct. Domínicæ præcedentis 190.

Lectio ii.

Occurristi lætánti, et faciénti justítiam: in viis tuis recordabúntur tui: Ecce tu irátus es, et peccávimus: in ipsis fúimus semper, et salvábimur. Et facti sumus ut immúndus omnes nos, et quasi pannus menstruátæ univérsæ justítiæ nostræ: et cecídimus quasi fólium univérsi, et iniquitátes nostræ quasi ventus abstulérunt nos. Non est qui ínvocet nomen tuum: qui consúrgat, et téneat te: abscondísti fáciem tuam a nobis, et allisisti nos in manu iniquitátis nostræ. ℟. Non auferétur. 190.

Lectio iii.

Et nunc Dómine, pater noster es tu, nos vero lutum: et fictor noster tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascáris Dómine satis, et ne ultra memíneris iniquitátis nostræ: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas sancti tui facta est desérta, Sion desérta facta est, Jerúsalem desoláta est domus sanctificatiónis nostræ, et glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiónem ignis, et ómnia desiderabília nostra versa sunt in ruínas. ℟. Me opórtet. 190.

Ad Benedictus, Ant. Consolámini, consolámini * pópule meus, dicit Dóminus Deus vester.

Nisi dicenda sit Ant. Ecce compléta, ut 181.

Ad Magnificat. Ant. O.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 66. *b*

Audite verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus: dixérunt fratres vestri odiéntes vos, et abjiciéntes propter nomen meum: Glorificétur Dóminus et vidébimus in lætítia vestra: ipsi autem confundéntur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddéntis retributiónem inimícis suis. Antequam parturíret, péperit: ántequam veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit umquam tale? et quis vidit huic símile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens simul, quia parturívit et péperit Sion fílios suos?

℟. Nascetur. ut in ii. Noct. Domin. præc. 190.

Lectio ii.

Numquid ego, qui álios párere fácio, ipse non pá-

riam, dicit Dóminus? Si ego qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Lætámini cum Jerúsalem, et exultáte in ea omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gáudio univérsi, qui lugétis super eam: ut sugátis et repleámini ab úbere consolatiónis ejus: ut mulgeátis, et delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo super eam quasi flúvium pacis, et quasi torréntem inundántem glóriam Géntium, quam sugétis: ad úbera portabímini, et super génua blandiéntur vobis. ℟. Ecce jam venit. 191.

Lectio iii.

Quomodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos, et in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt, et cognoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, et quasi turbo quadrígæ ejus réddere in indignatióne furórem suum, et increpatiónem suam in flamma ignis: quia in igne Dóminus dijudicábit, et in gládio suo ad omnem carnem, et multiplicabúntur interfécti a Dómino.

℣. Virgo Israel. 191.

Ad Benedictus, Ant. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de vírgine María.

Ad Magnificat, Ant. O Emmánuel, * Rex et légifer noster, expectáctio Géntium, et Salvátor eárum: veni ad salvándum nos, Dómine Deus noster.

Si Vigilia Nativitatis Domini venerit in Dominica, Officium fit hoc modo.

Ad Matutinum, Invitat. de Vigilia. Hódie sciétis. ut infra. Hymnus de Adventu. Verbum supérnum pródiens, ut 189.

Ant. Psalmi, Versiculi, Lectiones, et ℟℟. in i. et ii. Nocturno dicuntur de Dominica quarta Adventus.

In tertio Nocturno, Ant. et Psalmi de Dominica. ℣. de Vigilia, tres Lectiones de Homilia Vigiliæ cum suis ℟℟. et non legitur Homilia Dominicæ pro ultima Lectione. Laudes de Vigilia cum commemor. de Dominica. Similiter et per Horas celebratur Officium de Vigilia.

IN VIGILIA

Nativitatis Domini.

Ad Matutinum, Invit. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus: * Et mane vidébitis glóriam ejus. Psalm. Venite exultémus. 2.

Hymnus. Verbum supérnum. ut 189. Ant. et Psalmi de Feria occurrente.

℣. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus. ℟. Et mane vidébitis glóriam ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio j. *Cap. 1. c*

CUM esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homília S.Hierónymi Presb. *Lib. 1. Com. in c. 1. Mat.*

QUARE non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph, orígo Maríæ monstrarétur: secúndo, ne lapidarétur a Judæis ut adúltera: tértio, ut in Ægyptum fúgiens, habéret solátium: Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, ínquiens, ejus celarétur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Sanctificámini hódie, et estóte paráti: quia die crástina vidébitis * Majestátem Dei in vobis. ℣. Hódie sciétis quia véniet Dóminus, et mane vidébitis. Majestátem.

Lectio ij.

ANTEQUAM convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dicitur: Antequam convenírent: non séquitur ut póstea convénerint; sed Scriptúra quod factum non sit, osténdit.

℟. Constántes estóte, vidébitis auxílium Dómini super vos: Judæa et Jerúsalem nolíte timére: * Cras egrediémini, et Dóminus erit vobíscum. ℣. Sanctificámini filii Israel, et estóte paráti. Cras.

Lectio iij.

JOSEPH autem vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus effícitur, et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mistérium nesciébat.

℟. Sanctificámini, filii Israel, dicit Dóminus: die enim crástina descéndet Dóminus, * Et áuferet a vobis omnem languórem. ℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ, et regnábit super nos Salvátor mundi. Et. Glória Patri. Et.

Deinceps Offic. fit Dupl.

AD LAUDES,

et per Horas. Ant.

1. Judæa et Jerúsalem * nolíte timére: cras egrediémini, et Dóminus erit vobíscum, allelúja. Ps. Dóminus regnávit, cum réliquis. 47.

2. Hódie sciétis * quia véniet Dóminus: et mane vidébitis

glóriam ejus.
3. Crástina die * delébitur iníquitas terræ: et regnábit super nos Salvátor mundi.
4. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, dominátor, princeps pacis, all.
5. Crástina erit * vobis salus, dicit Dóminus Deus exercítuum.

Capitulum. *Rom. 1.*

PAULUS servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem.
Hym. En clara vox, ut 193.
℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.
Ad Benedictus, Ant. Oriétur sicut sol Salvátor mundi: et descéndet in úterum Vírginis, sicut imber super gramen, allelúja. Oratio.

DEUS, qui nos redemptiónis nostræ ánnua expectatióne lætíficas: præsta; ut Unigénitum tuum, quem Redemptórem læti suscípimus, veniéntem quoque júdicem secúri videámus, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat.
Et dicitur per Horas diei.
Prima dicitur sicut in Duplicibus: et ab Absolutionem Capituli dicitur Capit. Nonæ.
Ad Tertiam, Ant. Hódie sciétis. Capitul. Paulus servus, ut supra.
℟. br. Hódie sciétis, * Quia véniet Dóminus. Hódie.
℣. Et mane vidébitis glóriam ejus. Quia. Glória Patri. Hódie. ℣. Constántes estóte.
℟. Vidébitis auxílium Dómini super vos.
Ad Sext., Ant. Crástina die.

Capitulum. *Rom. 1.*

QUI prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri.
℟. br. Crástina die * Delébitur iníquitas terræ. Crástina. ℣. Et regnábit super nos Salvátor mundi. Delébitur. Glória Patri. Crástina die.
℣. Crástina erit vobis salus.
℟. Dicit Dóminus Deus exercítuum.
Ad Non., Ant. Crástina erit.

Capitulum. *Rom. 1.*

PER quem accépimus grátiam, et apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus et vos vocáti Jesu Christi Dómini nostri.
℟. br. Crástina * Erit vobis salus. Crástina erit vobis salus. ℣. Dicit Dóminus Deus exercítuum. Erit. Glória Patri. Crástina erit. ℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

IN NATIVITATE

DOMINI

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

AD VESPERAS,

Antiphonæ.

1 Rex pacíficus magnificátus est, cujus vultum desiderat univérsa terra. Psalmi de Dominica, loco ult. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

2. Magnificátus est Rex pacíficus super omnes reges univérsæ terræ.

3. Compléti sunt dies Maríæ, ut páreret filium suum primogénitum.

4. Scitóte quia prope est regnum Dei: amen dico vobis, quia non tardábit.

5 Leváte cápita vestra: ecce appropinquat redémptio vestra.

Capitulum. *Tit.* 3. *b*

Apparuit benígnitas, et humánitas Salvatóris nostri Dei, non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit. Hymnus.

Jesu, Redémptor ómnium,
Quem lucis ante originem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis,
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sæcula, Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ad Magnificat. Ant.

Cum ortus fúerit sol de cœlo, vidébitis Regem regum procedéntem a Patre, tamquam sponsum de thálamo suo.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dómin.

Ad Matutinum. Invitat.

CHRISTUS natus est nobis. * Veníte adorémus.

Psalm. Venite, exultémus. 2.

Hymnus. Jesu Redémptor, ut supra. 204.

In primo Nocturno.

Ant. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt Gentes,* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo. Psalmus. 18.

CÆLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes,* quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam,* a summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad

summum ejus: * nec est, qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dóminiimmaculáta,convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judicia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabilia super aurum, et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.
Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Psalmus 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.
Lingua mea cálamus scribæ,* velóciter scribéntis
Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accingere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua, et pulchritúdine tua: * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.
Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et filiæ Tyri in munéribus: *

vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus: * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia, et exultatióne: * adducéntur in templum regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne, et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.
Pater noster. Absol. Exáudi Dómine.
℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Tres sequentes Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.

Lectio i. *Cap.* 9.

Primo témpore alleviáta est terra Zábulon, et terra Néphthali: et novíssimo aggraváta est via maris trans Jordánem Galilææ Géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, et non magnificásti lætítiam. Lætabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres capta præda, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, et virgam húmeri ejus, et sceptrum exactóris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violénta prædátio cum tumúltu, et vestiméntum mistum sánguine, erit in combustiónem, et cibus ignis. Párvulus enim natus est nobis; et fílius datus est nobis et factus est principátus super húmerum ejus: et vocábitur nomen ejus, Admirábilis, consiliárius, Deus, fortis, pater futúri sæculi, princeps pacis.
℟. Hódie nobis cœlórum Rex de Vírgine nasci dignátus est, ut hóminem pérditum ad cœléstia regna revocáret: * Gaudet exércitus Angelórum: quia salus ætérna humáno géneri appáruit.
℣. Glória in excélsis Deo et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Gaudet. Glória Patri. Et repetitur ℟. Hódie nobis cœlórum usque ad ℣. Glória in excélsis. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii. *Cap.* 40.

Consolamini, consolámini pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam: quóniam compléta est malítia ejus, dimíssa est iníquitas illíus: suscépit de manu Dó-

mini duplicia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur: et erunt prava in dirécta, et áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini: et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Vox dicéntis: Clama. Et dixi: Quid clamábo? Omnis caro fœnum, et omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccátum est fœnum, et cécidit flos: quia spíritus Dómini sufflávit in eo. Vere fœnum est pópulus: exsiccátum est fœnum, et cécidit flos: Verbum autem Dómini nostri manet in ætérnum.

℟. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum mellíflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatiónis antíquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie.

Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii. *Cap.* 52.

Consúrge, consúrge, indúere fortitúdine tua Sion, indúere vestiméntis glóriæ tuæ Jerúsalem cívitas sancti: quia non adjíciet ultra ut pertránseat per te incircumcísus et immúndus. Excútere de púlvere, consúrge, sede Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati estis, et sine argénto redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus: In Ægyptum descéndit pópulus meus in princípio, ut colónus esset ibi: et Assur absque ulla causa calumniátus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablátus est pópulus meus gratis? Dominatóres ejus iníque agunt, dicit Dóminus: et júgiter tota die nomen meum blasphemátur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse, qui loquébar, ecce adsum.

℟. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis? et annuntiáte Christi nativitátem. Natum. Glória Patri. Natum.

In secundo Nocturno.

Ant. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui. Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ

congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam: * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in secula.
Ant. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.
Ant. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur. Psalmus 71.
Deus judícium tuum regi da: * et justítiam tuam, fílio regis.
Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.
Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.
Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum: * et humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne, et generatiónem.
Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.
Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.
Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes; * et inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum, et Saba dona addúcent.
Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:
Quia liberábit páuperem a poténte: * et páuperem, cui non erat adjútor.
Parcet páuperi, et ínopi: * et ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris, et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die bene-

dicent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.
Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.
Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel: * qui facit mirabília solus.
Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.
Ant. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.
Ant. Véritas de terra orta est, et justítia de cœlo prospéxit. Psalmus 84.
BENEDIXISTI Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.
Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.
Mitigásti omnem iram tuam:* avertísti ab ira indignatiónis tuæ.
Convérte nos Deus salutáris noster:* et avérte iram tuam a nobis.
Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?
Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.
Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.
Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.
Véritas de terra orta est: * et justítia de cælo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.
Ant. Véritas de terra orta est, et justítia de cælo prospéxit.
℣. Speciósus forma præ filiis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas.
℣. Jube domne. Ben. Deus Pater omnípotens.
Sermo sancti Leónis Papæ.
Lectio iv.
Serm. 1. de Nativ.
SALVATOR noster, dilectíssimi, hódie natus est: gaudeámus. Neque enim fas est locum esse tristítiæ, ubi natális est vitæ: quæ consúmpto mortalitátis timóre, no-

bis ingerit de promissa æternitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne secérnitur. Una cunctis lætítiæ commúnis est rátio: quia Dóminus noster peccáti mortísque destrúctor, sicut nullum a reátu liberum réperit, ita liberándis ómnibus venit. Exúltet sanctus, quia propínquat ad palmam: gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animétur Gentílis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Filius secúndum plenitúdinem témporis, quam divíni consílii inscrutábilis altitúdo dispósuit, reconciliándam auctóri suo natúram géneris assúmpsit humáni, ut invéntor mortis diábolus, per ipsam, quam vícerat, vincerétur.

℟. O magnum mystérium, et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio! * Beáta Virgo, cujus víscera meruérunt portáre Dóminum Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beáta. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

In quo conflíctu pro nobis inito, magno et mirábili æquitátis jure certátum est, dum omnípotens Dóminus cum sævíssimo hoste non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte: objíciens ei eámdem formam, eamdémque natúram, mortalitátis quidem nostræ partícipem, sed peccáti totíus expértem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus a sorde, nec infans, cujus est uníus diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singulárem nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ stirpis elígitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divínam humanámque prolem prius conciperet mente, quam córpore. Et ne supérni ignára consílii ad insinuátos pavéret affátus, quod in ea operándum erat a Spíritu sancto, collóquio discit angélico, nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Beáta Dei Génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent, * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta, quæ crédidit: quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino Hódie génuit. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Agamus ergo, dilectíssimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto: qui propter multam charitátem suam, qua diléxit nos, misértus est nostri: et cum essémus mórtui peccátis, convivificávit nos Christo, ut essémus in ipso nova creatúra, novúmque figméntum. Deponámus ergo véterem hó-

minem cum áctibus suis: et adépti participatiónem generatiónis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnósce, o Christiáne, dignitátem tuam: et divínæ consors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri conversatióne redire. Meménto cujus cápitis, et cujus córporis sis membrum. Reminíscere, quia érutus de potestáte tenebrárum, translátus es in Dei lumen et regnum.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti.

℣. Benedícta tu in mulíeribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Ant. Ipse invocábit me, allelúja: Pater meus es tu, allelúja. Psalmus 88.

MISERICORDIAS Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem, et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cælis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * Usque in ætérnum preparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem, et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cæli mirabília tua Dómine: * étenim veritátem tuam in Ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum: * magnus, et terríbilis super omnes, qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti, sicut vulnerátum, supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cæli, et tua est terra, orbem terræ, et plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor, et Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua: * justítia, et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia, et véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die: * et in justítia tua exultabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * et in beneplácito

tuo exaltábitur cornu nostrum.
Quia Dómini est assúmptio nostra, * et sancti Israel regis nostri.
Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixisti: * Pósui adjutórium in poténte et exaltávi eléctum de plebe mea.
Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.
Manus enim mea auxiliábitur ei: * et bráchium meum confortábit eum.
Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.
Et concídam a fácie ipsius inimícos ejus: * et odiéntes eum in fugam convértam.
Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso: * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.
Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.
Ipse invocábit me: Pater meus es tu: * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.
Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.
In ætérnum servábo illi misericórdiam meam: * et testaméntum meum fidéle ipsi.
Et ponam in sæculum sæculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cæli.
Si autem derelíquerint filii ejus legem meam: * et in judíciis meis non ambuláverint.
Si justítias meas profanáverint: * et mandáta mea non custodíerint.
Visitábo in virga iniquitátes eórum: * et in verbéribus peccáta eórum.
Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocébo in veritáte mea.
Neque profanábo testaméntum meum: * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.
Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * semen ejus in ætérnum manébit.
Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo: * et sicut luna perfécta in ætérnum, et testis in cælo fidélis.
Tu vero repulísti, et despexísti: * distulísti Christum tuum.
Avertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra sanctuárium ejus.
Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.
Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.
Exaltásti déxteram depriméntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.
Avertísti adjutórium gládii ejus: * et non es auxiliátus ei in bello.
Destruxísti eum ab emundatióne: * et sedem ejus in terram collisísti.
Minorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confu-

sióne.
Usquequo Dómine avértis in finem: * exardéscet sicut ignis ira tua?
Memoráre, quæ mea substántia: * numquid enim vane constituísti omnes filios hóminum?
Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem: * éruet ánimam suam de manu inferi?
Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine: * sicut jurásti David in veritáte tua?
Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum *(quod contínui in sinu meo) multárum Géntium.
Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine: * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.
Benedictus Dóminus in ætérnum: * fiat fiat.
Ant. Ipse invocábit me, allelúja: Pater meus es tu, allel.
Ant. Læténtur cæli, et exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit. Psalm. 95.
CANTATE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.
Cantáte Dómino et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.
Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus universa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Læténtur cæli, * et exúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.
Ant. Notum fecit Dóminus, * allelúja, salutáre suum, allelúja. Psalmus 97.
CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu

Géntium revelávit justítiam suam.

℟ecordátus est misericórdiæ suæ: * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitate.

Ant. Notum fecit Dóminus, allelúja, salutáre suum, allel.

℣. Ipse invocábit me, allel.

℟. Pater meus es tu, allelúja. Pater noster. Absolútio.

A Vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens, et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedíctio. Evangélica léctio sit nobis salus, et protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2.

In illo témpore: Exiit edíctum a Cæsare Augústo ut describerétur univérsus orbis. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Hom. 8. *in Evang.*

Quia, largiénte Dómino, Missárum solémnia ter hódie celebratúri sumus loqui diu de evangélica lectióne non póssumus: sed nos áliquid vel bréviter dícere Redemptóris nostri natívitas ipsa compéllit. Quid est enim, quod nascitúro Dómino mundus descríbitur, nisi hoc, quod apérte monstrátur, quia ille apparébat in carne, qui eléctos suos adscríberet in æternitáte? Quo contra de réprobis per Prophétam dícitur: Deleántur de libro vivéntium, et cum justis non scribántur. Qui bene étiam in Béthlehem náscitur. Béthlehem quippe domus panis interpretátur. Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. Locus ergo, in quo Dóminus náscitur, domus panis ántea vocátus est: quia futúrum profécto erat, ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes intérna satietáte refíceret. Qui non in paréntum domo, sed in via náscitur: ut profécto osténderet, quia per humanitátem suam, quam assúmpserat, quasi in alièno nascebátur.

℟. Beáta víscera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: et beá-

ta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum: * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte gentes, et adoráte Dóminum. Qui hódie.
℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Per Evangélica dicta deleántur nostra delicta. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vii. *Cap.* 2. *b*

IN illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et réliqua.

Homilia sancti Ambrósii Epíscopi
Lib. 2. *in c.* 2. *Lucæ circa medium.*

VIDETE Ecclésiæ surgéntis exórdium. Christus náscitur, et pastóres vigiláre cœpérunt: qui géntium greges, pécudum modo ante vivéntes, in caulam Dómini congregárent, ne quos spiritálium bestiárum, per offúsas nóctium ténebras pateréntur incúrsus. Et bene pastóres vígilant, quos bonus pastor infórmat. Grex igitur pópulus, nox sæculum, pastóres sunt sacerdótes. Aut fortásse étiam ille sit pástor, cui dícitur: Esto vígilans, et confírma. Quia non solum Epíscopos ad tuéndum gregem Dóminus ordinávit, sed étiam Angelos destinávit.
℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis:* Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis.
℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et. Glória Patri. Et.
℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Verba sancti Evangélii dóceat nos Christus Fílius Dei. ℣. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.
Lectio ix. *Cap.* 1.

IN princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epísc.
Tract. 1. *in Joannem circa medium.*

NE vile áliquid putáres, quale consuevísti cogitáre, cum verba humána soléres audíre, audi quid cógites. Deus erat Verbum. Exeat nunc néscio quis infidélis Ariánus, et dicat, quia Verbum Dei factum est. Quómodo potest fieri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit ómnia? Si et verbum Dei ipsum factum est, per quod áliud Verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud, ipsum dico ego únicum Fílium Dei. Si autem non di-

cis verbum Verbi, concéde non factum, per quod facta sunt ómnia. Non enim per seipsum fieri pótuit, per quod facta sunt ómnia. Crede ergo Evangelístæ

Deinde dicitur Hymnus. Te Deum. 13. quo finito, dicitur. ℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orat. Concéde, ut infra ad Laud.

Et dicto Benedicámus Dómino, celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario; qua finita dicuntur Laudes.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Quem vidístis pastóres? * dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúja, allelúja. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Génuit puérpera * Regem; cui nomen Ætérnum, et gáudia matris habens cum virginitátis honóre: nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, allelúja.

3. Angelus ad pastóres * ait: Annúntio vobis gáudium magnum: quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúja.

4. Facta est cum Angelo * multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja.

5. Párvulus fílius * hódie natus est nobis; et vocábitur Deus, Fortis, allelúja, allelúja.

Capitulum. *Hebr.* 1.

Multifariam, multísque modis, olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Fílio quem constítuit herédem universórum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.
Beátus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.
Casta paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta quæ non nóverat.
Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei,
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.
Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre matris géstiens,
Baptístæ clausum sénserat.
Fœno jacére pértulit,
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.
Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Benedíctus, Ant. Glória in excélsis Deo, * et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Summo mane dicitur Prima: qua finita, celebratur secunda Missa in Aurora, et in ea fit com. de S. Anastasia Martyre.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus est de María vírgine. Et sic dicitur quotidie usque ad Epiphaniam.

Tertia dicitur hora sua: qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativitatis.

Ad Tertiam, Ant. Génuit puérpera. Capitulum. Multifáriam.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam, Ant. Angelus ad pastóres.

Capitulum. *Hebr. 1. c*

Et: Tu in princípio Dómine terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dóminus, * Allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam, Ant. Párvulus fílius.

Capitulum. *Hebr. 1. d*

Ipsi períbunt, tu autem permanébis, et omnes sicut vestiméntum veteráscent, et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

AD VESPERAS.

Ant. Tecum princípium * in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domi-

náre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas:* conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.

Ant. Redemptiónem misit Dóminus * pópulo suo, mandávit in ætérnum testaméntum suum. Psalmus 110.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo:* in consílio justórum et congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hereditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Ant. Exórtum est* in ténebris lumen rectis corde: miséricors, et miserátor, et justus Dóminus.

Psalmus 111.

BEATUS vir qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus:* generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.
Parátum cor ejus sperare in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.
Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.
Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet: * desidérium peccatórum peribit.
Ant. Exórtum est in ténebris lumen rectis corde: miséricors, et miserátor, et justus Dóminus.
Ant. Apud Dóminum * misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine, * Dómine exáudi vocem meam:
Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Ant. Apud Dóminum misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.
Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Psalmus 131.

Meménto Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus.
Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:
Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:
Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem:
Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino: * tabernáculum Deo Jacob.
Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.
Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.
Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.
Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exúltent.
Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.
Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui

ponam super sedem tuam.
Si custodierint filii tui testaméntum meum,* et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:
Et filii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.
Quóniam elégit Dóminus Sion:* elégit eam in abitatiónem sibi.
Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedicam:* páuperes ejus saturábo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exultatióne exultábunt.
Illuc prodúcam cornu David,* parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.
Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. *Hebr. 1.*

Multifariam, multísque modis, olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit herédem universórum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus. Jesu Redémptor, ut 204.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Magníficat, Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum, Qui tecum.

IN FESTO
S. Stephani Protormart.

Duplex ii. classis.

Ad Matutinum, Invit. Christum natum, qui beátum hódie coronávit Stéphanum, * Venite adorémus. Psalm. Veníte. 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. Nocturnorum de Communis Martyris. 24.*

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. *Cap. 6.*

In diébus illis, crescénte número discipulórum, factum est murmur Græcórum advérsus Hebræos, eo quod despiceréntur in ministério quotidiáno víduæ eórum.

Convocántes autem duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis. Consideráte ergo, fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntia, quos constituámus super hoc opus. Nos vero oratióni, et ministério verbi instántes érimus.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de Synagóga, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui loquebátur. Faciébat. Lectio ii.

St plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum, virum plenum fide et Spíritu sancto, et Philíppum, et Próchorum, et Nicánorem, et Timónem, et Parménam, et Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos statuérunt ante conspéctum Apostolórum: et orántes imposuérunt eis manus. Et verbum Dómini crescébat, et multiplicabátur númerus discipulórum in Jerúsalem valde: multa étiam turba sacerdótum obediébat fidei. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia, et signa magna in pópulo.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio: * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et. Lectio iii.

Surrexerunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum, qui erant a Cilícia, et Asia, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui loquebátur. Tunc submisérunt viros, qui dícerent se audivísse eum dicéntem verba blasphémiæ in Moysen, et in Deum. Commovérunt ítaque plebem, et senióres, et Scribas: et concurréntes rapuérunt eum, et adduxérunt in concílium, et statuérunt falsos testes, qui dícerent: Homo iste non cessat loqui verba advérsus locum sanctum, et legem.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait: * Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. ℣. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In secundo Nocturno

Sermo S. Fulgéntii Epíscopi. Lectio iv. *Serm. de S. Steph.*

Heri celebrávimus temporálem sempitérni Regis

nostri natálem: hódie celebrámus triumphálem mílitis passiónem. Heri enim Rex noster trábea carnis indútus, de aula úteri virginális egrédiens, visitáre dignátus est mundum: hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Ille sempitérnæ Deitátis majestáte serváta, servíle cinctórium carnis assúmens, in hujus sǽculi campum pugnatúrus intrávit: iste depósitis corruptibílibus córporis induméntis, ad cœli palátium perénniter regnatúrus ascéndit. Ille descéndit carne velátus, iste ascéndit sánguine laureátus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: et ne státuas illis hoc peccátum.

℣. Pósitis autem génibus, clamávit voce magna, dicens. Dómine Jesu.

Lectio v.

Ascendit iste lapidántibus Judæis, quia ille descéndit lætántibus Angelis. Glória in excélsis Deo, heri sancti Angeli exultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætántes in suum consórtium suscepérunt. Heri Dóminus exívit de útero Vírginis: hódie miles egréssus est de ergástulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involútus: hódie Stéphanus stola est ab eo immortalitátis indútus. Heri præsépis angústia Christum portávit infántem: hódie imménsitas cœli suscépit Stéphanum triumphántem. Solus Dóminus descéndit, ut multos eleváret: humiliávit se Rex noster, ut suos mílites exaltáret.

℟. Impetum fecérunt unanímiter in eum, et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus: et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine Jesu.

Lectio vi.

Necessarium tamen nobis est, fratres, agnóscere, quibus armis præcínctus Stéphanus sævítiam Judæórum pótuit superáre, ut ita meruísset felíciter triumpháre. Stéphanus ergo ut nóminis sui corónam meruísset accípere, charitátem pro armis habébat, et per ipsam ubíque vincébat. Per charitátem Dei, sæviéntibus Judæis non cessit: per charitátem próximi pro lapidántibus intercéssit. Per charitátem arguébat errántes, ut corrigeréntur: per charitátem pro lapidántibus orábat, ne puniréntur. Charitátis virtúte subníxus, vicit Sáulum crudéliter sæviéntem: et quem hábuit in terra persecutórem, in cœlo méruit habére consórtem.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscépit lápides, ut mererétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et impetum fecérunt unanímiter in eum. At ille. Glória Patri. At ille.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 23. *d*

In illo témpore: Dicébat Jesus Scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas: et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presb. *Lib.* 4. *com. in c.* 23. *Matth.*

Hoc quod ántea dixerámus, Impléte mensúram patrum vestrórum, ad persónam Dómini pertinére, eo quod occidéndus esset ab eis, potest et ad discípulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas. Simúlque obsérva, juxta Apóstolum scribéntem ad Corínthios, vária esse dona discipulórum Christi: álios Prophétas, qui ventúra prædícent: álios sapiéntes, qui novérunt quando débeant proférre sermónem: álios Scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidátus est Stéphanus, Paulus occisus, crucifixus Petrus, flagelláti in Actibus Apostolórum discípuli.

℟. Stéphanus, servus Dei, quem lapidábant Judæi, vidit cœlos apértos; vidit et introívit: * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum igitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthéreos aulæ cœléstis sinus divína ei cláritas fulsit. Beátus.

Lectio viii.

Quærimus, quis iste sit Zacharías fílius Barachíæ: quia multos légimus Zacharías. Et ne líbera nobis tribuerétur erróris facúltas, ádditum est: Quem occidístis inter templum et altáre. In divérsis divérsa legi: et débeo singulórum opiniónes pónere. Alii Zacharíam fílium Barachíæ dicunt, qui in duódecim Prophétis undécimus est: patrísque in eo nomen consentit: sed ubi occísus sit inter templum et altáre, Scriptúra non lóquitur: máxime cum tempóribus ejus vix ruínæ templi fúerint. Alii Zacharíam patrem Joánnis intélligi volunt, ex quibúsdam apocryphórum sómniis approbántes, quod proptérea occísus sit, quia Salvatóris prædicáverit advéntum.

℟. Pateféctæ sunt jánuæ cœli Christi mártyri beáto Stéphano, qui in número mártyrum invéntus est primus: * Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem, enim quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvató-

ri. Et ideo. Glória Patri. Et ideo. Lectio ix.

Alii istum volunt esse Zachariam, qui occisus est a Joas rege Judæ inter templum et altáre, sicut Regum narrat história. Sed observándum, quod ille Zacharías non sit filius Barachíæ, sed filius Jójadæ sacerdótis: unde et Scriptúra refert: Non fuit recordátus Joas patris ejus Jójadæ, quia sibi fecísset bona. Cum ergo et Zacharíam teneámus, et occisiónis conséntiat locus: quærimus, quare Barachíæ dicátur filius, et non Jójadæ? Bachraía lingua nostra Benedictus Dómini dícitur, et sacerdótis Jójadæ justítia Hebræo nómine demonstrátur. In Evangélio quo utúntur Nazaréni, pro filio Barachíæ, fílium Jójadæ reperímus scriptum. Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Lapidavérunt Stéphanum, et ipse invocábat Dóminum, dicens: Ne státuas illis hoc peccátum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.
2. Lápides torréntis illi dulces fuérunt: ipsum sequúntur omnes ánimæ justæ.
3. Adhæsit ánima mea post te, quia caro mea lapidáta est pro te, Deus meus.
4. Stéphanus vidit cœlos apértos, vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.
5. Ecce video cœlos apértos, et Jesum stantem a dextris virtútis Dei.

Capitulum. *Act.* 6. *b*

Stephanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Hymnus.

Invicte Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dilue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Ad Benedictus, Ant.

Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo. Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit.

Deínde fit commem. de Nativ., Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homi-

nibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja. Oratio.

Concede, quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Ad Tertiam, Ant.

Lápides torréntis.

Capitulum. Stéphanus autem, ut supra, 222.

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum, Dómine. Glória et. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Ant.

Adhæsit ánima mea.

Capitulum. *Act* 6. *e*

Surrexerunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant a Cilícia, et Asia, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui loquebátur.

℟. br. Posuísti, Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam, Ant. Ecce vídeo.

Capitulum. *Act.* 7. *g*

Positis autem génibus, clamávit voce magna, dicens: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixísset, obdormívit in Dómino.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativ. ut 215. Et dicuntur etiam in aliis festis infra hanc Octavam occurrentibus.

Capitulum. *Act.* 6. *b*

Stephanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Hymnus.

Deus, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fráudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Jesu, tibi sit glória,

Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.
℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introivit: beátus homo, cui cœli patébant.

Ad Magníficat, Ant.

Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

Deinde pro S. Joanne, Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis, Apóstoli tui et Evangelístæ, illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Postea fit comm. de Nativ. Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja. ℣. Notum fecit Dóminus allelúja. ℟. Salutáre suum allelúja.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem nativítas líberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

IN FESTO S. JOANNIS
Apostoli et Evangelistæ.
Duplex ii. Classis.

Ad Matutinum, Invitat. Hymnus, Ant. Psalmi, et Versiculi Nocturnorum de Communi Apostolorum ut inf. 2.*

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. *Cap. 1.*

Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, quod perspéximus, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: et vita manifestáta est, et vídimus, et testámur, et annuntiámus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis: quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, et sociétas nostra sit cum Patre, et cum Fílio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis, ut gaudeátis, et gáudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio, quam audívimus ab eo, et annuntiámus vobis: Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce Matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui Christus.

Lectio ii.

Si dixérimus, quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus, sicut et ipse est in luce; societátem habémus ad ínvicem, et sanguis Jesu Christi Filii ejus emúndat nos ab omni peccáto. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccáta nostra: fidélis est, et justus, ut remittat nobis peccáta nostra, et emúndet nos ab omni iniquitáte. Si dixérimus quóniam non peccávimus: mendácem fácimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Et scimus.

Lectio iii. *Cap.* 2.

Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiátio pro peccátis nostris: non pro nostris autem tantum, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus, quóniam cognóvimus eum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc cháritas Dei perfécta est.

℟. Hic est beatíssimus Evangelísta et Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille, quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis. Lectio iv.

Joannes Apóstolus, quem Jesus amávit plúrimum, fílius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiónem Dómini decollávit, novíssimus ómnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ Epíscopis, advérsus Cerinthum, aliósque hæréticos, et máxime tunc Ebionitárum dogma consúrgens, qui ásserunt Christum ante Maríam non fuisse: unde et compúlsus est divínam ejus nativitátem edícere.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei. Et scribam. Lectio v.

Quartodecimo igitur anno, secúndam post Nerónem

persecutiónem movénte Domitiáno, in Patmos ínsulam relegátus, scripsit Apocalypsim, quam interpretátur Justínus martyr, et Irenæus. Interfécto autem Domitiáno, et actis ejus ob nímiam crudelitátem a Senátu rescíssis, sub Nerva príncipe rédiit Ephesum: ibique usque ad Trajánum príncipem persevérans, totas Asiæ fundávit rexítque Ecclésias; et conféctus sénio, sexagésimo octávo post passiónem Dómini anno mórtuus, juxta eámdem urbem sepúltus est.

℟. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogatíva castitátis, amplióri dilectióne fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritúrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia.

Ex Commentáriis ejúsdem in Epistolam ad Gálatas.

Lectio vi. *Lib.* 3. *Cap.* 6.

Beatus Joánnes Evangelísta, cum Ephesi morarétur usque ad últimam senectútem, et vix inter discipulórum manus ad Ecclésiam deferrétur, nec posset in plura vocem verba contéxere; nihil áliud per síngulas solébat proférre colléctas, nisi hoc: Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli, et fratres, qui áderant, tædio affécti quod éadem semper audírent, dixérunt: Magister, quare semper hoc lóqueris? Qui respóndit dignam Joánne senténtiam: Quia præcéptum Dómini est: et si solum fiat, súfficit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 21. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequentem. Et réliqua.

Hom. S. Augustíni Episcopi. *Tract. 124. in Joan., post med.*

Duas vitas sibi divínitus prædicátas, et commendátas novit Ecclésia: quarum est una in fide, áltera in spécie: una in témpore peregrinatiónis, áltera in æternitáte mansiónis: una in labóre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria: una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat a malo, et facit bonum: áltera nullum habet, a quo declínet, malum: et magnum habet, quo fruátur, bonum. Una cum hoste pugnat, áltera sine hoste regnat.

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, et ponam

te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quoniam ego elégi te, dicit Dóminus.

℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam. Lectio viii.

Una súbvenit indigénti, áltera ibi est, ubi nullum invenit indigéntem. Una aliéna peccáta, ut sua sibi ignoscántur, ignóscit: áltera nec pátitur quod ignóscat, nec facit quod sibi poscat ignósci. Una flagellátur malis, ne extollátur in bonis: áltera tanta plenitúdine grátiæ caret omni malo, ut sine ulla tentatióne supérbiæ cohæreat summo bono.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Beátus Apóstolus. Glória Patri. Beátus Apóstolus. Lectio ix.

Ergo una bona est, sed adhuc mísera: áltera mélior, et beáta. Ista significáta est per Apóstolum Petrum, illa per Joánnem. Tota hic ágitur ista usque in hujus sæculi finem, et illic ínvenit finem: differtur illa compléndа post hujus sæculi finem, sed in futúro sæculo non habet finem. Ideo dícitur huic: Séquere me. De illo autem: Sic eum volo manére, donec véniam: quid ad te? tu me séquere. Quid enim est hoc? Quantum sápio, quantum cápio, quid est hoc? nisi, tu me séquere per imitatiónem perferéndi temporália mala: ille máneat, donec sempitérna vénio redditúrus bona.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his: et scimus quia verum est testimónium ejus.

3. Hic est discípulus meus: sic eum volo manére, donec véniam.

4. Sunt de hic stántibus, qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo.

5. Ecce puer meus eléctus, quem elégi, pósui super eum spíritum meum.

Capitulum. *Eccli.* 15.

Qui timet Deum, fáciet bona: et qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, et obviábit illi quasi mater honorificáta. Hymnus.

Exultet orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium:
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis

Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Ad Benedictus, Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis, Apóstoli tui et Evangelístæ, illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dóminum.

Deinde fit commem. de Nativitate. Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutare suum, allelúja.

Oratio.

Concede, quæsumus omnipotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano, Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo. ℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Ant. Hic est discípulus ille.

Capitul. Qui timet Deum, ut supra. 227.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Ant. Hic est discípulus meus.

Capitulum. *Eccli. 15.*

Cibavit illum pane vitæ, et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Consti-

tues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Ant. Ecce puer meus.

Capitulum. *Eccli.* 15.

In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, et implévit illum Dóminus spíritu sapiéntiæ, et intelléctus, et stolam glóriæ índuit eum.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis.

℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis honoráti.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativit. 215.

Capitulum. Qui timet Deum. Hymnus. Exúltet orbis, ut supra. 227.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnificat, Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur: et non dixit Jesus, non móritur: sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

Deinde pro SS. Innocentibus, Ant. Hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt et sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur.

Deinde fit commemoratio de Nativitate. Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio. Concéde. 228.

Pro S. Stephano, Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum. ℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introivit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio. Da nobis. 228.

IN FESTO

SS. Innocentium.

Duplex ii. Classis.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Mártyrum Dóminum,* Venite adorémus. Psal. Venite, exultémus. 2. Hymn.

Audit tyránnus ánxius
Adésse regum Príncipem,
Qui nomen Israel regat,
Teneátque David Régiam.
Exclámat amens núntio:
Successor instat, péllimur;
Satélles, i, ferrum rape:

Perfúnde cunas sánguine.
Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúne Christus tóllitur.
Iesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

Ant. Psalmi, et ℣℣. Nocturnorum, sumuntur de Comm. plurimorum Mart. 36.* excepta secunda Ant. iii. Noct. ut suo loco notatum est infra. 232.

In primo Nocturno.

De Jeremía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 31. c

Hæc dicit Dóminus: Vox in excélso audíta est lamentatiónis, luctus, et fletus Rachel plorántis filios suos, et noléntis consolári super eis, quia non sunt. Hæc dicit Dóminus: Quiéscat vox tua a plorátu, et óculi tui a lácrymis: quia est merces óperi tuo, ait Dóminus: et reverténtur de terra inimíci. Et est spes novíssimis tuis, ait Dóminus: et reverténtur filii ad términos suos.

℟ Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: * Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

Lectio ii.

Audiens audívi Ephraim transmigrántem: Castigásti me, et erudítus sum, quasi juvénculus indómitus: convérte me, et convértar: quia tu Dóminus Deus meus. Postquam enim convertísti me, egi pœniténtiam: et postquam ostendísti mihi, percússi femur meum. Confúsus sum, et erúbui; quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. Si filius honorábilis mihi Ephraim, si puer delicátus: quia ex quo locútus sum de eo, adhuc recordábor ejus.

℟ Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium: * Quare non defféndis sánguinem nostrum? et accepérunt divínum respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes: Quare non.

Lectio iii.

Statue tibi spéculam, pone tibi amaritúdines: dírige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti: revértere, virgo Israel, revértere ad civitátes tuas istas. Usquequo delíciis dissolvéris filia vaga? quia creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. Hæc dicit Dóminus exercí-

tuum, Deus Israel: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, et in úrbibus ejus, cum convértero captivitátem eórum: Benedícat tibi Dóminus pulchritúdo justítiæ, mons sanctus.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum,* Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas: et benedixérunt vivéntem in sæcula sæculórum. Mitténtes corónas. Glória Patri. Mitténtes corónas.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Epísc.

Lectio iv. *Serm. 10. de Sanct.*

HODIE, fratres charíssimi, natálem illórum infántium cólimus, quos ab Heróde crudelíssimo rege interféctos esse, Evangélii textus elóquitur. Et ideo cum summa exultatióne gáudeat terra cœléstium mílitum, et tantárum parens fœcúnda virtútum. Ecce profánus hostis numquam beátis párvulis tantum prodésse potuísset obséquio, quantum prófuit ódio. Nam, sicut sacratíssimum præséntis diéi festum maniféstat, quantum in beátos párvulos iníquitas abundávit, tantum in eis grátia benedictiónis refúdit.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem: * Et non erat qui sepelíret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli, carnes sanctórum tuórum béstiis terræ. Et.

Lectio v.

BEATA es, o Béthlehem terra Juda, quæ Heródis regis immanitátem in puerórum extinctióne perpéssa es: quæ sub uno témpore candidátam plebem imbéllis infántiæ Deo offérre meruísti. Digne tamen natálem illórum cólimus, quos beátius ætérnæ vitæ mundus édidit, quam quos maternórum víscerum partus effúdit. Síquidem ante vitæ perpétuæ adépti sunt dignitátem, quam usúram præséntis accéperint.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos: * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica, Dómine, sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. Quia.

Lectio vi.

ALIORUM quidem pretiósa mors mártyrum laudem in confessióne proméruit: horum in consummatióne complácuit. Quia incipiéntes vitæ primórdiis, ipse eis occásus inítium glóriæ dedit, qui præséntis términum impósuit. Quos Heródis impíetas lacténtes matrum ubéribus abstráxit: qui jure dicuntur Mártyrum flores, quos in médio frígore infidelitátis exórtos velut primas erumpéntes Ecclésiæ gemmas, quædam persecutiónis pruína decóxit.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Ambulábunt. Glória Patri. Ambulábunt.

In tertio Nocturno, loco Ant. Tradidérunt, dicitur sequens Ant. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 2. c*

In illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum: et esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. com. in c. 2. Matth. et apud Gloss. ord.

Quando tulit púerum, et matrem ejus, ut in Ægyptum tránseat, nocte tulit, et in ténebris: quia noctem ignorántiæ his, a quibus ipse recéssit, relíquit incrédulis. Quando vero revértitur in Judæam, nec nox, nec ténebræ ponuntur in Evangélio: quia in fine mundi Judæi, fidem, tamquam Christum ab Egypto reverténtem suscipiéntes, illuminabúntur.

℟. Cantábant Sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni, * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et.

Lectio viii.

Ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem: Ex Ægypto vocávi Filium meum. Respóndeant, qui Hebræórum volúminum dénegant veritátem, ubi hoc in Septuaginta legátur interprétibus. Quod cum non invénerint, nos eis dicémus in Osée Prophéta scriptum, sicut et exemplária probáre possunt, quæ nuper edídimus.

℟. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant: * Víndica, Dómine, sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica.

Si hoc Festum venerit in Dominica, additur Glória Patri. Víndica. Et post ix. Lectionem dicitur Te Deum laudámus. Aliis diebus ut infra.

Lectio ix.

Tunc adimplétum est, quod dictum est per Jeremíam Prophétam dicéntem: Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus multus, Rachel plorans fílios suos. De Rachel natus est Bénjamin, in

cujus tribu non est Béthlehem. Quæritur ergo, quómodo Rachel filios Judæ, id est Béthlehem, quasi suos ploret. Respondébimus bréviter, quia sepúlta sit juxta Béthlehem in Ephrata: et ex matérno corpúscoli hospitio matris nomen accéperit. Sive quóniam Juda, et Benjamin duæ tribus junctæ erant: et Heródes præcéperat non solum in Béthlehem intérfici púeros, sed et in ómnibus finibus ejus.

℟. Isti qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venérunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. Hi sunt. Glória Patri. Hi sunt.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Heródes irátus occidit multos púeros in Béthlehem Judæ civitáte David. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.
2. A bimátu et infra, occidit multos púeros Heródes propter Dóminum.
3. Angeli eórum semper vident fáciem Patris.
4. Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus, Rachel plorans filios suos.
5. Sub throno Dei omnes sancti clamant: Víndica sánguinem nostrum, Deus noster.

Capitulum. *Apoc.* 14.

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadraginta quátuor millia, habéntes nomen ejus, et nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

Hymnus

Salvete flores Mártyrum,
Quos lucis ipso in límine
Christi insecútor sústulit,
Ceu turbo nascéntes rosas.
Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palma et corónis lúditis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Ad Benedictus, Ant.

Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti, vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum, quocúmque ierit.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Deinde fit commem. de Nativitate, de S. Stephano, et

de S. Joanne, ut infra. 235.

Ad Tertiam, Ant.

A bimátu.

Capitulum. Vidi supra montem. 233.

℟. br. Lætámini in Dómino,* Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectentur in lætitia.

Ad Sext. Ant. Angeli eórum.

Capitulum. *Apoc.* 14.

Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Hi sequúntur Agnun quocúmque ierit.

℟. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delectentur in lætitia. In conspéctu. Glória. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Ant.

Sub throno Dei.

Capitulum. *Apoc.* 14.

Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo, et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium: sine mácula enim sunt ante thronum Dei.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesp. Ant. et Ps. de Nativitate, ut supra. 215.

Capitulum. Vidi supra montem. Hymnus. Salvéte flores Mártyrum. 233.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Vindica sánguinem nostrum, Deus noster.

Ad Magnificat, Ant.

Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi Dómine.

Deinde fit comm. sancti Thomæ Cantuariensis, nisi fuerit Sabbatum. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit: præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum.

Postea de Nativitate, de S. Stephano et de S. Joanne, ut inf.

PRO COMMEMOR. OCT. de Nativitate. Ad Vesp. Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie ex-

últant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.
℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja. Ad Laudes, Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.
℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja. Oratio.

Concede, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Nativitas liberet, quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. (Per eúmdem.)

De S. Stephano. Ad Vesp. Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.
℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœlí patébant. Ad Laudes, Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo. ℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere, quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum. (Qui tecum.)

De S. Joanne. Ad Vesp. Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur: et non dixit Jesus, Non móritur: sed, Sic eum volo manére, donec véniam.
℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Ad Laudes, Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus. Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis, Apóstoli tui et Evangelístæ, illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. (Per Dóminum)

De SS. Innocentibus
Ad Vesperas, Ant.

Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi, Dómine. ℣. Sub throno Dei omnes Sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum, Deus noster.

Ad Laudes, Ant.

Hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.
℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes

mártyres non loquéndo, sed moriéndo confessi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica: ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Si Festum Nativitatis Domini, S. Stephani, S. Joannis Evangelistæ, SS. Innocentium, et eorum dies Octavæ, venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dominica, sed die proximo post Festum S. Thomæ martyris, fit de ea ut infra. 239.

Si Festum S. Thomæ venerit in Dominica, transfertur in ii. Feriam, et in Sabbato post Orationem SS. Innocentium dicitur Ant. ℣. et Oratio Dominicæ, quæ paulo infra habetur. Deinde fit commem. Octavarum: et in secundis Vesp. Dominicæ fit commemoratio S. Thomæ. et Octavarum. In ii. Vesperis S. Thomæ, Ant. et Psalmi de Nativ. 215. quæ duplicantur; Capit., et alia de S. Silvestro. cum comm. S. Thomæ et Octavarum.

IN FESTO

S. Thomæ Ep. et Mart. Semid.

Omnia de Communi unius Martyris. 21.* præter sequen.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxilium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum. Per Dóminum.

Lect. i. Noct. A Miléto. 23.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Thomas, Londíni in Anglia natus, Theobáldo succéssit Cantuariénsi Epíscopo: et qui ántea in administrándo Cancellláriæ múnere præcláre se gésserat, in episcopáli officio fortis et invictus fuit. Cum enim Henricus secúndus Angliæ rex, convocátis ad se Episcopis et procéribus regni, leges ferret utilitáti ac dignitáti ecclesiásticæ repugnántes, ádeo constánter óbstitit régiæ cupiditáti, ut neque pollicitatiónibus, neque terróribus de senténtia decédens, próxime conjiciéndus in cárcerem clam recésserit. Inde propínqui ejus omnis ætátis ejécti, amíci, fautóres omnes, iis, quibus per ætátem licéret, jurejurándo adstríctis, univérsos Thomam aditúros, si fortásse miserábili suórum calamitátis aspéctu moverétur, qui a sancto propósito privátis incómmodis deterréri mínime potuísset. Non respéxit carnem aut sánguinem, neque ullus in eo humanitátis sensus pastorális officii constántiam labefactávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fó-

veam, et in vinculis non dereliquit eum. Et dedit. Lect. v.

Contulit ígitur se ad Alexándrum tértium Pontíficem, a quo benígne accéptus est: et inde profectus, mónachis Pontiniacénsis monastérii, Cisterciénsis Ordinis, ab eódem commendátus. Quod ut cognóvit Henrícus, missis ad convéntum Fratrum Cisterciénsium minácibus litteris, Thomam e Pontiníaco monastério exturbáre conátur. Quare vir sanctus, véritus ne sua causa mali áliquid Cisterciénsis família paterétur, sponte discéssit, et Ludovícum Gálliæ regem ejus invitátu convénit: ubi támdiu fuit, quoad Pontífice Máximo, et ipso rege agéntibus, ab exílio, summa totíus regni gratulatióne, revocátur. Qui dum boni pastóris offícium secúrus exéquitur, ecce, calumniatóres ad regem déferunt, eum multa contra regnum et públicam quiétem molíri: ut proptérea sæpius conquererétur rex, se in suo regno cum uno sacerdóte pacem habére non posse.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lectio vi.

Ex qua regis voce nefárii satéllites sperántes gratum se regi factúros, si Thomam e médio tóllerent, clam conveniéntes Cantuáriam, Epíscopum in témplo vespertínis horis óperam dantem aggrediúntur. Qui cléricis templi áditus præclúdere conántibus accúrrens, óstium apéruit, illis usus verbis ad suos: Non est Dei Ecclésia custodiénda more castrórum: et ego pro Ecclésia Dei libénter mortem subibo. Tum ad mílites: Vos Dei jussu cavéte, ne cuípiam meórum noceátis. Deinde flexis génibus, Deo, beátæ Maríæ, sancto Dionysio, et réliquis Sanctis, ejus Ecclésiæ patrónis, Ecclésiam et seipsum comméndans, sacrum caput eádem constántia, qua iníquíssimi regis légibus restíterat ímpio ferro præcidéndum óbtulit, quarto Kaléndas Januárii, anno Dómini millésimo centésimo septuagésimo primo: cujus cérebro respérsum est totíus templi paviméntum. Quem multis póstea illústrem miráculis idem Alexánder Pontifex rétulit in Sanctórum númerum.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus.

℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangélii secúndum Joánnem.
Lectio vii. *Cap. 10. b*

In illo témpore: Dixit Jesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.
Homilia 59. in Joannem.

Magnum quiddam, dilectíssimi, magnum inquam, est Ecclésiæ prælátio, et quæ multa índiget sapiéntia et fortitúdine, qualem Christus propósuit: ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illas deserámus: ut lupo generóse resistámus. Hæc enim inter pastórem et mercenárium est differéntia. Alter própriæ, contémptis óvibus: alter, sua contémpta, óvium semper salúti invígilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit; furem mactántem et rapiéntem oves, et mercenárium permitténtem, neque defendéntem commíssas.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Quod superióri témpore Ezéchiel his verbis insectátus est: Væ pastóribus Israel: nonne pascébant semetipsos: nonne greges pascúntur a pastóribus? Sed illi contrárium faciébant, quod máximæ malítiæ genus est, et plurimórum causa malórum. Idcirco inquit: Neque quod abjéctum erat reducébant: neque quod períerat, quærébant: neque confráctum alligábant, neque infírmum consolidábant; quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis signíficat: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsivit, sed ad cœléstia regna pervenit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Verum ab utróque se discídere osténdit Christus: ab illis quidem, qui in aliórum perníciem véniunt, cum dicat, se proptérea venisse, ut vitam habérent, et abundántius habérent: ab his autem; qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves períreut. Nam cum Judæi ipsum interímere vellent, non proptérea déstitit a doctrina, neque credéntes

trádidit, sed pérstitit, et pértulit mortem: ídeo frequénter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo níti testimónio videréntur (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re monstrátum est: quod autem vitam habérent et abundántius habérent, eventúrum erat in futúro sæculo) álterum ab áltero confírmat.

Te Deum laudámus. 46.

In Laudibus fiunt commemorationes de quatuor Octavis, ut supra. 234.

Si Festum S. Thomæ non venerit in Dominica, Officium Dominicæ fit die immediate sequenti Festum ipsius, nisi fuerit Sabbatum, quia tunc de Dominica fit tantum commem. in die S. Silvestri, et in Sabbato fit Officium de Octava Nativitatis, ut inferius ponitur. 245.

DOMINICA

Infra Oct. Natívitatis.

In ii. Vesp. S. Thomæ, quando non venerit in Domínica, Ant. et Psal. de Nativ. 215.

Capitulum. *Galat.* 4.

FRATRES, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus.

JESU Redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda Sánguinis,
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Magníficat, Ant.

Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus, Dómine, a regálibus sédibus venit, allelúja.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum vivit.

Deinde fit commemoratio

S. Thomæ. Ant. Qui vult venire post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Libani multiplicábitur. Oratio Deus pro cujus. 236.

Postea fiunt Commem. de quatuor Octavis, ut sup. 234.

Ad Matutinum, omnia dicuntur ut in die Nativitatis, 202. præter sequentia.

Hac nocte ponitur Epistola B. Pauli Apost. ad Romanos, et de ea, et aliis ejus Epist. legitur usque ad Septuag.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstolis ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 1.

PAULUS servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem, qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum spíritum sanctificatiónis ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri, per quem accépimus grátiam, et Apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi: ómnibus qui sunt Romæ, diléctis Dei, vocátis sanctis. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum melliflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatiónis antíquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie.

Lectio ii.

PRIMUM quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis, quia fides vestra annuntiátur in univérso mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo in Evangélio Fílii ejus, quod sine intermissióne memóriam vestri fácio semper in oratiónibus meis: óbsecrans, si quo modo tandem aliquándo prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniéndi ad vos. Desídero enim vidére vos ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituális ad confirmándos vos: id est, simul consolári in vobis per eam, quæ ínvicem est, fidem vestram, atque meam.

℟. Quem vidístis pastóres? dicite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dicite, quidnam vidístis? et annuntiáte Christi nativitátem. Natum. Lect. iii.

NOLO autem vos ignoráre, fratres, quia sæpe propósui veníre ad vos (et prohíbitus sum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam

et in vobis, sicut et in cèteris Géntibus, Græcis, ac Bárbaris, sapiéntibus, et insipiéntibus débitor sum: ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizáre. Non enim erubésco Evangélium. Virtus enim Dei est in salútem omni credénti, Judæo primum, et Græco. Justítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem: sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cœlo super omnem impietátem et injustítiam hóminum eórum, qui veritátem Dei in injustítia détinent: quia quod notum est Dei, manifèstum est in illis. Deus enim illis manifestávit.
℟. O magnum mystérium, et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio! * Beáta Virgo, cujus víscera meruérunt portáre Dóminum Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beáta. Glória Patri. Beáta.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. de Nativit. Dom.

Excedit quidem, dilectíssimi, multúmque superéminet humáni elóquii facultátem divini óperis magnitúdo: et inde óritur difficúltas fandi, unde adest rátio non tacéndi. Quia in Christo Jesu Filio Dei non solum ad divínam esséntiam, sed étiam ad humánam spectat natúram, quod dictum est per Prophétam: Generatiónem ejus quis enarrábit? Utrámque enim substántiam in unam convenisse persónam, nisi fides credat, sermo non éxplicat. Et ídeo numquam matéria déficit laudis, quia numquam súfficit cópia laudatóris.
℟. Beáta Dei Génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent, * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta, quæ crédidit: quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie.

Lectio v.

Gaudeamus ígitur quod ad eloquéndum tantæ misericórdiæ sacraméntum ímpares sumus: et cum salútis nostræ altitúdinem prómere non valeámus, sentiámus nobis bonum esse, quod vincimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propinquat, quam qui intélligit, in rebus divinis, étiam si multum profíciat, semper sibi superésse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenísse præsúmit, non quæsíta réperit, sed in inquisitióne déficit.
℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et

benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio vi.

Ne autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, evangélicæ nos et prophéticæ ádjuvant voces: quibus ita accéndimur, et docémur, ut nos nativitátem Dómini, qua Verbum caro factum est, non tam prætéritam recólere, quam præséntem videámur inspicere. Quod enim pastóribus pro gregum suórum custódia vigilántibus nuntiávit Angelus, étiam nostrum implévit audítum: et ídeo Domínicis óvibus præsumus, quia verba divínitus édita cordis aure servámus: tamquam et in hodiérna festivitáte dicátur: Evangelizo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo, quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David.

℟. Beáta víscera Maríæ vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum: * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum. Qui. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2. *c*

In illo tempore: Erat Joseph, et María mater Jesu, mirántes super his, quæ dicebántur de illo. Et réliqua.

Hom. S. Ambrósii Epíscopi. *Lib.* 2. *in cap.* 2. *Lucæ.*

Vides úberem in omnes grátiam Dómini generatióne diffúsam, et prophetiam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce et Simeon prophétat, in ruinam et resurrectiónem plurimórum venisse Dóminum Jesum Christum, ut justórum iniquorúmque mérita discérnat: et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vidimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et.

Lectio viii.

Et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius. Nec líttera, nec história docet, ex hac vita Maríam corporális necis passióne migrásse. Non enim ánima, sed corpus materiáli gládio transverberátur. Et ídeo prudéntiam Maríæ haud ignáram mystérii cœléstis osténdit. Vivum enim verbum Dei et válidum, et acútius omni gládio acutíssimo, pénetrans usque ad divisiónem ánimæ et spíritus, ártuum quoque et medullárum, cogitatiónes cordis, et secréta scrutátur a-

nimórum: quia nuda et aperta sunt ómnia Dei Filio, quem consciéntiæ secréta non fallunt.

℟. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia! stábulo pónitur qui cóntinet mundum: * Jacet in præsépio, et in cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Jacet. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

PROPHETAVIT ítaque Siméon, prophetáverat virgo, prophetáverat copuláta conjúgio; prophetáre débuit étiam vidua, ne qua aut proféssio deésset, aut sexus. Et ídeo Anna et stipéndiis viduitátis, et móribus talis indúcitur, ut digna plane fuísse credátur, quæ Redemptórem ómnium venísse nuntiáret. Cujus mérita cum álibi descripsérimus, cum víduas hortarémur, hoc loco, quóniam ad ália properámus, non putámus iteránda.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Quem vidístis * pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúja, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Génuit puérpera * Regem, cui nomen ætérnum, et gáudia matris habens cum virginitátis honóre: nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, allelúja.

3. Angelus ad pastóres * ait: Annúntio vobis gáudium magnum: quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúja.

4. Facta est * cum Angelo multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja.

5. Párvulus fílius * hódie natus est nobis, et vocábitur Deus, Fortis, allelúja, allel.

Capitulum. *Galat.* 4.

FRATRES, Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit Dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ Paréntis víscera
Cæléstis intrat grátia:
Venter puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,

Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.
Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.
Gaudet chorus cæléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Benedictus, Ant.

Dum médium siléntium* tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus, Dómine, a regálibus sédibus venit, allelúja. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre. Qui tecum vivit et regnat.

Et fit comm. de Oct. Nativ. et aliis Octav. ut sup. 234.

Ad Primam, ad Absol. Capdic. Capit. Nonæ.

Ad Tertiam, Ant. Génuit puérpera.

Cap. Fratres, Quanto témpore, ut supra. 243.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam, Ant. Angelus ad pastóres.

Capitulum. *Galat.* 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redímeret: ut adoptiónem filiórum reciperémus

℟. br. Notum fecit Dóminus,* Allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allel. Glória Patri. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam, Ant. Párvulus filius.

Capitulum. *Galat.* 4.

Itaque jam non est servus, sed filius. Quod si filius: et heres per Deum.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allel. ℟. Et habitávit in nobis, allel.

In secundis Vesp. Ant. Psalmi, Capit. et Hymnus, ut in primis Vesperis. 239.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Magníficat, Ant.

Puer Jesus * proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo

et homínibus.

Si dies post Festum sancti Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Octava Nativitatis hoc modo: In ii. Vesperis S. Thomæ omnia dicuntur sicut in ii. Vesperis diei Nativitatis. 215.(sed non duplicantur Ant.) et post Orationem Nativitatis fit commemor. S. Thomæ. 240. Deinde S. Stephani, et aliarum Octavarum, ut supra. 234.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in Dominica infra Oct. Nativitatis. 239. præter Lectiones tertii Nocturni, quæ dicuntur ut infra.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2. *b*

In illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum, quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et venérunt festinántes. Et réliqua.

Homilia S. Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. *in cap.* 2. *Lucæ, circa medium.*

Vides festináre pastóres. Nemo enim cum desídia Christum requírit. Vides pastóres Angelo credidísse: et tu Patri, Fílio, Spirítui sancto, Angelis, Prophétis, et Apóstolis crédere non vis? Vide, quam signánter Scriptúra singulórum libret moménta verbórum. Festínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cum caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod est Fílius.

℟. Verbum caro. 242 Lect. viii

Non mediocre fidei tibi hoc videátur exémplum, quod vilis sit persóna pastórum. Certe quo vílior ad prudéntiam, eo pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris reférta sapiéntum, sed plebem Dóminus simplicem requisívit, quæ phaleráre audíta, et fucáre nesciret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio desiderátur. ℟. O Regem. 243.

Lectio ix.

Nec contemnénda putes quasi vília verba pastórum. A pastóribus enim María fidem cólligit. A pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur. Miráti étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebántur a pastóribus ad ipsos. María autem conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discámus sanctæ Vírginis in ómnibus castitátem, quæ non minus ore pudíca, quam córpore, arguménta fidei conferébat in corde.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativitate. 214. Et post Orationem fit commemor. de S. Stephano, et reliquis Octavis, ut supra. 234.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Domini. 215.

Ad Vesperas Ant. et Psalmi de Nativitate. 215 et Ant, du-

plicantur. Capitulum, et reliqua de S. Silvestro.

Si Festum S. Silvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum comm. Dominicæ in i. Vesp. et Laud. ante commem. omnium Octavarum; et ix. Lectio erit de Homilia Dominicæ. 242.

IN FESTO

S. Silvestri Papæ et Confess.

Duplex.

A Capitulo omnia de Comm. Conf. Pont. 49.* Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Silvéstri, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Et fit commem. de Oct. 234.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 2.

Propter quod inexcusábilis es, o homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teípsum condémnas: éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secúndum veritátem in eos qui tália agunt. Exístimas autem hoc, o homo, qui júdicas eos qui tália agunt, et facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, et patiéntiæ, et longanimitátis contémnis? ignóras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addúcit?

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra in gáudium.

Lectio ii.

Secundum autem durítiam tuam, et impœnitens cor, thesaurízas tibi iram in die iræ, et revelatiónis justi judícii Dei, qui reddet unicuique secúndum ópera ejus: iis quidem, qui secúndum patiéntiam boni óperis, glóriam, et honórem, et incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam: iis autem, qui sunt ex contentióne, et qui non acquiéscunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira et indignátio.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Lectio iii.

Tribulatio et angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum, Judæi primum, et Græci: glória autem, et honor, et pax omni operánti bonum, Judæo primum, et Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum. Quicúmque enim sine lege peccavérunt, sine lege períbunt: et quicúmque in lege peccavérunt, per legem

judicabúntur. Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo, Sede a dextris meis. Tu es. Glória Patri. Tu es.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

SILVESTER Románus, patre Rufino, a prima ætáte óperam dedit Cyrino presbytero: cujus doctrinam et mores egrégie imitátus, trigésimum annum agens, Présbyter sanctæ Románæ Ecclésiæ a Marcellino Pontífice creátur. Quo in múnere cum omni laude cléricis áliis antecélleret, in Melchíadis póstea locum succéssit, Imperatóre Constantíno. Cui Imperatóri, cum lepræ curándæ causa, sibi ex infántium sánguine, medicórum consílio, bálneum parári jussísset, sancti Apóstoli Petrus et Paulus in quiéte apparuérunt, præcipiéntes ei, ut si ex lepra liberári vellet, omissa ímpii bálnei immanitáte, Silvéstrum in Sorácte monte latitántem accérseret: a quo salutári lavácro recreátus, in omni ditióne Románi Impérii templa christiáno more ædificári imperáret, sublatísque inánium deórum simulácris, vero Deo cultum adhíberet. Constantínus ígitur, cœléstibus mónitis obtémperans Silvéstrum diligentíssime conquisítum vocat: a quo, Apostolórum imágines recognóscens, baptísmo sanátur, et ad tuéndam propagandámque Christi religiónem inflammátur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

ITAQUE, auctóre Silvéstro, multas Basílicas ædificávit, quas sacris imagínibus, donísque ac munéribus magnificentíssimis exornávit: facultáte étiam data Christiánis, quod ántea negátum erat, públice templa extruéndi. Hoc Pontífice hábita sunt duo Concília: Nicænum, ubi præsidéntibus ejus Legátis, præsentéque Constantíno, et trecéntis decem et octo Epíscopis, sancta et cathólica fides explicáta est, Ario, ejúsque sectatóribus condemnátis; quam étiam Synodum confirmávit, peténtibus Concílii Pátribus univérsis: et Románum, in quo interfuére ducénti octogínta quátuor Epíscopi, ubi íterum Aríus condemnátus est.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum me-

um, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim mea.

Lectio vi.

Multa item decréta fecit Ecclésiæ Dei utília: in his: Ut a solo Epíscopo Crisma conficerétur: Ut présbyter chrismate baptizáti summum liníret vérticem: Ut Diáconi dalmáticis in Ecclésia, et palla linóstima ad lævam uteréntur: Ut in líneo tantum velo sacrifícium altáris conficerétur. Præscrípsit tempus ómnibus, qui Ordínibus initiáti essent, exercéndi síngulos Ordines in Ecclésia, ántequam quisque ad altiórem gradum ascénderet: Ut láicus clérico non inférret crimen: Ne clérieus apud profánum júdicem causam díceret. Sábbati, et Domínici diéi nómine retento, réliquos hebdómadæ dies Feriárum nómine distínctos, ut jam ante in Ecclésia vocári cœperant, appellári vóluit: quo significarétur, quotídie cléricos, abjécta ceterárum rerum cura, uni Deo prorsus vacáre debére. Huic cœlésti prudéntiæ, qua Ecclésiam administrábat, insignis vitæ sánctitas, et benígnitas in páuperes perpétuo respóndit. Quo in génere provídit, ut cléricis copiósis egéntes conjúngeret; et sacris virgínibus, quæ ad victum necessária essent, suppeditaréntur. Vixit in Pontificátu annos vigínti unum, menses decem, diem unum. Sepúltus est in cœmetério Priscíllæ, via Salária. Fecit Ordinatiónes septem mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros quadragínta duos, Diáconos vigínti quinque, Epíscopos per divérsa loca sexagínta quinque.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi et pervénit ad cœléstia regna. Ipse intercédat. Glória Patri. Ipse intercédat.

In tertio Nocturno Homilia in Evangelium, Sint lumbi vestri præcíncti, ut in Communi Conf. non Pont. 74.* cum ℟℟. de Communi Confessoris Pontificis. 57.*

Et in fine Laudum fit commem. de Oct. ut sup. 234.

IN CIRCUMCISIONE
DOMINI
ET OCTAVA NATIVITATIS.
DUPLEX SECUNDÆ CLASSIS.

Ad Vesp. Ant. de Laudibus. 258. Psalm. ut in Festis B. M. Virginis. 135.*

Capitulum. *Tit.* 2. c

APPARUIT gràtia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietátem, et sæculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo. Hymnus.

Jesu, Redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis,
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu, sibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Magnificat, Ant.

Propter nímiam charitátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti, allelúja. Oratio.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

Et nulla fit commem.

Ad Matut., Invit. Christus natus est nobis: *Venite adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Jesu, Redémptor, ut supra.

In primo Nocturno.

Ant. Dóminus dixit * ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te. Psalmus 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis, irridébit eos:* et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes, hæreditátem tuam,* et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus:* beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. In sole pósuit * tabernáculum suum: et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo. Psalmus 18.

CÆLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes,* quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam,* a summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda:* præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi:* judícia Dómini vera, justifi-

cáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum, et lápidem pretiósum multum:* et dulcióra super mel, et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et mundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. In sole pósuit tabernáculum suum: et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.
Ant. Elevámini * portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.
Psalmus 23
Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.
℣. Tamquam sponsus.
℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.
Lectio i. *Cap.* 3. *et* 4.

Quid ergo ámplius Judæo est? aut quæ utílitas circumcisiónis? Multum per omnem modum. Primum quidem, quia crédita sunt illis elóquia Dei. Quid enim si quidam illórum non credidérunt? Numquid incredúlitas illórum fidem Dei evacuábit? Absit. Est autem Deus verax: omnis autem homo mendax, sicut scriptum est: Ut justificéris in sermónibus tuis: et vincas cum judicáris. Si autem iníquitas nostra justítiam Dei commendat, quid dicémus? Numquid iníquus

est Deus, qui infert iram? (secúndum hóminem dico.) Absit. Alióquin quómodo judicábit Deus hunc mundum?

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi: ecce de quo dicébam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrigiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio ii.

An Judæórum Deus tantum? nonne et Géntium? Immo et Géntium. Quóniam quidem unus est Deus, qui justíficat circumcisiónem ex fide, et præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem? Absit: sed legem statúimus. Quid ergo dicémus invenísse Abraham patrem nostrum secúndum carnem? Si enim Abraham ex opéribus justificátus est, habet glóriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo: et reputátum est illi ad justítiam. Ei autem, qui operátur, merces non imputátur secúndum grátiam, sed secúndum débitum. Ei vero qui non operátur, credénti autem in eum, qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam secúndum propósitum grátiæ Dei. Sicut et David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accépto fert justítiam sine opéribus. Beáti, quorum remissæ sunt iniquitátes, et quorum tecta sunt peccáta.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Quia.

Lectio iii.

Beatitudo ergo hæc in circumcisióne tantum manet, an étiam in præpútio? Dicimus enim quia reputáta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodo ergo reputáta est? in circumcisióne, an in præpútio? Non in circumcisióne, sed in præpútio. Et signum accépit circumcisiónis, signáculum justítiæ fidei, quæ est in præpútio: ut sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur et illis ad justítiam: et sit pater circumcisiónis, non iis tantum qui sunt ex circumcisióne, sed et iis qui sectántur vestígia fidei quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus et illúxit nobis: * Allelúja, allelúja. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Allelúja. Glória Patri. Allelúja.

In secundo Nocturno.

Ant. Speciósus * forma præ filiis hóminum diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mei regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua: * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus, * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus: * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia, et exultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne, et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Ant. Homo natus est * in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus. Psalmus 86

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te: * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis: * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum: * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea:* et ipse fundávit eam Altissimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.
Ant. Exultábunt ómnia ligna * silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.
Cantáte Dómino et benedícite nómini ejus:* annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.
Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus universa terra:* dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur:* judicábit pópulos in æquitáte.
Lætúntur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Exultábunt ómnia ligna silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.
℣. Speciósus forma præ filiis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 7. de Nativ. Dom.

FESTIVITATIS hodiérnæ, dilectíssimi, verus venerátor est, et pius cultor, qui nec de incarnatióne Dómini áliquid falsum, nec de Deitáte áliquid sentit indígnum. Paris enim perículi malum est, si illi aut natúræ nostræ véritas, aut patérnæ glóriæ negátur æquálitas. Cum ergo ad intelligéndum sacraméntum nativitátis Christi, qua de matre vírgine est ortus, accédimus, abigátur procul terrenárum calígo ratiónum; et ab illuminátæ fídei óculo mundánæ sapiéntiæ fu-

mus abscédat.
℟. Congratulámini mihi omnes, qui diligitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia. Lectio v.

Divina est enim auctóritas, cui crédimus: divína est doctrina, quam séquimur. Quóniam sive legis testificatióni, sive oráculis Prophetárum, sive evangélicæ tubæ interiórem admoveámus audítum; verum est, quod Joánnes plenus Spíritu sancto intónuit: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est níhil. Et simíliter verum est, quod idem prædicátor adjécit: Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre.
℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divína mystéria, Angelo nuntiánte, concépit: tunc speciósum forma præ filiis hóminum castis suscépit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem.
℣. Domus pudíci péctoris, templum repénte fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et benedícta in ætérnum. Lectio vi.

In utráque ergo natúra idem est Dei Fílius, nostra suscípiens, et própria non amittens: in hómine hóminem rénovans, in se incommutábilis persevérans. Déitas enim, quæ illi cum Patre commúnis est, nullum detriméntum omnipoténtiæ súbiit, nec Dei formam servi forma violávit: quia summa et sempitérna esséntia, quæ se ad humáni géneris inclinávit salútem, nos quidem in suam glóriam tránstulit, sed quod erat, esse non déstitit. Unde cum Unigénitus Dei minórem se Patre confitétur, cui se dicit æquálem, veritátem in se formæ utriúsque demónstrat: ut et humánam probet imparílitas, et divínam decláret æquálitas.
℟. Benedicta et venerábilis es, Virgo María, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris: * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine audívi audítum tuum, et tímui: considerávi ópera tua, et expávi: in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat in præsépio.

In tertio Nocturno.

Ant. In princípio, * et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi. Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * lætentur ínsulæ

multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet;* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília:* et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua, Dómine:
Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram;* nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo: * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. In princípio, et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi.
Ant. Ante lucíferum génitus, * et ante sæcula Dóminus Salvátor noster hódie nasci dignátus est. Psalm. 97.
CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ: * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia,* et pópulos in æquitáte.
Ant. Ante lucíferum génitus, et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hódie nasci dignátus est.
Ant. Nato Dómino *Angelórum chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium, et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses, et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus: * et præcéptum, quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: *Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: *quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Nato Dómino, Angelórum chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2. c

IN illo témpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer, vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Episc. *Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa medium.*

CIRCUMCIDITUR itaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis? Factus est enim sub lege ut eos, qui sub lege essent, lucrifáceret. Ut sisterent cum Dómino. Quid sit autem in Jerúsalem sisti Dómino, dícerem, nisi in Isaíæ comméntis ante dixíssem. Circumcísus enim vítiis, Domínico dignus judicátur obtútu: quia óculi Dómini super justos. Vides omnem legis véteris sériem fuisse typum futúri: nam et circumcísio purgatiónem signíficat delictórum.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio:* Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti.

℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Bened. Divínum auxílium. Lectio viii.

SED quóniam prona quadam cupiditáte peccándi, humánæ carnis et mentis fragílitas inextricabílibus vítiis

implicátur, eo per octávum circumcisiónis diem culpæ totíus futúra purgátio, resurrectiónis præfigurabátur ætáte. Hoc est enim illud: Quia omne masculinum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. Verbis enim legis promittebátur Vírginis partus. Et vere sanctus, quia immaculátus. Dénique ipsum esse, qui lege signétur, in eúmdem modum ab Angelo repetíta verba declárant: Quod nascétur, inquit, Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum, sola Virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem. Lectio ix.

Solus enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ, immaculáti partus novitáte non sénserit, et cœlésti majestáte depúlerit. Nam si litteram sequámur: quómodo sanctus omnis másculus, cum multos sceleratíssimos fuísse non láteat? Numquid sanctus Achab? Numquid sancti pseudo-prophétæ, quos ad Elíæ preces ultor cœléstis injúriæ ignis absúmpsit? Sed ille sanctus, quem in figúra futúri mistérii pia legis divínæ præscripta signábant: eo quod solus sanctæ Ecclésiæ vírginis ad generándos pópulos Dei, immaculátæ fœcunditátis aperíret genitále secrétum. Te Deum. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. O admirábile commércium!* Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem. Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.
2. Quando natus es* ineffabíliter ex Vírgine, tunc impléta sunt Scriptúræ, sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum, te laudámus, Deus noster.
3. Rubum, quem víderat Moyses* incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei génitrix, intercéde pro nobis.
4. Germinávit radix Jesse:* orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.
5. Ecce María génuit* nobis Salvatórem; quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capitulum. *Tit. 2. c*

Appáruit grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut

abnegántes impietâtem, et sæculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo. Hymnus.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ limitem,
Christum canámus príncipem,
Natum María virgine.
Beátus auctor sæculi
Servile corpus índuit:
Ut carne carnem liberans,
Ne pérderet quos cóndidit.
Castæ Paréntis viscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.
Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei,
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.
Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.
Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lácte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.
Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo:
Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.
Iesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Benedictus, Ant.

Mirábile mystérium declarátur hódie: innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit, permánsit, et quod non erat, assúmpsit; non commixtiónem passus, neque divisiónem. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tribue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Iesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit.

Ad Tertiam, Ant. Quando natus es.

Capitulum. Appáruit, ut supra. 258.

℟. br. Verbum caro factum est,* Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum. ℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam, Ant. Rubum quem víderat Moyses,

Capitulum. *Hebr.1. c*

Et: Tu in princípio Dómine terram fundásti, et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dóminus,* allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Notum. ℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam, Ant. Ecce María.

Capitulum. *Hebr. 1. d*

Ipsi períbunt, tu autem permanébis, et omnes sicut vestiméntum veteráscent, et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ,* Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt. ℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Vesp. omnia ut in i. Vesper. 249. præter.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Magníficat. Ant.

Magnum hereditátis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens: omnes Gentes vénient, dicéntes: Glória tibi Dómine.

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo. ℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui primítias mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti: tribue quæsumus; ut pro nobis intercéssor exístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

IN OCTAVA

S. Stephani. Duplex.

Omnia fiunt sicut in die Festi 248. præter Lectiones et Orationem.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. *Cap 7. f et 8.*

Dura cervíce, et incircumcísis córdibus et áuribus, vos semper Spirítui sancto resístitis, sicut patres vestri, ita et vos. Quem Prophetárum non sunt persecúti patres vestri? Et occidérunt eos, qui prænuntiábant de advéntu Justi, cujus vos nunc proditóres et homicídæ fuístis: qui accepístis legem in dispositióne Angelórum, et non custodístis. Audiéntes autem hæc, dissecabántur córdibus suis, et stridébant déntibus in eum.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, et non póterant resístere sapiéntiæ et spirítui qui loquebátur. Faciébat. Lectio ii.

Cum autem esset plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem a dextris

Dei. Et ait: Ecce video cœlos apértos, et Filium hóminis stantem a dextris Dei. Exclamántes autem voce magna, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem lapidábant: et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem, et dicéntem: Dómine Jesu, súscipe spíritum meum.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concilio: * Et intuebántur vultum ejus, tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et intuebántur.

Lectio iii.

Positis autem génibus, clamávit voce magna, dicens: Dómine ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixísset, obdormivit in Dómino. Saulus autem erat conséntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecútio magna in Ecclésia, quæ erat Jerosólymis: et omnes dispérsi sunt per regiónes Judææ et Samaríæ, præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait: * Ecce vídeo cœlos apértos, et Filium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. ℣. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episc.

Lectio iv.

Serm. 2. de S. Stephano.

Post hestérnum festivíssimum diem, quo Salvatóris nostri Christi nobis nativítas illúxit, étiam hodiérnus dies beáti mártyris Stéphani coróna illustrátur. Mártyris illíus mérita nulla pars orbis ignórat: passus enim est in ipso princípio Ecclésiæ, id est, in ipsa urbe Jerosólyma. Ibi enim Diáconus ministrávit: et in ipso juventútis flore decórem ætátis suæ sánguine purpurávit. Pássio ejus insígnis est, multúmque mirábilis. Hanc modo de libro Actuum Apostolórum cum legerétur, non solum audívimus, sed étiam óculis spectávimus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: et ne státuas illis hoc peccátum. ℣. Pósitis autem génibus, clamávit voce magna, dicens. Dómine.

Lectio v.

Christus ergo caput Mártyrum prior passus est pro nobis, relinquens vobis exémplum, ut sequámini ve-

stigia ejus. Cujus passiónis vestígia prosecútus beatíssimus Stéphanus, confiténdo Christum lapidátus a Judæis, corónam méruit tamquam suo sibi nómine pósitam. Stéphanus enim Græce, Latíne coróna appellátur. Jam coróna nomen habébat, et ídeo palmam martyrii suo nómine præferébat.

℟. Impetum fecérunt unanímiter in eum, et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus: et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine

Lect. vi.

Qui cum lapidarétur, non solum non expectábat de persecutóribus reportáre vindíctam, sed eis pótius a Deo véniam postulábat. Memínerat enim dixísse Dóminum: Mihi vindícta, ego retríbuam, dicit Dóminus. Et íterum: Ne díxeris, Ulcíscar me de inimícis meis: sed expécta Dóminum, ut tibi auxílio sit. Expectáre nos jubet Dóminus Deus, ut in die futúræ retributiónis cum sanctis Martyribus vindicémur.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscépit lápides, ut mereétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. At ille. Glória Patri. At ille.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 23. d*

In illo témpore: Dicébat Jesus Scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, et sapiéntes, et Scribas: et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Com. in c. 23. Matth.

Jerusalem, Jerúsalem, quæ occídis Prophétas. Jerúsalem, non saxa et ædifícia civitátis, sed habitatóres vocat: quam plangit patris afféctu, sicut et in álio loco légimus, quod videns eam, flévit. In eo autem quod dicit: Quóties vólui congregáre fílios tuos: omnes retro Prophétas a se missos esse testátur. Gallínæ quoque similitúdinem congregántis sub alas pullos suos, in cántico Deuteronómii légimus: Sicut áquila prótegit nidum suum, et super pullos suos desiderávit: expándens alas suas, suscépit eos, et tulit super pennas suas.

℟. Stéphanus servus Dei, quem lapidábant Judæi, vidit cœlos apértos: vidit et introívit: * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum ígitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthé-

reos aulæ cœléstis sinus divínaei cláritas fulsit. Beátus.

Lectio viii.

Ecce relinquétur vobis domus vestra desérta. Hoc ipsum ex persóna Jeremíæ jam ante díxerat: Relíqui domum meam, dimísi hereditátem meam: facta est mihi heréditas mea quasi spelúnca hyænæ. Desértam Judæórum domum, id est, templum illud, quod fulgébat augústius, óculis comprobámus, quia habitatórem Christum pérdidit, et hereditátem prærípere géstiens, occídit herédem.

℟. Patefáctæ sunt jánuæ cœli Christi mártyri beáto Stéphano, qui in número mártyrum invéntus est primus:* Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem enim, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeo. Glória Patri. Et ídeo.

Lectio ix.

Dico enim vobis: Non me vidébitis ámodo, donec dicátis: Benedíctus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, et ad pópulum Judæórum. Versículum autem istum, quo et párvuli atque lacténtes in ingréssu Jerúsalem Dómini Salvatóris usi sunt, quando dixérunt: Benedíctus qui venit in nómine Dómini, hosánna in excélsis: sumpsit de centésimo décimo séptimo Psalmo, qui maniféste de advéntu Dómini scriptus est. Te Deum. 46.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festo. 222. præter Oratiónem sequent.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui primítias mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti: tríbue quæsumus; ut pro nobis intercéssor exístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Pro comm. S. Joannis, Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia ℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus. Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, benígnus illústra: ut beáti Joánnis, Apóstoli tui et Evangelístæ, illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Pro SS. Innocentibus, Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit. ℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ó-

mnia in nobis vitiórum mala mortífica, ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

In secundis Vesperis Ant. de Laudibus Festi. 222. Psalmi de Dominica. 124. et loco ultimi, Psalm. Crédidi. 127.

Deinde fit de S. Joanne.

Capitulum. Qui timet, et Hymnus. Exúltet orbis, ut in die Festo. 227.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes.

℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnificat, Ant.

Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cæléstia.

Oratio. Ecclésiam. 263.

Pro S. Stephano, Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum. ℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio. Omnípotens. 263.

Pro SS. Innocent. Ant. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iniquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi Dómine. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum, Deus noster. Oratio. Deus, cujus. 263.

IN OCTAVA
S. Joannis. Duplex.

Ad Matutinum omnia ut in Communi Apostolórum, 2.* præter Lectiones.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. *Cap. 4.*

Post hæc vidi; et ecce óstium apértum in cœlo: et vox prima, quam audivi, tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens: Ascénde huc, et osténdam tibi quæ opórtet fieri post hæc. Et statim fui in spíritu: et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor: et super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui Christus.

Lectio ii.

Et de throno procedébant fúl[gura], et voces, et tonítrua [et] septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et

in conspéctu sedis tamquam mare vitreum símile crystállo, et in médio sedis, et in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile leóni, et secúndum ánimal símile vítulo, et tertium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ voIánti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: et in circúitu, et intus plena sunt óculis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Et scimus.

Lectio iii.

Et requiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est. Et cum darent illa animália glóriam, et honórem, et benedictiónem sedénti super thronum, vivénti in sæcula sæculórum, procidébant vigínti quátuor senióres ante sedéntem in throno, et adorábant vivéntem in sæcula sæculórum, et mittébant corónas suas ante thronum, dicéntes: Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem: quia tu creásti ómnia, et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt.

℟. Hic est beatíssimus Evangelísta et Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári.

℣. Hic est discípulus ille, quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui privilégio. Glória Patri. Qui privilégio.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi in Joánnem.

Lectio iv. *Tract.* 36.

In quátuor Evangéliis, vel pótius quátuor libris uníus Evangélii, sanctus Joánnes Apóstolus non imménto secúndum intelligéntiam spirituálem áquilæ comparátus, áltius multóque sublímius áliis tribus eréxit prædicatiónem suam: et in ejus erectióne étiam corda nostra érigi vóluit. Nam céteri tres Evangelístæ tamquam cum hómine Dómino in terra ámbulant, et de divinitáte ejus pauca dixérunt: istum autem quasi pigúerit in terra ambuláre, sicut in ipso exórdio sui sermónis intónuit, eréxit se non solum super terram, et super omnem ámbitum áeris et cœli, sed super omnem étiam exércitum Angelórum omnémque constitutiónem invisibílium potestátum: et pervénit ad eum per quem facta sunt ómnia, dicéndo: In princípio erat Verbum, et

Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

℣. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: *Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem.

℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. Et scribam. Lect. v.

Huic tantæ sublimitáti princípii étiam cétera cóngrua prædicávit, et de Dómini divinitáte, quómodo nullus álius est locútus: hoc eructábat, quod bíberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangélio narrátur, quia et in convívio super pectus Dómini discumbébat. De illo ergo péctore in secréto bibébat; sed quod in secréto bibit, in manifésto eructávit: ut pervéniat ad omnes gentes non solum incarnátio Fílii Dei, pássio, et resurréctio; sed étiam quod erat ante incarnatiónem únicus Patri, Verbum Patris, coætérnus Generánti, æquális ei a quo missus est.

℟. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogatíva castitátis amplióri dilectióne fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso virgo in ævum permánsit.

℣. In cruce dénique moritúrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia virgo. Lectio vi.

Aquila ipse est Joánnes, sublímium prædicátor, et lucis intérnæ atque ætérnæ fixis óculis contemplátor. Dicúntur enim et pulli aquilárum a paréntibus sic probári, patris scílicet unque suspéndi, et rádiis solis oppóni. Qui firme contemplátus fúerit, fílius agnóscitur: si ácie palpitáverit, tamquam adulterínus ab ungue dimíttitur. Jam ergo vidéte quam sublímia loqui débuit, qui est áquilæ comparátus: et tamen étiam nos humi repéntes, infírmi, et vix ullíus moménti inter hómines, audémus tractáre ista, et ista expónere, et putámus nos aut cápere posse cum cogitámus, aut capi dum dícimus.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii, *Cap.* 21. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 87. *in Joannem, circa medium.*

Cum magna Christus Petro communicásset, orbis terrárum curam deman-

dásset, martyrium prædixísset, et majórem erga eum dilectiónem testátus esset: cum vellet Petrus Joánnem sócium et collégam, inquit: Hic autem quid? Numquid eámdem viam aggrediétur? Et quemádmodum in cœna interrogáre non ausus, Joánnem suffécit; ita nunc vicem reddit, arbitrátus eum velle, sed non audére de se sciscitári. Tum Christus: Si eum volo manére donec véniam, quid ad te?

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, et ponam te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus.

℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam. Lectio viii.

NAM cum nímia id charitáte díceret Petrus, nec ab eo dívidi vellet, osténdens Christus, quod quantávis cum dilectióne prosequerétur, suam ássequi non posset, inquit: Si eum volo manére, quid ad te? His verbis nos erúdiens, neque doléndum, neque curiósius præter divínam voluntátem investigándum. Nam cum Petrus semper in hujúsmodi interrogatiónes fervéntius prosilíret, íterum ejus fervórem retúndens, quod non sit ultérius inquiréndum, in hunc modum respóndit.

Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Beátus. Glória Patri. Beátus.

Lectio ix.

EXIIT ergo sermo iste inter fratres, quod discípulus ille non móritur: et non dixit ei Jesus, quia non móritur; sed, si eum volo manére donec véniam, quid ad te? Noli arbitrári, inquit, eódem modo me de vobis disposuísse. Hoc autem dixit, ut intempestívum afféctum, et consuetúdinis desidérium tólleret. Cum enim essent orbis terrárum curam susceptúri, simul ámplius esse non oportébat: magnum enim fuísset mundo detriméntum. Idcírco inquit: Opus suscepísti, id considera, pérfice, labóra, et te certamínibus expóne. Quid ad te, si volo eum manére hic? tu officium tuum cura, et exéquere.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in Festo. 227.

Pro comm. SS. Innocentium, Ant. Hi sunt. ℣. Heródes irátus. Oratio. Deus cujus, ut 229.

In ii. Vesperis Ant. de Laudibus Festi. 227. Psalmi ut in ii. Vesp. de Communi Apostolorum. 13.*

Capitulum et alia, ut in die. 229. cum commemor. SS. Innoc. Ant. Hi sunt. ℣. Heró-

des irátus. Oratio. Deus, cujus, ut 229.

IN OCTAVA

SS. Innocentium. Duplex.

Omnia dicuntur sicut in Festo, præter Lectiones et omittitur nonum ℟. cujus loco dicitur Te Deum laudámus. 16.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 5.

Justificati ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum: per quem et habémus accéssum per fidem in grátiam istam, in qua stamus, et gloriámur in spe glóriæ filiórum Dei. Non solum autem, sed et gloriámur in tribulatiónibus: sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur: patiéntia autem probatiónem, probátio vero spem, spes autem non confúndit: quia cháritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum qui datus est nobis.

℟. Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: *Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines. Lectio ii.

Ut quid enim Christus, cum adhuc infirmi essémus, secúndum tempus pro ímpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur, nam pro bono fórsitan quis áudeat mori. Commendat autem charitátem suam Deus in nobis: quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus Christus pro nobis mórtuus est: multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. ℟. Sub altáre Dei audivi voces occisórum dicéntium: * Quare non defendis sánguinem nostrum? et accepérunt divínum respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes. Quare.

Lectio iii.

Si enim cum inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus: multo magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem: sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Proptérea sicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, et per peccátum mors, et ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum,* Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas: et benedixérunt vivéntem in sæcula sæculórum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episc.

Lectio iv.

Serm. 1. de Innocent.

NASCENTE Dómino, luctus cœpit, non cœlo, sed mundo: indícitur mátribus lamentátio, Angelis exultátio, infántibus transmigrátio. Deus est, qui natus est: Innocéntes illi debéntur víctima, qui venit damnáre mundi malítiam. Agnélli debent immolári, quia Agnus futúrus est crucifígi, qui tollit peccáta mundi. Sed oves úlulant matres, quia agnos perdunt sine voce baláutes. Grande martyrium, crudéle spectáculum! Exímitur machæra, et nulla intérvenit causa: sola stridet invídia, cum qui natus est, nulli fáciat violéntiam. Sed oves cérnimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audita est, plorátus et ululátus magnus. Pígnora sunt, non crédita, sed creáta: non depósita, sed expósita.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem: * Et non erat qui sepelíret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli, carnes sanctórum tuórum béstiis terræ. Et. Lectio v.

TESTIS est ipsa natúra, quæ pugnábat in mártyres, cum tyránnus jactáret infántes. Mater crines cápitis dissipábat, quæ ornaméntum cápitis amittébat. Quantis modis infántem volébat abscóndere, et ipse se infántulus publicábat! Nesciébat tacére, quia necdum didícerat formidáre. Pugnábat mater, et cárnifex: ille trahébat, illa tenébat. Ad carníficem mater clamábat: Quid séparas a me, quem génui ex me? Uterus génuit, non mansit ille, cum vixit, úbera mea frustra lacte contórquens. Caute portávi, quem a te vídeo manu crudéli jactári. Modo eum effudérunt víscera mea, et tu elídis ad terram.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos, * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum qui effúsus est. Quia clamant. Lectio vi.

ALIA acclamábat mater, cum exáctor latro non compélleret simul occídi cum párvulo matrem: Ut quid me dimíttis inánem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, et líbera matrem. Alia dicébat: Quid quæritis? Unum quæritis, et multos occídistis; et ad unum, qui

unus est, attíngere non potéstis. Alia contra clamábat: Veni jam, veni Salvátor mundi, quámdiu quæréris? Nullum times: videat te miles, et nostros non occídat infántes. Miscebátur lamentátio matrum, et ad cœlum transibat oblátio parvulórum.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Ambulábunt mecum. Glória Patri. Ambulábunt.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 2. c*

In illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Hom. 8. in Matth. a. med.

Quæ cum audísset Joseph, nequáquam passus est scándalum, neque dixit: Incérta ista res est, ac prorsus ambígua. Tu paulo ante dicébas, quia salvábit pópulum suum, et nunc seipsum quidem non potest de periculis liberáre; sed fuga nobis est necessária, et peregrinátio, ac transmigrátio longínqua. Contrária omníno sunt facta promíssis. Sed horum nihil prorsus oppónit: vir enim erat fidélis: neque reversiónis tempus curióse inquírit, quod útique ab Angelo non signáte fúerat expréssum: sed, esto ibi, inquit, úsquequo dicam tibi.

℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et resonábat.

Lectio viii.

Verum ille nec per ista quidem factus est ségnior, sed obedívit libénter, et crédidit omnes prorsus tribulatiónes cum gáudio sustinéndo. Enimvéro miséricors Deus mœstis rebus quædam étiam jucúnda permíscuit. Quod certe in sanctis ómnibus facit, quos neque tribulatiónes, neque jucunditátes sinit habére contínuas: sed tum de advérsis, tum ex prósperis justórum vitam quasi admirábili varietáte contéxit. Quod hic quoque eum fecísse consídera.

℟. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant: * Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica. Glória Patri. Víndica.

Lectio ix.

Videndoquippe sanctus Joseph grávidam Vírginem, in conturbatiónem íncidit máximam: sed ádfuit repénte Angelus, timórem prorsus extínguens. Deinde videns púerum natum, máxima exultatióne replétus est: sed rursus huic étiam gáudio perículum grande succéssit, cum tota útique civítas turbarétur, ipse rex füreret, et ad necem púerum quæreret. Sed et hunc mærórem ália rursus lætítia subsecúta est, apparítio vidélicet stellæ, et adorátio Magórum. Post hanc quoque jucunditátem, íterum perículum, iterúmque formído. Quærit, inquit, Heródes ánimam púeri, et fúgere necésse est, et in longínqua transíre. Te Deum. 16.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festi. 233. omissis commemor.

In ii. Vesperis, Ant. de Laud. 233. Psalm. de Dominica, et loco ultimi, Psalm. Crédidi. 427. Reliqua ut in die. 234.

Post Orationem SS. Innocentium fit commemoratio de Vigilia Epiphaniæ.

Ant. Puer Jesus proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo et homínibus. ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre.

Deinde fit comm. S. Telesphori Papæ et martyr., Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Telésphori, mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

IN VIGILIA

Epiphaniæ Offic. fit Semid.

Ad Matut. omnia dicunt. ut in Oct. Nativit. 249. exceptis Lect. et aliis quæ inf. ponunt.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 7.

An ignorátis, fratres, (sciéntibus enim legem loquor) quia lex in hómine dominátur quanto témpore vivit? Nam quæ sub viro est múlier vivénte viro, alligáta est legi: si autem mórtuus fúerit vir ejus, solúta est a lege viri. Igitur vivénte viro, vocábitur adúltera si fúerit cum álio viro: si autem mórtuus fúerit vir ejus, liberáta

est a lege viri: ut non sit adúltera si fúerit cum álio viro.
℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi: ecce de quo dicébam vobis: Qui post me venit, ante me factus est:* Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus non sum. Lectio ii.

ITAQUE fratres mei, et vos mortificáti estis legi per corpus Christi: ut sitis altérius, qui ex mórtuis resurréxit, ut fructificémus Deo. Cum enim essémus in carne, passiónes peccatórum, quæ per legem erant, operabántur in membris nostris, ut fructificárent morti. Nunc autem solúti sumus a lege mortis, in qua detinebámur, ita ut serviámus in novitáte spíritus, et non in vetustáte lítteræ.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte gentes, et adoráte Dóminum:* Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Quia. Lect. iii.

QUID ergo dicémus? lex peccátum est? Absit. Sed peccátum non cognóvi, nisi per legem: nam concupiscéntiam nesciébam, nisi lex díceret: Non concupísces. Occasióne autem accépta, peccátum per mandátum operátum est in me omnem concupiscéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivébam sine lege aliquándo: sed cum venísset mandátum, peccátum revíxit.

℟. Benedictus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus et illúxit nobis * Allelúja, allelúja. ℣. Hæc dies, quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. Allelúja. Glória Patri. Allelúja.

In secundo Nocturno

Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv. *Serm. 13. de Temp.*

DOMINUS noster Jesus Christus, fratres charíssimi, qui in ætérnum est cunctórum Creátor, hódie de matre nascéndo factus est nobis Salvátor. Natus est nobis hódie in témpore per voluntátem, ut nos perdúcat ad Patris æternitátem. Factus est Deus homo, ut homo fieret Deus: ut panem Angelórum manducáret homo, Dóminus Angelórum hódie factus est homo.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum:* Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia cum essem. Lect. v.

HODIE impléta est prophetía illa, quæ dicit: Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et

germinet Salvatórem. Factus est ígitur qui fécerat, ut invenirétur qui períerat. Sic enim in Psalmis homo confitétur: Priúsquam humiliárer, ego peccávi. Peccávit homo, et factus est reus: natus est homo Deus, ut liberarétur reus. Homo ígitur cécidit, sed Deus descéndit. Cécidit homo miserabíliter, descéndit Deus misericórditer. Cécidit homo per supérbiam, descéndit Deus cum grátia.

℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divína mystéria, Angelo nuntiánte, concépit: tunc speciósum forma præ fíliis hóminum castis suscépit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et.

Lectio vi.

O miracula! o prodígia! fratres mei: natúræ jura mutántur in hómine! Deus náscitur, virgo sine viro gravidátur, viri nésciam sermo Dei maritat: simul facta est mater, et virgo; mater facta, sed incorrúpta; virgo habens filium, nésciens virum; semper clausa, sed non infœcúnda. Solus enim sine peccáto est natus, quem sine viríli compléxu non concupiscéntia carnis, sed obediéntia génuit mentis.

℟. Benedícta et venerábilis es, virgo María, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris: * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine audívi audítum tuum, et tímui: considerávi ópera tua, et expávi: in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 2. d*

In illo témpore: Defúncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et vade in terram Israel. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb.

Lib. 1. Comment. in cap. 2. Matth.

Ex hoc loco intellígimus non solum Heródem, sed et sacerdótes et Scribas eódem témpore necem Dómini fuisse meditátos. Qui surgens, accépit púerum et matrem ejus. Non dixit, Accépit fílium suum, et uxórem suam: sed púerum, et matrem ejus; quasi nutrítius, non maritus.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio viii.

Audiens autem quod Archeláus regnáret in Ju-

dæa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire. Multi labúntur erróre propter ignorántiam históriæ, putántes eúmdem esse Heródem, a quo in passióne sua Dóminus irridétur, et qui nunc mórtuus esse referátur. Ergo Heródes ille, qui cum Piláto póstea amicítias fecit, hujus Heródis fílius est, frater Archelái.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre: * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum sola Virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem.

Lectio ix.

Quoniam Nazaræus vocábitur. Si fixum de Scriptúris posuísset exémplum, numquam díceret: Quod dictum est per Prophétas; sed simplíciter: Quod dictum est per Prophétam: nunc autem pluráliter Prophétas vocans, osténdit se non verba de Scriptúris sumpsísse, sed sensum. Nazaræus sanctus interpretátur. Sanctum autem Dóminum futúrum omnis Scriptúra commémorat.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. O admirábile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.

2. Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus, Deus noster.

3. Rubum quem víderat Móyses * incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem, Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse: * orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.

5. Ecce María génuit * nobis Salvatórem; quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capit. Hymn. ℣. Ant. ad Benedict. et Orat. ut in Laud. Dom. infra Octav. Nativ. 243.

Et fit Commem: S. Telesphori Papæ, et martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit, ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus qui nos. 271.

Ad Horas Ant. ut supra in Laud. Cap. autem et ℟℟. br. ut in dicta Dom. 244. Vesperæ de Epiphania. Duplex i. cl.

IN EPIPHANIA DOMINI

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

Ad Vesp. Ant. et Capit. de Laud. 285. Ps. de Domin. 124. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus.

Crudelis Heródes, Deum
Regem veníre quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœléstia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes præviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum faténtur múnere.
Lavácra puri gúrgitis
Cœléstis Agnus áttigit:
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ:
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda oríginem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcúla, Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam

℣. Reges Tharsis, et insulæ múnera ófferent.
℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnificat, Ant. Magi vidéntes stellam, dixérunt ad ínvicem: Hoc signum magni Regis est; eámus et inquirámus eum, et offerámus ei múnera, aurum, thus, et myrrham, allelúja. Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum. Dicto Pater noster, Ave María, et Credo, omissis ℣. Dómine lábia, Invitat., cum Psalmo Veníte, et Hymno, incipitur ab Ant. Afférte Dómino.

Infra Oct. vero dicit. ℣. Dómine lábia. Invit. Christus appáruit nobis, * Veníte adorémus. Psal. Veníte. 2.

Hymnus. Crudélis, ut sup.

In primo Nocturno.

Ant. Afférte Dómino * filii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus. Psalmus 28.

Afferte Dómino filii Dei: * afférte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.
Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.
Vox Dómini confringéntis cedros: * et confringet Dóminus cedros Líbani:
Et comminuet eas tamquam vitulum Líbani, * et diléctus quemádmodum filius unicórnium.
Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum: et commovébit Dóminus desértum Cades.
Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.
Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus Rex in ætérnum.
Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.
Ant. Afférte Dómino filii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.
Ant. Flúminis ímpetus * lætíficat, allelúja, civitátem Dei, allelúja.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Flúminis ímpetus lætíficat, allelúja, civitátem Dei, allelúja.
Ant. Psállite Deo nostro, * psállite: psállite Regi nostro, psállite sapiénter.

Psalmus 46.

Omnes Gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.
Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.
Subjécit pópulos nobis: * et

gentes sub pédibus nostris.
Elégit nobis hereditátem suam:* spéciem Jacob, quam diléxit.
Ascéndit Deus in júbilo: et Dóminus in voce tubæ.
Psállite Deo nostro, psállite:* psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham:* quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.
Ant. Psállite Deo nostro, psállite, psállite Regi nostro, psállite sapiénter.
℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

De Isaía Prophéta.
Lectio i. *Cap.* 55.

OMNES sitiéntes veníte ad aquas: et qui non habétis argéntum, properáte, émite, et comédite: veníte, émite absque argénto, et absque ulla commutatióne vinum et lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, et labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audiéntes me, et comédite bonum, et delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, et veníte ad me: audíte, et vivet ánima vestra, et fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est Fílius.

Prædictum ℟. dicitur hac die, et in Dominica infra Octavam, et in die Octava tantum: aliis vero diebus infra Octavam ejus loco dic. seq.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum considera: et in myrrha Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesáuris suis mysticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii. *Cap.* 60.

SURGE, illumináre Jerúsalem: quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ opérient terram, et calígo pópulos: super te autem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Leva in circúitu

óculos tuos, et vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: filii tui de longe vénient, et filiæ tuæ de látere surgent. Tunc vidébis, et áfflues, et mirábitur, et dilatábitur cor tuum, quando convérsa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian et Epha: omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic.

Lectio iii. *Cap.* 61. *et* 62.

GAUDENS gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo: quia índuit me vestiméntis salútis: et induménto justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum coróna, et quasi sponsam ornátam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum gérminat; sic Dóminus Deus germinábit justítiam, et laudem coram univérsis Géntibus. Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediátur ut splendor justus ejus, et salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum, et Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In secundo Nocturno.

Ant. Omnis terra adóret te,* et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Psalmus 65.

JUBILATE Deo omnis terra, psalmum dícite nomini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt: * qui exásperant non exalténtur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dor-

so nostro: * imposuisti hómines super cápita nostra.
Transívimus per ignem et aquam: * et eduxísti nos in refrigérium.
Introíbo in domum tuam in holocáustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.
Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.
Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum: * ófferam tibi boves cum hircis.
Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.
Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.
Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.
Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.
Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.
Ant. Omnis terra adóret te, et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo, Dómine.
Ant. Reges Tharsis, * et ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino. Psalmus 71.
Deus judícium tuum regi da: * et justítiam tuam fílio regis:
Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.
Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.
Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum: * et humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.
Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.
Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.
Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum, et Saba dona addúcent:
Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:
Quia liberábit páuperem a poténte: * et páuperem, cui non erat adjútor.
Parcet páuperi et ínopi: * et ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabilia solus:

Et benedictum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

Ant. Omnes Gentes * quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine.

Psalmus 85.

Inclina Dómine aurem tuam, et exáudi me: * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die:* lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis, et mitis, * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis, Dómine: * et non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine: * et glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me: * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam:* et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére mei:* da impérium tuum púero tuo: et salvum fac filium ancíllæ tuæ,

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur:* quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómi-

ne. ℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum, et Saba dona addúcent.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv. *Serm. 2. de Epiph.*

GAUDETE in Dómino dilectíssimi, íterum dico, gaudéte, quóniam brevi intervállo témporis, post solemnitátem Nativitátis Christi, festívitas declaratiónis ejus illúxit: et quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiónis nostræ temperávit exórdia, ut natus Jesus et credéntibus maniféstus, et persequéntibus esset occúltus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, et in omnem terram sonus veritátis exívit, quando et pastóribus exércitus Angelórum Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, et Magos ad eum adorándum prævia stella perdúxit: ut a solis ortu usque ad occásum veri Regis generátio coruscáret, cum rerum fidem et regna Oriéntis per Magos discerent, et Románum impérium non latéret.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

NAM et sævítia Heródis volens primórdia suspécti sibi Regis extínguere, huic dispensatióni nésciens serviébat: ut dum atróci inténtus facinori, ignótum sibi púerum indiscréta infántium cæde perséquitur, annuntiátum cœlitus dominatóris ortum insígnior ubíque fama loquerétur: quam promptiórem ad narrándum, diligentiorémque faciébat et supérnæ significatiónis nóvitas, et cruentíssimi persecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægypto Salvátor illátus est, ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicinam salútem per occúltam grátiam signarétur: et quæ nondum ejécerat ab ánimo superstitiónem, jam hospítio recíperet veritátem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes. * Allelúja, allelúja, allelúja. ℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum, et Saba dona addúcent. Allelúja.

Lect. vi.

AGNOSCAMUS ergo, dilectíssimi, in Magis adoratóribus Christi, vocatiónis nostræ fideíque primítias: et exultántibus ánimis beátæ spei inítia celebrémus. Exínde enim in ætérnam hereditátem cœpimus introíre: exínde nobis Christum loquéntia Scripturárum arcána patuérunt; et véritas, quam Judæórum obcæcátio non récipit, ómnibus natióni-

bus lumen suum invéxit. Honorétur itaque a nobis sacratissimus dies, in quo salútis nostræ auctor appáruit: et quem Magi infántem veneráti sunt in cunábulis, nos omnipoténtem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesáuris suis mysticas Dómino múnerum spécies obtulérunt, ita et nos de córdibus nostris, quæ Deo sunt digna, promámus.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, et dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus?* Et vénimus adoráre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et vénimus. Glória Patri. Et vénimus.

In tertio Nocturno.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Hæc Ant. repetitur in Psal. ordine infrascripto.

Psalmus 94.

Veníte, exultémus Dómino: * jubilémus Deo salutári nostro.

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne: * et in psalmis jubilémus ei.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam Deus magnus Dóminus: * et Rex magnus super omnes deos.

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ: * et altitúdines móntium ipsíus sunt.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud: * et siccam manus ejus formavérunt.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Et nos pópulus páscuæ ejus, et oves manus ejus. * Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra:

Sicut in irritatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: * ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt me, et vidérunt ópera mea.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quadragínta annis offénsus fui generatióni illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias meas: ut jurávi in ira mea: * Si introíbunt in réquiem meam.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc et semper, * etc.

Ant. Veníte, adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Ant. prædicta cum suo Psalmo dicit. tantum hac nocte: per Octavam vero loco hujus dicitur.

Ant. Homo natus est * in ea,

et ipse fundávit eam Altíssimus. Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. Adoráte Dóminum, * allelúja: in aula sancta ejus, allelúja. Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Adoráte Dóminum, allelúja: in aula sancta ejus, allelúja.

Ant. Adoráte Deum, * allelúja: omnes Angeli ejus, allelúja. Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ:* propter judícia tua Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Adoráte Deum, allelúja: omnes Angeli ejus, allel.
℣. Adoráte Dóminum, allel.
℟. In aula sancta ejus, allel.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.
Hom. 40. *in Evang.*

Sicut in lectióne evangélica, fratres charíssimi, audístis, cœli Rege nato, rex terræ turbátus est: quia nimírum terréna altitúdo confúnditur, cum celsitúdo cœléstis aperítur. Sed quæréndum nobis est quidnam sit, quod Redemptóre náto, pastóribus in Judæa Angelus appáruit, atque ad adorándum hunc ab Oriénte Magos non Angelus, sed stella perdúxit? Quia vidélicet Judæis, tamquam ratióne uténtibus, rationále ánimal, id est Angelus, prædicáre débuit: Gentiles vero, quia uti ratióne nesciébant, ad cognoscéndum Dóminum non per vocem, sed per signa perducúntur. Unde étiam per Paulum dícitur: Prophetíæ fidélibus datæ sunt, non infidélibus: signa autem infidélibus, non fidélibus. Quia et illis prophetíæ tamquam fidélibus, non infidélibus: et istis signa tamquam infidélibus, non fidélibus, data sunt.
℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat.* Vidéntes autem eam, gavísi sunt gáudio magno. ℣. Et intrán-

tes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes. Bened. Divínum auxilium.

Lectio viii.

Et notándum, quod Redemptórem nostrum, cum jam perféctæ esset ætátis, eisdem Gentílibus Apóstoli prædicant, eúmque párvulum, et necdum per humáni córporis officium loquéntem, stella Géntibus denúntiat: quia nimírum ratiónis ordo poscébat, ut et loquéntem jam Dóminum loquéntes nobis prædicatóres innotéscerent, et necdum loquéntem eleménta muta prædicárent. Sed in ómnibus signis quæ, vel nascénte Dómino, vel moriénte eo, monstráta sunt, considerándum nobis est, quanta fúerit in quorúmdam Judæórum corde durítia, qui hunc nec per prophetíæ donum, nec per mirácula agnovérunt.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gáudio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum.* Et apértis thesáuris suis, obtulérunt ei múnera: aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Omnia quippe eleménta auctórem suum venisse testáta sunt. Ut enim de eis quiddam usu humáno loquar: Deum hunc cœli esse cognovérunt, quia prótinus stellam misérunt. Mare cognóvit, quia sub plantis ejus se calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriénte contrémuit. Sol cognóvit, quia lucis suæ rádios abscóndit. Saxa et paríetes cognovérunt, quia témpore mortis ejus scissa sunt. Inférnus agnóvit, quia hos, quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia insensibília eleménta sensérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum esse mínime cognóscunt, et durióra saxis scindi ad pœniténdum nolunt.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ante lucíferum génitus,* et ante sæcula Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Venit lumen tuum,* Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est: et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúja.

3. Apértis thesáuris suis, * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

4. Mária et flúmina, * bene-

dicite Dómino: hymnum dicite fontes Dómino, allelúja.

℣. Stella ista * sicut flamma corúscat, et Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. *Isaiæ* 60.

Surge, illumináre Jerúsalem: quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

Hymnus.

O sola magnárum úrbium
Major Bethlem, cui cóntigit
Ducem salútis cœlitus
Incorporátum gígnere.

Quem stella, quæ solis rotam
Vincit decóre ac lúmine,
Venísse terris núntiat
Cum carne terréstri Deum.

Vidére postquam illum Magi,
Eóa promunt múnera;
Stratique votis ófferunt
Thus, myrrham, et aurum régium.

Regem Deúmque annúntiant
Thesáurus, et fragrans odor
Thuris Sabæi, ac myrrheus
Pulvis sepúlchrum prædocet.

Jesu, tibi sit glória.
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Adoráte Deum, allelúja.
℟. Omnes Angeli ejus, allel.

Ad Benedictus, Ant.

Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúja.

Oratio.

Deus; qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut, qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam, ℟. br. Christe Fili Dei vivi. ℣. Qui apparuísti hódie.

Et sic dicit. per totam Oct.

Ad Tertiam, Ant.

Venit lumen tuum.

Capit. Surge, ut sup.

℟. br. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, * Allelúja, allelúja. Reges. ℣. Reges Arabum, et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Reges Tharsis.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Ad Sextam, Ant.

Apértis thesáuris suis.

Capitulum. *Isaiæ* 60.

Leva in circúitu óculos tuos, et vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: filii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent.

℟. br Omnes de Saba vénient, * Allelúja, allelúja. Omnes.

℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Omnes. ℣. Adoráte Dóminum, allelúja. ℟. In aula sancta ejus, allelúja.

Ad Nonam, Ant.

Stella ista.

Capitulum. *Isaiæ* 60.
OMNES de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem D.ni annuntiántes.
℟. br. Adoráte Dóminum, * Allelúja, allelúja. Adoráte.
℣. In aula sancta ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Adoráte Dóminum. ℣. Adorate Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.
Ad Vesperas Ant. et Capitulum de Laudibus.
Psalmi de Dominica. 124.
Et sic dicitur per totam Octavam. Hymnus.

CRUDELIS Heródes, Deum
Regem venire quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœléstia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes præviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum faténtur múnere.
Lavácra puri gúrgitis
Cœléstis Agnus áttigit:
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ:
Aquæ rubéscunt hydriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda oríginem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus.
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.
℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent.
℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.
Ad Magnificat, Ant.
Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúja.
Si Epiphania venerit in Sabbato, in ii. Vesperis fit commem. Dominicæ infra Octavam, Ant. Remánsit. ℣. Omnes de Saba. Oratio. Vota, quæsumus, ut infra. 300.
Infra Oct. Epiphaniæ si occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transfertur post Octavam, nisi fuerit Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, vel Dedicatio ejusdem, ut dicitur in Rubrica de Octavis: de Simplicibus vero fit commem.
Ad Matutinum, ℣. Dómine lábia mea. Invitatorium et Hymnus ut supra in Rubrica Festi ponitur 275. Reliqua omnia ut in die Festi, præter Lectiones, et Ant. ad Benedictus, et Magnificat, quæ singulis diebus habentur propriæ, ut sequitur.
De Dominica infra Octavam in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut infra ordinatur. 300. Et in ea ponitur Epistola prima ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epistola ad Romanos.
Post Dominicam vero continuantur dies Octavæ eodem numero, quo notantur, perinde ac si Dominica non intercessisset. Exempli gratia: Si Dominica venerit in tertia die infra Octavam, prima die

post Dominicam Lectiones ii. et iii. Nocturni, et Ant. ad Benedictus, et Magnificat, dicentur de tertia die infra Octavam, et sic deinceps de aliis. Lectiones tamen I. Nocturni de Epistola ad Romanos omittuntur, et pro iis sumuntur de Epistola prima ad Corinthios, quæ sequuntur post Dominicam; et de ea legitur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

SECUNDA DIE
Infra Octavam Epiphaniæ.
In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.
Lectio i. *Cap.* 9.

VERITATEM dico in Christo, non méntior, testimónium mihi perhibénte consciéntia mea in Spíritu sancto: quóniam tristítia mihi magna est, et contínuus dolor cordi meo. Optábam enim ego ipse anáthema esse a Christo pro frátribus meis, qui sunt cognáti mei secúndum carnem, qui sunt Israelítæ, quorum adóptio est filiórum, et glória, et testaméntum, et legislátio, et obséquium, et promíssa: quorum patres, et ex quibus est Christus secúndum carnem, qui est super ómnia Deus benedíctus in sæcula. Amen.

℟. Tria sunt. 277. Lectio ii.

NON autem quod excíderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ: neque qui semen sunt Abrahæ omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen: id est, non qui fílii carnis, hi fílii Dei: sed qui fílii sunt promissiónis, æstimántur in sémine. Promissiónis enim verbum hoc est: Secúndum hoc tempus véniam: et erit Saræ fílius. Non solum autem illa: sed et Rebécca ex uno concúbitu habens, Isaac patris nostri.

℟. In colúmbæ. 278. Lect. iii.

CUM enim nondum nati fuíssent, aut áliquid boni egíssent, aut mali, (ut secúndum electiónem propósitum Dei manéret) non ex opéribus, sed ex vocánte dictum est ei: Quia major sérviet minóri, sicut scriptum est: Jacob diléxi, Esau autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? numquid iníquitas apud Deum? Absit. Móysi enim dicit: Miserébor cujus miséreor: et misericórdiam præstábo cujus miserébor. Igitur non voléntis, neque curréntis, sed miseréntis est Dei.

℟. Reges Tharsis. 278.

In secundo Nocturno.
Sermo S. Augustíni Episc.
Lectio iv.
Serm. 2. *de Epiph. qui est* 30. *de Tempore.*

AD partum Vírginis adorándum Magi ab Oriénte venérunt. Hunc diem hódie celebrámus: huic débitum solemnitáti sermónem persólvimus. Illis dies iste primus illúxit, anniversária nobis festivitáte rédiit. Illi erant pri-

nítiæ Géntium, nos pŏpulus Géntium. Nobis hoc lingua nuntiávit Apostolórum, stella illis tamquam lingua cœlórum, et nobis iídem Apóstoli, tamquam álii cœli, enarravérunt glóriam Dei.

℟. Illumináre. 281. Lectio v.

Magnum sacraméntum! in præsépio jacébat, et Magos ab Oriénte ducébat: abscondebátur in stábulo, et agnoscebátur in cœlo: ut ágnitus in cœlo manifestarétur in stábulo, et appellarétur Epiphanía dies iste, quod Latíne manifestátio dici potest: simul ejus celsitúdinem humilitatémque commendans, ut qui in apérto cœlo signis sidéreis monstrabátur magnus, in angústo diversório quæsítus invenirétur inválidus, infantílibus in membris natus, infantilibúsque pannis involútus, adorarétur a Magis, timerétur a malis.

℟. Omnes de Saba. 281.

Lectio vi.

Timuit enim eum rex Heródes, eísdem sibi Magis nuntiántibus, cum adhuc quærerent párvulum, quem cognóverant cælo teste jam natum. Quid erit tribúnal judicántis, quando supérbos reges cunábula terrébant infántis? Quanto consúltius reges, non, sicut Heródes, interfícere quærant, sed, sicut Magi, pŏtius adoráre delecténtur, jam præsértim eum, qui et ipsam mortem, quam cupiébat inimícus inférre, étiam pro ipsis inimícis ab inimícis sustínuit, eámque in suo córpore occísus occídit. Pie tímeant reges ad Patris déxteram jam sedéntem, quem rex ímpius tímuit adhuc matris úbera lambéntem.

℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homília S. Gregórii Papæ.

Hom. 10. *in Evangelia.*

Nativitate Regis nostri cógnita, Heródes ad cállida arguménta convértitur: et ne terréno regno privarétur, renuntiári sibi ubi puer inveniátur, póstulat. Adoráre eum velle se símulat, ut hunc, si inveníri possit, extínguat. Sed quanta est humána malítia contra consílium divinitátis? Scriptum quippe est: Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea, quæ appáruit stella, Magos perdúcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt: et ne redíre ad Heródem débeant, in somnis admonéntur. Sicque fit, ut Jesum, quem quærit Heródes, inveníre non

possit. Cujus persóna qui álii, quam hypócritæ designántur, qui dum ficte quærunt, invenire Dóminum nunquam meréntur?

Stella, quam. 284. Lect. viii.

Sed inter hæc sciéndum, quod Priscillianistæ hærétici nasci unumquémque hóminem sub constitutiónibus stellárum putant: et hoc in adjutórium sui erróris assúmunt, quod nova stella éxiit cum Dóminus in carne appáruit: cujus fuísse fatum eámdem, quæ appáruit, stellam putant. Sed si Evangélii verba pensámus, quibus de eádem stella dicitur: Usque dum véniens staret supra, ubi erat puer: dum non puer ad stellam, sed stella ad púerum cucúrrit: si dici líceat, non stella fatum púeri, sed fatum stellæ is, qui appáruit, puer fuit. ℟. Vidéntes stellam. 285. Lectio ix.

Sed a fidélium córdibus absit, ut áliquid esse fatum dicant. Vitam quippe hóminum solus hic Cónditor, qui creávit, admínistrat. Neque enim propter stellas homo, sed stellæ propter hóminem factæ sunt: et si stella fatum hóminis dicitur, ipsis suis ministériis subésse homo perhibétur. Certe cum Jacob de útero egrédiens, prióris fratris plantam teneret manu, prior perfécte nequáquam égredi pótuit, nisi súbsequens inchoásset: et tamen cum uno témpore, eodémque momento utrúmque mater fúderit, non una utriúsque vitæ quálitas fuit. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant.

Ab Oriénte * venérunt Magi in Béthlehem adoráre Dóminum: et apértis thesáuris suis, pretiósa múnera obtulérunt: aurum, sicut Regi magno: thus, sicut Deo vero: myrrham sepultúræ ejus, all.

Ad Magnificat, Ant. Vidéntes stellam Magi, * gavísi sunt gáudio magno: et intrántes domum, obtulérunt Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

TERTIA DIE

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap. 12.*

Obsecro ítaque vos, fratres, per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic sæculo, sed reformámini in novitáte sensus vestri: ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, et benéplacens, et perfécta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem: et unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei.

℟. Tria sunt. 277. Lectio ii.

Sicut enim in uno córpore multa membra habémus,

ómnia autem membra non eúmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter altérius membra. Habéntes autem donatiónes secúndum grátiam, quæ data est nobis, differéntes: sive prophetíam secúndum ratiónem fidei, sive ministérium in ministrándo, sive qui docet in doctrína, qui exhortátur in exhortándo, qui tríbuit in simplicitáte, qui præest in sollicitúdine, qui miserétur in hilaritáte.

℟. In colúmbæ. 278. Lect. iii.

Dilectio sine simulatióne. Odiéntes malum, adhæréntes bono: Charitáte fraternitátis ínvicem diligéntes: Honóre ínvicem præveniéntes: Sollicitúdine non pigri: Spíritu ferventes: Dómino serviéntes: Spe gaudéntes: In tribulatióne patiéntes: Oratióni instántes: Necessitátibus sanctórum communicántes: Hospitalitátem sectántes. Benedícite persequéntibus vos: benedícite, et nolite maledícere. Gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus: Idípsum ínvicem sentiéntes: Non alta sapiéntes, sed humílibus consentiéntes.

℟. Reges Tharsis. 278.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Episcopi. Lectio iv.

Serm. 2. de Epiphania.

Cum tam multi jam nati, atque defúncti essent reges Judæórum, numquid quemquam eórum adorándum Magi quæsiérunt? Non, quia nec quemquam eórum cœlo loquénte didicérunt. Verúmtamen quod prætereúndum non est, hæc Magórum illuminátio magnum testimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum isti requirébant, quem illi in sua non agnoscébant.

℟. Illumináre. 281. Lect. v.

Apud eos isti infántem invenérunt, quem illi apud se negavérunt. In his terris de longínquo isti et peregríni, púerum Christum nondum verba proméntem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula faciéntem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum adoravérunt, illi in magnis factis nec tamquam hómini pepercérunt: quasi plus fúerit vidére novam stellam in ejus nativitáte fulgéntem, quam solem ejus in morte lugéntem.

℟. Omnes de Saba. 281.

Lectio vi.

Jam vero quod éadem stella, quæ Magos perdúxit ad locum, ubi erat cum Matre Vírgine Deus infans, quæ útique póterat eos ad ipsam perdúcere civitátem, se tamen subtráxit, nec eis prorsus appáruit, donec de civitáte, in qua Christus nascerétur, iidem ipsi interrogaréntur Judæi, et ipsi eam secúndum divínæ Scriptúræ te-

stimónium nomináreut, ipsi dicerent: In Béthlehem Judæ. Sic enim scriptum est: Et tu Béthlehem terra Juda, non es mínima in princípibus Juda: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israel. Quid áliud hic significávit divína providéntia, nisi apud Judæos solas divínas litteras remansúras, quibus Gentes instrueréntur, illi excæcaréntur.

℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homília S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 40. *in Evang.*

Magi vero aurum, thus, et myrrham déferunt. Aurum quippe Regi congruit, thus vero in Dei sacrifícium pónitur, myrrha autem mortuórum córpora condiúntur. Eum ergo Magi, quem adórant, étiam mysticis munéribus prædicant: auro Regem, thure Deum, myrrha mortálem. Sunt vero nonnúlli hærétici, qui hunc Deum credunt, sed ubíque regnáre nequáquam credunt. Hi profécto ei thus ófferunt, sed offérre étiam aurum nolunt. Et sunt nonnúlli, qui hu Regem exístimant, sed Deu negant. Hi vidélicet ei auru ófferunt, sed offérre thus n lunt. ℟. Stella, quam. 284

Lectio viii.

Et sunt nonnúlli, qui hu et Deum et Regem fatē tur, sed assumpsísse carne mortálem negant. Hi nim rum ei aurum et thus óff runt, sed offérre myrrha assúmptæ mortalitátis n lunt. Nos ítaque nato Dón no offerámus aurum: ut hu ubíque regnáre fateámur: feráumus thus, ut credámu quod is, qui in témpore a páruit, Deus ante témpo éxtitit: offerámus myrrha ut eum, quem crédimus sua divinitáte impassíbile credámus étiam in nost fuísse carne mortálem.

℟. Vidéntes stellam. 285.

Lectio ix.

Quamvis in auro, thure, myrrha intélligi et áli potest. Auro namque sapi tia designátur, Salomóne testánte, qui ait: Thesáu desiderábilis requiéscit in sapiéntis. Thure autem q Deo incénditur, virtus o tiónis exprímitur: Psalmí testánte, qui dicit: Dirigá orátio mea sicut incénsun conspéctu tuo. Per myrrh vero carnis nostræ mort cátio figurátur. Unde san Ecclésia de suis operáriis que ad mortem pro Deo c tántibus dicit: Manus n

distillavérunt myrrham.
Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant.

Tria sunt múnera,* quæ obtulérunt Magi Dómino, aurum, thus, et myrrham, Filio Dei, Regi magno, allelúja.

Ad Magníficat, Ant.

Lux de luce* apparuisti, Christe, cui Magi múnera ófferunt, allelúja, allelúja, allel.

QUARTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 13.

Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit: Non est enim potéstas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinátæ sunt. Itaque qui resístit potestáti, Dei ordinatióni resístit. Qui autem resístunt, ipsi sibi damnatiónem acquírunt: nam príncipes non sunt timóri boni óperis, sed mali. Vis autem non timére potestátem? bonum fac, et habébis laudem ex illa: Dei enim miníster est tibi in bonum.

℟. Tria sunt. 277. Lectio ii.

Si autem malum féceris, time: non enim sine causa gládium portat. Dei enim miníster est: vindex in iram ei, qui malum agit. Ideo necessitáte súbditi estóte, non solum propter iram, sed étiam propter consciéntiam. Ideo enim et tribúta præstátis: minístri enim Dei sunt, in hoc ipsum serviéntes. Réddite ergo ómnibus débita: cui tribútum, tribútum: cui vectígal, vectígal: cui timórem, timórem: cui honórem, honórem. ℟. In colúmbæ. 278.

Lectio iii.

Némini quidquam debeátis, nisi ut ínvicem diligátis: qui enim díligit próximum, legem implévit. Nam, Non adulterábis, Non occídes, Non furáberis, Non falsum testimónium dices, Non concupísces: et si quod est áliud mandátum, in hoc verbo instaurátur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Diléctio próximi malum non operátur. Plenitúdo ergo legis est diléctio.

℟. Reges Tharsis. 278.

In secúndo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. *de Epiphania.*

Celebráto próximo die, quo intemeráta virgínitas humáni géneris édidit Salvatórem, Epiphaníæ nobis, dilectíssimi, veneránda festívitas dat perseverántiam gaudiórum: ut inter cognatárum solemnitátum vicína sacraménta, exultatiónis vigor, et fervor fídei non tepéscat. Ad ómnium enim hóminum spectat salútem, quod infántia mediatóris Dei et hóminum, jam univérso declarabátur mundo, cum adhuc exíguo detinerétur oppídulo.

℟. Illumináre. 281. Lect. v.

Quamvis enim Israelíticam gentem, et ipsíus gentis unam famíliam delegísset, de

qua natúram univérsæ humanitátis assúmeret; nóluit tamen intra matérnæ habitatiónis angústias ortus sui latére primórdia: sed mox ab ómnibus vóluit agnósci, qui dignátus est ómnibus nasci. Tribus ígitur Magis in regióne Oriéntis stella novæ claritátis appáruit, quæ illústrior céteris pulchriórque sidéribus, fácile in se intuéntium óculos animósque convérteret: ut conféstim advertérétur non esse otiósum, quod tam insólitum videbátur. ℟. Omnes de Saba. 281. Lect. vi.

Dedit ergo aspiciéntibus intelléctum, qui præstitit signum: et quod fecit intélligi, fecit inquíri: et se inveniéndum óbtulit requisítus. Sequúntur tres viri supérni lúminis ductum, et prævii fulgóris indícium inténta contemplatióne comitántes, ad agnitiónem veritátis, grátiæ splendóre ducúntur, qui humáno sensu significátum sibi Regis ortum æstimavérunt in civitáte régia esse quæréndum. Sed qui servi suscéperat formam, et non judicáre vénerat, sed judicári, Béthlehem prælégit nativitáti, Jerosólymam passióni.

℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilia S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 10. *in Evang.*

Magnum vero nobis áliquid Magi ínnuunt, quod in regiónem suam per áliam viam revertúntur. In eo namque quod admóniti fáciunt, nobis profécto insínuant, quid faciámus. Régio quippe nostra paradísus est: ad quam, Jesu cógnito, redíre per viam, qua vénimus, prohibémur. A regióne étenim nostra superbiéndo, inobediéndo, visibília sequéndo, cibum vétitum gustándo discéssimus: sed ad eam necésse est, ut flendo, obediéndo, visibília contemnéndo, atque appetítum carnis refrænándo redeámus. ℟. Stella. 284. Lect. viii.

Per áliam ergo viam ad regiónem nostram regrédimur: quóniam qui a paradísi gáudiis per delectaménta discéssimus, ad hæc per laménta revocámur. Unde necésse est, fratres charíssimi, ut semper páviди, sempérque suspécti, ponámus ante óculos cordis, hinc culpas óperis, illinc judícium extrémæ districtiónis. Pensémus, quam distríctus judex véniat, qui judícium minátur, et latet: terróres peccatóribus inténtat, et tamen adhuc sústinet: et idcírco veníre cítius dif-

fert, ut minus invéniat quod condémnet. ℟. Vidéntes stellam. 285. Lectio ix.

Puniamus flétibus culpas, et cum Psalmístæ voce, præveniámus fáciem ejus in confessióne. Voluptátum nos ergo faliácia nulla decípiat, nulla vana lætítia sedúcat. In próximo namque est judex, qui dixit: Væ vobis, qui ridétis nunc: quia lugébitis et flébitis. Hinc enim Salomon ait: Risus dolóri miscébitur: et, Extréma gáudii luctus óccupat. Hinc íterum dicit: Risum deputávi errórem, et gáudio dixi: quid frustra decíperis? Hinc rursus ait: Cor sapiéntium ubi tristítia est: et cor stultórum ubi lætítia. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant. Vídimus stellam * ejus in Oriénte, et vénimus cum munéribus adoráre Dóminum.

Ad Magnificat, Ant. Interrogábat * Magos Heródes: Quod signum vidístis super natum Regem? Stellam vídimus fulgéntem, cujus splendor illúminat mundum.

QUINTA DIE.

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romános.

Lectio i. Cap. 14.

Infirmum autem in fide assúmite, non in disceptatiónibus cogitatiónum. Alius enim credit se manducáre ómnia: qui autem infirmus est, olus mandúcet. Is qui mandúcat, non manducántem non spernat: et qui non mandúcat, manducántem non júdicet: Deus enim illum assúmpsit. Tu quis es, qui júdicas aliénum servum? Dómino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens est enim Deus statúere illum. ℟. Tria sunt. 277. Lectio ii.

Nam álius júdicat diem inter diem: álius autem júdicat omnem diem: unusquisque in suo sensu abúndet. Qui sapit diem, Dómino sapit. Et qui mandúcat, Dómino mandúcat: grátias enim agit Deo. Et qui non mandúcat, Dómino non mandúcat, et grátias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi vivit, et nemo sibi móritur. Sive enim vívimus, Dómino vívimus, sive mórimur, Dómino mórimur. Sive ergo vívimus, sive mórimur, Dómini sumus. ℟. In colúmbæ. 278. Lectio iii.

In hoc enim Christus mórtuus est, et resurréxit: ut et mortuórum, et vivórum dominétur. Tu autem quid júdicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? omnes enim stábimus ante tribúnal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dóminus, quóniam mihi flectétur omne genu: et omnis lingua confitébitur Deo. Itaque unusquisque nostrum pro se ratiónem reddet Deo. Non ergo ámplius ínvicem judicémus. ℟. Reges. 278.

In secundo Nocturno

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio iv. *Hom. 1. de Epiph.*

In hac, dilectíssimi, celebritáte, sicut relátu patérnæ traditiónis instrúimur, multíplici nobis est festivitáte lætándum. Ferunt enim, hódie Christum Dóminum nostrum vel stella duce a Géntibus adorátum; vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertísse; vel suscépto a Joánne baptísmate, consecrásse fluénta Jordánis, suúmque simul purificásse Baptístam. ℟. Illumináre. 281.

Lectio v.

Sed quid potíssimum præsénti hoc factum sit die, nóverit ipse qui fecit: nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud est, factum esse pro nobis. Nam quod eum fulgentióris stellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum géntibus spes data est adorándi. Quod aquæ novo sunt órdine in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est sacraméntum. Quod autem baptizátus est Agnus Dei, regenerántis baptísmi salutáre nobis munus est dedicátum. ℟. Omnes de Saba. 281.

Lectio vi.

Oportet ítaque nos, fratres, ad honórem Salvatóris nostri, cujus Nativitátem débita nuper cum exultatióne transégimus, omni cum devotióne étiam hunc virtútum ejus celebráre natálem. Et quam recte tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicántur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei sub nómine confitémur. Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus Redémptor noster óculis se vóluit reveláre mortálium, quátenus invisíbilis ejus divínitas, quæ latébat in hómine, in ópere non latéret. ℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 2.*

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comm. in cap. 2. Matth.

Vidimus enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusiónem Judæórum, ut nativitátem Christi a Géntibus discerent, óritur in Oriénte stella; quam futúram Bálaam, cujus successóres erant, vaticínio nóverant. Lege Numerórum librum. Deferúntur autem Magi stellæ indício in Judæam, ut sacerdótes a Magis interrogáti, ubi Christus nascerétur, inexcusábiles fíerent de advéntu ejus. ℟. Stella, quam. 284.

Lectio viii.

At illi dixérunt ei: In Béthlehem Judææ. Librariórum hic error est. Putámus enim ab Evangelista primum éditum, sicut in ipso Hebráico légimus, Judæ, non Judææ. Quæ est enim aliárum géntium Béthlehem, ut ad distinctiónem ejus hic Judææ ponerétur? Judæ autem idcirco scribitur, quia est et ália Béthlehem in Galilæa. Lege librum Jesu filii Nave. Dénique et in ipso testimónio, quod de Michææ prophetia sumptum est, ita habétur: Et tu Béthlehem terra Juda. ℟. Vidéntes. 285.

Lectio ix.

Et apértis thesáuris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. Pulchérrime múnerum sacraménta Juvéncus présbyter uno versículo comprehéndit: Thus, aurum, myrrham, Regíque, hominique, Deóque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redírent ad Heródem, per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam. Qui múnera obtúlerant Dómino, consequénter respónsum accípiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum: ut meritórum Joseph privilégium demonstrarétur. Revertúntur autem per áliam viam: quia infidelitáti miscéndi non erant Judæórum.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant.

Omnes natiónes * vénient a longe, portántes múnera sua, allelúja.

Ad Magníficat, Ant.

Omnes de Saba vénient, * aurum et thus deferéntes, allelúja, allelúja.

SEXTA DIE

In primo Nocturno.

De Epistola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 15.

Debemus autem nos firmióres imbecillitátes infirmórum sustinére, et non nobis placére. Unusquisque vestrum próximo suo pláceat in bonum, ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus. ℟. Tria sunt. 277.

Lectio ii.

Deus autem patiéntiæ et solátii, det vobis idipsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ínvicem, sicut et Christus suscépit vos in honórem Dei. Dico enim Christum Jesum ministrum fuísse circumcisiónis propter veritátem Dei, ad confirmándas promissiónes patrum:

Gentes autem super misericórdia honoráre Deum, sicut scriptum est: Proptérea confitébor tibi in Géntibus, Dómine, et nómini tuo cantábo. Et íterum dicit: Lætámini Gentes cum plebe ejus. Et íterum: Laudáte omnes Gentes Dóminum, et magnificáte eum omnes pópuli.

℟. In columbæ. 278 Lect. iii.

Et rursus Isaías ait: Erit radix Jesse, et qui exúrget régere Gentes, in eum Gentes sperábunt. Deus autem spei répleat vos omni gáudio et pace in credéndo: ut abundétis in spe, et virtúte Spíritus sancti. Certus sum autem, fratres mei, et ego ipse de vobis, quóniam et ipsi pleni estis dilectióne, repléti omni sciéntia, ita ut possitis altérutrum monére. Audácius autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in memóriam vos redúcens: propter grátiam, quæ data est mihi a Deo, ut sim miníster Christi Jesu in Géntibus: sanctíficans Evangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, et sanctificáta in Spíritu sancto.

℟. Reges Tharsis. 278.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Episc.

Lectio iv.

Ex Ser. 5. qui est de Ep. sub in.

Ipse Deus, qui sibi in vétери testaménto primítias offérri mandávit, homo natus, Géntium primítias suo cúltui dedicávit. Pastóres fuérunt primítiæ Judæórum: Magi facti sunt primítiæ Géntium. Illi de próximo addúcti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, inquiunt, qui natus est Rex Judæórum? De Heróde rege Judæórum filii jam fúerant nati. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversório. Archeláus natus, est in lecto argénteo pósitus; Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocátus: et tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversório quæritur: ille a Magis nullátenus nominátur, iste invéntus supplíciter adorátur.

℟. Illumináre. 281. Lect. v.

Quis est iste Rex Judæórum? Pauper et dives, húmilis et sublímis. Quis est iste Rex Judæórum, qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus? parvus in præsépio, imménsus in cœlo: vilis in pannis, pretiósus in stellis. Quid est quod sic turbáris, Heródes? Rex iste, qui natus est, non venit reges pugnándo superáre, sed moriéndo mirabíliter subjugáre. Nec ídeo natus est, ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occísus. ℟. Omnes de Saba. 281.

Lectio vi.

Puer iste, qui nunc a Magis dícitur Rex Judæó-

rum, idem Creátor est, et Dóminus Angelórum. Quaprópter cujus times infántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicántis. Noli eum timére regni tui successórem, sed time infidelitátis tuæ, justíssimum damnatórem. Ite, inquit, et renuntiáte mihi, ut et ego véniens adórem eum. O callíditas ficta, o incredúlitas ímpia, o nequítia fraudulénta! Sanguis innocéntium, quem crudéliter effudísti, attestátur, quid de hoc púero voluísti. ℟. Magi venient. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 2.

CUM natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Episc

Lib.2.in c. 2.Lucæ post init.

QUÆ sunt ista veræ fidei múnera? Aurum Regi, thus Deo, myrrha defúncto. Alíud enim Regis insígne, áliud divínæ sacraméntum potestátis, áliud honor est sepultúræ, quæ non corrúmpat corpus mórtui, sed resérvet. Nos quoque, qui hæc audímus, et légimus, de thesáuris nostris tália, fratres, múnera proferámus. Habémus enim thesáurum in vasis fictílibus. Si igitur in teipso quod es, non ex te debes æstimáre, sed ex Christo: quanto magis in Christo non tua debes æstimáre, sed Christi? ℟. Stella quam. 284.

Lectio viii.

ERGO Magi de thesáuris suis ófferunt múnera. Vultis scire quam bonum méritum hábeant? Stella ab his vidétur; et ubi Heródes est, non vidétur: ubi Christus est, rursus vidétur; et viam demónstrat. Ergo stella hæc via est, et via Christus: quia secúndum incarnatiónis mystérium Christus est stella. Oriétur enim stella ex Jacob, et exúrget homo ex Israel. Dénique ubi Christus et stella est. Ipse enim est stella spléndida, et matutína. Sua ígitur ipse luce se signat. ℟. Vidéntes. 285.

Lectio ix.

ACCIPE áliud documéntum. Alia venérunt via Magi, ália rédeunt. Qui enim Christum víderant, Christum intelléxerant, melióres útique, quam vénerant, revertúntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ ducit ad intéritum, ália quæ ducit ad regnum Illa peccatórum est, quæ ducit ad Heródem: hæc Christus est, qua redítur ad pátriam. Hic enim temporális est incolátus, sicut scriptum est: Multum íncola facta est ánima mea. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant.
Vénient ad te, * qui detrahébant tibi, et adorábunt vestígia pedum tuórum.

Ad Magnificat, Ant.
Admóniti Magi * in somnis, per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam.

SABBATO

Inf. Oct. Epiph. Ad Vesp.
Capitulum. *Rom.* 12.

FRATRES, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus. **Crudelis Heródes.**
℣. **Reges Tharsis.** 287.

Ad Magnificat, Ant.
Remánsit puer Jesus * in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos. Oratio.

VOTA, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, vídeant, et ad impléndа quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Epiphaniæ per Antiphonam, quæ occurrit secundum ordinem dierum infra Octavam.

℣. **Omnes de Saba vénient, allelúja.** ℟. **Aurum et thus deferéntes, allelúja.**

Nisi dicta sit Ant. **Omnes de Saba vénient,** tunc enim legitur ℣. **Adoráte Deum, allelúja.** ℟. **Omnes Angeli ejus, allelúja.**

Oratio. **Deus, qui hodiérna.** 303.

DOMINICA

Infra Octav. Epiphaniæ.

Totum Officium dicitur de Epiph., præter Lect., Capitula, Antiphonas ad Benedictus, et ad Magnificat, et Orationem.

In i. Nocturno ponitur Epistola i. ad Corinthios, quæ inferius post Octavam habetur. 307. et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno prætermittuntur.

Quando Epiphania in Dominica venerit, Sabbáto sequenti fit Officium de Dominica, et Feria vi. Vesperæ a Capit. de Dominica cum commem. Octavæ.

In i. Noct. leguntur Lectiones de Epistola ad Romanos, ut infra. Epistola vero ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octav.

In primo Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. *Cap.* 16.

COMMENDO autem vobis Phœben sorórem nostram, quæ est in ministério Ecclésiæ, quæ est in Cenchris: ut eam suscipiátis in Dómino digne sanctis: et assistátis ei in quocúmque negótio vestri indigúerit: étenim ipsa quoque ástitit multis et mihi ipsi. Salutáte Priscam et Aquilam

adjutóres meos in Christo Jesu (qui pro ánima mea suas cervíces supposuérunt: quibus non solus ego grátias ago, sed et cunctæ ecclésiæ Géntium) et domésticam Ecclésiam eórum.

℟. Hódie. 277. Lectio ii.

Rogo autem vos, fratres, ut observétis eos, qui dissensiónes et offendícula præter doctrínam quam vos didicístis, fáciunt; et declináte ab illis. Hujuscémodi enim Christo Dómino nostro non sérviunt, sed suo ventri: et per dulces sermónes, et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim obediéntia in omnem locum divulgáta est. Gáudeo igitur in vobis. Sed volo vos sapiéntes esse in bono, et símplices in malo.

℟. In colúmbæ. 278. Lect. iii.

Salutat vos Timótheus adjútor meus, et Lúcius, et Jason, et Sosípater cognáti mei. Salúto vos ego Tértius, qui scripsi epístolam, in Dómino. Salútat vos Cajus hospes meus, et univérsa Ecclésia. Salútat vos Erástus arcárius civitátis, et Quartus, frater. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Reges Tharsis. 278.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv. *Serm. 4. de Epiph.*

Justum et rationábile, dilectíssimi, veræ pietátis obséquium est, in diébus, qui divínæ ópera misericórdiæ protestántur, toto corde gaudére, et honorífice ea, quæ ad salútem nostram gesta sunt, celebráre, vocánte nos ad hanc devotiónem ipsa recurréntium témporum lege, quæ nobis post diem, in quo coætérnus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine est, brevi intervállo Epiphaníæ íntulit festum, ex apparitióne Dómini consecrátum.

℟. Illumináre. 281. Lectio v.

In quo fídei nostræ magnum præsídium providéntia divína constítuit: ut, dum solémni veneratióne recólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documénta probarétur veri hóminis in Christo orta natúra. Hoc enim est quod justíficat ímpios: hoc est, quod ex peccatóribus facit sanctos, si in uno eodémque Dómino nostro Jesu Christo et vera Déitas, et vera credátur humánitas: Déitas, qua ante ómnia sǽcula in forma Dei æquális est Patri: humánitas, qua novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini. ℟. Omnes de Saba. 281. Lectio vi.

Ad roborándam ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabátur erróres, ex magna gestum est divíni pietáte consílii, ut gens in longínqua Orientális plagæ regióne consístens, quæ spe-

ctandórum síderum arte pollébat, signum nati púeri, qui supra omnem Israel esset regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illustrióris appáruit, et intuéntium ánimos ita admiratióne sui splendóris implévit, ut nequáquam sibi crédérent negligéndum, quod tanto nuntiabátur indício.

℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2. *f*

Cum factus esset Jesus annórum duódecim, ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi, consummatísque diébus, cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epísc.

Lib. 2. *in c.* 2. *Lucæ, in fine.*

A duodécimo anno, ut légimus, Domínicæ súmitur disputatiónis exórdium. Hic enim prædicándæ fidei evangelizántium númerus debebátur. Nec otióse immemor suórum secúndum carnem paréntum, qui secúndum carnem útique sapiéntia Dei implebátur et grátia, post tríduum reperítur in templo: ut esset indício, quia post tríduum triumphális illíus passiónis, in sede cœlésti, et honóre divíno, fidei nostræ se suscitátus offérret, qui mórtuus credebátur.

℟. Stella, quam. 284.

Lectio viii.

Quid est quod me quærebátis? Duæ sunt in Christo generatiónes: una est patérna, matérna áltera. Patérna illa divínior; matérna vero, quæ in nostrum labórem usúmque descéndit. Et ídeo quæ supra natúram, supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium mater impéllit, hic mater argúitur, quia adhuc quæ humána sunt, éxigat. Sed cum hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére dicátur: vides matrem didicísse a Fílio, ne exígeret a validióre ministérium, quæ stupébat in junióre miráculum. ℟. Vidéntes stellam. 285. Lectio ix.

Et venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi offícium pietátis impléret? Et mirámur, si Patri defert, qui súbditur matri? Non útique infirmitátis, sed pietátis ista subjéctio est: attóllat licet sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cum dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Fílium dicat, qui potest habére majórem: ut aliénis auxíliis ásserat eum qui

míttitur, indigére. Numquid et humáno egébat auxílio, ut matérno servíret império? Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ante lucíferum génitus, * et ante sæcula, Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Venit lumen tuum,* Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est: et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúja.

3. Apértis thesáuris suis, * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

4. María et flúmina * benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dómino, allelúja.

5. Stella ista,* sicut flamma corúscat, et Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. *Rom.* 12.

Fratres, Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus. O sola magnárum, ut 286.

℣. Adoráte Deum, allelúja.
℟. Omnes Angeli ejus, allel.

Ad Benedictus, Ant.

Remánsit puer Jesus * in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos. Oratio.

Vota, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, vídeant; et ad impléndа quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio de Epiphania, Ant. Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto vino, lætántur convívæ, allelúja. ℣. Omnes de Saba vénient, allelúja.
℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja. Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut, qui jam te ex fide cognóvimus: usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Tertiam, Ant.

Venit lumen tuum.

Capitulum. Fratres, Obsecro, ut supra.

℟. br. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera, ófferent, * Allelúja, allelúja. Reges. ℣. Reges Arabum, et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Reges Tharsis.
℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Ad Sextam, Ant. Apértis

thesáuris suis.

Capitulum. *Rom.* 12.

Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem.

℟. br. Omnes de Saba vénient, * Allelúja, allelúja. Omnes. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Omnes. ℣. Adoráte Dóminum, allelúja.
℟. In aula sancta ejus, allelúja.

Ad Nonam, Ant. Stella ista.

Capitulum. *Rom.* 12. *b*

Sicut enim in uno córpore multa membra habémus: ómnia autem membra non eúmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra, in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Adoráte Dóminum, * Allelúja, allelúja. Adoráte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Adoráte. ℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

Ad Vesp., Ant. et Capit. de Laudibus. Psalm. de Dominica. 124.

Hymnus. Crudélis Heródes.
℣. Reges Tharsis. 287.

Ad Magnificat, Ant.

Fili, quid fecísti nobis sic? * ego et pater tuus doléntes quærebámus te. Quid est quod me quærebátis? nesciebátis quia in iis, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse?

Et fit comm. de Epiphania, Ant. Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúja. ℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Oratio. Deus, qui hodiérna, ut 303.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die Octava, sed tantum in primis Vesperis diei Octavæ fit commemoratio pro secundis Vesperis Dominicæ infra Octavam de qua celebratum est Officium eo die, Ant. Fili quid fecísti. ℣. Omnes de Saba, qui Versus etiam dicitur, quando Octava Epiphaniæ venerit in Feria secunda pro commemorat. Dominicæ in primis Vesperis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA EPIPH.

Duplex.

In i. Vesperis omnia dicuntur sicut in i. Vesperis Epiphaniæ. 275, excepta Oratione, quæ dicitur ut sequit.

Oratio.

Deus cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit: præsta quæsumus; ut per eum, quem símilem nobis foris agnóvimus,

intus reformári mereámur. Qui tecum vivit.

Ad Matut., Invitat. Hymn., et Ps. ut inf. Octavam: cetera dicuntur sicut in die Epiph. præter Lectiones.

In i. Noct. leguntur Lect. de Epistola prima ad Corinthios, quæ occurrunt secundum superiorem Rubr. 300.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregórii Nazianz. Lectio iv. *Orat. in s. lumina.*

NON possum cohibére lætítiæ voluptátem, sed mente extóllor, et affícior: et própriæ pusillitátis oblítus, offícium magni Joánnis, immo pótius famulátum subíre conténdo, ac géstio: et licet non sim præcúrsor, de erémo tamen vénio. Christus ergo illuminátur, immo pótius fulgóre suo nos illúminat. Christus baptizátur, simul et nos descendámus, ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. Illumináre. 281. Lectio v.

JOANNES baptizat, et accédit Jesus, sanctíficans quidem et ipsum qui baptízat, præcípue tamen ut et véterem Adam sepéliat in aquis, et ante ómnia ut per hæc sanctificéntur aquæ Jordánis: ut sicut erat spíritus et caro, ita et his, qui baptizándi erant, in spíritu et aqua sanctificatiónis succéssio tradéretur. Non súscipit Baptísta, conténdit Jesus. Ego, inquit, opus hábeo a te baptizári. Lucérna dicit ad Solem, et vox lóquitur ad Verbum.

℟. Omnes de Saba. 281.

Lectio vi.

ASCENDIT Jesus de aqua, secum quodámmodo demérsum edúcens et élevans mundum: et vidit non dívidi cœlum, sed aperíri, quod sibi ac nobis post se aliquándo Adam ille conclúserat: sicut et ígneo gládio paradísus fúerat conclúsus. Spíritus sanctus testimónium pérhibet: simília namque sibi ipsa concúrrunt. De cœlo testimónium defértur: inde enim erat ille, cui testimónium perhibétur.

℟. Magi véniunt. 282.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 1. d*

IN illo témpore: Vidit Joánnes Jesum veniéntem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Episc. *Tract. 6. in Joan. ante med.*

ANTEQUAM veníret Dóminus ut baptizarétur a Joánne in Jordáne, nóverat eum illis vócibus, ubi ait: Tu ad me venis baptizári? ego a te débeo baptizári. Sed ecce Dóminum nóverat, nóverat Fílium Dei. Unde probámus quod jam nóverat, quia ipse baptizáret in Spíritu sancto? Antequam veníret ad flúvium, cum multi ad Joánnem cúrrerent baptizári, ait

illis: Ego quidem baptízo vos in aqua: qui autem post me venit, major me est: cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere: ipse vos baptizábit in Spíritu sancto, et igni. Jam et hoc nóverat. ℟. Stella, quam. 284. Lect. viii.

Quid ergo per colúmbam dídicit, ne mendax póstea inveniátur, (quod avértat a nobis Deus opinári) nisi quamdam proprietátem in Christo talem futúram, ut quamvis multi minístri baptizatúri essent, sive justi, sive injústi, non tribuerétur sánctitas baptísmi, nisi illi, super quem descéndit colúmba, de quo dictum est: Hic est qui baptízat in Spíritu sancto? Petrus baptízet, hic est qui báptizat: Paulus baptízet, hic est qui baptízat: Judas baptízet, hic est qui baptízat. Nam si pro diversitáte meritórum baptísma sanctum est: quia divérsa sunt mérita, divérsa erunt baptísmata: et tanto quisque áliquid mélius putátur accípere, quanto a melióre vidétur accepísse. ℟. Vidéntes stellam. 285. Lectio ix.

Ipsi sancti, (intellígite fratres) boni pertinéntes ad colúmbam, pertinéntes ad sortem civitátis illíus Jerúsalem, ipsi boni in Ecclésia, de quibus dicit Apóstolus: Novit Dóminus qui sunt ejus; diversárum gratiárum sunt, non omnes pária mérita habent. Sunt álii áliis sanctióres, sunt álii áliis melióres. Quare ergo si unus ab illo, verbi grátia, justo, sancto baptizétur, álius ab álio inferióris mériti apud Deum, inferióris gradus, inferióris continéntiæ, inferióris vitæ: unum tamen et par et æquále est quod accepérunt, nisi quia hic est, qui baptízat? Te Deum laudámus. 46.

Ad Laudes, et per Horas, et ad Vesp. omnia dicunt. sicut in die Epiphaniæ, excepta Oratione, quæ est Deus, cujus Unigénitus. 304.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Sabbato, in ii. Vesp. Octavæ fit commem. Dominicæ ii. post Epiphaniam. Quando autem Septuagesima venerit in prima Dominica post Octavam Epiphaniæ, tunc in primo Sabbato post Octavam, non impedito Festo ix. Lectionum, alioquin prima die post Octavam, fiat Officium de Feria in qua ponuntur ℟℟. i. Nocturni Dominicæ ii. post Epiphaniam, et tres Lectiones leguntur de Homilia ejusdem Dominicæ cum ejus Ant. ad Benedictus et Oratione. Festum vero Semiduplex in ea occurrens transfertur in primam diem similiter non impeditam.

DOM. I. POST EPIPHAN.

Quæ est infra Octavam.

In i. Noct. legitur Epistola prima ad Corinthios, secun-

dum super. Rubr. 300.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios. Lectio i. *Cap. 1.*

PAULUS vocátus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Sósthenes frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, sanctificátis in Christo Jesu vocátis sanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsórum, et nostro. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum et vox de cœlo facta est. Hic est Fílius meus.

Lectio ii.

GRATIAS ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu: quod in ómnibus dívites facti estis in illo, in omni verbo, et in omni sciéntia: sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi, qui et confirmábit vos usque in finem sine crímine, in die advéntus Dómini nostri Jesu Christi. Fidélis Deus per quem vocáti estis in societátem Fílii ejus Jesu Christi Dómini nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic.

Lectio iii.

OBSECRO autem vos fratres, per nomen Dómini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicátis omnes, et non sint in vobis schísmata: sitis autem perfécti in eódem sensu, et in eádem senténtia. Significátum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui sunt Chloes, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quod unusquísque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli: ego autem Apóllo: ego vero Cephæ: ego autem Christi. Divísus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nómine Pauli baptizáti estis?

℟. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum, et Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In ii. et iii. Nocturno leguntur Lectiones Dominicæ infra Octavam. 301.

Si vero dies Oct. venerit in Dom., dicunt. de die Oct. 305.

FERIA SECUNDA.

De Epistola prima ad Corínthios. Lectio i. *Cap.* 2.

Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, et timóre, et tremóre multo fui apud vos: et sermo meus, et prædicátio mea non in persuasibilibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritus et virtútis: ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

Lectio ii.

Sapiéntiam autem lóquimur inter perféctos: sapiéntiam vero non hujus sæculi, neque príncipum hujus sæculi, qui destruúntur: sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinávit Deus ante sæcula in glóriam nostram, quam nemo príncipum hujus sæculi cognóvit: si enim cognovissent, numquam Dóminum glóriæ crucifixíssent. Sed sicut scriptum est: Quod óculos non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis, qui díligunt illum. Lectio iii.

Nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum. Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profúnda Dei. Quis enim hóminum scit quæ sunt hóminis, nisi spíritus hóminis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt, nemo cognóvit, nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus, sed Spíritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ a Deo donáta sunt nobis: quæ et lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrína Spíritus, spirituálibus spirituália comparántes.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Corínthios. Lectio i. *Cap.* 5.

Omnino audítur inter vos fornicátio, et talis fornicátio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxórem patris sui áliquis hábeat. Et vos infláti estis: et non magis luctum habuístis, ut tollátur de médio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens córpore, præsens autem spíritu, jam judicávi ut præsens eum, qui sic operátus est, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, congregátis vobis et meo spíritu, cum virtúte Dómini nostri Jesu trádere hujúsmodi sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi. Lectio ii.

Non est bona gloriátio vestra. Nescítis quia módicum ferméntum totam massam corrúmpit? Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis no-

va conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequítiæ: sed in ázymis sinceritátis et veritátis. *Lectio iii.*

SCRIPSI vobis in epístola: Ne commisceámini fornicáriis. Non útique fornicáriis hujus mundi, aut aváris, aut rapácibus, aut idólis serviéntibus: alióquin debuerátis de hoc mundo exiísse. Nunc autem scripsi vobis, non commiscéri: si is, qui frater nominátur, est fornicátor, aut avárus, aut idólis sérviens, aut maledícus, aut ebriósus, aut rapax: cum hujúsmodi nec cibum súmere.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Corínthios. *Lectio i. Cap.* 6.

AUDET áliquis vestrum habens negótium advérsus álterum, judicári apud iníquos, et non apud sanctos? An nescítis quóniam sancti de hoc mundo judicábunt? Et si in vobis judicábitur mundus, indígni estis qui de mínimis judicétis? Nescítis quóniam ángelos judicábimus? quanto magis sæculária? Sæculária ígitur judícia si habuéritis: contemptíbiles qui sunt in Ecclésia, illos constitúite ad judicándum. Ad verecúndiam vestram dico. Sic non est inter vos sápiens quisquam, qui possit judicáre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judício conténdit: et hoc apud infidéles. *Lectio ii.*

JAM quidem omnino delíctum est in vobis, quod judícia habétis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, et fraudátis: et hoc frátribus. An nescítis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? Nolíte erráre: Neque fornicárii, neque idólis serviéntes, neque adúlteri, neque molles, neque masculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque maledíci, neque rapáces, regnum Dei possidébunt. Et hæc quidem fuístis: sed ablúti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. *Lectio iii.*

OMNIA mihi licent, sed non ómnia expédiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullíus rédigar potestáte. Esca ventri, et venter escis; Deus autem et hunc et has déstruet: corpus autem non fornicatióni, sed Dómino: et Dóminus córpori. Deus vero et Dóminum suscitávit: et nos suscitábit per virtútem suam. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrícis? Absit. An nescítis quó-

niam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiónem.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Corínthios. Lectio i. *Cap.* 7.

De quibus autem scripsístis mihi: Bonum est hómini mulíerem non tángere: propter fornicatiónem autem unusquísque suam uxórem hábeat, et unaquæque suum virum hábeat. Uxóri vir debitum reddat: simíliter autem et uxor viro. Múlier sui córporis potestátem non habet, sed vir: simíliter autem et vir sui córporis potestátem non habet, sed múlier. Lect ii.

Nolite fraudáre ínvicem, nisi forte ex consénsu ad tempus, ut vacétis oratióni: et íterum revertímini in idípsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secúndum indulgéntiam non secúndum impérium. Volo enim omnes vos esse sicut meipsum: sed unusquísque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius vero sic. Dico autem non nuptis, et víduis: bonum est illis si sic permáneant sicut et ego. Quod si non se cóntinent, nubant. Mélius est enim núbere, quam uri. Lectio iii.

Iis autem, qui matrimónio juncti sunt, præcípio non ego, sed Dóminus, uxórem a viro non discédere: quod si discésserit, manére innúptam, aut viro suo reconciliári. Et vir uxórem non dimíttat. Nam céteris ego dico, non Dóminus. Si quis frater uxórem habet infidélem, et hæc consénntit habitáre cum illo, non dimíttat illam. Et si qua múlier fidélis habet virum infidélem, et hic consénntit habitáre cum illa, non dimíttat virum: sanctificátus est enim vir infidélis per mulíerem fidélem, et sanctificáta est múlier infidélis per virum fidélem: alióquin filii vestri immúndi essent, nunc autem sancti sunt.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Corínthios. Lectio i. *Cap.* 13.

Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, charitátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens. Et si habúero prophetíam, et nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam: et si habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, charitátem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, et si tradídero corpus meum, ita ut árdeam, charitátem autem non habúero, nihil mihi prodest.

Lectio ii.

Charitas pátiens est, benígna est: Cháritas non

æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambitiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congáudet autem veritáti: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cháritas numquam éxcidit; sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus. Cum autem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est.

Lectio iii.

Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænígmate: tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognósco ex parte: tunc autem cognóscam sicut et cógnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.

SABBATO.

De Epistola prima ad Corinthios.

Lectio i. *Cap.* 16.

De colléctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinávi Ecclésiis Galátiæ, ita et vos fácite. Per unam sábbati unusquísque vestrum apud se sepónat, recóndens quod ei bene placúerit: ut non, cum vénero, tunc colléctæ fiant. Cum autem præsens fúero, quos probavéritis per epístolas, hos mittam perférre grátiam vestram in Jerúsalem. Quod si dignum fúerit ut et ego eam, mecum ibunt.

Lectio ii.

Veniam autem ad vos, cum Macedóniam pertransíero: nam Macedóniam pertransibo. Apud vos autem fórsitan manébo, vel étiam hiemábo: ut vos me deducátis quocúmque íero. Nolo enim vos modo in tránsitu vidére: spero enim me aliquántulum témporis manére apud vos, si Dóminus permíserit. Permanébo autem Ephesi usque ad Pentecósten. Ostium enim mihi apértum est magnum, et évidens: et adversárii multi.

Lectio iii.

Si autem vénerit Timótheus, vidéte ut sine timóre sit apud vos: opus enim Dómini operátur, sicut et ego. Ne quis ergo illum spernat: dedúcite autem illum in pace, ut véniat ad me expécto enim illum cum frátribus. De Apóllo autem fratre vobis notum fácio, quóniam multum rogávi eum ut veníret ad vos cum frátribus: et útique non fuit volúntas ut nunc veníret: véniet autem, cum ei vácuum fúerit. Vigiláte, state in fide, viríliter ágite, et confortámini. Omnia vestra in charitáte fiant.

SABBATO PRIMO
post Octav. Epiphaniæ.

Ad Vesp. omnia, præter Orationem, ut in Psalt. 141. quod servatur in aliis Sabbatis usque ad Septuag.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt comm. ibidem positæ in Psalt. 145.

DOM. II. POST EPIPH.

Omnia ut in Psalt. præter ea quæ hic sunt propria.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap. 1.*

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater, Ecclésiæ Dei, quæ est Corínthi, cum ómnibus sanctis qui sunt in univérsa Achája. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra: ut possímus et ipsi consolári eos qui in omni pressúra sunt, per exhortatiónem, qua exhortámur et ipsi a Deo. Quóniam sicut abúndant passiónes Christi in nobis: ita et per Christum abúndat consolátio nostra.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me:* Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

Lectio ii.

Sive autem tribulámur pro vestra exhortatióne et salúte, sive consolámur pro vestra consolatióne, sive exhortámur pro vestra exhortatióne et salúte, quæ operátur tolerántiam earúmdem passiónum, quas et nos pátimur: ut spes nostra firma sit pro vobis: sciéntes quod sicut sócii passiónum estis, sic éritis et consolatiónis. ℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est páuper, pupíllo tu eris adjútor. Quia tu.

Lectio iii.

Non enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne nostra, quæ facta est in Asia, quóniam supra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tæderet nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetípsis respónsum mortis habúimus, ut non simus fidéntes in nobis, sed in Deo, qui súscitat mórtuos: qui de

tantis perículis nos erípuit, et éruit: in quem sperámus quóniam et adhuc erípiet, adjuvántibus et vobis in oratióne pro nobis: ut ex multórum persónis, ejus quæ in nobis est donatiónis, per multos grátiæ agántur pro nobis.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea.
℣. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joánnis Chrysóstomi. Lectio iv.

Ex præf. in Epist. B. Pauli.

Beati Pauli Epistolárum lectiónem dum assídue auscúlto, perque hebdómadas síngulas bis sæpe, et ter et quater, quotiescúmque sanctórum Mártyrum memórias celebrámus, gáudio exúlto, tuba illa spirituáli pérfruens, et éxcitor, ac desidério incalésco, vocem mihi amícam agnóscens, et fere præséntem ipsum intuéri, et disseréntem audíre vídeor. Sed tamen dóleo, et moléste fero quod virum hunc non omnes, sicut par est, cognóscunt: verum ita illum nonnúlli ignórant, ut ne Epistolárum quidem ejus númerum plane sciant. Hoc vero non imperítia facit: sed quod nolint beáti hujus viri scripta assídue in mánibus habére.

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditátem meam mihi. Adimplébis. Lectio v.

Neque enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine scimus: sed quod erga hunc virum impénse affécti, ab illíus lectióne numquam discédimus: siquidem qui amant, ii plus quam céteri omnes eórum facta norunt quos amant, ut qui de iis ipsis sint sollíciti. Id quod beátus hic velúti osténdens, ad Philippénses ait: Sicut est mihi justum, ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eo quod hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne Evangélii.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum: ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et.

Lectio vi.

Quapropter si et vos quoque lectióni diligénter atténdere voluéritis, nihil aliud vobis erit requiréndum. Verax est enim Christi sermo dicéntis: Quærite, et inveniétis: pulsáte, et aperiétur vobis. Céterum, quandóquidem complúres ex iis, qui huc nobíscum convéniunt, et liberórum educatiónem, et uxó-

ris curam, et familiæ providéntiam suscepére, ob idque totos sese huic labóri dare non sústinent: at certe ipsi vos excitáte ad ea saltem capiénda, quæ álii collégerint, stúdii tantúmdem iis, quæ dicta fúerint, auscultándis, quantum pecúniis colligéndis impertiéntes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdii a vobis exígere, optábile tamen erit, si tantum saltem tribuátis.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 2.

In illo témpore: Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi. Vocátus est autem et Jesus, et discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tr. 9. *in Joann. post init.*

Quod Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam excépta mystica significatióne, confirmáre vóluit quod ipse fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóstolus, prohibéntes núbere, et dicéntes quod malum essent núptiæ, et quod diábolus eas fecísset: cum idem Dóminus dicat in Evangélio, interrogátus utrum líceat hómini dimíttere uxórem suam ex quálibet causa, non licére, excépta causa fornicatiónis. In qua responsióne, si meminístis, hoc ait: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erúbescam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Et qui bene erudíti sunt in fide cathólica, novérunt quod Deus fécerit núptias: et sicut conjúnctio a Deo, ita divórtium a diábolo sit. Sed proptérea in causa fornicatiónis licet uxórem dimíttere: quia ipsa esse uxor prior nóluit, quæ fidem conjugálem marito non servávit. Nec illæ, quæ virginitátem Deo vovent, quamquam ampliórem gradum honóris et sanctitátis in Ecclésia téneant, sine núptiis sunt: nam et ipsæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia, in quibus núptiis sponsus est Christus.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Hoc ℟. semper dicitur post viii. Lectionem ab hac Dominica usque ad Septuagesimam, in Dominicis tantum.

Lectio ix.

Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias, ut conjugális cástitas firmarétur, et ostenderétur sacraméntum nuptiárum: quia et illárum nuptiárum sponsus persónam Dómini figurábat, cui dictum est: Servásti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servávit usque adhuc, id est, Evangélium suum.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Laudes omnia ut in Psalterio. 17.

Ad Benedictus, Ant.

Núptiæ factæ sunt* in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum Maria matre sua. Orat.

Omnipotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui clementer exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt commemorationes ut supra in Vesperis Sabbati, 145.

Ad Horas et Vesp. omnia ut in Psalterio de Domin.

Ad Magnificat, Ant.

Deficiénte vino, * jussit Jesus impléri hydrias aqua, quæ in vinum convérsa est, allelúja.

Orat. Omnípotens, ut sup. Deinde fiunt commemor. ut supra in Vesp. Sabbati. 145.

Post Octavam Epiphaniæ usque ad Quadragesimam, quando occurrit fieri de Feria, fit Officium ut in Psalterio, exceptis iis quæ sunt propria. Oratio vero dicitur de Dominica præcedenti.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secúnda ad Corinthios.

Lectio i. Cap. 3.

Incipimus íterum nosmetípsos commendáre? aut numquid egémus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur et légitur ab ómnibus homínibus: manifestáti quod epístola estis Christi, ministráta a nobis, et scripta non atraménto, sed Spíritu Dei vivi: non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus.

℟. Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiórum hóminum. Quam abscondísti. Lectio ii.

Fiduciam autem talem habémus per Christum ad Deum: non quod sufficiéntes simus cogitáre áliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est: qui et idóneos nos fecit minístros novi Testaménti, non littera, sed Spíritu; littera e-

nim occídit, Spíritus autem vivíficat. Quod si ministrátio mortis, litteris deformáta in lapídibus, fuit in glória: ita ut non possent inténdere fílii Israel in fáciem Moysi, propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur; quómodo non magis ministrátio Spíritus erit in glória?

℟. Adjútor meus est Deus: * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutáris meus. Ne derelínquas.

Lectio iii.

NAM si ministrátio damnatiónis glória est: multo magis abúndat ministérium justítiæ in glória. Nam nec glorificátum est, quod cláruit in hac parte, propter excelléntem glóriam. Si enim quod evacuátur, per glóriam est: multo magis quod manet, in glória est. Habéntes ígitur talem spem, multa fidúcia útimur; et non sicut Móyses ponébat velámen super fáciem suam, ut non inténderent filii Israel in fáciem ejus, quod evacuátur, sed obtúsi sunt sensus eórum. Usque in hodiérnum enim diem idípsum velámen in lectióne véteris Testaménti manet non revelátum, quóniam in Christo evacuátur.

℟. Benedícam Dóminum in omni témpore:* Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, áudiant mansuéti, et lætén-tur. Semper laus. Glória Patri. Semper laus.

Responsoria in hac et sequentibus Feriis posita repetuntur in Feriis sequentium Hebdomadarum usque ad Septuagesimam.

FERIA TERTIA.

De Epístola secúnda ad Coríntbios.

Lectio i. *Cap.* 5.

SCIMUS enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes: si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti: eo quod nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, a vita.

℟. Auribus pércipe, Deus, lácrymas meas: ne síleas a me; remítte mihi: * Quóniam íncola ego sum apud te, et peregrínus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me: Dómine, ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ii.

AUDENTES ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur a Dómino (per fidem enim ambulámus, et non per spéciem): audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore,

et præséntes esse ad Dóminum. Et ídeo contendimus, sive abséntes, sive præséntes, placére illi. Omnes enim nos manifestári opórtet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos, et diréxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudívit preces meas: et edúxit me de lacu misériæ. Et misit. Lectio iii.

SCIENTES ergo timórem Dómini, homínibus suadémus, Deo autem manifésti sumus. Spero autem et in consciéntiis vestris maniféstos nos esse. Non íterum commendámus nos vobis, sed occasiónem damus vobis gloriándi pro nobis: ut habeátis ad eos qui in fácie gloriántur, et non in corde. Sive enim mente excédimus, Deo: sive sóbrii sumus, vobis. Cháritas enim Christi urget nos: æstimántes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt: et pro ómnibus mórtuus est Christus: ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mórtuus est, et resurréxit.

℟. Ego dixi, Dómine, miserére mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me, Dómine. Sana. Glória Patri. Sana.

FERIA QUARTA.

De Epistola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. *Cap.* 7.

HAS ergo habéntes promissiónes, charíssimi, mundémus nos ab omni inquinaménto carnis et spíritus, perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei. Cápite nos. Néminem læsimus, néminem corrúpimus, néminem circumvénimus. Non ad condemnatiónem vestram dico. Prædíximus enim, quod in córdibus nostris estis ad commoriéndum, et ad convivéndum.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irátus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo, Dómine. Neque in finem. Lectio ii.

MULTA mihi fidúcia est apud vos, multa mihi gloriátio pro vobis, replétus sum consolatióne, superabúndo gáudio in omni tribulatióne nostra. Nam et cum venissémus in Macedóniam, nullam réquiem hábuit caro nostra, sed omnem tribulatiónem passi sumus: foris pugnæ, intus timóres. Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi. Non solum autem in advéntu ejus, sed étiam in consolatióne, qua consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum,

vestram æmulatiónem pro me, ita ut magis gaudérem. ℟. Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * Cantábo, et psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara, exúrgam dilúculo. Cantábo. *Lectio iii.*

Quoniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet: et si pœnitéret, videns quod epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit; nunc gáudeo: non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secúndum Deum, ut in nullo detriméntum patiámini ex nobis. Quæ enim secúndum Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur: sæculi autem tristítia mortem operátur.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es, * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætábor et exultábo in te, psallam nómini tuo, Altíssime. Deus meus. Glória Patri. Deus meus.

FERIA QUINTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 10.

Ipse autem ego Paulus óbsecro vos, per mansuetúdinem et modéstiam Christi, qui in fácie quidem húmilis sum inter vos, absens autem confído in vobis. Rogo autem vos, ne præsens áudeam per eam confidéntiam, qua exístimor audére in quosdam, qui arbitrántur nos tamquam secúndum carnem ambulémus. In carne enim ambulántes, non secúndum carnem militámus.

℟. Deus, in te sperávi; Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua líbera me, * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, et salva me. Et éripe me. *Lectio ii.*

Nam arma milítiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiónem munitiónum, consília destruéntes, et omnem altitúdinem extolléntem se advérsus sciéntiam Dei, et in captivitátem redigéntes omnem intelléctum in obséquium Christi, et in promptu habéntes ulcísci omnem inobediéntiam, cum impléta fúerit vestra obediéntia. Quæ secúndum fáciem sunt, vidéte. Si quis confídit sibi Christi se esse, hoc cógitet íterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos.

℟. Repleátur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectútis: * Dum defécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi. Dum. *Lectio iii.*

Nam, et si ámplius áliquid gloriátus fúero de potestáte nostra, quam dedit nobis Dóminus in ædificatió-

nem, et non in destructiónem vestram, non erubéscam. Ut autem non existimer tamquam terrére vos per epístolas: quóniam quidem epístolæ, ínquiunt, graves sunt et fortes: præséntia autem córporis infirma, et sermo contemptíbilis: hoc cógitet qui ejúsmodi est, quia quales sumus verbo per epístolas absèntes, tales et præséntes in facto. Non enim audémus insérere, aut comparáre nos quibúsdam, qui seípsos comméndant: sed ipsi in nobis nosmetípsos metiéntes, et comparántes nosmetípsos nobis.

℟. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed et lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et. Glória Patri. Et.

FERIA SEXTA.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. *Cap.* 12.

Si gloriári opórtet (non éxpedit quidem), véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit) quóniam raptus est in paradísum: et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui.

℟. Confitébor tibi, Dómine Deus, in toto corde meo, et honorificábo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua, Dómine, magna est super me. ℣. Deus meus es tu, et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltábo te. Quia.

Lectio ii.

Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam et si volúero gloriári, non ero insípiens: veritátem enim dicam: parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi ut discéderet a me: et dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perfícitur.

℟. Misericórdia tua, Dómine, magna est super me: * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iii.

Libenter igitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in

persecutiónibus, in angústiis pro Christo. Cum enim infírmor, tunc potens sum. Factus sum insipiens, vos me coegístis. Ego enim a vobis débui commendári: nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apóstoli: tamétsi nihil sum.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: * Et Deus meus in auxílium spei meæ.

℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus. Et. Glória Patri. Et.

SABBATO.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 13.

Ecce tértio hoc vénio ad vos. In ore duórum vel trium téstium stabit omne verbum. Prædíxi, et prædíco, ut præsens, et nunc absens, iis qui ante peccavérunt, et céteris ómnibus, quóniam si vénero íterum, non parcam. An experiméntum quæritis ejus, qui in me lóquitur Christus qui in vobis non infirmátur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifíxus est ex infirmitáte: sed vivit ex virtúte Dei. Nam et nos infírmi sumus in illo: sed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irátus resérves mala mea. ℣. Non intres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque in finem irátus.

Lectio ii.

Vosmetipsos tentáte si estis in fide: ipsi vos probáte. Annon cognóscitis vosmetípsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte réprobi estis. Spero autem quod cognoscétis, quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deum, ut nihil mali faciátis; non ut nos probáti appareámus, sed ut vos quod bonum est faciátis: nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid advérsus veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim, quóniam nos infírmi sumus, vos autem poténtes estis. Hoc et orámus vestram consummatiónem.

℟. Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * Cantábo, et psalmum dicam Dómino. ℣. Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cithara, exúrgam dilúculo. Cantábo.

Lectio iii.

Ideo hæc absens scribo, ut non præsens dúrius agam secúndum potestátem, quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, et non in destructiónem. De cétero, fratres, gaudéte, perfécti estóte, exhortámini, idem sápite, pacem habéte, et Deus pacis et dilectiónis erit vobíscum. Salutáte ínvicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cháritas Dei,

et communicátio sancti Spíritus sit cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es:* Deus meus, misericórdia mea.℣. Lætábor et exultábo in te, psallam nómini tuo, Altíssime. Deus meus.Glória Patri. Deus.

Ad Vesperas. Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

DOM.III. POST EPIPHAN.

Ad Matutinum, omnia ut in Psalterio.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio i. *Cap. 1.*

PAULUS Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, et Deum Patrem, qui suscitávit eum a mórtuis: et qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ. Grátia vobis et pax a Deo Patre, et Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetípsum pro peccátis nostris, ut erí̇peret nos de præsénti sæculo nequam, secúndum voluntátem Dei et Patris nostri, cui est glória in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me:* Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum.℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

Lectio ii.

MIROR quod sic tam cito transferímini ab eo, qui vos vocávit in grátiam Christi,in áliud Evangélium:quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos contúrbant, et volunt convértere Evangélium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis, prætérquam quod evangelizávimus vobis: anáthema sit. Sicut prædíximus, et nunc íterum dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit.Modo enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟.Deus,qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia tu.

Lectio iii.

NOTUM enim vobis fácio fratres, Evangélium quod evangelizátum est a me, quia non est secúndum hóminem: neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici; sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquándo in Judaísmo: quóniam supra

modum persequébar Ecclésiam Dei, et expugnábam illam, et proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántius æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas. Lectio iv.

In præfatione, tom. 4.

Causa, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cum enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsum grátiæ benefícium, et adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat non justítiæ serviéntibus, sed peccáto: justam scílicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccáta eórum, non auferénda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fidei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditátem meam mihi. Adimplébis. Lectio v.

Sub hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseverántes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumcideréntur, et céteras carnáles Judáici ritus observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspéctum habére cœperant, a quo illis Evangélium prædicátum erat, tamquam non tenéntem disciplínam ceterórum Apostolórum, qui Gentes cogébant judaizáre.

℟. Díligam te, Dómine, virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et.

Lectio vi.

Talis quidem quæstio est et in Epístola ad Romános: verúmtamen vidétur áliquid interésse, quod ibi contentiónem ipsam dírimit, liténique compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, et eos, qui ex Géntibus credíderant, orta erat: cum illi tamquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii præmium arbitraréntur, quod præmium incircumcísis tamquam imméritis nolébant dari: illi contra Judæis se præférre gestírent, tamquam interfectóribus Dómini. In hac

vero Epistola ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum, qui ex Judæis erant, et ad observatiónes legis cogébant

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8.

In illo témpore: Cum descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presbytéri.

Lib. 1. *Comm. in c.* 8. *Matt.*

De monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altióra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus: necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre sermónem. Et notándum, quod hic primus speciáliter curátus sit: secúndo, puer Centuriónis: tértio, socrus Petri fébriens in Caphárnaum: quarto loco, qui obláti sunt ei a dæmónio vexáti: quorum spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male habéntes curávit.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus meus.

Lectio viii.

Et ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens. Recte post prædicatiónem atque doctrínam, signi offértur occásio, ut per virtútem miráculi, prætéritus apud audiéntes sermo firmétur. Dómine, si vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum tétigit eum, dicens: Volo, mundáre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simúlque consídera, quam húmilis, et sine jactántia respónsio. Ille díxerat, Si vis: Dóminus respóndit, Volo. Ille præmíserat, Potes me mundáre: Dóminus jungit, et dicit, Mundáre. Non ergo, ut plerique Latinórum putant, jungéndum est, et legéndum, Volo mundáre; sed separátim, ut primum dicat, Volo: deínde ímperet, Mundáre.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth; * plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est omnis.

Lectio ix.

Et ait illi Jesus: Vide, némini díxeris. Et revéra

quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? Sed vade, osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem: primum, propter humilitátem, ut sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut, qui mundáti fúerant a lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deinde, ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent: si créderent, salvaréntur: si non créderent, inexcusábiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem viderétur infríngere. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant.

Cum descendísset * Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre: et exténdens manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundáre.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Ant. Dómine, si vis,* potes me mundáre: et ait Jesus: Volo, mundáre.

FERIA SECUNDA

De Epístola ad Gálatas.

Lectio i. *Cap.* 3.

O insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscríptus est in vobis crucifíxus? Hoc solum a vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex audítu fídei? Sic stulti estis, ut cum spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tribuit vobis Spíritum, et operátur virtútes in vobis, ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, et reputátum est illi ad justítiam. ℟. Quam magna. 315.

Lectio ii.

Cognoscite ergo, quia qui ex fide sunt, ii sunt fílii Abrahæ. Próvidens autem Scriptúra quia ex fide justíficat Gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes Gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúmque enim ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt. Scriptum est enim: Maledíctus omnis, qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea. ℟. Adjútor meus. 316.

Lectio iii.

Quoniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, maniféstum est: quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis

maledictum: quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno: ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritus accipiámus per fidem. ℟. Benedícam. 316.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio i. *Cap.* 5.

STATE, et nolíte íterum jugo servitútis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis: quóniam si circumcidámini, Christus vobis nihil próderit. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniam débitor est univérsæ legis faciéndæ. Evacuáti estis a Christo, qui in lege justificámini: a grátia excidístis. Nos enim spíritu ex fide spem justítiæ expectámus. ℟. Auribus pércipe. 316.

Lectio ii.

NAM in Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium: sed fides, quæ per charitátem operátur. Currebátis bene: quis vos impedívit veritáti non obedíre? Persuásio hæc non est ex eo, qui vocat vos. Módicum ferméntum totam massam corrúmpit. Ego confido in vobis in Dómino, quod nihil áliud sapiétis: qui autem contúrbat vos, portábit judícium, quicúmque est ille. ℟. Státuit Dóminus. 317.

Lectio iii.

EGO autem, fratres, si circumcisiónem adhuc prædico, quid adhuc persecutiónem pátior? Ergo evacuátum est scándalum crucis. Utinam et abscindántur qui vos contúrbant! Vos enim in libertátem vocáti estis, fratres: tantum ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per charitátem Spíritus servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur: Díliges próximum tuum sicut teipsum, quod si ínvicem mordétis, et comeditis, vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit advérsus spíritum, spíritus autem advérsus carnem: hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcúmque vultis, illa faciátis. ℟. Ego dixi. 317.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio i. *Cap.* 1.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, et fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in con-

spéctu ejus in charitáte.
℟. Ne perdíderis. 317.

Lectio ii.

Qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secúndum propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ: in qua gratificávit nos in dilécto Filio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secúndum divítias gratiæ ejus, quæ superabundávit in nobis, in omni sapiéntia et prudéntia: ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntátis suæ, secúndum beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis, et quæ in terra sunt, in ipso. ℟. Parátum cor. 318.

Lectio iii.

In quo étiam et nos sorte vocáti sumus, prædestináti secúndum propósitum ejus, qui operátur ómnia secúndum consílium voluntátis suæ: ut simus in laudem glóriæ ejus nos, qui ante sperávimus in Christo: in quo et vos, cum audissétis verbum veritátis (Evangélium salútis vestræ), in quo et credéntes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hereditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Adjútor meus. 318.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. *Cap. 4.*

Obsecro ítaque vos ego vinctus in Dómino, ut digne ambulétis vocatióne qua vocáti estis, cum omni humilitáte et mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in charitáte, sollíciti serváre unitátem Spíritus in vínculo pacis. Unum corpus, et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis. ℟. Deus in te sperávi. 318.

Lectio ii.

Unicuique autem nostrum data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascéndens in altum, captívam duxit captivitátem: dedit dona homínibus. Quod autem ascéndit, quid est, nisi quia et descéndit primum in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est et qui ascéndit super omnes cœlos, ut impléret ómnia. ℟. Repleátur os meum. 318.

Lectio iii.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem pastóres, et doctóres ad consummatiónem sanctórum

in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi: donec occurrámus omnes in unitátem fidei, et agnitiónis Filii Dei, in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi: ut jam non simus párvuli fluctuántes, et circumferámur omni vento doctrínæ in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in charitáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus. ℟. Gaudébunt. 319.

FESTA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. *Cap.* 5.

Estote ergo imitatóres Dei, sicut filii charissimi: et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, et omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet: sed magis gratiárum áctio. ℟. Confitébor. 319.

Lectio ii.

Hoc enim scitóte intelligéntes, quod omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi et Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolíte ergo effici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte. ℟. Misericórdia tua. 319. Lectio iii.

Fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia et veritáte: probántes quid sit beneplácitum Deo, et nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum, magis autem redargúite. Quæ enim in occúlto fiunt ab ipsis, turpe est et dícere. Omnia autem, quæ arguúntur, a lúmine manifestántur: omne enim, quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge qui dormis, et exúrge a mórtuis, et illuminábit te Christus.

℟. Factus est. 320.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. *Cap.* 6.

Filii, obedíte paréntibus vestris in Dómino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum, et matrem tuam. Quod est mandátum primum in promissióne: ut bene sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos patres, nolíte ad iracúndiam provocáre filios vestros: sed educáte illos in disciplína et correptióne Dómini. ℟. Ne perdíderis. 317. Lectio ii.

Servi, obedíte dóminis carnálibus cum timóre et tremóre, in simplicitáte cor-

dis vestri, sicut Christo: non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed ut servi Christi, faciéntes voluntátem Dei ex ánimo, cum bona voluntáte serviéntes sicut Dómino; et non homínibus: sciéntes quóniam unusquísque quodcúmque fécerit bonum, hoc recípiet a Dómino, sive servus, sive liber. Et vos, dómini, éadem fácite illis, remitténtes minas: sciéntes quia et illórum et vester Dóminus est in cœlis: et personárum accéptio non est apud eum. ℟. Parátum. cor. 318. Lectio iii.

De cétero, fratres, confortámini in Dómino, et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stare advérsus insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio advérsus carnem et sánguinem: sed advérsus príncipes, et potestátes, advérsus mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequítiæ, in cœléstibus. Proptérea accípite armatúram Dei, ut possítis resístere in die malo, et in ómnibus perfécti stare. ℟. Adjútor meus. 318.

Ad Vesperas. Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis et córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus. Per Dóminum.

DOM. IV. POST EPIPH.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio i. *Cap. 1.*

Paulus, et Timótheus servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philíppis, cum Epíscopis et Diacónibus. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis cum gáudio deprecatiónem fáciens, super communicatióne vestra in Evangélio Christi a prima die usque nunc. Confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis: eo quod hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne, et confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse. ℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére. Lectio ii.

Testis enim mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cháritas

vestra magis ac magis abúndet in sciéntia, et in omni sensu: ut probétis potióra, ut sitis sincéri, et sine offénsa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum in glóriam et laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad proféctum venérunt Evangélii: ita ut víncula mea manifésta fierent in Christo in omni prætório, et in céteris ómnibus; et plures e frátribus in Dómino confidéntes vínculis meis, abundántius audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consideras. ℣. Tibi enim derelictus est páuper, pupíllo tu eris adjútor. Quia.

Lectio iii.

Quidam quidem et propter invídiam et contentiónem, quidam autem et propter bonam voluntátem Christum prædicant, quidam ex charitáte, sciéntes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincére, existimántes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem, Christus annuntiétur: et in hoc gáudeo, sed et gaudébo.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib. 4. c. 30.*

Replemus refectiónibus corpus, ne extenuátum deficiat: extenuámus abstinéntia, ne nos replétum premat: vegetámus hoc mótibus, ne situ immobilitátis intéreat: sed citius hoc collocándo sístimus, ne ipsa sua vegetatióne succúmbat: adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat: et quæsita adjuménta projícimus, ne calor exúrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi corruptibilitáti servímus, ut saltem multiplícitas impénsi obséquii corpus sustíneat, quod anxíetas infírmæ mutabilitátis gravat?

℟. Notas mihi fecisti, Dómine, vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditátem meam mihi. Adimplébis. Lectio v.

Unde bene per Paulum dícitur: Vanitáti enim subjécta est creatúra non volens, sed propter eum qui subjécit

eam in spe: quia et ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei. Vanitáti quippe creatúra non volens súbditur: quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens deséruit, pressus justæ mortalitátis póndere, nolens mutabilitátis suæ corruptióni servit. Sed creatúra hæc tunc a servitúte corruptiónis erípitur, cum ad filiórum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevátur.

℟. Diligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium meum. Lectio vi.

Hic ítaque elécti moléstia vincti sunt, quia adhuc corruptiónis suæ pœna deprimúntur: sed cum corruptíbili carne exúimur, quasi ab his quibus nunc adstríngimur, moléstiæ vínculis relaxámur. Præsentári namque jam Deo cúpimus, sed adhuc mortális córporis obligatióne præpedímur. Jure ergo vincti dícimur, quia adhuc incéssum nostri desidérii ad Deum líberum non habémus. Unde bene Paulus, ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiónis suæ sárcinam portans, vinctus clamat: Cúpio dissólvi, et esse cum Christo. Dissólvi enim non quæreret, nisi se procul dúbio vinctum vidéret.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8. *c*

In illo témpore: Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, ipse vero dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 1. *Comm. in c.* 8. *Matth.*

Quintum signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitátem suam, paralyticum secúndum curávit in léctulo. Primus enim paralyticus est puer Centuriónis.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus. Lect. viii.

Ipse vero dormiébat; et accessérunt ad eum, et suscitavérunt eum, dicéntes: Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légimus, quan-

do céteris periclitántibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitátur; et império ac sacraménto passiónis suæ líberat suscitántes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intellígimus, quod omnes creatúræ séntiant Creatórem. Quas enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem: non erróre hæreticórum, qui ómnia putant animántia, sed majestáte Conditóris, quæ apud nos insensibília, illi sensibília sunt.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus.
℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Lectio ix.

PORRO hómines miráti sunt, dicéntes: Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei? Non discípuli, sed nautæ, et céteri qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentióse volúerit, eos, qui mirabántur, fuísse discípulos: respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatóris. Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant. Ascendénte Jesu * in navículam, ecce motus magnus factus est in mari, et suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes: Dómine, salva nos, perímus.

Oratio.

DEUS, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere, da nobis salútem mentis et córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus. Per Dóminum nostrum.

Ad Magnificat, Ant. Dómine, * salva nos, perímus: ímpera, et fac, Deus, tranquillitátem.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippénses.

Lectio i. *Cap.* 4.

ITAQUE fratres mei charíssimi et desideratíssimi, gáudium meum, et coróna mea: sic state in Dómino, charíssimi. Evódiam rogo, et Syntychen déprecor idípsum sápere in Dómino. Etiam rogo et te germáne compar, ádjuva illas, quæ mecum laboravérunt in Evangélio cum Cleménte, et céteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ. ℟. Quam magna. 315.

Lectio ii.

GAUDETE in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est. Nihil sollíciti sitis: sed in omni oratióne, et obsecratióne cum gratiárum actióne, petitiónes vestræ innotéscant apud Deum. Et pax Dei, quæ exsúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias

vestras, in Christo Jesu. ℟. Adjútor meus. 316.

Lectio iii.

De cétero fratres, quæcúmque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ et didicístis, et accepístis, et audístis, et vidístis in me, hæc ágite: et Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino vehementér, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentíre, sicut et sentiebátis: occupáti autem erátis. ℟. Benedícam. 316.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio i. *Cap. 1.*

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater; eis, qui sunt Colóssis, sanctis, et fidélibus frátribus in Christo Jesu. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo et Patri Dómini nostri Jesu Christi semper pro vobis orántes: audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem, quæ repósita est vobis in cœlis, quam audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut et in universo mundo est, et fructíficat, et crescit sicut in vobis, ex ea die qua audístis, et cognovístis grátiam Dei in veritáte, sicut didicístis ab Epaphra charíssimo consérvo nostro, qui est fidélis pro vobis miníster Christi Jesu, qui étiam manifestávit nobis dilectiónem vestram in spíritu. ℟. Auribus pércipe. 316.

Lectio ii.

Ideo et nos, ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orántes, et postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus, in omni sapiéntia et intelléctu spirituáli: ut ambulétis digne Deo per ómnia placéntes: in omni ópere bono fructificántes, et crescéntes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti secúndum poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia et longanimitáte, cum gáudio, grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine. ℟. Státuit Dóminus. 317.

Lectio iii.

Qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum: qui est imágo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ: quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cœlis, et in terra, visibília et invisibília, sive Throni, sive

Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes: ómnia per ipsum, et in ipso creáta sunt: et ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant. Et ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis.
℟. Ego dixi. 317.

FERIA QUARTA.

De Epistola ad Colosséuses.
Lectio i. *Cap. 3. b et 4.*

INDUITE vos ergo sicut elécti Dei, sancti et dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam: supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super ómnia autem hæc, charitátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: et pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore: et grati estóte. ℟. Ne perdíderis 317. Lectio ii.

VERBUM Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes, et commonéntes vosmetípsos psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omne quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo et Patri per ipsum. Mulíeres súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri dilígite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Filii obedíte paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre filios vestros, ut non pusíllo ánimo fiant. ℟. Parátum cor. 318.

Lectio iii.

SERVI obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitáte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, et non homínibus: sciéntes quod a Dómino accipiétis retributiónem hereditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníque gessit: et non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est et æquum, servis præstáte: sciéntes quod et vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne. ℟. Adjútor meus. 318.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses. Lectio i. *Cap. 1.*

PAULUS, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mé-

mores óperis fidei vestræ, et labóris, et charitátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum: sciéntes fratres, dilécti a Deo, electiónem vestram: quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. ℟. Deus, in te sperávi. 318. Lectio ii.

Et vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum in tribulatióne multa cum gáudio Spíritus sancti: ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus in Macedónia, et in Achája. A vobis enim diffamátus est sermo Dómini, non solum in Macedónia, et in Achája, sed et in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem intróitum habuérimus ad vos, et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et expectáre Filium ejus de cœlis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra.

℟. Repleátur. 318.

Lectio iii. *Cap.* 2.

Nam ipsi scitis, fratres, intróitum nostrum ad vos, quia non inánis fuit, sed ante passi, et contuméliis affécti (sicut scitis) in Philíppis, fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. Exhortátio enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo, sed sicut probáti sumus a Deo ut crederétur nobis Evangélium, ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis: neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est: nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. ℟. Gaudébunt. 319.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicénses. Lectio i. *Cap.* 4.

De cétero ergo, fratres, rogámus vos, et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis, quómodo opórteat vos ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcépta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra: ut abstineátis vos a fornicatióne, ut sciat unusquísque vestrum vas suum possidére in sanctificatióne et honóre: non in passióne desidérii, sicut et Gentes, quæ ignórant Deum. ℟. Confitébor. 319.

Lectio ii.

Et ne quis supergrediátur, neque circumvéniat in ne-

gótio fratrem suum: quóniam vindex est Dóminus de his ómnibus, sicut prædíximus vobis, et testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. Itaque qui hæc spernit, non hóminem spernit, sed Deum, qui étiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis. ℞. Misericórdia. 319. Lect. iii.

De charitáte autem fraternitátis non necésse habémus scríbere vobis: ipsi enim vos a Deo didicístis ut diligátis ínvicem. Etenim illud fácitis in omnes fratres in univérsa Macedónia. Rogámus autem vos, fratres, ut abundétis magis, et óperam detis ut quiéti sitis, et ut vestrum negótium agátis, et operémini mánibus vestris, sicut præcépimus vobis: et ut honéste ambulétis ad eos qui foris sunt: et nullíus áliquid desiderétis. ℞. Factus. 320.

SABBATO.

Incipit Epístola secúnda ad Thessalonicénses.

Lectio i. *Cap.* 1.

Paulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, et abúndat cháritas uniuscujúsque vestrum in invicem: ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei pro patiéntia vestra, et fide, et in ómnibus persecutiónibus vestris, et tribulatiónibus, quas sustinétis in exémplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo et pátimini. ℞. Ne perdíderis. 317. Lect. ii.

Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant: et vobis, qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu, de cœlo cum Angelis virtútis ejus, in flamma ignis dantis vindíctam iis, qui non novérunt Deum, et qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas a fácie Dómini, et a glória virtútis ejus: cum vénerit glorificári in sanctis suis, et admirábilis fieri in ómnibus qui credidérunt: quia créditum est testimónium nostrum super vos in die illo. In quo étiam orámus semper pro vobis: ut dignétur vos vocatióne sua Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte, ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo, secúndum grátiam Dei nostri, et Dómini Jesu Christi. ℞. Parátum cor. 318.

Lectio iii. *Cap.* 2.

Rogamus autem vos, fratres, per advéntum Dó-

mini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiónis in ipsum: ut non cito moveámini a vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo: quóniam nisi vénerit discéssio primum, et revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis, qui adversátur, et extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, osténdens se tamquam sit Deus.

℟. Adjútor meus. 318.

Ad Vesperas. Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi: ut, quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dóminum.

DOM. V. POST EPIPH.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum. Lectio i. *Cap.* 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi secúndum impérium Dei Salvatóris nostri, et Christi Jesu spei nostræ, Timótheo dilécto fílio in fide. Grátia, misericórdia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi cum irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, et genealogiis interminátis, quæ quæstiónes præstant magis quam ædificatiónem Dei, quæ est in fide.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére.

Lectio ii.

Finis autem præcépti est cháritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. A quibus quidam aberrántes, convérsi sunt in vanilóquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affírmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legítime utátur: sciens hoc, quia lex justo non est pósita, sed injústis, et non súbditis, ímpiis et peccatóribus, scelerátis et contamínátis, parricídis et matricídis, homicídis, fornicáriis, masculórum concubitóribus, plagiáriis, mendácibus et perjúris, et si quid áliud sanæ doctrínæ adversátur, quæ est secúndum Evangélium glóriæ beáti Dei, quod créditum est mihi.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelictus

est pauper, pupillo tu eris adjútor. Quia tu.

Lectio iii.

GRATIAS ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério: qui prius blasphémus fui, et persecútor, et contumeliósus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide et dilectióne, quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, et omni acceptióne dignus: quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ideo misericórdiam consecútus sum: ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum, qui creditúri sunt illi, in vitam ætérnam.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei. Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. Glória Patri. Propter.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Episcopi. Lectio vi.

De Verb. Apostoli, Serm. 8. *sub initium.*

HUMANUS sermo, et omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere. Atténde Evangélium: Venit enim Fílius hóminis quærere et salváre, quod períerat. Si homo non periísset, Fílius hóminis non venísset. Ergo períerat homo; venit Deus homo, et invéntus est homo. Períerat homo per líberam voluntátem: venit Deus homo per grátiam liberatrícem.

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditátem meam mihi. Adimplébis. Lectio v.

QUÆRIS, quid váleat ad malum líberum arbítrium? Récole hóminem peccántem. Quæris, quid váleat ad auxílium Deus, et homo? Atténde in eo grátiam liberántem. Nusquam pótuit sic osténdi, quantum váleat volúntas hóminis usurpáta per supérbiam, ad uténdum sine adjutório Dei: malum non pótuit plus et maniféstius éxprimi, quam in hómine primo. Ecce periit primus homo, et ubi esset, nisi venísset secúndus homo? quia et ille homo, ideo et iste homo; et ídeo humánus sermo.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et.

Lectio vi.

Prorsus nusquam sic appáret benignitas grátiæ, et liberálitas omnipoténtiæ Dei, quam in hómine mediatóre Dei et hóminum, hómine Christo Jesu. Quid enim dícimus, fratres mei? in fide cathólica nutrítis loquor, vel in pacem cathólicam lucrátis. Nóvimus et tenémus, mediatórem Dei et hóminum, hóminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse natúræ, cujus et nos sumus. Non enim altérius natúræ caro nostra, et caro illíus; nec altérius natúræ ánima nostra, et ánima illíus. Hanc suscépit natúram, quam salvándam esse judicávit.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13 *c*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília S. Augustini Epíscopi

Lib. quæst. Evang. in Matth. c. 11. *tom.* 4.

Cum negligéntius ágerent præpósiti Ecclésiæ, aut cum dormitiónem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos fílios Dóminus intérpretátur. Sed quæritur, utrum hærétici sint, an male vivéntes cathólici? Possunt enim dici fílii mali étiam hærétici, quia ex eódem Evangélii sémine et Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Sed quod dicit eos in médio trítici seminátos, quasi videntur illi significári, qui uníus communiónis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum, non Ecclésiam, sed hunc mundum interpretátus est: bene intelligúntur hærétici, quia non societáte uníus Ecclésiæ, vel uníus fídei, sed societáte solíus nóminis christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi, qui in eádem fide mali sunt, pálea pótius quam zizánia reputántur: quia pálea étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commúnem.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium

dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus, Glória Patri. Plena est. Lectio ix.

In illa plane sagéna, qua concludúntur et mali et boni pisces, non absúrde mali Cathólici intelligúntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum signíficat: áliud sagéna, quæ unius fidei, vel unius Ecclésiæ communiónem vidétur osténdere. Inter hæréticos et malos Cathólicos hoc ínterest, quod hærétici falsa credunt: illi autem vera credéntes, non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant. Dómine, * nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? et ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi: ut, quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Ant.

Collígite * primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum: tríticum autem congregáte in hórreum meum, dicit Dóminus.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timotheum. Lectio i. *Cap.3, et 4.*

Fidelis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum: non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℟. Quam magna. 315 Lect. ii.

Diaconos simíliter pudícos, non bilingues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes: habéntes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primum: et sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres simíliter pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint unius uxóris viri: qui fíliis suis bene præsint, et suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. Adjútor meus. 316 Lect. iii.

Hæc tibi scribo, sperans me ad te veníre cito. Si

autem tardávero, ut scias quómodo opórteat te in domo Dei conversári, quæ est Ecclésia Dei vivi, colúmna et firmaméntum veritátis. Et maniféste magnum est pietátis sacraméntum, quod manifestátum est in carne, justificátum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicátum est Géntibus, créditum est in mundo, assúmptum est in glória. Spíritus autem maniféste dicit, quia in novíssimis tempóribus discédent quidam a fide, attendéntes spirítibus erróris, et doctrínis dæmoniórum.

℟. Benedicam. 316.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* 1.

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secúndum promissiónem vitæ, quæ est in Christo Jesu: Timótheo charíssimo fílio, grátia, misericórdia, pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio a progenitóribus in consciéntia pura, quod sine intermissióne hábeam tui memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die desíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear, recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ et habitávit primum in ávia tua Lóide, et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te. ℟. Auribus pércipe. 316.

Lectio ii.

PROPTER quam causam admóneo te, ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum. Non enim dedit nobis Deus Spíritum timóris, sed virtútis, et dilectiónis, et sobrietátis. Noli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus: sed collabóra Evangélio secúndum virtútem Dei: qui nos liberávit, et vocávit vocatióne sua sancta, non secúndum ópera nostra, sed secúndum propósitum suum, et grátiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária.

℟. Státuit. 317. Lectio iii.

MANIFESTATA est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, qui destrúxit quidem mortem, illumínávit autem vitam, et incorruptiónem per Evangélium: in quo pósitus sum ego prædicátor, et Apóstolus, et Magíster Géntium. Ob quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor. Scio enim cui crédidi, et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Formam habe sanórum verbórum, quæ a me audísti in fide, et in dilectióne in Christo Jesu. ℟. Ego dixi. 317.

FERIA QUARTA.

De Epistola secúnda ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* 3.

Hoc autem scito, quod in novissimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seípsos amántes, cúpidi, eláti, supérbi, blasphémi, paréntibus non obediéntes, ingráti, scelésti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinéntes, immítes, sine benignitáte, proditóres, protérvi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quam Dei: habéntes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegántes. Et hos devita.

℟. Ne perdíderis. 317.

Lectio ii.

Ex his enim sunt, qui pénetrant domos, et captivas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducúntur váriis desidériis: semper discéntes, et numquam ad sciéntiam veritátis perveniéntes. Quemádmodum autem Jannes et Mambres restitérunt Móysi: ita et hi resistunt veritáti, hómines corrúpti mente, réprobi circa fidem, sed ultra non profícient: insipiéntia enim eórum manifésta erit ómnibus, sicut et illórum fuit. ℟. Parátum cor. 318. Lectio iii.

Tu autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes: quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónii, et Lystris: quales persecutiónes sustínui, et ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui pie volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines, et seductóres profícient in pejus, errántes, et in erróre mitténtes.

℟. Adjútor meus. 318.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio i. *Cap.* 1.

Paulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secúndum fidem electórum Dei, et agnitiónem veritátis, quæ secúndum pietátem est, in spem vitæ ætérnæ, quam promísit qui non mentitur, Deus ante témpora sæculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne, quæ crédita est mihi secúndum præcéptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilécto filio secúndum commúnem fidem, grátia et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Salvatóre nostro.

℟. Deus in te. 318. Lectio ii.

Hujus rei grátia relíqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt, córrigas, et constítuas per civitátes Presbyteros, sicut et ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, uníus uxóris vir, filios habens fidé-

les, non in accusatióne luxúriæ aut non súbditos. Opórtet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere.

℟. Repleátur. 318. Lectio iii.

Sunt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, et seductóres, máxime qui de circumcisióne sunt: quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia. Dixit quidam ex illis, próprius ipsórum prophéta: Creténses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam íncrepa illos dure, ut sani sint in fide, non intendéntes Judáicis fábulis, et mandátis hóminum aversántium se a veritáte. Omnia munda mundis: coinquinátis autem, et infidélibus nihil est mundum.

℟. Gaudébunt lábia. 319.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Lectio i. *Cap. 2. d et 3.*

Hæc lóquere, et exhortáre, et árgue cum omni império. Nemo te contémnat. Admone illos princípibus et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse: néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modéstos, omnem ostendéntes mansuetúdinem ad omnes hómines.

℟. Confitébor tibi. 319.

Lectio ii.

Eramus enim aliquándo et nos insipiéntes, incréduli, errántes, serviéntes desidériis et voluptátibus váriis, in malítia et invídia agéntes, odíbiles, odiéntes ínvicem. Cum autem benígnitas et humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritus sancti, quem effúdit in nos abúnde per Jesum Christum Salvatórem nostrum: ut justificáti grátia ipsíus, herédes simus secúndum spem vitæ ætérnæ.

℟. Misericórdia. 319.

Lectio iii.

Fidelis sermo est, et de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præésse qui credunt Deo. Hæc sunt bona et utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealogías, et contentiónes, et pugnas legis devíta: sunt enim inútiles et vanæ. Hæréticum hóminem post unam et secúndam cor-

reptiónem devita, sciens quia subvérsus est, qui ejúsmodi est, et delínquit, cum sit próprio judício condemnátus.
℟. Factus est. 320.

SABBATO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio i. *Cap.* 1.

PAULUS vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater: Philémoni dilécto, et adjutóri nostro, et Appiæ soróri charissimæ, et Archippo commilitóni nostro, et Ecclésiæ quæ in domo tua est. Grátia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, áudiens charitátem tuam, et fidem, quam habes in Dómino Jesu, et in omnes sanctos: ut communicátio fídei tuæ évidens fiat, in agnitióne omnis óperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.
℟. Ne perdíderis. 320.

Lectio ii.

GAUDIUM enim magnum hábui, et consolatiónem in charitáte tua: quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet: propter charitátem magis óbsecro, cum sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi; óbsecro te pro meo filio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquándo inútilis fuit, nunc autem et mihi et tibi útilis, quem remísi tibi. ℟. Parátum cor. 320.

Lectio iii.

TU autem illum, ut mea víscera, súscipe: quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bonum tuum esset, sed voluntárium. Fórsitan enim ídeo discéssit ad horam a te, ut ætérnum illum recíperes: jam non ut servum, sed pro servo charíssimum fratrem, máxime mihi: quanto autem magis tibi, et in carne, et in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me. Si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi mea manu.
℟. Adjútor. 321.

Ad Vesperas. Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dóm.

DOM. VI. POST EPIPH.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 1.

MULTIFARIAM, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem consti-

tuit herédem universórum, per quem fecit et sæcula. Qui cum sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excélsis: tanto mélior Angelis efféctus, quanto differéntius præ illis nomen hereditávit. ℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére. Lectio ii.

Cui enim dixit aliquándo Angelórum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fílium? Et cum íterum intro-dúcit primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, et minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus Deus, in sæculum sæculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo exultatiónis præ particípibus tuis. ℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne: * Quia tu solùs labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupillo tu eris adjútor. Quia. Lectio iii.

Et: Tu in princípio, Dómine, terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cæli. Ipsi períbunt, tu autem permanébis, et omnes ut vestiméntum veteráscent: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquándo: Sede a déxtris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditátem cápient salútis? ℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Própter.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Athanásii Epíscopi.

Lectio iv.

Orat. 2. contra Arianos, post medium.

Si persónam, rem, tempus Apostólici dicti cognóscerent hærétici, numquam humána in deitátem transferéntes, tam ímpie et stulte advérsus Christum sese habuíssent. Id intuéri licébit, si inítium lectiónis dénuo repetítum probe excípias. Di-

cit enim Apóstolus: Multifáriam, multísque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas: últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulo post dicit: Perfécta ab eo nostrórum peccatórum purificatióne, ipsum sedére ad déxteram majestátis in excélsis, tanto meliórem Angelis factum, quanto præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo igitur témpore, quo nobis per Fílium locútus est, cum peccatórum purgátio fieret Apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Filio, aut quando purgátio peccatórum facta, aut quando natus est homo nisi post Prophétas, idque in últimis diébus?

℟. Notas mihi fecísti, Dómine, vias vitæ. * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hereditátem meam mihi. Adimplébis.

Lectio v.

Deinde cum narrátio institúta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus, consequénter commemorávit, Deum neque superióribus ætátibus tacuísse, sed locútum esse per Prophétas, et postquam Prophétæ suo officio perfúncti sunt, et lex per Angelos pronuntiáta est, et Fílius étiam ad nos descéndit, et ad ministrándum accéssit; tunc demum necessário subíntulit: Tanto mélior Angelis factus: osténdere volens, quanto Fílius præ servo excéllit, tanto functióne officióque servórum, Filii administratiónem meliórem fuísse.

℟. Diligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum,* Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et.

Lectio vi.

Functionem ígitur discérnens Apóstolus, tum véterem, tum novam, magna dicéndi libertáte útitur, ad Judæos scribens et loquens. Propter hoc ígitur non in univérsum ex própria comparatiónis ratióne dixit, quod major aut honorátior esset; ne quis quasi de ejúsdem géneris, et cum eo commúnibus rebus hæc verba intellígeret: sed ídeo melióres illum dixit, ut discrimen natúræ Fílii ad res creátas indicáret.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Si-

mile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilia S. Hierónymi Presbyteri.

L. 2. Comm. in cap. 13. Matth.

Regnum cœlórum prædicátio Evangélii est, et notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos: Auferétur a vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerísque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetípso, et in corde suo.

℟. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam;* Deus meus, in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus.

Lectio viii.

Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster et ánimus, qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens seméntem, humóre fidei facit in agro sui péctoris pullulare? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Christum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum: et vidébis quanto minor sit céteris semínibus seméntis Evangélii.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth:* Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Lectio ix.

Sed illa cum créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrant: sed totum fláccidum marcidúmque et mollitum ebúllit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem: ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiéscit. Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant.

Símile est* regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum

est ómnibus semínibus: cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut semper rationabilia meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dóm.

Ad Magnificat, Ant.

Símile est regnum * cœlórum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 3.

Unde, fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum: qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut et Moyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Moyse dignus est hábitus, quanto amplióorem honórem habet domus, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo: qui autem ómnia creávit, Deus est.

℟. Quam magna. 345.

Lectio ii.

Et Moyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tamquam fámulus, in testimónium eórum, quæ dicénda erant: Christus vero tamquam filius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam, et glóriam spei usque ad finem firmam retineámus. Quaprópter sicut dicit Spíritus sanctus: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto.

℟. Adjútor meus. 316.

Lectio iii.

Videte, fratres, ne forte sit in áliquo vestrum cor malum incredulitátis, discedéndi a Deo vivo: sed adhortámini vosmetipsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácia peccáti. Partícipes enim Christi effécti sumus: si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. Dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, quemádmodum in illa exacerbatióne. Quidam enim audiéntes exacerbavérunt, sed non univérsi qui profécti sunt ex Ægypto per Moysen.

℟. Benedícam Dóminum. 316.

FERIA TERTIA,

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 4.

Timeamus ergo ne forte relícta pollicitatióne introëúndi in réquiem ejus, existimétur áliquis ex vobis deésse. Etenim et nobis nuntiátum est, quemádmodum et illis. Sed non prófuit illis sermo audítus, non admíxtus fídei ex iis quæ audiérunt. Ingrediémur enim in réquiem, qui credídimus: quemádmodum dixit: Sicut jurávi in ira

mea: Si introíbunt in réquiem meam: et quidem opéribus ab institutióne mundi perféctis. ℟. Auribus pércipe. 316.

Lectio ii.

Dixit enim in quodam loco de die séptima sic: Et requiévit Deus die séptima ab ómnibus opéribus suis. Et in isto rursum: Si introíbunt in réquiem meam. Quóniam ergo súperest introíre quosdam in illam, et ii, quibus prióribus annuntiátum est, non introiérunt propter incredulitátem: íterum términat diem quemdam, Hódie, in David dicéndo, post tantum témporis, sicut supra dictum est: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra. ℟. Statuit. 317.

Lectio iii.

Nam si eis Jesus réquiem præstitísset, numquam de ália loquerétur, post hac die. Itaque relínquitur sabbatísmus pópulo Dei. Qui enim ingréssus est in réquiem ejus: étiam ipse requiévit ab opéribus suis, sicut a suis Deus. Festinémus ergo íngredi in illam réquiem: ut ne in idípsum quis íncidat incredulitátis exémplum. Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. ℟. Ego dixi. 317.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap. 6.*

Quapropter intermitténtes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jaciéntes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, et fidei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, et judícii ætérni. Et hoc faciémus, si quidem permíserit Deus. ℟. Ne perdíderis. 317.

Lectio ii.

Impossíbile est enim, eos qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœléste, et partícipes facti sunt Spíritus sancti, gustavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtutésque sæculi ventúri, et prolápsi sunt; rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, et osténtui habéntes. ℟. Parátum. 318.

Lectio iii.

Terra enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam íllis, a quibus cólitur, áccipit benedictiónem a Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledícto próxima: cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, melióra, et vicinióra salúti: tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut obliviscátur ó-

peris vestri, et dilectiónis, quam ostendistis in nómine ipsíus, qui ministrástis sanctis, et ministrátis.

℟. Adjútor. 318.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 7.

HIC enim Melchísedech, rex Salem, sacérdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regrésso a cæde regum, et benedíxit ei: cui et décimas ómnium divísit Abraham: primum quidem qui interpretátur rex justítiæ: deinde autem et rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogía, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet sacérdos in perpétuum.

℟. Deus. 318. Lectio ii.

INTUEMINI autem quantus sit hic, cui et décimas dedit de præcípuis Abraham patriárcha. Et quidem de fíliis Levi sacerdótium accipiéntes, mandátum habent décimas súmere a pópulo secúndum legem, id est, a frátribus suis: quamquam et ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham; et hunc, qui habébat repromissiónes, benedíxit. ℟. Repleátur. 348.

Lectio iii.

SINE ulla autem contradictióne, quod minus est, a melióre benedícitur. Et hic quidem, décimas moriéntes hómines accípiunt: ibi autem contestátur, quia vivit. Et (ut ita dictum sit) per Abraham, et Levi, qui décimas accépit, decimátus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviávit ei Melchísedech. Si ergo consummátio per sacerdótium Levíticum erat (pópulus enim sub ipso legem accépit) quid adhuc necessárium fuit, secúndum órdinem Melchísedech álium súrgere sacerdótem, et non secúndum órdinem Aaron dici? Transláto enim sacerdótio, necésse est ut et legis translátio fiat.

℟. Gaudébunt. 319.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 11.

EST autem fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sæcula verbo Dei; ut ex invisibílibus visibília fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel, quam Cain, óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo, et per illam defúnctus adhuc lóquitur.

℟. Confitébor. 319. Lectio ii.

FIDE Henoch translátus est ne vidéret mortem, et non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium há-

buit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum, quia est, et inquiréntibus se remunerátor sit. Fide Noe, respónso accépto de iis quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domus suæ, per quam damnávit mundum: et justítiæ, quæ per fidem est, heres est institútus. ℟. Misericórdia. 319.

Lectio iii.

Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem: et éxiit, nésciens quo iret. Fide demorátus est in Terra repromissiónis, tamquam in aliéna, in cásulis habitándo, cum Isaac et Jacob coherédibus repromissiónis ejúsdem. Expectábat enim fundaménta habéntem civitátem: cujus ártifex et cónditor Deus.

℟. Factus est. 320.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. *Cap.* 13.

Charitas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci: per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementóte vinctórum, tamquam simul vincti; et laborántium, tamquam et ipsi in córpore morántes. Honorábile connúbium in ómnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim, et adúlteros judicábit Deus.

℟. Ne perdíderis. 320.

Lectio ii.

Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus: ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelínquam. Ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor: non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. Jesus Christus heri, et hódie: ipse et in sǽcula. ℟. Parátum cor. 320.

Lectio iii.

Doctrinis váriis et peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátia stabilíre cor, non escis: quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est.

℟. Adjútor. 321.

Si aliquod Festum Duplex celebretur in Sabbato ante Septuagesimam, in ii. Vesperis post Orationem Festi fit comm. de Dominica, et in fine dicitur Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja, etc. ut infra.

SABBATO
ante Septuagesimam.
Ad Vesperas, Capitulum.
1. Cor 9. d

FRATRES, Nescitis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravium? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymnus de Psalterio. 144.
℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine.
℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnificat, Ant. Dixit Dóminus * ad Adam: De ligno quod est in médio paradísi, ne cómedas: in qua hora coméderis, morte moriéris.

Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exándi: ut, qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum. ℣. Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja. ℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.

Et deinceps non dicitur Allelúja, usque ad Sabbatum sanctum. Sed post Deus in adjutórium, ubi dicebatur Allelúja, dicitur Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

Si in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, transfertur in i. diem similiter non impeditam, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

DOM. IN SEPTUAG.

Ad Matutinum, Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei. Psalm. Veníte, exultémus. 2. In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.
Hymnus. Primo die, quo Trinitas. 2.
Ant. Psalmi, et Versiculi Nocturnorum de Psalterio. 3.

In primo Nocturno.

Incipit liber Génesis.
Lectio i. Cap. 1.

IN princípio creávit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inánis et vácua, et ténebræ erant super fáciem abyssi: et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divísit lucem a ténebris. Appellavítque lucem Diem, et ténebras Noctem: factúmque est véspere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquárum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavítque Deus firmaméntum, Cœlum: et factum est véspere et mane, dies secúndus.
℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et fecit in ea hóminem * Ad imáginem

et similitúdinem suam. ℣. Formávit igitur Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad. Lectio ii.

Dixit vero Deus: Congregéntur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum: et appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, Terram: congregationésque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam viréntem, et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen juxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane dies tértius. Dixit autem Deus: Fiant luminária in firmaménto cœli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa, et témpora, et dies, et annos: ut lúceant in firmaménto cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: lumináre majus, ut præésset diéi: et luminâre minus, ut præésset nocti: et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent super terram, et præéssent diéi ac nocti, et divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies quartus.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et Spíritus Dei ferebátur super aquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, et erant valde bona. ℣. Igitur perfécti sunt cœli, et terra, et omnis ornátus eórum. Et vidit. Lectio iii.

Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto Cœli. Creavítque Deus cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens: Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris: avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta, et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, et juménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait: Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram: et præsit píscibus maris, et volatílibus

cœli, et béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra.

℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ, * Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et inspirávit. Glória Patri. Et inspirávit.

In secundo Nocturno.

Ex libro Enchirídii sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv. *C.*25.26.*et* 27 *t*.3.

Mortis supplícium Dóminus hómini comminátus fúerat, si peccáret: sic eum múnerans líbero arbítrio, ut tamen régeret império, terréret exítio: atque in paradísi felicitáte, tamquam in umbra vitæ, unde justítia custodíta in melióra conscénderet, collocávit. Hinc post peccátum exul efféctus, stirpem quoque suam, quam peccándo in se tamquam in radíce vitiáverat, pœna mortis et damnatióne obstrínxit: ut quidquid prolis ex illo, et simul damnáta, per quam peccáverat, cónjuge, per carnálem concupiscéntiam, in qua inobediéntiæ pœna símilis retribúta est, nascerétur, tráheret originále peccátum, quo traherétur per erróres dolorésque divérsos ad illud extrémum cum desertóribus ángelis, vitiatóribus, et possessóribus, et consórtibus suis, sine fine supplícium.

℟. Tulit Dóminus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis. * Ut operarétur et custodíret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio in quo pósuit hóminem quem formáverat. Ut operarétur. Lectio v.

Sic per unum hóminem peccátum intrávit in mundum, et per peccátum mors: et ita in omnes hómines pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. Mundum quippe appellávit eo loco Apóstolus univérsum genus humánum. Ita ergo res se habébant. Jacébat in malis, vel étiam volvebátur, et de malis in mala præcipitabátur totíus humáni géneris massa damnáta: et adjúncta parti eórum, qui peccáverant, angelórum, luébat ímpiæ desertiónis digníssimas pœnas.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum: * Faciámus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis sibi: dixit vero Deus. Faciámus. Lectio vi.

Ad iram quippe Dei pértinet justam, quidquid cæca et indómita concupiscéntia fáciunt libénter mali, et quidquid maniféstis opertísque pœnis patiúntur inviti: non sane Creatóris desisténte bonitáte, et malis ángelis

subministráre vitam, vivacémque poténtiam, (quæ subministrátio si auferátur, interibunt) et hóminum quamvis de propágine vitiáta damnatáque nascéntium, formáre sémina, et animáre, et ordináre membra per témporum ætátes, per locórum spátia vegetáre sensus, aliménta donáre. Mélius enim judicávit de malis bene fácere, quam mala nulla esse permíttere.

℟. Immísit Dóminus sopórem in Adam, et tulit unam de costis ejus: * Et ædificávit costam, quam túlerat Dóminus de Adam, in mulíerem, et addúxit eam ad Adam, ut vidéret quid vocáret eam: * Et vocávit nomen ejus Virágo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit.

Glória Patri. Et vocávit.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 20.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam. Et réliqua.

De Homília S. Gregórii Papæ. *Hom. 19. in Evang. post princ.*

Regnum cœlórum hómini patrifamílias símile dícitur, qui ad excoléndam víneam suam operários condúcit. Quis vero patrisfamílias similitúdinem réctius tenet, quam Cónditor noster, qui regit quos cóndidit, et eléctos suos sic in hoc mundo póssidet, quasi subjéctos dóminus in domo? Qui habet víneam, universálem scílicet Ecclésiam, quæ ab Abel justo usque ad últimum eléctum, qui in fine mundi nascitúrus est, quot sanctos prótulit, quasi tot pálmites misit.

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio: * In quo pósuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve; lignum étiam vitæ in médio paradísi. In quo.

Lectio viii.

Hic ítaque paterfamílias ad excoléndam víneam suam, mane, hora tértia, sexta, nona, et undécima operários condúcit: quia mundi hujus inítio usque in finem ad erudiéndam plebem fidélium, prædicatóres congregáre non desístit. Mane étenim mundi fuit ab Adam usque ad Noe: hora vero tértia a Noe usque ad Abraham: sexta quoque ab Abraham usque ad Móysen: nona autem a Móyse usque ad advéntum Dómini: undécima vero ab advéntu Dómini us-

que ad finem mundi. In qua prædicatóres sancti Apóstoli missi sunt, qui mercédem plenam et tarde veniéntes accepérunt.

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et malum: * Vidéte, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pellíceam, et índuit eum, et dixit. Vidéte.

Lectio ix.

Ad erudiéndam ergo Dóminus plebem suam, quasi ad excoléndam víneam suam, nullo témpore déstitit operários míttere: quia et prius per patres, et póstmodum per legis doctóres et Prophétas, ad extrémum vero per Apóstolos, dum plebis suæ mores excóluit, quasi per operários in víneæ cultúra laborávit: quamvis in quólibet módulo vel mensúra, quisquis cum fide recta bonæ prædicátor actiónis éxtitit, hujus víneæ operárius fuit. Operátor ergo mane, hora tértia, sexta, et nona, antiquus ille Hebráicus pópulus designátur: qui in eléctis suis ab ipso mundi exórdio, dum recta fide Deum stúduit cólere, quasi non déstitit in víneæ cultúra laboráre. Ad undécimam vero Gentíles vocántur, quibus et dícitur: Quid hic statis tota die otiósi?

℟. Ubi est Abel frater tuus? dixit Dóminus ad Cain. Néscio, Dómine, numquid custos fratris mei sum ego? Et dixit ad eum: Quid fecísti? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Nonum ℟. dicitur in Dominicis usque ad Pascha loco Hymni Te Deum, qui non dicitur hoc tempore, nisi in Festis.

Ad Laudes, Ant.

1. Miserére * mei Deus, et a delícto meo munda me: quia tibi soli peccávi. Psal. idem. 56.

2. Confitébor tibi,* quóniam exaudísti me. Psalm. Confitémini. 22.

3. Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo, quia factus es adjútor meus. Psalm. idem. 17.

4. Benedíctus * es in firmaménto cœli, et laudábilis in sǽcula, Deus noster. Canticum. Benedícite. 18.

5. Laudáte Dóminum de cœlis. Psal. idem. 19.

Capitulum. 1. *Cor.* 9. *d*

Fratres, Nescítis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymn. Ætérne rerum. 20.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et

progénie.

Ad Benedictus, Ant. Símile est * regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam, dicit Dóminus.

Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: ut, qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum nostrum.

Ad Primam, Ant. Conventióne * autem facta cum operáriis ex denário diúrno, misit eos in víneam suam.

Ad Absolutionem, Cap. Dóminus autem dirigat. 28.

Ad Tertiam, Ant. Ite et vos* in víneam meam, et quod justum fúerit, dabo vobis.

Capitulum. Fratres, Nescítis, ut supra. 355.

℟. br. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclína cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam, Ant. Quid hic statis tota die* otiósi? respondérunt, et dixérunt: quia nemo nos condúxit.

Capitulum. 1. *Cor.* 9. *d*

OMNIS autem, qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet: et illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.

℟. br. In ætérnum Dómine,* Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam, Ant. Voca operários, * et redde illis mercédem suam, dicit Dóminus.

Capitulum. 1. *Cor.* 10.

BIBEBANT autem de spirituáli, consequénte eos petra; petra autem erat Christus: sed non in plúribus eórum beneplácitum est Deo.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Ant. et Psal. de Dominica. 124.

Capitulum. Fratres, Nescítis ut 355. Hymnus ut in Psal. 126. ℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Ant. Dixit paterfamílias * operáriis suis: Quid hic statis tota die otiósi? At illi respondéntes dixérunt: Quia nemo nos condúxit. Ite et vos in víneam meam: et quod justum fúerit, dabo vobis.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 1. *d*

Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos. Benedixitque illis Deus, et ait: Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subjícite eam, et dominámini píscibus maris, et volatílibus cœli, et univérsis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérsa ligna quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, et univérsis quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est véspere et mane dies sextus.

℟. Dum deambuláret Dóminus in paradiso ad auram post merídiem, clamávit, et dixit: Adam ubi es? Audivi, Dómine, vocem tuam, * Et abscóndi me. ℣. Vocem tuam audivi in paradíso, et tímui, eo quod nudus essem. Et abscóndi. Lectio ii. *Cap.* 2.

Igitur perfécti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat: et requiévit die séptimo ab univérso ópere quod patrárat. Et benedixit diéi séptimo, et sanctificávit illum: quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo quod creávit Deus ut fáceret. Istæ sunt generatiónes cœlis et terræ, quando creáta sunt, in die quo fecit Dóminus Deus cœlum et terram: et omne virgúltum agri ántequam oriétur in terra, omnémque herbam regiónis priúsquam germináret: non enim plúerat Dóminus Deus super terram, et homo non erat qui operarétur terram: sed fons ascendébat e terra, írrigans univérsam superfíciem terræ. ℟. In sudóre vultus tui vescéris pane tuo, dixit Dóminus ad Adam: cum operátus fúeris terram, non dabit fructus suos: * Sed spinas et tríbulos germinábit tibi. ℣. Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo. Sed spinas et tríbulos. Lectio iii.

Formavit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ et factus est homo in ánimam vivéntem. Plantáverat autem Dóminus Deus Paradísum voluptátis a princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxítque Dó-

minus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suave: lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignúmque sciéntiæ boni et mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigándum paradísum qui inde divíditur in quátuor cápita. ℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ: *Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et. Glória. Et.

Ad Magnificat, Ant.
Hi novíssimi * una hora fecérunt, et pares illos nobis fecísti, qui portávimus pondus diéi, et æstus.

FERIA TERTIA.
De libro Génesis.
Lectio i. *Cap.* 2. *c*

Tulit ergo Dóminus Deus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis, ut operarétur, et custodíret illum: præcepítque ei, dicens: Ex omni ligno paradísi cómede: de ligno autem sciéntiæ boni et mali ne cómedas. In quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non est bonum esse hóminem solum: faciámus ei adjutórium símile sibi.
℟. Tulit Dóminus, ut in ii. Noct. Dom. præc. 353. Lect. ii.

Formatis ígitur, Dóminus Deus, de humo cunctis animántibus terræ, et univérsis volatílibus cœli, addúxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea: omne enim quod vocávit Adam ánimæ vivéntis, ipsum est nomen ejus. Appellavítque Adam nomínibus suis cuncta animántia, et univérsa volatília cœli, et omnes béstias terræ: Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis ejus.
℟. Dixit. 353. Lectio iii.

Immisit ergo Dóminus Deus sopórem in Adam: cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus costam, quam túlerat de Adam in mulíerem: et addúxit eam ad Adam. Dixítque Adam: Hoc nunc os ex óssibus meis, et caro de carne mea: hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro sumpta est. Quámobrem relínquet homo patrem suum, et matrem, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una.
℟. Immísit Dóminus. 354.

Ad Magnificat, Ant. Dixit autem paterfamílias: * Amíce, non fácio tibi injúriam: nonne ex denário convenísti mecum? tolle quod tuum est, et vade.

FERIA QUARTA.
De libro Génesis.
Lectio i. *Cap.* 3.

Sed et serpens erat cállidior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus

Deus. Qui dixit ad mulierem: Cur præcépit vobis Deus ut non comederétis de omni ligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus, et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulierem: Nequáquam morte moriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri: et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum. Vidit ígitur múlier quod bonum esset lignum ad vescéndum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile: et tulit de fructu illius, et comédit: dedítque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum.

℟. Plantáverat. 354. Lect. ii.

Cumque cognovissent se esse nudos, consuérunt fólia ficus, et fecérunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscóndit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi. Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? qui ait: Vocem tuam audívi in paradíso: et tímui, eo quod nudus essem, et abscóndi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedísti? Dixítque Adam: Múlier, quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc fecísti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et comédi.

℟. Ecce Adam. 355. Lect. iii.

Et ait Dóminus Deus ad serpéntem: Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit: Multiplicábo ærúmnas tuas, et concéptus tuos: in dolóre páries fílios, et sub viri potestáte eris, et ipse dominábitur tui. Adæ vero dixit: Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas et tríbulos germinábit tibi, et cómedes herbam terræ. In sudóre vultus tui vescéris pane, donec revertáris in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris suæ Heva: eo quod mater

esset cunctórum vivéntium. ℟. Ubi est Abel. 355.

Ad Magníficat, Ant.

Tolle quod tuum est,* et vade: quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

FERIA QUINTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap. 4.*

ADAM vero cognóvit uxórem suam Hevam: quæ concépit et péperit Cain, dicens: Posséđi hóminem per Deum. Rursúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, et Cain agrícola. Factum est autem post multos dies ut offérret Cain de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis sui, et de ádipibus eórum: et respéxit Dóminus ad Abel, et ad múnera ejus. Ad Cain vero, et ad múnera illíus non respéxit: iratúsque est Cain veheménter, et cóncidit vultus ejus. Dixítque Dóminus ad eum: Quare irátus es? et cur cóncidit fácies tua? Nonne si bene égeris, recípies: sin autem male, statim in fóribus peccátum áderit? sed sub te erit appetítus ejus, et tu domináberis illíus. ℟. In princípio 351.

Lectio ii.

DIXITQUE Cain ad Abel fratrem suum: Egrediámur foras. Cumque essent in agro, consurréxit Cain advérsus fratrem suum Abel, et interfécit eum. Et ait Dóminus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui respóndit: Néscio: Num custos fratris mei sum ego? Dixítque ad eum: Quid fecísti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cum operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et prófugus eris super terram. ℟. In princípio 352.

Lectio iii.

DIXITQUE Cain ad Dóminum: Major est iníquitas mea, quam ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie a fácie terræ, et a fácie tua abscóndar, et ero vagus et prófugus in terra: omnis ígitur qui invénerit me, occídet me. Dixítque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet; sed omnis qui occíderit Cain, séptuplum puniétur. Posuítque Dóminus Cain signum, ut non interfíceret eum omnis qui invenísset eum. Egressúsque Cain a fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden. ℟. Formávit 353.

Ad Magníficat, Ant.

Non licet * mihi quod volo fácere? an óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? dicit Dóminus.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap. 4. c*

COGNOVIT autem Cain uxórem suam, quæ concé-

pit, et péperit Henoch: et ædificávit civitátem, vocavítque nomen ejus ex nómine filii sui, Henoch. Porro Henoch génuit Irad, et Irad génuit Mavíael, et Mavíael génuit Mathúsael, et Mathúsael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres, nomen uni Ada, et nomen álteri Sella. Genuítque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque pastórum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater canéntium cithara et órgano. Sella quoque génuit Tubálcain, qui fuit malleátor et faber in cuncta ópera æris et ferri. Soror vero Tubálcain, Noéma. ℟. Tulit Dóminus. 353.

Lectio ii.

Dixítque Lamech uxóribus suis Adæ et Sellæ: Audíte vocem meam uxóres Lamech, auscultáte sermónem meum: quóniam occídi virum in vulnus meum, et adolescéntulum in livórem meum. Séptuplum últio dábitur de Cain, de Lamech vero septuágies sépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem suam: et péperit fílium, vocavítque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel, quem occídit Cain. Sed et Seth natus est fílius, quem vocávit Enos: iste cœpit invocáre nomen Dómini. ℟. Dixit Dóminus. 353. Lectio iii. *Cap.* 5.

Hic est liber generatiónis Adam. In die qua creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum et féminam creávit eos, et benedíxit illis: et vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum trigínta annis: et génuit ad imáginem et similitúdinem suam, vocavítque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquam génuit Seth, octingénti anni, genuítque fílios et fílias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongénti trigínta, et mórtuus est. ℟. Immísit Dóminus. 354.

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 5. *b*

Vixit autem Maláleel sexagínta quinque annis, et génuit Jared. Et vixit Maláleel postquam génuit Jared, octingéntis trigínta annis: et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Maláleel octingénti nonagínta quinque anni, et mórtuus est. Vixítque Jared centum sexagínta duóbus annis, et génuit Henoch. Et vixit Jared, postquam génuit Henoch, octingéntis annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Jared nongénti sexagínta duo anni, et mórtuus est. Porro Henoch vixit sexagínta quinque annis, et génuit Mathúsalam. ℟. Plantáverat. 354. Lectio ii.

Et ambulávit Henoch cum Deo: et vixit, postquam

génuit Mathúsalam, trecéntis annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Henoch trecénti sexagínta quinque anni. Ambulavitque cum Deo, et non appáruit: quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathúsala centum octogínta septem annis, et génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquam génuit Lamech, septingéntis octogínta duóbus annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala nongénti sexagínta novem anni, et mórtuus est. ℟. Ecce Adam. 355. Lectio iii.

Vixit autem Lamech centum otogínta duóbus annis, et génuit filium: vocavítque nomen ejus Noe, dicens: Iste consolábitur nos ab opéribus et labóribus mánuum nostrárum, in terra cui maledixit Dóminus. Vixitque Lamech, postquam génuit Noe, quingéntis nonagínta quinque annis, et génuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingénti septuagínta septem anni, et mórtuus est. ℟. Ubi est Abel. 355.

SABBATO.

ante Sexagesimam.

Ad Vesperas, Capitulum.

2. *Cor.* 11. *d*

Fratres, Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus de Psalterio. 144.

℣. Vespertina orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnificat. Ant.

Dixit Dóminus ad Noe: * Finis univérsæ carnis venit coram me: fac tibi arcam de lignis lævigátis, ut salvétur univérsum semen in ea.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius; ut contra advérsa ómnia Doctóris Géntium protectióne muniámur. Per Dóminum nostrum.

DOMINICA

In Sexagesima.

Ad Matutinum, Invit. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei. Psal. Veníte. 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 2. Ant. Psalmi, et ℣℣. ut in Ps. 3.

In primo Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 5. *d et* 6.

Noe vero cum quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham, et Japheth. Cumque cœpissent hómines multiplicári super terram, et filias procreássent, vidéntes fílii Dei filias hóminum quod

essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixítque Deus: Non permanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est: erúntque dies illíus centum vigínti annórum. Gigántes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingréssi sunt filii Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes a sæculo viri famósi.

℟. Dixit Dóminus ad Noe: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitáte eórum: * Et ego dispérdam eos cum terra.
℣. Fac tibi arcam de lignis lævigátis, mansiúnculas in ea fácies. Et.

Lectio ii.

Videns autem Deus quod multa malítia hóminum esset in terra, et cuncta cogitátio cordis inténta esset ad malum omni témpore, pœnítuit eum quod hóminem fecisset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecus, Delébo, inquit, hóminem, quem creávi, a fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, a réptili usque ad vólucres cœli. Pœnitet enim me fecísse eos. Noe vero invénit grátiam coram Dómino.

℟. Noe vir justus atque perféctus cum Deo ambulávit: * Et fecit ómnia quæcúmque præcépit ei Deus. ℣. Fecit sibi arcam, ut salvarétur univérsum semen. Et.

Lectio iii.

Hæ sunt generatiónes Noe: Noe vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulávit. Et génuit tres filios Sem, Cham et Japheth. Corrúpta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitáte. Cumque vidisset Deus terram esse corrúptam, (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noe: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitáte a fácie eórum, et ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis: mansiúnculas in arca fácies, et bitúmine linies intrínsecus et extrínsecus. Et sic fácies eam: Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquaginta cubitórum latitúdo, et trigínta cubitórum altitúdo illíus.

℟. Quadraginta dies et noctes apérti sunt cæli, et ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam: * Et clausit a foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et filii ejus, et uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Epíscopi de Noe et Arca.

Lectio iv.

Cap. 4. circa medium.

Habes, quia irátus Dóminus est: quóniam quam-

vis cogitáret, hoc est sciret, quia homo pósitus in terræ regióne, carnem portans, sine peccáto esse non possit; (terra enim velut quidam tentatiónum locus est, caróque corruptélæ illécebra) tamen cum habérent mentem ratiónis capácem virtutémque ánimæ infúsam córpori, sine consideratióne áliqua in lapsum ruérunt, ex quo revocáre se nollent. Neque enim Deus cógitat sicut hómines, ut áliqua ei nova succédat senténtia, neque irásceitur quasi mutábilis: sed ídeo hæc legúntur, ut exprimátur peccatórum nostrórum acérbitas, quæ divínam merúerit offénsam; tamquam eo usque incréverit culpa, ut étiam Deus, qui naturáliter non movétur aut ira, aut ódio, aut passióne ulla, provocátus videátur ad iracúndiam.

℟. Ædificávit Noe altáre Dómino, ófferens super illud holocáustum: odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et benedíxit ei, dicens:* Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio v.

Minitatus est prætérea, quod deléret hóminem. Ab hómine, inquit, usque ad pecus, et a reptílibus usque ad volatília delébo. Quid læserant irrationabília? Sed quia propter hóminem illa facta erant, eo útique delécto, propter quem facta sunt, cónsequens erat ut étiam illa deleréntur, quia non erat qui his uterétur. Sensu autem altióre illud manifestátur: quia homo mens est, quæ est ratiónis capax. Homo enim definítur, ánimal vivum, mortále, rationábile. Principáli ígitur extíncto, étiam sensus omnis extínguitur, eo quod nihil réliqui ad salútem supérsit, cum salútis fundaméntum virtus defécerit.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cœli, dixit Dóminus ad Noe: * Et recordábor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus. Et recordábor.

Lectio vi.

Ad condemnatiónem autem ceterórum, et ad expressiónem pietátis divínæ, dícitur Noe apud Deum grátiam invenísse. Simul osténditur, quod hóminem justum non obúmbret aliórum offénsio, quando ipse ad totíus géneris reservátur seminárium. Qui non generatiónis nobilitáte, sed justítiæ et perfectiónis mérito laudátur. Probáti enim viri genus, virtútis prosápia est: quia sicut hóminum genus hómines, ita animárum genus virtútes sunt. Etenim famíliæ hómi-

num splendóre géneris nobilitántur, animárum autem clarificátur grátia splendóre virtútis.

℟. Per memetipsum jurávi, dicit Dóminus, non adjíciam ultra aquas dilúvii super terram: pacti mei recordábor,* Ut non perdam aquis dilúvii omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Ut non perdam. Glória Patri. Ut non perdam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 8.

In illo témpore: Cum turba plúrima convenírent, et de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homília 15. *in Evang.*

Lectio sancti Evangélii quam modo, fratres charíssimi, audístis, expositióne non índiget, nec admonitióne. Quam enim per semetípsam Véritas expósuit, hanc discútere humána fragílitas non præsúmat. Sed est quod sollícite in hac ipsa expositióne Domínica pensáre debéamus: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significáre dicerémus, ad credéndum nobis mens fórsitan vestra dubitáret. Unde et idem Dóminus per semetípsum dignátus est expónere quod dicébat, ut sciátis rerum significatiónes quærere in iis étiam, quæ per semetípsum nóluit explanáre.

℟. Benedíxit Deus Noe, et fíliis ejus, et dixit ad eos: * Créscite et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio viii.

Exponendo ergo quod dixit, figuráte se loqui innótuit: quátenus certos nos rédderet, cum vobis nostra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, si spinas divítias interpretári voluíssem? máxime cum illæ pungant, istæ deléctent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitatiónum suárum punctiónibus mentem lácerant: et cum usque ad peccátum pértrahunt, quasi inflícto vúlnere cruéntant. Quas bene hoc in loco, álio Evangelísta testánte, nequáquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appéllat.

℟. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos: * Neque erit deínceps dilúvium dissípans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me,

et inter terram. Neque erit.

Lectio ix.

FALLACES enim sunt, quæ nobiscum diu permanére non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expéllunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres charíssimi, esse dívites cúpitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quæritis, ad cœléste regnum téndite. Si glóriam dignitátum diligitis, in illa supérna Angelórum cúria adscríbi festináte. Verba Dómini, quæ aure percipitis, mente retinéte. Cibus enim mentis est sermo Dei: et quasi accéptus cibus stómacho languénte rejicitur, quando audítus sermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis aliménta non rétinet, hujus profécto vita desperátur.

℟. Cum turba plúrima convenírent ad Jesum, et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: * Exiit qui séminat, semináre semen suum. ℣. Et dum séminat, aliud cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. Exiit. Glória Patri. Exiit.

Infra Hebdomadam Feria iv. et Sabbato, loco hujus ℟. dicitur primum ℟. Feriæ ii. sequentis, 368.

Ad Laudes, Ant.

1. Secúndum magnam misericórdiam tuam * miserére mei Deus.

Psalmus. Miserére mei Deus. 56.

2. Si mihi Dóminus * Salvátor fúerit, non timébo quid fáciat mihi homo.

Psalmus. Confitémini Dómino. 22.

3. In velaménto clamávi * valde dilúculo: Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.

Psal. Deus Deus meus, cum reliquis. 17.

4. Hymnum dicámus * Dómino Deo nostro.

5. In tympano et choro, * in chordis et órgano laudáte Deum.

Capitulum. 2. *Cor.* 11. *d*

FRATRES, Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymn. Ætérne rerum Cónditor. 20.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Benedictus, Ant.

Cum turba plúrima * convenírent ad Jesum et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propi-

tius; ut contra advérsa ómnia Doctóris Géntium protectióne muniámur. Per Dóminum.

Ad Primam, Ant. Semen cécidit * in terram bonam, et áttulit fructum in patiéntia.

Ad Absolutionem Capituli, Dóminus autem. 28.

Ad Tertiam, Ant. Qui verbum Dei rétinent * corde perfécto et óptimo, fructum áfferunt in patiéntia.

Capitulum. Fratres, Libénter. 366.

℟. br. Inclina cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclina. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem, in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclina cor. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam, Ant. Semen cécidit* in terram bonam, et áttulit fructum, áliud centésimum et áliud sexagésimum

Capitulum. 2. *Cor.* 11. *f*

Ter virgis cæsus sum, semél lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte et die in profúndo maris fui.

℟. br. In ætérnum Dómine.* Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi deérit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam, Ant. Si vere, fratres, * dívites esse cúpitis, veras divítias amáte.

Capitulum. 2. *Cor.* 12. *c*

Libenter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesp., Ant. et Psalmi de Dominica. 124.

Capitulum. Fratres, Libénter. 366. Hymnus ut in Psalterio. 126.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant. Vobis datum est * nosse mystérium regni Dei, céteris autem in parábolis, dixit Jesus discípulis suis.

FERIA SECUNDA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 7.

Dixit Dóminus ad Noe: Ingrédere tu, et omnis domus tua, in arcam; te enim vidi justum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolles septéna et septéna, másculum et féminam: de animántibus vero immúndis duo et duo, másculum et féminam. Sed et de volatílibus cœli septéna et septéna, máscu-

lum et féminam: ut salvétur semen super fáciem univérsæ terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam super terram quadragínta diébus et quadragínta nóctibus: et delébo omnem substántiam, quam feci, de superfície terræ.

℟. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et fílii ejus, * Uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. ℣. Deléta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor.

Lectio ii.

Fecit ergo Noe ómnia, quæ mandáverat ei Dóminus. Cumque transíssent septem dies, aquæ dilúvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vitæ Noe, mense secúndo, septimodécimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ et cataráctæ cœli apértæ sunt: et facta est plúvia super terram quadragínta diébus et quadragínta nóctibus.

℟. Recordátus Dóminus Noe, addúxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ: * Et prohíbitæ sunt plúviæ de cœlis. ℣. Reversæque sunt aquæ de terra eúntes et redeúntes, et cœpérunt minui post centum quinquagínta dies. Et prohíbitæ.

Lectio iii.

In artículo diéi illíus ingréssus est Noe, et Sem, et Cham, et Japheth, fílii ejus: uxor illíus, et tres uxóres

filiórum eju
cam: ipsi et
cúndum gen
saque jumén
et omne qu
per terram
cunctúmque
dum genus
que est dilúv
diébus super
tiplicátæ su
vavérunt a
a terra.
℣. Quadrag
ctes apérti
omni carne
vitæ ingréss
Et clausit a
minus. ℣. I
líus ingréss
cam, et fílii
líus, et uxó
Et clausit
tri. Et clau
Ad Magnifi
men veri h
ad illam c
quantócius

FERI

De lib

Lectio

RECORDA
Noe, cu
mántium, e
tórum, qua
arca, addú
terram, et
aquæ. Et c
abyssi, et c
prohíbitæ s
lo. Revers
de terra e
tes: et cœp

centum quinquaginta dies. Requievítque arca mense séptimo, vigésimo séptimo die mensis, super montes Arméniæ. ℟. Ædificávit Noe. 364.

Lectio ii.

At vero aquæ ibant, et decrescébant usque ad décimum mensem: décimo enim mense, prima die mensis, apparuérunt cacúmina móntium. Cumque transissent quadraginta dies, apériens Noe fenéstram arcæ, quam fécerat, dimísit corvum, qui egrediebátur, et non revertebátur, donec siccaréntur aquæ super terram. Emísit quoque colúmbam post eum, ut vidéret si jam cessássent aquæ super fáciem terræ. Quæ cum non invenísset ubi requiésceret pes ejus, revérsa est ad eum in arcam. ℟. Ponam arcum. 364.

Lectio iii.

Expectatis autem ultra septem diébus áliis, rursum dimísit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore suo. Intelléxit ergo Noe quod cessássent aquæ super terram. Expectavítque nihilóminus septem álios dies, et emísit colúmbam, quæ non est revérsa ultra ad eum. Igitur sexcentésimo primo anno, primo mense, prima die mensis, imminútæ sunt aquæ super terram. ℟. Per memetípsum. 365.

Ad Magnificat, Ant. Semen est verbum Dei, * sator autem Christus: omnis qui invénit eum, manébit in ætérnum.

FERIA QUARTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 8. c

Locutus est autem Deus ad Noe, dicens: Egrédere de arca, tu et uxor tua, filii tui et uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus quam in béstiis et univérsis reptílibus, quæ reptant super terram, educ tecum, et ingredímini super terram, créscite et multiplicámini super eum. Egréssus est ergo Noe, et filii ejus, uxor illíus, et uxóres filiórum ejus, cum eo. Sed et ómnia animántia, juménta, et reptília quæ reptant super terram secúndum genus suum, egréssa sunt de arca. ℟. Benedíxit Deus. 365.

Lectio ii.

Ædificavit autem Noe altáre Dómino: et tollens de cunctis pecóribus et volúcribus mundi óbtulit holocáusta super altáre. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et ait: Nequáquam ultra maledícam terræ propter hómines: sensus enim et cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescéntia sua: non igitur ultra percútiam omnem ánimam viventem sicut feci. Cunctis

diébus terræ, seméntis et messis, frigus et æstus, æstas et hiems, nox et dies, non requiéscent. ℟. Ecce ego. 365.

Lectio iii. *Cap.* 9.

BENEDIXITQUE Deus Noe et filiis ejus. Et dixit ad eos: Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, et super omnes vólucres cœli, cum univérsis quæ movéntur super terram: omnes pisces maris mánui vestræ tráditi sunt. Et omne quod movétur et vivit, erit vobis in cibum: quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia. Excépto, quod carnem cum sánguine non comedétis. Sánguinem enim animárum vestrárum requíram de manu cunctárum bestiárum: et de manu hóminis, de manu viri et fratris ejus, requíram ánimam hóminis. Quicúmque effúderit humánum sánguinem, fundétur sanguis illíus: ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℟. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe in arcam, et filii ejus:* Uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. ℣. Deléta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor. Glória Patri. Uxor.

Ad Magníficat, Ant.

Quod autem cécidit * in terram bonam, hi sunt, qui in corde bono et óptimo fructum áfferunt in patiéntia.

Si prædict
ficat non
præcedenti
sequenti F
fieri Officiu
tur ultima
sa: alioquir
bus, suman
quod sempe
priæ non h

FER

De li

Lectic

DIXITQU
gnum
ter me et
ánimam v
vobíscum
sempitérn
ponam in
gnum fœc
inter terra
xero núbil
rébit arcu
et recordát
bíscum, et
vivénte qu
et non eru
lúvii ad del
carnem. ℟.

L

COEPITQ
la exer
plantávit v
vinum inel
dátus in
Quod cum
ter Chána
cet patris
nuntiávit
suis foras.
Japheth p
runt húme

déntes retrórsum, operuérunt verénda patris sui: faciésque eórum avérsæ erant, et patris virília non vidérunt.
℟. Noe vir justus. 363. Lect. iii.

Evigilans autem Noe ex vino, cum didicísset quæ fécerat ei filius suus minor, ait: Maledictus Chánaan, servus servórum erit frátribus suis. Dixítque: Benedictus Dóminus Deus Sem, sit Chánaan servus ejus. Dilátet Deus Japheth, et hábitet in tabernáculis Sem: sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noe post dilúvium trecéntis quinquagínta annis. Et impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, et mórtuus est.
℟. Quadragínta. 363.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 10.

Hæ sunt generatiónes filiórum Noe, Sem, Cham, et Japheth: natique sunt eis filii post dilúvium. Fílii Japheth: Gomer, et Magog, et Mádai, et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. Porro filii Gomer: Ascénez, et Riphath, et Thogórma. Fílii autem Javan: Elisa, et Tharsis, Cetthim, et Dódanim. Ab his divísæ sunt ínsulæ géntium in regiónibus suis, unusquísque secúndum linguam suam et familias suas in natiónibus suis. Filii autem Cham: Chus, et Mésraim, et Phuth, et Chánaan.
℟. Ædificávit Noe. 364.

Lectio ii. *Cap.* 11.

Erat autem terra lábii unius, et sermónum eorúmdem. Cumque proficisceréntur de Oriénte, invenérunt campum in terra Sénnaar, et habitavérunt in eo. Dixítque alter ad próximum suum: Veníte, faciámus láteres, et coquámus eos igni. Habuerúntque láteres pro saxis, et bitúmen pro cæménto: et dixérunt: Venite, faciámus nobis civitátem, et turrim: cujus culmen pertíngat ad cœlum: et celebrémus nomen nostrum ántequam dividámur in univérsas terras.
℟. Ponam. 364. Lectio iii.

Descendit autem Dóminus, ut vidéret civitátem et turrim, quam ædificábant filii Adam, et dixit: Ecce unus est pópulus, et unum lábium ómnibus: cœperúntque hoc fácere, nec desistent a cogitatiónibus suis, donec eas ópere cómpleant. Veníte igitur, descendámus, et confundámus ibi linguam eórum, ut non áudiat unusquísque vocem próximi sui. Atque ita divisit eos Dóminus ex illo loco in univérsas terras, et cessavérunt ædificáre civitátem.
℟. Per memetípsum. 365.

SABBATO.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 11. *b*

Hæ sunt generatiónes Sem: Sem erat centum annó-

rum, quando génuit Arpháxad, biénnio post dilúvium. Vixítque Sem, postquam génuit Arpháxad, quingéntis annis: et génuit filias. Porro Arpháxad vixit trigínta quinque annis, et génuit Sale. Vixítque Arpháxad, postquam génuit Sale, trecéntis tribus annis: et génuit filios et filias. Sale quoque vixit trigínta annis, et génuit Heber. Vixítque Sale, postquam génuit Heber, quadringéntis tribus annis: et génuit filios et filias. ℟. Benedíxit Deus. 365.

Lectio ii.

VIXIT autem Heber trigínta quátuor annis, et génuit Phaleg. Et vixit Heber, postquam génuit Phaleg, quadringéntis trigínta annis: et génuit filios et filias. Vixit quoque Phaleg trigínta annis, et génuit Reu. Vixítque Phaleg, postquam génuit Reu, ducéntis novem annis: et génuit filios et filias. Vixit autem Reu trigínta duóbus annis, et génuit Sarug. Vixit quoque Reu, postquam génuit Sarug, ducéntis septem annis: et génuit filios et filias. Vixit vero Sarug trigínta annis, et génuit Nachor. Vixítque Sarug, postquam génuit Nachor, ducéntis annis: et génuit filios et filias. ℟ Ecce ego. 365.

Lectio iii.

VIXIT autem Nachor vigínti novem annis, et génuit Thare. Vixítque Nachor, postquam génuit Thare, cen-

tum decem
et génuit
xitque Tha
nis, et gén
chor, et A
tem gene
Thare gén
chor et A
génuit Lo
Aran ante
um, in ter
in Ur Cha
runt autem
uxóres :
bram, Sár
ris Nachor
ran, patris
Jeschæ. E
stérilis, ne
℟. In artic

SA

Ante Qui

Capitul

FRATRES
num lo
rum, chari
hábeam, fa
sonans, au
niens.

Hymnus

℣. Vespert
dat ad te,
scéndat su
dia tua.

Ad Ma

Pater fidei
summus,
stum supe

PRECES n
Dómine
di: atque a
culis absol

adversitáte custódi. Per Dóminum.

DOMINICA

In Quinquagesima.

Ad Matutinum, Invit. Præoccupémus fáciem Dómini:* Et in psalmis jubilémus ei. Psal. Veníte exultémus. 2.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a Choro invitat.

Hymn. Primo die. 2.

Ant. Psal., et ℣℣. de Psalt.

In i. Noct. De libro Génesis.

Lectio i. *Cap.* 12.

Dixit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstrábo tibi. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Benedícam benedicéntibus tibi, et maledícam maledicéntibus tibi, atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ. Egréssus est ítaque Abram sicut præcéperat ei Dóminus, et ivit cum eo Lot. Septuagínta quinque annórum erat Abram, cum egrederétur de Haran. Tulítque Sárai uxórem suam, et Lot filium fratris sui, universámque substántiam quam posséderant, et ánimas quas fécerant in Haran: et egréssi sunt ut irent in terram Chánaan. Cumque venissent in eam, pertransívit Abram terram usque ad locum Sichem, usque ad convállem illústrem: Chananæus autem tunc erat in terra.

℟. Locútus est Dóminus ad Abram, dicens: Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et veni in terram quam monstrávero tibi:* Et fáciam te in gentem magnam. ℣. Benedicens benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Et fáciam.

Lectio ii.

Apparuit autem Dóminus Abram, et dixit ei: Sémini tuo dabo terram hanc. Qui ædificávit ibi altáre Dómino qui apparúerat ei. Et inde transgrédiens ad montem, qui erat contra Oriéntem Bethel, teténdit ibi tabernáculum suum, ab Occidénte hábens Bethel, et ab Oriénte Hai: ædificávit quoque ibi altáre Dómino, et invocávit nomen ejus. Perrexítque Abram vadens, et ultra progrédiens ad Merídiem. Facta est autem fames in terra: descendítque Abram in Ægyptum, ut peregrinarétur ibi: prævalúerat enim fames in terra. Cumque prope esset ut ingrederétur Ægyptum, dixit Sárai uxóri suæ: Novi quod pulchra sis múlier, et quod cum víderint te Ægyptii, dictúri sunt: Uxor ipsius est, et interfícient me, et te reservábunt. Dic ergo, óbsecro te, quod soror mea sis ut bene sit mihi propter

te, et vivat ánima mea ob grátiam tui.

℟. Dum staret Abraham ad ilicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam: * Tres vidit, et unum adorávit. ℣. Ecce Sara uxor tua páriet tibi filium, et vocábis nomen ejus Isaac. Tres. Lect. iii.

Cum itaque ingréssus esset Abram Ægyptum, vidérunt Ægyptii mulierem quod esset pulchra nimis. Et nuntiáverunt príncipes Pharaóni, et laudavérunt eam apud illum et subláta est múlier in domum Pharaónis. Abram vero bene usi sunt propter illam: fuerúntque ei oves, et boves, et ásini, et servi, et fámulæ, et ásinæ, et caméli. Flagellávit autem Dóminus Pharaónem plagis máximis, et domum ejus propter Sárai uxórem Abram. Vocavítque Phárao Abram et dixit ei: Quidnam est hoc quod fecísti mihi? Quare non indicásti quod uxor tua esset? Quam ob causam dixísti esse sorórem tuam, ut tóllerem eam mihi in uxórem? Nunc ígitur ecce conjux tua, áccipe eam, et vade.

℟. Tentávit Dóminus Abraham et dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem díligis, Isaac, et offer illum ibi in holocáustum super unum móntium quem díxero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit: Adsum: et ait ei Dóminus. Tolle. Glória. Tolle.

In se
Ex libro
de Ab
Lecti

MAGNU
ham
tútum
quem v
non pót
minus e
quam q
jórque a
mendáci
fides. It
rit in eo
derémus
dine pri
daméntu
ritóque
exégit
terra tu
tua, et
Satis fú
ra tua.
de cogn
térna do

℟. Ange
Abraha
téndas
púerum
minum.
dísset m
filium, e
de cœlo
exténda

SED íd
ut e
ret: ne f
ter cœp
fraus áli
stibus p
coacerv
pta, ne

iam proponénda præmia, ne forte desperáret. Tentátur ut fortis, incitátur ut fidélis, provocátur ut justus: meritóque exívit, quemádmodum locútus est illi Dóminus. Et exívit cum eo Lot. Hoc autem, quod pro magno inter septem sapiéntum dicta celebrátur, Séquere Deum; perfécit Abraham, factóque sapiéntum dicta prævénit, et secútus Deum, exívit de terra sua.

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo secúndo, dicens: Benedícam tibi, * Et multiplicábo te sicut stellas cœli. ℣. Possidébit semen tuum portas inimicórum tuórum, et benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et.

Lectio vi.

SED quia ante terra ei fúerat ália, hoc est, régio Chaldæórum, de qua exívit Thare pater Abrahæ, et in Charran demigrávit: et quia secum edúxit nepótem suum cui dictum fúerat: Exi de cognatióne tua: considerémus, ne forte hoc sit exíre de terra sua, de hujus terræ, hoc est, de córporis nostri quadam commoratióne égredi, de qua exívit Paulus, qui dixit: Nostra autem conversátio in cœlis est.

℟. Deus dómini mei Abraham dírige viam meam: * Ut cum salúte revértar in domum dómini mei. ℣. Obsecro, Dómine, fac misericórdiam cum servo tuo. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii secúndum Lucam. Lectio vii. *Cap. 18.f*

IN illo témpore: Assúmpsit Jesus duódecim, et ait illis: Ecce ascéndimus Jerosólymam, et consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homília 2. in Evang.

REDEMPTOR noster, prævidens ex passióne sua discipulórum ánimos perturbándos, eis longe ante et ejúsdem passiónis pœnam, et resurrectiónis suæ glóriam prædixit: ut cum eum moriéntem, sicut prædíctum est, cérnerent, etiam resurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba mystérii, venitur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen recépit; ut, qui cæléstis mystérii verba non cáperent, eos ad fidem cœléstia facta solidárent.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, dicens: * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero: Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam: et illa díxerit: Bibe dómine, et camélis tuis potum tríbuam; ipsa est, quam præparávit Dóminus fílio dómini mei. Dómine.

Lectio viii.

SED mirácula Dómini et Salvatóris nostri sic accipiénda sunt, fratres charíssimi, ut et in veritáte credántur facta, et tamen per significatiónem nobis áliquid innuant. Opera quippe ejus et per poténtiam áliud osténdunt, et per mystérium áliud loquúntur. Ecce enim, quis juxta históriam cæcus iste fúerit, ignorámus: sed tamen quid per mystérium signíficet, nóvimus. Cæcum quippe est genus humánum, quod in paréнte primo a paradísi gáudiis expúlsum, claritátem supérnæ lucis ignórans, damnatiónis suæ ténebras pátitur. Sed tamen per Redemptóris sui præséntiam illuminátur: ut intérnæ lucis gáudii jam per desidérium vídeat, atque in via vitæ boni óperis gressus ponat.

℟. Factus est sermo Dómini ab Abram, dicens: * Noli timére, Abram: ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli timére.

Lectio ix.

NOTANDUM vero est, quod, cum Jesus Jéricho appropinquáre dícitur, cæcus illuminátur. Jéricho quippe luna interpretátur: luna autem in sacro elóquio pro deféctu carnis pónitur: quia dum ménstruis moméntis decréscit, deféctum nostræ

mortalitá
ígitur Có
propínqu
ad lumen
divínitas
carnis su
genus lum
recépit. U
mána páti
divína sul
licet cæc
viam sed
esse desc
Véritas di
℟. Cæcus
am, trans
clamávit
Dóminus
ciam tibi
deam lum
Jesus, jus
et cum a
terrogávi
vis. Glóri
Inf. Hebd.
hujus ℟. d

Ad

1. Secúnd
miseratió
mine, de
am. Psal
2. Deus
confitébo
es tu, et
Psalm. C
3. Ad te
Deus, ut
tuam. Ps
cum relic
4. Hymn
perexalt
5. Omne
date Dón

Capitulum. 1. *Cor.* 13.

FRATRES, Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, charitátem autem non hábeam, factum sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens. Hymnus. Ætérne rerum. 20. ℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Benedictus, Ant.

Ecce ascéndimus Jerosólymam, * et consummabúntur ómnia quæ scripta sunt de Fílio hóminis: tradétur enim géntibus, et illudétur, et conspuétur, et postquam flagelláverint, occídent eum, et tértia die resurget. Oratio.

PRECES nostras, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: atque a peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi. Per Dóm.

Ad Primam, Ant. Iter faciénte Jesu, * dum appropinqnáret Jéricho, cæcus clamábat ad eum, ut lumen recípere mererétur.

Ad Abs. Cap. Dnus autem. 28.

Ad Tert., Ant. Transeúnte Dómino, * clamábat cæcus ad eum: Miserére mei, fili David.

Capit., Fratres, ut supra.

℟. br. Inclina cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem, in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclína. ℣. Ego dixi: Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam, Ant. Et qui præibant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, fili David.

Capitulum. 1. *Cor.* 13. *c*

CHARITAS numquam éxcidit: sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus.

℟. br. In ætérnum Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam, Ant. Cæcus magis ac magis clamábat, * ut eum Dóminus illumináret.

Capitulum. 1. *Cor.* 13. *d*

NUNC autem manent, fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesper., Ant. et Psal. de Domin. 124. Capit. Fratres, ut sup. Hymn. et ℣. de Ps. 126.

Ad Magnificat, Ant. Stans autem Jesus * jussit cæcum addúci ad se, et ait illi: Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam. Et Jesus ait illi: Ré-

spice fides tua te salvum fecit. Et conféstim vidit, et sequebátur illum, magníficans Deum.

FERIA SECUNDA.

De lib. Génesis. Lec. i. *Cap.* 13.

Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor ejus, et ómnia quæ habébat, et Lot cum eo, ad Austrálem plagam. Erat autem dives valde in possessióne auri et argénti. Reversúsque est per iter quo vénerat, a Merídie in Bethel, usque ad locum ubi prius fixerat tabernáculum inter Bethel et Hai: in loco altáris quod fécerat prius, et invocávit ibi nomen Dómini. Sed et Lot, qui erat cum Abram, fuérunt greges óvium, et arménta, et tabernácula. Nec pòterat eos cápere terra, ut habitárent simul: erat quippe substántia eórum multa, et nequíbant habitáre commúniter.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit, et habitávit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, et vide: omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Lectio ii.

Unde et facta est rixa inter pastóres gregum Abram et Lot. Eo autem témpore Chananæus et Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quæso sit júrgium inter

me et te
meos, et
tres enim
vérsa ter
céde a m
nístram i
tenébo; s
geris, eg
gam. El
óculis, vi
giónem J
vérsa irri
subvérte
mam et
paradisus
Ægyptus
gor. Ele
giónem
recéssit a
℟. Crédidi
putátum
Et ídeo a
℣. Fuit a
Dómino,
ejus. Et i
Divisio
a frat
bitávit in
vero mor
quæ eran
et habitá
mines au
simi eran
ram Dóm
Dóminus
quam div
Leva ócu
loco, in q
quilónem
Oriéntem
mnem te
cis, tibi
usque in

ciámque semen tuum sicut púlverem terræ.
℟. Tentávit Dóminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle filium tuum, quem diligis, Isaac, et offer illum ibi in holocáustum super unum móntium, quem dixero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit: Adsum: et ait ei Dóminus. Tolle. Glória. Tolle.

Ad Magnificat, Ant.
Et qui præibant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, fili David.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio i. *Cap. 14. b*

ET egréssi sunt rex Sodomórum, et rex Gomórrhæ, rexque Adamæ, et rex Séboim, necnon et rex Balæ, quæ est Segor: et direxérunt áciem contra eos in valle silvéstri: scilicet advérsus Chodorláhomor regem Elamitárum, et Thadal regem Géntium, et Amraphel regem Sénnaar, et Arioch regem Ponti: quátuor reges advérsus quinque. Vallis autem silvéstris habébat púteos multos bitúminis. Itaque rex Sodomórum, et Gomórrhæ terga vertérunt, cecideruntque ibi: et qui remánserant, fugérunt ad montem. Tulérunt autem omnem substántiam Sodomórum et Gomórrhæ, et univérsa quæ ad cibum pértinent, et abiérunt; necnon et Lot, et substántiam ejus, filium fratris Abram, qui habitábat in Sódomis. ℟. Angelus Dómini. 374. Lectio ii.

ET ecce unus qui eváserat, nuntiávit Abram Hebræo, qui habitábat in convålle Mambre Amorrhæi, fratris Escol, et fratris Aner: hi enim pepigerant fœdus cum Abram. Quod cum audisset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerávit expedítos vernáculos suos trecéntos decem et octo: et persecútus est usque Dan. Et divísis sóciis, irruit super eos nocte: percussitque eos, et persecútus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damásci. Reduxítque omnem substántiam, et Lot fratrem suum cum substántia illius, mulíeres quoque et pópulum. ℟. Vocávit. 375. Lectio iii.

EGRESSUS est autem rex Sodomórum in occúrsum ejus, postquam revérsus est a cæde Chodorláhomor, et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchísedech rex Salem, próferens panem et vinum, erat enim Sacérdos Dei altíssimi, benedíxit ei, et ait: Benedíctus Abram Deo excélso, qui creávit cœlum, et terram: et benedíctus Deus excélsus, quo protegénte, hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus. ℟. Deus dómini. 375.

Ad Magnificat. Ant. Miserére mei, * fili David. Quid vis ut fá-

ciam tibi? Dómine, ut vídeam.

FERIA IV. CINERUM.

Si hac die occurrat Festum Duplex, transfertur in sequentem diem similiter non impeditam. Aliis diebus si occurrat Festum Dupl., vel Semid., fit de eo, cum comm. et ix. Lect. de Homilia Feriæ. De Simpl. fit tantum commem.

In hac, et seq. Feriis usque ad Vesp. Sabb., Hymni, Cap., et alia omnia dicunt. ut in Ps. per annum, exceptis Ant. ad Benedictus, et Magnificat: et post Laudes, Horas, Vesp., et Compl. dicunt. Preces flexis genibus, ut ibidem in Psal.

Hodie ante Matut. in Choro dicuntur Psalmi Graduales.

Léctio S. Evangélii secúndum Matthæum. Lectio i. *Cap* 6. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum jejunátis, nolite fieri sicut hypócritæ, tristes. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Episcopi *Lib.* 2. *de Serm. Domini in monte, c.* 12. *tom.* 4.

Manifestum est, his præcéptis omnem nostram intentiónem in interióra gáudia dirigi: ne foris quæréntes mercédem, huic sæculo confórmémur, et amittámus promissiónem tanto solidióris atque firmióris, quanto interióris beatitúdinis, qua nos elégit Deus confórmes fieri imágini Filii sui. In hoc autem capítulo máxime advertėndum est, non in solo rerum corporeárum nitóre at-

que pom
sórdibus
jactántia
siórem, c
vitútis D
℟. Veni I
Qui erg
córpo
vel ceter
præfúlg
rebus ip
culi esse
quam fa
sanctitát
fessióne c
táto squ
téntos in
facit, cum
non nece
céteris c
cónjici,
ptu supé
bitióne á
sub ovin
pos Dón
ex frúcti
cognosc
℟. Facti
Cum ei
bus t
scílicet i
gári, q
consecú
cúpiunt
appáren
vina pel
Non tan
tu supé
hóminu
nus, q
bitum a
simulat
ut incá

et illæ oves non debent pelles suas depónere, si aliquándo eis lupi se cóntegant.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit, et habitávit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, et vide: omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Glória Patri. Ædificavítque.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in Psalterio. 79.

Ad Benedictus, Ant.

Cum jejunátis, * nolíte fieri sicut hypócritæ, tristes.

Deinde dicunt. Preces flexis genibus. 59. Et similiter ad omnes Horas, ut in Ps. Oratio.

Præsta, Dómine, fidélibus tuis; ut jejuniórum veneránda solémnia, et cóngrua pietáte suscípiant, et secúra devotióne percúrrant. Per Dóminum.

Hodie, et duobus sequentibus diebus dicunt. Vesperæ hora consueta, Sabbato vero dicunt. ante comestionem.

Ad Magnificat, Ant.

Thesaurizáte vobis * thesáuros in cœlo, ubi nec ærúgo, nec tínea demolítur.

Deinde Preces. 129. Oratio.

Inclinantes se, Dómine, majestáti tuæ, propitiátus inténde: ut, qui divíno múnere sunt refécti, cœléstibus semper nutriántur auxíliis. Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

Léctio S. Evangélii secúndum Matthæum. Lectio i. *Cap.* 8.

In illo témpore: Cum introísset Jesus Caphárnaum, accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquétur. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi *L.2.de Cons. Ev.cap.* 20. *t.4.*

Videamus utrum sibi de hoc servo Centuriónis Matthæus Lucásque conséntiant. Matthæus enim dicit: Accéssit ad eum Centúrio, rogans eum, et dicens: Puer meus jacet in domo paralyticus. Cui vidétur repugnáre quod ait Lucas: Et cum audísset de Jesu, misit ad eum senióres Judæórum, rogans eum ut veniret, et sanáret servum ejus. At illi cum venissent ad Jesum, rogábant eum sollícite, dicéntes ei: Quia dignus est ut hoc illi præstes: díligit enim gentem nostram, et synagógam ipse ædificávit nobis. Jesus autem ibat cum illis: et cum jam non longe esset a domo, misit ad eum Centúrio amícos, dicens: Dómine, noli vexári: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

℟. Dómine, puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquétur. * Amen dico tibi, ego véniam, et curábo eum. ℣. Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed

tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Amen. Lect. ii.

Si enim hoc ita gestum est, quómodo erit verum quod Matthæus narrat: Accéssit ad eum quidam Centúrio; cum ipse non accésserit, sed amícos míserit: nisi diligénter adverténtes intelligámus, Matthæum non omnímodo deseruísse usitátum morem loquéndi? Non solum enim dícere solémus, accessísse áliquem étiam ántequam pervéniat illuc, quo dícitur accessísse: unde étiam dícimus, Parum accéssit, vel multum accéssit eo, quo áppetit perveníre: verum étiam ipsam perventiónem, cujus adipiscéndi causa accéditur, dícimus plerúmque factam, etsi eum, ad quem pervénit, non vídeat ille qui pervénit, cum per amícum pervénit ad áliquem, cujus ei favor est necessárius. Quod ita ténuit consuetúdo, ut jam étiam vulgo perventóres appelléntur, qui poténtium quorúmlibet tamquam inaccessíbiles ánimos, per conveniéntium personárum interpositiónem, ambitiónis arte pertíngunt. ℟. Dum. 374. Lectio iii.

Non ergo absúrde Matthæus, étiam quod vulgo possit intélligi, per álios facto accéssu Centuriónis ad Dóminum, compéndio dícere vóluit: Accéssit ad eum Centúrio. Verúmtamen non negligénter intuénda est étiam

sancti I
mysticæ
dum qu
Psalmo:
illumina
fidem Ce
accéditu
laudávit,
véni tant
ipsum p
Christum
dens Eva
los, per
serat. ℟.
Ad B
Dómine
paralýtic
torquétu
ego véni
Deinde
Deus, c
pœni
ces pópu
propítius
tuæ iracú
cátis nost
te. Per D
Ad Magn
sum dign
ctum me
verbo, et s
Deinde P
Parce,
pulo t
latiónibu
miseratió
minum n
FE
Léctio S. I
Matthæu
In illo té
discipul
dictum es

tuum, et ódio habébis inimícum tuum. Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presb. *Lib.1. Comm.in c.5.et6.Matt.*

Ego autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros; benefácite his, qui odérunt vos. Multi præcépta Dei, imbecillitáte sua, non Sanctórum víribus æstimántes, putant esse impossibília quæ præcépta sunt: et dicunt sufficere virtútibus, non odísse inimícos: céterum dilígere plus præcípi, quam humána natúra patiátur. Sciéndum est ergo, Christum non impossibília præcípere, sed perfécta. Quæ fecit David in Saul, et in Absalom: Stéphanus quoque martyr pro inimícis lapidántibus deprecátus est: et Paulus anáthema cupit esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dócuit et fecit, dicens: Pater, ignósce illis: quod enim fáciunt, nésciunt.

℟. Angelus. 374. Lectio ii.

Ut sitis fílii Patris vestri qui in cœlis est. Si Dei præcépta custódiens, fílius quis effícitur Dei: ergo non est natúra fílius, sed arbítrio suo. Cum ergo facis eleemósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócritæ fáciunt in synagógis et in vicis, ut honorificéntur ab homínibus. Qui tuba canit, eleemósynam fáciens, hypócrita est. Qui jejúnans demolítur fáciem suam, ut ventris inanitátem monstret in vultu, et hic hypócrita est. Qui in synagógis et in ángulis plateárum orat, ut videátur ab homínibus, hypócrita est. ℟. Vocávit Angelus. 375. Lectio iii.

Ex quibus ómnibus collígitur, hypócritas esse, qui quódlibet fáciunt ut ab homínibus glorificéntur. Mihi vidétur et ille, qui dicit fratri suo: Dimítte ut tollam festúcam de óculo tuo: nam propter glóriam hoc fácere vidétur, ut ipse justus esse videátur. Unde dícitur ei a Dómino: Hypócrita, éjice primum trabem de óculo tuo. Non ítaque virtus, sed causa virtútis apud Deum mercédem habet: et si a recta via páululum declináveris, non interest, utrum ad déxteram vadas, an ad sinístram, cum verum iter amíseris.

℟. Deus Dómini mei. 375.

Ad Ben., Ant. Cum facis eleemósynam, * nésciat sinistra tua quid fáciat déxtera tua.

Deinde Preces. 59. Oratio.

Inchoata jejúnia, quæsumus Dómine, benigno favóre proséquere: ut observántiam, quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valeámus. Per Dóminum.

Hodie post Laudes dicuntur Psalmi Pœnitentiales.

Ad Mag., Ant. Tu autem cum oráveris, * intra in cubículum tuum: et clauso óstio ora Patrem tuum. Deinde Prec. 129.

Oratio.

Tuere, Dómine, pópulum tuum, et ab ómnibus peccátis cleménter emúnda: quia nulla ei nocébit advérsitas, si nulla ei dominétur iníquitas. Per Dóminum nostrum.

SABBATO.

Léctio S. Evangélii secúndum Marcum. Lectio i. *Cap.* 6 *f*

In illo témpore: Cum sero esset, erat navis in médio mari, et Jesus solus in terra. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 2. c. 28. in c. 6. Marci, t. 5.

Labor discipulórum in remigándo, et contrárius eis ventus, labóres sanctæ Ecclésiæ vários designat: quæ inter undas sæculi adversántis, et immundórum flatus spirítuum, ad quiétem pátriæ cœléstis, quasi ad fidam littoris statiónem, pervenire conátur. Ubi bene dícitur, quia navis erat in médio mari, et ipse solus in terra: quia nonnúmquam Ecclésia tantis Gentilium pressúris non solum afflícta, sed et fœdáta est, ut, si fieri posset, Redémptor ipsíus eam prorsus deseruísse ad tempus viderétur.

℟. Veni hódie 375. Lectio ii.

Unde est illa vox ejus inter undas procellásque tentatiónum irruéntium deprehénsæ, atque auxílium protectiónis illíus gemebúndo clamóre quæréntis: Ut

quid, D
ge, désp
tibus, i
páriter
quéntis
bus Psa
enim in
est Deus
ne vídea
℟. Fact
Verum
orati
que avé
speránti
et certá
vincant,
in ætér
hic quo
quia vid
remigá
minus
quamvis
quia et
videátu
impénd
ne in trib
suæ res
borat: et
nifésto a
sitátibu
tisque fl
líberat.
Ad Be
nim* de
et scire
Deind
Adest
tión
céde: u
nium, q
ribúsqu
institút
tio cel

PROPRIUM
SANCTORUM.
PARS HIEMALIS.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE XXIX. S. SATURNINI Martyris Commemoratio.

Ad Vesper., Ant. Iste sanctus pro legeDei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni, mártyris tui, concédis natalítio pérfrui: ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

De Festis occurrentibus in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex vel Semidup. Quod si venerit in Dominica, transfertur in Feriam ii. similiter non impeditam. De simplicibus autem fit tantum commemoratio.

In Vigilia S. Andreæ Apost., nihil fit de ea, nisi in Missa. In Laud., comm. S. Saturnini, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio ut supra.

DIE XXX. S. ANDREÆ Apostoli. Duplex ii. Classis.

In i. Vesp. Antiphonæ et Capit. de Laud. 390. Psal. de Dominica, 124. et loco ultimi Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Hymnus. Exúltet orbis, ut infra ad Laudes. 390.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnificat, Ant. Unus ex duóbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas, frater Simónis Petri, allelúja. Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus: ut, sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóm.

Et fit commem. Fer. occurr.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Venite adorémus. Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymnus. Ætérna Christi múnera. de Communi. 2.*

In primo Nocturno.

Ant. Vidit Dóminus Petrum et Andréam, et vocávit eos.

Ps. ut in Comm. Apost. 3.*

Ant. Venite post me, dicit Dóminus, fáciam vos fieri piscatóres hóminum.

Ant. Relictis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptórem.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i *Cap.* 10.

FINIS legis, Christus, ad justítiam omni credénti. Moyses enim scripsit, quóniam justítiam quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justítia, sic dicit: Ne díxeris in corde tuo: Quis ascéndet in cœlum? id est Christum dedúcere: Aut quis descéndet in abyssum? hoc est Christum a mórtuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo; hoc est verbum fidei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credíderis, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Cum perambuláret Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andréam rétia mitténtes in mare, et vocávit eos, dicens: * Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum.

℣. Erant enim piscatóres, et ait illis. Veníte.

Lectio ii.

CORDE enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem áudient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt nisi mittántur? sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beátus Andréas, relictis rétibus, quorum usu actúque vivébat, * Ætérnæ vitæ secútus est prǽmia largiéntem.

℣. Hic est qui pro amóre Christi pepéndit in cruce, et pro lege ejus sustínuit passiónem. Ætérnæ vitæ secútus est.

Lectio iii.

SED non omnes obédiunt Evangelio. Isaías enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fi-

nes orbis terræ verba eórum. Sed dico: Numquid Israel non cognóvit? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaias autem audet, et dicit: Invéntus sum a non quæréntibus me: palam appárui iis qui me non interrogábant. Ad Israel autem dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Doctor bonus, et amícus Dei Andréas dúcitur ad crucem, quam a longe aspíciens dixit: Salve crux, * Súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magíster meus Christus.

℣. Salve crux, quæ in córpore Christi dedicáta es: et ex membris ejus tamquam margarítis ornáta. Súscipe discípulum. Glória Patri. Súscipe discípulum.

In secundo Nocturno.

Ant. Dignum sibi Dóminus computávit mártyrem, quem vocávit Apóstolum, dum esset in mari, allelúja.

Ant. Diléxit Andréam Dóminus in odórem suavitátis.

Ant. Bíduo vivens pendébat in cruce beátus Andréas pro Christi nómine, et docébat pópulum.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram.

℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Lectio iv.

Andreas Apóstolus Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joánnis Baptístæ, cum eum de Christo dicéntem audísset: Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eúmdem perdúxit: cum póstea una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo a prætereúnte Christo Dómino ante álios Apóstolos vocáti illis verbis: Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum: nullam interponéntes moram, et relíctis rétibus secúti sunt eum. Post cujus passiónem et resurrectiónem, Andréas, cum in Scythiam Európæ, quæ ei província ad Christi fidem disseminándam obtígerat, venísset, deínde Epírum ac Thráciam peragrásset, doctrína et mirácu-lis innumerábiles hómines ad Christum convértit. Post Patras Achájæ proféctus, et in ea urbe plúrimis ad veritátem evangélicam perdúctis, Ægéam Procónsulem, prædicatióni evangélicæ resisténtem, libérrime increpávit, quod qui judex hóminum habéri vellet, Christum Deum ómnium júdicem a dæmónibus elúsus non agnósceret.

℟. Homo Dei ducebátur ut crucifígerent eum: pópulus autem clamábat voce magna, dicens: * Innocens ejus san-

guis sine causa damnátur.

℣. Cumque dúcerent eum ut crucifigerétur, factus est concúrsus populórum clamántium, et dicéntium. Innocens.

Lectio v.

Tum Ægéas irátus, Désine, inquit, Christum jactáre, cui similia verba nihil profuérunt, quo minus a Judæis crucifigerétur. Andréam vero de Christo nihilóminus libere prædicántem, quod pro salúte humáni géneris se crucifigéndum obtulisset, ímpia oratióne interpéllat, ac demum hortátur, ut sibi cónsulens, diis velit immoláre. Cui Andréas: Ego omnipoténti Deo, qui unus et verus est, ímmolo quotídie, non taurórum carnes, nec hircórum sánguinem, sed immaculátum Agnum in altári: cujus carnem postéaquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus qui sacrificátus est, ínteger persévérat et vivus. Quámobrem ira accénsus Ægéas, jubet eum in cárcerem detrúdi: unde pópulus Andréam fácile liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntius rogans, ne se ad optatíssimam martyrii corónam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti, áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: *Ut per te me recipiat, qui per

te me r
Andréas
ad cœlun
va me bo

IGITUR
nal pr
géas cru
stéria, s
tátem ex
ferre no
tolli, et
tári jussi
ad locum
cem vidis
re cœpit
decórem
ni susce
sollicite a
sióne qu
cupiénti
áccipe m
redde m
per te m
te me re
affixus e
vivus pe
dem præ
termitte
vit, cuju
nem con
Presbyte
jæ, qui e
psérunt,
moráta
disse te
primum,
ratóre,
deínde A
sunt. C
Pontific
in Basíl
locátum

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, sed contradicéntem mihi: * Qui ámbulant vias non bonas, sed post peccáta sua. ℣. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultiónum libere egit: exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem supérbis. Qui Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Ant. Non me permíttas, Dómine, fámulum tuum, a te separári: tempus est ut commendétur terræ corpus meum, et me ad te veníre júbeas.

Ant. Andréas vero rogábat pópulum, ut non impedíret passiónem ipsíus.

Ant. Accipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redémit, allelúja.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 4. c*

In illo témpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Evang.

Audistis, fratres charíssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus et Andréas, relíctis rétibus, secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fácere adhuc miràcula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant; et tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod possidére videbántur, obliti sunt. Quanta nos ejus miràcula vidémus, quot flagéllis afflígimur, quantis minárum asperitátibus deterrémur, et tamen vocántem sequi contémnimus!

℟. Orávit sanctus Andréas, dum respíceret in cœlum, et voce magna clamávit, et dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiáris ab ímpio júdice depóni: * Quia virtútem sanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu es magíster meus Christus, quem diléxi, quem cógnovi, quem conféssus sum: tantúmmodo in ista voce exáudi me. Quia. Lectio viii.

In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet: jam jugo fideī colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit: jam ruínis ejus crebrescéntibus, distríctí sui judícii diem propinquántem denúntiat: et tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo fratres charíssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sæculi nec præcéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur?

℣. Videns crucem Andréas,

exclamávit, dicens: O crux admirábilis, o crux desiderábilis, o crux quæ per totum mundum rútilas:* Súscipe discípulum Christi, ac per te me recípiat, qui per te móriens me rédemit. ℣. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepisti. Súscipe Glória Patri. Súscipe.

Lectio ix.

Sed fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam utérque iste piscátor quid, aut quantum dimísit, qui pene nihil hábuit? Sed hac in re, fratres charíssimi, affectum debémus pótius pensáre, quam censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit: multum relíquit qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínime habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimisit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1 Salve crux pretiósa, súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magíster meus Christus. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2 Beátus Andréas orábat, dicens: Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súscipe me pendéntem in patíbulo.

3. Andréa[s]
dignus Dei
mánus Pet[...]
sócius.

4. Maximil[...]
lis, tulit co[...]
ptimo loco
sepelívit.

5. Qui pe[...]
stum, dem[...]
ne, in inf[...]
crucis dux

Capitulu[m]

Fratres[...]
ditur ad[...]
tem confés[...]
Dicit enim[...]
qui credit
fundétur.

H[ymnus]

Exultet
Cœlum
Apostolór[...]
Tellus et a[...]
Vos sæcul[...]
Et vera m[...]
Votis prec[...]
Audite voc[...]
Qui templ[...]
Serásque v[...]
Nos a reát[...]
Solvi jubét[...]
Præcépta [...]
Languor, [...]
Sanáte me[...]
Augéte no[...]
Ut cum re[...]
In fine Chr[...]
Nos sempit[...]
Concédat [...]
Patri, simú[...]
Tibíque, sa[...]
Sicut fuit,

Sæclum per omne glória, Am. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Ant. Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum; ne interfícias hóminem Deo charum, justum, mansuétum, et pium. Orat.

MAJESTATEM tuam, Dómine, súppliciter exorámus: ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Feriæ.

Ad Tertiam, Ant. Beátus Andréas.

Capitul. Fratres, Corde enim, ut supra. 390.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Sextam, Ant. Andréas Christi fámulus.

Capitulum. *Rom.* 10. c

NON enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. br. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Ant. Qui persequebántur justum.

Capitulum. *Rom.* 10. c

ISAIAS enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas, Ant. de Laud. Psalmi ut in ii. Vesp. de Communi Apostolorum. 13.*

Capit. Hymnus et ℣. ut supra ad Laudes.

Ad Magníficat, Ant. Cum pervenísset beátus Andréas ad locum, ubi crux paráta erat, exclamávit et dixit: O bona crux, diu desideráta, et jam concupiscénti ánimo præparáta: secúrus et gaudens vénio ad te: ita et tu exúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

Et fit commem. Feriæ.

FESTA DECEMBRIS.

DIE II. S. BIBIANÆ VIRG. et Martyr. Semiduplex.

Omnia dicuntur de Communi Virginum 82.* præter sequentia. Oratio.

DEUS, ómnium largítor bonórum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitátis flore martyrii palmam conjunxísti: mentes nostras ejus intercessióne tibi charitáte conjúnge; ut amótis perículis, præmia consequámur ætérna. Per Dóminum.

Et fit commem. Feriæ.

In i. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente: quod et in aliis Festis servatur, quando in i. Nocturno non assignantur aliæ Lectiones.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

BIBIANA virgo Romána, nóbili génere nata, christiána fide nobílior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Juliáno apóstata impiíssimo tyránno Expræféctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurínas deportátus, martyr occúbuit. Mater Dafrósa, et filiæ primum conclúsæ dómi, ut inédia conficeréntur; mox relegáta mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus, Bibiána cum soróre sua Demétria bonis ómnibus expoliátur. Aproniánus Urbis Prætor, pecúniis ínhians, soróres perséquitur, quas humána prórsus ope

destitúta
qui dat
enutrién
vegetior
vehemén
℣. Propt
suetúdin
Et dedúc
tera tua.
pulchritú
próspere
Et.

SUADET
niánu
os Génti
pes, Imp
præclarís
secutúræ
minátur
cúres. At
tiis, nequ
declinánt
mori, qu
Ethnicór
tátem co
stántur.
óculos Bi
ruens, ób
biána Ru
rimæ se
quæ ab i
christián
tum serv
rem, se i
næ super
tóris astu
℟. Dilexís
dísti iniq
ea unxit
óleo lætít
℣. Propt
mansuetú
Proptére

Lectio vi.

Nihil autem proficiénte Rufina, quæ, præter dolósa verba, illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovéret, spe sua frustrátus Prætor, accénsus ira, quod in Bibiána perdidísset óperam, a lictóribus eam denudári, vinctísque mánibus colúmnæ alligári, eámque plumbátis cædi jubet, donec effláret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divínitus servátum; quod deinde Joánnes Présbyter sepelívit noctu juxta sepúlchrum soróris et matris ad palátium Liciniánum, ubi usque in præsens extat Ecclésia Deo, sanctæ Bibiánæ nómine dicáta, quam Urbánus octávus instaurávit, sanctárum Bibiánæ, Demétriæ, et Dafrósæ corpóribus in ea repértis, et sub ara máxima collocátis.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia, et exsultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *f*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homil. 11. *in Evang.*

Cælorum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dílígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim regnum cælórum thesáuro abscóndito in agro comparátur: quem qui invenit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ, accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cæléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidam

latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesáurum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto; ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Lectio ix.

Thesaurus autem cœléste est desidérium: ager vero, in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat; nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus. 46.

In Laud. comm. Feriæ.

Vesperæ de sequenti commemor. S. Bibianæ et Feriæ

DIE III. S. FRANCISCI Xaverii Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66. præter seq.

Oratio.

Deus, qui Indiárum gentes beáti Francísci prædicatióne et miráculis Ecclésiæ tuæ aggregáre voluísti: concéde propítius; ut, cujus gloriósa mérita venerámur, virtútum quoque imitémur exémpla. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Bibianæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio, ut supra. 392.

Postea de Feria: quod et servatur per totum Adv. in Vesperis et Laudibus.

In i. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus in Xavério diœcésis Pampelonénsis nobílibus paréntibus natus, Parísiis sancto Ignátio sese cómitem et discípulum junxit. Ipso magistro eo brevi devénit, ut in rerum divinárum contemplatióne defixus, a terra aliquándo sublímis elevarétur; quod illi sacrificánti coram pópuli multitúdine a

liquóties evénit. Has ánimi delícias magnis sui córporis cruciátibus merebátur. Nam interdicto sibi, non carnis solum et vini, sed panis quoque tritícei usu, vílibus cibis vesci sólitus, per bíduum subínde triduúmque omni prorsus aliménto abstínuit. Férreis in se flagéllis ita sæviit, ut sæpe copióso cruóre difflúeret: somnum brevíssimum humi jacens carpébat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi Regnum Dei. Et dedit. Lect. v.

Vitæ austeritáte ac sanctitáte apostólico múneri jam matúrus, cum Joánnes Tértius Lusitániæ rex áliquot nascéntis Societátis viros a Paulo Tértio pro Indiis postulásset, sancti Ignátii hortátu ab eódem Pontífice, ad tantum opus cum apostólici Núntii potestáte delígitur. Eo appúlsus, íllico variárum géntium difficíllimis et váriis linguis divínitus instrúctus appáruit. Quin eum quandóque único idiómate ad divérsas gentes concionántem, unaquæque sua lingua loquéntem audívit. Províncias innúmeras pédibus semper, et sæpe nudis, peragrávit. Fidem Japóniæ, et sex áliis regiónibus invéxit. Multa centéna hóminum míllia ad Christum in Indiis convértit, magnósque príncipes, regésque complúres sacro fonte expiávit. Et cum tam magna pro Deo ágeret, ea erat humilitáte, ut sancto Ignátio, tunc Præpósito suo, flexis génibus scriberet.

℟. Amávit eum, Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad portas. Lectio vi.

Hunc dilatándi Evangélii ardórem, multitúdine, et excelléntia miraculórum Dóminus roborávit. Cæco visum réddidit. Tantum marínæ aquæ signo crucis convértit in dulcem, quantum quingéntis vectóribus, qui siti adigebántur ad mortem, diu suffécit: qua in várias quoque regiónes asportáta, ægri plúrimi súbito curáti sunt. Plures mórtuos revocávit ad vitam, inter quos prídie sepúltum érui jussum e túmulo suscitávit, duósque álios, dum efferréntur, apprehénsa eórum manu, paréntibus e féretro vivos restítuit. Prophetíæ spíritu passim afflátus, plúrima et loco et témpore remotíssima enuntiávit. Demum in Sanciáno Sinárum ínsula, die secúnda Decémbris, óbiit plenus méritis, laboribúsque conféctus. Demórtui cadáver viva calce per

multos menses bis óbrutum, sed pénitus incorrúptum, odóre et sánguine manávit: et ubi Málacam delátum est, pestem sævíssimam conféstim extínxit. Dénique ubíque terrárum novis, maximísque fulgéntem miráculis, Gregórius Décimus quintus Sanctis adscripsit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus: et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Iste. Glória Patri. Iste.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap. 16. c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 29. in Evangelia.

Potest omnis creatúræ nómine omnis nátio géntium designári. Ante étenim dictum fúerat: In viam géntium ne abiéritis: nunc autem dícitur, Prædicáte omni creatúræ: ut scílicet prius a Judæa Apostolórum repúlsa prædicátio tunc nobis in adjutórium fieret, cum hanc illa ad damnatiónis suæ testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad prædicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Neque étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exúrgeret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana prædicántium non venissent. Séquitur: Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit: qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat: Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando

revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Lectio ix.

Signa autem eos, qui credi túri sunt, hæc sequéntur: In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent, et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit: super ægros manus impónent, et bene habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínime créditis? Sed hæc necessária in exórdio Ecclésiæ fuérunt. Ut enim ad fidem crésceret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda. Quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu eis aquam infúndimus, quoúsque ea in terra jam coaluísse videámus: et si semel radícem fixerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit: Linguæ in signum sunt, non fidélibus, sed infidélibus.

Te Deum laudámus. 16.

In Laud. comm. Feriæ.

Vesperæ a Capit. de seq. cum commem. ut infra.

DIE IV. S. PETRI Chrysologi Episc. et Confess. et Ecclesiæ Doct. Duplex. Omnia de Communi Conf. Pont. 49.* præter sequ.

In Hymno Iste Confessor mutatur tertius versus; quod servandum erit, quoties occurrent litteræ (m. t. v.)

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre Chrysólogе, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Petrum Chrysólogum doctórem egrégium, divínitus præmonstrátum ad regéndam et instruéndam Ecclésiam tuam éligi voluísti; præsta quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Pro comm. præcedentis. Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio. Deus, qui Indiárum. ut supra. 394.

Deinde fit comm. Feriæ.

Postea S. Barbaræ virginis et martyris.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Bárbaræ, Vírginis et Mártyris tuæ, natalítia cólimus, per

ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Lectiones i. Nocturni, Fidélis sermo. de Comm. 51.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Petrus, qui ob áuream ejus eloquéntiam Chrysólogi cognómen adéptus est, Foro Cornélii in Æmília honéstis paréntibus natus, a prima ætáte ánimum ad religiónem adjiciens, Cornélio Románo, tunc ejúsdem urbis Corneliénsis Epíscopo, óperam dedit: a quo étiam sciéntia et vitæ sanctitáte cum brevi profecísset, Diáconus creátus est. Póstmodum cóntigit, ut Ravennátes ob mortem Archipræsulis sui álium (ut moris erat) ab eis eléctum Romam ad sanctum Sixtum Papam Tértium pro confirmatióne míserint una cum Legátis suis, et cum prædícto Cornélio, qui eúmdem Levítam secum perdúxit. Interim sanctus Petrus Apóstolus, et martyr Apollináris Summo Pontífici in somnis apparuérunt: mediúmque habéntes hunc júvenem, jussérunt, ut illum, et non álium, in Archiepíscopum Ravénnæ crearet. Hinc Póntifex, mox ut vidit Petrum, cognóvit eum a Dómino Deo præeléctum, proptérea rejécto illo quem ipsi offerébant, hunc solum, anno Christi quadringentésimo trigésimo tértio, illi Metropolitánæ præfécit Ecclésiæ. Quod cum Legáti Ravennaténses ægre ferrent, audíta visióne, divínæ voluntáti libénter acquiescéntes, novum Archiepíscopum máxima cum reveréntia suscepérunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

Lectio v.

Petrus ígitur, licet invítus, in Archipræsulem consecrátus, Ravénnam dúcitur: ubi a Valentiniáno Imperatóre et Galla Placídia ejus matre, ac ab univérso pópulo máxima lætítia excéptus est. Et ille ab eis id unum pétere dixit, ut quando tantum óneris pro ipsórum salúte subíre non recusávit, studérent ipsi mónitis suis obtemperáre, divinísque præcéptis non obsístere. Duórum Sanctórum tunc ibi defunctórum córpora óptimis unguéntis condita sepelívit, Barbasiáni vidélicet presbyteri, et Germáni Antisiodorénsis Epíscopi; cujus étiam cucúllam, et cilícium sibi vindicávit in hereditátem. Projéctum, et Marcellínum in Epíscopos ordinávit. In Classe fontem extrúxit magnitúdinis vere admirábilis, et templa quædam magnífica ædificávit tum beáto Andréæ Apóstolo, tum áliis Sanctis. Ludos ab homíni-

bus personátis cum variis saltatiónibus Kaléndis Januárii fieri sólitos concióne cohíbuit acérrima: ubi inter ália illud præcláre dixit: Qui jocári volúerit cum diábolo, non póterit gaudére cum Christo. Jussu sancti Leónis Papæ Primi scripsit póstea ad Chalcedonénse Concílium advérsus hæresim Entychétis. Respóndit prætérea ad Eútychen ipsum et ália epístola, quæ eídem Concílio in novis editiónibus præfixa, et in annáles ecclesiasticos reláta fuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Dum públice sermónes habéret ad pópulum, ádeo véhemens erat in dicéndo, ut præ nímio ardóre vox illi intérdum defécerit: sicut contígit in concióne mulíeris Hæmorrhoissæ. Unde Ravennátes commóti tot lácrymis, clamóribus, et oratiónibus locum replevérunt, ut póstea ipse grátias ágeret Deo, quod in lucrum amóris vérterit damnum ejúsdem sermónis. Cum tandem annos círciter decem et octo eam Ecclésiam sanctíssime rexísset, labórum suórum finem adésse divínitus prænóscens, in pátriam se cóntulit. Ubi sancti Cassiáni templum ingréssus, magnum diadéma aureum, gemmis distínctum pretiosíssimis, ófferens, super altáre majus pósuit, nec non áureum cratérem, et paténam argénteam, quam tum rábidi canis morsus, tum febres sanáre sæpius expértum est, aqua inde demissa. Ex tunc Ravennátes, qui eúmdem secúti fúerant, dimísit, ádmonens, ut in eligéndo óptimo Pastóre invigilárent atténte. Mox Deum humíliter precátus, et sanctum Cassiánum patrónum, ut benígne ánimam ejus excíperet, tértio Nonas Decémbris plácide ex hac vita migrávit, anno Dómini círciter quadringentésimo quinquagésimo. Sacrum illius corpus commúni totíus civitátis fletu ac pietáte prope corpus ejúsdem sancti Cassiáni honorífice cónditum, nostris étiam tempóribus religióse cólitur: cujus tamen bráchium, auro, et gemmis ornátum, Ravénnam delátum, in Ursiána æde venerátur.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Homilía in Evang. Vos estis sal terræ, etc.

Com. Doct. 65.*

In Laud. comm. Feriæ.

Postea S.Barbaræ virginis, et Martyris.

Ant. Símile est regnum cælórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, ut supra.397.

In ii. Vesper. fit commem. Feriæ et S. Sabbæ Abbatis.

DIE V. S. SABBÆ ABBATIS

Commemor. Ad Vesperas.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Sabbæ Abbátis commendet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

In Laudibus, Ant. Euge serve bone, et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

DIE VI. S. NICOLAI EPIS. et Confessoris. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. 49.* præter seq. Oratio.

DEUS, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decorásti miráculis: tríbue quæsumus; ut ejus méritis et précibus, a gehénnæ incéndiis liberémur. Per Dominum

Deinde comm. Feriæ.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno Lectio iv.

NICOLAUM, illústri loco Pátaræ in Lycia natum, paréntes a Deo précibus impetrárunt. Cujus viri sánctitas quanta futúra esset, jam ab incunábulis appáruit. Nam infans, cum réliquos dies lac nutrícis frequens súgeret, quarta et sexta féria semel dumtáxat, idque vésperi sugébat: quam jejúnii consuetúdinem in réliqua vita semper ténuit. Adoléscens paréntibus orbátus, facultátes suas paupéribus distríbuit. Cujus illud insígne est christiánæ benignitátis exémplum: quod cum ejus civis egens tres filias jam núbiles in matrimónio collocáre non posset, earúmque pudicítiam prostitúere cogitáret; re cógnita, Nicoláus noctu per fenéstram tantum pecúniæ in ejus domum injécit, quantum uníus vírginis doti satis esset: quod cum íterum et tértio fecísset, tres illæ vírgines honéstis viris in matrimónium datæ sunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Ma-

nus. Lectio v.

Cum vero se totum Deo dedisset, in Palæstinam profectus est, ut loca sancta viseret, et præsens veneraretur. Qua in peregrinatione navem conscendens sereno cœlo et tranquillo mari, horribilem nautis tempestatem prædixit: moxque ortam, cum essent omnes in summo periculo, orans mirabiliter sedavit. Unde cum domum reversus singularis sanctitatis omnibus documenta præberet, Dei admonitu Myram, quæ Lyciæ metropolis erat, venit: quo tempore ejus urbis Episcopo mortuo, provinciales Episcopi de successore deligendo consultabant. Itaque in ea deliberatione divinitus admoniti sunt, ut eum eligerent, qui postridie mane primus in Ecclesiam ingrederetur, Nicolaus nomine. Qua observatione adhibita, in Ecclesiæ janua deprehensus est Nicolaus, et summo omnium consensu Myræ Episcopus creatur. In Episcopatu castitatem, quam semper coluerat, gravitatem, orationis assiduitatem, vigilias, abstinentiam, liberalitatem, et hospitalitatem, in adhortando mansuetudinem, in reprehendendo severitatem, perpetuo adhibuit.

℟. Posui adjutorium super potentem, et exaltavi electum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Viduis et orphanis pecunia, consilio, opera non defuit: oppressos adeo sublevavit, ut etiam tres Tribunos, per calumniam a Constantino Augusto condemnatos, qui se propter famam ejus miraculorum orationibus longissime absenti commendarant, adhuc vivens, eum Imperatori, minaciter eum terrens, apparuisset, liberaverit. Cum vero contra edictum Diocletiani et Maximiani christianæ fidei veritatem Myræ prædicaret, ab Imperatorum satellitibus comprehensus, et longissime abductus, in carcerem conjectus est; ubi fuit usque ad Constantinum Imperatorem: cujus jussu ex custodia ereptus, Myram rediit. Mox ad Nicænum Concilium se contulit: ubi cum trecentis illis decem et octo Patribus Arianam hæresim condemnavit. Inde reversus ad Episcopatum, non ita multo post, instante morte, suspiciens in cœlum, cum Angelos sibi occurrentes intueretur, illo Psalmo pronuntiato, In te Domine speravi: usque ad eum locum: In manus tuas commendo spiritum meum; in cœlestem patriam migravit. Ejus corpus Barium in Apulia translatum, ibidem summa celebritate ac veneratione

cólitur.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Homilia in Evangel. Homo péregre, ut in Comm. Conf. Pont. 57.*

Vesp. a Capit. de S. Ambrosio, cum Comm. S. Nicolai et Feriæ.

DIE VII. S. AMBROSII Episcopi, Confessoris, et Ecclesiæ Doctoris. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. 49.* præter seq. (m. t. v.)

Ad Magnificat, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Ambrósi, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei. Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Ambrósium minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dom.

Pro com. S. Nicolai.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui beátum. 400.

Postea de Feria.

Lectiones i. Nocturni, Fidélis sermo. 51.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Ambrosius Epíscopus Mediolanénsis, Ambrósii civis Románi fílius, patre Gálliæ Præfécto natus est. In hujus infántis ore exámen apum consedísse dícitur: quæ res divínam viri eloquéntiam præmonstrábat. Romæ liberálibus disciplínis erudítus est. Post a Probo Præfécto, Ligúriæ et Æmíliæ præpósitus: unde póstea ejúsdem Probi jussu cum potestáte Mediolánum venit: ubi, mórtuo Auxéntio Ariáno Epíscopo, pópulus de successóre deligéndo dissidébat. Quare Ambrósius, pro offícii sui múnere Ecclésiam ingréssus, ut commótam seditiónem sedáret, cum multa de quiéte et tranquillitáte reipúblicæ præclare dixísset, derepénte púero Ambrósium Epíscopum exclamánte, univérsi pópuli vox erúpit, Ambrósium Epíscopum deposcéntis.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus enim.

Lectio v.

Recusante illo, et eórum précibus resisténte, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum est: cui gratíssimum fuit, a se delectos júdices ad

sacerdótium postulári. Fuit id étiam Probo Præfécto jucúndum, qui Ambrósio proficiscénti quasi divínans dixerat: Vade, age, non ut judex, sed ut Episcopus. Itaque cum ad pópuli desidérium Imperatóris volúntas accéderet, Ambrósius baptizátus (erat enim catechúmenus) sacrísque initiátus, ac servátis ómnibus ex Institúto Ecclésiæ Ordinum grádibus, octávo die, qui fuit séptimo Idus Decémbris, episcopále onus suscépit. Factus Epíscopus, cathólicam fidem et disciplínam ecclesiásticam acérrime deféndit: multósque Ariános, et álios hæréticos, ad fídei veritátem convértit, in quibus claríssimum Ecclésiæ lumen sanctum Augustínum Jesu Christo péperit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea:* Manus enim mea auxiliábitur ei.
℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Lectio vi.

Gratiano Imperatóre occíso, ad Máximum ejus interfectórem legátus íterum proféctus est: eóque pœniténtiam ágere recusánte, se ab ejus communióne semóvit. Theodósium Imperatórem, propter cædem Thessalónicæ factam, ingréssu Ecclésiæ prohíbuit. Cui, cum ille David quoque regem adúlterum, et homicídam fuísse dixisset, respóndit Ambrósius: Qui secútus es errántem, séquere pœniténtem. Quare Theodósius sibi ab eo impósitam públicam pœniténtiam humíliter egit. Ergo sanctus Epíscopus pro Ecclésia Dei máximis labóribus curísque perfúnctus, multis libris étiam egrégie conscríptis, ántequam in morbum incíderet, mortis suæ diem prædíxit. Ad quem ægrótum Honorátus Vercellénsis Epíscopus, Dei voce ter admónitus, accúrrit, eíque sanctum Dómini corpus præbuit: quo ille sumpto, confórmátis in crucis similitúdinem mánibus, orans, ánimam Deo réddidit, prídie Nonas Aprílis, anno post Christum natum trecentésimo nonagésimo séptimo.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est:* Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Hom. in Ev. Vos estis sal de Com. Doct. 65.*

Vesperæ de sequ. cum comm. Feriæ tantum.

DIE VIII. IN CONCEPT. B. M. Virg. Dupl. i. Classis.

Ad Vesp. Ant. de Laud. 405. Psalmi, Capit. et Hymnus et alia hic non propria ut in Festis B. M. 135.*

℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis.
℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Gloriósæ Vírginis Maríæ Conceptiónem dignissimam recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit. Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Conceptiónis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde com. Feriæ tantum.

Ad Matutinum, Invitat.

Conceptiónem vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus, Ant. Psalmi et ℣℣. Nocturnorum, ut in Festis B. M. 137. præter nonam Antiphonam, cujus loco dicitur Ant. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

Lectiones trium Nocturnorum dicuntur ut infra in novo Officio ejusdem Conceptionis B. M. quod ponitur in fine Breviarii.

℟. i. Hódie concépta est beáta virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Conceptiónem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per.

℟. ii. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiónem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Conceptiónem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut ipsa.

℟. iii. Gloriósæ vírginis Maríæ Conceptiónem dignissimam recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Conceptiónem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

℟. iv. Concéptio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David: * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie concépta est beáta virgo María ex progénie David. Cujus.

℟. v. Cum jucunditáte Conceptiónem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

℟. vi. Concéptio tua, Dei Génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et con-

fúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex. Glória Patri. Qui.

℟. vii. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna, qui potens est; et sanctum nomen ejus.℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

℟. viii. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ,* Christus Deus noster.℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Concéptio gloriósæ * vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.

2. Concéptio est hódie * sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regáli ex progénie * María exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

4. Corde et ánimo * Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ.

5. Cum jucunditáte * Conceptiónem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus. O gloriósa. 146.*

℣. Concéptio est hódie sanctæ Maríæ vírginis℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Ant.

Conceptiónem * hodiérnam perpétuæ vírginis Genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúja. Oratio.

Fámulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Conceptiónis ejus votiva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Concéptio est hódie.

Capitulum. Ab inítio.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.

℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant. Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli* 24. *b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hereditas illius, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre fecit eam.

Ad Nonam, Ant. Cum jucunditáte.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

In platéis sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre fecit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesperis omnia ut in primis. 403.

Ad Magnificat, Ant. Concéptio tua, * Dei Génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

Et fit comm. Feriæ.

DIE IX. SECUNDA infra Oct. Concept. B. M. V.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi. Lectio iv.

Serm. 48. *de Sanct., in med.*

Exultat María, et matrem se læta mirátur, et de Spíritu sancto se peperísse gaudet: nec quia péperit inнúpta, terrétur: sed quia genúerit, cum exultatióne mirátur. O fémina super féminas benedícta, quæ virum omníno non novit, et virum suo útero circúmdedit! Circúmdat virum María, Angelo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, serpénti consentiéndo. O felix obediéntia, o insígnis grátia! quæ dum fidem humíliter dedit, cœli in se opíficem corporávit. Hinc proméruit glóriam, quam ipsa póstmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. ℟. Concéptio. 404. Lect. v.

O beáta María, quis tibi digne váleat jura gratiárum, ac laudum præcónia rependere, quæ singulári tuo asséṅsu mundo succurrísti

pérdito? Quas tibi laudes fragilitas humáni géneris persólvat, quæ solo tuo commércio recuperándi áditum invénit? Accipe ítaque quascúmque exiles, quascúmque méritis tuis ímpares gratiárum actiónes: et cum suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Admítte nostras preces intra sacrárium exauditiónis, et repórta nobis antídotum reconciliatiónis. ℟. Cum jucunditáte. 404.

Lectio vi.

Sit per te excusábile quod per te ingérimus: fiat impetrábile quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excúsa quod timémus: quia tu es spes única peccatórum. Per te sperámus véniam delictórum, et in te beatissima nostrórum est expectátio præmiórum. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Conceptiónem.

℟. Concéptio tua. 404.

In iii. Noct. Hom. S. Hieronymi ut in fine Brev. sub hac die.

In Laudibus fit comm. Feriæ, cui in Vesperis additur S. Melchiadis Papæ et mart.

Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Melchiadis, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

DIE X. TERTIA

infra Octav. Concep. B. M. V.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv. *Serm. in c. 12. Apoc.*

Novum fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum, de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier sole apparéret amícta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári. Egredímini, fíliæ Sion, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua. Verum hoc álias. Intérim sane ingredímini magis, et vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius suus. In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim.

℟. Concéptio. 404. Lectio v.

Dignum plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans ornet

eas pótius, quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Nimírum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est? ℟. Cum jucunditáte. 404. Lectio vi.

Quid ergo sidéreum micat in generatióne Maríæ? Plane quod ex régibus orta, quod ex sémine Abrahæ, quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde, quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitus nóscitur esse concéssa, quod longe ante eísdem pátribus cœlitus repromíssa, quod mysticis præfiguráta miráculis, quod oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radice flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ mádult: hanc in Ezechiélis visióne Orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignábat. ℟. Concéptio. 404.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília S. Hilárii Episc.

Com. 1. in Matth. can. 1.

Non refert quis in oríginis número atque órdine collocétur, dúmmodo universórum família cœpta esse intelligátur ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et María, dum proféctus esse ex Abrahæ génere Joseph osténditur, profécta quoque docétur et María. Hæc enim in lege rátio serváta est, ut si mórtuus sine fíliis famíliæ princeps esset, defuncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiónis accíperet, susceptósque filios in famíliam ejus, qui mórtuus esset, reférret, manerétque ita in primogénitis successiónis ordo, cum patres eórum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut génere. ℟. Beátam me dicent. 405.

Lectio viii.

Sequens illud est, ut, quia díximus secúndum rerum fidem generatiónis istíus órdinem nec número sibi, nec successióne constáre, hujus quoque rei rátio afferátur. Non enim levis causa est, ut aliud in narratióne sit, áliud fúerit in gestis: et áliud referátur in summa, áliud vero teneátur in número. Namque ab Abraham usque ad David quatuórdecim generatiónes numerátæ sunt, et a David usque ad transmigratiónem Babylónis in qui-

búsdam libris decem et septem deprehendúntur. Sed in hoc non mendácii, aut negligéntiæ vítium est. Tres enim ratióne prætéritæ sunt. Nam Joras génuit Ochozíam, Ochozías vero génuit Joam, Joas deinde Amasíam, Amasías autem Ozíam: et in Matthæo Joras Ozíam genuísse scríbitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentíli fémina Joras Ochozíam génuit, ex Achab scílicet, qui Jézabel hábuit uxórem. ℟ Felix namque. 405.

Lectio ix.

Deníque per Prophétam non nisi quarta generatióne in throno régio Israélis quemquam de domo Achab esse sessúrum dícitur. Purgáta ígitur labe famíliæ gentílis tribus, quæ prætéritis jam régulis, in quarto generatiónum consequéntium órdine numerátur, et usque ad Maríam generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cum in número decem et septem reperiántur, nullus error esse póterit sciéntibus non eam solum esse Dómino nostro Jesu Christo oríginem, quæ cœpit ex María: sed in procreatióne corpórea, nativitátis ætérnæ significántiam comprehéndi.

Te Deum laudámus. 16.

In Laud. fit comm. Fer. Et S. Melchiadis Papæ et Mart. Ant. Qui non odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit.

℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 407.

Vesperæ a Capitulo de S. Damaso Papa et Conf. cum com. Oct. et Fer.

DIE XI. S. DAMASI PAPÆ et Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. 49. præter seq. Oratio.

Exáudi, Dómine, preces nostras: et, interveniénte beáto Dámaso, Confessóre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placátus, et pacem. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Oct. et Fer.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Dámasus Hispánus, vir egrégius, et erudítus in Scriptúris, indícto primo Constantinopolitáno Concílio, nefáriam Eunómii et Macedónii hæresim extínxit. Idem Ariminénsem convéntum, a Libério jam ante rejéctum, íterum condemnávit: in quo, ut scribit sanctus Hierónymus, Valéntis potíssimum et Ursácii fráudibus, damnátio Nicænæ fídei conclamáta fuit, et ingemíscens orbis terrárum, se Ariánum esse mirátus est.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo et fílius

iniquitátis non nocébit ei. Manus. Lectio v.

Basilicas duas ædificávit, álteram sancti Lauréntii nómine, ad theátrum Pompéji, quam máximis munéribus auxit, eíque domos et prædia attríbuit: álteram via Ardeatína ad Catacúmbas. Platóniam étiam, ubi córpora sanctórum Petri et Pauli aliquámdiu jacuérunt, dedicávit, et exornávit elegántibus vérsibus. Idémque prosa et versu scripsit de virginitáte, múltaque ália metro édidit. ℟. Posui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Poenam taliónis constítuit iis, qui álterum falsi críminis accusássent. Státuit, ut, quod plúribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes Ecclésias diu noctúque ab altérnis caneréntur; et in fine cujúsque Psalmi dicerétur; Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Ejus jussu sanctus Hierónymus novum Testaméntum Græcæ fidei réddidit. Cum Ecclésiam rexísset annos decem et septem, menses duos, dies vigínti sex, et habuísset Ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros trigínta unum, Diáconos úndecim, Epíscopos per divérsa loca sexagínta duos; virtúte, doctrína, ac prudéntia clarus, prope octogenárius, Theodósio senióre imperánte, obdormívit in Dómino: et via Ardeatína una cum matre et soróre sepúltus est in Basílica quam ipse ædificáverat. Illius relíquiæ póstea translátæ sunt in Ecclésiam sancti Lauréntii, ab ejus nómine in Dámaso vocátam. ℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Vigiláte, de Comm. ii. loco 61.*

In Laud. fit com. Oct. et Fer.

Vesp. a Capit. de Octava, cum commem. S. Damasi Papæ, Ant. Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna glorió-sus migrávit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio. Exáudi. 409.

Deinde fit commem. Feriæ.

DIE XII. QUINTA

infra Oct. Concept. B. Mariæ.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Epiphánii Epíscopi advérsus hæreses. Lectio iv.

Lib. 3. *hær.* 78. *post med.*

Beata Mater Dei María per Hevam significátur, quæ

per ænigma accépit, ut mater vivéntium vocétur. Illa étenim mater vivéntium vocáta est, étiam postquam audívit: Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiónem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensíbilem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta est in terra: hic autem vere a María hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígneret, et fíeret María mater vivéntium. Per ænígma ígitur María mater vivéntium appelláta est. ℟. Concéptio gloriósæ. 404.

Lectio v.

Hevæ datum est operíre corpus sensíbile propter nuditátem sensíbilem: Maríæ vero datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et ovem, et ex glória ipsíus Agni et ovis fíeret nobis velut a véllere in sapiéntia per virtútem ipsíus induméntum incorruptibilitátis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingréssa est in mundum: María vero causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Fílius Dei advénit in mundum: et ubi abundávit peccátum, ibi superabundávit et grátia: et unde illáta est mors, illinc procéssit et vita, ut vita pro morte fíeret: et qui per mulíerem nobis vita factus est, mortem ex mulíere indúctam exclúderet. Et quóniam illic Heva, cum adhuc esset virgo, per inobediéntiam transgréssa est: e contrário per vírginem obediéntia grátiæ facta est, annuntiáto advéntu in carne de cœlo, et vita ætérna. ℟. Cum jucunditáte. 404.

Lectio vi.

De María accípitur (líceat mihi hoc dícere) quod scriptum est de Ecclésia: Relínquet homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Christo et Ecclésia. Et vide Scripturárum accurátam dicéndi proprietátem, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Heva vero non formátam esse, sed ædificátam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et ædificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat, Dóminum quidem de María efformásse sibi ipsi corpus; ab ipsa vero costa ædificátam esse Ecclésiam, in eo quod punctum et apértum est ipsíus latus, et mystéria sánguinis et aquæ, prétia redemptiónis facta sunt. ℟. Concéptio tua. 404.

In iii. Nocturno Homilia S. Joannis Chrysostomi ut in fine Breviarii sub hac die.

In Laud. fit commem. Fer. Vesperæ de sequenti, cum

commem. Octavæ et Feriæ.

DIE XIII. S. LUCIÆ

virginis et martyris. Duplex.

Omnia de Communi Virginum. 82.* præter sequen.

Ad Vesp. Ant. de Laud. Ps. Capit. Hymnus et ℣. de Com.

Ad Magnificat, Ant. In tua patiéntia possedísti ánimam tuam, Lúcia sponsa Christi: odísti quæ in mundo sunt, et coruscas cum Angelis: sánguine próprio inimícum vicísti.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Lúciæ, vírginis et mártyris tuæ, festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum

Deinde fit comm. Oct. et Fer.

In i. Nocturno Lectiones, De virgínibus. 87.*

℟. i. Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ? nam et fides tua illi subvénit, et ecce salváta est: * Quia jucúndum Deo in tua virginitáte habitáculum præparásti. ℣. Sicut per me cívitas Catanénsium sublimátur a Christo, ita per te Syracusána cívitas decorábitur. Quia.

℟. ii. Rogávi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominétur mei: * Et impetrávi a Dómino indúcias martyrii mei. ℣. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: ego autem orábam. Et.

℟. iii. Grata facta est a Dómino in certámine, quia apud Deum et apud hómines glorificáta est: in conspéctu príncipis loquebátur sapiéntiam: * Et Dóminus ómnium diléxit eam. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur. Et. Glória Patri. Et.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Lucia virgo Syracusána, génere et christiána fide ab infántia nóbilis, una cum matre Eutychia, quæ sánguinis fluxu laborábat, Cátanam ad venerándum corpus beátæ Agathæ venit, quæ ad ejus sepúlchrum cum suppliciter orásset, Agathæ intercessióne matri sanitátem impetrávit. Statim vero matrem exorávit, ut quam dotem sibi datúra esset, Christi paupéribus tribui paterétur. Ut ígitur Syracúsas rédiit, omnem pecúniam, quam ex facultátibus véndiis redégerat, paupéribus distríbuit.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Lectio v.

Quod ubi rescivísset is, cui eam paréntes contra vírginis voluntátem despón le-

rant, apud Paschásium præféctum Lúciam, quod Christiána esset, accusávit. Quam ille cum nec précibus, nec minis ad cultum idolórum posset perdúcere: immo tanto magis incénsam vidéret ad celebrándas christiánæ fidei laudes, quanto magis ipse eam a senténtia avértere conabátur: Cessábunt, inquit, verba, cum ventum erit ad vérbera. Cui virgo: Dei servis verba deésse non possunt, quibus a Christo Dómino dictum est: Cum stéteritis ante reges et præsides, nolite cogitáre quómodo, aut quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini: non enim vos estis, qui loquimini, sed Spíritus sanctus, qui lóquitur in vobis.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Lectio vi.

Quam cum Paschásius interrogásset: Estne in te Spíritus sanctus? respóndit: Caste et pie vivéntes témplum sunt Spíritus sancti. At ille: Jubébo te ad lupánar duci, ut te Spíritus sanctus déserat. Cui virgo: Si invítam jússeris violári, cástitas mihi duplicábitur ad corónam. Quare Paschásius ira inflammátus, Lúciam eo trahi jussit, ubi ejus virgínitas violarétur: sed divínitus factum est, ut firma virgo ita consísteret, ut nulla vi de loco dimovéri posset. Quámobrem Præféctus circum ipsam, pice, resina, ac fervénti óleo perfúsam, ignem accéndi imperávit: sed cum ne flamma quidem eam læderet, multis torméntis excruciátæ guttur gládio transfígitur. Quo vúlnere accepto, Lúcia prædicens Ecclésiæ tranquillitátem, quæ futúra erat Diocletiáno et Maximiáno mórtuis, Idibus Decémbris spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Syracúsis sepúltum, deinde Constantinópolim, postrémo Venétias translátum est.

℟. Spécie tua, et pulchritúdine tua, * Inténde próspere procéde et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Simile est regnum cœlórum thesáuro, ut in Commmuni non Virginum. 408. *

℟. vii. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

℟. viii. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ ℣. Propter

veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Glória Patri. Proptérea.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Oránte sancta Lúcia, appáruit ei beáta Agatha, et consolabátur ancíllam Christi. Psal. Dóminus regnávit, cum réliquis. 17.

2. Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ?

3. Per te, Lúcia virgo, cívitas Syracusána decorábitur a Dómino Jesu Christo.

4. Benedíco te Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extínctus est a látere meo.

5. Soror mea Lúcia, virgo Deo devóta, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ?

Capitulum, Hymnus et ℣. de Communi Vírginum. 94.*

Ad Benedictus, Ant. Colúmna es immóbilis, Lúcia sponsa Christi: quia omnis plebs te expéctat, ut accípias corónam vitæ, allelúja. Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Lúciæ, vírginis et mártyris tuæ, festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dómin.

Deinde fit com. Oct. et Fer.

Ad Horas, Ant. de Laud. Capitula et ℟℟. br. de Com. muni Virginum. 95.*

Ad Vesper., Ant. de Laud. Psalmi, Capit. Hymn. et ℣. de Communi Virg. 96.*

Ad Magníficat. Ant. Tanto póndere eam fixit Spíritus sanctus, ut virgo Christi immóbilis permanéret.

Deinde fit com. Oct. et Fer.

Quando Festum S. Luciæ occur. in Dominicam iii. Adv. transferendum erit in diem sequentem: et tunc in ii. Vesp. S. Luciæ omnia dicuntur de die Octava Conceptionis, ut in i. Vesp. Festi cum comm. S. Luciæ et Feriæ.

DIE XIV. SEPTIMA

infra Oct. Concept. B.M.V.

In i. Noct. Lec. de Script. occ.

Si autem hac die occ. Feria iv. Quatuor Temporum, tunc in i. Noct. legendæ sunt Lectiones de Parabolis Salomonis, Ego sapiéntia, ut in Festis B.M.V. 139.* cum ℟℟. ut in Festo Conceptionis. 404.

In secundo Nocturno.

Ex Epístola S. Ambrósii Epíscopi ad Sirícium Papam.

Lectio iv. *Ep.* 81. *al.* 7.

De via perversitátis prodúntur dícere: Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non potuit virgo generáre, cum semper concéptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur oráculis Christi, credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credátur Symbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romá-

na intemerátum semper custódit et servat. Audivit María vocem Angeli, et quæ ante díxerat: Quómodo fiet istud? non de fide generatiónis intérrogans, respóndit póstea: Ecce ancílla Dómini: contíngat mihi secúndum verbum tuum.

℟. Concéptio gloriósæ. 404.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri advérsus Joviniánum.

Lectio v. *Ex Apol. ad Pamm.*

Christus virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis: et in sepúlchro ejus, quod novum et in petra durissima fúerat excísum, nec ántea quis, nec póstea pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinárum: fúnium peccatórum, quibus ante alligabámur: spinárum, quæ suffócant seméntem patris famílias. Hæc est porta Orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se próferens Sancta sanctórum: per quam sol justítiæ, et Póntifex noster secúndum órdinem Melchísedech ingréditur et egréditur.

℟. Cum jucunditáte. 404.

Ex libro S. Irenæi Epíscopi et mártyris advérsus hæreses.

Lectio vi. *l.* 5. *c.* 19.

In sua própria veniénte Dómino, et sua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipso, et recapitulatiónem ejus, quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, et seductióne illa solúta, qua sedúcta est male illa, quæ jam viro destináta erat virgo Heva; per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suása est obedíre Deo; ut vírginis Hevæ virgo María fieret advocáta. Et quemádmodum adstríctum est morte génus humánum per vírginem, solvátur per vírginem: æqua lance dispósita virginális inobediéntia, per virginálem obediéntiam.

℟. Concéptio tua. 404.

In tertio Noct., de Homilia S. Joannis Chrysostomi ut in fine Breviarii sub hac die.

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ ejusdem.

In Laud. fit comm. Feriæ.

Ad Vesperas Duplex: et omnia dicuntur sicut in i. Vesperis Festi. 403. cum commem. Feriæ.

Si dies Octava Conceptio-

nis B. M. V. inciderit in Dominicam iii. Adventus, fit Officium de Dominica, hoc modo: Vesperæ in Sabbato præcedenti dicuntur de Feria, ut in Psalterio, scilicet Ant. Benedíctus, Psalmi de Sabbato: et a Capitulo fit de Dominica, cum commemoratione diei Octavæ, ut in i. Vesperis Festi.

Ant. Gloriósæ vírginis.

℣. Concéptio est hódie sanctæ. Oratio. Fámulis tuis. 404. sine suffragiis consuetis, et precibus propter Octavam.

Sequenti die fit de Dominica prædicta, cum commem. Octavæ in Laud. et ii. Vesp., et non dicunt. suffragia, nec Preces ad Primam et Compl.

DIE XV. OCTAVA

Concep. B. M V. Dupl.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. Si autem hac die occurrat Feria iv. Quatuor Temporum, Lectiones i. Nocturni leguntur, Ego sapiéntia. 139.* cum ℟℟. ut in Festo Conceptionis. 404.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ in libros Regum.

Lectio iv. *In* 1. *Reg.* 1.

Fuit vir unus de Ramáthaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus montis nómine beatíssima semper virgo María Dei Génitrix designári. Mons quippe fuit, quæ omnem eléctæ creatúræ altitúdinem electiónis suæ dignitáte transcéndit. An non mons sublímis María, quæ ut ad conceptiónem ætérni Verbi pertingeret, meritórum vérticem supra omnes Angelórum choros, usque ad sólium Deitátis eréxit? Hujus enim montis præcellentissimam dignitátem Isaías vatícinans, ait: Erit in novíssimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quia altitúdo Maríæ supra omnes Sanctos refúlsit. ℟. Concéptio. 404.

Ex Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Lectio v. *Ep.* 13, *ante med.*

Sacramentum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ: quia nondum supervénerat Spíritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut et intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fieret, et forma Dei ac forma servi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore, et per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustátem, et consubstantiális Patri consubstantiális esse dignarétur et matri, naturámque sibi nostram solus a peccáto liber uníret: sub jugo diáboli generáliter

tenerétur humána captívitas. ℟. Cum jucunditáte. 404.
De Expositióne S. Basilii Epíscopi in Isaíam Prophétam.
Lectio vi. *In c.* 8.
Accessi, inquit, ad prophetíssam, et in útero accépit, et péperit fílium. Quod María prophetíssa fúerit, ad quam próxime accéssit Isaías per prænotiónem spíritus, nemo contradíxerit, qui sit memor verbórum Maríæ, quæ prophético affláta spíritu elocúta est. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum: et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo: quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quod si ánimum accommodáveris univérsis ejus verbis, non útique contentióse negáveris eam fuísse prophetíssam, quod Dómini Spíritus in eam supervénerit, et virtus Altíssimi obumbráverit ei.
℟. Concéptio tua. 404.
In iii. Noct. de Homilia S. Joannis Chrysostomi ut in fine Breviarii sub hac die.
In Quatuor Temp., Lectio ix. erit de Homilia Feriæ ejusd.
In Laud. fit com. Feriæ.
In ii. Vesp. ut in ii. Vesp. Festi, cum com. seq. et Fer.

DIE XVI. S. EUSEBII
Episcopi et Martyris. Semid.
Omnia de Comm. unius Martyris 20.* præter seq.
Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Orat.
Deus, qui nos beáti Eusébii, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum
Deinde fit com. Feriæ.
In i. Noct. Lect. de Scrip. occ. Sed si fuerit in Quatuor Temporibus, Lect. i. Noct. erunt, A Miléto, de communi unius Mart. 23.*
In ii. Nocturno Lectio iv.
Eusebius natióne Sardus, Románæ urbis Lector, post Vercellénsis Epíscopus, ad hanc regéndam Ecclésiam mérito est créditus divíno eléctus judício: nam quem numquam ante constitúti electóres cognóverant, posthábitis cívibus, simul ut vidérunt, et probavérunt, tantúmque intérfuit, ut probarétur, quantum ut viderétur. Primus in Occidéntis pártibus in eádem Ecclésia eósdem mónachos instítuit esse, quos Cléricos, ut esset in ipsis viris et contémptus rerum, et accurátio Levitárum. Ariánis impietátibus ea tempestáte per Occidéntem longe latéque tradúctis, advér-

sus eas viríliter sic dimicávit, ut ejus invícta fides Libérium Summum Pontíficem ad vitæ solátium erígeret. Quare hic sciens, in ipso fervére Spíritum Dei, cum ei significásset, ut penes Imperatórem una cum suis legátis patrocínium fidei susciperet, mox cum illis proféctus est ad Constántium, apud quem enixius agens, quidquid legatióne petebátur, obtínuit, ut Episcopórum nempe cœtus celebrarétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Collectum est Mediolání anno sequénti Concílium, ad quod a Constántio invitátum Eusébium concupitúmque, ac vocátum a Libérii legátis, tantum abest, ut malignántium sinagóga Arianórum contra sanctum Athanásium furéntium in suas partes addúceret, ut pótius disérte statim ipse declárans e præséntibus quosdam sibi compértos hærética labe pollútos, Nicænam imo fidem proposúerit iis subscribéndam, ántequam cétera tractaréntur. Quod Ariánis acérbe irátis negántibus, nedum in Athanásium recusávit ipse subscríbere, quin sancti Dionysii mártyris, qui decéptus ab ipsis subscripserat, captivátam simplicitátem ingeniosissime liberávit. Quámobrem illi gráviter indignántes, post multas illátas injúrias, exílio illum mulctárunt: sed sanctus vir excússo púlvere, nec Cæsaris minas véritus, nec enses obstríctos, exílium velúti sui ministérii offícium accépit: missúsque Scythópolim, famem, sitim, vérbera, divérsaque supplícia perpéssus, pro fide strénue vitam contémpsit, mortem non métuit, corpus carnifícibus trádidit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lectio vi.

Quanta in eum tunc Ariahórum crudélitas fúerit, ac effrons inverecúndia, osténdunt graves lítteræ plenæ róboris, pietátis, ac religiónis, quas e Scythópoli scripsit ad Vercellénsem Clerum, et pópulum, aliósque finítimos; e quibus étiam est explorátum, ipsórum nec minis, inhumanáque sævítia potuísse umquam eum deterréri, nec serpentina blanda subtilitáte ad eórum societátem perdúci. Hinc in Cappadóciam, postremóque ad superióres Ægypti Thebáidas

pro constántia sua deportátus, exílii rigóres tulit ad mortem usque Constántii, post quam ad gregem suum revérti permíssus, non prius redire vóluit, quam reparándis fidei jactúris ad Alexandrínam Synodum sese conférret, postque médici præstántis instar péragrans Oriéntis províncias, in fide infirmos ad íntegram valetúdinem restitúeret, eos instítuens in Ecclésiæ doctrína. Inde salubritáte pari digréssо in Illyricum, tandémque in Itáliam deláto, ad ejus réditum lúgubres vestes Itália mutávit: ubi postquam Psalmórum ómnium expurgátos a se commentários Origénis édidit, Eusebiique Cæsaræénsis, quos vérterat de græco in latínum: demum tot egrégie factis illústris ad immarcescíbilem glóriæ corónam tantis ærúmnis proméritam sub Valentiniáno et Valénte, Vercéllis migrávit.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: *Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ, et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In iii. Noct. Homilia in Evangelium, Si quis vult post me venire, de Comm. unius Mart. ii. loco 33.* ℟. viii. Dómine prævenísti. 29.*

Si fuerit in Quatuor Temporibus Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ ejusdem, cum com. in Laudibus.

De Vig. S. Thomæ Apost. nihil fit, nisi in Missa.

DIE XXI. S. THOMÆ AP.

Duplex ii. Classis.

Omnia de Communi Apostolorum. 2.* præter seq.

Ad Magnif. in utrisque Vesp., et ad Benedictus in Laud.

Ant. Quia vidísti me, Thoma, credidísti: beáti qui non vidérunt, et credidérunt, allelúja.

Oratio.

Da nobis quæsumus Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári: ut ejus semper et patrocíniis sublevémur, et fidem cóngrua devotióne sectémur. Per Dóminum.

Deinde pro comm. Adventus. Ant. O Clavis David, et sceptrum domus Israel, qui áperis, et nemo claudit: claudis, et nemo áperit: veni, et educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis. ℣. Roráte cæli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Oratio ut in Adventu.

Si contingat Festum transferri in ii. Feriam, tunc dicitur alia subsequens.

Ant. O Oriens, splendor lucis ætérnæ, et sol justítiæ: veni, et illúmina sedéntes in ténebris, et umbra mortis. ℣. Roráte cæli, ut supra.

In i. Noct. Lect. Sic nos ex-

ístimet, de Comm. Apost. 5.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Thomas Apóstolus, qui et Dídymus, Galilæus, post accéptum Spíritum sanctum, in multas províncias profé-ctus est ad prædicándum Christi Evangélium: Parthis, Medis, Persis, Hyrcánis, et Bactris christiánæ fidei et vitæ præcépta trádidit. Póstremo ad Indos se cónferens, eos in christiána religióne erudivit. Qui ad extrémum, vitæ doctrinæque sanctitáte, et miraculórum magnitúdine cum céteris ómnibus sui admiratiónem, et Jesu Christi amórem commovísset, illíus gentis regem, idolórum cultórem, magis ad iram accéndit: cujus senténtia condemnátus, telísque confóssus, Calamínæ Apostolátus honórem martyrii coróna decorávit.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cælum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti sunt.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Homil. 30. in Evang. post medium.

Lectio v.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cælos. Ornaménta enim cælórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me, * Gaudéte, et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cælis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum, propter Fílium hóminis. Gaudete.

Lectio vi.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cælórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cæli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cælos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de Sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cæ-

lórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestàtibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus; et post advéntum illíus, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii secúndum Joánnem. Lectio vii. c. 20. f

In illo témpore: Thomas unus ex duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.
Ex Hom. 26. in Evang.

Quid, fratres charíssimi: quid inter hæc animadvértitis? Numquid casu gestum créditis, ut eléctus ille discípulus tunc deésset, post autem véniens, audíret, áudiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divína dispensatióne gestum est. Egit namque miro modo supérna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magístro suo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera sanáret infidelitátis. Plus enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quam fides credéntium discipulórum prófuit: quia dum ille ad fidem palpándo redúcitur, nostra mens, omni dubitatióne postpósita, in fide solidátur.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem. Lectio viii.

Sic quippe discípulum Dóminus post resurrectiónem suam dubitáre permísit, nec tamen in dubitatióne deséruit: sicut ante nativitátem suam habére Maríam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus est discípulus dúbitans et palpans, testis veræ resurrectiónis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, et exclamávit: Dóminus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidísti me, credidísti. Cum Paulus Apóstolus dicat: Est autem fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium; profécto liquet, quia fides illárum rerum arguméntum est, quæ apparére non possunt. Quæ étenim

appárent, jam fidem non habent, sed agnitiónem.
℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

DUM ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur: Quia vidísti me, credidísti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, et Deum conféssus est, dicens: Dóminus meus, et Deus meus. Vidéndo ergo crédidit, qui considerándo verum hóminem, hunc Deum, quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valde quod séquitur: Beáti qui non vidérunt, et credidérunt. In qua nimírum senténtia nos speciáliter signáti sumus, qui eum, quem carne non vídimus, mente retinémus. Nos signáti sumus: sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim vere credit, qui exércet operándo quod credit. Te Deum laudámus 16.

Si vero hoc Festum occurrat in Quatuor Temporibus, Lectio ix. legitur de Homilia illius Feriæ.

In Laud. fit com. Adv. Ant. Nolíte timére: quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster. ℣. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Oratio ut in Adventu.

Si hoc Festum transferatur, Ant. Nolíte timére, dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Ant. Ave María, et in officio S. Thomæ pro comm. Adv. ponitur Antiph. Feriæ ii. Dicit Dóminus: Pœniténtiam ágite: appropinquávit enim regnum cœlórum, allelúja.
℣. Vox clamántis.

Oratio ut in Adventu.

FESTA JANUARII

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE XI. S. HYGINI PAPÆ et mart. fit commemoratio infra Oct. Epiphaniæ.

Ad Vesperas, Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Hygíni, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Ad Laudes, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit

eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

DOM. II. POST EPIPH.

In Festo

SS. NOMINIS JESU.

Duplex ii. Classis.

Occurrente Dominica Septuag., reponitur hoc Festum (quoad Officium) in diem xxviii. Januarii, tamquam in sedem propriam (translato quocumque alio Festo, si alicubi occurrat, nisi sit altioris ritus). et tunc legitur Lectio ix. de S. Agnete secundo, et fit de ea com. in Laud. tantum. Ita decrevit Sac. Rit. Congr.

Sed advertendum est, quod in fine ℣℣. ℟℟. et Antiph., omittendum erit Allelúja: similiter et in ℟℟. br. Hor. quia erit post Septuag.

Ad Vesperas, Ant.

1. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Psalmus. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dominica. 124. et loco ultimi, Ps. Crédidi. 127.

2. Sanctum et terríbile nomen ejus, inítium sapiéntiæ timor Dómini.

3. Ego autem in Dómino gaudébo, et exultábo in Deo Jesu meo.

4. A solis ortu usque ad occásum, laudábile nomen Dómini.

5. Sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo. Capitulum. *Philip.* 2.

Fratres, Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur. Hymnus.

Jesu dulcis memória,
Dans vera cordis gáudia:
Sed super mel, et ómnia
Ejus dulcis præséntia.
Nil cánitur suávius,
Nil audítur jucúndius
Nil cogitátur dúlcius,
Quam Jesus Dei Fílius.
Jesu, spes pœniténtibus,
Quam pius es peténtibus!
Quam bonus te quæréntibus!
Sed quid inveniéntibus?
Nec lingua valet dícere
Nec líttera exprímere:
Expértus potest crédere,
Quid sit Jesum dilígere.
Sis, Jesu, nostrum gáudium,
Qui es futúrus præmium:
Sit nostra in te glória,
Per cuncta semper sæcula,
Amen.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum, allelúja. ℟. Ex hoc nunc, et usque in sæculum, allelúja.

Ad Magnificat, Ant.

Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúja. Oratio.

Deus, qui unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti: concéde propítius; ut cujus sanctum Nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu

perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit commem. Domin. ii. post Epiphaniæ.

Ant. Suscépit Deus Israel púerum suum, sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus: exaltáre húmiles usque in sæculum.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui cæléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Ad Complet., et per Horas in fine Hymn. dicitur: Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Admirábile Nomen Jesu, quod est super omne nomen, * Venite adorémus. **Psal.** Veníte, exultémus. 2. **Hymnus.**

Jesu, Rex admirábilis,
Et triumphátor nóbilis,
Dulcédo ineffábilis,
Totus desiderábilis:
Quando cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas,
Mundi viléscit vánitas,
Et intus fervet cháritas.
Jesu, dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium,
Et omne desidérium.
Jesum omnes agnóscite,
Amórem ejus póscite:
Jesum ardénter quærite,
Quæréndo inardéscite.
Te nostra, Jesu, vox sonet,
Nostri te mores éxprimant,
Te corda nostra díligant,
Et nunc, et in perpétuum, Am.

In primo Nocturno.

Ant. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmi Nocturnorum ut in Festis B.M. 138.* Sed Psal. primus incipitur a secundo ℣. Quóniam eleváta est.

Ant. In nómine Jesu omne genuflectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum.

Ant. Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: meméntóte, quóniam excélsum est nomen ejus.

℣. Propter nomen tuum Dómine, propitiáberis peccáto meo. ℟. Multum est enim.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. *Cap.* 3.

Petrus autem et Joánnes ascendébant in templum, ad horam oratiónis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur: quem ponébant quotídie ad portam templi, quæ dícitur Speciósa, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cum vidísset Petrum et Joánnem incipiéntes introire in templum, rogábat ut eleemosynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joánne, dixit: Réspice in nos.

At ille intendébat in eos, sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit: Argéntum et aurum non est mihi: quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. Et apprehénsa manu ejus déxtera, allevávit eum, et prótinus consolidátæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exíliens stetit, et ambulábat: et intrávit cum illis in templum, ámbulans, et exíliens, et laudans Deum.

℟. Ecce concípies, et páries filium, et vocábis nomen ejus Jesum: * Ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. ℣. Vocátum est nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Ipse.

Lectio ii.

Et vidit omnis pópulus eum ambulántem, et laudántem Deum. Cognoscébant autem illum, quod Ipse erat, qui ad eleemósynam sedébat ad Speciósam portam templi: et impléti sunt stupóre et éxtasi in eo quod contígerat illi. Cum tenéret autem Petrum et Joánnem, cucúrrit omnis pópulus ad eos ad pórticum quæ appellátur Salomónis, stupéntes. Videns autem Petrus, respóndit ad pópulum: Viri Israelítæ, quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostra virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum, quem vos quidem tradidístis, et negástis ante fáciem Piláti, judicánte illo dimítti. Vos autem sanctum et justum negástis, et petístis virum homicídam donári vobis: auctórem vero vitæ interfecístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nóminis ejus, hunc, quem vos vidístis et nostis, confirmávit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit íntegram sanitátem istam in conspéctu ómnium vestrum.

℟. Benedíctum est nomen tuum, Deus patrum nostrórum, qui cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis, * Et in témpore tribulatiónis peccáta dimíttis. ℣. Et benedictum nomen majestátis tuæ in ætérnum, qui facis mirabília solus. Et.

Lectio iii. *Cap.* 4.

Factum est autem in crástinum, ut congregaréntur príncipes eórum, et senióres, et Scribæ in Jerúsalem; et Annas princeps sacerdótum, et Cáiphas, et Joánnes, et Alexánder, et quotquot erant de génere sacerdotáli. Et statuéntes eos in médio, interrogábant: In qua virtúte, aut in quo nómine fecístis hoc vos? Tunc replétus Spíritu sancto Petrus, dixit ad eos: Príncipes pópuli, et

senióres audíte: Si nos hódie dijudicámur in benefácto hóminis infirmi, in quo iste salvus factus est, notum sit ómnibus vobis, et omni plebi Israel: quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobátus est a vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli: et non est in álio áliquo salus. Nec enim áliud nomen est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fieri.

℟. Laudábo nomen tuum assídue, * Et collaudábo illud in confessióne. ℣. Lætábor et exultábo in te: psallam nómini tuo Altíssime. Et collaudábo. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Mémores erunt nóminis tui, Dómine, in omni generatióne et generatiónem.

Ant. Magnificáte Dóminum mecum, et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Ant. Omnes gentes, quascúmque fecisti, vénient, et adorábunt coram te, Dómine, et glorificábunt nomen tuum.

℣. Propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos.

℟. Et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv. *Serm. 15. sup. Cant.*

Non otióse Spíritus sanctus nomen sponsi óleo cómparat, cum ita doceat sponsam ad sponsum clamáre: Oleum effúsum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolórem: lux, cibus, medicína. Vide idem nunc et de sponsi nómine: Lucet prædicátum, pascit recogitátum, invocátum lenit, et ungit. Et percurrámus síngula. Unde putas in toto orbe tanta et tam súbita fidei lux, nisi de prædicáto nómine Jesu? Nonne in hujus nóminis luce Deus nos vocávit in admirábile lumen suum; quibus illuminátis, et in lúmine isto vidéntibus lumen, dicat mérito Paulus: Fuístis aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino?

℟. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum: * Quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine. ℣. Exsúrge, Dómine, ádjuva nos, et libera nos propter nomen tuum. Quóniam. Lectio v.

Hoc dénique nomen coram régibus et géntibus, et filiis Israel portáre jussus est idem Apóstolus, et portábat nomen tamquam lumen, et illuminábat pátriam, et clamábat ubíque: Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis, sicut in die honéste ambulémus. Et monstrábat ómnibus lucérnam super candelábrum, annúntians in o-

mni loco Jesum, et hunc crucifixum. Quómodo lux ista resplénduit, ac perstrínxit Cunctórum intuéntium óculos, quando de ore Petri, tamquam fulgur egrédiens, claudi uníus corporáles plantas solidávit et bases, multósque spirituáliter cœcos illuminávit? numquid non ignem sparsit, cum ait: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula?

℟. Confiteámur nómini tuo magno: * Quóniam terríbile et sanctum est. ℣. Hi in cúrribus, et hi in equis, nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus. Quóniam.

Lectio vi.

Nec tantum lux est nomen Jesu, sed est et cibus. An non tóties confortáris, quóties recordáris? Quid æque mentem cogitántis impinguat? Quid ita exercitátos réparat sensus, virtútes róborat, végetat mores bonos atque honéstos, castas fovet affectiónes? Aridus est omnis ánimæ cibus, si non óleo isto infúnditur. Insípidus est, si non hoc sale conditur. Si scribas, non sapit mihi, nisi légero ibi Jesum. Si dísputes, aut cónferas, non sapit mihi, nisi sonúerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde júbilus. Sed est et medicína. Tristátur áliquis nostrum? véniat in cor ejus Jesus, et inde sáliat in os. Et ecce ad exórtum nóminis lumen, núbilum omne diffúgit, redit serénum. Lábitur quis in crimen? currit ínsuper ad láqueum mortis desperándo? Nonne, si ínvocet nomen vitæ, conféstim respirábit ad vitam?

℟. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine, in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis, et gloriabúntur in te omnes, * Qui díligunt nomen tuum. ℣. Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die. Qui. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: annuntiáte de die in diem, salutáre ejus.

Ant. Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: justítia plena est déxtera tua.

Ant. Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: iter fácite ei, qui ascéndit super occásum, Dóminus nomen illi.

℣. Afférte Dómino glóriam et honórem. ℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Léctio S. Evangélii secúndum Lucam. Lectio vii. *Cap. 2. b*

In illo témpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer: vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbátis. *Serm. 1. de Circumcisione.*

Magnum et mirábile sacraméntum! Circumcíditur

puer, et vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio? Circumcísio nempe magis salvándi, quam Salvatóris esse vidétur: et Salvatórem circumcídere pótius decet quam circumcídi. Sed agnósce mediatórem Dei et hóminum, qui ab ipso nativitátis suæ exórdio divínis humána sóciat, ima summis. Náscitur ex muliere, sed cui fœcunditátis fructus sic accédat, ut non décidat flos virginitátis. Pannis invólvitur: sed panni ipsi angélicis láudibus honorántur. Abscónditur in præsépio: sed próditur radiánte stella de cœlo. Sic et circumcísio veritátem suscéptæ probat humanitátis; et nomen quod est super omne nomen, glóriam índicat majestátis. Circumcíditur tamquam verus Abrahæ filius: Jesus vocátur tamquam verus Filius Dei.

℟. Tribulatiónem et dolórem invéni: * Et nomen Dómini invocávi. ℣. Turris fortíssima nomen Dómini, in ipso sperávi, et adjútus sum. Et nomen. Benedictio. Divínum auxílium. Lectio viii.

Neque enim ad instar priórum meus iste Jesus nomen vácuum aut ináne portat. Non est in eo magni nóminis umbra, sed véritas. Cœlitus síquidem índitum nomen Evangelista testátur, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Et atténde verbi profunditátem: Postquam natus est Jesus. Jesus vocátur ab homínibus, qui vocátus est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Idem quippe et Angeli Salvátor, et hóminis: sed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ. Vocátum est, ait, nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo. In ore ergo duórum, vel trium téstium stat omne verbum: et ipsum, quod in Prophéta abbreviátum est, maniféstius in Evangélio légitur caro factum.

℟. Expectábo nomen tuum, Dómine, * Quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum. ℣. Ut confiteámur nómini sancto tuo, et gloriémur in laude tua. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

Lect. ix. de Dom. ii. Epiph. Si vero hoc Festum transfertur in aliam diem non habentem Lectionem propriam alicujus Sancti simplicis, dicitur. Lectio ix.

Merito sane, dum circumcíditur puer, qui natus est nobis, Salvátor vocátur: quod vidélicet ex hoc jam cœperit operári salútem nostram, immaculátum illum pro nobis sánguinem fundens. Neque enim jam quærere est Christiánis, cur volúerit Dóminus Christus circumcídi. Propter hoc síquidem circumcísus est, propter quod natus, propter

quod passus. Nihil horum propter se, sed ómnia propter eléctos. Nec in peccáto génitus, nec a peccáto circumcísus, nec mórtuus est pro peccáto suo: magis autem propter delícta nostra. Quod vocátum est, inquit, ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Vocátum plane, non impósitum. Nempe hoc ei nomen est ab ætérno. A natúra própria habet, ut sit Salvátor: innátum est ei nomen hoc, non índitum ab humána, vel angélica creatúra. T e Deum. 46.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Oleum effúsum nomen tuum, ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Psalm. D óminus regnávit, cum reliq. 47.
2. Scitóte, quia Dóminus ipse est Deus, cujus nomen in ætérnum.
3. Sitívit ánima mea ad nomen sanctum tuum, Dómine.
4. Benedictum nomen glóriæ tuæ, sanctum, et laudábile, et superexaltátum in sæcula.
5. Júvenes, et vírgines, senes cum junióribus laudáte nomen Dómini, quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Capitulum. *Philip.* 2.

FRATRES, Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur. Hymnus.

JESU, decus angélicum,
In aure dulce cánticum,
In ore mel miríficum,
In corde nectar cœlicum.
Qui te gustant, esúriunt,
Qui bibunt, adhuc sitiunt,
Desideráre nésciunt,
Nisi Jesum, quem díligunt.
O Jesu mi dulcíssime,
Spes suspirántis ánimæ!
Te quærunt piæ lácrymæ,
Te clamor mentis íntimæ.
Mane nobíscum Dómine,
Et nos illústra lúmine,
Pulsa mentis calígine,
Mundum reple dulcédine.
Jesu, flos Matris Vírginis,
Amor nostræ dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminis,
Regnum beatitúdinis. Amen.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ad Benedictus, Ant. Dedit se, ut liberáret pópulum, et acquíreret sibi nomen ætérnum, allelúja. Oratio.

DEUS, qui unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti: concéde propítius; ut cujus sanctum Nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit comm. Dominicæ ii. post Epiphaniam.

Ant. Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum María matre sua.

℣. Dóminus regnávit, decórem induit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte. Oratio

Omnipotens sempitérne Deus, qui cæléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exáudi, et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Si occurrat aliquod Festum Simplex, fit de eo com. hoc loco tantum.

Ad Primam in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María vírgine.

In ℟. br. ad Primam et Completorium non additur Allelúja, sed tantum in aliis Horis.

Ad Tertiam, Ant. Scitóte.

Capit. Fratres, Christus.

Notandum quod, si hoc Festum transferatur post Dom. Septuag., ad Horas ℟℟. br. sine Allelúja, dividenda erunt ad signum *

℟. br. Sit nomen Dómini * benedíctum, * Allelúja, allelúja. Sit nomen. ℣. Ex hoc nunc, et usque in sæculum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Sit nomen. ℣. Afférte Dómino glóriam et honórem, allelúja. ℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus, allelúja.

Ad Sextam, Ant. Sitívit.

Capitulum. *Philipp.* 2.

In nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

℟. br. Afférte Dómino glóriam * et honórem, * Allelúja, allelúja. Afférte. ℣. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Afférte. ℣. Magnificáte Dóminum mecum, allelúja. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum, allelúja.

Ad Nonam, Ant. Júvenes, et vírgines.

Capitulum. *Colos.* 3.

Omne quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere: ómnia in nómine Dómini Jesu Christi fácite, grátias agéntes Deo, et Patri per ipsum.

℟. br. Magnificáte Dóminum * mecum, * Allelúja, allelúja. Magnificáte. ℣. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Magnificáte. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, allelúja. ℟. Qui fecit cœlum et terram, allelúja.

In ii. Vesp. omn. sicut in 1423.

Ad Magnificat, Ant. Vocábis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum, allelúja. Oratio. Deus, qui Unigénitum. 429.

Deinde fit commem. Dominicæ ii. post Epiphaniam.

Ant. Deficiénte vino, jussit Jesus impléri hydrias aqua, quæ in vinum convérsa est allelúja. ℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Oratio. Omnípotens, ut sup.

DIE XIV. S. HILARII Episc. Conf. et Eccl. Doct. Semiduplex. (m. t. v.)

Ant. Sacérdos et Póntifex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Hilárium minístrum tribuísti: præsta quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dom.

Si hoc Festum venerit in Dominica, transfertur in primam diem non impeditam, et comm. cum ix. Lectione S. Felicis fit in Dominica: quod et in similibus servatur.

Comm. S. Felicis Presb. et mart. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut ad meliórem vitam Sanctórum tuórum exémpla nos próvocent: quátenus quorum solémnia ágimus, étiam actus imitémur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Hilarius in Aquitánia nóbili génere natus, doctrína et eloquéntia excélluit. Qui primum in matrimónio quasi mónachi vitam egit: deínde propter singuláres virtútes Pictavórum Epíscopus creátur: quod munus episcopále sic gessit, ut a fidélibus summam laudem consequerétur. Quo témpore, cum terróribus, bonórum spoliatióne, exílio, et omni crudelitáte Constántius Imperátor Cathólicos vexáret, nisi ad Ariánas partes transírent: Hilárius tamquam firmíssimum murum se Ariánis oppónens, illórum furórem in se concitávit. Itaque multis petítus insídiis, tandem dolo Saturníni Arelaténsis Epíscopi, de Synodo Biterrénsi in Phrygiam relegátus est: ubi et mórtuum suscitávit, et libros duódecim scripsit de Trinitáte contra Ariános. ℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quadriennio post coácto Concílio ad Seleucíam Isáuriæ urbem, Hilárius adésse compúlsus est: ac deínde Constantinópolim proféctus, ubi extrémum fidei perículum animadvértit, tribus libéllis públice datis, audién-

tiam Imperatóris popóscit, ut de fide cum adversáriis coram disputáret. Verum cum Ursácius et Valens Ariáni Epíscopi, quos Hilárius scriptis confutárat, præséntis eruditiónem pertiméscerent, Constántio persuasérunt, ut spécie honóris eum in suum Episcopátum restitúeret. Tunc Hilárium e prælio hæreticórum reverténtem, ut inquit sanctus Hierónymus, Galliárum Ecclésia compléxa est: quem ad Episcopátum secútus est Martínus, qui póstea Turonénsi præfuit Ecclésiæ: tantúmque illo doctóre profécit, quantum ejus póstea sánctitas declarávit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei.

℣. Invéni David servum meum: óleo sancto meo unxi eum. Manus. Lectio vi.

Magna deinceps tranquillitáte Pictavórum Ecclésiam administrávit: Galliámque univérsam addúxit, ut Arianórum impietátem condemnáret. Multos libros scripsit mira eruditióne; quos omnes sanctus Hierónymus ad Lætam, sine ulla erróris suspicióne legi posse testátur íllis verbis: Hilárii libros inofféndo decúrrat pede. Migrávit in cœlum Idibus Januárii, Valentiniáno et Valénte Imperatóribus, anno post Christum natum trecentésimo sexagésimo nono. Eum a multis Pátribus et Concíliis insígnem Ecclésiæ Doctórem nuncupátum, atque uti talem in áliquot Diœcésibus cultum, tandem instánte Synodo Burdigalénsi, Pius Nonus Póntifex Maximus, ex Sacrórum Rituum Congregatiónis consúlto, univérsæ Ecclésiæ Doctórem declarávit, et confirmávit, ac ipsíus festo die Missam et Offícium de Doctóribus ab ómnibus recitári jussit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum.

℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse.
Glória Patri. Ipse.

Notandum quod, si Festum S. Hilarii transferri contigerit in aliam diem non habentem Lectionem propriam alicujus Sancti Simplicis, tunc ex duabus Lectionibus tertii nocturni fiant tres hoc modo: Lectio vii. terminatur per verba: et hoc ex duóbus est unum. Lectio viii. debet inchoari: Hic ígitur in omnem usum, et terminanda: ætérnitáti córpora reservántes. Lectio ix. vero inchoatur sic: Sed natúra salis, cum reliquis usque in finem: et ídeo in medio dua-

rum prædictarum Lectiónum ponitur hoc signum * pro Lectiónibus dividendis. Alias, ut sequitur:

In tertio Nocturno.

Léctio S. Evangélii secúndum Matthæum. Lect. vii. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. c. 4.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuátum fúerit, ad nihilum valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupávit? Sed proprietas est quæréndа dictórum, quam et Apostolórum officium, et ipsius salis natúra monstrábit. Sal est in se uno cóntinens aquæ et ignis eleméntum, et hoc ex duóbus est unum.* Hic ígitur in omnem usum humáni géneris efféctus, incorruptiónem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impértit, et ad omnem sensum conditi sapóris aptíssimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœléstium prædicatóres, et æternitátis velut satóres, immortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum sermo aspérsus fúerit, conferéntes.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio viii.

Mérito ígitur sal terræ nuncupáti sunt, per doctrínæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reservántes.* Sed natúra salis semper éadem est, nec immutári umquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, et solus beátus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit; ídeo eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestátis virtúte persístere, ne infatuáti nihil sáliant, et ipsi, sensu accépti sapóris amísso, vivificáre corrúpta non possint, et projécti de Ecclésiæ promptuáriis, cum his, quos salíerint, pédibus incedéntium proterántur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Pro S. Felice Presb. Mart.

Lectio ix.

Felix Nolánus présbyter, cum in idóla veheméntius inveherétur, ab infidélibus várie vexátus, in cárcerem conjícitur. Unde ab Angelo nocte edúctus, quærere jussus est Maximiánum Nolæ Epíscopum: qui, cum sénio conféctus desperáret se ferre posse supplícia persequéntium, se abdíderat in silvam.

Quo cum Felix, Deo duce, pervenísset, sanctum Epíscopum humi jacéntem pene mórtuum videt: quem recreátum, ac sublátum in húmeros, apud fidélem víduam reficiéndum curávit. Sed cum is íterum idolórum cultóres impietátis argúeret, facto in ipsum ímpetu, fúgiens in angústo duórum parietum intervállo se occultávit. Qui áditus cum repénte araneárum telis pertéxtus visus esset, némini recéntis látebræ suspiciónem relíquit. Inde ígitur evádens Felix, in ædibus piæ mulíeris tres menses látuit. Cum vero Dei Ecclésia requiéscere cœpísset, Nolam rédiens, multísque ibi vitæ exémplis, et doctrínæ præcéptis, miraculísque ad Christi fidem convérsis, constánter étiam recusáto ejus urbis Episcopátu, obdormívit in Dómino, sepultúsque est prope Nolam in loco, quem in Pincis appellábant.

Te Deum laudámus. 46.

In Laudibus fit commemorátio S. Felicis Mart. Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Orátio. Concéde. 431.

Vesp. de seq. comm. præced. et S. Mauri Abbatis.

DIE XV. S. PAULI PRIMI Eremitæ. Duplex.

Omnia de comm. Confessoris non Pont. 66.* præter sequentia. (m. t. v.). Oratio.

Deus, qui nos beáti Pauli Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas; concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum.

Pro commemorat. S. Hilarí. Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Oratio. Deus, qui pópulo. 431.

Deinde pro commemorat. S. Mauri Abbatis.

Ant. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Sed si Festum S. Pauli transferatur ob Festum altioris ritus, non variantur Ant. et ℣. sed dicuntur ut in eodem Communi. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Mauri Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum nostrum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Paulus, Eremitárum auctor et magíster, apud inferiórem Thebáidem natus, cum quíndecim esset annó-

rum, orbátus paréntibus est. Qui póstea declinándæ causa persecutiónis Décii et Valeriáni, et Deo libérius inserviéndi, in erémi speluncam se cóntulit: ubi palma ei victum et vestitum præbénte, vixit ad centésimum et décimum tértium annum, quo témpore ab António nonagenário Dei admónitu invisitur. Quibus inter se, cum ántea non nossent, próprio nómine consalutántibus, et multa de regno Dei colloquéntibus, corvus, qui ántea semper Paulo dimidiátum panem attúlerat, íntegrum détulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit, illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Post corvi discéssum, Eja, inquit Paulus, Dóminus nobis prándium misit, vere pius, vere miséricors. Sexagínta jam anni sunt, cum accípio quotídie dimídii panis fragméntum, nunc ad advéntum tuum milítibus suis Christus duplicávit annónam. Quare cum gratiárum actióne ad fontem capiéntes cibum, ubi tantísper recreáti sunt, íterum grátiis de more Deo actis, noctem in divínis láudibus consumpsérunt. Dilúculo Paulus de morte quæ sibi instáret, ádmonens Antónium, hortátur, ut pállium, quod ab Athanásio accéperat, ad involvéndum suum corpus afférret. Quo ex itínere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum et Apostolórum cœtus Pauli ánimam in cœlum ascéndere.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas. Lectio vi.

Cumque ad ejus cellam pervenísset, invénit génibus complicátis, erécta cervíce, extensísque in altum mánibus corpus exánime: quod pállio obvólvens, hymnósque et Psalmos ex christiána tradítióne decántans, cum sárculum, quo terram fóderet, non habéret, duo leónes ex interióre erémo rápido cursu ad beáti senis corpus ferúntur: ut fácile intelligerétur, eos, quo modo póterant, plorátum édere: qui certátim terram pédibus effodiéntes, fóveam, quæ hóminem cómmode cáperet, effecérunt. Qui cum abiíssent, Antónius sanctum corpus in eum locum íntulit, et injécta humo, túmulum ex christiáno more compósuit: túnicam vero Pauli, quam in sportæ modum ex palmæ fóliis ille sibi con-

texúerat, secum áuferens, eo vestítu diébus solémnibus Paschæ et Pentecóstes, quoad vixit, usus est.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna, Quia. Glória Pátri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore: Respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi Pater Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi *Serm.* 10. *de Verb. Dom.*

Veníte ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre; sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lectio viii.

Magnus esse, vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Gló-

ria Patri. Et vos símiles.

Pro S.Mauro Abb. Lect. ix.

MAURUS nóbilis Románus, puer a patre Eutychio Deo sub sancti Benedicti disciplina oblátus, brevi tantum divina grátia profécit, ut ipsi magistro admiratióni esset: qui illum sæpe véluti reguláris observántiæ,et virtútum ómnium spécimen,céteris discípulis ad imitándum proponébat. Cujus adhuc adolescéntis illud admirábilis obediéntiæ exémplum a sancto Gregório Papa commemorátur. Nam cum Plácidus mónachus in lacum prolápsus, aquárum ímpetu raperétur, sancti patris jussu accúrrens Maurus, et super aquas incédens, sócium capíllis apprehénsum, ad terram attráxit. Missus in Gálliam ab eódem sancto Benedícto, célebri monastério exstrúcto, cui annos quadragínta præfuit,monásticam disciplínam mirífice propagávit. Dénique sanctitáte et miráculis clarus, septuagenário major migrávit in cœlum, anno salútis quingentésimo sexagésimo quinto. Te Deum. 16.

Si vero Festum S. Pauli transfertur in aliam diem non habentem Lectionem propriam alicujus Sancti Simplicis, dicitur, Lectio ix.

QUOD est fastigium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædifícii? Cito dico: Usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit, intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident, sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis, et vidéntis.

Te Deum laudámus. 16.

In Laud. pro commem. S. Mauri Abbatis, Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram. ℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Oratio. Intercéssio. 434.

In ii. Vesp. fit comm. sequentis.

DIE XVI. S. MARCELLI

Papæ et martyris. Semidupl.

Omnia de Comm. unius Martyris. 20.* præter sequentia.

Ant. Iste Sanctus.

℣. Glória, et hónore. Oratio.

PRECES pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exáudi: ut beáti Marcélli, mártyris tui atque Pontíficis, méritis adjuvémur, cujus passióne lætámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno Lectio iv.

MARCELLUS Románus a Constántio et Galério usque ad Maxéntium Pontificátum gessit. Cujus hortátu

Lucina matróna Romána, bonórum suórum Dei Ecclésiam fecit herédem. Vigínti quinque títulos in Urbe instítuit, quasi diœcéses quasdam, et ad baptísmum pœnitentiámque eórum, qui ex infidélibus christiánam religiónem susciperent, et ad Mártyrum sepultúram. Quibus rebus ira incénsus Maxéntius, Marcéllo grávia supplícia minátur, nisi depósito Pontificátu, idólis immoláret. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit. Lectio v.

Qui cum insánas hóminis voces neglígeret, misit eum in catábulum, ut bestiárum, quæ públice alebántur, curam sustinéret. Ubi Marcéllus assíduis jejúniis et précibus novem menses vitam duxit: paróchias, quas præsens non póterat, vísitans per epístolas. Inde eréptus a cléricis, hospítio recípitur a beáta Lucína: in cujus ædibus Ecclésiam dedicávit, quæ hódie título sancti Marcélli nominátur: in qua et Christiáni orábant, et ipse beátus Marcéllus prædicábat. ℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine:* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lectio vi.

Quibus cógnitis, Maxéntius in eam Ecclésiam catábuli béstias transférri, et a Marcéllo custodíri jubet: ubi loci fœditáte, multísque ærúmnis afflíctus, obdormívit in Dómino. Cujus corpus in cœmetério Priscíllæ via Salária a beáta Lucína sepúltum est décimo séptimo Kaléndas Februárii. Sedit annos quinque, menses unum, dies vigínti quinque. Scripsit epístolam ad Epíscopos Antiochénæ provínciæ de primátu Románæ Ecclésiæ, quam caput Ecclesiárum appellándam demónstrat. Ubi étiam illud scriptum est, nullum Concílium jure celebrári, nisi ex auctoritáte Románi Pontíficis. Ordinávit mense Decémbri Romæ Presbýteros vigínti quinque, Diáconos duos, Epíscopos per divérsa loca vigínti unum. ℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus:* Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ, et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult post me veníre. ii. loco 33.* ℟. viii. Dómine, prævenísti. 29.*

Vesp. de seq. com. præced.

DIE XVII. S. ANTONII AB. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter seq. Orat.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Antónii Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Marcelli.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Preces pópuli. 437.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

ANTONIUS Ægyptius, nobílibus et christiánis paréntibus natus, quibus adoléscens orbátus est, cum ingréssus Ecclésiam ex Evangélio audivísset: Si vis perféctus esse, vade, et vende ómnia quæ habes, et da paupéribus; tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dómino obtemperándum existimávit. Itaque, véndita re familiári, pecúniam omnem paupéribus distribuit. Quibus solútus impediméntis, cœléstis vitæ genus in terris cólere instítuit. Sed cum in periculósum illud certámen descénderet, ad fidei præsídium, quo erat armátus, adhibéndum sibi putávit subsídium reliquárum virtútum: quarum tanto stúdio incénsus fuit, ut quemcúmque vidéret áliqua virtútis laude excelléntem, illum imitári studéret. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

NIHIL ígitur eo continéntius, nihil vigilántius erat. Patiéntia, mansuetúdine, misericórdia, humilitáte, labóre, ac stúdio divinárum Scripturárum superábat omnes. Ab hæreticórum et schismaticórum hóminum, máxime Arianórum, congréssu et collóquio sic abhorrébat, ut ne prope quidem ad eos accedéndum díceret. Humi jacébat, cum eum necessárius somnus occupásset. Jejúnium autem ádeo cóluit, ut salem tantúmmodo ad panem adhibéret, sitim aqua extíngueret: neque se ante solis occásum cibo aut potu recreábat, sæpe étiam bíduum cibo abstinébat: sæpíssime in oratióne pernoctábat. Cum talis tantúsque Dei miles evasísset Antónius, sanctíssimum júvenem hostis humáni géneris váriis tentatiónibus aggréditur, quas ille jejúnio et oratióne vincébat. Nec vero frequens de sátana triúmphus secúrum reddébat Antónium, qui diáboli innumerábiles artes nocéndi nóverat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum:*Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas. Lectio vi.

Itaque cóntulit se in vastíssimam Ægypti solitúdinem: ubi quotídie ad christiánam perfectiónem profíciens, dæmones (quorum tanto erant acrióres ímpetus, quanto Antónius ad resisténdum fórtior evadébat) ita contémpsit, ut illis exprobráret imbecillitátem: ac sæpe discípulos suos éxcitans ad pugnándum contra diábolum, docénsque quibus armis vincerétur: Mihi crédite, dicébat, fratres, pertiméscit sátanas piórum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, misericórdiam, et humilitátem, máxime vero ardéntem amórem in Christum Dóminum, cujus único sanctíssimæ Crucis signo debilitátus áufugit. Sic autem dæmónibus erat formidolósus, ut multi per Ægyptum ab illis agitáti, invocáto nómine Antónii, liberaréntur: tántaque erat ejus fama sanctitátis, ut per lítteras se ejus oratiónibus Constantínus Magnus et filii commendárent. Qui aliquándo quintum et centésimum annum agens, cum innumerábiles sui Institúti imitatóres habéret, convocátis mónachis, et ad perféctam christiánæ vitæ régulam instrúctis, sanctitáte et miráculis clarus migrávit in cælum, décimo sexto Kaléndas Februárii.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam:*Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

Vesperæ de sequenti, cum commem. infra assignatis.

DIE XVIII. CATHEDRÆ S. Petri qua Romæ primum sedit. Duplex majus.

Omnia de Comm. Conf. Pont. 49.* præter sequentia.

Ad Vesperas, Hymnus.

Quodcumque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum:
Et quod resólvit hic potéstas trádita,
Erit solútum cœli in alto vértice:
In fine mundi judicábis sæculum.
Patri perénne sit per ævum glória,
Tibíque laudes concinámus ínclytas,
Ætérne Nate; sit, supérne Spíritus,
Honor tibi decúsque: sancta júgiter
Laudétur omne Trínitas per

sæculum. Amen.
℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Ad Magnificat, Ant. Tu es, pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

Oratio.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde, ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. Qui vivis.

Deinde fit commem. S. Pauli ante alias quascumque commem., etiam Festi Duplicis, aut Dominicæ. Quod et servatur in comm. S. Petri, quæ fit in Festis S. Pauli, Ant. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.
℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo. **Oratio.**

DEUS, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quæsumus; ut, cujus commemoratiónem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus.

Postea fit comm. S. Antonii. Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna triúmphans, divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei.
Oratio. Intercéssio. 439.

Postremo fit comm. S. Priscæ virg. et mart.
Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua.
℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beátæ Priscæ, vírginis et mártyris tuæ, natalítia cólimus, et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ fidei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: * Tibi trádidit Deus claves regni cœlórum.
Psalmus. Venite exultémus. 2.
Hymn. Quodcúmque. 440.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio i. *Cap.* 1.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis et pax multiplicétur. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum misericórdiam suam

magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hereditátem incorruptíbilem, et incontaminátam, et immarcescíbilem, conservátam in cœlis in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo.

℟. Simon Petre, ántequam de navi vocárem te, novi te: et super plebem meam príncipem te constítui, * Et claves regni cœlórum trádidi tibi. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et claves.

Lectio ii.

In quo exultábitis módicum nunc, si opórtet contristári in váriis tentatiónibus, ut probátio vestræ fidei multo pretiósior auro (quod per ignem probátur), inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem, in revelatióne Jesu Christi: quem cum non vidéritis, dilígitis: in quem nunc quoque non vidéntes créditis: credéntes autem exultábitis lætítia inenarrábili, et glorificáta: reportántes finem fidei vestræ, salútem animárum.

℟. Si díligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Dómine, tu nosti, quia amo te, * Et ánimam meam pono pro te. ℣. Si oportúerit me mori tecum, non te negábo. Et.

Lectio iii.

De qua salúte exquisiérunt, atque scrutáti sunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutántes in quod vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi: prænúntians eas, quæ in Christo sunt, passiónes, et posterióres glórias; quibus revelátum est, quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea, quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos, qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam: * Et tibi dabo claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et tibi. Glória Patri. Et tibi.

In secúndo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. de SS. Ap. ante med.

Cum duódecim Apóstoli, accépta per Spíritum sanctum ómnium locutióne linguárum, imbuéndum Evangélio mundum, distribútis sibi terrárum pártibus, suscepíssent, beatíssimus Petrus princeps apostólici órdinis ad arcem Románi destinátur

impérii, ut lux veritátis, quæ in ómnium géntium revelabátur salútem, efficácius se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc Urbe non essent? aut quæ usquam Gentes ignorárent, quod Roma didicísset?

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et.

Lectio v.

Hic conculcándæ philosophíæ opiniónes, hic dissolvéndæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hic confutúndi dæmonum cultus, hic ómnium sacrilegiórum impíetas destruénda, ubi diligentíssima superstitióne habebátur colléctum quidquid usquam fúerat vanis erróribus institútum. Ad hanc ergo Urbem tu, beatíssime Petre Apóstole, veníre non métuis, et consórte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo, aliárum adhuc Ecclesiárum ordinatiónibus occupáto, silvam istam freméntium bestiárum, et turbulentíssimæ profunditátis Océanum, constántior, quam cum supra mare graderéris ingréderis.

℟. Ego pro te rogávi, Petre, ut non deficiat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confirma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non reveláv it tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et tu.

Lectio vj.

Jam pópulos, qui ex circumcisióne credíderant, erudíeras: jam Antiochénam Ecclésiam, ubi primum christiáni nóminis dígnitas est orta, fundáveras: jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Asiam, atque Bithyniam légibus evangélicæ prædicatiónis impléveras: nec aut dúbius de provéctu óperis, aut de spátio tuæ ignárus ætátis trophæum crucis Christi Románis árcibus inferébas, quo te divínis prærdinatiónibus anteíbant et honor potestátis, et glória passiónis.

℟. Petre, amas me? Tu scis Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis, diligis me plus his? Tu scis Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 16.

In illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi: et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Comm. in Matth. c. 16.

Dominus a discípulis requírit, quem se hómines esse dícerent: et adjécit, Hóminis Filium. Hæc enim confes-

siónis tenénda rátio est, ut sicut Dei Fílium,ita et Fílium hóminis meminérimus: quia álterum sine áltero nihil spei tríbuit ad salútem. Editis itaque, quæ divérsæ de eo erant, hóminum opiniónibus, quid de se ipsi séntiant, quærit. Petrus respóndit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditiónes propositiónis expénderit. Dóminus enim díxerat: Quem me hómines esse dicunt, Fílium hóminis? Et certe filium hóminis contemplátio córporis præferébat. Sed addéndo: quem me esse dicunt: significávit, præter id quod in se videbátur, esse áliud sentiéndum: erat enim hóminis filius. Quod ígitur de se opinándi judícium desiderábat? Non illud arbitrámur, quod de se ipse conféssus est: sed occúltum erat, de quo quærebátur, in quod se credéntium fides debébat exténdere.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Bar-jóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego.

Si hoc Festum transferatur ante Quadragesimam, in aliam diem non habentem Lectionem propriam alicujus Sancti simplicis, tunc ex octava Lect. fiat octava et nona: Octava debet terminari ibi: Primus agnósceret. Nona vero debet incipi: O in nuncupatióne, ut infra. Lect. viii.

Et dignum plane conféssio Petri præmium consecúta est: quia Dei Fílium in hómine vidísset. Beátus hic est qui ultra humánum óculos intendísse et vidísse laudátus est: non id, quod ex carne et sánguine erat, cóntuens, sed Dei Fílium cœléstis Patris revelatióne conspíciens, dignúsque judicátus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnósceret. O in nuncupatióne novi nóminis felix Ecclésiæ fundaméntum: dignáque ædificatióne illíus petra, quæ inférnas leges, et tártari portas, et ómnia mortis claustra dissólveret! O beátus cœli jánitor, cujus arbítrio claves ætérni áditus tradúntur, cujus terréstre judícium præjudicáta auctóritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligáta sint, aut solúta, statúti ejúsdem conditiónem obtíneant et in cœlo.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória. Hóstiam.

Pro S. Prisca vir. mart. Lec. ix.

Prisca nóbilis virgo Romána, trédecim annos nata,

Cláudio Imperatóre, christiánæ fidei accusáta, ejúsdem jussu ducta ad Apóllinis templum, ut idólis immoláret, cum rem detestarétur, cólaphis cæsa, in cárcerem tráditur: atque inde emíssa, cum in fidei constántia perseveráret, affécta verbéribus, ferventíque ádipe delibúta, rursus in cárcerem inclúditur. Post tríduum in amphitheátrum prodúcta, leóni objícitur: qui suæ feritátis oblítus, humíliter se ad ejus pedes abjécit. Quæ póstea in ergástulo tríduum inédia afflícta, in equúleo suspénditur, et úngulis férreis excarnificáta, in rogum injícitur, unde étiam mirabíliter evásit incólumis. Dénique extra Urbem cápite abscísso, virginitátis palmam martyrii corónacumulávit. Cujus corpus via Ostiénsi, décimo ab Urbe milliário, a Christiánis décimo quinto Kaléndas Februárii sepelítur. T e Deum. 16.

Ad Laudes, Hymnus.

BEATE Pastor Petre, clemens áccipe
Voces precántum, críminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita
Aperíre terris cœlum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sæcula. Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum.

Ad Benedictus, Ant.

Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis: dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio. Deus, qui beato. 441.
Commem. S. Pauli, ut ibid.

Postea S. Priscæ.

Ant. Símile est regnum cælórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas, invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Oratio. Da quæsumus ut 441.

In ii. Vesp. Hymnus ut in primis. ℣. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnificat, Ant.

Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Commem. S. Pauli, ut 441.
Deinde Festi seq., etc. ut inf.

DIE XIX. S. CANUTI

Regis et martyris.

Semiduplex ad libitum.

Si venerit in Dominica, aut infra aliquam octavam, omittitur, cum non sit transf.

Ant. Iste sanctus pro lege

Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Orátio.

Deus, qui ad illustrándam Ecclésiam tuam, beátum Canútum regem martyrii palma et gloriósis miráculis decoráre dignátus es: concéde propítius; ut, sicut ipse Domínicæ passiónis imitátor fuit, ita nos per ejus vestígia gradiéntes, ad gáudia sempitérna perveníre mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Póstea fit commem. SS. Marii, et Sociorum martyris.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Orátio.

Exaudi, Dómine, pópulum tuum, cum Sanctórum tuórum patrocínio supplicántem: ut et temporális vitæ nos tríbuas pace gaudére, et ætérnæ reperíre subsídium. Per Dóminum nostrum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Canutus Quartus, Suenónis Esthrítii Danórum regis fílius, fide, pietáte et morum honestáte conspícuus, exímiæ sanctitátis a téneris annis spécimen dedit. Patérnum sceptrum summa ómnium acclamatióne adéptus, religióni promovéndæ sédulo incúmbere, Ecclésias redditibus augére, et pretiósa supelléctili ornáre cœpit. Tum zelo propagándæ fidei succénsus, bárbara regna justo certámine aggréssus, devíctas subditásque natiónes christiánæ legi subjugávit. Victóriis autem plúrimis gloriósus, et divítiis auctus, regále diadéma ad Christi crucifíxi pedes abjécit, se et regnum illi subjíciens, qui Rex regum est, et Dóminus dominántium. Corpus suum jejúniis, cilíciis et flagéllis castigávit. In oratióne et contemplatióne assíduus, erga páuperes profúsus, erga omnes benéficus semper fuit, nec umquam a justítiæ divinæque legis sémita defléxit. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

His aliísque virtútibus imbútus, ad suprémum perfectióni ápicem sanctus Rex properábat. Accidit autem, ut Angliæ regnum a Wilhélmo Nordmannórum duce, formidábili exércitu invaderétur. Anglis vero Danórum

opem implorántibus, cum succúrrere Rex decrevísset, belli expeditiónem Oláo fratri commísit. Qui regnándi cupiditáte illéctus, arma vertit in Regis perníciem, milítibus et pópulo contra illum concitátis. Nec defuérunt rebellióni foménta: cum enim Rex, éditis légibus, décimas Ecclésiis solvi, Dei et Ecclésiæ præcépta servári, transgressóres puníri sanxísset, pleríque pervérsi ac sceleráti hómines exacerbáti, primum quidem tumultuári, tum plebem commovére, ac tandem sanctíssimo Regi necem molíri cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Sciens ígitur Rex, futurórum præscíus, mortem sibi propter justítiam imminére, ea prænuntiáta, ad Ecclésiam sancti Albáni mártyris Othóniæ, tamquam ad locum certáminis, proféctus est: et Sacraméntis munítus, agónem suum Dómino commendábat. Mox ibi advéniens conjuratórum multitúdo, Ecclésiæ ignem admovére, fores confríngere, et in eam irrúmpere tentárunt. Quod cum perfícere non possent, ad fenéstras accedéntes, saxa et sagíttas in sanctum Regem, flexis génibus pro inimícis orántem, magno ímpetu jaculári non cessárunt: donec lápidum et telórum íctibus, ac tandem láncea confóssus, glorióso martyrio, ante altáre exténsis bráchiis procúmbens, coronátus est, sedénte in Apostólico throno Gregório Séptimo. Multis póstea miráculis Mártyrem suum illustrávit Deus: nam gravi penúria et divérsis calamitátibus oppréssa Dánia, patráti sacrilégii pœnas luit. Plures étiam váriis languóribus afflícti, ad ejus túmulum remédium et incolumitátem consecúti sunt. Cumque Regína sacrum ejus corpus noctu clam surrípere, et álio transférre conarétur, emísso cœlitus ingénti splendóre pertérrita, a propósito cessávit.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ, et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult post me, de Comunius Mart. ii. loco. 33.*

Pro SS. Mario et Soc. Lect. ix.

Marius Persa, nóbili loco natus, cum Martha cónjuge pari nobilitáte, et duó-

bus fíliis Audíface, et Abachum Romam venit, Cláudio Imperatóre, ut Mártyrum sepúlchra veneraréτur. Ibi Christiános in víncula conjéctos fovébant, et ópera ac facultátibus suis sustentábant, et Sanctórum córpora sepeliébant. Quámobrem comprehénsi omnes, cum nec impiórum minis, nec terróre commoveréntur ut diis sacrificárent, primum fústibus debilitáti, deínde fúnibus attrácti, tum admótis candéntibus láminis combústi, et úngulis férreis excarnificáti sunt. Postrémo præcísis mánibus, et ad collum alligátis, ducti per médiam Urbem, via Cornélia ad tértium décimum ab Urbe milliárium, in eum locum, qui Nymphe dicebátur, necántur: ac primum Martha, quæ virum ac filios ad supplícia pro Jesu Christi fide constánter perferénda, veheménter fúerat cohortáta: mox céteris in eádem arenária cervíces abscindúntur, eorúmque córpora conjiciúntur in ignem. Quæ semiústa, Felícitas matróna Romána nóbilis, colligénda, et in suo prædio sepeliénda curávit.

Te Deum laudámus. 16.

In Laud. fit comm. SS. Marii et Soc. martyrum.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt; nolíte timére, multis passéribus melióres estis vos. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Orátio. Exáudi. 446.

Vesp de seq., com. S. Canuti.

DIE XX. SS. FABIANI
et Sebastiani Mart. Duplex.

Omnia de Communi plur. Mart. 35. præter seq. Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beatórum mártyrum tuórum Fabiáni et Sebastiáni, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Pro comm. S. Canuti mart.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Orátio. Deus, qui ad. 446.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Fabianus Románus a Maximíno usque ad Décium regens Ecclésiam, septem Diáconis regiónes divísit, qui páuperum curam habérent. Tótidem Subdiáconos creávit, qui res gestas Mártyrum a septem Notáriis scriptas collígerent. Idem státuit, ut quotánnis Féria quinta in Cœna Dómini, vétere combústo, Chrisma renovarétur. Dénique décimo tértio Kaléndas Februárii in persecutióne Décii martyrio coronátus, in cœmetério Callísti via Appia sepelítur, cum sedísset annos quíndecim, dies quátuor. Hic fecit Ordinatió-

nes quinque mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros viginti duos, Diáconos septem, Episcopos per divérsa loca úndecim.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra appáruit. Lect. v.

SEBASTIANUS ex patre Narbonénsi, matre Mediolanénsi natus, ob géneris nobilitátem et virtútem Diocletiáno charus fuit. Dux primæ cohórtis, Christiános, quorum fidem clam colébat, ópera et facultátibus adjuvábat; et qui ex eis tormentórum vim reformidáre videbántur, cohortatióne sic confirmábat, ut pro Jesu Christo multi se ultro tortóribus offérrent. In illis fuére Marcus et Marcelliánus fratres, qui Romæ in custódia erant apud Nicóstratum: cujus uxor Zoe vocem, quam amíserat, Sebastiáni oratióne recuperávit. Quibus Diocletiáno delátis, Sebastiánum accérsit, et veheméntius objurgátum, ómnibus artifíciis a Christi fide conátur avértere. Sed cum nihil nec pollicéndo, nec terréndo profíceret, ad palum alligátum sagittis confígi jubet. ℟. Vérbera carnificum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes. Lect. vi.

QUEM ómnium opinióne mórtuum, noctu sancta múlier Iréne sepeliéndi grátia jussit auférri: sed vivum repértum, domi suæ curávit. Itaque paulo post, confirmáta valetúdine, Diocletiáno óbviam factus, ejus impietátem libérius accusávit. Cujus aspéctu cum ille primum obstupuísset, quod mórtuum créderet, rei novitáte, et acri Sebastiáni reprehensióne excandéscens, eum támdiu virgis cædi imperávit, donec ánimam Deo rédderet. Ejus corpus in cloácam dejéctum, Lucína a Sebastiáno in somnis admónita, ubi esset, et quo loco humári vellet, ad Catacúmbas sepelívit, ubi sancti Sebastiáni nómine célebris Ecclésia est ædificáta.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum, et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Descéndens Jesus de Comm. plur. Mart. ii. loco. 48. *

Vesperæ a Cap. de S. Agnete cum comm. præc.

DIE XXI. S. AGNETIS Virg. et Mart. Duplex.

Si hoc Festum transferatur in aliam diem, vel ob aliquam causam dici contigerit i. Vesp. integras, tunc dicuntur Ant. et Cap. de Laud. 457. Psalm. de Dominica. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymn. Jesu, coróna, ℣. Speciede Comm. Virg. 84.*

Ad Magnificat, Ant. Beáta Agnes in médio flammárum expánsis mánibus orábat: Te déprecor, omnípotens, adoránde, colénde, Pater metuénde, quia per sanctum Fílium tuum evási minas sacrílegi tyránni, et carnis spurcítias immaculáto calle transívi: et ecce vénio ad te, quem amávi, quem quæsívi, quem semper optávi. Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius; ut, qui beátæ Agnétis, vírginis et mártyris tuæ, solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Ss. mart. Fabiani et Sebastiani.

Ant. Gaudent in cælis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Infirmitátem. 448.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus. Psalm. Veníte. 2.

Hymnus. Vírginis Proles. de Communi Virg. 85.*

In primo Nocturno.

Ant. Discéde a me, pábulum mortis, quia jam ab álio amatóre prævénta sum. Psal. 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et omnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício; * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Discéde a me, pábulum mortis, quia jam ab álio amatóre prævénta sum.

Ant. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis: trádidit áuribus me-

is inæstimábiles margaritas.

Psalmus 2.

Quare fremuéruntgentes,* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum:*et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea,* et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus:* beáti omnes, qui confidunt in eo.

Ant. Déxteram meam, et collum meum cinxit lapídibus pretiósis: trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas.

Ant. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam.

Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt, qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es,* glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lect. i. Nocturni, Confitébor, de Comm. Virg. ii. loco. 96.*

℟. i. Diem festum sacratíssimæ vírginis celebrémus, quáliter passa sit beáta Agnes ad memóriam revocémus: tertiodécimo ætátis suæ anno mortem pérdidit, et vitam invénit: * Quia solum vitæ diléxit auctórem. ℣. Infántia quidem computabátur in annis, sed erat senéctus mentis imménsa. Quia.

℟. ii. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas: * Et circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. ℣. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam. Et.

℟. iii. Amo Christum, in cujus thálamum introíbo, cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit, cujus mihi órgana modulátis vócibus cantant: * Quem cum amávero, casta sum; cum tetígero, munda sum: cum accépero, virgo sum. ℣. Annulo fídei suæ subarrhávit me, et imménsis monílibus ornávit me. Quem cum.

Glória Patri. Quem cum.

In secundo Nocturno.

Ant. Induit me Dóminus cyclade auro texta, et imménsis monílibus ornávit me.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte, quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace, in idípsum * dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Induit me Dóminus cyclade auro texta, et imménsis monílibus ornávit me.

Ant. Mel et lac ex ejus ore suscépi, et sanguis ejus ornávit genas meas.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum, et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos, Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te, Dómine
Et læténtur omnes, qui sperant in te: * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Mel et lac ex ejus ore suscépi, et sanguis ejus ornávit genas meas.
Ant. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne commítto.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cælos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi;
Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne commítto.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de virgínibus.

Lectio iv. *L. 1.*

Hodie natális est vírginis, integritátem sequámur. Natális est mártyris, hóstias

immolémus. Natális est sanctæ Agnétis, miréntur viri, non despérent párvuli, stúpeant nuptæ, imiténtur innúptæ. Sed quid dignum ea loqui póssumus, cujus ne nomen quidem vácuum laudis est? Devótio supra ætátem, virtus supra natúram: ut mihi videátur non hóminis habuisse nomen, sed orãculum mártyris, quod indicávit quid esset futúra. Nomen vírginis títulus est pudóris. Appellábo mártyrem: prædicávi satis. Prolíxa laudátio est, quæ non quæritur, sed tenétur. Nemo est laudabílior, quam qui ab ómnibus laudári potest. Quot hómines, tot præcónes, qui mártyrem prædicant, dum loquúntur.

℟. Induit me Dóminus vestiménto salútis, et induménto lætítiæ circúmdedit me: * Et tamquam sponsam decorávit me coróna. ℣. Trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas, circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. Et. Lectio v.

HÆC trédecim annórum martyrium fecísse tráditur. Quo detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepércit ætáti: immo magna vis fidei, quæ étiam ab illa testimónium invénit ætáte. Fuítne in illo corpúsculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quo ferrum recíperet, hábuit quo ferrum vínceret. Hæc inter cruéntas carníficum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furéntis mucróni mílitis totum offérre corpus, mori adhuc néscia, sed paráta: vel si ad aras invíta raperétur, téndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis focis trophæum Dómini signáre victóris: nunc ferrátis colla manúsque ambas inserere néxibus. Sed nullus tam ténuia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrii genus. Nondum idónea pœnæ, et jam matúra victóriæ: certáre difficilis, fácilis coronári: magistérium virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætatis.

℟. Mel et lac ex ejus ore suscépi, * Et sanguis ejus ornávit genas meas. ℣. Osténdit mihi thesáuros incomparábiles, quos mihi se datúrum repromísit. Et sanguis. Lectio vi.

NON sic ad thálamum nupta properáret, ut ad supplícii locum, læta succéssu, gradu festína virgo procéssit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári plerique, quod tam fácile vitæ suæ pródiga, quam nondum háuserat, jam quasi perfúncta donáret. Stupére univérsi, quod jam divinitátis testis exísteret, quæ adhuc árbitra sui per ætátem esse non posset. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blandítiis

ut suadéret, quantórum vota, ut sibi ad núptias proveniret? At illa: Et hæc sponsi injúria est, inquit: expectáre placitúram. Qui me sibi prior elégit, accípiet: quid, percússor, moráris? Péreat corpus, quod amári potest óculis, quibus nolo. Stetit, orávit, cervicem inflèxit. Cérneres trepidáre carníficem, quasi ipse addictus fuísset, trémere percussóris déxteram, pallére ora aliéno timéntis perículo, cum puélla non timéret suo. Habétis ígitur in una hóstia duplex martyrium, pudóris et religiónis. Et virgo permánsit, et martyrium obtínuit.

℟. Jam corpus ejus córpori meo sociátum est, et sanguis ejus ornávit genas meas: * Cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit.
℣. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Cujus.
Glória Patri. Cujus.

In tertio Nocturno.

Ant. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:
Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos,
Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.
Ant. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem.
Ant. Christus circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis pretiósis.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua, * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis, virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem; * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto,* circúmdata varietáte.
Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus: * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia, et exultatióne: * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii:* constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui,* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.
Ant. Christus circúmdedit me vernántibus, atque coruscántibus gemmis pretiósis.
Ant. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Psalmus 45.
Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum:* conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur.
℣. Elégit eam Deus et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.
Lect. de Hom. S. Gregorii Papæ in Evang., Símile erit regnum cœlórum de Comm. Virginum. 93.*
℟. vii. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur: * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne commítto. ℣. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas. Ipsi.
℟. viii. Omnípotens, adoránde, coléndе, et treménde, benedíco te: * Quia per fílium tuum unigénitum evási minas hóminum impiórum, et spurcítias diáboli impollúto calle transívi. ℣. Te confiteor lábiis, te corde, te totis viscéribus concupísco. Quia. Glória Patri. Quia.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ingréssa Agnes turpitúdinis locum, Angelum Dómini præparátum invénit. Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.
2. Mecum enim hábeo * custódem córporis mei, Angelum Dómini.
3. Annulo suo * subarrhávit me Dóminus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decorávit me coróna.
4. Benedíco te, Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis extínctus est a látere meo.
5. Congaudéte mecum * et congratulámini, quia cum his ómnibus lúcidas sedes accépi.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitebor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo; quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.
Hymnus et ℣. de Communi Virginum. 94.*
Ad Benedictus, Ant. Ecce quod concupívi, * jam vídeo, quod sperávi, jam téneo: ipsi sum juncta in cœlis, quem in terris pósita, tota devotióne diléxi. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui infírma mundi élegis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius; ut, qui beátæ Agnétis, vírginis et mártyris tuæ, solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dómin.
Ad Tertiam, Ant. Mecum enim hábeo.
Capit. Confitébor, ut sup.
℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, prospere procéde,

et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.
Ad Sextam. Ant. Annulo suo.
Capitulum. *Eccli.* 51.
Liberasti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus, quæ circumdedérunt me.
℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.
Ad Nonam, Ant. Congaudéte mecum.
Capitulum. *Eccli.* 51.
Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.
℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Ad Vesp., Ant. de Laud. Ps. de Dom, 124. et loco ultimi, Psalm. Lauda Jerúsalem. 144.
Capit. Confitébor, sup. 457.
Hym. et ℣. de Comm. V. 96.*
Ad Magnificat, Ant. Stans beáta Agnes in medio flammæ, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Omnípotens, adoránde, colénde, treménde, benedíco te, et glorífico nomen tuum in ætérnum.
Deinde fit com. seq.

DIE XXII. SS. VINCENTII et Anastasii mart. Semid.

Omnia de Communi plur. Mart. 35.* præter sequent.
Ant. Istórum est enim regnum cælórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.
Oratio.
Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris: ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beatórum mártyrum tuórum Vincéntii et Anastásii intercessióne liberémur. Per Dómin.
Ini. Noct. Lect. de Script. occ.
In ii. Nocturno Lectio iv.
Vincentius, Oscæ in Hispánia citerióre natus, a prima ætáte stúdiis déditus, sacras lítteras a Valério Cæsaraugustáno Episcopo dídicit: cujus étiam partes suscépit prædicándi Evangélium, quod Episcopus, propter linguæ impediméntum, prædicatiónis officio fungi non póterat. Ea re ad Daciánum, províncíæ a Diocletiáno et

Maximiáno præpósitum, deláta, Vincéntius Cæsaraugústæ comprehénditur, et vinctus ad Daciánum Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus et equúleo tortus, multis præséntibus, cum nulla aut tormentórum vi, aut acerbitáte, vel lenitáte verbórum a propósito deterréri posset, in craticula impósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis únguibus excarnificátus, candentibúsque láminis exústus, íterum dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus, somno oppréssum, a subjéctis étiam testárum acúleis torquerétur.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Lectio v.

Verum, illo in tenebricósa inclúso custódia, claríssimus splendor obórtus totum cárcerem illustrávit: quæ lux cum summa admiratióne omnes, qui áderant, affecísset, res a custóde cárceris ad Daciánum defértur. Qui edúctum in molli cúlcitra cóllocat, et quem cruciátibus in suam senténtiam tráhere non póterat, delíciis perdúcere conátur. Sed invíctus Vincéntii ánimus, Jesu Christi fide speque munítus, vicit ómnia: et ignis, ferri, tortórum immanitáte superáta, victor ad cœléstem martyríi corónam advolávit, undécimo Kaléndas Februárii. Cujus corpus, cum projéctum esset inhumátum, corvus et a volúcribus, et a lupo, únguibus, rostro, alis mirabíliter defféndit. Qua re cógnita, Daciánus illud in altum mare demérgi jubet: sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut. Lectio vi.

Anastasius Persa, mónachus, Herác lio Imperatóre, cum sanctam Jerosolymórum terram visitásset, ad Cæsaréam Palæstínæ pro Christi religióne víncula et vérbera constánter perpéssus est. Mox a Persis ob eámdem causam váriis cruciátibus affectus, a rege Chósroa, una cum septuagínta áliis Christiánis secúri percútitur. Cujus relíquiæ primum Jerosólymam ad monastérium, in quo monásticam vitam proféssus erat, deinde Romam delátæ, collocátæ sunt in monastério ad Aquas Sálvias.

℟. Tamquam aurum in for-

náce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos, et in témpore erit respéctus illórum:* Quóniam donum, et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Cum audiéritis prælia, de Communi plurim. Mart. 44.*

Vesp. a Capit. de seq. com. præc. et S. Emerentianæ Virg.

DIE XXIII. S. RAYMUNDI de Pennafort Confess. Semid.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. 66.* præter seq. (m. t. v.) Oratio.

Deus, qui beátum Raymúndum pœniténtiæ Sacraménti insígnem minístrum elegísti, et per maris undas mirabíliter traduxísti: concéde, ut ejus intercessióne dignos pœniténtiæ fructus fácere, et ad ætérnæ salútis portum perveníre valeámus. Per Dóminum.

Deinde com. SS. Vincentii etc. Ant. Gaudent in cælis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Oratio. A désto. 458.

Postea S. Emerentianæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Oratio.

Indulgentiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta Emerentiána Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno Lectio iv.

Beatus Raymúndus Barcinonénsis, ex nóbili família de Pénnafort, Christiánæ religiónis rudiméntis imbútus, adhuc párvulus exímia ánimi, et córporis índole magnum áliquid porténdere visus est. Nam adoléscens humanióres litteras in pátria proféssus, Bonóniam se cóntulit, ubi pietátis offíciis, ac pontifício, civilíque juri sédulo incúmbens, et doctóris láurea insignítus, ibídem sacros Cánones magna cum hóminum admiratióne est interpretátus. Ejus virtútum fama percrebescénte, Berengárius Barcinonénsis Epíscopus, cum Roma suam ad Ecclésiam rédiret, eum conveniéndi causa Bonóniam iter instítuit, et tandem summis précibus, ut secum in pátriam reverterétur, obtínuit. Mox ejúsdem Ecclésiæ Canonicátu, et præpositúra ornátus, univérso Clero et pópulo, integritáte, modéstia, doctrína, et morum suavitáte præ-

fúlsit, ac Deíparæ Vírginis, quam singulári pietátis affé-ctu venerábatur, honórem et cultum semper pro víribus auxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Annum círciter quintum supra quadragésimum agens, in Ordine Fratrum Prædicatórum solémni emíssa professióne, ut novus miles, in omni virtútum génere, sed præcípue in charitáte erga egénos, et máxime captívos ab infidélibus deténtos, se exércuit. Unde cum ejus hortátu sanctus Petrus Noláscus (cujus ipse confessiónes audiébat) suas opes píissimo huic óperi conférret, tum eídem, tum beáto Raymúndo, et Jacóbo primo Aragóniæ regi appárens beatíssima Virgo, gratíssimum sibi et unigénito Fílio suo fore dixit, si in suum honórem instituerétur Ordo Religiosórum, quibus captívos ex infidélium tyránnide liberándi cura incúmberet. Quare collátis inter se consíliis, Ordinem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum fundavérunt: cui beátus Raymúndus certas vivéndi leges præscrípsit ad ejúsdem Ordinis vocatiónem accommodatíssimas, quarum approbatiónem áliquot post annos a Gregório Nono impetrávit, et dictum sanctum Petrum primum Generálem Ordinis magistrum suis ipse mánibus hábitu eódem indútum creávit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Lect. vi.

Ab eódem Gregório Romam accersítus, et Capelláni, ac Pœnitentiárii et Confessárii sui múnere decorátus, ejúsdem jussu Romanórum Pontíficum decréta, in divérsis Concíliis et Epístolis sparsa, in unum Decretálium volúmen redégit. Archiepiscopátum Tarraconénsem ab ipso Pontífice sibi oblátum constantíssime recusávit, et totíus Ordinis Prædicatórum generále Magistérium, quod per biénnium sanctíssime administráverat, sponte dimísit. Jacóbo Aragóniæ regi sacræ Inquisitiónis offícii suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa patrávit mirácula, inter quæ illud claríssimum, quod ex ínsula Baleári majóri Barcinónem reversúrus, strato super aquas pállio, centum sexagínta milliária sex horis confécerit, et suum Cœnóbium jánuis clausis fúerit ingréssus. Tandem prope centenárius, virtútibus et méri-

tis cumulátus, obdormívit in Dómino, anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quinto, quem Clemens Octávus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia te. Glória Patri. Quia te.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, ut in Comm. 74.*

Pro S. Emerentiana. Lect. ix.

Emerentiana virgo Romána, collactánea beátæ Agnétis, adhuc catechúmena, fide et charitáte flagrans, furéntes in Christiános idolórum cultóres cum veheméntius accusáret, a concitáta multitúdine lapídibus óbruta est. Quæ in cruciátibus orans ad sepúlchrum sanctæ Agnétis, próprio sánguine, quem pro Christo constánter effúdit baptizáta, ánimam Deo réddidit.

Te Deum laudámus. 46.

In Laud. fit comm. S. Emerentianæ.

Ant. Simile est regnum cælórum hómini negotiatóri quæréntí bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Orátio. Indulgéntiam. 460.

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XXIV. S. TIMOTHEI

Episc. et Mart. Semid.

Omnia de Com. unius Mart. 20.* præter seq. Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Timóthei, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Pro comm. S. Raymundi, Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio. Deus qui. 460.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Timotheus, Lystris in Lycaónia natus ex patre gentíli et matre judæa, Christiánam colébat religiónem, cum in ea loca venit Paulus Apóstolus. Qui fama commótus, quæ de Timóthei sanctitáte percrebúerat, ipsum adhíbuit sócium suæ peregrinatiónis: sed propter Judæos, qui se ad Christum convérterant, sciéntes Timóthei patrem esse gentílem, eum circumcídit. Cum ígitur ambo Ephesum venissent, ibi ordinátus est Epíscopus ab Apóstolo, ut eam Ecclésiam gubernáret.

℟. Honéstum fecit illum Dó-

minus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Ad quem Apóstolus duas epístolas scripsit, álteram Laodicéa, álteram Roma, quibus in pastorális officii cura confirmátus, cum sacrifícium, quod uni Deo debétur, fieri dæmonum simulácris ferre non posset, pópulum Ephesínum, Dianæ in ejus celebritáte immolántem, ab illa impietáte removére conátus, lapídibus óbrutus est: ac pene mórtuus, a Christiánis eréptus, et in montem óppido vicínum delátus, nono Kaléndas Februárii, obdormívit in Dómino.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi. Sermo S. Augustíni. Triumphális, de Com. 25.* cum ℟. vi.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis venit, de Comm. 28*.

Vesperæ de sequenti, cum Comm, infra assignatis.

DIE XXV. CONVERSIONIS S. Pauli Apostoli.

Duplex majus.

Ad Vesperas Ant. et Cap. de Laud. Psalmi de Domínica, 124. et loco ultimi, Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus.

Egregie Doctor Paule, mores ínstrue,
Et nostra tecum péctora in cœlum trahe:
Veláta dum merídiem cernat Fides,
Et solis instar sola regnet Cháritas.
Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sæcula. Amen.

℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Magníficat, Ant. Vade, Ananía, et quære Saulum: ecce enim orat: quia vas electiónis est mihi, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israel. Oratio.

Deus, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti; da nobis, quæsumus; ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro comm. S. Petri, Ant. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Tu es Petrus. ℟. Et

super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. Orat.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cæléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde, ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur. (Qui vivis et regnas.)

Deinde S. Timothei, Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 462.

Ad Matutinum, Invit. Laudémus Deum nostrum, * In Conversióne Doctóris Géntium. Psalmus. Veníte. 2.

Hymnus. Egrégie Doctor, ut supra. 463.

In primo Nocturno.

Ant. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes: et cognovérunt grátiam quæ data est mihi a Christo Dómino. Psal. de Comm. Apos. 3*.

Ant. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem, justus judex.

Ant. Mihi vívere Christus est, et mori lucrum: gloriári me opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. *Cap.* 9.

Saulus adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cum iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damásco: et súbito circumfúlsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram audívit vocem dicéntem sibi: Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit: Quis es Dómine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre.

℟. Qui operátus est Petro in Apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes: et cognovérunt grátiam Dei, quæ data est mihi. ℣. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Et.

Lectio ii.

Et tremens ac stupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, et ingrédere civitátem, et ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi, qui comitabántur cum eo, stabant stupefácti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum

trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit, neque bibit.

℟. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: * Ideóque repósita est mihi coróna justítiæ.

℣. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Ideóque.

Lectio iii.

Erat autem quidam discípulus Damásci: nómine Ananías: et dixit ad illum in visu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, et vade in vicum, qui vocátur Rectus: et quære in domo Judæ Saulum nómine Tarsénsem: ecce enim orat. (Et vidit virum Ananíam nómine, introeúntem, et imponéntem sibi manus, ut visum recípiat.) Respóndit autem Ananías: Dómine, audívi a multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem: et hic habet potestátem a princípibus sacerdótum alligándi omnes, qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israel. Ego enim osténdam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati.

℟. Repósita est mihi coróna justítiæ: * Quam reddet mihi Dóminus in illum diem, justus judex. ℣. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Quam. Glória Patri. Quam.

In secundo Nocturno.

Ant. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ant. Magnus sanctus Paulus, vas electiónis, vere digne est glorificándus, qui et méruit thronum duodécimum possidére.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servári.

℣. Constitues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Sermo sancti Augustini Episcopi. Lectio iv.

Serm. 14. de Sanctis.

Hodie de Actibus Apostolórum léctio hæc pronuntiáta est, ubi Paulus Apóstolus ex persecutóre Christianórum, annuntiátor factus est Christi. Prostrávit enim Christus persecutórem, ut fáceret Ecclésiæ Doctórem; percútiens eum, et sanans, occídens, et vivíficans: occísus agnus a lupis, et fáciens agnos de lupis. Ita enim in præclára Prophetía, cum Jacob Patriárcha benedíceret fíliis suis (præséntes tangens, futúra prospíciens),

prædictum erat, quod in Paulo cóntigit. Erat autem Paulus, sicut ipse testátur, de tribu Bénjamin. Cum autem Jacob, benedícens filios suos, venísset ad benedicéndum Bénjamin, ait de illo: Béniamin lupus rapax.

℟. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo: * Per quem omnes Gentes cognovérunt grátiam Dei. ℣. Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. Per quem.

Lectio v.

Quid ergo? lupus rapax semper? Absit; sed qui mane rapit prædam, ad vésperam dívidit escas. Hoc in Apóstolo Paulo implétum est, quia et de illo dictum erat. Jam, si placet, audiámus illum mane rapiéntem, ad vésperam escas dividéntem. Mane et véspere pósita sunt pro eo, ac si dicerétur, prius, et póstea. Sic ergo accipiámus: Prius rápiet, póstea dívidet escas. Atténdite raptórem: Saulus, inquit, accéptis epístolis a princípibus sacerdótum, ibat, ut ubicúmque inveníret Christiános, ad sacerdótes attráheret, et addúceret, útique puniéndos.

℟. Grátia Dei sum id quod sum: * Et grátia ejus in me vácua non fuit, sed semper in me manet. ℣. Qui operátus est Petro in Apostolátum operátus est et mihi inter Gentes. Et.

Lectio vi.

Ibat spirans, et anhélans cædes, hoc est, mane rápiens. Nam et quando lapidátus est Stéphanus primus martyr pro nómine Christi, evidéntius áderat et Saulus, et sic áderat lapidántibus, ut non ei sufficeret, si tantum suis mánibus lapidáret. Ut enim esset in ómnium lapidántium mánibus, ipse ómnium vestiménta servábat: magis sæviens omnes adjuvándo, quam suis mánibus lapidándo. Audívimus, mane rápiet: videámus ad vésperam quáliter dívidat escas. Voce Christi prostrátus de cœlo, et accípiens désuper interdíctum jam sæviéndi, cécidit in fáciem suam, prius prosternéndus, póstea erigéndus: prius percutiéndus, póstea sanándus.

℟. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor: * A Deo confortátus convalescébat, et confundébat Judæos. ℣. Osténdens quia hic est Christus Fílius Dei. A Deo. Glória Patri. A Deo.

In tertio Nocturno.

Ant. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor, a Deo confortátus convalescébat, et confundébat Judæos.

Ant. Ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus sátanæ, qui me colaphízet: propter quod ter Dóminum rogávi, ut aufer-

rétur a me, et dixit mihi Dóminus : Súfficit tibi, Paule, grátia mea.

Ant. Repósita est mihi coróna justítiæ quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus, ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19. *d*

In illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis ? Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Hom. in natali S. Benedicti.

Perfectus ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, et dat paupéribus, ac véniens séquitur Christum : habébit enim thesáurum non deficiéntem in cœlis. Unde bene interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália præmium speráre dócuit: id est, in regeneratióne, cum vidélicet in vitam immortálem fuérimus resurgéndo regeneráti, qui in vitam cadúcam mortáliter eráமus géniti.

℟. Sáncte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit, ut digni efficiámur grátia Dei. ℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis. Intercéde.

Lectio viii.

Et justa prorsus retribútio, ut qui hic pro Christo humánæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic a Christo júdice glorificáti singuláriter cum eo assídeant, qui a sequéndis ejus vestígiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Matthías eléctus est, tunc esse judicatúros: sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israel judicándæ : alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima est, injudicáta recédet.

℟. Damásci, præpósitus gentis Aretæ regis vóluit me comprehéndere : * Et a frátribus per murum demíssus sum in sporta:* Et sic evási manus ejus in nómine Dómini. ℣. Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quia non méntior. Et a frátribus. Glória Patri. Et sic.

Lectio ix.

Et Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cum ipse dicat: Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæculária? Sciéndum

namque est, omnes, qui ad exémplum Apostolórum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpe número solet in Scriptúris univérsitas designári, per duódecim sedes Apostolórum ómnium numerósitas judicántium: et per duódecim tribus Israel univérsitas eórum, qui judicándi sunt, osténditur.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ego plantávi, Apóllo rigávit, Deus autem increméntum dedit, allelúja. Ps. Dóminus regnávit cum reliquis. 17.

2. Libénter gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

3. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet.

4. Damásci, præpósitus gentis Aretæ regis vóluit me comprehéndere: a frátribus per murum demíssus sum in sporta, et sic evási manus ejus in nómine Dómini.

5. Ter virgis cæsus sum, semel lapidátus sum, ter naufrágium pértuli pro Christi nómine.

Capitulum. *Act.* 9.

SAULUS adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

Hymnus. Exúltet orbis, de Communi. 12.*

℣. Tu es vas electiónis, sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Benedictus, Ant.

Vos, qui secúti estis me, sedébitis super sedes, judicántes duódecim tribus Israel, dicit Dóminus. Oratio.

DEUS, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quæsumus; ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Petri, ut supra in i. Vesp. 463.

Ad Tertiam, Ant. Libénter gloriábor.

Capit. Saulus, ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Sextam, Ant. Grátia Dei.

Capitulum. *Act.* 9. *b*

SURREXIT autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, intro-

duxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit neque bibit.

℟. br. Constítues eos príncipes, * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Ant. Ter virgis cæsus sum.

Capitulum. *Act.* 9.

Saulus autem multo magis convalescébat, et confundébat Judæos, qui habitábant Damásci, affirmans quóniam hic est Christus.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis.

℟. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Communi Apostolor. 13.*

Hymnus, et ℣. ut supra in i. Vesperis. 463.

Ad Magníficat, Ant. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.

Com. S. Petri, ut 463. et S. Polycarpi, ut infra.

DIE XXVI. S. POLYCARPI

Episcopi et Mart. Semid.

Omnia de Com. unius Martyris 20.* præt. sequentia.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Polycárpi, mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis. Lectio iv.

Polycarpus, Joánnis Apóstoli discípulus, et ab eo Smyrnæ Epíscopus ordinátus, totíus Asiæ princeps fuit: quippe qui nonnúllos Apostolórum, et eórum, qui víderant Dóminum, magistros habúerit, et víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub Imperatóre Antoníno Pio, Ecclésiam in Urbe regénte Anicéto, Romam venit: ubi plúrimos credéntium, Marciónis et Valentíni persuasióne decéptos, redúxit ad fidem. Cumque ei fortúito óbviam fuísset Márcion, et díceret: Cognóscis nos? respóndit: Cognósco primogénitum diáboli. Póstea vero, regnánte

Marco Antoníno, et Lúcio Aurélio Cómmodo, quarta post Nerónem persecutióne, Smyrnæ sedénte Procónsule, et univérso pópulo in amphitheâtro advérsus eum personánte, igni tráditus est. Scrípsit ad Philippénses valde útilem epístolam, quæ usque hódie in Asiæ convéntu légitur.

℟ Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

Lectio v. De Expositióne S. Ambrósii, Príncipes persecúti sunt. Lectio vi. Vere frustra, de Comm. ii. loco. 31.* cum ℟℟. v. et vi.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii *Cap.* 10. *c.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur: et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. can. 10.

Dominus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet; et ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas: quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse: sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟ Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣ Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Itaque id quod a se dictum est, cum libertáte fidei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine: ut quæ secréto áurium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis apostólicæ revelándum: non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est; sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ, et

córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Nolite timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor: quando pro natúræ suæ atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam, étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit: negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset: eum porro, qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum: qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros. Te Deum laudámus. 16.

Vesperæ de Festo S. Joannis Chrysostomi, cum com. S. Polycarpi.

DIE XXVII. S. JOANNIS Chrysostomi Epis. et Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont 49.* præt. seq. (m.t.v.)

In utrisque Vesperis ad Magníficat, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Joánnes Chrysóstome, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Ecclesiam tuam, quæsumus Dómine, grátia cœléstis amplíficet: quam beáti Joánnis Chrysóstomi, Confessóris tui atque Pontíficis, illustráre voluísti gloriósis méritis et doctrínis. Per Dóminum.

Pro com. sancti Polycarpi.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui nos. 469.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Joannes Antiochénus, propter áureum eloquéntiæ flumen cognoménto Chrysóstomus, a forénsibus et sæculáribus stúdiis ad divínas litteras summa cum ingénii et indústriæ láude se contulit. Itaque sacris initiátus, ac Présbyter Antiochénæ Ecclésiæ factus, mórtuo Nectário, Arcádii Imperatóris ópera invítus Constantinopolitánæ Ecclésiæ præfícitur. Quo suscépto pastorális múnere depravátos mores, et nobiliórum hóminum vivén-

di licéntiam veheméntius objurgáre cœpit. Qua ex libertáte magnam multórum súbiit invídiam. Apud Eudóxiam étiam, quod eam propter Callítropæ víduæ pecúniam, et altérius víduæ agrum reprehendísset, gráviter offéndit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quare áliquot Episcopórum acto Chalcédone convéntu, quo ipse vocátus ire nóluit, quod nec legítimum concílium, nec públicum esse díceret, niténte in primis ipsa contra Chrysóstomum Eudóxia, ejícitur in exílium: sed paulo post propter ejus desidérium, seditióne pópuli facta, admirábili civitátis plausu ab exílio revocátur. Verum cum pérditos mores increpáre non desísteret, et ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophíæ ludos fieri prohibéret, conspiratióne inimicórum Episcopórum íterum exuláre cógitur, víduis et egéntibus ómnibus commúnis paréntis ejectiónem lugéntibus. In exílio Chrysóstomus incredíbile est et quanta mala perpéssus sit, et quam multos ad Jesu Christi fidem convérterit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Verum, dum Concílio Romæ hábito, decréto Innocéntii Primi Pontíficis restitúitur, a milítibus qui eum custodiébant, miris in itínere malis et calamitátibus affícitur. Cumque per Arméniam ducerétur, sanctus Basilíscus martyr, in cujus templo ántea oráverat, noctu sic eum affátus est: Joánnes frater, crástinus dies nos loco conjúnget. Quare postrídie sumpto Eucharístiæ Sacraménto, seque crucis signo múniens, ánimam Deo réddidit, décimo octávo Kaléndas Octóbris. Quo mórtuo, horríbilis grando Constantinópoli cécidit, et quatríduo Augústa cessit e vita. Ejus corpus insígni pompa et hóminum multitúdine celebrátum, Theodósius Arcádii fílius Constantinópolim portándum, et honorífice sepeliéndum curávit, sexto Kaléndas Februárii: cujus étiam relíquias venerátus, paréntum suórum véniam pétiit: quod deínde Romam translátum, in Basílica Vaticána cónditum est. Multitúdinem, pietátem, ac splendórem conciónum, ceterorúmque ejus scriptórum, inteterprándi

étiam ratiónem, et inhæréntem senténtiæ sacrórum librórum explanatiónem, omnes admirántur: dignúmque exístimant, cui Paulus Apóstolus, quem ille miríficè cóluit, scribénti et prædicánti multa dictásse videátur.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília S. Joánnis Chrysós. *Hom. 15. in Matth. sub med.*

Atténdite quid dixerit, Vos estis sal terræ, per quod osténdit, quam necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodo vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam Prophétas: sed ad omnem terram prorsus ac mare, totúmque mundum, et hunc váriis crimínibus oppréssum.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio viii.

Dicendo enim: Vos estis sal terræ, osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram, et peccatórum vi corrúptam: et idcírco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam necessáriæ sunt atque útiles. Nam qui mansuétus est, ac modéstus, et miséricors, et justus, non intra se tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacíficus, et persecutiónem pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam instítuit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio ix.

Ne ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam esse ratiónem. Vos estis sal terræ. Quid ígitur? Ipsíne

putrefácta medicáti sunt? Nequáquam: neque enim fieri potest, ut ea quæ jam corrúpta sunt, salis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, sed ante renováta, sibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aspergébant sale, et in ea novitáte conservábant, quam a Dómino suscéperant. Liberáre quippe a putrédine peccatórum, Christi virtútis est: ut autem ad illa íterum non revertántur, Apostolórum curæ est ac labóris.

Te Deum laudámus. 16.

In ii. Vesp. fit commem. S. Agnetis, ut infra.

DIE XXVIII. S. AGNETIS secundo.

Pro Comm. Ant. Stans a dextris ejus agnus nive candídior, Christus sibi sponsam et mártyrem consecrávit. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Agnétis, vírginis et Mártyris tuæ, solemnitáte lætíficas: da quæsumus; ut, quam venerámur officio, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóm.

Ad Matutinum, Invitat. et Hymnus de Comm. Virg. 84.* Noct. Feriæ currentis, ℣. et duo ℟. ex Nocturnis Festi, eo ordine, quo sumuntur Responsoria ex Communibus Sanctorum in aliis Festis Simplicibus, ut dicitur in Rubrica de ℟℟. Lectio iii.

Beata Agnes, paréntibus ad ejus sepúlchrum assídue vigilántibus, quadam nocte choro vírginum comitáta cum apparuisset, sic ad eos locúta dícitur: Ne me paréntes mórtuam lugeátis: nam una cum his virgínibus vivo apud illum in cœlis, quem in terris tota mente diléxi. Cum áliquot post annos Constántia, Constantíni imperatóris filia, insanábili úlceri medicínam quærens, nondum christiána, ad idem sepúlchrum accessísset: obdormíscens sibi audíre visa est vocem hanc Agnétis: Constánter age, Constántia: crede in Jesum Christum Fílium Dei, qui te sanam fáciet. Quæ sanáta, paulo post una cum multis ex família Imperatóris baptísmum suscípiens, ibi Ecclésiam nómine beátæ Agnétis ædificávit.

Te Deum laudámus. 16.

Ad Laudes, Ant. Ingréssa, cum reliquis ut Festo. 457. Similiter et ad Horas omnia dicuntur, ut annotatur in Festo præter Orat. quæ dicitur ut supra, et deinceps post Nonam nihil fit de ea.

DIE XXIX. S. FRANCISCI Salesii Episc. et Conf. Dup.

Omnia de Communi Conf. Pont. 49*. præt. seq. (m.t.v.)

Oratio.

Deus, qui ad animárum salútem beátum Francí-

scum, Confessórem tuum atque Pontíficem, ómnibus ómnia factum esse voluísti: concéde propítius; ut charitátis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, ætérna gáudia consequámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Franciscus in óppido Salésio, unde famíliæ cognómen, piis et nobílibus paréntibus natus, a téneris annis futúræ sanctitátis indícia præbuit, morum innocéntia et gravitáte. Adoléscens liberálibus disciplínis erudítus, mox philosophíæ ac theologíæ Parísiis óperam dedit: et ne quid sibi deésset ad ánimi cultúram, juris utriúsque láuream summa cum laude Patávii obtínuit. In sacra æde Lauretána perpétuæ virginitátis votum, quo pridem Parísiis se obstrínxerat, innovávit: a cujus virtútis propósito nullis umquam dæmonum fráudibus, nullis sénsuum illécebris pótuit dimovéri.

℟. Invéni David servum meum, óleo sanctó meo unxi eum: *Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Recusata in Sabáudiæ Senátu amplíssima dignitáte, clericáli milítiæ nomen dedit: tum Sacerdótio initiátus, et Genevénsis Ecclésiæ præpositúram adéptus, ejus múneris partes ádeo perfécte explévit, ut eum Granérius Epíscopus vindicándis ab hæresi Calviniána Caballicénsibus, alíisque Genévæ finítimis pópulis, divíni verbi præcónem destinárit. Quam expeditiónem álacri ánimo suscípiens, aspérrima quæque perpéssus est, sæpe ab hæréticis conquisítus ad necem, varíisque calúmniis et insídiis vexátus. Sed inter tot discrímina et agónes insuperábilis ejus constántia semper enítuit: Deíque ope protéctus, septuagínta duo míllia hæreticórum ad cathólicam fidem reduxísse dícitur, inter quos multi nobilitáte et doctrína insígnes numerántur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Mortuo Granério, qui eum sibi coadjutórem decérni curáverat, Epíscopus consecrátus, sanctitátis suæ rádios circumquáque diffúdit, zelo ecclesiásticæ disciplínæ, pacis stúdio, misericórdia in páuperes, omníque virtúte conspícuus. Ad divíni cultus augméntum novum Ordinem sanctimoniálium instítuit, a

Visitatióne beátæ Vírginis nuncupátum, sub régula sancti Augustíni; cui áddidit constitutiónes, sapiéntia, discretióne, et suavitáte mirábiles. Suis étiam scriptis cœlésti doctrina refértis, Ecclésiam illustrávit, quibus iter ad christiánam perfectiónem tutum et planum demónstrat. Annum dénique agens quinquagésimum quintum, dum e Gállia Annésium regréditur, post Sacrum in die sancti Joánnis Evangelístæ Lugdúni celebrátum, gravi morbo corréptus, sequénti die migrávit in cœlum, anno Dómini millésimo sexcentésimo vigésimo secúndo. Ejus corpus Annésium delátum, in Ecclésia Moniálium dicti Ordinis honorífice cónditum fuit, cœpítque statim miráculis caléscere. Quibus rite probátis, ab Alexándro Séptimo Pontífice Máximo in Sanctórum númerum relátus est, assignáta ejus festivitáti die vigésima nona Januárii.

℟ Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre, de Com. 57.* In ii. Vesperis com. seq.

DIE XXX. S. MARTINÆ

Virg. et Mart. Semiduplex.

Omnia de Comm. Virg. 82*. præter sequentia.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius: ut, qui beátæ Martínæ, vírginis et mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Nisi Festum S. Martinæ transferri contingat: tunc enim in primis Vesperis (si a Capit. fiat de eodem Festo) et in secundis (si non sequatur Festum Semiduplex) dícitur Hymn. Martínæ célebri, usque ad Quærit præmia, et in fine A nobis ábigas. Et ad Matutinum dícitur Hymnus. Non illam, usque in finem. Si vero non transferatur, ad Matutinum erit Hymnus ut infra.

Ad Matutinum, Hymnus.

Martinæ célebri pláudite nómini,
Cives Românlei, pláudite glóriæ:
Insígnem méritis dícite vírginem,
Christi dícite mártyrem.

Hæc dum conspícuis orta paréntibus,
Inter delícias, inter amábiles
Luxus illécebras, dítibus áffluit
Faustæ munéribus domus.

Vitæ despíciens cómmoda, dédicat
Se rerum Dómino, et munífica manu
Christi paupéribus distríbuens opes,
Quærit præmia Cœlitum.

Non illam crúcians úngula, non feræ,
Non virgæ horríbili vúlnere cómmovent,
Hinc lapsi e Súperum sédibus Angeli
Cœlésti dape récreant.

Quin et depósita sævítie leo
Se rictu plácido prójicit ad pedes:
Te Martína tamen dans gládius neci
Cœli cœtibus ínserit.

Te, thuris rédolens ara vapóribus,
Quæ fumat, précibus júgiter ínvocat,
Et falsum périmens auspícium, tui
Delet nóminis ómine.

A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Martyribus dexter ades, Deus
Une et trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas, Amen.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.
In ii. Nocturno. Lectio iv.

Martina virgo Romána, patre consulári, illústri génere nata, téneris adhuc annis orbáta paréntibus, christiánæ pietátis ardóre succénsa, divítias quibus affluébat, mira in páuperes liberalitáte distríbuit. Sub Alexándro Príncipe, cum deos inánes cólere juberétur, immáne fácinus summa libertáte detestátur. Quaprópter íterum atque íterum affécta verbéribus, uncis, úngulis férreis, testárum fragméntis laceráta, acutíssimis gládiis membrátim concísa, ádipe fervénti perúncta, demum in amphitheátro damnátur ad béstias: a quibus illæsa divínitus evádens, in ardéntem rogum injécta, incólumis pari benefício servátur.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet. Lectio v.

Ex ejus tortóribus nonnúlli, miráculi novitáte corrépti, Dei aspiránte grátia, Christi fidem ampléxi, post cruciátus gloriósam martyrii palmam cápitis abscissióne promeruére. Ad ejúsdem preces nunc terræmótibus exórtis, nunc ígnibus e cœlo tonánte delápsis, deórum templa prostráta sunt, et si-

mulácra consúmpta. Intérdum ex vulnéribus lac cum sánguine erúpit,splendórque nitidíssimus, ac suavíssimus odor e córpore emanávit: intérdum sublímis régia in sede divínis láudibus una cum Cœlítibus interésse visa est. ℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Hisce prodígiis, ejúsque in primis constántia, ácriter permótus judex, caput vírgini amputári præcépit: qua perémpta, auditáque de cœlo voce, qua ad Súperos evocabátur, Urbs tota contrémuit, ac multi idolórum cultóres ad Christi fidem convérsi sunt. Sacrum Martínæ corpus, sedénte sancto Urbáno primo, martyrio afféctum, Urbáno Octávo Pontífice Máximo, in pervetústa ejúsdem Ecclésia, ad Mamertínum cárcerem, in Capitolíni clivi radícibus, cum sanctórum mártyrum Concórdii, Epiphánii, et sociórum corpóribus repértum, eódem loco in melióremformam redácto, atque decéntius ornáto, magno pópuli concúrsu, totíus Urbis lætítia, solémni ritu ac pompa repósitum est. ℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia, et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur.
Glória Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile erit, de Communi 93.*

Ad Laudes, Hymnus.

Tu natále solum prótege, tu bonæ
Da pacis réquiem Christíadum plagis:
Armórum strépitus, et fera prælia
In fines age Thrácios:
Et regum sócians ágmina sub Crucis
Vexíllo, Sólymas néxibus éxime,
Vindéxque innócui sánguinis hósticum
Robur fúnditus érue.
Tu nostrum cólumen, tu decus ínclytum,
Nostrárum obséquium réspice méntium:
Romæ vota libens éxcipe, quæ pio
Te ritu canit, et colit.
A nobis ábigas lúbrica gáudia
Tu, qui Martyribus dexter ades, Deus
Une et trine; tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

Vesp. de seq. comm. præcedentis.

DIE XXXI. S. PETRI Nolasci Confessoris Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia.

(m. t. v.) Oratio.

Deus, qui in tuæ charitátis exémplum, ad fidélium redemptiónem, sanctum Petrum Ecclésiam tuam nova prole fœcundáre divínitus docuísti: ipsíus nobis intercessióne concéde a peccáti servitúte solútis, in cœlésti pátria perpétua libertáte gaudére. Qui vivis.

Deinde fit com. S. Martinæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter. 476.

In i. Noct Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Petrus Noláscus, Recáudi prope Carcasónam in Gállia nóbili génere natus, singulári erga próximum charitáte excélluit. Cujus virtútis præságium fuit, quod cum adhuc in cunábulis vagíret infans, exámen apum ad eum convolávit, et favum mellis in ejus déxtera construxit. Adoléscens paréntibus orbátus, Albigénsium hæresim, quæ tunc in Gállia grassabátur, éxecrans, divéndito património, in Hispániam secéssit; et apud beátam Vírginem Montis Serráti votum, quo pridem se obstrínxerat, exólvit. Tum Barcinónam pergens, cum in Christi fidélibus ab hóstium servitúte rediméndis omnem pecúniam consumpsísset, seípsum pro iis liberándis venum ire, aut in illórum víncula súffici, cúpere dictitábat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit, illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Lect. v.

Quam gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarávit evéntus: nam noctu oránti, et de Christianórum in captivitáte degéntium subsídio multa ánimo volvénti, beáta Virgo appárens, Fílio suo sibíque acceptíssimum fore suggéssit, si ad sui honórem Religiosórum Ordo institueréetur, quibus præcípue esset cura captívos ab infidélium tyránnide liberáre. Huic cœlésti mónito illico obtémperans, una cum sancto Raymúndo de Pénnafort, et Jacóbo primo Rege Aragóniæ, de eádem re a Dei Genitríce ipsa nocte præmónitis, Religiónem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum instítuit: sodálibus suis quarto voto obstríctis manéndi in pignus sub Paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas

paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio vi.

Edito virginitátis voto, illibátam perpétuo castitátem servávit. Patiéntia, humilitáte, abstinéntia, ceterísque virtútibus mirabiliter enítuit. Prophetíæ dono illústris, futúra prædíxit: inter quæ máxime celebrátur, quod Jacóbus Rex Valéntiam a Mauris occupátam expugnáverit, accépta prius ab eo obtinéndæ victóriæ securitáte. Angeli Custódis, ac Deíparæ Vírginis frequénti apparitióne recreabátur. Sénio tandem conféctus, de imminénti morte cértior factus, in morbum íncidit, sanctísque reféctus Sacraméntis, fratres suos ad charitátem erga captívos cohortátus, et Psalmum, Confitébor tibi Dómine, in toto corde meo, devotíssime récitans, ad illa verba, Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, spíritum Deo réddidit, média nocte Vigíliæ Nativitátis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo sexto. Cujus festivitátem Alexánder Séptimus die trigésima prima Januárii celebrári præcépit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam:* Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia. Glória Pátri. Quia.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Nolíte timére, de Communi ii. loco. 80.*

In ii. Vesperis fit comm. S. Ignatii Episc. et mart.

FESTA FEBRUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I. S. IGNATII

Episcopi, et martyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. unius Martyris 20.* præter sequentia.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Ignátii, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis. Lectio iv.

Ignátius Antiochénæ Ecclésiæ tértius post Petrum Apóstolum Episcopus, commovénte persecutiónem Trajáno, damnátus ad béstias,

Romam vinctus míttitur. Cumque návigans Smyrnam venísset, ubi Polycárpus audítor Joánnis, Epíscopus erat. scripsit unam epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tértiam ad Trallénses, quartam ad Romános: et inde egrédiens scripsit ad Philadélphios, et ad Smyrnæos, et própriam ad Polycárpum, comméndans illi Antiochénsem Ecclésiam: in qua et de Evangélio, quod nuper a me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit. **Lectio v.**

Dignum autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, et de epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere. De Syria usque ad Romam pugno ad béstias in mari et in terra, nocte diéque ligátus cum decem leopárdis, hoc est milítibus, qui me custódiunt: quibus et cum benefeceris, pejóres fiunt. Iníquitas autem eórum, mea doctrína est: sed non idcírco justificátus sum. Utinam fruar béstiis, quæ mihi sunt præparátæ! quas et oro mihi velóces esse ad intéritum, et ad supplícia, et állici ad comedéndum me; ne, sicut et aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quod si veníre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgébo, ut dévorer. Ignóscite mihi filíoli: quid mihi prosit, ego scio.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine:* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. **Lect. vi**

Nunc incípio Christi esse discípulus, nihil de his, quæ vidéntur, desíderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiæ, confráctio óssium, membrórum divísio, et totíus córporis contrítio, et tota torménta diáboli in me véniant: tantum ut Christo fruar. Cumque jam damnátus esset ad béstias, et ardóre patiéndi rugiéntes audíret leónes, ait: Fruméntum Christi sum, déntibus bestiárum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus:* Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ, et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et.

Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 12. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen, dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi. *Tract.* 51. *in Joan.*

Ipse Dóminus Jesus erat granum mortificándum et multiplicándum: mortificándum infidelitáte Judæórum; multiplicándum fide populórum. Jam vero, exhórtans ad passiónis suæ sectánda vestígia: Qui amat, inquit, ánimam suam, perdet eam. Quod duóbus modis intélligi potest. Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenére in Christo, noli mortem timére pro Christo. Item álio modo: Qui amat ánimam suam, perdet eam: noli amáre, ne perdas: noli amáre in hac vita, ne perdas in ætérna vita.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa. Lect. viii.

Hoc autem, quod postérius dixi, magis habére vidétur evangélicus sensus. Séquitur enim: Et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Ergo quod supra dictum est: Qui amat, subintellígitur, in hoc mundo, ipse útique perdet: qui autem odit, útique in hoc mundo, in vitam ætérnam ipse custódit eam. Magna et mira senténtia, quemádmodum sit hóminis in ánimam suam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si male amáveris, tunc odísti: si bene óderis, tunc amásti. Felíces qui óderunt custodiéndo, ne perdant amándo.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non timuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui. Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrépat, ut teipsum velis interímere, sic intelligéndo, quod debes odísse in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam malígni atque pervérsi hómines, et in seipsis crudelióres et sceleratióres homicídæ, flammis se donant, aquis se præfócant, præcipítio se collídunt, et péreunt. Hoc Christus non dócuit: immo étiam diábolo præcipítium suggerénti respóndit: Redi retro sátanas: scriptum est: Non tentábis Dóminum De-

um tuum. Petro autem dixit, signíficans qua morte clarificatúrus erat Deum: Cum esses júnior, cingébas te, et ambulábas quo volébas: cum autem senúeris, alter te cinget, et feret, quo tu non vis. Ubi satis expréssit, non a seípso, sed ab álio debére occídi, qui vestígia séquitur Christi. Te Deum. 16.

Vesperæ de sequenti.

DIE II. IN PURIFICATIONE B. M. V. Duplex ii. classis.

Si hoc Festum inciderit in aliquam ex Dominicis privilegiatis, tunc transferendum erit in sequentem diem, id est, in Feriam secundam, tamquam in sedem propriam, translato quocumque Festo etiam æqualis, non tamen altioris ritus, in eam incidente.

Ad Vesperas, Ant.

1. O admirábile commércium! Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalmi ut in Festis B. M. 135.*

2. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc impléta sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.

3. Rubum, quem víderat Moyses incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse, orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.

5. Ecce María génuit nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capitulum. *Malach.* 3.

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor quem vos quæritis, et Angelus testaménti quem vos vultis.

Hymn. Ave maris stella, ut 137.* ℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto. ℟. Non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini.

Ad Magnificat. Ant.

Senex púerum portábat, puer autem senem regébat: quem virgo péperit, et post partum virgo permánsit: ipsum, quem génuit, adorávit. Orat.

Omnipotens sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus: ut, sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dom.

Ad Completor., et per Horas, in fine Hymnorum dicitur: Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Ecce venit ad templum sanctum suum Dominátor Dóminus: * Gaude et lætáre Sion, occúrrens Deo tuo. Psalm. Venite. 2.

Hymnus, Ant. Psalmi et ℣℣. Nocturnorum dicuntur ut in Festis B. M. 137.*

In primo Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i. *Cap.* 13.

Locutus est Dóminus ad Moysen, dicens: Sanctífica mihi omne primogénitum, quod áperit vulvam in filiis Israel, tam de homínibus quam de juméntis: mea sunt enim ómnia. Et ait Moyses ad pópulum: Cum introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, sicut jurávit tibi et pátribus tuis, et déderit tibi eam: separábis omne quod áperit vulvam, Dómino, et quod primitívum est in pecóribus tuis: quidquid habúeris masculíni sexus, consecrábis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove: quod si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de filiis tuis, prétio rédimes.

℟. Adórna thálamum tuum Sion, et súscipe Regem Christum: * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem virgo.

De libro Levítici

Lectio ii. *Cap.* 12.

Locutus est Dóminus ad Moysen, dicens: Lóquere filiis Israel, et dices ad eos: Múlier, si suscépto sémine pepérerit másculum, immúnda erit septem diébus, juxta dies separatiónis ménstruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus: ipsa vero trigínta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in Sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duábus hebdomádibus, juxta ritum fluxus ménstrui, et sexagínta sex diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ.

℟. Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Moysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino:* Sicut scriptum est in lege Dómini: Quia omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. ℣. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum. Sicut scriptum est.

Lectio iii.

Cumque expléti fúerint dies purificatiónis suæ, pro filio, sive pro filia, déferet agnum annículum in holocáustum, et pullum colúmbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimó-

nii, et tradet sacerdóti, qui ófferet illa coram Dómino, et orábit pro ea, et sic mundábitur a proflúvio sánguinis sui. Ista est lex pariéntis másculum aut féminam. Quod si non invénerit manus ejus, nec potúerit offérre agnum, sumet duos túrtures vel duos pullos columbárum, unum in holocáustum, et álterum pro peccáto: orabítque pro ea sacérdos, et sic mundábitur.

℞. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum, * Sicut scriptum est in lege Dómini. ℣. Postquam autem impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Moysi, tulérunt illum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino. Sicut. Glória Patri. Sicut.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. Lectio iv.

Serm. 13. de Temp.

Sic olim prædíctum est: Mater Sion dicit: Homo et homo factus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus. O omnipoténtia nascéntis! o magnificéntia de cœlo ad terram descendéntis! Adhuc in útero portabátur, et ex útero matris a Joánne Baptísta salutabátur. In templo præsentabátur, et a Simeóne sene, famóso, annóso, probáto, coronáto agnoscebátur. Tunc cognóvit, tunc adorávit, tunc dixit: Nunc, Dómine, dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutáre tuum.

℞. Símeon justus et timorátus expectábat redemptiónem Israel: * Et Spíritus sanctus erat in eo. ℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini. Et.

Lectio v.

Differebatur exíre de sæculo, ut vidéret natum, per quem cónditum est sæculum. Agnóvit infántem senex, factus est in púero puer. Innovátus in ætáte, qui plenus erat pietáte. Símeon senex ferébat Christum infántem: Christus regébat Simeónis senectútem. Dictum ei fúerat a Dómino, quod non gustáret mortem, nisi vidéret Christum Dómini natum. Natus est Christus, et implétum est desidérium senis in mundi ipsíus senectúte. Ipse ad senem hóminem venit, qui mundum inveterátum invénit.

℞. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini: * Et benedíxit Deum, et dixit: Nunc dimíttis servum tuum in pace, quia vidérunt óculi mei salutáre tuum Dómine. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo: ipse accépit eum in ulnas suas. Et.

Lectio vi.

In isto quidem sæculo diu esse nolébat, et Christum in hoc sæculo vidére cupiébat, cantans cum Prophéta, et dicens: Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis. Dénique, ut novéritis ita esse istíus lætítiam, conclúsit, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. Prophétæ cecinérunt Conditórem cœli et terræ in terra cum homínibus futúrum: Angelus nuntiávit Creatórem carnis et spíritus in carne ventúrum: salutávit Joánnes ex útero in útero Salvatórem: Símeon senex Deum agnóvit infántem.

℟. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus in templum, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens: * Nunc dimíttis Dómine servum tuum in pace. ℣. Suscípiens Símeon púerum in mánibus, exclamávit, dicens. Nunc. Glória. Nunc.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 2. c*

In illo témpore: Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secúndum legem Moysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Hom. S. Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. Com. in Lucæ 2.

Et ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon, et homo iste justus et timorátus, expéctans consolatiónem Israel. Non solum ab Angelis, et Prophétis, et a pastóribus, sed étiam a senióribus et justis generátio Dómini accépit testimónium. Omnis ætas, et utérque sexus, eventorúmque miráculа fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elísabeth prophétat, Magus adórat, útero clausus exúltat, vídua confitétur, justus expéctat.

℟. Suscípiens Jesum in ulnas suas Símeon, exclamávit, et dixit: * Tu es vere lumen ad illuminatiónem Géntium, et glóriam plebis tuæ Israel. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum et dixit. Tu. Benedictio. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Et bene justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitátis exólvi, sed expéctans vidére promíssum: sciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum, et dixit: Nunc dimíttе servum tuum Dómine se-

eúndum verbum tuum in pace. Vide justum,velut corpóreæ cárcere molis inclúsum, velle dissólvi, ut incípiat esse cum Christo. Dissólvi enim, et cum Christo esse, multo mélius est.

℟. Senex púerum portábat, puer autem senem regébat:* Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Simeon púerum in mánibus, grátias agens, benedíxit Dóminum. Quem. Glória Patri. Quem.

Lectio ix.

Sed qui vult dimítti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expéctet Christum Dómini, accípiat in mánibus Vérbum Dei, complectátur opéribus velut quibúsdam suæ fidei bráchiis: tunc dimittétur, ut non vídeat mortem qui víderit vitam. Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam, et prophetiam incrédulis negátam esse,non justis. Ecce et Símeon prophétat, in ruínam et resurrectiónem plurimórum venisse Dóminum Jesum Christum: ut justórum iniquorúmque mérita discérnat, et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus, aut supplícia decérnat, aut præmia. Te Deum. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Símeon justus et timorátus expectábat redemptiónem Israel, et Spíritus sanctus erat in eo. Psalm. Dóminus regnávit, cum rel. 17.

2. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Dóminum.

3. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum.

4. Lumen ad revelatiónem Géntium, et glóriam plebis tuæ Israel.

5. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum.

Capitulum. *Malach.* 3.

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor quem vos quæritis, et Angelus testaménti quem vos vultis.

Hymnus. O gloriósa. 146*.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus: ut, sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est

præsentátus: ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dom.

Ad Primam, in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Respónsum accépit Símeon.

Capit. Ecce ego, supra. 487.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant. Accípiens Símeon.

Capitulum. *Malach.* 3.

Ecce véniet, dicit Dóminus exercítuum: et quis póterit cogitáre diem advéntus ejus, et quis stabit ad vidéndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullónum.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Non., Ant. Obtulérunt.

Capitulum. *Malach.* 3.

Et placébit Dómino sacrifícium Juda et Jerúsalem, sicut dies sæculi, et sicut anni antíqui dicit Dóminus omnípotens.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesp. Ant. de Laudibus. Psal. ut in Festis B.M.V. 135*.

Capit. Ecce ego, sup. 487.

Hymnus. Ave maris. 137.*

℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto. ℟. Non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini.

Ad Magnificat, Ant. Hódie beáta virgo María púerum Jesum præsentávit in templo, et Símeon replétus Spíritu sancto accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum in ætérnum.

Deinde fit com. S. Blasii.

DIE III. S. BLASII EPISC. et martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Orátio.

Deus, qui nos beáti Blásii, mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dómin.

Lectio iii.

Blasius, Sebáste in Arménia, cum virtútum laude

floréret, ejúsdem civitátis Epíscopus elégitur. Qui, quo témpore Diocletiánus insatiábilem crudelitátem in Christiános exercébat, se in spelúncam ábdidit montis Argæi, ubi támdiu látuit, dum ab Agricolái Præsidis milítibus venántibus deprehénsus, et ad Præsidem ductus, ejus jussu conjéctus est in víncula. Quo in loco multos ægrótos sanávit, qui ad Blásium, ejus fama sanctitátis addúcti, deferebántur. In illis puer fuit, qui desperáta a médicis salúte, transvérsa spina fáucibus inhærénte, ánimam agébat. Prodúctus autem ad Præsidem Blásius semel et íterum, cum nec blandítiis, nec minis addúci posset, ut diis sacrificáret, primum virgis cæsus, deínde in equúleo férreis pectínibus dilaniátus est: postrémo, dempto cápite, illústre fidei testimónium Christo Dómino dedit, tértio Nonas Februarii. Te Deum. 46.

DIE IV. S. ANDREÆ Corsini, Episc. et Conf. Dup. Omnia de Comm. Conf. Pont. 49* præt. seq. (m.t.v.) Oratio.

Deus, qui in Ecclésia tua nova semper instáuras exémpla virtútum: da pópulo tuo beáti Andréæ, Confessóris tui atque Pontíficis, ita sequi vestígia, ut assequátur et præmia. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. Si vero hoc Festum celebretur in Quad. Lect. i. Noct. sumuntur ex Comm. Conf. Pont. Fidélis sermo. 51*. et ix. Lectio legitur de Homilia Feriæ, cum commem. de ea in Vesp., et Laud. quod servatur in aliis Festis tempore Quadragesimæ.

In ii. Nocturno Lectio iv.

Andream, Floréntiæ ex nóbili Corsinórum família natum paréntes précibus a Deo impetrárunt, et beátæ Vírgini spopondérunt. Qualis autem futúrus esset, divíno præságio, ántequam nascerétur, osténsum est: nam mater grávida sibi visa est per quiétem lupum edidísse, qui ad Carmelitárum ædem pergens in ipso templi vestíbulo statim in agnum convérsus est. Adoléscens pie et ingénue educátus, cum sensim ad vítia declináret, sæpe a matre increpátus fuit. Ubi autem cognóvit, se paréntum voto Deíparæ Vírgini dicátum fuísse, Dei amóre succénsus, deque visu matris admónitus, Carmelitárum institútum ampléxus est: in quo váriis tentatiónibus a dæmone vexátus, numquam tamen pótuit a religiónis propósito dimovéri. Mox Lutétiam missus, eménso studiórum currículo, et láurea donátus, in pátriam revocátur, suíque Ordinis regímini in Hetrúria præfícitur.

℟. Invéni David servum meum óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Lectio v.

Interea Fesulána Ecclésia suo viduáta Pastóre, eum sibi Epíscopum elégit: quo múnere se indígnum æstimans, diu látuit ignótus, donec púeri voce mirabíliter loquéntis próditus, et extra urbem invéntus, ne divínæ contradíceret voluntáti, Episcopátum suscépit. Ea dignitáte auctus, humilitáti, quam semper colúerat, impénsius incúbuit: et pastoráli solicitúdini misericórdiam in páuperes, liberalitátem, oratiónis assiduitátem, vigílias, aliásque virtútes adjúnxit, et spíritu étiam prophético clarus fuit, ádeo ut ejus sánctitas ab ómnibus celebrarétur. ℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Lectio vi.

His permótus Urbánus Quintus, ad sedéndas Bonóniæ turbas, Andréam legátum misit: quo in múnere multa perpéssus, cívium ódia, quæ ad interneciónem exárserant, summa prudéntia restínxit: tum restitúta tranquillitáte, ad propria revérsus est. Nec multo post assíduis labóribus, et voluntária carnis maceratióne conféctus, óbitus die a beáta Vírgine sibi prædícto, ad cœléstia regna migrávit, anno Dómini millésimo trecentésimo septuagésimo tértio, ætátis suæ septuagésimo primo. Quem Urbánus Octávus multis magnísque miráculis clarum Sanctórum número adscrípsit. Ejus corpus Floréntiæ in Ecclésia sui Ordinis quiéscit, et máxima cívium veneratióne cólitur, quibus non semel in præsénti discrímine præsídio fuit. ℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Hom. in Evan. Homo péregre, de Com. Conf. Pont. 57*.

In ii. Vesp. fit a Capit. de seq. cum com. præc.

DIE V. S. AGATHÆ VIRG. et Mart. Duplex.

Si dici contigerit primas Vesp. integras, tunc dicuntur Ant. et Cap. de Laudibus 498. Psalmi de Dom. 124. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus et ℣. de Communi Virginum. 84.*

Ad Magnificat, Ant. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone grátias tibi ago,qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter perveníre.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Agathæ, vírginis et mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Andreæ Corsini. Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui. 489.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte. 2.

Hymnus. Vírginis Proles. de Communi Virg. 85.*

In primo Nocturno.

Ant. Ingénua sum, et ex spectábili génere, ut omnis parentéla mea testátur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit,* et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et omnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício; *neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Ingénua sum, et ex spectábili génere, ut omnis parentéla mea testátur.

Ant. Summa ingenúitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobátur.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes,* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum:*et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira

sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et percátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus:* beáti omnes, qui confídunt in eo.
Ant. Summa ingenúitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobátur.
Ant. Ancílla Christi sum, ídeo me osténdo sérvilem habére persónam.

Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt, qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Ant. Ancílla Christi sum, ídeo me osténdo servílem habére persónam.
℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.
Lectiones, Confitébor. ut in Comm. Virg. ii. loco. 96*.
℟. i. Dum torquerétur beáta Agatha in mamilla gráviter dixit ad júdicem: * Impie, crudélis, et dire tyránne, non es confúsus amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti? ℣. Ego enim hábeo mamíllas íntegras intus in ánima mea, quas ab infántia Dómino consecrávi. Impie.
℟. ii. Agatha lætíssime et gloriánter ibat ad cárcerem, * Quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat. ℣. Nobilíssimis orta natálibus, ab ignóbili gáudens trahebátur ad cárcerem. Quasi.

℟. iii. Quis es tu, qui venísti ad me curáre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites filia: ipse me misit ad te, * Quem dilexísti mente, et puro corde.
℣. Nam et ego Apóstolus ejus sum, et in nómine ejus scias te esse curándam. Quem. Glória Patri. Quem.

In secundo Nocturno.

Ant. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promíttis, audíto Christi nómine, mansuéscunt.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.
Filii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitátem, et quæritis mendácium?
Et scitóte, quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.
In pace, in idípsum * dórmiam, et requiéscam:
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promíttis, audíto Christi nómine, mansuéscunt.

Ant. Si ignem adhíbeas, rorem mihi salvíficum de cœlo Angeli ministrábunt.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.
Mane astábo tibi, et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum, et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis do-

ipse agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te: * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Si ignem adhíbeas, rorem mihi salvíficum de cœlo Angeli ministrábunt.

Ant. Agatha lætissime et gloriánter ibat ad cárcerem, quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat. Psal. 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Agatha lætíssime et gloriánter ibat ad cárcerem, quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

Agatha virgo in Sicília nobílibus paréntibus nata, quam Panormitáni et Catanénses civem suam esse dicunt, in persecutióne Décii Imperatóris Cátanæ gloriósi martyrii corónam consecúta est. Nam cum pari pulchritúdinis et castitátis laude commendarétur, Quintiánus Sicíliæ prætor, ejus amóre captus est. Sed cum, tentáta modis ómnibus ejus pudicítia, Agatham in suam senténtiam perdúcere non posset, christiánæ superstitiónis nómine comprehénsam Aphrodísiæ cuídam mulíeri depravándam tradit. Quæ Aphrodísiæ consuetúdine cum de constántia coléndæ christiánæ fidei, et servándæ virginitátis removéri non posset, núntiat illa

Quintiáno, se in Agatha óperam pérdere. Quare ille ad se vírginem addúci jubet; et: Nonne, inquit, te pudet nóbili génere natam, húmilem et servílem Christianórum vitam ágere? Cui Agatha, Multo præstántior est christiána humílitas et sérvitus, regum ópibus ac supérbia.

℟. Ego autem adjúta a Dómino, perseverábo in confessióne ejus, qui me salvam fecit, * Et consolátus est me. ℣. Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, qui misísti ad me Apóstolum tuum curáre vúlnera mea. Et.

Lectio v.

Quamobrem irátus Prætor hanc ei optiónem dat, velítne pótius venerári deos, an vim tormentórum subíre. At illa constans in fide, primum cólaphis cæsa míttitur in cárcerem: unde postrídie edúcta, cum in senténtia permanéret, admótis candéntibus láminis in equúleo torquétur: tum ei mamílla abscínditur. Quo in vúlnere Quintiánum appéllans virgo: Crudélis, inquit, tyránne, non te pudet amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti? Mox conjécta in víncula, sequénti nocte a sene quodam, qui se Christi Apóstolum esse dicébat, sanáta est. Rursum evocáta a Prætóre, et in Christi confessióne persévérans, in acútis téstulis, et candéntibus carbónibus ei subjéctis volutátur.

℟. Ipse me curávit, qui per Apóstolum Petrum in custódia me confortávit, pro eo quod jussa sum suspéndi in equúleo. * Propter fidem castitátis ádjuva me, Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum. ℣. Ipse me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere. Propter fidem.

Lectio vi.

Quo témpore ingénti terræmótu urbs tota contrémuit, ac duo paríetes corruéntes, Silvínum et Falcónium, íntimos Prætóris familiáres, oppressérunt. Quare veheménter commóta cívitáte, véritus pópuli tumúltum Quintiánus, Agatham semimórtuam clam redúci ímperat in cárcerem. Quæ sic Deum precáta: Dómine, qui me custodísti ab infántia, qui abstulísti a me amórem sǽculi, qui me carnifícum torméntis superiórem præstitísti, áccipe ánimam meam. Ea in oratióne migrávit in cœlum, Nonis Februárii: cujus corpus a Christiánis sepelítur.

℟. Vidísti, Dómine, et spectásti agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis Príncipum, * Jussa sum in mamílla torquéri. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Jussa. Glória Patri. Jussa.

In tertio Nocturno.

Ant. Nisi diligénter perféceris corpus meum a carnificibus attrectári, non potest ánima mea in paradísum Dómini cum palma intráre martyrii. Psalmus 10.

In Dómino confido: quómodo dicitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respiciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum, et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Nisi diligénter perféceris corpus meum a carnificibus attrectári, non potest ánima mea in paradísum Dómini cum palma intráre martyrii.

Ant. Vidísti, Dómine, agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis Príncipum, jussa sum in mamilla torquéri. Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Vidísti, Dómine, agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis Príncipum, jussa sum in mamilla torquéri.

Ant. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me, Dómine Deus meus, in tortúra mamillárum meárum. Psal. 15.

Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu,

quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra e-jus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus:* nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum:*insuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper:*quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me, Dómine Deus meus, in tortúra mamillárum meárum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi, tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam quacúmque ex causa? Et réliqua.

Hom. S. Joánnis Chysóstomi.

Hom. 63. in Matth.

Dominus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seipsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ádstruit.

℟. Beáta Agatha ingréssa cárcerem, expándit manus suas ad Deum, et dixit: Dómine, qui me fecísti víncere torménta carníficum:* Jube me ad tuam misericórdiam perveníre. ℣. Dómine, qui me creásti, et tulísti a me amórem sæculi: qui corpus meum a pollutióne separásti. Jube.

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confirmat. Cógita tecum si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: immo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti, tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Medicínam carnálem córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, * Qui solo sermóne restáurat univérsa.

℣. Qui me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et ínutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres efficiat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur. Te Deum. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Quis es tu, qui venísti ad me curáre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites fília. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Medicínam carnálem córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, qui solo sermóne restáurat univérsa.

3. Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, quia memor es mei, et misísti ad me Apóstolum tuum curáre vúlnera mea.

4. Benedíco te Pater Dómini mei Jesu Christi: quia per Apóstolum tuum mamíllam meam meo péctori restituísti.

5. Qui me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitebor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymnus et ℣. de Communi Virginum. 94.*

Ad Benedictus, Ant. Paganórum multitúdo, fúgiens ad sepúlchrum vírginis, tulé-

runt velum ejus contra ignem: ut comprobáret Dóminus, quod a periculis incéndii méritis beátæ Agathæ mártyris suæ eos liberáret.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Agathæ, vírginis et mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Medicínam carnálem.

Cap. Confitébor, ut supra.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant.

Grátias tibi ago.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Liberasti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus. præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus, quæ circumdedérunt me.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam.

℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant.

Qui me dignátus est.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum: quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas Ant. et Cap. de Laudibus. Psalmi de Dom. 124. et loco ultimi, Psalm. Lauda Jerúsalem. 144.

Hymnus. Jesu coróna, et ℣. Diffúsa. de Com. Virg. 94.*

Ad Magnificat, Ant. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum, jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter perveníre.

Deinde fit commem. S. Dorotheæ Virg. et Mart.

DIE VI. S. DOROTHEÆ Virg. et Martyris.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua.

℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta Dorótheа, Virgo et Martyr, implóret: quæ tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum. Lec. iii.

DOROTHEA virgo, ex Cæsaréa Cappadóciæ, propter Christi confessiónem ab Aprício Præside comprehénsa, Crystæ et Callístæ soróribus, quæ a fide defécerant, trádita est, ut eam a propósito removérent. Sed contra factum est: nam eas Dorótheа ad cultum christiánæ religiónis redúxit, propter quam étiam martyrium suscepérunt. Quare virgo equúleo diu torta, et palmis cæsa, ad extrémum cápitis damnáta, duplicátam virginitátis et martyrii palmam accépit.

Te Deum laudámus. 16.

DIE VII. S. ROMUALDI

Abbatis. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia. (m. t. v.) Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Romuáldi Abbátis commendet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

In i. Noc. Lec. de Scr. occ. sed in Quadr. Beátus vir, ii. loc. 77.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

ROMUALDUS Ravénnæ, Sérgio patre, nóbili génere natus, adoléscens in propínquum monastérium Classénse pœniténtiæ causa secéssit: ubi religiósi hóminis sermóne ad pietátis stúdium veheméntius incénsus, viso étiam semel et íterum per noctem in Ecclésia beáto Apollinári, quod Dei servus illi futúrum promíserat, mónachus effícitur. Mox ad Maríuum, vitæ sanctitáte ac severióre disciplína in finibus Venetórum eo témpore célebrem, se cóntulit, ut ad arctam et sublímem perfectiónis viam eo magístro ac duce uterétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Lec. v.

MULTIS sátanæ insídiis, et hóminum invídia oppugnátus, tanto humílior se assídue jejúniis et oratiónibus exercébat, et rerum cœléstium meditatióne, vim lacrymárum profúndens, fruebátur: vultu tamen ádeo læto semper erat, ut intuéntes exhilaráret. Magno apud Príncipes et Reges in honóre fuit: multíque ejus consílio, mundi illécebris abjéctis, solitúdinem petiérunt. Martyrii quoque cupiditáte flagrávit, cujus causa dum in Pannóniam profíciscitur, morbo, quo afflictabátur cum progrederé-

tur, levabátur cum recéderet, revérti cógitur.

℞. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad portas. Lectio vi.

In vita et post mortem miráculis clarus, spíritu étiam prophetiæ non cáruit. Scalam a terra cœlum pertingéntem, in similitúdinem Jacob patriárchæ, per quam hómines in veste cándida ascendébant, et descendébant, per visum conspéxit: eóque Camaldulénses mónachos, quorum institúti auctor fuit, designári mirabíliter agnóvit. Dénique cum annos centum et vigínti ágeret, et centum ipsos in summa vitæ asperitáte Deo servísset, ad eum migrávit, anno salútis millésimo vigésimo séptimo. Ejus corpus quinquénnio postquam sepúltum fúerat, íntegrum repértum, Fabriáni in Ecclésia sui Ordinis honorífice cónditum est.

℞. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia te. Glória Patri. Quia te.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, ut in Comm. Abbatum. 84.*

In ii. Vesp. a Capit. fit de seq., cum com. præc.

DIE VIII. S. JOANNIS de Matha Confessoris. Dupl.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia.

(m. t. v.) Oratio.

Deus, qui per sanctum Joánnem Ordinem sanctíssimæ Trinitátis ad rediméndum de potestáte Saracenórum captívos cœlitus instítuere dignátus es: præsta, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, a captivitáte córporis et ánimæ, te adjuvánte, liberémur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Romualdi Abbatis, Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℞. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio, Intercéssio. 500.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. sed in Quadrag. Beátus vir de Comm. ii. loco. 77.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Joannes de Matha, Ordinis sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum Institútor, Falcóne in Provincia natus est, paréntibus pietáte et nobilitáte conspícuis. Studiórum causa Aquas Séxtias, mox Parísios proféctus, confectóque theologíæ cur-

rículo, magistérii láuream adéptus, doctrínæ et virtútum splendóre enítuit. Quibus motus Parisiénsis Antístes, ad sacrum Presbyterátus órdinem præ humilitáte reluctántem promóvit, eo consílio, ut in ea civitáte commorans, sapiéntia et móribus studiósæ juventúti prælucéret. Cum autem in sacéllo ejúsdem Epíscopi, ipso cum áliis adstánte, primum Deo Sacrum offérret, cœlésti favóre méruit recreári. Nam Angelus cándida et fulgénti veste indútus, cui in péctore crux rúbei et cœrúlei colóris assúta erat, bráchiis cancellátis, et super duos captívos ad látera pósitos, Christiánum unum, álterum Maurum, exténsis, appáruit. Qua visióne in éxtasim raptus, intelléxit prótinus vir Dei, se ad rediméndos ab infidélibus captívos destinári.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Quo vero matúrius in re tanti moménti procéderet, in solitúdinem secéssit, ibíque divíno nutu factum est, ut Felícem Valésium, in ipsa erémo jam multis annis degéntem, repérerit: cum quo ínita societáte, se per triénnium in oratióne et contemplatióne, omniúmque virtútum stúdio exércuit. Cóntigit autem, ut, dum secum de rebus divínis prope fontem colloqueréntur, cervus ad eos accésserit, crucem inter córnua gerens, rúbei et cœrúlei colóris. Cumque Felix ob rei novitátem mirarétur, narrávit ei Joánnes visiónem in prima Missa hábitam; et exínde fervéntius oratióni incumbéntes, ter in somnis admoníti, Romam proficísci decrevérunt, ut a summo Pontífice novi Ordinis pro rediméndis captívis institutiónem impetrárent. Eléctus fúerat eo témpore Innocéntius tértius, qui, illis benígne accéptis, dum secum de re propósita delíberat, in festo sanctæ Agnétis secúndo Lateráni intra Missárum solémnia ad sacræ Hóstiæ elevatiónem, Angelus ei, cándida veste, cruce bicolóri, spécie rediméntis captívos appáruit. Quo viso, Póntifex Institútum approbávit, et novum Ordinem sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum vocári jussit, ejúsque professóribus albas vestes cum cruce rúbei et cœrúlei colóris præbuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: *Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. In-

duit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Sic stabilíto Ordine, sancti Fundatóres in Gálliam rediérunt, primóque cœnóbio Cervi Frígidi in diœcési Meldénsi constrúcto, ad ejus régimen Felix remánsit, et Joánnes Romam cum áliquot sóciis revérsus est, ubi Innocéntius domum, Ecclésiam, et hospitále sancti Thomæ de Formis in monte Cœlio eis donávit, cum multis rédditibus et possessiónibus. Datis quoque lítteris ad Miramolínum regem Marróchii, opus redemptiónis felíci auspício inchoátum fuit. Tum ad Hispánias, sub jugo Saracenórum magna ex parte oppréssas, Joánnes proféctus est, Regúmque, Príncipum, atque aliórum fidélium ánimos ad captivórum et páuperum commiseratiónem commóvit. Monastéria ædificávit, hospitália eréxit, magnóque lucro animárum plures captívos redémit. Romam tandem revérsus, sanctísque opéribus incúmbens, assíduis labóribus attrítus, et morbo conféctus, ardentíssimo Dei, et próximi amóre exæstuans, ad extrémum devénit. Quare frátribus convocátis, eísque ad opus redemptiónis cœlitus præmonstrátum efficáciter cohortátis, obdormívit in Dómino sextodécimo Kaléndas Januárii, anno salútis millésimo ducentésimo décimo tértio, ejúsque corpus in ipsa Ecclésia sancti Thomæ de Formis condígno honóre tumulátum fuit. ℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam:* Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Com. 74.*

Si fuerit in Quadrag., Lectio ix. legitur de Homilia Feria occur., et de ea fit comm. in Laud. et Vesp.

In ii. Vesp. fit comm. S. Apolloniæ virg. et mart.

DIE IX. S. APOLLONIÆ

Virg. et Martyris.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam, tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Apollóniæ, Vírginis et Mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóm.

Lectio iii.

Apollonia, virgo Alexandrína, sub Décio Imperatóre, cum ingravescénte

jam ætáte ad idóla sisterétur, ut eis veneratiónem adhibéret: illis contémptis, Jesum Christum verum Deum, coléndum esse prædicábat. Quámobrem omnes ei contúsi sunt, et evúlsi dentes; ac, nisi Christum detestáta deos cóleret, accénso rogo combustúros vivam mináti sunt ímpii carnífices. Quibus illa, se quamvis mortem pro Jesu Christi fide subitúram, respóndit: ítaque comprehénsa ut combureretúr, cum paulísper, quasi deliberans quid agéndum esset, stetísset, ex illórum mánibus elápsa, álacris in ignem sibi parátum, majóri Spíritus sancti flamma intus accénsa, se injécit. Unde brevi consúmpto córpore, puríssimus spíritus in cœlum ad sempitérnam martyrii corónam evolávit. Te Deum. 16.

DIE X. S. SCHOLASTICÆ

Virginis. Duplex.

Omn. de Com. Virg. 82.* præter sequentia. Oratio.

Deus, qui ánimam beátæ Vírginis tuæ Scholásticæ, ad ostendéndam innocéntiæ viam, in colúmbæ spécie cœlum penetráre fecísti: da nobis, ejus méritis et précibus, ita innocénter vívere, ut ad ætérna mereámur gáudia perveníre. Per Dóminum.

In Quadrag. fit com. Fer.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ. Sed in Quadr. De virginibus, ut in Comm. 87.*

In secundo Nocturno

Ex libro secúndo Dialogórum S. Gregórii Papæ.

Lectio iv *Cap.* 33.

Scholastica, venerábilis patris Benedicti soror, omnipoténti Dómino ab ipso infántiæ témpore dedicáta, ad eum semel per annum veníre consuéverat; ad quam vir Dei non longe extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis ejus descéndit frater, qui totum diem in Dei láudibus, sacrísque collóquiis ducéntes, incumbéntibus jam noctis ténebris, simul accepérunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, et inter sacra collóquia tárdior se hora protráheret, éadem sanctimoniális fémina soror ejus eum rogávit, dicens: Quæso te, ut ista nocte me non déseras, ut usque mane de cœléstis vitæ gáudiis loquámur. Cui ille respóndit: Quid est quod lóqueris, soror? manére extra cellam nullátenus possum. Tanta vero erat cœli serénitas, ut nulla in áere nubes apparéret. Sanctimoniális autem fémina, cum verba fratris negántis audivísset, insértas dígitis manus super mensam pósuit, et caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinávit. Cumque levåret de mensa caput, tan-

ta coruscatiónis, et tonítrui virtus, tántaque inundátio plúviæ erúpit, ut neque venerábilis Benedictus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem movére potúerint.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Sanctimonialis quippe fémina caput in mánibus declínans, lacrymárum flúvium in mensam fúderat, per quas serenitátem áeris ad plúviam traxit. Nec paulo tárdius post oratiónem inundátio illa secúta est: sed tanta fuit conveniéntia oratiónis et inundatiónis, ut de mensa caput jam cum tonítruo leváret: quátenus unum, idémque esset moméntum, et leváre caput, et plúviam depónere. Tunc vir Dei inter corúscos, et tonítruos, atque ingéntis plúviæ inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus, dicens: Parcat tibi omnípotens Deus, soror: quid est, quod fecísti? Cui illa respóndit: Ecce rogávi te, et audíre me noluísti; rogávi Deum meum, et audívit me: modo ergo, si potes, egrédere, et me dimíssa ad monastérium recéde. Ipse autem exíre extra tectum non valens, qui remanére sponte nóluit in loco, mansit invítus. Sicque factum est, ut totam noctem pervígilem dúcerent, atque per sacra spirituális vitæ collóquia, sese vicária relatióne satiárent.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lect. vi.

Cumque die altero éadem venerábilis fémina ad cellam própriam recessísset, vir Dei ad monastérium rédiit. Cum, ecce, post tríduum in cella consistens, elevátis in áera óculis, vidit ejúsdem sorôris suæ ánimam de córpore egréssam in colúmbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui, tantæ ejus glóriæ congáudens, omnipoténti Deo in hymnis et láudibus grátias réddidit, ejúsque óbitum frátribus denuntiávit. Quos étiam prótinus misit, ut ejus corpus ad monastérium deférrent, atque in sepúlchro, quod sibi ipsi paráverat, pónerent. Quo facto, cóntigit, ut quorum mens una semper in Deo fúerat, eórum quoque córpora nec sepultúra separáret.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia, et exultatióne. ℣. Spécie tua, et

pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Simile erit, de Comm. 93.*

Si hoc Festum celebretur in Quadrag., Lectio ix. erit de Homilia Feriæ, et de ea fit com. in Laud. et Vesp.

DIE XIV. S. VALENTINI

Presbyteri et mart. Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnípotens Deus: ut, qui beáti Valentíni, mártyris tui, natalitia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, ejus intercessióne, liberémur. Per Dóminum.

Lectio iii. Sermo sancti Augustini. Triumphális, de Communi Mart. 25.*

DIE XV. SS. FAUSTINI

et Jovitæ mart. Oratio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum Faustíni et Jovítæ solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

℟. ii. Hæc est vera. 45.*

Lectio iii.

FAUSTINUS, et Jovíta fratres, nóbiles Brixiáni, in multis Itáliæ úrbibus, quo vincti, sæviénte Trajáni persecutióne, ducebántur, acerbíssima supplícia perpéssi, fortes in christiánæ fídei confessióne perstitérunt. Nam Bríxiæ diu vínculis constrícti, feris étiam objécti, in ignémque conjécti, et a béstiis, et a flamma íntegri et incólumes serváti sunt: inde vero eísdem caténis colligáti, Mediolánum venérunt: ubi eórum fides tentáta exquisitíssimis torméntis, tamquam igne aurum, in cruciátibus magis enítuit. Póstea Romam missi, ab Evarísto Pontífice confirmáti, ibi quoque crudelíssime torquéntur. Dénique perdúcti Neápolim, in ea étiam urbe várie cruciáti, vinctis mánibus pedibúsque, in mare demergúntur: unde per Angelos mirabiliter erépti sunt. Quare multos et constántia in torméntis, et miraculórum virtúte ad Christi fidem convertérunt. Postrémo redúcti Bríxiam inítio suscépti ab Adriáno impérii secúri percússi, illústrem martyrii corónam accepérunt. Te Deum. 46.

DIE XVIII. S. SIMEONIS

Episcopi et mart. Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Simeónis, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

Lectio iii.

SIMEON, filius Cléophæ, post Jacóbum próximus Jerosólymis ordinátus Episcopus, Trajáno Imperatóre, apud Atticum consulárem est accusátus, quod Christiánus esset et Christi propínquus.

Comprehendebántur enim omnes eo témpore, quicúmque ex génere David orti essent. Quare multis cruciátus torméntis, eódem passiónis génere quod Salvátor noster subíerat, afficitur, mirántibus ómnibus, quod homo ætáte conféctus (erat enim centum et vigínti annórum) acerbíssimos crucis dolóres fórtiter constantérque paterétur. Te Deum laudámus. 16.

DIE XXII. IN CATHEDRA S. Petri Antiochiæ. Dupl. maj.

Omnia ut in Cathedra Romana. 440. etiam Lectiones i. Nocturni cum Responsoriis.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. Lectio iv.

Serm. 15. de Sanctis.

Institutio solemnitátis hodiérnæ a senióribus nostris Cáthedræ nomen accépit, ídeo quod primus Apostolórum Petrus hódie Episcopátus cáthedram suscepísse referátur. Recte ergo Ecclésiæ natálem sedis illíus colunt, quam Apóstolus pro Ecclesiárum salúte suscépit, dicénte Dómino: Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et. Lec. v.

Petrum ítaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominávit: et ídeo digne fundaméntum hoc Ecclésia colit, supra quod ecclesiástici ædifícii altitúdo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus, qui lectus est, dicit: Exáltent eum in Ecclésia plebis, et in cáthedra seniórum laudent eum. Benedíctus Deus qui beátum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcépit: quia dignum est, ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorétur, per quod ad cœlum conscénditur.

℟. Ego pro te rogávi, Petre, ut non defíciat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et tu. Lectio vi.

Quod natális ergo Cáthedræ hódie cólitur, sacerdotále honorátur officium. Sibi hoc Ecclésiæ ínvicem præstant, quia tanto necésse plus habet Ecclésia dignitátis, quanto sacerdotále officium plus honóris. Cum solemnitátem hanc Ecclésiis mérito religiósa observátio introdúxerit, miror, cur apud quosdam infidéles hódie tam perniciósus error incréverit, ut super túmulos defunctórum cibos et vina cónferant, quasi egréssæ de corpóribus ánimæ carnáles ci-

bos requírant.

℟. Petre, amas me? Tu scis, Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis, díligis me plus his? Tu scis, Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 16. *b*

In illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília S. Leónis Papæ.

Serm. 3. *in anniv. assumpt.*

Apostolos Dóminus, quid de se hómines opinéntur, intérrogat: et támdiu sermo respondéntium commúnis est, quámdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicátur. At ubi quid hábeat sensus discipulórum exígitur, primus est in Dómini confessióne, qui primus est in Apostólica dignitáte. Qui cum dixísset: Tu es Christus Fílius Dei vivi: respóndit ei Jesus: Beátus es Simon Barjóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Id est, ídeo beátus es, quia Pater meus te dócuit: nec terréna opínio te feféllit, sed inspirátio cœléstis instrúxit: et non caro et sanguis, sed ille me tibi, cujus sum unigénitus Fílius, indicávit.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Barjóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego.

Lectio viii.

Et ego, inquit, dico tibi: hoc est, sicut Pater meus tibi manifestávit divinitátem meam, ita et ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus, id est, cum ego sim inviolábilis petra, ego lapis anguláris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo potest áliud pónere; tamen tu quoque petra es, quia mea virtúte solidáris, ut, quæ mihi potestáte sunt própria, sint tibi mecum participatióne commúnia. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxtruam templum: et Ecclésiæ meæ cœlo inserénda sublímitas, in hujus fídei firmitáte consúrget.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória. Hóstiam.

Si hoc Festum ante Quadragesimam venerit in Sabbato, vel transferatur in Feria ii. et annus non fuerit Bissextilis, legitur ix. Lectio de Homilia Vigiliæ S Matthiæ, et de ea fit com. ad Laudes post com. S. Pauli. In Quadrag. autem ix. Lectio erit de Homilia Feriæ occurrentis cum comm. de ea, et nihil fit de Vigilia nisi in Missa. Lectio ix.

Hanc confessiónem portæ ínferi non tenébunt, mortis víncula non ligábunt: vox enim ista vox vitæ est. Et sicut confessóres suos in cœléstia próvehit, ita negatóres ad inférna demérgit. Propter quod dicit beatíssimo Petro: Tibi dabo claves regni cœlórum. Et quæcúmque ligáveris super terram, erunt ligáta et in cœlis: et quæcúmque sólveris super terram, erunt solúta et in cœlis. Transívit quidem étiam in álios Apóstolos vis potestátis istíus, et ad omnes Ecclésiæ príncipes decréti hujus constitútio commeávit: sed non frustra uni commendátur, quod ómnibus intimátur. Petro enim ídeo hoc singuláriter créditur, quia cunctis Ecclésiæ rectóribus Petri forma præpónitur. Manet ergo Petri privilégium, ubicúmque ex ipsíus fertur æquitáte judícium. Nec nímia est vel sevéritas vel remíssio, ubi nihil erit ligátum, nihil solútum, nisi quod beátus Petrus aut sólverit, aut ligáverit. Te Deum laudámus. 46.

In ii. Vesp. comm. seq.

DIE XXIII. S. PETRI Damiani, Cardinalis, Episcopi Confessoris et Ecclesiæ Doctoris. Duplex.

In utrisque Vesperis, ad Magnificat, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei. Oratio.

Concede nos, quæsumus omnípotens Deus, beáti Petri, Confessóris tui atque Pontíficis, mónita et exémpla sectári; ut per terréstrium rerum contémptum ætérna gáudia consequámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. Sed in Quadrag. Fidélis sermo, de Communi. 57.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Petrus, Ravénnæ honéstis paréntibus natus, adhuc lactens a matre, numerósæ prolis pertæsa, abjícitur, sed doméstica mulíeris ópera semivívus excéptus ac recreátus, genitríci ad humanitátis sensum revocátæ rédditur. Utróque orbátus parénte, tamquam vile mancípium sub áspera fratris tutéla duram servitútem exércuit. Religiónis in Deum, ac pietátis erga patrem egrégium tunc spécimen dedit; invéntum síquidem forte nummum non própriæ inédiæ sublevándæ, sed Sacerdóti, qui divínum Sa-

crificium ad illíus expiatiónem offérret, erogávit. A Damiáno fratre, a quo, uti fertur, cognoméntum accépit, ejus cura litteris erudítur, in quibus brevi tantum profécit, ut magístris admiratióni esset. Quum autem liberálibus sciéntiis floréret et nómine, eas cum laude dócuit. Interim ut corpus ratióni súbderet, sub móllibus véstibus cilícium adhíbuit; jejúniis, vigíliis, et oratiónibus solérter insístens. Calénte juvénta, dum carnis stímulis ácriter urgerétur, insultántium libídinum faces rigéntibus flúvii mersus aquis noctu extinguébat; tum venerabília quæque loca obíre, totúmque Psaltérium recitáre consuéverat. Ope assídua páuperes levábat, quibus frequénter pastis convívio, própriis ipse mánibus ministrábat.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Perficiendæ magis vitæ causa, in Avellanénsi Eugubínæ diœcésis cœnóbio, Ordini Monachórum sanctæ Crucis Fontis Avellánæ, a beáto Ludúlpho, sancti Romuáldi discípulo, fundáto, nomen dedit. Non ita multo post in monastérium Pomposiánum, mox in cœnóbium sancti Vincéntii Petræ Pertúsæ ab Abbáte suo missus, utrúmque ascetérium verbo sacro, præclaris institutiónibus, et móribus excóluit. Ad suos revocátus, post Præsidis óbitum, Avellanitárum Famíliæ præfícitur, quam novis váriis in locis exstrúctis domicíliis, et sanctíssimis institútis, ita auxit, ut alter ejus Ordinis Parens, ac præcípuum ornaméntum jure sit hábitus. Salutárem Petri sollicitúdinem ália quoque divérsi institúti cœnóbia, Canonicórum convéntus, et pópuli sunt expérti. Urbináti diœcési non uno nómine prófuit: Theuzóni Epíscopo in causa gravíssima assédit, ipsúmque in recte administrándo Episcopátu consílio et ópera juvit. Divinórum contemplatióne, córporis maceratiónibus, cæterísque spectátæ sanctimóniæ exémplis excélluit. His motus Stéphanus Nonus Póntifex Máximus eum licet invítum et reluctántem sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálem creávit, et Ostiénsem Epíscopum. Quas Petrus dignitátes splendidíssimis virtútibus, et consentáneis episcopáli ministério opéribus gessit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum óleo

sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Difficillimo témpore Románæ Ecclesiæ,Summísque Pontificibus doctrína,Legatiónibus,aliísque suscéptis labóribus mirífice ádfuit.Advérsus Nicolaitárum et Simoníacam hæreses ad mortem usque strénuo decertávit.Hujúsmodi depúlsis malis, Mediolanénsem Ecclésiæ Románæ conciliávit. Benedícto, et Cadoláo falsis Pontifícibus fórtiter réstitit. Henrícum quartum Germániæ Regem ab iníquo uxóris divórtio detérruit: Ravennátes ad débita Románo Pontífici obséquia revocátos sacris réstituit.Canónicos Velitérnos ad sanctióris vitæ leges compósuit. In Província præsértim Urbináte vix ulla fuit episcopális Ecclésia, de qua Petrus non sit bene méritus;Eugubínam, quam aliquándo créditam hábuit,multis levávit incómmodis, álias álibi, quando opórtuit, perínde curávit, ac si suæ essent tutélæ commissæ. Cardinalátu,et episcopáli dignitáte depósitis,nihil de prístina juvándi próximos sedulitáte remísit. Jejúnium sextæ Fériæ in honórem sanctæ crucis Jesu Christi, horárias beátæ Dei Genitrícis preces, ejúsque die Sábbato cultum propagávit. Inferéndæ quoque sibi verberatiónis morem ad patratórum scélerum expiatiónem provéxit. Demum sanctitáte, doctrína, miráculis, et præcláris actis illústris, dum e Ravennáte Legatióne redíret,Faventiæ, octávo Kaléndas Mártii, migrávit ad Christum.Ejus corpus ibídem apud Cisterciénses multis miráculis clarum frequénti populórum veneratióne cólitur.Ipsum Faventíni non semel in præsénti discrímine propítium expérti, patrónum apud Deum delegérunt: Leo vero Duodécimus Póntifex Máximus Officium Missámque in ejus honórem tamquam Confessóris Pontíficis, quæ áliquibus in diœcésibus, atque in Ordine Camaldulénsium jam celebrabántur, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, áddita Doctóris qualitáte, ad univérsam exténdit Ecclésiam.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi,et pervénit ad cæléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terræ,de Comm. Doctorum. 65.*

Lectio ix. extra Quadragesimam et Annum Bissextilem de Homilia Vigiliæ S. Matthiæ, ut infra. In Quadragesima autem de Homilia Feriæ, et nihil fit de Vigilia ni-

si in Missa.

De Vigilia S. Matthiæ in Anno Bissextili fit die xxiv. Februarii.

Si non venerit in Quadrag. tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium, Hoc est præcéptum meum, ut in Vigilia Apostolorum. 1.*

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Matthíæ Apóstoli tui, quam prævenímus, veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Si autem venerit in Quadragesima, nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.

DIE XXIV. S. MATTHIÆ Apostoli.

Anno Bissextili fit die xxv.

Duplex ii. Classis.

Omnia de Communi Apost. 2.* præter seq. Oratio.

Deus, qui beátum Matthíam Apostolórum tuórum collégio sociásti: tribue quæsumus; ut, ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. *Cap. 1. c.*

In diébus illis exúrgens Petrus in médio fratrum, dixit: (erat autem turba hóminum simul fere centum vigínti.) Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædíxit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum: qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit médius: et diffúsa sunt ómnia víscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estóte.

Lectio ii.

Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarétur ager ille, lingua eórum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commorátio eórum desérta, et non sit qui inhábitet in ea: et Episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísmate Joánnis usque in diem qua assúmptus est a nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fieri unum ex istis.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis

réquiem animábus vestris. Jugum. Lectio iii.

Et statuérunt duos, Joseph, qui vocabátur Bársabas, qui cognominàtus est Justus, et Matthíam. Et orántes dixérunt: Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde, quem elégeris ex his duóbus unum accípere locum ministérii hujus, et Apostolátus, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cécidit sors super Matthíam, et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini: ℣. Non enim vos estis, qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória. Dábitur.

In ii. Nocturno Lect. Fundaménta ejus, de Communi Apostolorum, ii. loco. 46.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore: Respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi, Pater Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi *Serm.* 10, *de Verb. Domini.*

Veníte ad me omnes, qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ faciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit: Veníte ad me omnes, qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laboráutes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre; sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne plantavérunt Ecclésiam sánguine suo:* Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem. Lectio viii.

Magnus esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprí-

mitur. Ergo et fabrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℞. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Si hoc Festum venerit in Quadrag., Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ occurrentis, et de ea fit com. Lect. ix.

Quod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædifícii? Cito dico, Usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit, intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, Vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis et vidéntis.

Te Deum laudámus. 46.

FESTA MARTII.

Ante Quadragesimam prima die non impedita dicitur Officium Defunct.

DIE IV. S. CASIMIRI

Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequent.

Oratio.

Deus, qui inter regáles delícias, et mundi illécebras, sanctum Casimírum virtúte constántiæ roborásti: quæsumus, ut ejus intercessióne, fidéles tui terréna despíciant, et ad cœléstia semper aspírent. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ, si in Quadrag. venerit.

Postea S. Lucii Pap. et Mart.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus qui nos beáti Lucii, mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. in Quadr. Lect. Justus si morte, de Comm. 68.* Alias de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Casimirus, patre Casimíro, matre Elisabétha Austríaca, Polóniæ régibus ortus, a puerítia sub óptimis magístris, pietáte et bonis ártibus instrúctus, juveníles artus áspero domábat cilício, et assíduis extenuábat jejú-

niis. Régii spreta lecti mollítie, dura cubábat humo, et clam intempésta nocte præ fóribus templórum pronus in terra divínam exorábat cleméntiam. In Christi contemplánda passióne assíduus, Missárum solémniis ádeo erécta in Deum mente solébat adésse, ut extra se rapi viderétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Lect. v.

Catholicam promovére fidem summópere stúduit, et Ruthenórum schisma abolére: quaprópter Casimírum patrem indúxit, ut legem ferret, ne schismátici nova templa constrúerent, nec vétera collabéntia restauráreut. Erga páuperes et calamitátibus oppréssos benéficus et misericors, Patris et defensóris egenórum nomen obtínuit. Virginitátem, quam ab incunábulis servávit illæsam, sub extrémo vitæ término fórtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitáte, mori pótius, quam castitátis jactúram ex medicórum consílio subíre, constánter decrévit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio vi.

Consummatus in brevi, virtútibus et méritis plenus, prænuntiáto mortis die, inter Sacerdótum, et Religiosórum choros spíritum Deo réddidit, anno ætátis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delátum multis claret miráculis. Etenim, prætérquam quod puélla defúncta vitam, cæci visum, claudi gressum, et várii infírmi sanitátem ad ejus sepúlchrum recuperárunt: Lithuánis exíguo número ad potentíssimi hostis insperátam irruptiónem trepidántibus in áere appárens, insígnem tríbuit victóriam. Quibus permótus Leo Décimus, eúmdem Sanctórum catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Com. 74.*

Nona Lect. de Hom. Fer. occ. et de ea fit com. in Quadrag.

Postea de S. Lucio, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut

cedrus Libani multiplicábitur. Oratio. Deus, qui. 514.

DIE VII. S. THOMÆ de Aquino Confes. et Eccles. Doctoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pontificis 66.* præter sequentia.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Thoma, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei. Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam, beáti Thomæ, Confessóris tui mira eruditióne claríficas, et sancta operatióne fœcúndas: da nobis, quæsumus, et quæ dócuit, intelléctu conspícere, et quæ egit, imitatióne complére. Per Dom.

Deinde fit com. Fer., si in Quadrag. venerit.

Postea SS. martyrum Perpetuæ et Felicitatis.

Ad Vesp. et Laudes. Ant. Istárum est enim regnum cœlórum, quæ contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Glória et honóre coronásti eas, Dómine. ℟. Et constituísti eas super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum Perpétuæ et Felicitátis palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Sapiéntiam, ut in Comm. Doct. 62.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Thomas, Landúlpho Cómite Aquináte, et Theodóra Neapolitána, nobílibus paréntibus natus, quintum annum agens, mónachis sancti Benedicti Cassinátibus custodiéndus tráditur. Inde Neápolim studiórum causa missus, jam adoléscens Fratrum Prædicatórum Ordinem suscépit. Sed matre ac frátribus id indígne feréntibus, Lutétiam Parisiórum míttitur. Quem fratres in itínere per vim raptum in arcem castri sancti Joánnis perdúcunt: ubi várie exagitátus, ut sanctum propósitum mutáret, mulíerem étiam, quæ ad labefactándam ejus constántiam intro dúcta fúerat, titióne fugávit. Mox beátus júvenis flexis génibus ante signum Crucis orans, ibíque somno corréptus, per quiétem sentíre visus est, sibi ab Angelis costríngi lumbos: quo ex témpore omni póstea libídinis sensu cáruit: soróribus, quæ, ut eum a pio consílio removérent, in castrum vénerant, persuásit, ut contémptis curis sæculáribus, ad exercitatiónem cœléstis vitæ se conférrent.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab

inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v

Emissus e castro per fenéstram, Neápolim redúcitur: unde Romam, póstea Parísium a fratre Joánne Theutónico, Ordinis Prædicatórum Generáli Magístro ductus, Albérto Magno doctóre, philosophíæ ac theologíæ óperam dedit: vigínti quinque annos natus, magíster est appellátus, publicéque philósophos ac theólogos summa cum láude est interpretátus. Numquam se lectióni aut scriptióni dedit, nisi post oratiónem. In difficultátibus locórum sacræ Scriptúræ ad oratiónem jejúnium adhibébat. Quin étiam sodáli suo fratri Regináldo dícere solébat, quidquid sciret, non tam stúdio aut labóre suo peperísse, quam divínitus tráditum accepísse. Neápoli cum ad imáginem Crucifíxi vehementíus oráret, hanc vocem audívit: Bene scripsísti de me, Thoma, quam ergo mercédem accípies? Cui ille: Non áliam, Dómine, nisi teípsum.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Nullum fuit scriptorum genus, in quibus non esset diligentíssime versátus. Collatiónes Patrum assídue pervolutábat: nec tamen a prædicatióne divíni verbi desistébat. Quod cum fáceret per Octávam Paschæ in Basílica sancti Petri, mulíerem, quæ ejus fimbriam tetígerat, a fluxu sánguinis liberávit. Scripta ejus et multitúdine, et varietáte, et facilitáte explicándi res difficiles, ádeo excéllunt, ut ob eam causam étiam nomen Doctóris Angélici jure sit adéptus. Ab Urbáno Quarto Romam vocátus, a dúci non pótuit ut honóres accíperet. Archiepiscopátum Neapolitánum étiam deferénte Cleménte Quarto Pontífice recusávit. Missus a Gregório Décimo ad Concílium Lugdunénse, in monastério Fossæ novæ in morbum íncidit, ubi ægrótus Cántica Canticórum explanávit. Ibídem óbiit quinquagenárius, anno salútis, millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, Nonis Mártii. Miráculis et vivus et mórtuus flóruit. A Joánne Vigésimo secúndo in Sanctórum númerum relátus est, anno millésimo trecentésimo vigésimo tértio: cujus corpus póstea, Urbáno Quinto summo Pontífice, Tolósam translátum est.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Vos estis sal terræ, de Communi Doctorum. 65.*

Nona Lect. dicit. de Hom. Feriæ occ., si celebretur in Quadrag.

In Laud. fit commemoratio Feriæ, si in Quadragesima venerit, et Sanctarum.

Ad Vesp. et Laudes. Ant. Istárum est enim regnum cœlórum, quæ contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Glória et honóre coronásti eas, Dómine. ℟. Et constituísti eas super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum Perpétuæ et Felicitátis palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Vesp. a Cap. de seq., com. præc. et Feriæ in Quadrag.

DIE VIII. S. JOANNIS de Deo Confessoris. Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* pret. seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem, tuo amóre succénsum, inter flammas innóxium incédere fecísti, et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti: præsta, ipsíus suffragántibus méritis; ut igne charitátis tuæ vítia nostra curéntur, et remédia nobis ætérna provéniant. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Thomæ,. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Thoma, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam, beáti Thomæ, Confessóris tui mira eruditióne claríficas, et sancta operatióne fœcúndas: da nobis, quæsumus, et quæ dócuit, intelléctu conspícere, et quæ egit, imitatióne complére. Per Dom.

Postea Feriæ occ. si venerit in Quadrag.

In i. Noct. in Quadr. Lect. Beátus vir, de Comm. ii. loco. 77.* Alias de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Joannes de Deo, ex cathólicis piísque paréntibus in óppido Montis Majóris, junióris regni Lusitániæ natus, quam sublímiter in sortem Dómini fúerit eléctus, insué-

tus splendor super ejus domo refúlgens, sonitúsque æris campáni sua sponte emíssus, ab ipso ejus nativitátis témpore non obscúre prænuntiárunt. A laxióri vivéndi ratióne, divína operánte virtúte, revocátus, magnæ sanctitátis exhíbere spécimen cœpit, et ob audítam prædicatiónem verbi Dei sic ad melióra se excitátum sensit, ut jam ab ipso sanctióris vitæ rudiménto consummátum áliquid, perfectúmque visus sit attigísse. Bonis ómnibus in páuperes carcéribus inclúsos erogátis, admirábilis pœniténtiæ, suíque ipsíus contémptus cuncto pópulo spectáculum factus, a plerísque ceu demens gráviter afflíctus, in cárcerem améntibus destinátum conjícitur. At Joánnes cœlésti charitáte magis incénsus, gémino atque amplo valetudinário ex piórum eleemósynis in civitáte Granaténsi extrúcto, jactóque novi Ordinis fundaménto, Ecclésiam nova prole fœcundávit Fratrum Hospitalitátis, infirmis præcláro animárum corporúmque profectu inserviéntium, et longe latéque per orbem diffusórum.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Paupéribus ægrótis, quos própriis quandóque húmeris domum deferébat, nulla re ad ánimæ corporísque salútem profícua déerat. Effúsa quoque extra nosocómium charitáte, indigéntibus muliéribus, víduis, et præcípue virgínibus periclitántibus clam aliménta subministrábat, curámque indeféssam adhibébat, ut carnis concupiscéntiam a próximis hujúsmodi vítio inquinátis extermináret. Cum autem máximum in régio Granaténsi valetudinário excitátum fuísset incéndium, Joánnes impávidus prosíliit in ignem, huc, illuc discúrrens, quoúsque tum infirmos húmeris exportátos, tum léctulos e fenéstris projéctos ab igne vindicávit, ac per dimídiam horam inter flammas jam in imménsum succrescéntes, versátus, exínde divínitus incólumis, univérsis cívibus admirántibus, exívit, in schola charitátis édocens, segniórem in eum fuísse ignem, qui foris ússerat, quam qui intus accénderat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum; stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Multiplici asperitátum génere, demississima obediéntia, extréma paupertáte, orándi stùdio, rerum divinárum contemplatióne, ac in beátam Vírginem pietáte mirífice excélluit, et lacrymárum dono enítuit. Dénique gravi morbo corréptus, ómnibus Ecclésiæ Sacraméntis rite sanctéque reféctus, víribus licet destitútus, própriis indútus véstibus e léctulo surgens, ac provolútus in génua, manu et corde Christum Dóminum e cruce pendéntem perstríngens, octávo Idus Mártii, anno millésimo quingentésimo quinquagésimo, óbiit in ósculo Dómini: quem étiam mórtuus ténuit, nec dimísit, et in eádem córporis constitutióne sex círciter horas, quoúsque inde dimótus fuísset, tota civitáte inspectánte, mirabíliter permánsit, odórem mire fragrántem diffúndens. Quem ante et post óbitum plúrimis miráculis clarum Alexánder Octávus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus Géntibus.

℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cæléstia regna. Quia.
Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 22. d*

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi; et interrogávit eum unus ex eis Legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. in Matth.

Sadducæis confúsis, Pharisæi rursus aggrediúntur; cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt; et Legis perítiam profiténtem præmíttunt, non discere, sed tentáre cupiéntes: ac ita intérrogant: Quodnam primum mandátum in Lege sit? Nam cum primum illud sit, Díliges Dóminum Deum tuum; putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant. Quid ígitur Christus? Ut osténdat idcírco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cháritas, sed invídiæ livóre tabéscerent: Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum: hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic: Díliges próximum tuum sicut teipsum.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est

et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Quamobrem simile est huic? Quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: Dixit insípiens in corde suo: Non est Deus. Deínde séquitur: Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis. Et iterum: Radix ómnium malórum avarítia est: quam quidam appeténtes, erravérunt a fide. Et, Qui díligit me, mandáta mea servábit: quorum caput et radix est, Díliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

In Quadrag. Lectio ix. de Hom. Feriæ occ. et de ea fit comm. in Laud.

Lectio ix.

Si ergo dilígere Deum, dilígere próximum est (nam si díligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas); si étiam diléctio próximi facit ut mandáta custódias, mérito ait, in his totam Legem et Prophétas pendére. Et quemádmodum in superióribus, cum de resurrectióne interrogarétur, plus dócuit, quam tentántes petébant: sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secúndum étiam non valde quam primum inférius sponte áttulit: secúndum enim est primo símile. Ita occúlte insinuávit, ódio illos ad quæréndum incitári. Cháritas enim, inquit, non æmulátur. Te Deum. 46.

Vesperæ a Capit. de seq. com. præc. et Fer. in Quad.

DIE IX. S. FRANCISCÆ

viduæ Romanæ. Duplex.

Omnia de Comm. nec Vírginum nec Mart. 99.* præter sequentia. Oratio.

Deus, qui beátam Franciscam fámulam tuam, inter cétera grátiæ tuæ dona, familiári Angeli consuetúdine decorásti: concéde quǽsumus; ut, intercessiónis ejus auxílio, Angelórum consórtium cónsequi mereámur. Per Dóminum.

Deinde fit commem. S. Joannis de Deo.

Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans, divítias cælo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.

℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem, tuo amóre succénsum, inter flammas innóxium incédere fecísti, et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti: præsta, ipsíus suffragántibus méritis; ut igne charitátis tuæ vítia nostra curéntur, et remédia nobis ætérna provéniant. Per Dóminum.

Postea Feriæ occurr. si celebretur in Quadrag.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. Sed in Quadrag. Mulíerem fortem. 102.*

In ii. Nocturno Lectio iv.

Francisca nóbilis matróna Románа, ab ineúnte ætáte illústria dedit virtútum exémpla: étenim puerîle ludos, et illécebras mundi réspuens, solitúdine et oratióne magnópere delectabátur. Undecim annos nata, virginitátem suam Deo consecráre, et monastérium íngredi propósuit: paréntum tamen voluntáti humíliter obtémperans, Lauréntio de Pontiánis júveni æque díviti ac nóbili nupsit. In matrimónio arctióris vitæ propósitum, quantum lícuit, semper retínuit: a spectáculis, convíviis, alíisque hujúsmodi oblectaménti abhórrens, lánea ac vulgári veste utens, et quidquid a doméstícis curis supérerat témporis, oratióni aut proximórum utilitáti tríbuens: in id vero máxima solicitúdine incúmbens, ut matrónas Románas a pompis sæculi et ornátus vanitáte revocáret. Quaprópter domum Oblatárum, sub régula sancti Benedícti, Congregatiónis montis Olivéti, adhuc viro alligáta, in Urbe instítuit. Viri exílium, bonórum jactúram, ac univérsæ domus mœrórem non modo constantíssime tolerávit; sed grátias agens cum beáto Job, illud frequénter usurpábat: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Lectio v.

Viro defúncto, ad prædíctam Oblatárum domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligáto, humi prostráta, multis cum lácrymis eárum número adscríbi supplíciter postulávit: voti compos facta, licet esset ómnium mater, non álio tamen, quam ancíllæ, vilissimæque féminæ, et immundítiæ vásculi título gloriabátur. Quam vilem sui existimatiónem et verbo declarávit, et exémplo: sæpe enim e suburbána vínea revértens, et lignórum fascem próprio cápiti impósitum déferens, vel eísdem onústum agens per Urbem asséllum, paupé-

ribus subveniébat, in quos étiam largas eleemósynas erogábat: ægrotantésque in xenodóchiis vísitans, non corporáli tantum cibo, sed salutáribus mónitis recreábat: corpus suum vigíliis, jejúniis, cilício, férreo cíngulo, crebrísque flagéllis in servitútem redígere júgiter satagébat. Cibum illi semel in die herbæ et legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen dicórporis cruciátus aliquándo confessárii mandáto, a cujus ore nutúque pendébat, módice temperávit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Divina mystéria, præsértim vero Christi Dómini passiónem, tanto mentis ardóre, tantáque lacrymárum vi contemplabátur, ut præ dolóris magnitúdine pene cónfici viderétur. Sæpe étiam cum oráret, máxime sumpto sanctíssimæ Eucharístiæ Sacraménto, spíritu in Deum eleváta, ac cœléstium contemplatióne rapta, immóbilis permanébat. Quaprópter humáni géneris hostis váriis eam contuméliis ac verbéribus a propósito dimovére conabátur: quem tamen illa impertérrita semper elúsit, Angeli præsertim præsídio, cujus familiári consuetúdine glorióśum de eo triúmphum reportávit. Grátia curatiónum, et prophetíæ dono enítuit, quo et futúra prædixit, et córdium secréta penetrávit. Non semel aquæ, vel per rivum decurréntes, vel e cœlo labéntes, intáctam prorsus, dum Deo vacáret, reliquérunt. Módica panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuíssent satis, sic ejus précibus Dóminus multiplicávit, ut quíndecim inde exsaturátis, tantum superfúerit, ut canístrum impléverit: et aliquándo earúmdem sorórum, extra Urbem mense Januário ligna parántium, sitim recéntis uvæ racémis ex vite in árbore pendéntibus mirabíliter obténtis, abúnde expléverit. Dénique méritis et miráculis clara, migrávit ad Dóminum, anno ætátis suæ quinquagésimo sexto: quam Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctárum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile est regnum cœlórum de Comm. non Virg. 408.*

Nona Lectio de Homilia Feriæ occ. et de ea fit comm. si venerit in Quadrag.

In ii. Vesp. comm. seq.

DIE X. SS. QUADRAGINTA Martyrum. Semiduplex.

Omnia de Comm. plur. Martyrum. 35.* præter sequent. Ant. Istórum est enim regnum cælórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit com. Feriæ Quad.

In i. Noct. Lect. Fratres, Debitóres, de Comm. 37.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Licinio Imperatóre, et Agricoláo Præside, ad Sebásten Arméniæ urbem, quadraginta militum fides in Jesum Christum, et fortitúdo in cruciátibus perferéndis enítuit. Qui sæpius in horríbilem cárcerem detrúsi, vinculísque constricti, cum ora ipsórum lapídibus contúsa fuíssent, híemis témpore frigidíssimo nudi sub apérto áere supra stagnum rigens pernoctáre jussi sunt, ut frigore congeláti necaréntur. Una autem erat ómnium orátio: Quadragínta in stádium ingréssi sumus, quadragínta item, Dómine, corónа donémur, ne una quidem huic número desit. Est in honóre hic númerus, quem tu quadragínta diérum jejúnio decorásti, per quem divína lex ingréssa est in orbem terrárum. Elías quadragínta diérum jejúnio Deum quærens, ejus visiónem consecútus est. Et hæc quidem illórum erat orátio.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Lectio v.

Ceteris autem custódibus somno déditis, solus vigilábat jánitor, qui et illos orántes, et luce circumfúsos, et quosdam e cœlo descendéntes Angelos tamquam a Rege missos, qui corónas trigínta novem milítibus distribúerent, íntuens, ita secum loquebátur: Quadragínta hi sunt, quadragésimi coróna ubi est? Quæ dum cogitáret, unus ex illo número, cui ánimus ad frigus feréndum defécerat, in próximum tepefáctum bálneum desíliens, sanctos illos summo dolóre affécit. Verum Deus illórum preces írritas esse non est passus: nam rei evéntum admirátus jánitor, mox custódibus e somno excitátis, de-

tractísque sibi véstibus, ac se Christiánum esse clara voce proféssus, Martyribus se adjúnxit. Cum vero præsidis satéllites janitórem quoque Christiánum esse cognovíssent, bacíllis comminúta ómnium eórum crura fregérunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

In eo supplício mórtui sunt omnes, præter Melithónem, natu mínimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis crúribus, adhuc vivéntem vidísset, sic cohortáta est: Fili, paulísper sústine; ecce Christus ad jánuam stat ádjuvans te. Cum vero reliquórum córpora plaustris impóni cérneret, ut in rogum inferréntur, ac fílium suum relínqui, quod speráret ímpia turba púerum, si vixísset, ad idolórum cultum revocári posse: ipso in húmeros subláto, sancta mater vehícula Mártyrum corpóribus onústa strénue prosequebátur: in cujus ampléxu Méli-thon spíritum Deo réddidit, ejúsque corpus in eúmdem illum ceterórum Mártyrum rogum pia mater injécit: ut, qui fide et virtúte conjunctíssimi fúerant, fúneris étiam societáte copuláti, una in cœlum pervenirent. Combústis illis, eórum relíquiæ projéctæ in profluéntem, cum mirabíliter in unum confluxíssent locum, salvæ et íntegræ repértæ, honorífico sepúlchro cónditæ sunt.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum, et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Descéndens Jesus, de Com. plur. Martyrum ii. loco. 48.* Nona Lectio dicit. de Hom. Feriæ occ. et de ea fit com. in Laudibus.

DIE XII. S. GREGORII Papæ, Conf. et Eccl. Doct. Duplex.

Omnia de Com. Confessoris Pontificis. 49.* præt. seq.

Ad Magnificat in utrísque Vesperis, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei. Orátio.

Deus, qui ánimæ fámuli tui Gregórii ætérnæ beatitúdinis præmia contulísti: concéde propítius; ut, qui peccatórum nostrórum póndere prémimur, ejus apud te précibus sublevémur. Per

Dóminum.

Deinde fit com. Fer.

In i. Noct. Lect. Sapiéntiam, de Comm. Doctorum. 62.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

GREGORIUS Magnus, Románus, Gordiáni Senatóris fílius, adoléscens philosophiæ óperam dedit, et prætório offício functus, patre mórtuo, sex monastéria in Sicília ædificávit, Romæ séptimum sancti Andréæ nómine in suis ædibus, prope Basílicam sanctórum Joánnis et Pauli ad clivum Scauri: ubi Hilarióne ac Maximiáno magístris, mónachi vitam proféssus, póstea Abbas fuit. Mox Diáconus Cardinális creátus, Constantinópolim a Pelágio Pontífice ad Tibérium Constantínum Imperatórem legátus mittitur: apud quem memorábile étiam illud effécit, quod Eutychium Patriárcham, qui scrípserat contra veram ac tractábilem córporum resurrectiónem, ita convícit, ut ejus librum Imperátor in ignem injíceret. Quare Eutychius paulo post cum in morbum incidísset, instánte morte, pellem manus suæ tenébat multis præséntibus, dicens: Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus. ℟. Invéni David servum meum óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Lectio v.

ROMAM rédiens, Pelágio pestiléntia subláto, summo ómnium consénsu Póntifex elígitur; quem honórem ne accíperet, quámdiu pótuit, recusávit. Nam alieno vestítu in spelúnca delítuit: ubi deprehénsus indício ígneæ colúmnæ, ad sanctum Petrum consecrátur. In Pontificátu multa successóribus doctrínæ ac sanctitátis exémpla relíquit. Peregrínos quotídie ad mensam adhibébat: in quibus et Angelum, et Dóminum Angelórum peregríni fácie accépit. Páuperes et urbános et extérnos, quórum númerum descríptum habébat, benígne sustentábat. Cathólicam fidem multis locis labefactátam restítuit. Nam Donatístas in Africa, Ariános in Hispánia repressit: Agnoítas Alexándria ejécit. Pállium Syágrio Augustodunénsi Epíscopo dare nóluit, nisi Neóphytos hæréticos expélleret ex Gállia. Gothos hæresim Ariánam relínquere coégit. Missis in Británniam doctis et sanctis viris Augustíno et áliis mónachis ínsulam ad Jesu Christi fidem convértit, vere a Beda presbytero Angliæ vocátus Apóstolus. Joánnis Patriárchæ Constantinopolitáni audáciam fregit, qui sibi universális Ecclésiæ Epíscopi nomen arrogábat.

Mauritium Imperatórem, eos qui milites fuissent, mónachos fieri prohibéntem a senténtia detérruit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Ecclesiam ornávit sanctíssimis institútis et légibus. Apud sanctum Petrum coácta Synodo, multa constítuit: in iis, Ut in Missa Kyrie eléison nóvies repeterétur: Ut extra id tempus, quod continétur Septuagésima et Pascha, Allelúja dicerétur: Ut adderétur in Canone, Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanías, Statiónes, et ecclesiásticum offícium auxit. Quátuor Concíliis, Nicæno, Constantinopolitáno, Ephesíno, Chalcedonénsi, tamquam quátuor Evangéliis honórem habéri vóluit. Epíscopis Sicíliæ, qui ex antíqua Ecclesiárum consuetúdine Romam singulis triénniis conveniébant, quinto quoque anno semel veníre indúlsit. Multos libros confécit: quos cum dictáret, testátus est Petrus Diáconus, se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus cápite sæpe vidísse. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsértim infirma semper et ægra valetúdine. Qui dénique, multis éditis miráculis, Pontificátus anno décimo tértio, mense sexto, die décimo quarto Idus Mártii, qui dies festum a Græcis étiam propter insignem hujus Pontíficis sapiéntiam ac sanctitátem præcípuo honóre celebrátur, ad cœléstem beatitúdinem evocátus est. Cujus corpus sepúltum est in Basílica sancti Petri, prope Secretárium.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Ex Homil. 17. in Lucæ 10. ante medium.

Considerandum nobis est, ut, qui una eadémque exhortatiónis voce non súfficit simul cunctos admonére, stúdeat síngulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificáre. Debémus namque pensáre contí-

nuo, quod sanctis Apóstolis dícitur, et per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condíre mentes fidélium debémus. Vos ígitur, qui pastóres estis, pensáte, quia Dei animália páscitis. de quibus profécto animálibus Deo per Psalmístam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Et sæpe vidémus, quod petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, et melioári. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curáre namque sacerdótem necésse est, quæ síngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut, quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapóre condiátur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.
℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad. Lectio viii.

Sal étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus: quod profécto condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit. Sed tunc vere áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exémplis osténdimus. Nullum puto, fratres charíssimi, ab áliis majus præjudícium, quam a sacerdótibus tólerat Deus: quando eos, quos ad aliórum correctiónem pósuit, dare de se exémpla pravitátis cernit: quando ipsi peccámus, qui compéscere peccáta debúimus: nulla animárum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacámus, terréna concupíscimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipso quo céteris prælati sumus, ad agénda quælibet majórem licéntiam habémus, suscéptæ benedictiónis ministérium vértimus ad ambitiónis argumentum: Dei causam relínquimus, ad terréna negótia vacámus: locum sanctitátis accípimus, et terrénis áctibus implicámur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio nona dicitur de Homilia Feriæ occ., et de ea fit commem. in Laudibus.

COMMUNE

SANCTORUM

IN VIGILIA
Apostolorum.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, et Orat. quæ in propriis locis notantur. Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap.* 15. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 27. in Evang.

Cum cuncta sacra elóquia domínicis plena sint præcéptis, quid est quod de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit: Hoc est præcéptum meum ut diligátis ínvicem: nisi quia omne mandátum de sola dilectióne est: et ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola charitáte solidátur. Ut enim multi árboris rami ex una radíce pródeunt: sic multæ virtútes ex una charitáte generántur. Nec habet áliquid viriditátis ramus boni óperis, si non manet in radíce charitátis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio ii.

Præcepta ergo domínica et multa sunt, et unum: multa per diversitátem óperis, unum in radíce dilectiónis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insinuat, qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis et amícos jubet díligi in se, et inimícos propter se. Ille enim veráciter charitátem habet, qui et amícum díligit in Deo, et inimícum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiónis et carnis: quibus tamen in hac dilectióne sacra elóquia non contradicunt: sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis domínicis ex charitáte debétur obediéntiæ.

Lectio iii.

Hi nimírum et próximum díligunt, et tamen illa sublímia dilectiónis præmia non

assequúntur: quia amórem suum non spirituáliter, sed carnáliter impéndunt. Proínde cum Dóminus díceret: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem: prótinus áddidit: Sicut diléxi vos: ac si apérte dicat: Ad hoc amáte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres charíssimi, solérter intuéndum est, quod antíquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporálium dilectiónem trahit, infirmiórem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa, quæ dilígimus, auférre moliátur.

COMMUNE
Apostolorum et Evangelistarum.

Ad Vesperas, Ant. Hoc est præcéptum meum, cum reliquis de Laud. 12.* Psalmus. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Ephes. 2. d.*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias. Hymnus.

EXULTET orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magníficat, Ant. Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me in testimónium illis, et géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte exultémus. 2.

Hymnus.

ÆTERNA Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas, et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.
Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles Duces,
Cœléstis aulæ mílites:
Et vera mundi lúmina.

Devóta Sanctórum Fides,
Invícta Spes credéntium,
Perfécta Christi Cháritas
Mundi tyránnum cónterit.
In his patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gáudio.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

In primo Nocturno.

Ant. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi. * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Ant. Clamavérunt * justi, et Dóminus exaudívit eos.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen

ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.
Ant. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.
Ant. Constítues eos príncipes * super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda ini-

micórum Regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi:* virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.
Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam:* próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Constítues eos príncipes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.
℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne.
Bened. Benedictióne perpétua.
Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanct. per annum; et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Offic. Feriæ non ponuntur Lect. de Script., sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap. 4.*

Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quǽritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum: sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illu-

minábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuique a Deo.
℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ.
℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estóte.
Bened. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ii.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos: ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepisti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis: et útinam regnétis, ut et nos vobiscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et hominibus.
℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et discite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve.
℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.
Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus, persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut filios meos charíssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo; sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.
℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini.
℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In secundo Nocturno.

Ant. Príncipes * populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in

voce exultatiónis.
Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.
Subjécit pópulos nobis : * et Gentes sub pédibus nostris.
Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.
Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.
Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super Gentes * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.
Ant. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.
Ant. Dedísti* hereditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.
A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.
Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.
Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam : * dedisti hereditátem timéntibus nomen tuum.
Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.
Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?
Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.
Ant. Dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum Dómine.
Ant. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

Exaudi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.
Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántium iniquitátem.
Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagittent in occúltis immaculátum.
Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.
Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos.
Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum:* et exaltábitur Deus.
Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum:* et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.
Conturbáti sunt omnes, qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.
Et annuntiavéruntóperaDei: * et facta ejus intellexérunt.
Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.
Ant. Annuntiavérunt ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.
℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.
Sermo sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Homilia 30. in Evang., post medium.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirituum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.
℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei.
℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti sunt.
Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus; et post advéntum illíus cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.
℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos,

mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis.

℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hóminis. Gaudéte.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Certe iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requísita dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant: Petrus magna auctoritáte respóndet: Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt prǽmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam.

℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Ant. Exaltabúntur * córnua justi, allelúja.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi Deus: * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu:

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat; * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sǽculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Ant. Exaltabúntur córnua justi, allelúja.

Ant. Lux orta est justo, * allelúja: rectis corde lætítia, allelúja.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine: Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Lux orta est justo, allelúja: rectis corde lætítia, allelúja.

Ant. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui invocant nomen ejus: Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus,* et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19. *d.*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relinquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus. Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti) sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis domésticí ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum

doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna.

℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum.

Glória Patri. Quorum.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam intróducunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Deinde dicitur Hymnus. Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Antiph.

1 Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2 Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

3 Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

4 Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

5 In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. *Ephes. 2. d.*

Fratres, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

Exultet orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei:
℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Antiph.

Vos qui reliquístis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum

accipiétis, et vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam, Antiph.

Majórem charitátem.

Capit. Fratres, Jam non estis, ut supra.

℟. br. In omnem terram* Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exivit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constitues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiph.

Vos amíci mei estis.

Capitulum. *Act.* 5. *b.*

Per manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus.

℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Antiph.

In patiéntia vestra.

Capitulum. *Act.* 5. *g.*

Ibant Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei.

℟. Et facta ejus intellexérunt.

In secundis Vesperis.

Ant. Jurávit Dóminus,* et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum. Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo:* Sede a dextris meis: Donec ponam inimícos tuos,* scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum:* Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet:* proptérea exaltábit caput.

Ant. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Ant. Cóllocet eum* Dóminus cum princípibus pópuli sui. Psalmus 112.

Laudate púeri Dóminum:* laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum,* ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.
Ant. Dirupísti Dómine víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

Credidi propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus, * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.
Ant. Dirupísti Dómine víncula mea: tibi sacrificábo hóstiam laudis.
Ant. Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti:
Tunc replétum est gáudio os nostrum: * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.
Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.
Ant. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.
Ant. Confortátus est * principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Psalmus 138.

Domine probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.
Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.
Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in

lingua mea.
Ecce Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.
Mirábilis facta est sciéntia tua ex me:* confortáta est, et non pótero ad eam.
Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?
Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in inférnum, ades.
Si súmpsero pennas meas dilúculo,* et habitávero in extrémis maris:
Etenim illuc manus tua dedúcet me:* et tenébit me déxtera tua.
Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me:* et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos: * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es:* mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto:* et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus:* nimis confortátus est principátus eorum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declináte a me:
Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te Dómine, óderam: * et super inimícos tuos tabescébam?
Perfécto ódio óderam illos:* et inimíci facti sunt mihi.
Proba me Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.
Ant. Confortátus est principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d*

Fratres, Jam non estis hóspites, et ádvenæ; sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

Hymnus. Exúltet orbis. 12.*
℣. Annuntiavérunt ópera Dei.
℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnificat, Ant. Estóte fortes in bello,* et pugnáte cum antíquo serpénte: et accipiétis regnum ætérnum, allelúja.

Aliæ Lectiones pro Apostolis.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

Lectio iv. *Ante medium.*

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: diligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus: et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Si duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet: et ipse se judicatúrum dixit non hómines tantum, sed et Angelos. Quos Angelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia Angelos judicábimus? Respondéret ergo turba: Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolos: unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Matthías ordinátus est: implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum ínveni, ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia: unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et dixerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt: sicut quia úndique intrátur in illam ci-

vitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim, et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos: ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Filii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

Pro Evangelistis Lectiones.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estóte ergo prudéntes.

Lectio ii.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius

ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum enim meum.

Lectio iii.

Similitudo autem vultus eórum: fácies hóminis et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur enim.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv.

Homilia 3. lib. 1.

Sancta quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur, cum dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia: et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Vidi conjúnctos. 16.*

Lectio v.

Quatuor ergo fácies uni sunt: quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat: hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joánnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joánnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quá-

tuor ergo fácies uni sunt: quia notítia fidei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis. 16.*

Lectio vi.

Et quátuor pennæ uni: quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant; et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant. Evangelistárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem: quia in eum, quem corpóreum aspíciunt, quasi fácies inténdunt: sed dum hunc esse incircumscriptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in áera levántur. Quia itaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in síngulis, recte nunc dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt. 17.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 10.

In illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuagínta duos: et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem, et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 17. *in Evang.*

Dominus et Salvátor noster, fratres charíssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus, præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia duo sunt præcépta charitátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus quam inter duos cháritas habéri non potest. Nemo enim próprie ad semetípsum habére charitátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cháritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Ecce enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus innuat, quia qui charitátem erga álterum non habet, prædicatiónis officium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem

suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscipitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna.

℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum.

Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Hinc namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc filius Psalmísta ait: Iter fácite ei, qui ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum vidélicet ascéndit: quia mortem, quam pértulit, resurgéndo calcávit. Ei ergo, qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret.

Te Deum laudámus. 16.

COMMUNE

Unius Martyris.

Ad Vesperas, Ant. Qui me confessus, cum reliq. de Laudibus. 30.* Psalm. Dixit Dóminus, cum reliq. de Domínica. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Jac.* 1. *b.*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Deus, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus, et perénnis glória
Patri sit atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Ant.
Iste Sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pont.
Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum
Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti N. mártyris tui natalítia cólimus; intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto N. mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.
Regem mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus.
Psal. Veníte, exultémus. 2.
Hymn. Deus tuórum mílitum, ut 20.*

In primo Nocturno.
Ant. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.
Ant. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.
Ant. Prædicans * præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in u-

num * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus vincula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam, términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confringes eos.
Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Ant. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.
Ant. Voce mea * ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Ant. Voce mea ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Mart. non Pontificis leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plurimorum Martyrum.

De Actibus Apostolórum. Lectio i. *Cap.* 20. *d*

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans: nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: Quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor: nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus. Benedíctio. Unigénitus Dei Fílius. Lectio ii.

Et nunc ecce ego scio quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte memória retinéntes: quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum. ℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Bened. Spíritus sancti grátia. Lectio iii.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hereditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem

nullius concupivi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum:* Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

In secundo Nocturno.

Ant. Filii hóminum * scitóte, quia Dóminus sanctum suum mirificávit. Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei,* et exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine:* dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum* dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Filii hóminum scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Ant. Scuto bonæ voluntátis* tuæ coronásti eum Dómine.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ,* Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus:* neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur

iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus:* ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas:* cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes: qui sperant in te,*in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum, Dómine.

Ant. In univérsa terra* glória et honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster,* quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis; glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi:

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso. Pater noster. Absolutio. Ipsius píetas.

℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv.

Serm. 44. de Sanctis.

Triumphalis beáti mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur,

et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem : Noli æmulári in malignántibus : quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, áudi Apóstolum suadéntem : Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in víncilis non derelíquit eum. Et dedit. Benedíctio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Coronata ítaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit : et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat : Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter afféctus, dicébat cum Psalmísta : Quid mihi est in cælo, et a te quid vólui super terram ? Defécit caro mea, et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte. Benedictio. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Contemplabatur enim quantum in ænígmate infírmitas humána óculum mentis in æternitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gáudia : et ea enarráre non suffíciens, admirándo clamábat: Quid mihi est in cælo? Quasi díceret : Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remó-

tis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum vitábat periculum, nullum horrébat supplícium: et si millies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam.

In tertio Nocturno.

Ant. Justus Dóminus,* et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus. Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Habitábit * in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo. Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Habitábit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Posuísti Dómine * super caput ejus corónam de lápide pretióso. Psalmus 20.

Domine in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Posuísti Dómine super caput ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 14. f*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Hom. 37. in Evangelia.

Si considerémus, fratres charíssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia, quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsídium. Temporális vita ætérnæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda, quam vita. Ipse enim quotidiánus deféctus corruptiónis quid est

áliud, quam quædam prolíxitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gáudia? Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidére, nullo mortis metu áffici, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Sed ad hæc audíta inardéscit ánimus, jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit: Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit. Deléctet ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et filios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Benedictio. Ad societátem.

Sequens ℟. dicitur ultimo loco in Festis sex SS. martyrum Pontificum Eusebii, Marcelli, Joannis, Silverii, Martini, et Pontiani.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Lectio ix.

Sed percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe Véritas de uxóre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut et Christus Ecclésiam. Ecce, discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum magister dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præ-

cépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Qui me conféssus fúerit * coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo.

Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

3. Qui mihi minístrat, * me sequátur: et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

4. Si quis mihi ministráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.

5. Volo Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Capitulum. *Jac. 1. b*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem, quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus, diligéntibus se.

Hymnus.

Invicte martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dilue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi,
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Ant.

Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice

Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius: ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum,

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti N. mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto N. mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Qui séquitur me. Capitulum. Beátus vir, ut supra.

℟. br. Glória et honóre* Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Ant.
Qui mihi minístrat.

Capitulum. *Eccli.* 15.

CIBÁVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Posuísti, Dómine,* Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam, Ant. Volo Pater.

Capitulum. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus* In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Ant. Qui me confésssus, ut supra, cum reliquis de Laudibus, 30.*
Psalmus. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica. 124. et loco ultimi. Psal. Crédidi. 127.

Capitulum. Beátus vir.

Hymnus. Deus, tuórum mílitum. 20.*

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnificat, Ant.
Qui vult veníre post me,* ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

Aliæ Lectiones pro uno Martyre.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio iv. *Serm.* 21.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc martyr dicit, quod injúste persecutiónem torménta sustíneat, qui nihil rapúerit, nullum violéntus oppresserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus thorum putáverit esse violándum, qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogá-

tur supplícia: qui loquátur juste, et non audiátur: qui loquátur plena salútis, et impugnétur: ut possit dícere: Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine: impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis: impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum:* Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit: Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus: et Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine,* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

Lectio vi.

Pone ergo mártyrem inter perícula constitútum: cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem ínfremat, aliúnde stridor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, ex parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat; pone, inquam, circumspectántem ómnia plena supplíciis, deinde cogitántem mandáta divína, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam: trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis: perturbári ánimo, dum futúri judícii romphæam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit efféctum confidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis?

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus:* Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et coró-

nam. Glória Patri. Et corónam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 16. d.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 31. in Evang.

Quia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset, concupíscere, si non posset? Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur: ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Certe cum se sequéntibus nova mandáta proponéret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus: Qui vult post me veníre ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua: sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est abnegáre quod habet: valde autem multum est, abnegáre quod est.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris: quia quicúmque ad fídei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus

in hoc mundo própriumpóssident: nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quisque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.

Te Deum laudámus. 16.

ALIA HOMILIA

In Festis unius Martyris non Pontíficis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, sed gládium. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *in Matt. cap.* 10.

Supra dixerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta: nunc infert quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et proptérea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in Génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fuérant de Oriénte, et turrem extrúere festinábant, per quam cœli alta penetrárent, fecísse scríbitur Deus, ut divíderet linguas eórum.

℟. Coróna 33*. Lectio viii.

Veni enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iísdem verbis in Michæa Prophéta scríbitur. Et notándum, ubicúmque de véteri Testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo conséntiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmíserat: Non veni pacem míttere, sed gládium, et divídere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum: ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico légimus canticórum: Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu necessárius est: ama post Deum, patrem, ama matrem, ama fílios.

℟. Hic est vere. 33.* Lectio ix.

Ordo pulchérrimus: ad prædicatiónem mittit, docet perícula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat: dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum: Qui récipit, ínquiens, vos, me récipit: et

qui me récipit, récipit eum qui me misit: ut in suscipiéndis Apóstolis unusquisque credéntium Christum se suscepísse arbitrétur.

Te Deum laudámus. 46.

COMMUNE

Plurimorum Martyrum.

Ad Vesperas, Ant. Omnes sancti, cum reliq. de Laudibus. 45.*Psalmus Dixit Dóminus, cum reliq. de Dominica 124. et loco ultimi, Psalmus Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Sap.* 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Sanctorum méritis inclyta gáudia
Pangámus sócii, géstaque fórtia:
Gliscens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.
Hi sunt, quos fátue mundus abhórruit,
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nóminis ásseclæ,
Jesu Rex bone Cœlitum.
Hi pro te fúrias atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera:
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.
Cædúntur gládiis more bidéntium:
Non murmur résonat, non querimónia;
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.
Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere,
Quæ tu martyribus múnera præparas?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora láureis.
Te summa, o Déitas, únaque póscimus,
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant.
Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnificat, Ant.

Istórum est enim regnum cælórum, * qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus. Oratio.

Beatorum mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontif. Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuó-

rum N. et N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Christo profúsum sánguinem,
Et mártyrum victórias,
Dignámque cœlo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis.
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.
Tradúntur igni mártyres,
Et bestiárum déntibus:
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera:
Sanguis sacrátus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Te nunc Redémptor quæsumus,
Ut mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula, Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum,* quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Ant. Tamquam aurum in fornáce * probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confringes eos.
Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Ant. Si coram homínibus * torménta passi sunt spes electórum est immortális in ætérnum. Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.
Lectio I. *Cap.* 8. *c.*

Fratres, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu

facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba (Pater). Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, et herédes; herédes quidem Dei, coherédes autem Christi: si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis Sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt.

℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Scimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscivit, et prædestinávit confórmes fieri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriósum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua: * Et ídeo corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erat in eis. Et ídeo. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Quis ergo nos separábit a charitáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur tota die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque

futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália pótérit nos separáre a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia:* Et meruérunt habére corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et meruérunt. Glória Patri. Et meruérunt.

In secundo Nocturno.

Ant. Dabo Sanctis meis* locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus:* timéntes autem Dóminum glorificat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dabo Sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te: * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim herédítas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum:* ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper:* quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques á-

nimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.
Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.
Ant. Sancti * qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas, ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.
℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 47. de Sanctis.

Quotiescúmque, fratres charíssimi, sanctórum mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, exspectémus a Dómino cónsequi temporália benefícia, ut ipsos mártyres imitándo, accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum mártyrum in veritáte festivitátum gáudia celebrántur, qui ipsórum mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim mártyrum, exhortatiónes sunt martyriórum: ut imitári non pígeat, quod celebráre delécat.
℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut in-

veniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Bened. Christus perpétuæ. Lectio v.

SED nos vólumus gaudére cum sanctis: et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos mártyres, in quantum potúerit, imitári nolúerit, ad eórum beatitúdinem non póterit perveníre. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens: Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio: Si mundus vos odit, scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Recúsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes. Bened. Ignem sui amóris. Lectio vi.

SED dicet áliquis: Et quis est, qui possit beatórum mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solum mártyres sed étiam ipsum Dóminum, cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem: Díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem: Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Ant. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 32.

EXULTATE justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre a-

quas maris:* ponens in thesáuris abyssos.
Tímeat Dóminum omnis terra:* ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipse dixit, et facta sunt:* ipse mandávit, et creáta sunt.
Dóminus díssipat consília géntium:* réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.
Consílium autem Dómini in ætérnum manet:* cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.
Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus:* pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.
De cœlo respéxit Dóminus:* vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.
Qui finxit singillátim corda eórum:* qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem:* et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem:* in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus:
Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.
Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.
Ant. Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ídeo coronáti póssident palmam. Psalmus 83.
Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini:* et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum:* et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum:* et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non

est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ídeo coronáti póssident palmam.
Ant. Ecce merces * sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobís-

cum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Ecce merces sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 21, *c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri: opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 35. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur: et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munímur. Ecce enim dicit: Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri: opórtet enim primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti. ℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia unus fuit semper. Benedictio. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit: Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terrorésque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur: et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeo post bella et seditiónes non statim finis: quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre. ℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Benedictio. Ad societátem. Sequens ℟ dicitur post viii.

vel ii. Lectionem in Festo plurimorum Martyrum fratrum.
℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine: qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum:* Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet ut eórum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus: quia necésse est: ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterílitas terræ: terroresque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas áeris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur: et qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferímur: ut impleátur quod dícitur: Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Omnes sancti * quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martyrii! Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.
2. Cum palma* ad regna pervenérunt sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.
3. Córpora sanctórum* in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.
4. Mártyres Dómini * Dóminum benedícite in ætérnum.
5. Mártyrum chorus* laudáte Dóminum de cœlis, allelúja.

Capitulum. *Sap.* 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Rex gloriόse mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus, Ant.

Vestri capilli cápitis * omnes

numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Martyr. Pontific. Oratio.

Beatorum mártyrum, pariterque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio venerânda. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Si non fuerint Pontif. Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Cum palma.

Capitulum. Justórum ánimæ, ut supra. 45.*

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam, Ant. Córpora Sanctórum.

Capitulum. *Sap.* 10. *d*

Reddidit Deus mercédem labórum sanctórum suórum, et dedúxit illos in via mirábili: et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

℟. br. Exúltent justi* In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Ant. Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap.* 3.

Fulgebunt justi, et tamquam scintíllæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis: et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas, Ant.

1. Isti sunt sancti, * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in sánguine Agni lavérunt stolas suas. Psalm. Dixit Dóminus, cum réliquis de Dominica. 124. et loco ult. Ps. Crédidi. 127.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

3. Sanctórum velut * áquilæ juvéntus renovábitur: florébunt sicut lílium in civitáte

Dómini.

4. Abstérget Deus * omnem lácrymam ab óculis sanctórum, et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quóniam prióra transiérunt.

5. In cœléstibus regnis * sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Capitulum et Hymnus ut in primis Vesp. 35.*

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat, Ant.

Gaudent in cœlis * ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

Aliæ Lectiones pro pluribus Martyribus.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 1. de Martyr. t. 3.

Nemo est qui nésciat, mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris: quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide: ut, Christo præstánte, dimicáre, et víncere hostem possímus: ut, parta victória, cum iísdem sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. Sancti tui Dómine. 40.*

Lectio v.

Quis est enim, qui eórum volens mérito copulári; nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis; eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum sanctis præmia divína retríbuat.

℟. Vérbera. 41.*

Lectio vi.

Ut enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum sancti: sic et laborándo fortióres, et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athlétes sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit: nemo sine bello imperatórem proméruit. Habes, Christiáne, competéntia arma, quibus hostem expúgnes: habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tanquam. 41.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 6. *c*

In illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 5. *in Lucæ cap.* 6.

Adverte ómnia diligenter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat, et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet, in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam et cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cœléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viii.

Beati páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthæus: sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardináles: ille in illis octo mysticum númerum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi: et mandátum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuistis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

Sed prius quæ sunt amplióra videámus. Beáti, inquit, páuperes, quóniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiónem hanc utérque Evangelista pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum: quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna: nec potest quisquam méritum regni cœléstis adi-

pisci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus. 16.

COMMUNE

Confessoris Pontificis.

Ad Vesperas, Ant. **Ecce sacérdos magnus,** cum reliquis de Laud. **58.*** Psalm. **Dixit Dóminus,** cum reliq. de Dominica **124.** et loco ultimi, Ps. **Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.**

Capitulum. ***Eccli. 44. c***

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. Hymnus.

Iste Confessor Dómini, coléntes,
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas:
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus, et unus. Amen.

℣. **Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.** ℟. **Stolam glóriæ índuit eum.**

Ad Magnificat, Ant. **Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.**

Pro Doctoribus Ant. et Oratio ut infra. **62.***

Pro Confessore Pontif.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Psalmus. Veníte. 2.

Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. 49.*

In primo Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. Beátus * iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ: et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira

ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confisus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* 3.

Fidelis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, filios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum: ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Benedictio. Unigénitus.

De Epístola ad Titum.
Lectio ii. *Cap. 1. b*

OPORTET enim Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes; vaníloqui, et seductóres; máxime qui de circumcisióne sunt, quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii. *Cap. 2.*

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam; Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, bene docéntes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile: ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
℣. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In secundo Nocturno.

Ant. Invocántem exaudívit* Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ:* in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, *et exáudi oratiónem meam.
Fílii hóminum úsquequo gravi corde?* utquid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini, et nolíte peccáre:

* quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, et ólei sui: * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam: et requiéscam:
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.
Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.
Ant. Læténtur omnes, * qui sperant in te Dómine; quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.
Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem; * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus, suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.
Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum.

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi:

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Hom. 59. de S. Euseb. 2.

Ad sancti ac beatíssimi Patris nostri N. cujus hódie festa celebrámus, laudes addidísse, áliquid decerpsísse est: síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra: Glória patris est fílius sápiens: quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quidquid ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vigóre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat prǽditus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit afféctum; quia Pontíficis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Bene et cóngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri N. ad paradísum tránsitus exultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus: In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gáudium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divínus: Ne laudes hóminem in vita sua: tanquam si dicerет, Lauda post vitam, magnífica post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio movet, nec laudátum tentet elátio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est:* Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Ant. Dòmine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit,* qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste Sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine in virtúte tua lætábitur rex:* et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:* et voluntáte labiórum

ejus non fraudásti eum.
Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino:* et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala:* cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum:* in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Ant. Hic accípiet* benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. Psalmus 23.
Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini?* aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde,* qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Hic accípiet benedictió-

nem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo:quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre profíciscens: vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et relíqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 9. *in Evang.*

Lectio sancti Evangélii, fratres charíssimi, solícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab Auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo, qui péregre profíciscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Quis ítaque iste homo est, qui péregre profíciscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cœlum? Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre profíciscens servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álii duo, álii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus, vidélicet: visus, audítus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Unius autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vi-

giláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Benedictio. Ad societátem. Lectio ix.

SED is, qui quinque taléntа accéperat, ália quinque lucrátus est: quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant: dumque se a carnis petulántia, et a terrenárum rerum ámbitu, atque a visibílium voluptáte custódiunt, ab his étiam álios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duóbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiónem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo áliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ecce sacérdos magnus,* qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus. Psalmus Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Non est invéntus * símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

3. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

4. Sacerdótes Dei* benedícite Dóminum: servi Dómini hymnum dícite Deo, allelúja.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capítulum. *Eccli. 44. c.*

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. Hymnus.

JESU Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus;
Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potítur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia:
Hujus precátu sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Sit Christe Rex piíssime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Ant.

Euge, serve bone* et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus. Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus: ut beáti N. Confes-

sóris tui atque Pontificis veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte deférimus: et, qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Tertiam Ant.

Non est invéntus.

Capit. Ecce sacérdos magnus, ut supra.

℟. br. Amávit eum Dóminus,* Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornávit. Glória Patri. Amávit. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam, Ant.

Ideo jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. *c.*

Non est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi: ídeo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. br. Elégit eum Dóminus* Sacerdótem sibi. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem. Glória Patri. Elégit. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Ad Nonam, Ant.

Serve bone.

Capitulum. *Eccli.* 45. *c.*

Fungi sacerdótio, et habére laudem in nómine ipsíus, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis.

℟. br. Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndum órdinem Melchísedech. In ætérnum. Glória Patri. Tu es. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Ant.

Ecce sacérdos, magnus, cum reliquis de Laudibus. 58.* Ps. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica 124. et loco ultimi, Psalm. Meménto Dómine David. 134. Capitulum et Hymnus, ut supra in i. Vesp. 49.*

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Ant.

Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Ant. dicitur ad Magnificat, in ii. Vesperis pro solis summis Pontif.

Ant. Dum esset summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Si occurrat Festum plurim. Pont. et Confes. Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in i. Noct. legantur sequentes Lect. de Script.

De libro Ecclesiástici.
Lectio i. Cap. 44.

LAUDEMUS viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua præditi, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge. 51.* Lectio ii.

HOMINES dívites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes: pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum: et sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et filii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos. 52.*

Lectio iii.

SED illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: cum sémine eórum pérmanent bona, heréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum: et filii eórum propter illos usque in ætérnum manent: semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus. 52.*

Aliæ Lectiones pro Pontif. et Confessore.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.
Lectio iv.

Ex Hom. 59. de S. Euseb. 2.

BEATI Patris N. mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus: qui gubernáculum fidei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflictus? ℟. Invéni. 54.*

Lectio v.

QUANTIS hic cæcis a via veritátis errántibus, et de summa jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum? Quantórum áuribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœlésti-

um mandatórum, pretiósum infúdit audítum; ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrínsecus vulnerátos, angélici oris arte et oratiónum ab infirmitáte curávit?

℟. Pósui. 55.* Lectio vi.

Quantos per longam incúriam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte mundávit? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit: ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuas Deo, e contrário mortíficet vitáli morte peccáto?

℟. Iste est. 55.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 24. *d.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. can. 26.

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine útilis siléntii ratióne esse sciémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem; ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit: quia diéi ignorátio inténtam sollicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitet.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio viii. *Can.* 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur: speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Epíscopis, in expectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ signíficat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta con-

vértat: et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles.

Lectio ix.

Quod si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in proféctum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, et sæculi malis vitiísque se tradet, præséntium tantum curam in cultu ventris exércens: desperáta die Dóminus advéniet, cúmque a bonis, quæ spopónderat, dívidet, portionémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet: quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit. Te Deum. 16.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant.

O Doctor óptime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N. divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Confessoribus Pontificibus, vel non Pont., pro qualitate Festi.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 39.

Sapientiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta provérbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bona enim et mala in homínibus tentábit.

Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constí-

tuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℟. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

Os suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delíctis suis deprecábitur. Si énim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: et ipse tamquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino: et ipse díriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo:* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntnm suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pont.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iij.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit ecclésia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis. Tu. ℣. Glória Patri. Tu.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. ℣. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moralium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *l.* 9. c. 6

Qui post Oríonas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis mártyribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides clárius elúcet: et représsa infidelitátis híeme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil proficiet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Nec immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia vocátur, et Hyades nomen a plúviis accepérunt: quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Moyses mínime dixísset: Expectétur sicut plúvia elóquium meum; et nequáquam per Isaíam Véritas díceret: Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem: atque hoc, quod paulo ante protúlimus: Quamóbrem prohíbitæ sunt stellæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Dum ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cœli spátia altióra sol dúcitur: quia apparénte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fídei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum próficit, cum lumen ætheris ignéscit: quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magísque sciéntia cœléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur: ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus seípso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse inter-

cédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia te. Glória Patri. Quia te.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quód si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte, c. 6. tom. 4.

Ostendit Dóminus fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum: qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur: cum vos elégerit Deus, per quos errórem áuferat ceterórum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Ergo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcáur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius

sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et extinguéndis putóribus apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundáta super insígnem magnámque justítiam, quam signíficat étiam ipse mons, in quo dísputat Dóminus.

Te Deum laudámus. 46.

COMMUNE

Confessoris non Pontificis.

Ad Vesperas, Ant. Dómine, quinque talénta, ut infra ad Laudes. 75. Psal. Dixit Dóminus, cum reliq. de Domínica. 124. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Eccli.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Ant. Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte adorémus. Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. 66.*

In primo Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum peribit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos; * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo con-

turbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus. * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum fac me Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.
℟. Stolam glóriæ índuit eum.
Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *Cap.* 4. *b et* 5.

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus

est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Pópuli autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Et erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum; Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * utquid dilígitis vanitátem, et quǽritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dormiam, et requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Ant. Læténtur omnes, * qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus:* ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo,

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et lætentur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Lætentur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Os justi meditábitur sapiéntiam. Et lingua ejus loquétur judícium. Pater noster. Absolútio. Ipsíus piétas. Jube domne. Benedíctio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

In Orat. de S. Philogonio, Tom. 3.

Beati dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit: síquidem hódie beátus iste ad tranquíllam omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens, dicat: Semper

gaudéte, sine intermissióne oráte?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Benedictio Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fieri posse ut semper gaudeámus, si quis páululum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit: multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum et quidquid est malórum in vitam nostram ínvehens, innúmeraque gignens bella.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum; * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et ad portas. Benedictio. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Quamobrem maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit, tamen in álteram adscriptus est civitátem, nempe Dei: et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis: ac relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et cívitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas audi Paulum dicéntem: Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscripti sunt in cœlis et ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Ant. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine quis habitábit in tabernáculo tuo? aut quis requiéscet in monte sancto

tuo?
Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:
Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum,* et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus:* timéntes autem Dóminum glorífieat:
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc,* non movébitur in ætérnum.
Ant. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.
Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur rex:* et super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.
Quóniam prevenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino:* et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes:* et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Ant. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et mise-

córdiam a Deo salutári suo, quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsius.

℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 12. e*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. in Evang.

Sancti Evangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus expositio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa. Dóminus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera

vestra bona et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.
℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum. * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére, ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest: si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit: aut is, qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat.
℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis: ut, cum vénerit, et pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium própe-rat: pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam designat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exire de córpore trépidat: et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.
Te Deum laudámus, 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dómine, * quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.
2. Euge serve bone, * in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui.
3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

4. Beátus ille servus, * quem cum vénerit dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.
5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

JESU coróna celsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo,
Reddis perénne præmium.
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.
Te, Christe Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.
Virtúte clarus, et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proínde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices:
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Ant.

Euge serve bone,* et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius: ut, cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Ant.

Euge serve bone.

Capitul. Beátus vir, qui invéntus est, ut supra.

℟. br. Amávit eum Dóminus,* Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornávit.

Glória Patri. Amávit. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Ad Sextam, Ant. Fidélis servus.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os justi. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Ad Nonam, Ant. Serve bone.

Capitulum. *Sap.* 10. *b*

Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. br. Lex Dei ejus * In corde ipsíus. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In corde. Glória Patri. Lex Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Ant. Dómine, quinque talénta, cum reliquis de Laud. 75.* Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 66.*

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Ant. Hic vir despíciens mundum,* et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plur. Conf. non Pont. Offic. fit ut supra; sed in Orat., et Serm., quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

Aliæ Lectiones pro Conf. non Pont.

In primo Nocturno. De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna: qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus: fácere mala, et non fecit: ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Lectio ii.

Cap. 32. *c et* 33.

Qui timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus: et

qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébitur ab ea: et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis: et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iii. *Cap.* 34. *b*

SPIRITUS timéntium Deum quæritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictiónem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 10. *cap.* 16. *in cap.* 12. *Job.*

DERIDETUR justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre, quæ falsa sunt, vera osténdere: quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scitur, hæc a púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis mirántur: quia ab eis hæc éadem duplicitátis iníquitas nómine palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere: cum vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere: cum virtútis possibílitas deest, quid-

quid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

At contra sapiéntia justórum est, nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre; bona grátis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contumeliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas derídetur: quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur: et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxíllam præbére?

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Cap. 17. post initium.

Lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat: a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur: sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat: honorári métuit, despíci non réfugit: corpus continéntia áfficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et eréctus pro justítia, de percéptis contuméliis exúltat: afflíctis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui dupliciter ignórat.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est

qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii.

Cap. 12. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *c.* 54 *in Luc.* 12.

Pusillum gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris númeri reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte pervenire. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eidem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit. ℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum; * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo, sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Vendite quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolíte, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam posséssa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus spretis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum, aut aurum, aut vestem nullíus concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscipere infírmos. ℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Facite vobis sácculos, qui non veteráscunt: eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scílicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ:

cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam, lóculos habuísse legátur, et a fidélibus obláta consérvans, et suórum necessitátibus, aliísque indigéntibus tríbuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justítia deserátur.

Te Deum laudámus. 47.

PRO ABBATIBUS.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 19. d*

In illo témpore; Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter, Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante. 75.*

Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum; céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes affectus contémpserint, atque divítias et sǽculi voluptátes, isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi. 75.*

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt

mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

T e Deum laudámus. 46.

COMMUNE
Virginum.

Ad Vesperas, Ant. Hæc est virgo sápiens * et una de número prudéntum.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

D onec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

V irgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

T ecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

J urávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

D óminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

J udicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

D e torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Hæc est virgo sápiens, et una de número prudéntum.

Ant. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

S it nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

E xcélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Q uis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

S úscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:

U t cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Q ui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.

Ant. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício,* sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Ant. Hæc est quæ nescivit torum in delicto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.
Ant. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini filii: merces fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúja.
Ant. Ista est speciósa * inter filias Jerúsalem.

Psalmus 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit filiis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Ista est speciósa inter filias Jerúsalem.

Capitulum 2. *Cor.* 10. *d*

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seipsum comméndat, ille probátus est; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JESU, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clémens áccipe.
Qui pergis inter lilia,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus
Nescíre prórsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magníficat, Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum. Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret; quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus: ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus, Ant. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades, ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte exultémus 2

Hymnus.

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.
Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.
Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus ut sequitur:

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo,

Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte! Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédi-

bus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;

Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!

Ant. Ante torum * hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 18.

CÆLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Ante torum hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Ant. Revértere, * revértere Sunamítis: revértere, revértere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo

corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamítis: revértere, revértere ut intueámur te.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap.* 7. *e*

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tamquam misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est: réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: præterit enim figúra hujus mundi.

Pro Martyre ℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam; quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Pro non Mart. ℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia.

Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine u-

xóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo, cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde et regna. Proptérea. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fieri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat: tantum in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secúndum meum consílium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mei Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

D ilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

M yrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

A stitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto:* circúmdata varietáte.

A udi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

E t concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

E t filiæ Tyri in munéribus* vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

O mnis glória ejus filiæ Regis ab intus,* in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

A dducéntur Regi vírgines post eam:* próximæ ejus afferéntur tibi.

A fferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.

P ro pátribus tuis nati sunt tibi filii:*constítues eos príncipes super omnem terram.

M émores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.

P roptéreapópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Eús noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus,quæinvenérunt nos nimis.

roptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

onuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

lúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

eus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

onturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

óminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

eníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.

rcum cónteret, et confrínget arma; * et scuta combúret igni.

acáte,et vidéte quóniam ego sum Deus:*exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

óminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus

Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem. Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri:* Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam:* narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas. ℣. Jube domne. Benedict. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Lectio iv.

L. 1. De Virg. circa init.

QUONIAM hódie natális est Vírginis, invítat nunc integritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus: ne véluti tránsitu quodam prætérita videátur, quæ principális est virtus. Non enim ídeo laudábilis virgínitas, quia in martyribus reperítur: sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce complécti, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersívit, quod imitarétur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum si-

bi invénit in cœlo.
℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam:* Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Hæc nubes, áera, Angelos, sideráque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis tantum, cum invénerit, relínquat boni? Unguéntum enim exinanítum est nomen tuum: proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.
℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam. Proptérea.
Benedictio. Ignem.

Lectio vi.

Quis igitur neget hanc vitam fluxísse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fíeret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullíus corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Domínici ventúrus est præcúrsor advéntus.
℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Ant. Nigra sum,*sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum:*cantáte Dómino, omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis:* terribílis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.
Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium : afférte Dómino glóriam, et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. Trahe me post te, * in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, *

et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salútáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus: quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.
Hom. 12. *in Evang.*

Sæpe vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre: sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis: ne per hoc, quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur: ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ: quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.
℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias.
℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte. Benedictio. Cujus, vel Quarum festum cólimus. Lectio viii.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum

cælórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cælórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Fílius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est: *Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce. Benedictio. Ad societátem. Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua, quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque plerique continéntes qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra cosciéntiam cóntegunt. Et sunt pleríque, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES.

et per Horas, Ant.

1. Hæc est virgo sápiens, *et una de número prudéntum.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

3. Hæc est quæ nescívit * thorum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. *Cor.* 10. *d*

Fratres, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,

Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Ad Benedictus, Ant. Símile est regnum cœlórum* hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas, invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.
Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti; concéde propítius; ut, qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum. Alia Oratio.

Indulgentiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.
Pro Virgine non Martyre.
Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.
Si fuerint plures, Ant. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.
℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.
Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.
Ad Tertiam, Ant. Hæc est virgo sápiens.
Capitul. Fratres, Qui gloriátur, ut supra. 94.*
℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus non commovébitur.
Ad Sextam, Ant. Hæc est quæ nescívit.
Capitulum. 2. *Cor.* 11.
Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi e-

nim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus et prælégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Ista est speciósa.

Capitulum. *Eccli.* 51. *b*

Domine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. br. Elégit eam Deus,* Et prælégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et prælégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Si fuerit Virgo, et non Martyr, dicitur sequens.

Capitulum. *Sap.* 4.

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! immortális est enim memória illius: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

℟. br. Elégit, ut supra.

Ad Vesperas, Ant. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 82.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magníficat, Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Aliæ Lectiones.

Pro Vírgine et Mártyre, ac pro Mártyre tantum. Lectiones primi Nocturni leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 51.

Confitebor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, e a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sán-

guinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum intrastí. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Lectio ii.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operátionis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te Dómine, et liberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea benedíxit.

Lectio iii.

Exaltasti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assidue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor et laudem dicam tibi, et benedicam nómini Dómini.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et mártyris de disciplina et hábitu Vírginum.

Lectio iv. *Cap.* 2.

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris glorióa fœcúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus: sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, prospere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Neque inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint, et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant a quo et mercédem virginitátis expéctant, dicénte ipso: Non omnes càpiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: et sunt spadónes, qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas præterit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et relíqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 63. *in Matth.*

Dominus noster, quia ad virginitátem hortári gra-

ve esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem ostendat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit.

℟. Hæc est virgo. 93.*

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confirmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: immo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti: tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Média nocte. 94.*

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres efficiat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 16.

COMMUNE

S. Martyris tantum, et nec Virginis nec Mart.

Ad Vesperas, Ant. Dum esset Rex, cum reliquis de Laudibus. 109.* Psalm. Dixit Dóminus, cum reliquis de Virg. ut 82.*

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli. 51.*

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum. *Prov. 31. b*

Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnificat, Ant.

Simile est regnum cœlórum* hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ N. Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remitte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper Deus unus omni
Témporis ævo, Amen.

In primo Nocturno.

Ant. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte! Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;
Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!
Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:
Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.
Ant. Revértere, * revértere Sunamítis: revértere, revér-

tere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamítis: revértere, revértere ut intueámur te.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones pro Mart. tantum leguntur ut supra. Confitébor. 96.*

Pro nec Virg. nec Martyre, ut sequuntur.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 31. *b*

Mulierem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, deditque prædam doméstieis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia concupívit.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Gustavit et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus appre-

bendérunt fusum. Manum suum apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea. Benedictio. Spíritus sancti grátia. Lectio iii.

Fortitudo et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt filii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum: et laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedixit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis

in vestítu deauráto:* circúmdata varietáte.
Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et filiæ Tyri in munéribus* vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus,* in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam:* próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii:*constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.
Proptéreapópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus,quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma; * et scuta combúret igni.
Vacáte,et vidéte quóniam ego sum Deus:*exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.
Ant. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte san-

eto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos
Ibi dolóres ut parturiéntis,* in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri:* Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam:* narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus:* et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.
Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.
Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Benedict. Deus Pater omnípotens.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Víduis.
Lectio iv.

Agrum hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc íntegritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte pollén-tem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, uníus tamen agri fructus sunt: nec tanta hortórum lília, quantæ arístæ ségetum, méssium spicæ, compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam rédditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo víduitas, quæ tóties Apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fidei, magístra est castitátis.
℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Unde et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum mulctárent

stúdia virtútum, spécie quidem qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio, quo propósitum castitátis abolérent. Nam conféctis et miles stipéndiis armu depónit, et relícto officio quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequátur, et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, et juveníli gravátus ópere providéntiam curæ senílis explórat: vitem fácilis tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat: parcórum quamdam pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Símilis huic vídua velut eméritis veterána stipéndiis castitátis, et si conjúgii arma depónat, domus tamen totíus pacem gubérnat: et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem senili gravitáte dispónit. Itaque si matuórióribus quam junióribus commíttitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam? Quod si persecutóres fídei, persecutóres fuérunt étiam viduitátis: útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur.

℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Pátri. Múlier.

In tertio Nocturno.

Ant. Nigra sum,*sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum:*cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis:* terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium : afférte Dómino glóriam, et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra:*dícite in Géntibus,quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur:* judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus:*gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini,quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte,* et pópulos in veritáte sua.
Ant. Nigra sum,sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Trahe me post te,* in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra:* læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet:* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cæli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua, Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino:* et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.
Ant. Veni sponsa Christi,*áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantate Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, *

et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 13. f*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Hom. 11. in Evang.

Cœlorum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur: quem qui ínvenit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.
℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus: considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit.
℣. Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et. Bened. Cujus festum.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malignis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgi-

mus. Maligni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesáurum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et glorífìcent Patrem vestrum qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℞. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi: * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi.
℣. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Thesaurus autem cœléste est desidérium: ager vero, in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat; nihil, quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.
Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.
2. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.
3. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.
4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.
5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.
Capitulum. *Eccli. 51.*

Confitebor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.
Capitulum. *Prov. 31. b.*

Mulierem fortem quis invéniet? procul et de último finibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget íncIyta.

Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Orationis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant.

Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum nostrum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam. Ant.

In odórem.

Pro Martyre tantum.

Capit. Confitébor, ut 109.*

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. Mulíerem, ut 109.*

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant.

Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum

Capitulum. *Eccli. 51.*

Liberasti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum, *Prov. 31. c*

Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus

vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit, ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum.
Capitulum. *Eccli.* 51.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virg. nec. Mart.
Capitulum. *Prov.* 31. *d*

Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo, múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit.
℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas Ant. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 99.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant. Manum suam * apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgines, idem fit Officium ut 99.*

Lectiones pro Martyre tantum.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.
Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

Ego máxime commemoratiónes díligo mártyrum, díligo, et ampléctor: atque omnes quidem, sed tum præcipue, cum mulíerum certámina proponúntur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophæum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus víceral inimícus, nunc étiam vincátur.

℟. Propter. 105.* Lectio v.

Per mulíerem vicit, per mulíerem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat; hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est: ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promíssi spe infláta, Dei leges violávit: hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deínceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi? quam vero véniam, cum fórtiter ac virí-

liter se gerant mulíeres, cum ideo se generóse ad certámina pietátis accíngant?
℞. Dilexísti. 106.*

Lectio vi.

Fuit illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus injúriæ: verúmtamen ómnium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defíxum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit; quod útique Beáta ista étiam fecit.
℞. Fallax grátia. 106.*

COMMUNE
Dedicationis Ecclesiæ.

Ad Vesperas, Ant. Domum tuam Dómine, cum reliquis de Laudibus. 122.* Psalmi. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dom. 124. et loco ultimi, Psalmus. Lauda Jerúsalem. 144.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo. Hymnus.

Cælestis Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.
O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca Cívitas.
Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.
Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula, Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℞. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant.
Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Oct., et quando varianda est Oratio ob concursum Dedic. alterius Ecclesiæ. Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni

signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde: ut omnes, qui huc deprecatùri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta, ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Domum Dei decet sanctitúdo: * Sponsum ejus Christum adorémus in ea.

Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Cœléstis Urbs, ut 112.*

In primo Nocturno.

Ant. Tóllite * portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles:* et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio:

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Ant. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei. Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine

ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum:*suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma:* et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:*exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:*suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.
Ant. Ædificávit * Moyses altáre Dómino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,*látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur,*cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis,* in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus: *et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.
Ant. Ædificávit Moyses altáre Dómino Deo. ℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum. Pater noster. Absolu-

tio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro secúndo Paralipómenon.

Lectio i. *Cap.* 7.

Cum complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocáusta et víctimas: et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eo quod implésset majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes filii Israel vidébant descendéntem ignem et glóriam Dómini super domum: et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia: et dedicávit domum Dei Rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem: * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes Gentes. Et in ore. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Sacerdotes autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus: hymnos David canéntes per manus suas. Porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáusta et ádipes pacificórum: quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocáusta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valde, ab intróitu Emath usque ad Torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Complevítque Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est.

Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a viis suis péssimis: et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo: veniéntium in loco isto, * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ.

℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno.

Ant. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis: * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei; * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Ant. Vidit Jacob scalam, *

súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est. Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Ant. Eréxit Jacob * lápidem in títulum, fundens óleum désuper. Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea; * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavé-

runt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
℟. Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.
Ant. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper. ℣. Domus mea.
℟. Domus oratiónis vocábitur. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 252. de Temp.

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus, et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos: et íterum: Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est? Et ídeo, fratres charíssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei, quantum póssumus cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat, quod óculos suæ majestátis offéndat.
℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte. Benedictio. Christus perpétuæ. Lectio v.

SED habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur: claudátur diábolo, et aperiátur Christo: et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam regni cœléstis aperíre possímus. Sicut enim malis opéribus quasi quibúsdam seris ac véctibus vitæ nobis jánua cláuditur, ita absque dúbio bonis opéribus aperítur. Et ídeo, fratres charíssimi, unusquísque consíderet consciéntiam suam, et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre consciéntiam suam, et sic Eucharístiam præsúmat accípere.
℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Bened. Ignem sui amóris. Lectio vi.

SI enim agnóscens reátum suum, ipse se a divíno altári subtráxerit, cito ad in-

dulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut qui se exáltat, humiliábitur; ita e contrário, qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam, ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere locus. Glória Patri. Vere locus.

In tertio Nocturno.

Ant. Qui hábitat * in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúja, tunc princípium Psalmi est a secundo Versu, Dicet Dómino. Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.

Ant. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Ant. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Ant. Benedícta * glória Dómini de loco sancto suo, allelúja.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster. Ant. Benedícta glória Dómini de loco sancto suo, allelúja. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epísc.

L. 8. *in Luc. prope fin.*

Zachæus statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublímis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum videt: nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycomórum, vanitátem scílicet Judæórum vestígio suo prótereus, erráta quoque córrigens, superióris ætátis: et ídeo Jesum in interióris domus recépit hospítio.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit: et qui quærit, invénit: * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis; quærite, et inveniétis. Et. Bened. Divínum auxílium. Lect. viii.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret: ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles: quorum infructuósam glóriam plebs géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via: quorum álterum Dóminus miseratúrus expéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobílitat, álterum sanatúrus intérrogat, apud álterum se non invitátus invítat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui: * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem. Lectio ix.

Verum ne cæcum illum tamquam fastidiósi páuperum cito relinquísse videámur, et

transísse ad dívitem, expectémus eum, quia expectávit et Dóminus: interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus: ille, quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit: ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mercámur. Interrogávit enim, ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári. Te Deum. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo, in longitúdinem diérum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 47.

2. Domus mea, * domus oratiónis vocábitur.

3. Hæc est domus Dómini * fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram.

4. Bene fundáta est * domus Dni supra firmam petram.

5. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Alto ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat láudibus,
Deúmque Trinum, et Unicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Paréntí débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula, Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Ant.

Zachæe, * festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére: at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúja.

In ipso die Dedicatiónis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicat. alterius Ecclesiæ. Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen

pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniv. Dedicationis Ecclesiæ, et per Octav. Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta, ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Domus mea.

Capit. Vidi, ut supra, 122.*

℟. br. Domum tuam Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delíctis et peccátis pópuli.

Ad Sextam, Ant. Hæc est domus Dómini.

Capitulum. *Apoc. 21.*

Et audívi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis et peccátis pópuli. In quo. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Nonam, Ant. Lápides pretiósi.

Capitulum. *Apoc. 21. b*

Absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini * Fírmiter ædificáta. Hæc est. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Fírmiter. Glória Patri. Hæc est. ℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

In secundis Vesperis Ant. Psalmi, Capitulum, 112.* Hymnus ut in i. Vesperis.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo, ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnificat Ant. O quam metuéndus est locus iste! vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 121.

JERUSALEM, quæ ædificátur ut civitas. Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiéris templum Dei; quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. ℟. Orántibus. 118.*Lectio v.

IPSA ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus. ℟. O quam. 118.*Lectio vi.

FUNDAMENTUM quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus parietum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus Basílicæ: et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spirítáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur, quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis Jerúsalem. ℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília S. Ambrósii Epís.

Ex lib. 8. in Luc. in fine.

ET conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sæculum prætériret. Cum divítibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fieri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstrícti, et in Zachæo cí-

tius quam opórtuit, derelícti, justæ hábeant commotiónis offénsam.

℟. Domus. 121.*

Lectio viii.

Discant dívites, non in facultátibus crimen hæréré, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo: sed dimídium bonórum suórum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat, (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si injúria persevérat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiórem mercédem quam conferébat accépit.

℟. Lápides. 121.*

Lectio ix.

Et bene princeps indúcitur publicanórum Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites aváros. Quia statúra pusíllus erat. Quid sibi vult, quod nullíus altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malítia pusíllus, aut adhuc pusíllus fide. Nondum enim réddere promíserat: nondum víderat Christum: mérito adhuc pusíllus. Joánnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum. ℣ Deum. 16.

TERTIA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Serm. 256. de Temp.

Lectio iv.

Celebritas hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, immo ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modo, cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus ligna et lápides præcidúntur: cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando charitáte compaginántur.

℟. Orántibus. 118.*

Lectio v.

Ligna ista et lápides si non sibi certo órdine cohæérent, si non se pacífice innécterent, si non ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna

bene sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat: Mandátum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte. ℟. O quam. 118.* Lectio vi.

Consideret ergo cháritas vestra ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædíctum est, et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, cánticum novum; hoc Dóminus dixit, mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus: Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenímus: ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum. ℟. Mane. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília S. Ambrósii Epís.

Ex l. 8. in Luc. prope fin.

Quæ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascéndit, et vidit: hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit, Quia illa parte erat transitúrus Dóminus: vel ubi sycomórus, vel ubi creditúrus: ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad gentes. ℟. Domus mea. 121.* Lect. viii.

Vidit itaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fidei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die relaxáre ánimum, festivitátem admiscére deléctat. Zachæus in sycomóro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque complerétur illud: Arbor fici prodúxit grossos suos. ℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

Ad hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nascerén-

tur. Légimus álibi; Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánael sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defénsor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat: iste jam supra legem relinquébat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus. 16.

QUARTA DIE

Infra Octávam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Ep.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ATTENDITE in Psalmo dedicatiônis, quem modo cantávimus ex ruína ædificiórum. Conscidísti saccum meum: hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiónis: Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expôno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuo agnoscétis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dícere pótuit: Eruísti Dómine ab ínferis ánimam meam?

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

CUJUS ánima jam ab ínferis erúta est, nisi de qua dictum est álio loco: Non derelínques ánimam meam in inférno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dícitur: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimícum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam. 118.* Lectio vi.

RESURREXIT tértia die, et ejus vox est: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum dicéntem: Propter quod eum exaltávit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur: áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur. ℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.
Lib. 27. Mor., c. 27. post med.

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humíliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc Evangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachæus cum vidére præ turba nihil posset, sycomóri árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycomórus quippe ficus fátua dícitur. ℟. Domus. 121.*

Lectio viii.

Pusillus ítaque Zachæus sycomórum súbiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis inténdat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycomórum ascéndimus, si próvide eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quam amíssa non quærere, posséssa rapiéntibus relaxáre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, immo adjúnctis áliis patiéntiam præbére? ℟. Lápides. 121 *

Lectio ix.

Quasi enim sycomórum nos ascéndere Dóminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum: Si quis te percússerit in déxteram maxíllam, præbe illi et álteram. Per sycomórum Dóminus tránsiens cérnitur: quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est, sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiónum suárum turba deprehénsi, adhuc sycomóri árborem non invenérunt.

Te Deum laudámus 46.

QUINTA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.
De Sermone S. Augustini Ep.

Lectio iv.
Ex Sermone 256. de Temp.

Modo, quando impléntur Ecclésiæ, putámus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur: quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exultántis: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me:

et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus: Conscidisti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

NON tibi viléscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passióne conscíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dícitur: Conscidisti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audíre; Conscidísti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est ímpius. Conscídit saccum láncea persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam. 118.* Lectio vi.

CANTET Christus Redémptor, gemat Judas vénditor, erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætitia: id est, conscidísti mortalitátem meam, et accinxísti me immortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur.

℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

QUÆ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum. Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relícto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devo-

tióne fidei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minus habúerat, ascénsu supplet árboris: atque ídeo juste, quamvis ipse rogáre non áudeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit.

℟. Domus 121*. Lectio viii.

Mystice autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex géntibus pópulum signíficat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablútus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat: quia grátiæ fidei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat: sed inólita vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat.

℟. Lápides 121*. Lectio ix.

Eadem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat, étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit: ita pusíllus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra peténdo transcéndat, terréna relinquat, árborem crucis ascéndat. Sycomórus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et Latínis celsa nuncupátur) ficus fátua dícitur. Et éadem Domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua. ℣. Deum. 16.

SEXTA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustini Ep.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

Ergo, dum novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus: et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

Principaliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum; et ejus bo-

nitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. O quam. 118. *Lect. vi.*

Et quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus, præbuit virtútis suæ favórem, tribuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo constrúi, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári.

℟. Mane surgens 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórnm, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Et cum venísset ad locum, suspíciens Jesus vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycomórum conscénderat: quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et ibat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fidei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præminéntem elégit. Vidére enim Dei, elígere vel amáre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére; ab his, quæ execrámur, intúitum festinámus avértere.

Domus mea. 121.*

Lectio viii.

Vidit ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem domínicæ incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycomórum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cum ait: Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis éxprobrans: Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpé-

tuæ majestátis appéllans.
℟. Lápides. 121.* Lectio ix.
Et dixit ad eum: Zachæe, festinans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo principis Pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat: sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cætera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant: pertæsus eórum facinora, discéssit et aufúgit, dicens: Relinquétur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusílli Zachæi opórtet illum manére: hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere.
Te Deum laudámus. 16.

SEPTIMA DIE
Infra Octavam.
In i. Nocturno Lectiones de Script. occurr.
In secundo Nocturno.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.
Lectio iv.

Ex Hom. 33. *in c.* 9. *Matth.*
Communis ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes: ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat: nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes introíerint. Non enim parva huic rei imminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alicujus vestrum ingréssus destitui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis própria hæc est, quam illa.
℟. Orántibus. 118.* Lectio v.
Nam hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt; hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior: et lucérna hæc quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet: quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior: divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.
℟. O quam. 118.* Lectio vi.
Et quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia et

quinque míllia hóminum, quibus et domus una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id omni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus páuperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem cum huc ad vos intrámus, cum charitáte nos suscípite: cumque, Pax vobis, dico: Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Luc.* 19.

Et cum vidérent omnes, murmurábant dicéntes, quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est. Judæos semper géntium odísse salútem. Scriptum est enim: Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dómini. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant iis, quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum príncipem disceptábant, dicéntes: Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis? ℟. Domus mea. 121.*

Lectio viii.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum: Ecce dimídium bonórum meórum, Dómine, do paupéribus: et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat, fídei veritáte persísteus, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino: Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus: quisquis ante conversiónem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

At qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem réddere, deínde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse, quia sibi nihil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia, quam de sycomóro publicánus quasi fructum vitæ légerat: rapta vídelicet réddere, própria re-

linquere, visibília contémnere, pro invisibílibus étiam mori desideràre, seipsum abnegáre, et ejus, qui necdum videátur, Dómini vestigia sequi concupíscere.
Te Deum laudámus. 16.

IN OCTAVA
Dedicationis Ecclesiæ.
Duplex.
Omnia ut in die, præter Lectiones ii. Nocturni.

Ex Epístola prima sancti Felícis Papæ quarti.
Lectio iv.
De Consec. dist. 1. *c.* 2.

Tabernaculum Moysen, Dómino præcipiénte, fecisse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et utensílibus ad divínum cultum expléndum, légimus: et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perlinisse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii quam sacerdótes sacra unctióne delibúti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant, et deponébant: in ipsis institutiónibus, quæ jubénte Dómino conscríptæ sunt per Moysen, in lege Dómini reperítur.
℟. Orántibus. 118.*

Lectio v.

Qualiter ergo David regum piíssimus amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, et ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque filius ejus, idipsum quod ipse fácere optáverat, jubénte et auxiliánte Deo, perfécit, et templum cum altári, et réliqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit: in libro Regum légitur: Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israel cum eo, multitúdo magna ab introítu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diébus, et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.
℟. O quam. 118.* Lectio vi.
De Consec. dist. 1. *c.* 17.

Solemnitates dedicatiónum Ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encænia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.
℟. Mane surgens. 119.*

IN FESTIS

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

Ad Vesperas, Ant.
Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruinas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. **Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.**

Ant. **Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.**

Psalmus 112.

Laudate púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. **Læva ejus sub cápite meo: et déxtera illíus amplexàbitur me.**

Ant. **Nigra sum, * sed formósa, filiæ Jerúsalem; ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.**

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in do-

mum Dómini ibimus.
Stantes erant pedes nostri,* in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício,* sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum,* in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem,* frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit: surge amíca mea, et veni.
Ant. Speciósa facta es:* et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 147.

LAUDA Jerúsalem Dóminum:* lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem:* et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ:* velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam:* nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas; * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.
Ant. Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab início, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.
℟. Deo grátias. Hymnus.

Ave maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus, Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magníficat, Ant. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem. Orátio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Completorium et Horas. in fine Hymnorum dícitur:
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

Ad Matutinum. Invitat.
Sancta María Dei génitrix Virgo* Intercéde pro nobis.
Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntem máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater múnere,
Cujus supérnus Artifex,
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,

Cum Patre, et almo Spíritu, In sempitérna sæcula. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Benedícta tu * in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster,* quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis quóniam vísitas eum.
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum:* et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris,* qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Ant. Sicut myrrha * elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum,* et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes,* quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.
Exultávit ut gigas ad curréndam viam,* a summo cœlo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab oc-

cúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Sicut myrrha elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.
Ant. Ante torum * hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus, * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.
℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 8. *b et* 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum; arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo, et qui mane vígilant ad me, invénient me.
℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio ii.

Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ et ju-

stítia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesáuros eórum répleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram, necdum fontes aquárum erúperant; necdum montes gravi mole constíterant, ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo: * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et.

Lectio iii.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, míscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancillas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuísti qui. Glória Patri. Genuísti.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent: * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis:*ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.
Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii:* constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui:* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus

Jacob.
Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.
Ant. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Ant. Sicut lætántium ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Apud Metaphrasten

Dei Fílius non divitem, aut locuplétem áliquam féminam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam, et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.
℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

Magnum revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quidpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Eadem

ancílla Dei est et mater: eádem virgo et génitrix.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vi.

Hæc ejus mater est, qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum: ut per te misericórdiam inveníre in die judícii, et quæ repósita sunt iis, qui díligunt Deum, bona cónsequi possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul et sancto Spirítui glória et honor, et impérium nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Ant. Gaude María virgo, * cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus re-

gnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Gaude María virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.
Ant. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.
Ant. Post partum * Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
In Adventu, et in festo Annunt. Ant. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

Psalmus 97.

Cantate Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dominus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dó-

mui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini:* quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Post partum Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
In Adventu. Ant. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.
℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 11. d*

In illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

Magnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus, simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Fílium negábant: sic hærétici póstea negándo, Maríam semper vírginem, sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt.
℣. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster.
℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem. Quia.
Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis matris pronuntiátur extránea, sine causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactássent,

beatificántur. Dicit autem Apóstolus: Quia misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege. Neque audiéndi sunt qui legéndum putant: Natum ex mulíere, factum sub lege: sed, factum ex muliere, quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de nihilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne: alióquin nec vere Filius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos igitur his contra Eútychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri: Beátus venter qui te portávit, et úbera, quæ suxísti. Vere enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait: Eníxa est puérpera Regem, qui cœlum terrámque tenet per sæcula.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

Quinimmo beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spirituáliter audítu fidei concípere, et boni óperis custódia vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix: et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális: sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis de Domínica. 17.

2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

4. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit et recéssit: surge amíca mea, et veni.

5. Speciósa * facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum

Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant.
Beáta es María, quæ credidísti, perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúja. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Prímam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Ant.
Læva ejus.
Capit. Ab inítio, sup. 146.*
℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo.
℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant.
Nigra sum.
Capitulum. *Eccli.* 24. *b*
Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.
℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit ✠ Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre fecit eam.

Ad Nonam, Ant. Speciósa.
Capitulum. *Eccli.* 24. *b*
In platéis sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.
℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ✠. In tabernáculo suo habitáre fecit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesperis omnia dicuntur ut in primis.
℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magníficat, Ant.
Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM
Beatæ Mariæ in Sabbato.

Omnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adv. Quadrag. Quatuor Temp. et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dominicæ infra Hebd. ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dominicis, ac nisi Festum ix. Lectionum occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto.

In Vesperis Feriæ vi. dicuntur Psalmi feriales in Psalterio positi, nisi fuerit Festum novem Lectionum, quia tunc de S. Maria fit tantum com. in dictis Vesp. cum Ant. ℣. et Orat., ut inf.: quæ comm. omittitur, quando Feria sexta occurrit Festum Purificat. vel aliud ejusdem B.M. Officium.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. 137.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant.

Beáta Mater * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Post Nativitatem usque ad Purificationem.

Ad Magnificat, Ant.

Magnum * hæreditátis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens: omnes Gentes vénient dicéntes: Glória tibi Dómine. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit.

Post Orationem fiunt commem. consuetæ de Apostolis, et de Pace, ut 145.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit commemoratio ante ipsa suffragia.

Completor. ut in Psalt. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, dicitur, Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etiam si in Vesperis facta sit tantum commem. de B. María, nisi Hymni illius Festi, quod Feria sexta celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Domini.

Ad Matut., Invit. Ave María, grátia plena, * Dóminus tecum. Ps. Veníte, exultémus 2.

Hymnus. Quem terra, ut in Festis B. M. 137.*

Nocturnum Sabbati ut in

Psalt. 107. Et in fine ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster. Absolutio.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere.

Pro prima Lectione, Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo María. ℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Scriptura libri currentis: tertia, una ex inferius positis per ordinem ut

℟. i. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus ésseram, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro secunda Lectione, Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. ii. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ. * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro tertia Lect., Bened. Per Vírginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum. 16.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in Festis beatæ Mariæ. 146.* præter seq.

Ad Laudes, ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant.

Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Sed post Nativitatem usque ad Purificationem, Ant. ad Laudes et per Horas, Ant. ad Benedictus, et Oratio, dicuntur ut in Officio parvo B. M. post Nativit., infra. 158.*

Ad Vesperas Ant. et Psalmi feriales: Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica. In fine commemor. consuetæ, ut in Psalt. 145.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio B. Mariæ in Sabbato, ordine subscripta.

MENSE JANUARIO.

De Epístola S. Ambrósii Ep. ad Sirícium Papam.

Lectio iii.

Epist. 81. *al.* 7. *post init.*

DE via perversitátis prodúntur dícere: Virgo con-

cépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concipere, non pótuit virgo generáre, cum semper concéptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur orâculis Christi, credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credátur Symbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli, et quæ ante díxerat: Quómodo fiet istud? non de fide generatiónis intérrogans, respóndit póstea Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi secúndum verbum tuum. Te Deum. 16.

MENSE FEBRUARIO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri advérsus Joviniánum. Lectio iii.

Ex Apol. ad Pammach. pro lib. ad. Jov. in fine.

Christus virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis; et in sepúlchro ejus, quod novum et in petra duríssima fúerat excísum, nec ántea quis, nec póstea pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinárum: fúnium, peccatórum, quibus ante alligabámur; spinárum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se próferens Sancta sanctórum: per quam sol justítiæ et Pontífex noster secúndum órdinem Melchísedech ingréditur, et egréditur. Te Deum 16.

MENSE MARTIO.

Ante Quadragesimam.

Ex libro S. Irenæi Episc. et Mártyris advérsus hæreses. Lectio iii. *Lib. 5. cap. 19.*

In sua própria veniénte Dómino, et sua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipso, et recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, et seductióne illa solúta, qua sedúcta est male illa, quæ jam viro destináta erat virgo Heva, per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum, sic hæc suása est obedíre Deo, ut vírginis Hevæ virgo María fíeret advocáta. Et quemádmodum astríctum est morte genus humánum per vírginem, solvátur per vírginem: æqua lance dispósita virgi-

nális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

Te Deum laudámus 16.

OFFICIUM PARVUM

Beatæ Mariæ non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Vigilia Nativitatis Domini, nec in Sabbatis, quando fit Officium de sancta Maria. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis, et in Vigilia Nativitatis a Matutino. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ

Extra Adventum.

Ad Vesperas, Ave María, secreto, quæ dicitur semper in principio omnium Horarum B. Mariæ, quando non conjunguntur cum Officio diei, ℣.

Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Ant. Psalmi, Capit. et Hymnus, ut in Festis B. Mariæ. 135.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant. Beáta Mater, *et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde, ut 148.*

Sequens commem. pro Sanctis fit tantum ad Vesperas, et Laudes in Officio S. Mariæ extra Adventum.

Ant. Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra, omniúmque salúte.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini ómnes recti corde.

Oratio.

Protege, Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne conserva.

Omnes Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent: ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue: et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ave María, ut supra. ℣.

Converte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis. ℣. Deus

in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Psalmi. Sæpe expugnavérunt me. De profúndis, et Dómine non est exaltátum. ut in Vesp. Feriæ iv. 133.

Hymnus.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
María Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege.
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

Capitulum. *Eccli.* 24. c

Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. ℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Ant.

Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta. Kyrie éleison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Beatæ et gloriósæ semper vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Ave María, ut supra. ℣. Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Invitat. Ave María, grátia plena: * Dóminus tecum.

Psalm. Veníte. 2.

Hymn. Quem terra. 137.

In Nocturno, Ant. et Psalmi dicuntur ut in Festis B.M. scilicet:

Feria ii. et v. ut in i. Nocturno. 138.

Feria iii. et vi. ut in ii. Nocturno. 140.

Feria iv. et Sabbato ut in iii. Nocturno. 143.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Précibus et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cælórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo María. ℟. Amen.

Lectio i. *Eccli.* 24.

In ómnibus réquiem quæsivi, et in hereditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et

dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Tu autem Dómine.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube domne benedícere. Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ii.

Et sic in Sion firmáta sum; et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Tu autem Dómine.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti. ℣. Jube domne benedícere. Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Lectio iii.

Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion: quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Tu autem Dómine.

℟. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES,

℣. Deus in adjutórium. ℟. Dómine ad adjuvándum. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Antiphonæ.

1. Assúmpta est * María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum. Ps. Dóminus regnávit, cum réliquis de Domínica. 17.

2. María virgo * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

3. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

4. Benedícta * fília tu a Dómino: quia per te fructum vitæ communicávimus.

5. Pulchra es, * et decóra fília Jerúsalem: terríbilis ut

castrórum ácies ordináta.

Capitulum. *Cant. 6. c.*

Viderunt eam filiæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt: et regínæ laudavérunt eam. ℟. Deo grátias.

Hymnus. O gloriósa. 146.*

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant. Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Pro Sanctis, Ant. Sancti Dei, ut supra 151.*

AD PRIMAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. 152.*

Ant. Assúmpta est.

Psalmi de Psalterio. Deus in nómine. 22. Benedixísti Dómine. 98. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Ant. Assúmpta est María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Capitulum. *Cant. 6.*

Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

℟. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui virginálem aulam beátæ Maríæ, in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. 152.*

Ant. María virgo.

Psalmi. Ad Dóminum cum tribulárer. 128. Levávi óculos. ibid. Lætátus sum 131.

Ant. María virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. ℟. Deo grátias. ℣. Diffúsa est grá-

tia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus: ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.
Hymnus. Meménto. 152.*
Ant. In odórem.
Psal. Ad te levávi óculos. 131. Nisi quia Dóminus. ibid. Qui confídunt in Dómino ibid.
Ant. In odórem unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. ℟. Deo grátias. ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Concede, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eundem Dómin.

AD NONAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.
Hymnus Meménto 152.*
Ant. Pulchra es.
Psal. In converténdo. 132. Nisi Dóminus. 132. Beáti omnes. 133.
Ant. Pulchra es, et decóra filia Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

In platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. ℟. Deo grátias. ℣. Post partum Virgo invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Famulorum tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce: ut, qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur Qui tecum vivit.

OFFICIUM B. MARIÆ.

In Adventu.

Ad Vesperas Ant. et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. 135.*
Hymnus. Ave maris stella. 137.* ℣. Diffúsa. 137.*

Ad Magnificat, Ant.
Spíritus sanctus * in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Filium Dei, allelúja. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orátio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad omnes Horas, sed cum conclusione integra, scilicet: Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat, etc.

Pro Sanctis ad Vesp. et Laudes tantum, Ant. Ecce Dóminus véniet, et omnes Sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelúja. ℣. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam. ℟. Et cum eo Sanctórum míllia. Orátio.

Conscientias nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster cum ómnibus Sanctis, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum vivit.

Ad Completorium, Psalmi, et Hymnus ut ante Adventum. 151.*

Capitulum. *Isaiæ.* 7. c

Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum. ℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Ad Nunc dimittis, Ant. Spíritus sanctus * in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúja. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Deus, qui de beátæ, ut supra.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut extra Adventum, præter tertiam Antiphonam iii. Noct. Post partum, cujus loco dicitur, Ant. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto, allelúja.

Lectio i. *Lucæ* 1. c.

Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et ingréssus Angelus ad eam dixit: Ave grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. Tu autem.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, núntians

ei verbum: et expavéscit virgo de lúmine. Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum : * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce. Lect. ii.

Quæ cum audísset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait Angelus ei : Ne tímeas María, invenísti enim grátiam apud Deum : ecce concípies in útero, et páries filium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Tu autem.

℟. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum : * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus sanctus. Lectio iii.

Dixit autem María ad Angelum : Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit fílium in senectúte sua: et hic mensis sextus est illi, quæ vocátur stérilis: quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María: Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum. Tu autem Dómine.

℟. Súscipe verbum, virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: concípies et páries Deum páriter et hóminem : * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem filium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut benedícta. Glória Patri. Ut benedícta.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Missus est* Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph, Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Ave María, * grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, allelúja.

3. Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies et páries filium, allelúja.

4. Dabit ei Dóminus * sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

5. Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ* 11.

Egredietur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus. O gloriósa. 146.*

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant. Spiritus sanctus, cum Oratione et reliquis ut supra ad Vesp.

Ad Horas Hymni et Psalmi dicuntur sicut ante Adventum. 151.*

Ad Primam, Ant.

Missus est.

Capitulum. *Isaiæ* 7. c

Ecce virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum. ℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Kyrie eléison, etc. ut supra. 156.*

Ad Tertiam, Ant.

Ave María.

Capitulum. Egrediétur, ut supra.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Kyrie eléison, etc. ut supra 156.*

Ad Sextam, Ant.

Ne tímeas María.

Capitulum. *Lucæ* 1. d

Dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui. Kyrie eléison, etc. ut 156.*

Ad Nonam, Ant.

Ecce ancílla Dómini.

Capitulum. *Isaiæ* 7. c

Ecce virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum. ℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto. Kyrie eléison, etc. ut 156.*

POST NATIVITATEM usque ad Purificationem inclusive, Officium B. Mariæ dicitur ut supra extra Advent., exceptis his quæ sequuntur.

Ad Vesperas Ant. de Laud. Psalmi ut in Festis B. Mariæ. 135.*

Ad Magnificat, et ad Nunc dimittis, Ant. Magnum * hereditátis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens: omnes gentes vénient, dicéntes: Glória tibi Dómine.

AD LAUDES, et per Horas, Ant.

1. O admirábile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci di-

gnátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.
Psalm. Dóminus regnávit. cum reliq. de Dóminica. 17.
2. Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.
3. Rubum, quem víderat * Moyses incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei génitrix intercéde pro nobis.
4. Germinávit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob. Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.
5. Ecce María génuit * nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Ad Benedictus, Ant.
Mirábile mystérium * declarátur hódie: innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit, permánsit, et quod non erat, assúmpsit, non commixtiónem passus, neque divisiónem, Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orátio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum.

Sic dícitur ad omnes Horas, et in eis additur, Qui tecum vivit et regnat, etc.

Reliquum Officium ut supra extra Adventum.

OFFICIUM
DEFUNCTORUM.

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo novem Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria ii. cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita, præterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum: extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Ant. Placébo Dómino.

Psalmus 114.

Diléxi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni: * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam, * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In fine omnium Psalmorum dicitur: Réquiem ætérnam* dona eis Dómine. Et lux perpétua* lúceat eis.

Ant. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Ant. Hei mihi, Dómine.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis,* et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam.

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Ce-

dar : * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem ætérnam.

Ant. Hei mihi, Dómine, quia incolátus meus prolongátus est.

Ant. Dóminus custódit te.

Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes, unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino,* qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum : * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet,* qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, et éxitum tuum,* ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dóminus custódit te ab omni malo : custódiat ánimam tuam Dóminus.

Ant. Si iniquitátes. Psal. 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine:* Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes,* in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine:* Dómine quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est:* et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia:* et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus éjus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Si iniquitátes observáveris Dómine, Dómine quis sustinébit ?

Ant. Opera. Psalmus 137.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua :* quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me:* Dómine misericórdia tua in sæculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Réquiem ætérnam.

Ant. Opera * mánuum tuárum Dómine ne despícias.

℣. Audivi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnificat, Ant.

Omne,*quod dat mihi Pater, ad me véniet: et eum qui venit ad me, non ejiciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed libera nos a malo.

Sequens Psalmus. Lauda ánima mea, in Vesperis, similiter et Psalmus. De profúndis, in fine Laudum, non dicuntur in die Comm. omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obitus, seu depositionis Defuncti. Alias semper dicuntur. Psalm. 145.

Lauda ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus: * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam:* in illa die peribunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus:* dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos:* Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum, et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.

In fine Psalmi, Réquiem ætérnam * dona eis Dómine. Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos sacerdótes, fámulos tuos pontificáli, seu sacerdo-

táli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam; ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Fidelium Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

In die depositionis Defuncti. Oratio.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ N. ut defúncta.

In Anniversario die. Oratio.

Deus, indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto. Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur, sacerdotáli fecísti, etc.

Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus véniæ largítor, ut supra.

Pro patre et matre. Oratio.

Deus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris ac matris meæ, eorúmque peccáta dimítte: meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére. Per Dóminum nostrum.

Si fit pro pluribus, dicatur, animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque

Si pro patre tantum, dicatur ánimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno defuncto. Oratio.

Inclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sæculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dóminum nostrum.

Pro una defuncta. Oratio.

Quæsumus Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ: et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dóminum.

℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitat. Regem, cui ómnia vivunt,* Veníte adorémus. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Et in fine. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

Hoc Invitatorium dicitur tantum in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, et in die depositionis Defuncti: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Ant. duplicantur. Aliis temporibus dicitur tantum unum Nocturnum, cum Laudibus, hoc ordine: Feria ii. et v. primum Nocturnum: Feria iii. et vi. secundum Nocturnum: Feria quarta, et Sabbato, tertium Nocturnum.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria ii. et v.

Ant. Dírige. Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ:* Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem:* perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introibo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eó-

rum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiônibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te,* in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam.

Ant. Convértere. Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum:*sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo.

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam; * salvum me fac propter misericórdiam tuam:

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Réquiem ætérnam.

Ant. Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Ant. Nequándo. Psalmus 7.

Dómine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge Dómine in ira tua: *

et exaltáre in finibus inimicórum meórum.
Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.
Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.
Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.
Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.
Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.
Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?
Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.
Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.
Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.
Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam, quam fecit.
Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.
Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus: * et psallam nómini Dómini Altíssimi.
Réquiem ætérnam.
Ant. Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat. ℣. A porta ínferi.
℟. Erue Dómine ánimas eórum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus, et Titulo. Lectio i. *Job* 7. *b*

Parce mihi Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam? Peccávi, quid fáciam tibi, o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam? ecce, nunc in púlvere dórmiam: et si mane me quæsíeris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclusione.

℟. Credo quod Redémptor meus vivit: et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: * Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius, et óculi mei conspectúri sunt. Et in carne.

Lectio ii. *Job* 10.

Tædet ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ.

Dicam Deo: Noli me condemnáre: índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi videtur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere. ℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum: * Tu eis Dómine dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem. Tu eis Dómine.

Lectio iii. *Job* 10. *b*

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu: et sic repénte præcípitas me? Meménto quæso quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti? Pelle et cárnibus vestísti me: óssibus et nervis compegísti me. Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Dómine, quando véneris judicáre terram, ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíssa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia peccávi. ℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quia peccávi.

Postea ad Laudes, ut 172.* quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria tertia et sexta.

Ant. In loco páscuæ.

Psalmus. 22.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me: * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem ætérnam.

Ant. In loco páscuæ ibi me

collocávit.

Ant. Delícta. Psalmus. 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído; non erubéscam :

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu:* propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur : * et semen ejus hereditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum : * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me,

Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem ætérnam.

Ant. Delícta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris Dómine,

Ant. Credo vidére. Psal.26.

Dominus illuminátio mea, et salus mea, * quem timébo ?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo ?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas :

Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.
Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.
Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.
Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.
Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, et exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.
Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.
Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi Dómine in via tua, * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.
Expécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.
Réquiem ætérnam.
Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.
℣. Cólloces eos Dóminus cum princípibus.
℟. Cum princípibus pópuli sui. Pater noster totum secr.

Lectio iv. *Job. 13. d*

Responde mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris: Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti: Qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod comméditur a tínea.
℣. Meménto mei Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis.

℣. De profúndis clamávi ad te Dómine, Dómine exáudi vocem meam. Nec aspíciat.

Lectio v. *Job.* 14.

Homo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus mensium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hei mihi Dómine, quia peccávi nimis in vita mea! Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserére mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu Dómine succúrre ei. Miserére mei.

Lectio vi. *Job.* 14. c

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordéris peccáta mea Dómine, * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. Dum véneris judicáre. ℣. Réquiem ætérnam. Dum véneris judicáre.

Postea ad Laudes, ut 174.* quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria quarta et Sabbato.

Ant. Compláceat. Psal. 39.

Expectans expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi, et locútus sum: * multiplicáti sunt super nú-

merum.
Sacrificium et oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.
Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.
Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.
Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam * a concílio multo.
Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.
Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.
Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.
Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.
Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.
Ferant conféstim confusiónem suam,* qui dicunt mihi: Euge, euge.
Exúltent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.
Ego autem mendícus sum, et pauper: * Dóminus sollícitus est mei.
Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.
Réquiem ætérnam.
Ant. Compláceat tibi Dómine, ut erípias me: Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Ant. Sana Dómine. Psal. 40.
Beatus qui intélligit super egénum et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.
Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.
Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.
Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.
Inimíci mei dixérunt mala mihi: * quando moriétur, et períbit nomen ejus?
Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem

sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iniquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. Sitívit. Psalmus 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transibo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum affligit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei:

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam,

et apparébo ante fáciem Dómini?
℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. Pater noster, totum secreto.

Lectio vii. *Job* 47.

SPIRITUS meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me Dómine, et pone me juxta te, et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis consíderat? ℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua líbera me. Quia.

Lectio viii. *Job* 19 *c*.

PELLI meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: Et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius: repósita est hæc spes mea in sinu meo. ℟. Dómine, secúndum actum meum noli me judicáre; nihil dignum in conspéctu tuo egi: ídeo déprecor majestátem tuam, * Ut tu Deus déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut. Lectio ix. *Job* 10. *d*

QUARE de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam páululum dolórem meum: ántequam vadam et non revértar, ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine: terram misériæ, et tenebrárum, ubi umbra mor-

tis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Líbera me Dómine de viis inférni, qui portas æreas confregísti: et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te: * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes: Advenísti Redémptor noster. Qui erant.

℣. Réquiem ætérnam. Qui.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commemorationis omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicunt novem Lectiones.

℟. Líbera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda: * Quando cœli movéndi sunt et terra: * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna et amára valde. Dum véneris. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera me, usque ad primum Versum.

AD LAUDES,

absolute incipitur.

Ant. Exultábunt * Dómino ossa humiliáta. Ps. Miserére mei Deus. 56.

Ant. Exáudi, Dómine.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exáudi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ ánni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti: * et exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem ætérnam.

Ant. Exáudi, Dómine, ora-

tiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Ant. Me suscépit * déxtera tua Dómine. Psalmus. Deus Deus meus. 47.

Ant. A porta ínferi.

Canticum Ezechiæ.

Isaiæ 38. *b*

Ego dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine vim pátior, respónde pro me: * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima.

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam.

Ant. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.

Ant. Omnis spíritus * laudet Dóminum.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 19.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi.

℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Benedictus. Ant.

Ego sum * resurréctio et vita: qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit, vivet: et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum.

Deinde Pater noster. Psalm. De profúndis. 161.* cum précibus, et Orationibus, ut supra in Vesperis. 162.*

PSALMI GRADUALES

Dicuntur in Quadragesima Feria quarta cujuslibet Heb-

domadæ, non impedita aliquo Festo novem Lectionum: in Choro ante Matutinum diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine **Glória Patri.** Sed in fine ultimi dicitur **Réquiem ætérnam.**

Incipitur absolute sine Ant.

Psalmi. **Ad Dóminum cum tribulárer.** 128. **Levávi óculos meos.** ibid. **Lætátus sum.** 131. **Ad te levávi óculos meos.** ibid. **Nisi quia Dóminus.** ibid.

Requiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus. **Pater noster,** secreto. **Et ne nos indúcas in tentatiónem.** ℟. **Sed libera nos a malo.** ℣. **A porta ínferi.** ℟. **Erue Dómine ánimas eórum.** ℣. **Requiéscant in pace.** ℟. **Amen.** ℣. **Dómine exáudi oratiónem meam.** ℟. **Et clamor meus ad te véniat.** ℣. **Dóminus vobíscum.** ℣. **Et cum spíritu tuo.**

Orémus. Oratio.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. **Amen.**

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur: et in fine cujuslibet Psalmi dicitur **Glória Patri.** Psal. **Qui confídunt in Dómino** 131. **In converténdo,** 132. **Nisi Dóminus ædificáverit domum.** ibid. **Beáti omnes.** 133. **Sæpe expugnavérunt.** ibid.

Postea dicitur flexis genibus. **Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster,** secreto. ℣. **Et ne nos indúcas in tentatiónem.** ℟. **Sed líbera nos a malo.** ℣. **Meménto congregatiónis tuæ.** ℟. **Quam possedísti ab initio.** ℣. **Dómine exáudi oratiónem meam.** ℟. **Et clamor meus ad te véniat.**

℣. **Dóminus vobiscum.**

℟. **Et cum spíritu tuo.**

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum catena constríngit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. **Amen.**

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psal. dicitur, **Glória Patri.**

Psalmi. **De profundis.** 133. **Dómine non est exaltátum.** ibid. **Meménto Dómine David.** 134. **Ecce quam bonum.** 135. **Ecce nunc benedícite.** 148.

Deinde dicitur flexis geni-

bus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. Salvos fac servos tuos.
℟. Deus meus sperántes in te.
℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

PRÆTENDE Dómine fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii: ut te toto corde perquírant; et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadragesimæ, quando Officium fit de Feriis. Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo sancti Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadrag. in Choro post Matutinum, et Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, extra Chorum pro opportunitate temporis.

In fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Ant. Ne reminiscáris.

Psalmi. Dómine ne in furóre. 4. Beáti quorum. 50. Dómine ne in furóre tuo. 55. Miserére mei Deus. 56. Dómine exáudi. 110. De profúndis. 133. Dómine exáudi oratiónem meam. 105.

Ant. Ne reminiscáris Dómine, delicta nostra, vel paréntum nostrórum; neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ

KYRIE eléison.
Christe eléison.
Kyrie eléison.
Christe audi nos.
Christe exáudi nos.
Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, miserére nobis.
Spíritus Sancti Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Michael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum spírituum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joánnes Baptísta, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréṅti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancte Fabiáne et Sebastiáne, orate.
Sancti Joánnes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia. ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propitius esto, Exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Domine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera nos Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera nos Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos Dómine.
A fúlgure, et tempestáte, líbera nos Dómine.
A morte perpétua, líbera nos Dómine.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ, líbera nos Dómine.
Per advéntum tuum, líbera

nos Dómine.
Per nativitátem tuam, libera nos Dómine.
Per baptísmum et sanctum jejúnium tuum, libera.
Per crucem et passiónem tuam, libera.
Per mortem et sepultúram tuam, libera.
Per sanctam resurrectiónem tuam, libera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, libera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, libera.
In die judícii, libera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus audi nos,
Ut domnum Apostólicum et omnes Ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut régibus et princípibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut mentes nostras ad cæléstia desidéria érigas, te rogámus audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus audi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus audi nos.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.
Fili Dei, te rogámus.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.
Christe audi nos. Christe exáudi nos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam:

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala:

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris. Glória Patri. Sicut erat.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Dómine non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis. ℣. Orémus pro Pontífice nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus. ℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam, Amen. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. Oratio.

Deus, qui próprium est miseréri semper, et párcere; súscipe deprecatiónem nostram: ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

Exaudi, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

Ineffabilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde: ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas; et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro pec-

cátis nostris mereámur, avérte.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro et dírige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ: ut te donánte tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perfíciat.

DEUS, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem: ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

URE igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum, Dómine: ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

FIDELIUM Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tribue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

ACTIONES nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris; quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis: te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Exáudiat nos omnípotens et miséricors Dóminus.
℟. Amen.
℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.
℟. Amen.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYRIE eléison.
Christe eléison.
Kyrie eléison.
Sancta María, Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli, et Archángeli. oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justórum, ora
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.

Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte pro eo.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne. ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora pro eo.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.
Propítius esto, Parce ei Dómine.
Propítius esto, Líbera eum Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera
Per nativitátem tuam, líbera eum Dómine.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam. líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritus sancti Paráclíti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus audi nos.
Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes:

Oratio.

PROFICISCERE, ánima christiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit: in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua

in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum ℟. Amen.

Oratio.

Deus miséricors, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N. et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in eo, píissime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére Dómine gemituum, miserére lacrymárum ejus: et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admitte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Commendo te omnipoténti Deo, charíssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto: ut cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet: liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet: jubilántium te Vírginum chorus excípiat: et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat: mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes tibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis: in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam

in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas, et præsens semper assistens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus ígitur inter ágmina beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum. ℟. Amen. Oratio.

Suscipe Dómine servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui ex ómnibus perículis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham, de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Moysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul et de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Am.

Et sicut beatíssimam Theclam, vírginem et mártyrem tuam, de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus. ℟. Amen. Oratio.

Commendamus tibi Dómine ánimam fámuli tui N. precamúrque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica Dómine ánimam ejus in conspéctu tuo, et ne memíneris iní-

quitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Oratio

DELICTA juventútis, et ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris Dómine: sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli, collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchael Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et elécti Dei, qui pro Christi nómine torméntain hoc sæculo sustinuérunt, ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc ánima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini Dómino. 22. et totus Psalm. Beáti immaculáti, per Horas distributus 23.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subveníte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini: * Suscipiéntes ánimam ejus: * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine: et lux perpétua lúceat ei. Offeréntes.

Deinde Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Postea Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réquiem ætérnam donu ei Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimam ejus. ℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

TIBI Dómine commendámus ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitá-

tem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordissimæ pietátis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite. Deinde dicit ℣. Oculi ómnium, et alii prosequuntur. In te sperant, Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.
Postea Sacerd. dicit: Orémus.

Benedic Dómine nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector. Jube domne benedícere. Benedic. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

Post prandium aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit. ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et Sancti tui benedícant tibi. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat in princípio.
Postea Sacerd. absol. dicat:

Agimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis: qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psal. Miserére mei Deus. 56. vel Psalmus 116.

Laudate Dóminum omnes gentes: * laudáte eum omnes pópuli:
Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Sacerdos dicit, Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Audiant mansuéti, et læténtur. ℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. ℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.
Deinde sine Orémus.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pa-

ce. ℟. Amen. Pater noster, secreto. Quo finito, dicit Sacerdos: Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. et alii prosequuntur:

Edent páuperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in sæculum sæculi. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. Et ne nos. Orémus. Bénedic Dómine, ut supra in prandio. 186*. Jube domne. Benedictio. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine cœnæ dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. Glória Patri. Sicut erat. Sacerdos dicit:

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes, et reliqua ut 186*.

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi grátias, servatur omni tempore hujus partis Hiemalis, præterquam diebus infrascriptis, quibus Versiculi et Psalmi tantum variantur.

In Nativitate Domini, usque ad cœnam Vigiliæ Epiphaniæ exclusive dicitur ℣. Verbum caro factum est, allelúja: Et habitávit in nobis, allelúja. Glória Patri.

In fine dicitur ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja: Salutáre suum, allelúja. Alia ut supra. Psalmus. Cantáte. 108. vel Laudáte Dóminum omnes gentes. 186*. qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis solemnit.

In Epiphania, et per totam Octavam, ℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, allelúja: Reges Arabum, et Saba dona addúcent, allelúja. Glória Patri.

In fine dicitur ℣. Omnes de Saba vénient, allelúja: Aurum et thus deferéntes, allelúja. Glória Patri. Psalmus. Deus judícium tuum. 84.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat, quæ sequuntur, in singulari, si cum sociis, in plurali: Ant. In viam pacis.

Canticum. Benedíctus Dóminus Deus Israel. 21.

In fine Glória Patri.

Ant. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobíscum in via, ut cum

pace, salúte et gáudio revertámur ad própria. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Mitte nobis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Benedictus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. ℣. Vias tuas Dómine demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos. ℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. ℣. Erunt prava in dirécta. ℟. Et áspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. Oratio.

Deus, qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecisti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandisti: tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum: ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum, quo pérgimus, locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum pervenire felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum, de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis Dómine in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne: ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salútis incédat, et beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nóstrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Procedámus in pace.
℟. In nómine Dómini, Amen.

OFFICIA
SANCTORUM PROPRIA
IN CIVITATE ET REGNO NEAPOLITANO
ALIISQUE REGIONIBUS
EX INDULTO APOSTOLICO
RECITANDA.

PARS HIEMALIS.

FESTA NOVEMBRIS.
DIE XXVIII. S. JACOBI de Marchia, Conf. Patr. Neap. Duplex majus. Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia. Oratio.

DEUS, qui ad animárum salútem, et peccatóres e vitiórum cœno ad viam virtútis revocándos beátum Jacóbum Confessórem tuum Evangélii præcónem exímium effecisti, concéde propítius; ut ejus intercessióne a peccátis ómnibus expiáti vitam consequámur ætérnam. Per.

In i. Noct. Lect. Justus, 68.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

JACOBUS monte Prandónum Picéni óppido in Diœcési Asculána piis paréntibus natus, ab ipsa pueritia bonárum ártium, et litterárum stúdia magna cum pietáte conjúnxit. Adoléscens mundi vanitátem cógitans Carthusianórum institúto nomen dare constitúerat; Deo tamen, qui eum ad animárum salútem, et fidei propagatiónem destináverat, ducénte, Minórum Famíliam ingréssus est. In ipso tyrocínio, quod in cœnóbio cárcerum apud Assísium pósuit, obediéntia, paupertáte, cæterísque virtútibus ita excélluit, ut religiósæ perfectiónis exémplar absolutíssimum ab ómnibus haberétur. Virginitátem perpétuo illibátam servávit, trium horárum somno conténtus, réliquam noctem divínis in láudibus, cruéntis flagellatiónibus, rerúmque cæléstium contemplatióne transigébat. Lorícam férream supra nudas carnes annis gestávit prope vigínti, quam póstea jussu Sacerdótis, qui ejus confessiónes excipiébat, cilício aspérrimo commutávit. Semel in die pane, et aqua vescebátur, ádditis raro cru-

dis fabis, herbisque silvéstribus obsónii loco. Quam duríssimam vivéndi ratiónem ténuit, donec ætáte provéctum, et ob assíduos labóres mala affectum valetúdine, ut mítius aliquánto secum ágeret, sancti Bernardíni Senénsis auctóritas impulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

SACERDOS factus, ad munus concionándi deléctus, vivo et efficáci sermóne flagítia hóminum constánter, et líbere increpábat: nec viros nóbiles ac poténtes reprehéndere est véritus, si quos crimínibus irretítos offendísset; tantúsque fiébat ad eum audiéndum concúrsus, ut cum frequéntiam cápere vel magna templa non possent, in platéis, atque áreis suggésta érigi passim oportéret. Hinc Imperatóres, Reges, et Præsules amplíssimi certátim apud se eum concionántem habére voluérunt. Mediolàni de Magdalénæ lácrymis dicens sex et trigínta impudícas mulíeres a turpi quæstu avocávit, quibus étiam pecúnia corrogáta ad pie vivéndum domicílium extrúxit. Tum Sfórtia Duce, ac cívibus vehementer instántibus, ut Archiepiscopále munus susciperet, eam dignitátem constantíssime recusávit. Bis centéna infidélium míllia Baptísmi lavácro tinxísse, et in Hungária brevi témpore quinquagínta Hæreticórum míllia ad Ecclesiæ sinum reduxísse fertur. In Itália nequíssimam Fraticellórum sectam íterum, ac tértio reviviscéntem pénitus extínxit. Ferrariénsi Concílio, quod póstea Floréntiam translátum fuit, intérfuit. Sigismúndum, et Albértum Imperatóres in máximis regni difficultátibus, præsértim vero expeditióne in Turcas promovénda, et Hæréticis debellándis, consílio, et ópera adjúvit. Sancto Joánni a Capistráno sacri sociális belli advérsus Turcas Pontifíciæ Legatiónis Consiliário in Hungária defúncto suffectus fuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: *Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs lorícam fidei et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

MARTINI Quinti, Eugénii Quarti, Nicolái Quinti, Callísti Tértii, Pii Secúndi, Pauli item Secúndi, et Sixti Quarti contra Hæréticos Fraticéllos, Manichæos redivívos, Patarénos, Hussítas, Taborítas, legatiónibus functus est. Quibus in expeditiónibus Itáliam univérsam non semel percúrrit: Illyricum tértio,

Pannóniam, Sarmátiam, Bohémiam, finitimásque províncias peragrávit. Tot autem itínera sine sácculo, et pera Apostolórum more pédibus confécit, ope divína únice fretus, quæ tum máxime pátuit, cum rejéctus a nauta, Padum amnem, pállio super aquas instráto, cum sócio pertránsiit. Dénique Neápoli, quo Sixti Quarti jussu, instánte Ferdinándo rege, proféctus erat, extrémo morbo corréptus, Ecclésiæ Sacraméntis rite suscéptis, anno millésimo quadringentésimo septuagésimo sexto, ætátis octogésimo quinto, quarto Kaléndas Decémbris, spíritum Deo réddidit. Multis post óbitum miráculis cláruit, quibus rite cógnitis Urbánus Octávus ejus Offícium, et Missam ab Ordine Fratrum Minórum, et a Clero Neápolis celebrári permísit, quæ Jacóbum inter álios Patrónos cooptáverat. Corpus ejus in Æde sacra sanctæ Maríæ Novæ incorrúptum adhuc, et flexíbile pérmanet. Quod cum Vincéntius Cardinális Ursínus, qui post Benedíctus Décimus tértius fuit, suis mánibus contrectáret, et Philíppo Quinto Hispániæ regi venerándum offérret, odórem suavíssimum expiráre compértum est. Idem vero Póntifex anno millésimo septigentésimo vigésimo sexto Jacóbum novis mirácu-lis coruscántem in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

In ii. Vesperis fit comm. sequentis, et S. Saturnini mart.

DIE XXIX. S. EMYGDII

Episc., et Mart. Patr. Neap. a Civit. tantum electi. Dupl.

Omnia de Com. unius Mart. 20.* præter seq. Oratio.

Deus, qui beátum Emygdium mártyrem tuum atque Pontíficem idolórum victória, et miraculórum glória decorásti, concéde propítius; ut, eo interveniénte, malórum spírituum fraudes víncere, et coruscáre virtútibus mereámur. Per Dñm.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Emygdius e nóbili Francórum prosápia Tréveris natus, anno ætátis vigésimo tértio, paréntibus idolátris frustra obstántibus, fidem Christi suscépit, et constantíssime proféssus est. Cum tribus discípulis Euplo, Germáno, et Valentíno vitam duxit, humánis spretis oblectaméntis, rebus divínis plénius incumbébat, erga próximum

charitátis ardóre æstuábat. Idcírco ad procurándam multórum salútem Romam se cóntulit. Hospítio excéptus in ínsula Tíberis, hóspitis fíliam, per quinquénnium jam immedicábili morbo languéntem, Baptísmo sanávit. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum Et. Lectio v.

Mox óculis cæci coram pópulo signo crucis apértis, a multitúdine cum fílium Apóllinis credénte, in templum Esculápii rápitur. Ibi Christi servum se proféssus, ejus invocatióne magnum númerum ægrotórum, nequícquam idóli opem implorántium, valetúdini restítuit, aras díruit, Æsculápii signum confráctum in Tíberim projécit. Quibus rebus, et mille trecentórum Gentílium, præter Æsculápii sacerdótes, conversióne inde sequúta, indignáti Posthúmii Titiáni Præfécti urbis minas Angeli mónitu declínans, sanctum Marcéllum Pontíficem ádiit, a quo Epíscopus ordinátus, et Asculum missus est.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine:* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lect. vi.

Multis in itínere miráculis ingénti multitúdine Christo adjúncta, simul ac Asculum Emygdius pervénit, dæmones e simuláchris idolórum per cuncta fana ejulátibus éditis, peregrinam dolóris sui causam indicárunt; quem cum concitáta plebs ad cædem quæreret, excitátus tumúltu Polymius civitátis Præses, eum ad se vocátum, multis, sed írritis verbis ad Jovis, et Ancáriæ deæ Asculi patrónæ veneratiónem hortátur, promíssis étiam in præmium núptiis própriæ fíliæ Polísiæ, quam Emygdius ad Christum convérsam baptizávit, et post eam mille et sexagínta hómines, edúcta e saxo per ingens miráculum aquárum cópia. His in rábiem actus Polymius sancto Epíscopo caput abscídit. Quo facto truncus ejus mirabíliter eréctus abjéctum humo próprium caput tollens, mánibus per spátium trecentórum pássuum ad Oratórium portávit. Unde ad templum máximum translátum est, ubi magna religióne Asculáni pópuli, concúrsu externórum hanc usque in diem cólitur. Incidit ejus beáta mors, persecutióne Diocletiáni duránte. ℟. Stola jucunditátis induit eum Dóminus:* Et co-

rónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit, de Comm. 28.*

Lectio ix. ante Adventum legitur de Vigilia S. Andreæ.

In Laudibus fit com. Vigiliæ et S. Saturnini.

FESTA DECEMBRIS.

DIE III. S. FRANCISCI Xaverii, Conf. Patr. Neap. Duplex majus. Omnia ut in Breviario sub hac die præter Lect. i. Noct. Justus, 68.*

In ii. Vesp. com. seq. ac Fer.

DIE IV. S. BARBARÆ VIRG. et Martyris. Semiduplex. Omnia de Comm. Virg. et Mart. 82.* præter sequentia.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dñs præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Oratio.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti, concéde propítius: ut qui beátæ Bárbaræ Vírginis, et Mártyris tuæ natalitia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Et fit comm. Feriæ Advent.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Barbara Virgo Nicomediénsis, ob insígnem córporis elegántiam a Dióscoro patre nobilíssimo viro in turrim inclúsa, ab ómnium óculis arcétur: ubi multa secum pie, religioséque meditáta tanto amóre Christiánæ religiónis exársit, ut non modo núptias a patre oblátas respúerit, verum étiam se Christum cólere proféssa, nefárium idolórum cultum magna libertáte perstrínxit. ℟. Propter. 94.* Lectio v.

Dioscorus ita filiæ verbis excánduit, ut eam Præsidi Marciáno, quod a propósito non desisteret, excruciándam tradíderit. Is illam primum blandítiis, præmiis propósitis, et honóribus, ad patérnæ superstitiónis cultum est conátus addúcere. Cum vero a fidei constántia nullis verbórum illécebris dedúci posset, omnis tormentórum acérbitas in eam convértitur. Nervis enim búbalis gravíssime cæsa, in obscuríssimum cárcerem detrúditur: ubi, etsi omni humána ope destitúta, divínitus tamen curáta est. ℟. Dilexísti justítiam. 94.* Lectio vi.

Quod ubi sensérunt Christiánæ fidei hostes, eo furóris, atque deméntiæ progréssi sunt, ut in eam, et cárceris maceratióne, et lámpadum adustióne, et mamillárum præcisióne suam omnem crudelitátem deprómpserint. Neque tamen his conténtus Dióscorus, patérnæ charitá-

tis oblitus, filiæ sua manu caput amputáre non dubitávit; cujus anima in cælum ad dúplicem virginitátis, et martyrii palmam evolávit.
℟.Afferéntur. 91.*
In iii. Noct. Homil. Símile erit regnum, de Comm.93.*
In Laud. fit com. Fer. Adv.

DIE VI. S. NICOLAI EPIS. et Conf.Patr.Neap.Dupl.maj.
Omnia, ut in Breviario sub hac die præter Lect. i. Noct. Fidélis sermo, de Comm51.*
In ii.Vesp.com.seq et Fer.

DIE VII. VIGILIA IMMAC. Conceptionis B. M. V.
Ex Decr.S.R.C.11. Kal. Nov. 1850. pro utriusq.Sicil.Reg.
In Matut. ix. Lectio Vigiliæ desumitur ex una dierum infra Octavam, de qua eo anno non recitari debeat Officium. Hinc potest legi sequens Lectio ix. desumpta ex tertia die infra Octav. in qua celebr.Festum Translat. almæ Domus Lauretanæ.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap. 1.*

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham: Abraham génuit Isaac; Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

HomíliaS.AmbrósiiEpíscopi.
Exp. Ev. sec. Luc. Cap. iii.

IDEO istos duos géneris auctóres Evangelista delégit; unum qui promíssum accépit de congregatióne populórum; álterum qui de generatióne Christi oráculum consecútus est. Et ídeo licet órdine sit successiónis postérior, prior tamen quam Abraham in Dómini generatióne descríbitur, quia plus est promíssum accepísse de Christo, quam de Ecclésia: quóniam Ecclésia ipsa per Christum. Ergo unus princeps géneris secúndum carnem, alter princeps géneris secúndum spíritum: alter secúndum séminis grátiam, alter secúndum populórum fidem; pótior enim qui salvat, eo qui salvátur. Et ídeo David filius dícitur: Liber generatiónis Jesu Christi filii David. Ejus enim primo loco débuit filius dici, cui dari filius est promíssus; licet Apóstolus étiam Abrahæ Christum dicat esse promíssum. Abrahæ enim dictæ sunt promissiónes, et sémini ejus. Non dicit: et semínibus, tamquam in multis, sed sicut in uno: et sémini tuo, qui est Christus: ut álteri propríetas generatiónis, principátus álteri deferátur.

In Laudib. fit commem. Vigil. Ant. et ℣. de Fer. occ. ut in Psalt. Oratio.

DEUS, qui virginálem aulam beátæ Maríæ, in qua habitáres, elígere dignátus es; da, quæsumus: ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse festivitáti. Per Dóminum.

Et fit comm. Feriæ Advent.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN IMMACULATA CONCEPTIONE B. M. V.

PRIMÆ AC PRÆCIPUÆ PATRONÆ

REGNI UTRIUSQUE SICILIÆ.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS CUM OCTAVA.

Ad Vesper. Ant. et Cap. de Laud. Ps. et alia hic non propria, ut in Festis B. M. V. 435.*

℣. Immaculáta concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Beáta Dei génitrix María, Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus Sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo, allelúja. Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti, ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmd.

Et fit comm. Feriæ Adv.

Ad Matutin. Invitat. Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dñm. Ps. Veníte 2.

Hymn. Quem terra. 137.*

In primo Nocturno.

Ant. Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es univérsas.

Ant. Manus Dómini confortávit te, et ideo eris benedícta in ætérnum.

Ant. Noli metúere, non moriéris: non enim pro te, sed pro ómnibus hæc lex constitúta est.

℣. Deus præcínxit me virtúte. ℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 24.

Ego ex ore Altíssimi prodivi, primogénita ante omnem creatúram. Ego feci in cœlis, ut oriretur lumen indefíciens, et sicut nébula texi omnem terram. Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna nubis. Gyrum cœli circuívi sola; et profúndum abyssi penetrá-

vi: in flúctibus maris ambulávi, et in omni terra steti, et in omni pópulo, et in omni gente primátum hábui: et ómnium excelléntium, et humílium corda virtúte calcávi: et in his ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radíces.

℣. Quæ est ista quæ ascéndit sicut auróra consúrgens,* Pulchra ut luna, elécta ut sol? ℣. Quasi arcus refúlgens inter nébulas, et quasi flos rosárum in diébus vernis. Pulchra ut luna. Lectio ii.

Ab inítio et ante sǽcula creáta sum, et usque ad futúrum sǽculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hǽréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion. Quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris: et quasi storax, et gálbanus, et úngula, et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam, et quasi bálsamum non mistum odor meus.

℟. Vidi speciósam sicut colúmbam ascendéntem désuper rivos aquárum, * Cujus inæstimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus.

℣. Quæ est ista quæ ascéndit de desérto delíciis áffluens, innixa super diléctum suum? Cujus. Lectio iii.

Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris: et flores mei fructus honóris, et honestátis. Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. In me grátia omnis viæ, et veritátis; in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte ad me, omnes qui concupíscitis me, et a generatiónibus meis impléminí: Spíritus enim meus super mel dulcis, et hærédítas mea super mel et favum. Memória mea in generatiónes sæculórum. Qui edunt me, adhuc esúrient: et qui bibunt me, adhuc sítient. Qui audit me, non confundétur: et qui operántur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me,

vitam ætérnam habébunt.
℟. Congratulámini mihi, omnes, qui diligitis Dominum,* Quia cum essem párvula plácui Altíssimo. ℣. Fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. Quia. Glória Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Ant. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus.
Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Ant. Fundátur mons Sion exultatióne univérsæ terræ, látera Aquilónis, civitas Regis magni.
℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ex libro S. Ambrósii Epíscopi de Virgínibus. Lectio iv.
Lib. 2. sub init.

Sit vobis tamquam in imágine descrípta virgínitas, vítaque beátæ Maríæ: de qua velut in spéculo refúlget spécies castitátis, et forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi: ubi tamquam in exemplári magistéria expréssa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor, nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei matre? Quid splendídius ea, quam splendor elégit? Quid cástius ea, quæ corpus sine córporis contagióne generávit?
℟. Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * Díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
℣. Gloriósa dicta sunt de te, Cívitas Dei. Díligit. Lect. v.

Nam de cæteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solum córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret afféctum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimo prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incérto divitiárum, sed in prece páuperis spem repónens; inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita, non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, bene velle ómnibus, assúrgere majóribus natu, æquálibus non invidére, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.
℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ, spéculum sine mácula. ℣. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus. Candor. Lectio vi.

Quando ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit a propínquis? quando fastidívit húmilem? quando derísit débilem? quando vitávit ínopem? Eos solos sólita cœtus virórum invísere, quos misericórdia non erubésceret, neque præteríret verecúndia. Nihil torvum in ócu-

lis, nihil in verbis procax, nihil in actu inverecúndum. Non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior: ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figúra probitátis.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes, * Quia ancíllam húmilem respéxit Deus. ℣. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Ant. Ave grátia plena, Dóminus tecum.

Ant. Veníte, et vidéte, et narrábo, quanta fecit Deus ánimæ meæ.

Ant. A dextris est mihi Dñs, ne commóvear: propter hoc dilatátum est cor meum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham: Abraham génuit Isaac: Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi *Lib.* 2. *de Cons. Evang. c.* 1.

MATTHÆUS Evangelista sic orsus est: Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit generatiónem Christi secúndum carnem se suscepísse narrándam. Secúndum hanc enim Christus filius hóminis est: quod étiam se ipse sæpíssime appéllat, commendans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa supérna et ætérna generátio, secúndum quam Fílius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum a Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit?

℟. Signum magnum appáruit in cælo, Múlier amícta Sole, et luna sub pédibus ejus,* Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Fília Sion tota formósa, et suávis est. Et in cápite. Lect. viii.

EXEQUITUR ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjúgio Maríæ separándum putáret, quod non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exémplo magnífice insinuátur fidélibus conjugátis, étiam serváta pari consénsu continéntia, posse permanére, vocaríque conjúgium, non permísto córporis sexu, sed custodíto mentis afféctu: præsértim quia nasci eis étiam filius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos

filios adhibéndus est.
℟. Benedíxit te Dóminus in virtúte sua,* Quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. ℣. Hódie nomen tuum ita magnificávit Dóminus,ut non recédat laus tua de ore hóminum.Quia. Glória.Quia.

Lectio ix. *Cap.* 2.

Cum autem evidénter dicat Apóstolus Paulus,ex sémine David secùndum carnem Christum : ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitátem duxísse dubitáre útique non debémus.Cujus féminæ,quóniam nec sacerdotále genus tacétur , insinuánte Luca , quod cognáta ejus esset Elísabeth, quam dicit de filiábus Aaron;firmíssime tenéndum est, carnem Christi ex utróque génere propagátam,et regum scílicet, et sacerdótum , in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, idest chrísma, unde Christi nomen elúcet , tanto ante étiam ista evidentíssima significatióne prænuntiátum. Te Deum.16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias.
Psalm. Dóminus regnávit , cum reliquis. 17.
2. Diléctus meus mihi, et ego illi, qui páscitur inter lília.
3. Tota pulchra es , amíca mea,et mácula non est in te.
4. Benedícta es tu , fília, a Dño Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram.
5. Tu glória Jerúsalem , tu lætítia Israel,tu honorificéntia pópuli nostri.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum,ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus.

O gloriósa Vírginum,
Sublímis inter sídera.
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine,
Intrent ut astra flébiles
Cæli reclúdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida :
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Immaculáta Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis.
℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Ant. Ait Dóminus Deus ad serpéntem : Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum,allelúja. Oratio.

Deus , qui per immaculátam Vírginis Conceptió-

nem dignum Filio tuo habitáculum præparásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmdem Dóminum.

Et fit comm. Fer. Adv.

Ad Primam in ℟. br. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Diléctus meus.

Cap. Dñs possédit. ut sup.

℟. br. Deus * Præcínxit me virtúte. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Præcínxit. Glória. Deus.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ad Sextam, Ant. Tota pulchra es. Capit. *Ezech.* 44.

Porta hæc cláusa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam: erítque cláusa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

℟. br. In hoc cognóvi * Quóniam voluísti me. In hoc. ℣. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. Quóniam. Glória Patri. In hoc.

℣. Elégit eam Deus et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Tu glória.

Capitulum. *Prov* 8.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino.

℟. br. Elégit eam Deus * et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesperis omnia ut in primis, præter

Ad Magníficat, Ant. Concéptio tua, Dei génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ Christus Deus noster, qui solvens maledictiónem dedit benedictiónem, et confúndens mortem donávit nobis vitam sempitérnam, allelúja.

Et fit comm. Fer. Adv.

DIE IX. SECUNDA INFRA Octav. Imm. Concept. Sem.

Omnia ut in Festo.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Epiphánii Episcopi.

Lectio iv.

Or. de Laud. S. Mariæ Deip.

Quid dicam? et quid próloquar? Quo pacto beátam prædicábo glóriæ radícem? Solo enim Deo excépto, cunctis supérior exstísti; natúra formósior est ipsis Chérubim, Séraphim, et omni exércitu Angélico: cui prædicándæ cœléstis ac terréna lingua mínime súfficit, imo

vero nec Angelórum. Etenim ipsi quidem hymnum, láudem, honórem protulérunt. Lætabántur vero Angeli, tamquam ipsi dumtáxat Deum habérent; quibus sanctíssima Virgo supérior facta, Deum habitántem in cœlis concépit in terra, ut hac ratióne exércitus Angelórum tráheret in terram, et versarétur cum homínibus. Ipsa enim est cœli et terræ mediátrix, quæ uniónem naturáliter perégit.
℟. Fundaménta. Lectio v.

O Beáta Virgo, colúmba pura et sponsa cœléstis María, cœlum, templum et thronus Divinitátis, quæ coruscántem in cœlo et in terra solem habes Christum; nubes lúcida, quæ fulgur de cœlo lucidíssimum ad illuminándum mundum deduxísti Christum. Nubes cæléstis, quæ tonítruum Spíritus Sancti in se ipsa recónditum dedúxit in mundum, et imbrem Spíritus sancti in univérsam terram, ad producéndum fidei fructum, cum ímpetu demísit. Ave, grátia plena, porta cælórum, de qua Prophéta vaticinátus est his verbis: Ecce porta cláusa, et nullus ingrediétur per eam, nec egrediétur, præter quam Dóminus Deus solus; et erit porta cláusa duci, quia dux ipse vocábitur, et in ipsum sperábunt omnes gentes. De hac porta étiam in Cánticis Prophéta in decúrsu oratiónis plane et apérte prolóquitur inclámans: Hortus conclúsus, soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus.
℟. Nihil inquinátum. Lect. vi.

ANGELI accusábant Evam; nunc vero Maríam glória prosequúntur, quæ mulíerum infirmitátem vere gloriósam réddidit; quæ lapsam Evam eréxit, et Adámum e paradíso dejéctum in cælos misit; quæ paradísum cláusum apéruit, et per latrónem rursum Adámum complantávit. Per te enim, o Virgo, médius obstructiónis páries inimicítias dissólvit; per te pax cæléstis donáta est mundo; per te hómines facti sunt Angeli; per te hómines appelláti sunt amíci, servi, et filii Dei; per te hómines meruérunt esse consérvi Angelórum, et cum eis familiáriter conversári; per te notítia cæléstis a terra transmíttitur in cælos; per te hómines fidúciam habent in cælo erga Altíssimum; per te Crux resplénduit per univérsam terram, in qua quidem cruce pepéndit filius tuus Christus Deus noster; per te mors conculcátur, et spoliátur inférnus. ℟. Beátam.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap. 1.*

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii A-

braham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in Matth. in init.

In Isaía légimus: Generatiónem ejus quis enarrábit? Non ergo putémus Evangelístam Prophetæ esse contrárium, ut quod ille impossíbile dixit effátu, hic narráre incípiat: quia ibi de generatióne divinitátis, hic de incarnatióne est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem, Deum díscere incipiámus. Fílii David, filii Abraham. Ordo præpósterus, sed necessário commutátus. Si enim primum posuísset Abraham, et póstea David, rursus ei repeténdus fúerat Abraham, ut generatiónis séries texerétur.

℟. Signum magnum.

Lectio viii.

Ideo autem céteris prætermíssis, horum filium nuncupávit: quia ad hos tantum facta est de Christo repromíssio. Ad Abraham: In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar. Notándum, in genealogía Salvatóris nullam sanctárum assúmi mulíerum, sed eas quas Scriptúra reprehéndit: ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccáta deléret. Unde et in consequéntibus Ruth Moabítis pónitur; et Bethsabée uxor Uríæ.

℟. Benedíxit te Dñs. Lect. ix.

Jacob autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliánus Augústus de dissonántia Evangelistárum, cur Evangelísta Matthæus Joseph díxerit fílium Jacob, et Lucas eum fílium appellárit Heli: non intélligens consuetúdinem Scripturárum, quod alter secúndum natúram, alter secúndum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo jubénte, præcéptum, ut si frater aut propínquus absque líberis mórtuus fúerit, álius accípiat uxórem ad suscitándum semen fratris vel propínqui sui. Joseph virum Maríæ. Cum virum audíeris, suspício tibi non súbeat nuptiárum: sed recordáre consuetúdinis Scripturárum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres.

Te Deum laudámus. 16.

DIE X. TRANSLAT. ALMÆ

Domus B. M. V. Duplex maj. In i. Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Ps. et alia hic non propria, ut in Fest. B. M. V. 135.* Hymn. Ave maris stella, 137.*

℣. Hæc est domus Dñi firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnific., Ant. Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est do-

mus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus. Oratio.

Deus, qui beátæ Maríæ Vírginis Domum per incarnáti Verbi mystérium misericórditer consecrásti, eámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabíliter collocásti, concéde; ut segregáti a tabernáculis peccatórum, digni efficiámur habitatóres Domus sanctæ tuæ. Per eúmdem Dóminum.

Ad Complet. et alias horas in fine Hymn. dic. Jesu tibi.

Et fit com. Feriæ, ac S. Melchiadis Papæ, et martyris.

Ad Matut. Invitatorium Salvatórem mundi in Domo Vírginis de Spíritu Sancto concéptum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2. Hymnus.

Cælestis Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.
O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cæli corúsca Cívitas.
Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia,
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pérculsus
Torménta quisquis sústinet.
Scalpri salúbris íctibus
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclyto,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Amen.

℣. Hæc est domus Dñi firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

In primo Nocturno.

Ant. Eleváta est magnificéntia tua super cælos. Psalm. in tribus Noct. ut in Festis B. M. V. 138.*

Ant. In sole pósuit tabernáculum suum, et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Ant. Quis ascéndet in montem Dómini, aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens mánibus et mundo corde.

℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo.

℟. In longitúdinem diérum.

De libro tértio Regum.

Lectio i. *Cap.* 8.

Stetit autem Sálomon ante altáre Dómini in conspéctu Ecclésiæ Israel, et expándit manus suas in cælum, et ait: Ergone putándum est quod vere Deus hábitet super terram? Si enim cælum, et cæli cælórum te cápere non possunt, quanto magis Domus hæc, quam ædificávi? Sed réspice ad oratiónem servi tui, et ad preces ejus, Dó-

mine Deus meus: audi hymnum, et oratiónem, quam servus tuus orat coram te hódie, ut sint óculi tui apérti super Domum hanc nocte ac die, supér Domum, de qua dixisti: Erit nomen meum ibi: ut exáudias deprecatiónem servi tui, et pópuli tui Israel, quodcúmque oráverint in loco isto: et exáudies in loco habitáculi tui in cælo, et cum exaudieris, propítius eris.

℟. Vidi speciósam, sicut colúmbam ascendéntem désuper rivos aquárum, cujus inæstimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus: * Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. ℣. Quæ est ista, quæ ascéndit per desértum sicut vírgula fumi, ex aromátibus myrrhæ, et thuris? Et sicut.

Lectio ii.

Si fúgerit pópulus tuus Israel inimícos suos (quia peccatúrus est tibi) et agéntes pœniténtiam, et confiténtes nómini tuo, vénerint, et oráverint, et deprecáti te fúerint in Domo hac: exáudi in cælo, et dimitte peccátum pópuli tui Israel, et redúces eos in terram, quam dedísti pátribus eórum. Si clausum fúerit cælum, et non plúerit propter peccáta eórum, et orántes in loco isto pœniténtiam égerint nómini tuo, et a peccátis suis convérsi fúerint propter afflictiónem suam: exáudi eos in cælo, et dimítte peccáta servórum tuórum, et pópuli tui Israel, et osténde eis viam bonam, per quam ámbulent, et da plúviam super terram tuam, quam dedísti pópulo tuo in possessiónem.

℟. Quæ est ista, quæ ascéndit, sicut auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, * Terríbilis, ut castrórum ácies ordináta? ℣. Fília Sion, tota formósa, et suávis es, pulchra ut luna, elécta ut sol. Terríbilis.

Lectio iii.

Si quis cognóverit plagam cordis sui, et expánderit manus suas in Domo hac, tu exáudies in cælo in loco habitatiónis tuæ, et repropitiáberis, et fácies, ut des unicuique secúndum omnes vias suas, sicut víderis cor ejus (quia tu nosti solus cor ómnium filiórum hóminum) ut tímeant te cunctis diébus, quibus vivunt super fáciem terræ, quam dedísti pátribus nostris. Insuper et alienígena, qui non est de pópulo tuo Israel, cum vénerit de terra longínqua propter nomen tuum (audiétur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et bráchium tuum exténsum ubíque); cum vénerit ergo, et oráverit in hoc loco, tu exáudies in cælo, in firmaménto habitáculi tui, et fácies ómnia, pro quibus invocáverit te alienígena, ut dis ant univérsi pópuli ter-

rárum nomen tuum timére, sicut pópulus tuus Israel, et probent, quia nomen tuum invocátum est super Domum hanc.
℣. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam filiæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt. Glória Patri. Vidérunt.

In secundo Nocturno.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, et in sæculum sæculi.
Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.
℣. Dómine, diléxi decórem Domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Sermo S. Bernárdi Abbátis. *Serm.52. de divers.* Lectio iv.

SAPIENTIA, quæ Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos véniens ædificávit sibi domum, ipsam scílicet matrem suam vírginem Maríam, in qua septem colúmnas excídit. Quid est in ea septem colúmnas excídere, nisi ipsam dignum sibi habitáculum fide et opéribus præparáre? Nimírum ternárius númerus ad fidem propter sanctam Trinitátem, quaternárius pértinet ad mores propter quátuor principáles virtútes. Quod autem in beáta María sancta Trinitas fúerit, fúerit, dico, per præséntiam majestátis, ubi solus Fílius erat per susceptiónem humanitátis, testátur Núntius cæléstis, qui ei arcána mystéria réserans, ait: Ave, grátia plena, Dóminus tecum; et post pauca: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ecce habes Dóminum, habes virtútem Altíssimi, habes Spíritum sanctum, habes Patrem, Fílium, et Spíritum sanctum.
℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud, nisi Domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est Domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Lect. v.

UTRUM autem et quátuor principáles virtútes, tamquam quátuor colúmnas posséderit, inquisitióne dignum vidétur. Primum ergo videámus, an fortitúdinem habúerit: quæ nimírum virtus quómodo illi abésse pótuit, quæ, abjéctis sæculáribus pompis, spretísque voluptátibus carnis, soli Deo in virginitáte vívere propósuit? Ni fallor, hæc Virgo est, quæ apud Salomónem légitur: Mulíerem fortem quis invéniet? procul et de últimis fínibus prétium ejus. Porro quod tém-

perans, et justa fúerit, ex Angeli collocutióne, et sui ipsíus responsióne, luce clárius comprobámus. Salutáta quippe tam venerabíliter ab Angelo: Ave, grátia plena, Dóminus tecum: non se éxtulit, quasi quæ ex singulári grátiæ privilégio benedicerétur, sed siluit, et qualis esset insólita hæc salutátio, secum cogitávit. Qua in re, quid, nisi témperans fuit? At vero, cum de cœléstibus mystériis ab eódem Angelo docerétur, diligénter quæsivit, quómodo concíperet, et páreret, quæ virum útique non cognósceret, et in hoc sine dúbio prudens éxtitit.

℟. Fundáta est Domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes Gentes, et dicent: Glória tibi, Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne portántes manípulos suos. Et.

Lectio vi.

Justítiæ autem præsefert insígne, ubi se ancillam Dómini confitétur: nam quod justórum sit conféssio, testátur, qui ait: Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo. Fuit ígitur beáta virgo María fortis in propósito, témperans in siléntio, prudens in interrogatióne, justa in confessióne. His ítaque quátuor morum colúmnis, et tribus fídei prædíctis extrúxit in ea sibi Domum Sapiéntia cœléstis, quæ ádeo mentem ejus replévit, ut de plenitúdine mentis fœcundarétur et caro. Ipsíus autem Vírginis natális Domus divínis mystériis consecráta, Angelórum ministério ab infidélium potestáte in Dalmátiam prius, deinde in agrum Lauretánum Picénæ provínciæ transláta fuit, sedénte sancto Cælestíno Quinto, eamdémque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitávit in nobis, tum Pontifíciis diplomátibus, et celebérrima totíus orbis veneratióne, tum contínua miraculórum virtúte, et cœléstium beneficiórum grátia comprobátur. Quibus permótus Innocéntius Duodécimus, quo fervéntius erga Matris amantíssimæ cultum fidélium memória excitarétur, ejúsdem sanctæ Domus Translatiónem anniversária solemnitáte in tota Picéni província venerátam, Missa étiam, et Offício próprio celebrári præcépit.

℟. Domus mea, Domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit, et qui quærit, invénit: * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis: quærite, et inveniétis. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Ant. Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. Vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Ant. Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirabília fecit Dóminus, allelúja.

℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 1.*

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Hom. 1. super Missus est.

Quæ est hæc Virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo? tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulchra permíxtio virginitátis, et humilitátis, nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua et humílitas comméndat virginitátem, et virgínitas exórnat humilitátem: sed quanta putas veneratióne digna est, in qua humilitátem: exáltat fœcúnditas, et partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem, audis húmilem; laudábilis virtus virgínitas, sed magis necessária humílitas; illa consúlitur, ista præcipitur.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, * Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

℣. Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis, ex quibus te delectavérunt fíliæ Regum in honóre tuo. Proptérea.

Bened. Cujus festum cólimus ipsa Virgo.

Lectio viii.

Ex Hom. 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, Angelus ad vírginem; vírginem carne, vírginem mente, vírginem professióne, vírginem dénique, qualem descríbit Apóstolus, mente et córpore sanctam, nec nóviter, nec fortúito invéntam, sed a sæculo eléctam, ab Altíssimo præcógnitam, et sibi præparátam, ab Angelis servátam, a Pátribus præfigurátam, a Prophétis promíssam. Ut pauca loquar de plúribus, quam sibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te, et mulíerem? Etsi adhuc dúbitas, an de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum: cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ?

℟. Beáta es, virgo María, Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino: perfécta sunt in te, quæ dicta sunt tibi: ecce exaltáta es super choros Angelórum: * Intercéde pro nobis ab Dóminum Deum nostrum. ℣. Ave, María, grátia plena: Dóminus tecum. Intercéde. Glória. Intercéde.

Lectio ix.

Ex Hom. 3. super eodem loco.

Et ingréssus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátia plena: Dóminus tecum. Quo ingréssus ad eam? Puto in sacrárium pudíci cubículi, ubi illa fortássis clauso super se óstio orábat Patrem in abscóndito. Solent Angeli adstáre orántibus, et delectári in his, quos vident leváre puras manus in oratióne. Holocáustum sanctæ devotiónis gaudent se offérre Deo in odórem suavitátis. Mariæ autem oratiónes quantum placúerint in conspéctu Altíssimi, Angelus indicávit, qui ingréssus ad eam tam reverénter salutávit.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo in longitúdinem diérum. Psalm. Dóminus regnávit, cum rel. 17.

2. Domus mea, Domus orationis vocábitur, in ea omnis, qui petit, áccipit: et qui quærit invenit: et pulsánti aperiétur.

3. Propter Domum Dómini Dei nostri quæsívi bona tibi.

4. Dñe Deus, exaltásti super terram habitatiónem meam.

5. Domum majestátis meæ, et locum pedum meórum glorificábo.

Capitulum. *Eccli.* 24.

In ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo.

Hymnus.

Alto ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cælitum
Semper resúltat láudibus,
Deúmque Trinum et Unicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex Cæléstium,
Imple benígno lúmine,
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent Fidélium
Voces, precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant:
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Am.

℣. Introíbimus in tabernáculum ejus. ℟. Adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Ad Benedictus, Ant. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis, et ipsi pópulus ejus e-

runt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus. Orátio.

Deus, qui beátæ Maríæ Vírginis Domum per incarnáti Verbi mystérium misericórditer consecrásti, eámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabíliter collocásti, concéde; ut segregáti a tabernáculis peccatórum, digni efficiámur habitatóres Domus sanctæ tuæ. Per eúmd.

Deinde fit com. Feriæ Adv. ac S. Melchiadis Pap. et Mart.

Ad Primam in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam. Ant. Domus mea. Capit. In ómnibus. sup.

℟. br. Hic Domus Dei est, * Et Porta cœli. Hic Domus. ℣. Et vocábitur Aula Dei. Et Porta. Glória Patri. Hic Domus. ℣. Dómine, diléxi decórem Domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ad Sextam, Ant. Propter Domum Dómini.

Capitulum. *Eccli.* 24.

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. br. Dómine, * Diléxi decórem Domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. Diléxi. Glória Patri. Dómine. ℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Nonam, Ant. Domum majestátis meæ.

Capitulum. *Eccli.* 24.

In platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi, quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Domum tuam, Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum, Decet. Glória. Domum. ℣. Hic Domus Dei est, et Porta cœli. ℟. Et vocábitur Aula Dei.

In ii. Vesperis, omnia ut in primis, præter

Ad Magnificat, Ant. O quam metuéndus est locus iste! Vere non est hic áliud, nisi Domus Dei, et Porta cœli.

Et fit com. seq. et Fer. Adv.

Ubi vero non celebratur Festum Translat. Almæ Domus B. M. V. Offic. de Oct., ut seq.

DIE X. TERTIA INFRA Oct. Imm. Conc. B. M. V. Sem.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Thomæ Archiepíscopi Valentíni.

In concept. B. M. V. Lectio iv.

Non est facta in póndere et mensúra Virgo. Omnibus dedit, ómnia replévit. Et quemádmodum sol justítiæ Christus Deus noster oríri facit lumen suum super bonos et malos: sic lumen indeficiens Virgo sacratíssima, rádios évibrans misericórdiæ

suæ, ómnibus indifferénter sese exorábilem, ómnibus clementíssimam præbet, ómnium dénique necessitátes amplíssimo quodam miserátur affectu. Omnibus ómnia facta est; sapiéntibus et insipiéntibus copiosíssima charitáte debitrícem se fecit; ómnibus misericórdiæ sinum apéruit, ut de plenitúdine ejus accípiant univérsi, captívus redemptiónem, æger curatiónem, tristis consolatiónem, peccátor véniam, justus grátiam, Angelus lætítiam, dénique tota Trinitas glóriam, Filii persóna carnis humánæ substántiam.

℟. Fundaménta.

Lectio v.

O Lampas lucidíssima, quantos lætificásti, quando divino splendóre illustráta in útero matris immaculáta apparuísti! Concéptio tua, Dei génitrix Virgo gáudium annuntiávit univérso mundo. Mérito epithalámii præcéntor ille a longe in ortu tuo te intúitus: Quæ, inquit, est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta? Sicut auróra valde rútilans in mundum prodiísti, o María, quando veri solis fulgóre adumbráta in conceptióne tua immaculáta fuísti. Ipse enim sol justítiæ de te processúrus, ortum tuum quadam matutina irradiatióne prævéniens, in te suæ lucis rádios copiosíssime transfúdit, quibus potestátes tenebrárum, quas Eva prodúxerat, in fugam convertísti.

℟. Nihil inquinátum.

Lectio vi.

Tu pulchra ut luna dicerís, eíque non immérito comparáris; illa enim ómnium astrórum sola, soli simíllima; comparatióne et candóre venústa, inter míllia astrórum Deo assisténtium, omnígena puritáte in cælo gloriósa præfúlges. Tu ergo pulchra es ut luna, imo et púlchrior luna, quia tota pulchra es, et máculæ neque originális neque actuális umbra non est in te. Tu elécta es ut sol. Ille, inquam, sol, solis cónditor, ille eléctus est ex míllibus virórum; tu elécta ex míllibus feminárum. Tu terríbilis ut castrórum ácies ordináta. An non horruérunt príncipes tenebrárum, quando vidérunt præter morem immaculáte concéptam, armatúra omni fortióre instrúctam contra se procédere féminam? Quia et in animatióne tua ácies válidas spirituálium Virtútum, et innumerabílium beatórum spirítuum milítiam delegátam fuísse nullátenus ambígimus; útpote qui custodírent léctulum Salomónis puríssimum, ne præparátum ætérno Regi hospítium aliénus hospes inváderet.

℟. Beátam me dicent.

In tertio Nocturno.
Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap. 1.*

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham: Abraham génuit Isaac; Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Episcopi.
Exp. Ev. sec. Luc. Cap. 3.

IDEO istos duos géneris auctóres Evangelista delégit: unum qui promíssum accépit de congregatióne populórum: álterum, qui de generatióne Christi oráculum consecútus est. Et ídeo licet órdine sit successiónis postérior, prior tamen quam Abraham in Dómini generatióne descríbitur, quia plus est promíssum accepísse de Christo, quam de Ecclésia; quóniam Ecclésia ipsa per Christum. Ergo unus princeps géneris secúndum carnem, alter princeps géneris secúndum spíritum: alter secúndum séminis grátiam, alter secúndum populórum fidem: pótior enim qui salvat eo qui salvátur. Et ídeo David filius dícitur: Liber generatiónis Jesu Christi filii David. Ejus enim primo loco débuit filius dici, cui dari filius est promíssus: licet Apóstolus étiam Abrahæ Christum dicat esse promíssum. Abrahæ enim dictæ sunt promissiónes, et sémini ejus. Non dicit: et semínibus, tamquam in multis, sed sicut in uno: et sémini tuo, qui est Christus: ut álteri próprietas generatiónis, principátus álteri deferátur. ℟. Signum magnum.

Lectio viii.

ILLI delátum est, ut Jesus ejus filius dicerétur: huic quasi príncipi, famíliæ gentiúmque prærogatíva servátur; ut ab Abraham generatiónis Domínicæ manáret exórdium. Qui enim fidei auctor est, ipsum adsérere Scriptúra quoque débuit divínæ generatiónis auctórem. Unde et Lucas ad Deum putávit oríginem ejus esse referéndam; quod verus Christi generátor Deus sit, vel secúndum veram generatiónem pater, vel secúndum lavácri regeneratiónem mystici múneris auctor. Et ídeo non a primo generatiónem ejus cœpit descríbere; sed postéaquam baptísmum ejus explícuit, auctórem ómnium Deum per baptísmum cúpiens demonstráre, Christum quoque a Deo órdine manásse successiónis adséruit: univérsa contéxens, ut et secúndum natúram, et secúndum grátiam, et secúndum carnem Dei Fílium demonstráret. ℟. Benedíxit.

Lectio ix.

QUOD vero per Salomónem Matthæus generatiónem derivándam putávit, Lucas vero per Nathan: alter regálem, alter Sacerdotálem

Christi famíliam vidétur osténdere. Quod non ita accípere debémus, quod álterum áltero vérius: sed alter álteri pari fide et veritáte concórdet. Fuit enim vere et secúndum carnem regális, et sacerdotális famíliæ: rex ex régibus, sacérdos ex sacerdótibus, licet oráculum non de carnálibus, sed de cæléstibus exprimátur; quóniam et rex in Dei virtúte lætátur, cui judícium a Patre rege defértur, et sacérdos est in ætérnum, secúndum quod scriptum est: Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. Bene ígitur utérque ténuit fidem, ut Matthæus per reges ductam oríginem comprobáret, et Lucas per sacerdótes a Deo transmíssam in Christum sériem géneris deducéndo, sanctiórem ipsam oríginem declaráret. Te Deum. 46.

DIE XII. QUINTA INFRA
Octavam Immaculatæ Conceptionis B. M. V. Semid.

In i. Noct. Lect. de Script. oc.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

De duodecim prærog. B. V. M.

Múlier, inquit, amícta sole. Plane amícta lúmine tamquam vestiménto. Non pércipit forte carnális: nimírum spirituále est; stultítia illi vidétur. Non sic videbátur Apóstolo, qui dicébat: Indúimini Dóminum Jesum Christum. Quam familiáris ei facta es Dómina! Quam próxima, immo quam íntima fíeri meruísti, quantam invenísti grátiam apud eum! In te manet, et tu in eo: et vestis eum, et vestíris ab eo. Vestis eum substántia carnis, et vestit ille te glória suæ majestátis. Vestis solem nube, sole ipsa vestíris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quam Christum, de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cælo, ut múlier sole apparéret amícta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári.

℟. Fundaménta. Lectio v.

In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim. Dignum plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans, ornet eas pótius quam ornétur ab eis. Quidni corónent sidera quam sol vestit? Sicut dies verni, ait, circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Nimírum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nóminet; quibus Maríæ régium diadéma compáctum est? Supra hóminem est corónæ hujus ratiónem expónere, indicáre compositiónem. Mihi sane singuláris rútilat fulgor, primo quidem

in Maríæ generatióne; secúndo in Angélica salutatióne; tértio in Spíritus superventióne; quarto in Filii Dei inenarrábili conceptióne. ℟. Nihil inquinátum Lect. vi.

Quid ergo sidéreum micat in generatióne Maríæ? Plane quod ex régibus orta; quod ex sémine Abrahæ; quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis, divínitus nóscitur esse concéssa, quod longe ante eísdem Pátribus cælitus repromíssa; quod mysticis præsignáta miráculis; quod oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit; hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduit; hanc in Ezechiélis visióne orientális porta, quæ nulli unquam pátuit, præsignábat. Hanc dénique præ cæteris Isaías nunc virgam de radíce Jesse oritúram prænunciábat; nunc evidéntius vírginem paritúram. Mérito signum hoc magnum in cælo apparuísse scríbitur, quod tanto ante de cælo nóscitur fuísse promíssum. ℟. Beátam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 2. in Matth. post init.

Auditu quidem mirábile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patríque per ómnia coæquális, per Vírginis ad nos venit úterum, et fieri ex muliére dignátus est, et habére progenitóres David et Abraham: et quid dico David et Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memorávi. Hæc ígitur áudiens mente consúrge, nihílque húmile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia cum verus et diléctus Fílius sit sempitérni Dei, étiam filius David esse dignátus est, modo ut te filium fáceret Dei: servum patrem habére dignátus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum. ℟. Signum magnum. Lectio viii.

Vides ab ipso statim princípio, quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his, quæ ad tuum spectant honórem, ab his, quæ illíus sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humána rátio, multo est difficílius Deum hóminem fieri, quam hóminem Dei filium consecrári. Cum ergo audíeris, quia Fílius Dei, fi-

lius sit et David et Abrahæ; dubitáre jam désine, quod et tu, qui filius es Adæ, futúrus sis filius Dei: non enim semetípsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltatúrus. Natus est enim secúndum carnem, ut tu nascerére spíritu: natus est ex muliere, ut tu desíneres filius esse mulieris. ℟. Benedixit. Lectio ix.

PROPTEREA duplex facta generátio est, hæc scílicet nostræ similis, illa nostram eminénter excédens. Quod enim natus ex fémina est, et nobis cómpetit; quod vero non ex sánguine, neque ex voluntáte carnis aut viri, sed ex Spíritu sancto, áliam nobis sublimiórem futurámque, et spíritu consequéndam generatiónem promittit. Sed ália quoque ómnia ex símili diversitáte constábant. Nam et baptísma proféćto tale suscépit, quod habéret quidem áliquid véteris, habéret et novi. Quod enim baptizátus est a Prophéta, expréssit vetus; quod autem descéndit Spíritus, adumbrávit novum. Te Deum laudámus. 16.

DIE XIV. S. AGNELLI AB. Neap. Civit. Tutel. Patroni. Duplex majus. Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia. Oratio.

DEUS, qui nos per beátum Agnéllum, salutíferæ crucis vexillo, a Barbarórum incúrsibus liberásti, te humíliter deprecámur; ut ejúsdem præsídio, ab ómnibus invisibílium hóstium insídiis eruámur. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Luciæ virg. et mart. Oct. Conceptionis B. M. V. et Feriæ Advent.

In i. Noct. Lect. Justus. 68.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

AGNELLUM Neapolitánæ urbis Tutelárem paréntes diu stériles a cœlitum Regína impetrárunt; a qua étiam in futúræ mansuetúdinis præságium hoc nómine púerum appellándum didicérunt. Editus in lucem, atque a matre ad Ecclésiam allátus post vigésimum a partu diem, Angélica salutatióne beátam Vírginem clara voce salutávit. Décimum quintum annum agens, relícta patérna domo, ad spelúncam urbi próximam se cóntulit, ut Deo libérius famularétur: mórtuis deínde paréntibus, xenodochíum hæreditário património constrúxit; et ut erat charitáte ferventíssimus, se, súaque ómnia ægrotórum ministério addíxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

CUM autem ejus sanctitátis fama prodigiis illustráta lóngius diffunderétur, ac plú-

rimi ad eum in dies conflúerent, nóminis sui celebritátem exósus, aspérrimos in montes secéssit, verus divíni Agni sectátor, ubi solis herbis, et aqua conténtus aliquándiu vixit; sed cælésti mónitu ad prístinum rédiit xenodochíum; et in cœnóbio a sancto Gaudióso Epíscopo Bithiniénsi haud procul extrúcto, monásticam vitam duxit: cui étiam per áliquot annos sanctíssime præfuit. Demum fama miraculórum, vitæque innocéntia illústris, postquam ad aras Sacris esset operátus, obdormívit in Dómino décimo nono Kaléndas Januárii, ætátis anno sexagésimo primo, Maurítio imperánte.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Sacrum corpus Fortunátus tunc témporis Neapolitánus Antístes, accersítis finítimis Epíscopis, in Æde beatíssimæ Vírginis sancti Agnélli nómine pósteainsignita, summo cum honóre, maximáque pópuli frequéntia sepeliéndum curávit. Porro ob innúmera in suam urbem colláta beneficia, illud præcípue, quod sæpe fúerit cum Crucis vexíllo visus civitátem obséssam ab hóstibus liberáre, supérque eam manum proténdere, Neapolitáni cives quotánnis, die illi sacro, ejus Ecclésiam solémni, ac pública supplicatióne ádeunt, et Agnéllum suum, ut vere Pátriæ Paréntem, ac Tutelárem, singulári celebratióne venerántur.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. de Comm. Ecce nos relíquimus, de Comm. 81.*

In ii. Vesp. fit com. diei Oct. Imm. Concept. B. M. V. ut in i. Vesp. Festi; et Feriæ Adv. Ubi non celebratur Festum S. Agnelli Abbatis fit Offic. de Oct. Imm. Concept. B. M. V.

DIE XIV. SEPT. INF. OCT. Imm. Concep. B. M. V. Semid.

Lect. i. Noct. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.

Serm. 2. in Nativ. B. M. V.

Lectio iv.

Cum homo per imménsam Dei bonitátem in rerum natúram edéndus esset, in primis cælum exténditur, substérnitur terra, suis mare términis cláuditur, cætéraque ómnia, quibus útraque complénda essent, in univérsi or-

nátu una prodúcta sunt. Tum postrémum homo, régio cultu in Paradíso velut in virtútis schola pónitur; ac nisi violásset præcéptum, a vitáli illo loco nunquam exulásset: cumque expers induménti esset, nisi divínis consíliis obstitísset, haudquáquam in multis varíisque affectiónibus obnóxiam mutatiónem cecidísset, ut Dei monárchæ loco plura núminacóleret. Cunctis ítaque, ut verbo expédiam, interitióni déditis, miseránte Deo, ne quem suis ipse mánibus formásset, in níhilum céderet penitúsque aboleré-tur, cælum áliud novum, terrámque ac mare fábricat, in quibus propensióri consílio humánum genus reformatúrus ipse caperétur, qui capi nusquam potest. Isthæc porro est beáta multiplicitérque celebránda Virgo.

℟. Fundaménta.

Lectio v.

O rem miram! Cælum quidem est, cùm velut ex penitíssimis virginitátis thesáuris Solem justítiæ próferat: terra vero, ceu quæ ex intemerátis lumbis vitæ spicam edat: mare tandem, útpote quæ ex úteri sui sinu spiritálem margarítam prodit. Nunc ítaque nova ejus, qui capi nequit, creatúra elúxit: universórum Regis regális aula paráta est, ejus qui incomprehensíbilis est, ratióne utens diversórium instrúctum. Quam mundus iste magníficus est! Quam stupénda creátio, quæ virtútum arbóribus venustátem habet, castitátis odóre fragrat, sensórum splendóribus claret, cunctísque bonis áliis nulla penúria frúitur: digna dénique prorsus est, in qua Deus ad hómines véniens inhábitet! Quinímo, inquit, mundus antérior quam máxime est admirábilis. Tum enim, cum creáta sunt sídera, laudavérunt me voce magna Angeli mei, et prædicavérunt: nihil vero sic Deo decens gratúmque fuit, uti sancta, omnibúsque modis miránda Virgo. ℟. Nihil inquinátum.

Lectio vi.

O indulgéntiæ demissiónem! Qui exímie bonus est, próprii figménti proles audíre non rénuit, amóre captus illius, quæ creátis ómnibus speciósior est, illam ampléxus, quæ cæléstibus virtútibus dignitáte præit. De hac ítaque summe admirábilis Zacharías ait: Gaude et lætáre, fília Sion, quia ecce vénio, et habitábo in médio tui, dicit Dóminus. Sed et beatíssimus Joel de eádem, ut quidem existimo, ita propémodum nóscitur clamáre. Confíde terra, gaude et lætáre, quia magníficávit Dóminus ut fáceret tibi. Terra namque est, in qua sacratíssimus Móyses umbráticæ legis calceaméntum sólvere ob grátiæ commendatiónem jus-

sus est. Terra est, in qua ille carne fundátus a spíritu cánitur, qui fundat terram super stabilitátem suam. Terra est, in qua nulla peccáta e nata spina; secus vero per cujus germen illud pótius evulsum est. Terra est, non uti prior maledícta, ac cujus fructus spinis, ac tríbulis horréscant; sed super quam benedíctio Dómini fuit, et cujus fructus ventris benedíctus, ut sacro dictum est oráculo. ℟. Beátam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Cujus vero rei grátia librum ipsum generatiónis Christi vocat, ubi non sola útique generátio, sed tota prorsus ipsíus mystérii dispensátio continétur? quia totíus scílicet dispensatiónis caput, radix, atque princípium ómnium nobis in hoc consístit bonórum. Ut enim Móyses librum cœli appellávit ac terræ, cum certe non de cœlo solum terráque loquerétur, sed de cunctis, quæ inter ipsa subsístunt: ita étiam Evangelista ab ipso ómnium fonte et cápite bonórum librum vocávit. ℟. Signum magnum. Lectio viii.

Qua vero de causa non eum ante filium Abrahæ, et póstea filium David nuncupávit? Non sicut opinántur áliqui, ab inferióribus volens ad superióra conscéndere. Cæterum fecísset quod fecit et Lucas: nunc autem e contrário facit. Cur ergo commemorávit prióren David? Quia ipse proculdúbio in ómnium versabátur ore, ob insigne honóris et glóriæ, ob ipsíus quoque témporis spátia junctióra. Etsi enim utríque promíserat Deus, sed tamen illud quasi antíquum reticebátur: hoc vero quasi novum et recens ab ómnibus celebrabátur. ℟. Benedíxit.

In Quat. Temp. ix. Lect. de Hom. Fer. Alias. Lect. ix.

Ipsi namque Judæi dicunt: Nonne ex sémine David, et Béthlehem castéllo, unde erat David, venit Christus? Nemo ígitur illum filium Abrahæ, sed omnes filium David nominábant; qui étiam honorabilióres quosque de sanctitáte reges, qui post David fuisse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solum, verum étiam Deus: nam et Ezéchiel, et álii Prophétæ dicunt, David surrectúrum esse eis, atque ventúrum, non de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed

de iis, qui illíus virtútem e-rant imitatúri. Proptérea í-gitur a notióre ínterim et celebratióre persóna sumit exórdium; et tum demum ad antiquiórem recúrrit parén-tem. Te Deum. 16.

DIE XV. OCTAVA IMMAC. Concept. B. M. V. Duplex.

Omnia ut in Festo. 195.*

In i. Noct. Lect. de Script. occ. In Quat. Temp. Ego Sapién-tia, ut in Festis B.M.V. 139.*

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Hom. 2. super Missus est.

Lætare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exúlta, qui sicut ómnium pa-réntes, ita ómnium fuístis peremptóres: et quod infelí-cius est, prius peremptóres, quam paréntes. Ambo, in-quam, consolámini super fi-lia, et tali fília; sed illa ám-plius, de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mu-líeres. Instat namque tem-pus, quo jam tollátur oppró-brium, nec hábeat vir quid causétur advérsus féminam; qui útique, dum se impru-dénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens: Múlier, quam dedísti mihi, de-dit mihi de ligno, et comédi. Proptérea curre, Eva, ad Maríam; curre mater ad fí-liam; fília pro matre respón-deat: ipsa matris oppróbrium áuferat; ipsa patri pro ma-tre satisfáciat: quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non érigitur nisi per fémi-nam.

℟. Fundaménta ejus in mónti-bus sanctis: * Díligit Dó-minus portas Sion super ó-mnia tabernácula Jacob. ℣. Gloriósa dicta sunt de te, Cívitas Dei. Díligit. Lect. v.

Quid dicébas, o Adam? Mú-lier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et co-médi. Verba malítiæ sunt hæc, quibus magis áugeas, quam déleas culpam. Verúm-tamen Sapiéntia vicit malí-tiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogán-do elícere tentávit, sed non pótuit, in thesáuro indefi-ciéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba; quæ pro ligno mortis gustum tibi pór-rigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcé-dinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iníquæ excusa-tiónis verbum in vocem gra-tiárum actiónis, et dic: Dó-mine, múlier quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vi-tæ, et comédi; et dulce fa-ctum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vírginem. O fé-minam singuláriter venerán-dam, super omnes féminas admirábilem, paréntum re-

paratricem, posterórum vivificatrícem!

℟. Níhil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ, spéculum sine mácula. ℣. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus. Candor.

Lectio vi.

Quam tibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas, quod de María díxerit, audi quod séquitur: ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa proculdúbio caput contrívit venenátum quæ omnímodam suggestiónem tam de carnis illécebra, qua de mentis supérbia dedúxit ad níhilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisísse, et ita vidébat congrúere, ut qui vícerat per féminam, vinceréttur per ipsam, veheménter admírans ajébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Quod est dícere: si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória; fortis omníno necésse est ut provideátur, quæ ad tantum opus possit esse idónea.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes, * Quia ancíllam húmilem respéxit Deus. ℣. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi, fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Duo sunt quæ páriunt quæstiónem. Unum, quæ causa sit, ut in generatiónum catálogo Virgo sileátur: álterum vero, qua ratióne Joseph memorétur, cui certe nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim et unum abundáre, et álterum deésse. Quid ergo dicémus? quod útique primum illud necésse fúerit memorári, quemádmodum ex David Virgo descénderit. Unde hoc ítaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntem Dóminum: Vade ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen Joseph, ex domo et família David: Quid vis audíre manifléstius, cum ex domo et família David illam Vírginem esse cognóscas?

℟. Signum magnum appáruit in cælo, Múlier amícta

Sole, et luna sub pédibus ejus,* Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Fília Sion tota formósa, et suávis est. Et in cápite. Lect. viii.

Non erat mos apud Hebræos, generatiónum catálogum per féminas téxere. Ut ergo et morem custodíret, ne in ipso statim princípio viderétur antíqua destrúere, et nobis Vírginem cértius indicáret, paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatióne non tácuit. Sive enim hæc fecísset in Vírgine, novitátis non effugísset invídiam: sive Joseph reticuísset, non agnoscerémus ex qua tribu Virgo subsísteret. Ut ergo et nos discernerémus quæ esset María, vel unde, et consuetúdo legis permanéret immóbilis, generatiónum catálogum usque ad sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit. ℟. Benedíxit te Dóminus in virtúte sua,* Quia per te ad nihilum redégit inimícos nostros. ℣. Hódie nomen tuum ita magnificávit Dóminus, ut non recédat laus tua de ore hóminum. Quia. Glória. Quia.

In Quat. Temp. Lect. ix. de Homil. Fer. Alias. Lectio ix.

Hoc enim declaráto, illud quoque páriter osténdit, quod scílicet inde esset et Virgo; quia útique nequáquam justus iste paterétur uxórem sibi aliúnde, quam unde lex præcipiébat, elígere. Póssumus vero áliam quoque et altiórem quidem proférre ratiónem, ob quam paréntes Vírginis prætermíssi sunt. Sed quæ ea est? Nóluit Evangelísta recénti adhuc témpore novi illíus admirandíque partus Judæis esse maniféstum, quod Christus natus fuísset ex Vírgine. Neque próprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insígnium virórum traditióne suscéptus.

Te Deum laudámus. 16.

DIE XVI. PATROCINII S. Januarii Episcopi et Mart.

Duplex.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laudibus. Psalmi de Domin. 121. et loco ultimi Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Hymnus. Deus tuórum mílitum, de Communi unius Martyris. 20.*

℣. Ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum. ℟. Ut salvet nos de manu inimicórum.

Ad Magnificat, Ant. Beátus Januárius, Præsul et Martyr inclytus, extínxit ímpetum ignis, obturávit ora ferárum, et in occisióne gládii pro Christo mórtuus, legítimi certáminis corónam accépit.

Oratio.

Deus, qui per beáti Januárii Mártyris tui atque Pontíficis confessiónem et sánguinem, admirábili testimónio ac triúmpho Ecclésiæ

tuæ Fidem illustráre dignátus es: quæsumus; ut ejúsdem nos Fídei consórtio et patrocínio munítos, triúmphi étiam et glóriæ partícipes efficias. Per Dóminum.

Et fit comm. Feriæ.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Mártyrum Dóminum,* Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2. Hymnus.

Præsulis Clerus, populúsque nomen
Mártyris laudet, celebrésque palmas;
Et suo lætis módulis Patróno
Cóncinat hymnos.

Béstias, ignes, gládios minátur,
Ac necem judex furibúndus ira:
Addit athlétæ válidas supérna
Grátia vires.

Horret idólis adolére thura:
Déntibus, clamat, mínuar ferárum,
Igne consúmar, fériar secúri
Víctima Christi.

Hinc vomit flammas metuénda fornax;
Rúgiunt illinc truculénta bruta;
Jussa lictóres fáciunt, eúmque
Pérdere certant.

Angelus cœlo vólitans ab alto
Imperat flammis crepitánte in æstu;
Quæ recedéntes venerántur almi
Præsulis artus.

Inde procúmbunt, feritáte missa,
Ad pedes ejus plácidi leónes:
Strénuo optátam púgili corónam
Détulit ensis.

Sint tibi plausus, decus, atque virtus,
Cuncta qui nutu regis, et beátum
Mártyrem claro décoras triúmpho
Omne per ævum. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Sacérdos magnus, qui in ascénsu altáris sancti glóriam dedit sanctitátis amíctum.

Psalmi de Communi unius Martyris. 21.*

Ant. Curávit gentem suam, et adéptus est glóriam in conversatióne gentis.

Ant. Beáti qui te vidérunt, et in amicítia tua decoráti sunt.

℣. Ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum.

℟. Ut salvet nos de manu inimicórum.

Lect. i. Noct. de Script. occ.

In quat. Temp. A Miléto, de Comm. 23.*

℟. i. Beátus Januárius in conspéctu Præsidis bonum certámen Fídei certans,* Conféssus est bonam confessiónem coram multis téstibus.

℣. Nolíte præcogitáre quid loquámini; sed quod datum fúerit vobis in illa hora, id loquímini: non enim vos estis loquéntes, sed Spíritus sanctus. Conféssus est.

℟. ii. Hæc dicit Dóminus: * Quum ambuláveris in igne, non combuléris, et flamma non ardébit in te. ℣. Magistrátus et júdices, et poténtes regis contemplabántur virum illum, quóniam nihil potestátis habuísset ignis in córpore ejus, et capillus cápitis ejus non esset adústus. Quum ambuláveris.

℟. iii. Mártyrem tuum Dómine, suspendérunt in equúleo:* Et fecérunt in eo quæcúmque voluérunt. ℣. Tyránnus, et qui cum ipso erant mirabántur Mártyris ánimum, quod tamquam níhilum dúceret cruciátus. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem.

Ant. Persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus.

Ant. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, et quærunt ánimam meam, ut áuferant eam. ℣. Hic est qui multum orat pro pópulo.

℟. Et pro univérsa sancta civitáte.

Lectio iv.

Januarius, Benevénti Epíscopus, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, ad Timóthæum Compániæ Præsidem ob christiánæ Fídei professiónem Nolam perdúcitur. Ibi ejus constántia várie tentáta, in ardéntem fornácem conjéctus, ita illæsus evásit, ut ne vestiméntum aut capillum quidem flamma violáverit. Hinc Præses accénsus iracúndia, Mártyris corpus ímperat usque eo distrahi, quoad nervórum compáges artuúmque solvántur. Festus intérea ejus Diáconus, et Desidérius Lector comprehénsi vinctíque, una cum Epíscopo ante rhedam Præsidis Putéolos pertrahúntur; et in eúmdem cárcerem, in quo Sósius Misénas, et Próculus Puteolánus Diáconus, Eutyches, et Acútius láici ad béstias damnáti detinebántur, simul conjiciúntur.

℟. Manus Dómini facta est super servum suum; accinctísque lumbis currébat ante rhedam Præsidis:* Donec veníret ad locum martyrii. ℣. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine: sine iniquitáte cucúrri et diréxi. Donec.

Lectio v.

Póstero die omnes in amphitheátro feris objécti sunt, quæ naturális oblítæ feritátis, ad Januárii pedes se prostravére. Id Timótheus mágicis cantiónibus tríbuens cum senténtiam cápitis in Christi Mártyres pronuntiásset, óculis repénte captus, oránte mox beáto Januário, lumen recépit: quo miráculo hóminum míllia fere quinque Christi Fidem suscepérunt. Verum ingrátus judex níhilo placátior factus bene-

ficio, sed conversióne tantæ multitúdinis actus in rábiem, véritus máxime Príncipum decréta sanctum Epíscopum cum sóciis gládio percúti jussit.

℟. In sua simplicitáte * Liberátus est de ore leónum. ℣. Páveant omnes habitatóres in univérsa terra Deum: ipse est salvátor fáciens signa et mirabília, qui liberávit servum suum de lacu leónum. Liberátus. Lectio vi.

Horum córpora finítimæ urbes, pro suo quæque stúdio certum sibi Patrónum ex iis apud Deum adoptándi, sepeliénda curárunt. Januárii corpus Neapolitáni divíno admónitu extulére: quod primo Benevéntum, inde ad Monastérium Montis Vírginis, postrémo Neápolim translátum, et in majóri Ecclésia cónditum multis miráculis cláruit. Sed illud in primis memorándum, quod erumpéntes olim e monte Vesúvio flammárum globos, nec vicínis modo, sed longínquis étiam regiónibus vastitátis metum afferéntes, extínxit. Præclárum illud quoque, quod ejus Sanguis, in ampúlla vítrea concrétus asservátur, cum in conspéctu Cápitis ejúsdem Mártyris pónitur, admirándum in modum colliquefíeri et ebullíre, perínde atque recens effúsus, ad hæc usque témpora cérnitur.

℟. O Timóthee Januário grátias age: * Nam propter eum tibi Dóminus lumen donávit. ℣. Ecce manus Dómini super te, et eris cæcus, et non videns solem usque ad tempus. Nam. Glória. Nam.

In tertio Nocturno.

Ant. Dabo prodígia in cœlo sursum, et signa in terra deórsum, sánguinem et ignem, et vapórem fumi.

Ant. Januárius Christi martyr per fidem defúnctus, mórtuum prophetávit corpus ejus: in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est.

Ant. Quum ignis egréssus esset, et plaga desæviret, beátus Januárius pro pópulo deprecátus est, et plaga cessávit.

℣. Speráte in eo omnis congregátio pópuli ℟. Effúndite coram illo corda vestra.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10. *b*

In illo témpore: dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 54. *in Matth. post init.*

Cum Dóminus omnem sollicitúdinem a discipulórum córdibus ejécerit, et ostensióne signórum armáverit atque ab ómnibus negótiis sæculáribus alienátos, et ab omni temporálium rerum

cura liberátos, férreos quodámmodo, atque adamántinos fécerit; tum dénique eventúra illis advérsa prædícit. Multa enim ex hac prædictióne futurárum rerum cómmoda consequebántur. Primum, ut ejus præsciéntiæ vim edíscerent. Deínde ut nemo suspicarétur ex magístri infirmitáte tam grávia mala descéndere. Prætérea, ne, qui ea passúri erant, súbito ac inopináto rerum evéntu perturbaréntur. Dénique, ne, cum ista sub ipsum passiónis suæ tempus audírent nímium commoveréntur.

℟. Exáudi me, Dómine, exáudi me, ut discat pópulus iste, quia tu es Dóminus Deus: * Et tu convertísti cor eórum. ℣. Multi autem credidérunt, et factus est númerus virórum quinque míllia. Et tu.

Lectio viii.

Jam vero, ut intélligant novum hoc esse belli genus, et insólitum præliándi morem, cum illos nudos mítteret, una indútos túnica, sine cálceis, absque virga, et absque zona et pera, et ab excipiéntibus ali juberet, non fecit hic dicéndi finem, sed inexplicábilem virtútem suam próferens: étiam sic eúntes, inquit, mansuetúdinem tamen óvium osténdite, quamvis ad lupos itúri, nec simplíciter ad lupos, sed étiam in médio lupórum (neque vero óvium tantum mansuetúdinem habére jubet, sed étiam colúmbæ simplicitátem); sic enim virtútem meam máxime osténdam, cum ab óvibus lupi superabúntur: et quamvis illæ sint in médio lupórum, et innúmeris mórsibus laceréntur, non modo non consúmptæ fúerint, verum étiam illos in sui natúram transmutáverint.

℣. Vidi ánimas decollatórum propter testimónium Jesu, et verbum Dei: * Qui non adoravérunt béstiam, neque imáginem ejus. ℣. Æstimáti sumus sicut oves occisiónis; sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Qui. Glória. Qui.

Lectio ix.

Majus certe, atque admirabílius est, mentem adversariórum commutáre, et ánimum in divérsum transférre, quam illos occídere, præsértim cum duódecim tantum essent, et lupis plenus esset orbis univérsus. Erubescámus ígitur, qui longe divérsa faciéntes, tamquam lupi in adversários rúimus. Nam quámdiu oves fuérimus, víncimus, étiam si mille circúmstent lupi, superámus, et victóres sumus: quod si lupi fuérimus, víncimur. Tunc enim a nobis Pastóris auxílium recédit, qui non lupos, sed oves pascit.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Suscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum, et ánimam meam fáciet. Psal. Dóminus regnávit, cum reliquis. 17.

2. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ.

3. Nihil horum tímeas, quæ passúrus es: ecce missúrus est diábolus áliquos ex vobis in cárcerem, ut tentémini.

4. Nihil horum véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me: dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi.

5. In omni ópere dedit confessiónem sancto et excélso in verbo glóriæ.

Capitulum. *Hebr.* 11.

Fratres: Sancti per Fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes: obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum.

Hymnus.

Mira, quæ patras, tua, Januári,
Civitas gaudens récolit: stupéntes
Advenæ cernunt: resonántque totum
Nota per orbem.
Namque concrétus diutúrno ab ævo
Sanguis ampúlla vítrea liquéscens
Bullit: ac rebus pópulo est sinístris
Dulce levámen.
Tu parens adsis; patriæque custos
Se, fac, insígnem pietáte avíta
Præbeat semper, Fideíque vera
Dógmata servet.
Tu probos mores dócili juvéntæ,
Tu senectúti plácidam quiétem,
Alma tu Regno bona pacis omnes
Impetra in annos.
Pelle tu pestem, furiásque belli,
Tu famem terræ subitósque motus,
Atque Vesévi fera damna nostris
Mœnibus arce.
Laus sit excélsæ Tríadi perénnis,
Quæ tibi sertum tribuens corúscum,
Te viam nobis fámulis precánte
Pandat ad astra. Amen.

℣. Prótegam civitátem istam.
℟. Ut salvem eam.

Ad Benedictus, Ant. Igne me, Dómine, examinásti, et non est invénta in me iníquitas: propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea.

Oratio.

Deus, qui per beáti Januárii Mártyris tui atque

Pontíficis confessiónem et sánguinem, admirábili testimónio ac triúmpho Ecclésiæ tuæ Fidem illustráre dignátus es: quæsumus; ut ejúsdem nos Fídei consórtio et patrocínio munítos, triúmphi étiam et glóriæ partícipes effícias. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Esto Fidélis.

Capit. Fratres: Sancti. sup.

℟. br. Ne cesses pro nobis * Clamáre ad Dóminum. Ne cesses. ℣. Ut salvet nos de manu inimicórum. Clamáre. Glória Patri. Ne cesses.

℣. Hic est qui multum orat pro pópulo.

℟. Et pro univérsa sancta civitáte.

Ad Sextam, Ant. Nihil horum tímeas.

Capitulum.

Alii vero ludíbria et vérbera expérti, ínsuper et víncula et cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt.

℟. br. Hic est qui multum * Orat pro pópulo. Hic est. ℣. Et pro univérsa sancta civitáte. Orat. Glória Patri. Hic est. ℣. Speráte in eo omnis congregátio pópuli. ℟. Effúndite coram illo corda vestra.

Ad Nonam, Ant. In omni ópere.

Capitulum.

Et hi omnes testimónio Fídei probáti invénti sunt in Christo Jesu Dño nostro.

℟. br. Speráte in eo, * Omnis congregátio pópuli. Speráte. ℣. Effúndite coram illo corda vestra. Omnis. Glória Patri. Speráte. ℣. Prótegam civitátem istam. ℟. Ut salvem eam.

In ii. Vesp. omnia ut in primis, et loco ult. Psal. Crédidi. 127.

Ad Magníficat, Ant. Liberásti me, Dómine, a rugiéntibus præparátis ad escam et a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuátus.

In Regno Neapolis, ubi concessum non est prædictum Offic. omnia dic. ut in Comm. unius Martyr., præter Lect. Orat. et Ant. ad Magnif. et Benedict., quæ sumuntur ex eodem Officio proprio.

DIE XVIII. EXPECTATIO Partus Beatæ Mariæ Virg.

Duplex Majus.

In i. Vesp. Ant. et Cap. de Laud. Psal. ut in Festis B.M.V. 135.*

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat,
Et Cælites, et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Am.

Hymn. Compl. et Horar. sic terminantur.

℣. Ave María, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Magnificat, Ant. Spíritus sanctus in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúja.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti, præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit comm. Fer. Adventus, Ant. O.

Ad Matutinum, Invitatorium. Ave, María, grátia plena:* Dóminus tecum. Ps. Veníte, 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens,
Cæli volúptas ímpleat.
Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cælum pios.
Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines
Vultu Dei sed cómpotes
Cæli fruámur gáudiis.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet, et illumínábit óculos servórum suórum, allelúja.

Psalm. in i. et ii. Noct. de Comm. Virg. 85.*

Ant. Roráte cæli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ant. Ecce nomen Dómini de longínquo, et cláritas ejus replet orbem terrárum.

℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 7.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia moléstì estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dñs ipse vobis signum. Ecce virgo con-

cípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum, et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat, qui mitténdus est:* Et ipse erit expectátio géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino: et dentes ejus lacte candidióres. Et.

Lectio ii. *Cap.* 11.

Et egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet, et requiéscet super eum Spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis, et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum áurium árguet: sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ: et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus.

℟. Oriétur stella ex Jacob, et consúrget homo de Israel et confrínget omnes duces alienigenárum: * Et erit omnis terra posséssio ejus. ℣. De Jacob erit qui dominábitur, et perdet relíquias civitátis. Et.

Lectio iii. *Cap.* 35.

Lætabitur desérta, et ínvia, et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabúnda, et laudans: glória Líbani data est ei, decor Carméli, et Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus: oriétur in diébus ejus justítia,* Et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges: omnes gentes sérvient ei. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. De Sion exíbit lex, et verbum Dñi de Jerúsalem.

Ant. Ecce Deus noster, expectávimus eum, et salvábit nos, allelúja.

Ant. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, Do-

minátor, Princeps pacis, all.
℣. Egrediétur virga de radíce Jesse. ℟. Et flos de radíce ejus ascéndet.

Sermo sancti Ildéfonsi Archiepíscopi Toletáni.

Ex lib. de Virg. B.M. **Lect. iv.**

Domina mea, atque domínátrix mea, dóminans mihi, mater Dómini mei, ancílla Fílii tui, génitrix factóris mundi, te rogo, te oro, te quæso, ut hábeam spíritum Dómini tui, spiritúmque Fílii tui, necnon et spíritum Redemptóris mei, ut de te vera et digna sápiam, vera et digna loquar, vera et digna quæcúmque sunt, díligam. Tu enim es elécta a Deo, assúmpta a Deo, advocáta a Deo, próxima Deo, adhærens Deo, conjúncta Deo. Visitáta ab Angelo salutáta ab Angelo, benedícta ab Angelo, beatificáta ab Angelo. Turbáta in sermóne, attónita in cogitatióne, stupefácta in salutatióne, admiráta in dictórum annuntiatióne.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, dicit Dóminus:* Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis.
℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et vocábitur.

Lectio v.

Invenisse te apud Deum grátiam audis, et ne tímeas, jubéris. Unde et tu fidúcia roboráris, cognitióne miraculórum instrúeris, ad novitátem inaudítæ glóriæ provéheris. De prole ab Angelo nuntiáta es, et post fœtum íntegra, et pudíca manes. Certa virgínitas nobis propónitur, et nascitúrum ex te sanctum Dei Fílium tibi ab Angelo evangelizátur, et quæ sit nascéntis Regis poténtia mirabíliter intimátur. Quómodo fiat, quæris, de orígine intérrogas, de ratióne perscrutáris, de experiéntia requíris, de órdine sciscitáris. Audi inaudítum oráculum, considera inusitátum opus, animadvérte incógnitum arcánum, atténde invísum factum: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.
℟. Roráte, cœli, désuper, et nubes pluant justum.* Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emítte Agnum, Dómine, Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem fíliæ Sion. Aperiátur.

Lectio vi.

Tota invisibíliter Trínitas conceptiónem operábitur in te: sola persóna Fílii Dei in córpore tuo nascitúra carnem assúmet de te. Ideóque quod concipiétur ex te, quod nascétur ex te, quod pródiet ex te, quod germinábitur ex te, quod parturiétur ex te Sanctum: vocábitur Fílius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus virtútum, hic Rex ómnium sæculórum, hic factor ómnium rerum. Ecce

beáta tu inter mulíeres, íntegra inter puérperas, Dómina inter ancíllas, Regína inter soróres. Ecce ex hoc beátam te dicent omnes generatiónes, beátam te novérunt omnes cœléstes Virtútes, beátam te prædicant omnes Vates, beátam te célebrant omnes natiónes. Beáta tu fídei nostræ, beáta tu ánimæ nostræ, beáta dilectióni nostræ, beáta præcóniis, et prædicatiónibus meis. ℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus:*Quia de Sion exíbit lex, et Verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Ant. Dóminus dabit benignitátem, et terra nostra dabit fructum suum. Psalmus. 84.

BENEDIXISTI, Dómine, terram tuam:* avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam:* et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus:* ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit:* et ponet in via gressus suos.

Ant. Dóminus dabit benignitátem, et terra nostra dabit fructum suum.

Ant. Ecce véniet Deus, et homo de domo David sedére in throno, allel. Psal. 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis:* díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te : * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum: * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum, * horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Ant. Ecce véniet Deus, et homo de domo David sedére in throno, allelúja.
Ant. Annuntiáte pópulis, et dícite: Ecce Deus Salvátor noster véniet. Psalmus 95.
Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino, omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus: * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.
Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias: et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus universa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Annuntiáte pópulis, et dícite: Ecce Deus Salvátor noster véniet.
℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet, ut salvet pópulum suum.
Si hoc festum venerit in Feria iv. Quatuor Tempor. Adventus, loco sequentis Homiliæ leguntur tres Lect. Homil. ejusdem Feriæ iv. cum ℟℟. quæ hic assignantur.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 1.*

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Evang. Lucæ cap. 1.

Ad Maríam vírginem Gábriel míttitur, qui Dei

Fortitúdo nominátur: illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. De quo per Psalmistam dicitur: Dóminus fortis, et potens, Dóminus potens in prælio. Et rursum: Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ. Per Dei ergo fortitúdinem nuntiándus erat, qui virtútum Dóminus, et potens in prælio, contra potestátes aéreas ad bella veniébat. Et ingréssus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus. Bene grátia plena vocátur, quæ nimírum grátiam, quam nulla ália merúerat, asséquitur: ut ipsum vidélicet grátiæ concípiat, et géneret auctórem.

℟. Ave, María, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus.

Bened. Cujus festum cólimus ipsa Virgo. Lectio viii.

Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Jesus Salvátor, sive salutáris interpretátur: cujus sacraméntum nóminis álloquens Joseph Angelus expósuit: Ipse enim, ínquiens, salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. Non ait, pópulum Israel, sed pópulum suum: hoc est, in unitátem fidei ex præpútio et circumcisióne vocátum: quibus ex divérsa parte vocátis, fieret unus pastor, et unum ovíle. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Fílius Altíssimi, qui in útero virgináli concéptus et natus est. Idem homo in témpore creátus ex matre, qui Deus est ante témpora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est, omíttat Nestórius hóminem tantum dícere ex Vírgine natum.

℟. Súscipe verbum, virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: Concípies et páries Deum páriter et hóminem: * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut. Glória Patri. Ut.

Lectio ix.

Ideoque, et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Ad distinctiónem nostræ sanctitátis Jesus sanctus singuláriter nascitúrus asséritur. Nos quippe, etsi sancti efficimur, non tamen náscimur: quia ipsa natúræ corruptiónis conditióne con-

stríngimur, ut mérito cum Prophéta geméntes sínguli dicámus: Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, et in delictis péperit me mater mea. Ille autem solus veráciter sanctus est, qui ut ipsam conditiónem natúræ corruptíbilis vínceret, ex commixtióne carnális cópulæ concéptus non est. Sanctum, inquit, vocábitur Fílius Dei, quid hic dicis, Nestoriáne, qui beátam Maríam Dei negans esse genitrícem, apérte níteris impugnáre veritátem? Ecce Deum dixit superventúrum, Dei Fílium nascitúrum. Quómodo ergo aut Dei Fílius Deus non est, aut quæ Deum édidit, quómodo Theótocos, id est, Dei génitrix non esse potest?

Te Deum laudámus. 46.

AD LAUDES,

et per Horas

1. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Joseph.

Psalm. Dóminus regnávit cum reliquis. 47.

2. Ave, María, grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, allelúja.

3. Ne tímeas, María, invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies, et páries fílium, allelúja.

4. Dabit ei Dóminus sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

5. Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum.

Capitulum. *Isaiæ.* 11.

Egredietur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet, et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrymis
Precémur indulgéntiam.
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Ad Benedictus, Ant. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem.

Deinde fit commem. Feriæ.

Ad Primam in ℟. br. dicitur ℣. Qui ventúrus es in mundum.

Ad Tertiam, Ant. Ave, María. Cap. Egrediétur, ut sup.

℟. br. Tu exúrgens. Dómine,* Miseréberis Sion. Tu. ℣. Quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus. Miseréberis. Glória. Tu. ℣. Roráte, cœli, désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Sextam, Ant. Ne tímeas María. Capitulum. *Isaiæ* 7.

Ecce virgo concípiet, et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butyrum, et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. br. Roráte, cœli, désuper, * Et nubes pluant justum. Roráte. ℣. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Et nubes. Glória. Roráte.

℣. Emítte Agnum, Dómine, Dominatórem terræ. ℟. De petra desérti ad montem filiæ Sion.

Ad Nonam. Ant. Ecce Ancilla Dómini.

Capitulum. *Isaiæ* 45.

Roráte, cœli, désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem: et justitia oriátur simul. Ego Dóminus creávi eum.

℟. br. Emítte Agnum, Dómine, * Dominatórem terræ. Emítte. ℣. De petra desérti ad montem filiæ Sion. Dominatórem. Glória Patri. Emítte. ℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

In ii. Vesp. omnia dicuntur ut in primis, præter v. Ant. cujus loco dicitur sequens. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Psal. Meménto, Dómine. 131.

Ad Magnificat, Ant. O Virgo vírginum, quómodo fiet istud? quia nec primam símilem visa es, nec habére sequéntem. Filiæ Jerúsalem, quid me admirámini? Divínum est mystérium hoc, quod cérnitis.

Et fit comm. Feriæ Adventus, Ant. O.

FESTA JANUARII.

DIE XIV. S. POTITI

Martyris. Duplex.

Si transferatur, in Vesp. Ant. et Cap. de Laud.. Psalm. de Dom. 124. et loco ult. Laudáte Dóminum. 128. Hymnus.

Invicta virtus Mártyrum,
Et alme custos Vírginum,
Jesu, Potiti láudibus
Adsis Olympi e vértice.
Infirma mundi déligens,
Ut conterántur fórtia,
Illum virílí péctore
Adhuc replésti párvulum.
Hinc ipse victor nóbilis
Domum, paréntes, ómnia
Vultu seréno déspicit,
Tibíque adhæret árctius.
Honor decúsque débitum
Sit Trinitáti júgiter,
Quæ per Potítum cœlica

Nobis repéndat múnera.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Ant. Respéxit Dóminus húmilem servum suum Potítum, et pósuit diadéma regni in cápite ejus, atque ex hoc beátum illum dicent omnes generatiónes. Oratio.

Deus, qui nos beáti Mártyris tui Potíti ánnua celebritáte lætíficas, concéde propítius; ut de cujus triumpháli agóne lætámur in terris, ad ejus glóriæ consórtium perveníre felíciter mereámur in cælis. Per Dñm.

Et fit comm. S. Felicis, ut in Breviar.

Ad Matutinum, Invitator. Regem Mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus. Ps. Veníte. 2. Hymnus.

Jam de patérno cárcere
Sævi ad tribúnal júdicis
Púero Potíto prótinus
Certámen instat ácrius.
Blandis Tyránnus vócibus
Frustra lacéssit, póstmodum
Minis perúrget, ófferat
Thus, aut datúrus sánguinem.
Princeps suórum mílitum
Se Christus offert láuream,
Intérque cœtus Mártyrum
Sedem merénti déstinat.
Honor decúsque débitum
Sit Trinitáti júgiter,
Quæ per Potítum cælica
Nobis repéndat múnera.
Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Beátus Potítus non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, sed in lege Dei fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psal. et alia hic non propria de Comm. unius Mart. 21.*

Ant. Insurrexérunt ímpii advérsus Dóminum, et advérsus sanctum suum: qui hábitat in cælis, irrísit eos.

Ant. Factus est Dóminus servo suo turris fortitúdinis a fácie inimíci.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

De libro Ecclesiástici.
Lectio i. *Cap.* 51.

Confitebor tibi Dñe Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo, quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iniquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam: de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ, quæ circúm-

dedit me, et in médio ignis non sum æstuátus: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Vérbera carníficum non tímuit sanctus Puer tuus móriens pro Christi nómine: * Ut hæres fíeret in domo Dómini. ℣. Trádidit corpus suum propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio ii.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memorátus sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Invíctus Dei athléta agónem suum Dómino précibus commendábat: * Et mori pro Christo semper optávit, et votis ómnibus expetívit. ℣. Certus sum quia neque mors, neque vita, neque creatúra ália póterit me separáre a charitáte Dei. Et.

Lectio iii.

Exaltasti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecátus sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Puer meus noli timére, quia ego tecum sum, dicit Dóminus: * Liberábo te de manu pessimórum, et éruam te de manu fórtium. ℣. Beátus Potítus orábat dicens: Dómine Jesu Christe, miserére mihi servo tuo. Liberábo. Glória Patri. Liberábo.

In secundo Nocturno.

Ant. Invocávit Dóminum in médio tormentórum, et in tribulatióne dilatávit cor ejus Deus, et mirificávit eum.

Ant. Exaudísti, Dómine, servum tuum, et ánima illíus introívit sine mácula in domum tuam.

Ant. Ex ore Púeri tui perfecísti laudem tibi, Dómine, et destruxísti inimícum et ultórem.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Lectio iv.

Potitus Cálari antiquíssima Sardíniæ urbe natus, ab unguículis, inscio patre, Christiána fide imbútus, ab eo póstmodum ut eam deséreret, tentátur, proptéreaque in custódiam tráditur. Sed tantum ábfuit, ut minis

blanditiísque quidquam pater profécerit, ut filii sanctíssimi mónitis atque exémplis et ipse Christiánamfidem ampléxus sit. Vinculis ergo solútus, divíno consílio patriam deséruit, et in montem Epyrum secéssit. Ibi divíni verbi prædicatióne, vitæ sanctimónia, ac sanctissimis mónitis prælúxit, et dæmonum insidias, quibus crudelissime divexátus est, superávit. In Valeriána urbe Agathónis Senatóris cónjugem elephantíasi laborántem curávit, quaprópter Senátor ipse cum tota família, multísque cívibus Christo adhæsérunt. Romæ quoque Agnétem Antoníni Imperatóris filiam crudelíssimo a dæmone diris cruciátibus exagitátam liberásse tráditur. Sed duri cordis, et pérvicax Imperátor diis volens filiæ salútem reférre, ac Potitum eórum sectatórem fieri, eum totis víribus in hanc senténtiam pertráhere conátus est. Quare ad idóla perdúcto Potíto, ejus précibus atque virtúte ficta númina corruérunt. Irátus inde Imperátor, atque ægre id ferens, eum exquisítis jubet torméntis torquéri.

℟. In torméntis te Deum non negávit: * Et ad mortem perdúctus, te Dóminum Jesum Christum conféssus est. ℣. Probásti, Dómine, cor ejus, et visitásti nocte. Et ad mortem perdúctus.

Lectio v.

In custódiam ergo arctissimam primum tráditur: dire póstmodum equúleo cruciátur, facésque ardéntes ejus latéribus admovéntur. Hanc Príncipis immanitátem cum sanctus Martyr exprobráret, únguibus mánuum pedúmque ei crudéliter detráctis, feris objéctus est; sed ab his natívæ feritátis oblítis nil læsus, in fervéntis ólei ollam injícitur: líquato plumbo perfúnditur, ac clavo igníto transfígitur, quo cum dívinitus sanctus Martyr liberarétur extrácto, illico Princeps máximo cápitis dolóre afféctus est, et Potitum rogávit, ut sibi opem ferret: Agnétis tamen enixis précibus Príncipem sanctus Martyr curávit, quam ille rem mágicis ártibus réferens, cum impietátis a Potíto arguerétur, ut lingua ei amputarétur, præcépit: qua étiam abscíssa, ubérius cóncinens, Imperatórem ut lacésseret, fieri ullis torméntis non posse, ut Romæ vitam amítteret, prænúntiat.

℟. In Dómini Jesu confessióne fundátus inter tormentórum supplícia stetit impertérritus: * Ac demum triumphali morte cælos petívit sánguine laureátus. ℣. Felíci commércio pro terrénis cæléstia, pro peritúris ætérna commutávit. Ac.

Lectio vi.

Quare Antonínus permótus, et pópuli conversiónem subvéritus, satellitibus, ut illum necárent, quo vellent, commisit. Itaque Roma edúctus apud Asculum Apúliæ Idibus Januárii secúndo Christi sæculo cápite pléctitur. Ejus corpus a Christiánis sepúltum tractu témporis Tricárici ineúnte sæculo décimo sexto in Æde sanctíssimæ Trinitátis repértum est. Neápoli ad ejus nomen templum dedicátum extat, in quo a sanctimoniálibus Ordinis sancti Benedícti memória tanti Mártyris die décima quarta Januárii jamdúdum recolebátur: inde piis earúndem sanctimoniálium précibus permótus Clemens Papa Duodécimus præsens Officium eádem die, qua celebráre consuéverant, illis benígne indúlsit. Demum idem Clemens Duodécimus Póntifex Máximus ab univérso Clero Sæculári et Reguléri Neapolitánæ Civitátis eádem die celebrári mandávit.

℟. Qui vícerit, vestiétur vestiméntis albis, et non delébo nomen ejus de libro vitæ;* Et confitébor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.

℣. Beátus Potítus, dum torquerétur in torméntis, conféssus est nomen Dómini Jesu Christi. Et

Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Ant. Dum torquerétur in torméntis, óculi Dómini super servum suum.

Ant. Potítus Christi Martyr locútus est veritátem in corde suo, et non egit dolum in lingua sua.

Ant. Prævenísti eum, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis: et posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte arbitrári, quia vénerim pacem míttere in terram: non veni pacem míttere sed gládium. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Cap. 10.

Quæ ista divísio est? inter prima enim legis præcépta accépimus: Honóra patrem tuum, et matrem tuam, et ipse Dóminus ait: Pacem meam do vobis, pacem meam relínquo vobis. Quid sibi vult missus pótius gládius in terram, et separátus a patre filius, et fília a matre, et nurus advérsus socrum, et hóminis doméstici ejus inimíci? Igitur exínde pública auctóritas impietáti proferétur. Ubique ódia, ubique bella et

gládius Dómini inter patrem et filium, et inter filiam matrémque desæviens. Gládius telórum ómnium telum acutíssimum est, in quo sit jus potestátis, et judícii sevéritas, et animadvérsio peccatórum. Et hujus quidem tali nómine novi Evangélii prædicatiónem appellátam frequens in Prophétis auctóritas est.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dábitur tibi coróna vitæ. Expréssa.

Lectio viii.

Dei igitur verbum nuncupátum meminérimus in gládio, qui gládius missus in terram est, idest prædicátio ejus hóminum córdibus infúsa. Fitque gravis in domo una dissénsio, et doméstica novo hómini erunt inimíca: quia ille per verbum Dei divísus ab illis, manére, et intérior et extérior, idest et corpus et ánima in spíritus novitáte gaudébit.

℟. Chrysti Martyr succénsus igne divíni amóris sustínuit supplícia passiónis: * Et per immanitátem tormentórum pervénit ad societátem Angelórum. ℣. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de S. Felice Presb. et Mart.

Si transfertur, dicitur seq.

Lectio ix.

Pergit deínde eódem præceptórum, et intelligéntiæ decúrsu. Nam postéaquam relinquénda ómnia, quæ in sæculo charíssima sunt, imperáverat, adjécit: Qui non áccipit crucem suam, et séquitur me, non est me dignus: quia qui Christi sunt, crucifixérunt corpus cum vitiis et concupiscéntiis. Et indígnus est Christo, qui non crucem suam, in qua compátimur, commórimur, consepelímur, conresúrgimus, accípiens, Dóminum sit secútus, in hoc Sacraménto fidei spíritus novitáte victúrus.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Potítum servum tuum, Dómine, firmavérunt manus tuæ, et regnábit in ætérnum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Tu scis, Dómine, agónem meum: recordáre mei, et vísita me, et tuére me ab his qui persequúntur me.

3. Recordátus sum tui, dicit Dóminus, míserans adolescéntiam tuam, et certámen forte dedi tibi, ut vínceres.

4. Deus Dóminus fortitúdo mea, et dedúcet me victor in psalmis canéntem.

5. Consummátus in brevi explévit témpora multa; plácita enim fuit Deo ánima illius.

Capitulum. *Jacob.* 1.

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem, quóniam, cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromisit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Ignescit ira Præsidis,
Pudétque vinci a párvulo:
Olim gigántem Góliath
David puer sic frégerat.
Probáta tandem cóncidit
Rotáta ab ense víctima,
Colúmba qualis ínnocens
Petívit astra spíritus.
Gaudens, Potíte, glóriæ
Victor bravíum súscipe:
Hinc nos, Patróne, Vírgines
Malis tuére ab ómnibus.
Honor decúsque débitum
Sit Trinitáti júgiter,
Quæ per Potítum cælica
Nobis repéndat múnera. Am.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Ant. In sanctitáte serviámus Dómino, qui púerum et mártyrem suum Potítum elégit ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis. Oratio.

DEUS, qui nos beáti Mártyris tui Potíti ánnua celebritáte lætíficas: concéde propítius; ut de cujus triumphali agóne lætámur in terris, ad ejus glóriæ consórtium pervenire feliciter mereámur in cælis. Per Dóm.

Et fit comm. S. Felicis.

In ii. Vesp. omnia ut in i. et loco ult. Psal. Crédidi 127.

Deinde fit a Cap. de S. Paulo primo Eremita, cum com. S. Potiti, Ant. Omnes gentes magnificáte Dóminum; fecit enim mártyri Potito magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Justus ut palma. Orat. ut sup.

Et comm. S. Mauri Abb.

DIE XVII. S. ANTONII
Abbatis, Patr. Civit. Neap.
Duplex majus.

Omnia, ut in Breviario sub hac die. Lect. vero i. Noct. Justus, de Comm. 68.*

DIE XIX. TRANSLATIO
Reliquiarum S. Thomæ de Aquino Conf. Civ. Neap, Patr.
Duplex.

In ii. Vesp. Cathedræ S. Petri fit comm. S. Pauli, et deinde S. Thomæ, Ant. O Doctor. ℣. Amávit. Oratio.

DEUS, qui nos beáti Thomæ Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas, concéde propítius: ut cujus Translatiónem cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñm.

Deinde fit comm. Ss. Marii, etc. mart.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Noct. Lect. ex ejus festo 7. Martii ut in Brev. 516.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ. de Com. Doct. 65.* ℟. viii. In médio.

Lectio ix. et comm. Ss. Marii, etc. mart. ut in Breviar.

Vesp. a Cap. de Ss. Fabiano, etc. mart. cum comm. S. Thomæ. Ant. O Doctor. ℣. Justum dedúxit.

DIE XXIII. DESPONSAT. B. M. V. cum S. Joseph. Duplex majus.

Ad Vesp. Ant. de Laudib. Psalmi, Capit. et Hymn, ut in Festis B. M. 135.*

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit. Oratio.

Famulis tuis, quæsumus, Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre; ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Desponsatiónis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit commem. sancti Joseph ante alias quascumque commem. etiam Festi Duplicis, aut Dominicæ, ubi est concessa.

Ant. Exúrgens Joseph a somno fecit, sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam

℣. Constítuit eum dóminum domus suæ. ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ.

Oratio.

Sanctissimæ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus, Dómine, méritis adjuvémur; ut quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur.

Postea SS. Vincentii et Anastasii Mart., et S. Emerentianæ, Vírginis et Martyris, ut in Breviario.

Ad Matutinum, Invitat. Desponsatiónem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Psalm. Veníte, 2.

Hymnus, Ant., Psalmi, et ℣℣. Nocturnorum ut in Festis B. M. 137.*

In primo Nocturno.

Incípiunt Cántica canticórum.

Lectio i. *Cap.* 1.

Osculetur me ósculo oris sui, quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum: ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me Rex in cellária sua: exultábimus, et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum sed formósa, fíliæ Jerúsalem sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis.

℟. Hódie desponsáta est beáta virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Desponsatiónem Beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per quam. Lectio ii.

Nolite me consideráre quod fusca sim, quia decolorá-

vit me sol: filii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in víneis: víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum. Si ignóras te, o pulchérrima inter mulíeres, egrédere, et abi post vestígia gregum, et pasce hædos tuos juxta tabernácula pastórum. Equitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te amíca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis: collum tuum sicut monília.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut ipsa.

Lectio iii.

Murénulas áureas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri diléctus meus mihi, in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es amíca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilécte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus, tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus: * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ, Angelo nuntiánte, concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis

Ex Homil. 2. sup. Missus est.

Lectio iv.

Oportebat a príncipe mundi aliquámdiu celári divíni consílii sacraméntum, non quod Deus, si palam opus suum fácere vellet, impedíri posse ab illo metúeret; sed quia ipse, qui non solum poténter, sed étiam sapiénter quæcúmque vóluit fecit, sicut in ómnibus opéribus suis quamdam rerum, vel témporum congruéntias propter órdinis pulchritúdinem serváre consuévit; ita in hoc quoque tam magnífico ópere suo, nostræ vidélicet reparatiónis, non tantum poténtiam suam, sed et prudéntiam osténdere vóluit.

℟. Desponsátio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David: * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie desponsáta est beáta virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Conveniens ergo erat, ut suáviter quoque ómnia, cæléstia scilicet, et terréna dispóneret, quátenus et illinc dejíciens inquiétum, réliquos in pace firmáret; et hic debellatúrus ínvidum, nobis prius suæ humilitátis et mansuetúdinis valde necessárium exémplum relínqueret: sicque mirábili fieret moderámine sapiéntiæ, ut et suis suávis, et hóstibus fortis apparéret.

℟. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus, * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vi.

Quid enim prodésset diábolum a Deo vinci, nobis manéntibus supérbis? Necessário ígitur desponsáta est María Joseph, quando per hoc et a cánibus Sanctum abscónditur, et a Sponso virgínitas comprobátur, et Vírginis tam verecúndiæ párcitur, quam famæ providétur. Quid sapiéntius? Quid dignius divína providéntia? Uno tali consílio secrétis cœléstibus et admíttitur testis, et exclúditur hostis, et íntegra servátur fama Vírginis matris.

℟. Desponsátio tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem; et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Et te. Glória. Qui solvens.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Cum esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu Sancto. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in Cap. 1. Matth.

Quare non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph orígo Maríæ monstrarétur; secúndo, ne lapidarétur a Judæis ut adúltera; tértio, ut in Ægyptum fúgiens habéret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, inquiens, ejus celarétur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo. Lectio viii.

Antequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu Sancto: Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dícitur: Antequam convenírent; non séquitur ut póstea convénerint: sed Scriptúra quod factum non sit, osténdit.

℟. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Desponsatiónem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro S. Emerentiana Lectio ix. ut in Brev. Si transferatur, sequens erit Lectio ix.

Joseph autem vir ejus cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus effícitur: et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat. Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES, et per Horas, Ant.

1. Desponsátio gloriósæ vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David. Ps. Dóminus regnávit, cum rel. 17.

2. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regáli ex progénie María exórta refúlget, cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

4. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ.

5. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. 146.*

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Ant. Desponsatiónem hodiérnam perpétuæ vírginis genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúja. Oratio.

Fámulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxsti-

tit salútis exórdium, Desponsatiónis ejus votiva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit comm. S. Joseph, Ant. Ipse Jesus erat incípiens, quasi annórum trigínta, ut putabátur, filius Joseph.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. Oratio.

SANCTISSIMÆ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine, méritis adjuvémur: ut, quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur.

Postea S. Emerentianæ Virg. et Mart. ut in Breviario.

Ad Horas Ant. de Laud. Cap. et ℟ ℟. br. ut in Fest. B. M. 447.*

In ii. Vesp. omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Ant. Desponsátio tua, Dei Génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ. Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

Deinde fit comm. S. Joseph. Ant. Ecce fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

℣. Glória et divítiæ in domo ejus. ℟. Et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Oratio. Sanctíssimæ, ut sup.

Postea fit commemoratio S. Timothei Episcopi et Martyris, ut in Brev.

DIE XXIII. S. ILDEFONSI

Archiepiscopi Toletani Conf.

Alicubi celebratur sub ritu semidupl. et dicitur Oratio Exáudi, quæsumus de Com. Conf. Pont. Ubi vero celebratur sub ritu Duplici dicitur sequens Oratio.

DEUS, qui per gloriosíssimam Fílii tui Matrem beátum Ildefónsum Confessórem tuum atque Pontíficem, misso de thesáuris cæléstibus múnere decorásti, concéde propítius; ut per ejus preces, et mérita, múnera capiámus ætérna. Per eúmdem Dóminum.

Lect. i. Noct. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Ex Sur. tom. 1. et aliunde.

Lectio iv.

ILDEFONSUS, qui et Alfónsus dícitur, natióne Hispánus, Toléti nobilíssimis Stéphano et Lúcia paréntibus ortus, omníque cura nutrítus, liberálibus disciplínis instrúctus est. Primum hábuit præceptórem Eugénium Toletánum Antístitem, a quo miram ob índolem Híspalim ad Isidórum, mira tunc eruditióne polléntem, est missus. Duódecim apud Isidórum commorátus annos, tandem fruge bona, doctrináque sana imbútus, Tolétum remeávit ad Eugénium. Postquam vero factus est ob vitæ candórem, peritiámque non vulgárem, ab Eugénio Ecclésiæ Toletánæ Archidiáconus,

mundi cúpiens láqueos declináre, in Agaliénsi monastério, quod sanctis martyribus Cosmæ, et Damiáno tunc erat dicátum, insigne pietátis cucúllum índuit. Cui neque paréntes, jam prece, jam vi, ómnia tentántes, obsístere valuérunt, quin constánter in propósito permanéret.

℟. Invéni David. Lectio v.

Monachi non multo post Ildefónsum in demórtui Abbátis locum subrogárunt. Suspiciébant síquidem in eo (præter virtútes réliquas) æquitátem, morum facilitátem, prudéntiam, raram sanctitúdinem. Tantus ítaque fulgor, tanta veræ pietátis lux (quod ipse timébat) latére non pótuit Eugénio: namque vita functo, Cleri, Senátus, totiúsque pópuli decréto Toletánus Archiepíscopus est creátus. In quo quidem præsulátu, quantum verbo Ildefónsus profécerit, quæ miráculaedíderit, quam multis fúerit nomínibus de Vírgine matre bene méritus, non fácile quis explicáre quíverit. Cœnóbium vírginum in Deilfónsi víllula ædificávit, ac magnis munéribus auxiit. Hæréticos quosdam, qui in Hispánia hæresim Elvidiánam, tolléntem perpétuam Maríæ Dei Genitrícis virginitátem disseminábant, doctíssime confutávit, ab Hispaniáque dépulit, quam disputatiónem explicávit libro, quem scripsit de beátæ Maríæ virginitáte, rem miráculo confirmánte. Cum enim Ildefónsus ad preces Matutínas Expectatiónis beátæ Maríæ in Ecclésiam nocte descénderet, cómites ejus in Ecclésiæ límine, fulgóre quodam repentíno detérriti, retrocessérunt. Ille vero intrépidus ad aram progréssus, Vírginem ipsam vidit, et adorávit: ab eadémque vestem, qua in sacrifíciis uterétur, accépit. ℟. Pósui. Lectio vi.

Cum étiam dies sanctæ Leocádiæ festus agerétur, et Clerus frequénsque pópulus convenissent, Ildefónsus ad sepúlchrum vírginis Leocádiæ accédens, flexis supplíciter génibus, precabátur. Et ecce reseráto repénte sarcóphago, Leocádia sanctíssima pródiit: videntibúsque cunctis et audiéntibus, Ildefónsi mérita de vírgine María commendávit, dicens: O Ildefónse, per te vivit Dómina mea, quæ cœli cúlmina tenet. Et, Præsule collaudáto, redíbat. Ildefónsus, ne res sine téstibus tanta pósteris referrétur, arrépto Recesvínthi regis, qui forte tunc áderat, gladíolo, veláminis partem, quo caput Leocádiæ tegebátur, resécuit: eámque cum régio simul cultro celébri pompa in sacrárium íntulit, ubi usque hódie servátur. Scripsit multa luculentióri sermóne, quorum, vá-

riis molestiárum occupatiónibus impedítus, áliqua cœpta, áliqua semipléna relíquit. Obiit tandem divus Ildefónsus felíciter ac sancte, cum sedísset in Episcopátu annos novem, menses duos: sepultúsque est in Basílica Leocádiæ circa annum Dómini sexcentésimum septuagésimum séptimum, Recesvíntho in Hispánia regnánte. Cujus corpus in generáli a Saracénis Hispaniárum occupatióne in civitátem Zamorénsem translátum est, et in Ecclésia beáti Petri honorífice quiéscens, magna illíus pópuli religióne cólitur.

℟. Iste.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ, de Com. Doct. 65.*

DIE XXVIII. S. JULIANI

Episcopi et Confess.

Semid. ad lib itum. Oratio.

Excita, quæsumus, Dómine, in pópulo tuo Spíritum charitátis, quo beátum Juliánum Confessórem tuum atque Pontíficem replére dignátus es, et concéde; ut cujus festivitátem celebrámus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem.

Et fit com. S. Agnetis secundo, ut in Brev.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Juliánus, Ecclésiæ Conchénsis Epíscopus, Burgis piis et honéstis paréntibus natus est. Ejus ortum præclára illíus sanctitátis et Episcopális dignitátis signa divínitus data nobilitárunt. Nam ádeo formósus et pulcher in lucem éditus est, ut omnes intuéntes os ejus, cœlésti quodam fulgóre perfúsum admiraréntur. Multo magis vero, cum puer grándior palam super fontem Baptismálem támdiu visus est mitra et báculo, Episcopálibus insígnibus, ornátus, dum adstántes admónuit, ut infánti Juliáni nomen impónerent. Póstea pie sanctéque educátus, liberalibúsque disciplínis apprime erudítus, Theologíæ óperam dedit: in qua plúrimum profécit. Itaque probátæ vitæ exémplo, et divíni verbi prædicatióne toti Hispániæ mirándum in modum prófuit. Archidiáconi dignitáte in Ecclésia Toletána ornátus, ab Alfónso deínceps nono Castéllæ rege Episcopále munus suscípere coáctus est, quod summa cum laude obívit. ℟. Invéni.

Lectio v.

Vere pater páuperum fuit quippe qui egéntium, viduárum, et pupillórum inópiam pecúnia, et áliis pietátis offíciis sublevávit. Réditus Ecclésiæ suæ tum sublevándis míseris, tum instaurándis, ornandísque templis insúmpsit, ipse ténui victu conténtus, quem labóre mánuum suárum comparábat.

In oratióne assíduus erat: cujus vi, patérna charitáte ardens, multa et magna pro salúte pópuli a Deo impetrávit. Quorum illa in primis illústria. Cum aliquándo tota província rei frumentáriæ laboráret inópia, nec quidquam ámplius in Episcopátus hórreis superésset, pópuli calamitátem miserátus, preces cum lácrymis ad Deum fudit. Tunc plúrimum trítici ad ædes sancti Epíscopi a permúltis juméntis comportátum est, quæ, depósito ónere, evanuérunt. Cumque item dira in pópulum lues grassarétur, sancti Epíscopi oratióne sedáta est. Multos quoque váriis insanabílium morbórum genéribus affféctos, in sanitátem restítuit. ℟. Pósui. Lectio vi.

Super gregem suum tamquam bonus et sédulus pastor diligentíssime vigilávit: lupos arcens ab óvibus, et oves pascens verbo vitæ, cibum cuíque tríbuens pro captu congruéntem. Corpus suum jejúniis assídue castígans, seípsum bonórum óperum exémplar ómnibus præbuit. Dénique, cum annos fere octoginta máxima cum sanctitáte vixísset, plenus diérum atque virtútum, in senectúte bona migrávit ad Dñm quinto Kaléndas Februárii, anno millésimo ducentésimo octávo, et honorífice in Ecclésia sua sepúltus, post mortem quoque miraculórum glória clarus, magna pópuli veneratióne cólitur. Anno póstmodum millésimo quingentésimo décimo octávo, Leóne Décimo Pontífice Máximo, corpus ejus e sacéllo, ubi multos jacúerat annos, effóssum, ad locum prope aram máximam magnífice exornátum, tértio Idus Aprílis solémni pompa, ac máxima celebritáte translátum est. Commemoratiónis ejus quoque festívitas nonis Septémbris, ex Júlii Tértii Summi Pontíficis concessióne recólitur. ℟. Iste.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 6.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte thesaurizáre vobis thesáuros in terra, ubi ærúgo et tinea demolítur, et ubi fures effódiunt, et furántur. Et réliqua.

Homília S. Petri Chrysólogi.

Ser. 8. *De jej. et eleem.*

Thesaurus cæli est manus páuperis: quod súscipit, ne in terra péreat, repónit in cælum. Manus páuperis est gazophylácium Christi, quia quidquid pauper áccipit, Christus accéptat. Da ergo, homo, páuperi terram, ut accípias cælum: da nummum, ut accípias regnum: da páuperi, ut des tibi: quidquid páuperi déderis, tu habébis: quod páuperi non déderis,

habébit alter. Clamat Deus: Misericórdiam volo. Qui, quod vult Deus, Deo negat, a Deo sibi, quod desiderat, vult negári. Homo, petit Deus, sed tibi, non sibi; humánam misericórdiam petit, ut largiátur divínam. Est in cælis misericórdia, ad quam per terrénas misericórdias perveniátur. ℟. Amávit. Lectio viii.

Dicturus causam in judício Dei, patrónam tibi misericórdiam, per quam liberári possit, assúme. Qui de patrocínio misericórdiæ certus est, de vénia sit secúrus, de absolutióne non dúbitet. Misericórdia non solum causam prævenit, anticipat cognitórem, sed étiam senténtiam révocat, absólvit addíctos. Quod Ninivítæ probant, quos jam senténtiæ subjéctos, pœnæ tráditos, ad víctimam stantes, morti déditos, misericórdia sic rápuit, sic ténuit, sic prævénit, ut malúerit Deus dedúci senténtiam, ne misericórdiæ quid negáret. Fratres, per misericórdias páuperum misericórdiam parémus, ut possímus esse de pœna líberi, & de salúte secúri. Beáti, inquit misericórdes, quia ipsi misericórdiam consequéntur. Gratis misericórdiam sperat ibi, qui hic non fécerit misericórdiam. ℣. Sint lumbi.

Lect. ix. et com. de S. Agnete secundo, ut in Brev. In Diœc. Conchensi et ubi fuerit Patronus vel Titularis dic. seq.

Lectio ix. *Serm.* 22.

Homo tali mónitu Christus te ditáre vóluit, non nudáre: manére tibi tua vóluit, non períre; perpetuári, non vacuári sácculos imperávit: jussit te transférre, non pérdere. Plus consílio patris agit, quam jure dominántis. Inter insídias latrónum, et tineárum morsus, quare tua recóndas, objúrgat: pervígiles noctes, dies ánxios, sollícita témpora, ne tibi ipse fácias, commonéris. Auri custos, servátor argenti, securitátem non habet, nescit quiétem, et cui deest secúritas, quies perit: pœna dives est ille, non sensu. Thesáurum non deficiéntem in cœlo hoc est dícere, ubi ego sum, ibi pónite, date mihi, ego servo. Homo, da patri, crede Deo, quia et hærédi pater et Deus hómini créditum non negábit: tenére tua non potest, qui sua dedit. An humánis índiget, qui divína largitur? An est nostrórum cúpidus, qui nos suórum fecit hærédes. Te Deum. 46.

FESTA FEBRUARII.

DIE III. S. BLASII EPISC. et Mart. Patr. Civ. Neap.

Duplex majus.

In ii. Vesper. Purificationis B. M. V. fit comm. S. Blasii. Ant. Iste Sanctus, ℣. Glória.

Oratio.

Deus, qui beátum Blásium mártyrem tuum, atque

Pontíficem in suis perferéndis supplíciis, et in aliórum depelléndis infirmitátibus admirábilem effecísti, concéde propítius; ut illíus et in fide constántiam imitémur, et in periculis patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. A Mileto. 23.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Blasius Cáppadox, nóbili génere ortus, Sebáste in Cappadócia ex médico Episcopus creátus est, ut córporum curatióni animárum cura succéderet. Huic múneri cum sédulam ac piam óperam naváret, dira tempéstas advérsus Christiános a Licínio tyránno excitáta fuit. Blásius divíno instínctu, Christi consílio, et exémplo in montem Argæum se recépit, ac sese in spelúncam ábdidit, in qua rerum divinárum contemplatióni vacans, ab ipsis feris, natívæ feritátis oblitis, quotidiánum victum accépit et multis obséquiis cultus est.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Ibi támdiu látuit, dum ab Agricoláï Præsidis milítibus casu deprehénsus, inde abstráctus, et ad Præsidem indúctus, illíus jussu in víncula conjéctus est. Sed vinctus ipse multos, quos ejus sanctimóniæ fama acciverat, a diversórum morbórum vínculis liberávit. In his puer fuit, qui desperáta a médicis salúte, transvérsa spina fáucibus inhærénte, ánimam agébat. Illústris sane tum córporum, tum animárum médicus, non humána, sed divína arte, non parátis a natúra remédiis, sed Christi grátia comparátis, ægros prístinæ salúti restítuit, omni fere miraculórum génere conspícuus; nam Christi super aquas ambulántis, et Eliæ Sareptánæ víduæ annónam multiplicántis mirácula renovávit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine:* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Atrocíssimis torméntis, crudelíssimi Præsidis jussu, cruciátus fuit. Duris verbéribus cæsus, tortus in equúleo, pectínibus férreis dilaniátus, candénti loríca indútus, alíisque exquisitíssimis supplíciis affectus est. Sed ejus fides probári quidem pótuit, non tamen vinci. Dilaceráto córpore, infráctus ánimus réstitit. Tandem victo Tyránno, cápite plexus, illústre fídei testimónium Ecclésiæ relíquit tértio Nonas

Februárii, anno Christi trecentésimo décimo sexto.
℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dñs pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória. Et.
In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult post me venire, de Comm. ii. loco. 33.*

DIE VI. S. LEUCII EPIS. et Conf. Dupl. (m.t.v.) Oratio.

Deus, qui ad illustrándam Ecclésiam tua beátum Léucium Confessórem tuum, atque Pontíficem innúmeris decorásti miráculis, concéde propítius; ut sicut ipse fidélibus tuis cæléstí ac terréno auxílio ádfuit, ita nos quoque ejus intercessiónibus ætérnum regnáre possímus in cœlis. Per Dóminum.
In i. Noct. Lect. de Script. occ.
In ii. Nocturno. Lectio iv.

Leucius, quem Euprésciam quoque dixérunt, Theodósio Príncipe Alexandríæ, natus est. In sancti Hermétis cœnóbium aliquándiu cum paréntе Eudéchio secéssit, ibíque sacris lítteris sédulam óperam navávit. Divíno consílio Sacerdótio initiátus, verbi Dei prædicatióne Alexandrínæ Ecclésiæ fidélis adminíster fuit. Vitæ sanctitáte, ac morum innocéntia prælúxit. Plures ad Christi fidem convértit; Æthiopémque energúmenum liberávit.
℟. Invéni. Lectio v.

Porro non Alexandríæ solum, sed et álibi intra Ægypti fines sanctíssimis móribus, ac virtútibus cláruit. Plúribus Cléricis sequéntibus in navem conscéndit, et mare longíssimo tractu est metítus. Brundúsium dénique áppulit, ibíque sedem fixit, et domicílium. Apud amphiteátrum in subúrbio degens Christiánam fidem docébat, edoctósque sacris aquis lustrábat. Nec ad ejus doctrínam, ac sanctitátem comprobándam defuérunt mirácula; in iísque mínime est prætereúndum, siccitáte biénnium laborántes íncolas ejus précibus máximum imbrem habuísse, quo perpetráto miráculo, Antíochus urbis Præféctus cum vigínti septem ethnicórum míllibus Christi fidem amplexátus est: hi vero omnes Christiánæ fidei præclárius testimónium réddere voluérunt, templum construéndo Dei Genitríci, ac sancto Joánni Baptístæ inscríptum, atque dicátum.
℟. Pósui. Lectio vi.

Brundusino Pontífici vita functo, Ipse sufficitur. Diu, multúmque suscéptum munus sanctíssime obívit, et tandem tértio Idus Januárii vívere désiit. Ejus corpus Trano, quo aliquándo perlátum fúerat, Beneséntum adsportárunt Longobárdi príncipes, ibíque in sanctæ

Sophíæ templo honorificentíssime condidérunt. Verum tractu témporis, ut bellórum calamitátibus subducerétur, pars máxima ad monastérium Montis Vírginis deláta est, et partículæ quædam in Tranénsium, ac Brundusinórum civitátibus colúntur. Ejus festum Archiepíscopi Cardinális Ursíni auctoritáte octávo Idus Februárii quotánnis renovátur. Et in Beneventána ditióne non ignóbile habétur óppidum ejus nómine insignítum, in cujus honórem erécta ibídem Parochiális Ecclésia conspícitur. ℟. Iste est, qui.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Homo péregre. de Com. 57.*

DIE XXVI. S. MARGARITÆ

De Cortona Semiduplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. 99.* præter seq. Ant. Símile. ℣. Spécie.

Oratio.

Deus, qui fámulam tuam Margarítam de perditiónis via ad salútis trámitem misericórditer deduxísti, eádem nobis miseratióne concéde; ut, quam prius errántem sectári non erubúimus, mox pœniténtem ímpigre sequi gloriémur. Per Dñm.

In Quadrages. fit com. Fer.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In Quadr. Lect. Mulíerem. 102.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Margarita, a loco dormitiónis, Cortonénsis appelláta, Laviáni in Túscia ortum hábuit. Primis adolescéntiæ suæ annis mundi voluptátibus capta in Montis Politiáni civitáte vanam, et lúbricam vitam duxit; sed cum amásium ab hóstibus fœde transfóssum indício canis in fóvea sub strue lignórum tumulátum fortúito reperísset, íllico facta est manus Dómini super eam, quæ magno culpárum suárum mœróre tacta, éxiit foras, et flevit amáre. Itaque Laviánum revérsa, crine detónso, neglécto cápite, pulláque veste contécta, erróribus suis, mundíque illécebris núntium misit; inque ædibus Deo sacris, fune ad collum alligáto, humi procúmbens, ab ómnibus, quos ántea móribus suis palam offénderat, véniam exorávit. Mox Cortónam profécta in cínere et cilício ab se læsam Dei majestátem placáre stúduit, donec post triennále virtútum experiméntum a Frátribus Minóribus, spirituális vitæ dúcibus, Tértii Ordinis hábitum impetrávit. Úberes exínde lácrymæ ei familiáres fuérunt, atque ima suspíria, tanta ánimi contritióne ducta, ut diu elínguis consísteret. Léctulus nuda humus, cervícal lapis, aut lignum porréxit, atque ita noctes insómnes in cæléstium meditatióne tráhere consuévit; nullum ámplius pravum desidérium perpéssa, dum

bonus spiritus prómptior infirmam carnem ad subeúndos labóres erigébat.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere, procéde et regna. Et.

Lectio v.

A Dæmóne insídiis, funestísque conátibus lacessíta múlier fortis hostem ex verbis detéctum semel, atque íterum invícta répulit, ad eludéndum vanæ glóriæ lenocínium, quo a malo spíritu petebátur, prætéritos mores suos per vicos, et platéas alta voce accusáre non déstitit, omni supplício se ream inclámans; nec nisi a Confessário detérrita in speciósam faciem olim impúri amóris causam sævíre abstínuit, ægre ferens suam formam longa carnis maceratióne non aboléri. Quibus aliísque magnæ pœniténtiæ arguméntis suórum críminum labe expiáta, atque ita de se triumphátrix, ut sensus plane omnes a mundi illécebris custodíret, digna facta est, quæ sæpe Dómini consuetúdine fruerétur. Ejúsdem quoque Christi, et vírginis Matris dolórum, quod ipsa ardénter expetíerat, párticeps facta, cunctis sénsibus destitúta, et vere mórtua intérdum visa est. Ad eam proínde véluti ad perfectiónis magistram ex díssitis étiam regiónibus plúrimi conveniébant: ipsa vero cælésti, quo erat perfúsa, lúmine, córdium secréta, consciéntias hóminum, imo et peccáta in remótis licet pártibus Deum offendéntium cum dolóre, et lácrymis détegens, summáque in Deum et próximum charitáte fervens ingéntem animárum fructum operáta est. Ægris ad se veniéntibus salútem, obséssis a dæmone liberatiónem impetrávit. Púerum defúnctum, lugénte matre, ad vitam redúxit. Imminéntes bellórum tumúltus assíduis orationíbus sedávit. Dénique summæ pietátis opéribus vivos, et mórtuos sibi deméruit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Tot sanctis opéribus occupáta, de rigóre, quo assídue corpus suum exercébat, nihil remísit, neque a stúdio cæléstia meditándi se avélli passa est; in utróque vitæ génere plane admiránda, utrámque sorórem Magdalénam, et Martham réferens. Tandem pro se Dóminum orans, ut ex hac valle lacrymárum sursum in cæléstem pátriam revocarétur, exaudíta est orátio ejus, die atque hora dormitiónis ei pa-

tefáctis. Méritis ítaque, et labóribus plena, ac cæléstibus donis cumuláta cœpit córporis víribus destítui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divinis tantum collóquiis reflécta est: tum, sanctíssimis Ecclésiæ Sacraméntis rite suscéptis, vultu hílari atque óculis in cælum convérsis, octávo Kaléndas Mártias anno ætátis quinquagésimo, suæ conversiónis vigésimo tértio, humánæ vero salútis millésimo ducentésimo nonagésimo séptimo, felix migrávit ad sponsum. Corpus in hanc usque diem végetum, incorrúptum, illæsum, et suáviter olens, summa religióne cólitur in Ecclésia Fratrum Minórum, quæ jam ab eádem Margaríta appellátur. Miráculis contínuo flóruit, quibus permóti Románi Pontífices ad augéndum ejus cultum plúrima liberáliter indulsérunt: Benedíctus vero Décimustértius in festo Pentecóstes die sextadécima Maji anni millésimi septingentésimi vigésimi octávi solémnem ejus Canonizatiónem religiosíssime celebrávit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo:* Múlier timens Deum, ipsa laudábitur.

℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier.

Glória Patri. Múlier.

In iii. Noct. Homil. in Evang. **Simile est regnum cœlórum de Comm. 108.***

In Quadr. Lectio ix. erit de **Homil. Feriæ, et de ea fit com. in Laud. et Vesp.**

Ad Benedictus, Ant. Ut cognóvit, resípuit Seráphici Ordinis Magdaléna: dimíssa sunt ei peccáta multa, quia diléxit multum.

Ad Magnif. Ant. Ego dilécto meo, et ad me convérsio ejus: invéni quem díligit ánima mea, ténui eum, nec dimíttam.

FESTA MARTII

DIE V. S. JOAN. JOSEPHI de Cruce.

Confess. Patr. Neap. Duplex majus. Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem Joséphum Confessórem tuum per árduas paupertátis, humilitátis, et pœniténtiæ vias cælésti glória sublimásti, da nobis quæsumus; ut carni mortificáti, ejus imitémur exémpla, et gáudiis perfruámur ætérnis. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Casimiri, et Fer. Quadr.

In I. Noct. Lect. Beátus. 77.*

In II. Nocturno. Lectio iv.

Isclæ regni Neápolis in urbe apud Ænáriam ínsulam, ortus est beátus Joánnis Joséphus de Cruce parentibus nobilitáte sánguinis morúmque probitáte præstántibus, a quibus cum Christiánæ pietátis sémina, in ejus ánimam su-

pérnis benedictiónibus prævéntam, fúerint cum lacte instilláta, fructus mox ubérrimos attulérunt. Tenérrima adhuc ætáte, nedum a nugis puerílibus abhórruit, sed virtútes excólere cœpit illustrióres; siléntii potíssimum, mortificatiónis, mundi, suíque ipsíus abnegatiónis, quas assíduo oratiónis stúdio confovébat. Deíparæ cultum, quem ad óbitum usque in dies auxit, intérea témporis arrípuit; Domínicæque Passiónis, et Eucharístiæ mystéria affectu peculiári prosequebátur. Sancti Petri de Alcántara Institútum, quod Joánnes de sancto Bernárdo ex Hispánis Excalceátis, Cleménte Nono approbánte, nupérrime in Itáliam invéxerat, divíno afflánte Númine, anno vitæ suæ sextodécimo ampléxus est Italórum primus. Seráphico Patriárcha, fidissimóque ejus alúmno Petro de Alcántara in ipso tyrocínio sibi ad imitándum propósitis, mirum quam perfécte pœniténtiam hujus, et contemplatiónem, humilitátem illius, ac paupertátem jam tum fúerit adsecútus.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

TERTIO vix decúrso a solémni professióne sua anno, Pedemontáni Alíphæ cœnóbii fundatióni destinátur, quod ejus ópera exíguum ádeo evásit, ut altérius, quod olim in Petróso Extremadúræ sanctus Petrus de Alcántara, Cléricus ipse quoque excitáverat, imáginem simíllimam reférret. Sacerdótio ex obediéntia inaugurátus, disciplínis morálibus, quas numquam perdidícerat, improvíso exeúltus visus est. Superiórum vénia non longe ab eo cœnóbio sacram erémum extrúere adgréssus subter excélsi montis dejéctu, ut absolverétur quam cítissime, ligna, lápides calcem húmeris suis mordáci loríca contéctis exportábat; ita ut per calcánea cruor ubértim in terram deflúeret. Fratrum rogátu leges quasdam pro sacro illo recéssu peculiáres cóndidit, dignas quæ a Sede Apostólica confirmaréntur. Novitiórum régimini præpósitus, eórum ad vitam regulárem compónere mores eo proféctu eníxus est, ut illórum áliqui sanctitátis, et miraculórum fama inclarúerint. Verum cum Clemens Papa Décimusprimus sæculi hujus décimi octávi inítio Fratres Italos Excalceátos ab Hispánis in regno Neápolis sejunxísset, illíque nulla regíminis forma poti-

réntur, ab eódem Pontífice, obsisténte licet humáni géneris hoste, provinciæ Neapolitánæ sancti Petri de Alcántara nuncupátæ, erectiónem obtínuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Primus novæ istiúsmodi Provínciæ Minister renuntiátus, régimen, quod abdicáverat, Sacræ Congregatiónis Episcopórum, et Regulárium jussu adsúmere coáctus, diffícile relátu est, quot qualésque calúmnias Dei fámulo devoráre opus fúerit, ut Itálicam Excalceatórum Fratrum famíliam constabilíret. Rebus compósitis, eo sese totum convértit, ut duplex illi Petri de Alcántara contemplatiónis, et pœniténtiæ spíritus altas inter suos radíces ágeret, quos præclaríssimis virtútum exémplis anteíbat, humilitáte in primis, rigidáque claustrális disciplínæ custódia. Paupertáte, et abstinéntia enítuit admirábili. Unicum ad nudam carnem sexagínta quátuor annis hábitum adhíbuit, perque vigínti quátuor annos priscórum eremicolárum ritu, pane tantum, ac frúctibus victitávit; quod edúlii genus ex obediéntia desére re adstríctus, in nauseósum commutávit férculum. Flagéllis aspérrimis, cilíciis et cruce férrea acútis instrúcta clavículis corpus suum dilaniábat. Illud étiam de eo fertur, quod crebérrimas inter orándum éxtases passus est, quodque ráptibus, prophetía, miráculis, alíisque hujúsmodi supernaturálibus donis vivens clarúerit. Dénique zelo animárum absúmptus, octogenárius apoplético morbo corréptus, tértio Nonas Mártias in ósculo Dómini obdormívit in cœnóbio sanctæ Lúciæ Montis urbis Neápolis, anno septingentésimo trigésimo quarto supra millésimum. Eúmdem novis miráculis coruscántem, anno ab illíus decéssu quinquagésimo sexto Pius Sextus Póntifex Máximus Beatórum albo recénsuit: et Gregórius Papa Décimus sextus anno millésimo octingentésimo trigésimo nono solémni ritu Domínica Sanctíssimæ Trinitátis in cánonem Sanctórum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Nolite, de Comm. 80.*

In Quadr. com. Fer. in Laud.

OFFICIA

DE PASSIONE.

FERIA TERTIA
post Dominicam Septuages.
ORATIONIS D. N. J. C.
in Monte Oliveti. Duplex maj.
In i. Vesp. Ant. et Cap. de Laud. Psalm. de Dom. 124. et loco ult. Laudáte Dóminum. 128. **Hymnus.**

Aspice, ut Verbum Patris
a supérnis
Sédibus clemens, et amóre flagrans
Pérditis culpa génitis medéri
Pergit Adámi.

Flébilem mundi míserans ruínam,
Et volens nostros reparáre casus
Orat, et prona véniam precátur
Fronte Magíster.

Flúctuat secum tot acérba volvens:
Hunc, ait supplex: Cálicem dolóris,
Mi Pater, transfer; tua sed volúntas,
Non mea fiat.

Cum premat tristis pavor íma cordis,
Déficit languens Dóminus; per artus
Sánguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madéscit.

At celer summo véniens Olympo
Angelus Jesum récreat jacéntem,
Córpori vires rédeunt, novóque
Róbore surgit.

Laus, honor Patri, genitǽque Proli,
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paracléto decus, atque virtus
Omne per ævum. Am.

℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

Ad Magnificat, Ant. Pósitis génibus orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum a me: verúmtamen non mea volúntas, sed tua fiat. Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo, et exémplo nos oráre docuísti ad tentatiónum perícula superánda, concéde propítius: ut nos oratióni semper inténti, ejus copiósum fructum cónsequi mereámur: Qui vivis.

Ad Matutinum, Invit. Christum Jesum in Monte Olivéti orántem, * Veníte, adorémus. Psalm. Venite. 2.
Hymn. Aspice ut sup. in Vesp.

In primo Nocturno.

Ant. Ante oratiónem præpara ánimam tuam: et noli esse quasi homo, qui tentat Deum. Psalmus 16.

Exaudi, Dómine, justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * a fácie impiórum, qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine, a paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis: * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Ant. Ante oratiónem præpara ánimam tuam: et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Ant. Non impediáris oráre semper, et ne vereáris usque ad mortem justificári. Ps. 27.

Ad te, Dómine, clamábo; Deus meus, ne síleas a me: * ne quando táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te: * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus: * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquúntur pacem cum

próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.
Da illis secúndum ópera eórum, * et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.
Secúndum ópera mánuum eórum tribue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.
Quóniam non intellexérunt ópera Dómini: * et in ópera mánuum ejus déstrues illos, et non ædificábis eos.
Benedíctus Dóminus: * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.
Dóminus adjútor meus, et protéctor meus: * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.
Et reflóruit caro mea: * et ex voluntáte mea confitébor ei.
Dóminus fortitúdo plebis suæ: * et protéctor salvatiónum Christi sui est.
Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ: * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Ant. Non impediáris oráre semper, et ne vereáris usque ad mortem justificári.
Ant. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis. Psalmus 141.
Voce mea ad Dóminum clamávi; * voce mea ad Dóminum deprecátus sum.
Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam: * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram, et vidébam: * et non erat, qui cognósceret me
Périit fuga a me: * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam, quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo; * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Ant. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis.
℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

De libro Tobíæ.

Lectio i. *Cap.* 12.

Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna magis, quam thesáuros auri recóndere; quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est, quæ purgat peccáta, et facit invenire misericórdiam, et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum, et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ. Manifésto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácry-

mis, et sepeliébas mórtuos, et derelínquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necésse fuit, ut tentátio probáret te.

℟. In ómnibus grátias ágite:* Sine intermissióne oráte.

℣. Hæc est enim volúntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Sine.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio ii. *Cap.* 5.

Orate pro ínvicem, ut salvémini; multum enim valet deprecátio justi assídua. Elías homo erat símilis nobis passíbilis, et oratióne orávit, ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum orávit, et cælum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erráverit a veritáte, et convérterit quis eum, scire debet, quóniam qui convérti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus a morte, et opériet multitúdinem peccatórum.

℟. Cum stábitis ad orándum,* Dimíttite, si quid habétis advérsus áliquem.

℣. Ut et Pater vester, qui in cælis est, dimíttat vobis peccáta vestra. Dimíttite.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio iii. *Cap.* 5.

Christus non semetípsum clarificávit, ut Póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu: ego hódie génui te. Quemádmodum et in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces, supplicationésque ad eum, qui possit illum salvum fácere a morte, cum clamóre válido, et lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset Fílius Dei, dídicit ex iis, quæ passus est, obediéntiam: et consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis ætérnæ, appellátus a Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dñus oratiónem meam suscépit.

℣. Clamávi in toto corde meo, exáudi me Dómine. Dóminus. Glória Patri. Dóminus.

In secundo Nocturno.

Ant. Cum orátis, non éritis sicut hypócritæ, qui amant in Synagógis, et in ángulis plateárum stantes oráre, ut videántur ab homínibus.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta; * ab hómine iníquo, et dolóso érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repulisti? et quare tristis incédo, dum affligit me inimicus?
Emitte lucem tuam, et veritátem tuam: * Ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.
Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.
Confitébor tibi in cíthara Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? et quare contúrbas me?
Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.
Ant. Cum orátis, non éritis sicut hypócritæ, qui amant in Synagógis, et in ángulis plateárum stantes oráre, ut videántur ab homínibus.
Ant. Tu autem cum oráveris, intra in cubículum tuum: et clauso óstio, ora Patrem tuum in abscóndito. Psal. 63.
EXAUDI, Deus, oratiónem meam, cum déprecor: * a timóre inimici éripe ánimam meam.
Protexísti me a convéntu malignántium, * a multitúdine operántium iniquitátem.
Quia exacuérunt ut gládium linguas suas; * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.
Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.
Narravérunt, ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?
Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.
Accédet homo ad cor altum, * et exaltábitur Deus.
Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.
Conturbáti sunt omnes, qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.
Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.
Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.
Ant. Tu autem cum oráveris, intra in cubículum tuum: et clauso óstio, ora Patrem tuum in abscóndito.
Ant. Factum est autem in illis diébus, éxiit Jesus in montem oráre: et erat pernóctans in oratióne Dei.

Psalmus 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.
Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cælum et terram.
Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormitet qui custódit te.
Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.
Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Factum est autem in illis diébus, éxiit Jesus in montem oráre: et erat pernóctans in oratióne Dei.

℣. Pater mi, si possibile est.
℟. Tránseat a me calix iste.

Ex Tractátu sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

de Orat. Domin. Lectio iv.

Nec verbis tantum, sed et factis Dóminus oráre nos dócuit, ipse orans frequénter, et déprecans, quid fácere nos oportéret, exémpli sui contestatióne demónstrans, sicut scriptum est: Ipse autem fuit secédens in solitúdinem, et adórans. Et íterum: Exívit in montem oráre, et fuit pernóctans in oratióne Dei. Quod si ille orábat, qui sine peccáto erat; quanto magis peccatóres opórtet oráre? Et si ille per totam noctem júgiter vígilans continuis précibus orábat; quanto nos magis in frequentánda oratióne debémus nocte vigiláre? Orábat autem Dóminus, et rogábat, non pro se (quid enim pro se ínnocens precarétur?) sed pro delíctis nostris; sicut et ipse declárat, cum dicit ad Petrum; Ecce sátanas expetívit, ut vos vexáret quómodo tríticum; ego autem rogávi pro te, ne deficiat fides tua. Et póstmodum pro ómnibus Patrem deprecátur dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui creditúri sunt per verbum ipsórum in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos, ut cribráret sicut tríticum: * Ego autem rogávi pro te, ut non defíciat fides tua.
℣. Et tu aliquándo convérsus, confirma fratres tuos. Ego.

Ex Commentáriis S. Ansélmi Epíscopi in Epístola ad Hebræos.

Lectio v. *Cap. 5.*

Sicut verus Póntifex óbtulit preces: nam in Evangélio sæpe légitur orásse, et máxime apud Lucam, qui Sacerdótis in eo descripsit persónam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces, et supplicatiónes fuérunt pro homínibus. Tota vita sua Patrem orávit de resurrectióne carnis suæ, ac de nostra salúte, et instánte jam Passióne óbtulit supplicatiónes, idest humíllimas, et intentíssimas oratiónes, cum summa devotióne cordis, et affectióne, quando factus in agónia prolíxius orábat, et

factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. Et has preces, supplicationésque óbtulit, idest óbviam tulit Patri per exauditiónem sibi obviánti. Obtulit eas ad eum, qui posset illum a morte salvum fácere, idest resuscitáre; ad eum, quem scivit esse sufficiéntem, ut salváret eum; idest immortálem, et impassíbilem fáceret eripiéndo a morte, ut nec ánima remanéret in inférno, nec caro putrésceret in sepúlchro.

℟. Orátio humiliántis se nubes penetrábit; * Et donec propinquet, non consolábitur. ℣. Et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. Et.

Lectio vi.

Et óbtulit has cum clamóre válido, idest cum intentióne piæ devotiónis vehementíssima, et efficacíssima, ut quando prolíxius orábat, et étiam cum lácrymis; quia in illa prolíxa oratióne credéndus est lácrymas effudísse, cum et guttæ sánguinis pro sudóre decúrrerent ab ejus córpore, et exaudítus est, quia quod quæsíerat, accépit in resurrectióne. Exaudítus est, idest, extra númerum aliórum ómnium audítus est, quóniam super omnem creatúram post labóris sui milítiam a Patre sublimátus est, et hoc pro sui reveréntia, idest, secúndum hoc, quod ipse sicut Dei Fílius, dignus est reveréntia, et veneratióne. Vel pro sua reveréntia in Deum, idest, propter quod ipse super ómnia Patrem revéritus est, et honorávit. Sive pro sua reveréntia, idest, sicut sua relígio méruit. Sánguinis quoque ejus effúsio potest intélligi clamor válidus, in quo exaudítus est pro reveréntia ejúsdem Passiónis. Reveréntia est, quod sine peccáto passus est pro sola charitáte.

℟. Fiant aures tuæ auscultántes, et óculi tui apérti, * Ut áudias oratiónem servi tui. ℣. Quam ego oro coram te hódie, nocte, ac die. Ut. Glória Patri. Ut.

In tertio Nocturno.

Ant. Tribulátio, et angústia invenérunt me: mandáta tua meditátio mea est. Psalm. 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tribulátio, et angústia invenérunt me: mandáta tua meditátio mea est.

Ant. Sustínui, qui simul contristarétur, et non fuit: et qui consolarétur, ut non invéni. Psalmus 12.

Usquequo Dómine oblivíscéris me in finem? * úsquequo avértis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea,* dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte; * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt, si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino, qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Sustínui, qui simul contristarétur, et non fuit: et qui consolarétur, et non invéni.

Ant. Adhæsit paviménto ánima mea: vivífica me secúndum verbum tuum. Psal. 87.

Dómine Deus salútis meæ,* in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et ju-

stitia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te, Dómine, clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis orationem meam: * avértis fáciem tuam a me?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte me:* exaltátus autem, humilitátus sum, et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ:* et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.
Ant. Adhæsit paviménto ánima mea: vivífica me secúndum verbum tuum.
℣. Vigiláte et oráte.
℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 22.

In illo témpore: Egréssus Jesus ibat secúndum consuetúdinem in montem Olivárum. Sequúti sunt autem illum et discípuli. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epíscopi. *Lib.* 10. *Com. in Luc. Cap.* 22.

Transfer a me cálicem hunc: quasi homo mortem recúsans, quasi Deus senténtiam suam servans. Opórtet enim mori nos sæculo, ut córpore, juxta divínam senténtiam, in terræ limum natúræ fine resoluto, spiritu resurgámus Deo. Quod autem ait: Non mea volúntas, sed tua fiat; suam ad hóminem rétulit, Patris ad Divinitátem. Volúntas enim hóminis temporális; volúntas Divinitátis ætérna. Non ália volúntas Patris, ália Fílii. Una enim volúntas, ubi una Divínitas. Disce tamen Deo esse subjéctus, ut non, quod ipse vis, éligas, sed quod Deo scias esse placitúrum.
℟. Veni in altitúdinem maris,* Et tempéstas demérsit me. ℣. Salvum me fac, Deus, quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. Et tempéstas.

Lectio viii.

Deinde verbórum ipsórum proprietátem considerémus. Tristis est, inquit, ánima mea. Et álibi: Nunc ánima mea turbáta est valde. Non ergo suscípiens, sed suscépta turbátur. Anima enim obnóxia passiónibus, Divínitas libera. Etenim spíritus promptus, caro autem infírma. Tristis autem est, non ipse, sed ánima. Non est trístis sapiéntia, non divína substántia, sed ánima. Suscépit enim ánimam meam, suscépit corpus meum. Non me feféllit, ut áliud esset, et áliud viderétur. Tristis videbátur, et tristis erat, non pro sua passióne, sed pro nostra dispersióne.
℟. Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem

tuam ad precem meam.
℟. Quia repléta est malis ánima mea, et vita mea inférno appropinquávit. Inclína. Glória Pátri. Inclina. Lect. ix.
DENIQUE ait: Percútiam pastórem, et dispergéntur oves gregis. Tristis erat, quia nos párvulos relinquébat. Cæterum, quam constánter se morti obtúlerit, connéxa declárant: quandóquidem quæréntibus occúrrit, turbátos confirmávit, trépidos provocávit. Proditórem ósculi dignatióne suscépit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persecutóribus suis, quos sciébat immánis sacrilégii pœnas datúros. Et ídeo dixit: Transfer hunc cálicem a me. Non quia Dei Fílius mortem timébat; sed quia nec malos pro se períre volébat. Te Deum laudámus 16.

AD LAUDES,
et per Horas, Antiph.

1. Venit Jesus cum discípulis suis in villam, quæ dícitur Gethsémani, et dixit illis: Sedéte hic, donec vadam illuc, et orem.
Ps. Dñs regnávit. cum rel. 17.
2. Et assúmpto Petro, et duóbus filiis Zebedæi, cœpit contristári, et mœstus esse.
3. Tunc ait illis: Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hic, et vigiláte mecum.
4. Et progréssus pusíllum prócidit in fáciem suam orans, et dicens: Pater mi, si possíbile est, tránseat a me calix iste.
5. Pater mi, si non potest hic calix transíre, nisi bíbam illum, fiat volúntas tua.

Capitulum. *Matth.* 26.

VENIT Jesus ad discípulos suos, et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro: Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatiónem.

Hymnus.

VENIT e cælo Mediátor alto,
Quem sacri dudum cecinére Vates:
Parce mœróri, lacrymísque amáris:
Fília Sion.
Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodívit: novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Pérmanet orans.
Vindicem placat Genitóris iram,
Réprimit forti jaciénda dextra
Fúlmina: occúrrit scéleri expiándo
Sponte Redémptor.
Sic teret duros láqueos Avérni:
Et diu clausam reserábit aulam,
Nos ad ætérni révocans beáta
Gáudia regni.
Laus, honor Patri, genitæ Proli,
Cui datum Nomen super omne nomen,

Et Paracléto decus, atque virtus
Omne per ævum. Amen.
℣. Doce nos oráre.
℟. Sic ergo vos orábitis.

Ad Bened., **Ant.** Factus in agónia prolíxius orábat. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. **Oratio.**

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo, et exémplo nos oráre docuísti ad tentatiónum perícula superánda: concéde propítius; ut nos oratióni semper inténti, ejus copiósum fructum cónsequi mereámur: Qui vivis.

Ad Prim. In ℟. **br.** Qui passus es propter nostram salútem.

Ad Tertiam Ant. Et assúmpto Petro.

Capit. Venit Jesus, **ut sup.**

℟. **br.** Tristis est* Anima mea. Tristis. ℣. Usque ad mortem. Anima. Glória Patri. Tristis.
℣. Pater mi, si possíbile est.
℟. Tránseat a me calix iste.

Ad Sextam, Ant. Tunc ait illis.

Capitulum. *Luc.* 21.

Vigilate ítaque omni témpore orántes, ut digni habeámini fúgere ista òmnia, quæ futúra sunt, et stare ante Fílium hóminis.

℟. **br.** Pater mi, si possíbile est. Pater. ℣. Tránseat a me calix iste. Si possibile. Glória Patri. Pater mi. ℣. Vigiláte, et oráte. ℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

Ad Nonam, Ant. Pater mi.

Capitulum. *Matth.* 5.

Orate pro persequéntibus, et calumniántibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in cœlis est.

℟. **br.** Vigiláte, * et oráte. Vigiláte. ℣. Ut non intrétis in tentatiónem. Et oráte. Glória Patri. Vigiláte.
℣. Factus est sudor ejus.
℟. Sicut guttæ sánguinis.

In ii. Vesperis omnia, ut in primis: et loco ultimi Ps. Crédidi. 127.
℣. Factus est sudor ejus.
℟. Sicut guttæ sánguinis.

Ad Magnificat, Ant. Ecce appropinquávit hora, et Filius hóminis tradétur in manus peccatórum.

FERIA TERTIA
post Dom. Sexagesimæ.
DE PASSIONE D. N. J. C.
Duplex. i. Classis.

Ad Vesperas, Ant.

1 Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo. **Psalmus.** Crédidi. 127.

2. Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus, dum loquébar illis, impugnábant me gratis. **Psalm.** Ad Dóminum cum tribulárer. 128.

3. Ab homínibus iníquis líbera me, Dómine. **Psalm.** Eripe me. 139.

4. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem. **Psalm.** Dómine clamávi. 140.

5. Considerábam ad déxteram et vidébam, et non erat, qui cognósceret me. **Psalm.** Vo-

ce mea 141.

Capitulum. *Philipp.* 2.

FRATRES: Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui, cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo, sed semetipsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

MOERENTES óculi spárgite lácrymas,
Et luctu résonent íntima córdium:
Illátas réfero Númini ab ímpiis
Pœnas, et fera vúlnera.

Accíncta heu! gládiis turba satéllitum
Arréptum Dóminum fústibus ímpetit;
Nunc cædit cólaphis, nunc quatit hórridis
Divínum caput íctibus.

Haud finis scéleri: tráditur ímprobo
Christus carnífici; nec mora: bárbarus
In Regem Súperum non timet ímpio
Ausu vértere déxteram.

Audíte, o pópuli: Numen amábile,
Manánte ex húmeris úndique sánguine,
Lictóris rábidi sústinet ímpetum,
Et vocem premit innocens.

Quis non illácrymet? Jam nova cóndidit
Torménta indómitæ gentis iníquitas:
Infigit cérebro, proh dolor! éfferis
Sertum végribus áspe-rum.

Heu crimen! tráhitur fúnibus ímprobis
Funésti Dóminus supplícii ad locum:
Illic oppétiit fúnere spíritum
Patri restítuens suo.

Passo pro míseris tam fera vúlnera
In terris résonet débita glória;
Sacrúmque assídue nomen in æthera
Humánum genus éfferat.
Amen.

℣. Oblátus est, quia ípse vóluit.

℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Ad Magnificat, Ant. O vos omnes, qui tránsitis per viam, atténdite, et vidéte, si est dolor, sicut dolor meus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subíre fecísti: concéde propítius; ut sicut solémnem commemoratiónem Passiónis ejus celebrámus, ita et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis

consórtia mereámur. Per eúmdem.

Ad Compl. et per Horas in fine Hymnorum dicitur.

Sit laus Patri, ac Paráclito,
Natóque Patris único,
Nostræ dedit qui pródigus
Prétium salútis sánguinem. Amen.

Ad Matutinum, Invitatorium Christum Regem Crucifixum, * Veníte adorémus. Psal. Venite, 2. Hymnus.

Aspice, infámi Deus ipse ligno
Pendet, effúso mádidus cruóre:
Aspice, immíti manus alma clavo
Fínditur alte.

Hunc, velut pravi scéleris minístrum,
Inter indígnos médium latrónes
Cerne: crudélis fuit ista gentis
Dira volúntas.

Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Fléctitur: clausis óculis, Redémptor
Spíritum sacro méritis onústum
Fundit ab ore.

O cor, æs durum súperas, geméndo
Ni scelus tergas: tua culpa Christum
Stípiti affixit: tua culpa morti
Súbdidit atræ.

Sit Deo ætérnum decus omne in ævum,
Qui pius nostri géneris Redémptor,
Críminis labem míseris nocéntem
Sánguine tersit. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædícans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu: ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, *

et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Ant. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Ant. Multiplicáti sunt, qui tríbulant me: multi insúrgunt advérsum me. Psal. 3.
DOMINE, quid multiplicáti sunt, qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dñi est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Ant. Multiplicáti sunt, qui tríbulant me: multi insúrgunt advérsum me.
Ant. Divisérunt sibi vestiménta mea: et super vestem meam misérunt sortem.

Psalmus 21.

DEUS, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.
De ventre matris meæ Deus meus es tu: * ne discésseris a me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens, et

rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas, et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi vero consideravérunt, et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.
Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.
Erue a frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.
Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam,
Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob, glorificáte eum.
Timeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis.
Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes, et saturabúntur: et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: * vivent corda eórum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur, et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.
Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ Géntium.
Quóniam Dñi est regnum: * et ipse dominábitur Géntium.
Manducavérunt, et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes, qui descéndunt in terram.
Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.
Annuntiábitur Dómino generátio ventúra; * et annuntiábunt cæli justítiam ejus pópulo, qui nascétur, quem fecit Dóminus.
Ant. Divisérunt sibi vestiménta mea: et super vestem meam misérunt sortem.
℣. Oblátus est, quia ipse vóluit. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.
Lectio i. *Cap.* 5. *et* 6.

COMMENDAT charitátem suam Deus in nobis, quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus

Christus pro nobis mórtuus est, multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsius, salvi érimus ab ira per ipsum. Si enim, cum inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus; multo magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsius. Non solum autem, sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Si enim unius delicto mors regnávit per unum; multo magis abundántiam grátiæ, et donatiónis, et justítiæ accipiéntes, in vita regnábunt per Jesum Christum.

℟. Vínea mea elécta, ego te plantávi, dicit Dóminus: et tu facta es mihi nimis amára: * Quia parásti crucem Salvatóri tuo.

℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Quia parásti.

Lectio ii.

Igitur, sicut per unius delictum in omnes hómines in condemnatiónem; sic et per unius justítiam in omnes hómines in justificatiónem vitæ. Sicut enim per inobediéntiam unius hóminis peccatóres constitúti sunt multi: ita et per unius obeditiónem justi constituéntur multi. Lex autem subintrávit, ut abundáret delictum. Ubi autem abundávit delictum, superabundávit grátia: ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita et grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

℟. Ego edúxi te de Ægypto, demérso Pharaóne in mare Rubrum, et ante te præívi in colúmna nubis: * Et tu me tradidísti princípibus Sacerdótum, et me duxísti ad prætórium Piláti. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu me.

Lectio iii.

Quid ergo dicémus? Permanébimus in peccáto, ut grátia abúndet? Absit. Qui enim mórtui sumus peccáto, quómodo adhuc vivémus in illo? An ignorátis, quia quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizáti sumus? Consepúlti enim sumus cum illo per Baptísmum in mortem; ut quómodo Christus surréxit a mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus. Hoc sciéntes, quia vetus homo noster simul crucifíxus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultra non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est a peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo, crédimus, quia simul étiam vivémus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellávi Ægyptum cum primogénitis

suis: * Et tu me flagellátum tradidísti: * Qui tamquam agnus coram tondénte se obmútui, et non apérui os meum.
℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu me.
Glória Patri. Qui tamquam.

In secundo Nocturno.

Ant. Inimíci mei dixérunt mala mihi: Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Psalmus 40.

Beatus qui intélligit super egénum, et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.
Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.
Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.
Ego dixi: Dómine, miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.
Inimíci mei dixérunt mala mihi: * quando moriétur, et períbit nomen ejus?
Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.
Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.
Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.
Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?
Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.
Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.
In hoc cognóvi quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.
Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.
Ant. Inimíci mei dixérunt mala mihi: Quando moriétur, et períbit nomen ejus?
Ant. Aliéni insurrexérunt in me: et fortes quæsiérunt ánimam meam. Psalmus 53.

Deus, in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.
Deus, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: *

et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo, Dómine: quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.
Ant. Aliéni insurrexérunt in me: et fortes quæsiérunt ánimam meam.
Ant. Conculcavérunt me inimíci mei tota die, advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum. **Psalmus 55.**
MISERERE mei, Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.
Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.
Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.
In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo, quid fáciat mihi caro.
Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.
Inhabitábunt, et abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.
Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.
Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Sicut et in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsum.
In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi, quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.
Ant. Conculcavérunt me inimíci mei tota die: advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.
℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus.
℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.
Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 41. de Passione Domini

ADMONET nos, fratres charíssimi, ad solemnitátem Domínicæ Passiónis dies ipse, in quo eam nec muta eleménta tacuérunt. Célebret eam lux fidei linguis hóminum, quam conclamavérunt étiam siléntia tenebrárum. Dóminus noster in statéra crucis prétium nostræ salútis appéndit, et una morte univérsum mundum sicut ómnium Cónditor, ita ómnium Reparátor absólvit. Indubitánter enim credámus, quod totum mundum redémit, qui plus dedit, quam totus mundus va-

léret. Méritum enim redémptæ mercédis dígnitas insígnis prétii supergréssa est. Inter redémptum, et rediméntem dispensátio fuit, compensátio non fuit. Qui ergo non habébat peccáta própria, digne delévit aliéna. Solus hic pia víctima pro ómnibus cécidit, ut omnes leváret: et quia débitum solus non hábuit, recte fœnus misericórdiæ pro debitóribus erogávit.

℟. Ego propter te Chananæórum reges percússi, et dedi tibi sceptrum regále: * Et tu dedísti cápiti meo spíneam corónam, et percussísti arúndine caput meum.

℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et. Lectio v.

PERPENDE inter hæc, qui talem pro nobis dedit pecúniam, qualem a nobis sit exactúrus usúram. In hac ítaque die fides prophéticæ annunciatiónis impléta est, ita dicéntis: Corpus meum dedi percutiéntibus, et genas meas velléntibus: fáciem meam non avérti a fœditáte sputórum. Suscépit mala nostra, ut tribúeret bona sua. Hinc intelligámus, quantum hóminem dilígere dignátus sit ante culpam, quem sic díligit post ruínam. Agnósce, homo, quantum váleas, et quantum débeas: et dum tantam redemptiónis tuæ pérspicis dignitátem, ipse tibi indícito peccándi pudórem. Ecce pro ímpio píetas flagellátur, pro stulto sapiéntia illúditur, pro mendáce véritas necátur, damnátur justítia pro iníquo, misericórdia afflígitur pro crudéli, pro mísero replétur sincéritas acéto, inebriátur felle dulcédo, addícitur innocéntia pro reo, móritur vita pro mórtuo.

℟. Ego duxi te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi te: * Et tu me cecidísti álapis, et flagéllis.

℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et. Lect. vi.

EXPAVIT scelus hóminum natúra rerum; et quem creatúra rebéllis non agnóscit, eum mundi Dóminum tremens terra testátur, et cæli Regem sol fúgiens confitétur. Chlámyde coccínea indúitur: quia sánguine Mártyrum suórum Ecclésiæ corpus ornátur. Coróna spínea cápiti ejus impónitur, quia púnctio peccatórum nostrórum, quorum remissióne Redemptóris glória strúitur, áridis tríbulis comparátur. Studeámus nunc e divérso, ut membrórum vita cápitis sit coróna. Quod vero sitíre se in cruce pósitus dicit, fidem incrédulæ gentis concupíscit: sed e contra acétum malítiæ pórrigunt, quia vinum sapiéntiæ, quod a Deo accéperant, peccándo corrúperant. Velum templi scínditur, quia Synagóga ho-

nóre nudátur, observátio antíqua dissólvitur, Ecclésiæ únitas præmonstrátur. Monuménta aperiúntur, quia mortis jura jure superántur. ℟. Ego exaltávi te magna virtúte: * Et tu me suspendísti in patíbulo crucis, * In qua expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu. Glória. In qua.

In tertio Nocturno.

Ant. Fílii hóminum dentes eórum arma, et sagíttæ: et lingua eórum gládius acútus. Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserére mei: * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo,* donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum, qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum dentes eórum arma, et sagíttæ: * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cælos, Deus: * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis: * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo, et psalmum dicam.

Exúrge, glória mea, exúrge, psaltérium et cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine: * et psalmum dicam tibi in géntibus.

Quóniam magnificáta est usque ad cælos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cælos, Deus: * et super omnem terram glória tua.

Ant. Fílii hóminum dentes eórum arma, et sagíttæ: et lingua eórum gládius acútus.

Ant. Intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum. Ps. 63.

Exaudi, Deus, oratiónem meam, cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium, * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt, ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis

vidébit eos?
Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.
Accédet homo ad cor altum:* et exaltábitur Deus.
Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.
Conturbáti sunt omnes, qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.
Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.
Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo: * et laudabúntur omnes recti corde.
Ant. Intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.
Ant. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber. Psalmus 87.
Domine, Deus salútis meæ,* in die clamávi, et nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam.
Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te, Dómine, tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te, Dómine, clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum, et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos

a miséria.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

℣. Factus est obédiens usque ad mortem.

℟. Mortem autem crucis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom.84. in Cap.19.Joannis.

Sciens Jesus ómnia consummáta, ait: Sítio: étiam hoc verbo prophetíam implens. Tu autem adstántium pravitátem intéllige: nam licet innúmeros habeámus inimícos, qui nos graviśsime persequúti sint, cum tamen intérimi eos vidémus, fléctimur misericórdia. Hi vero nil moti, magis efferúntur, et irrídent, acetúmque in spóngia pórrigunt, ut bibat tamquam reus. Nam propter hoc hyssópum ádditur; quo gustáto, mórtuus est. Vides, quam non perturbáte, et quam poténter ómnia transigéntem? Quod et prósequens osténdit: cum enim ómnia consummáta essent, inclináto cápite, quod affíxum non erat, trádidit spíritum, hoc est, expirávit.

℟. Ego te potávi aqua salútis de petra; * Et tu me potásti felle, et acéto.

℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu.

Lectio viii.

Atqui non post inclinátum caput expirátur, sed post expiratiónem caput inclinátur. Hic autem contra áccidit; per quod osténdit eum Evangelista esse ómnium Dóminum. Judæi autem camélum devorántes, et cúlicem excolántes, tantum nefas ausi de die consúltant: Quóniam Parascéve erat, ut non remanérent in cruce córpora Sábbato, rogavérunt Pilátum, ut frangeréntur eórum crura. Vides, quanti sit véritas? Per ea, quæ illi fáciunt, prophetía implétur: ália enim ex hoc manifestáta est. Venérunt ergo mílites, et aliórum fregérunt crura, non Christi: sed ad Judæórum grátiam conciliándam latus ejus láncea aperuérunt, et mórtuo adhuc insúltant. O péssimam voluntátem, ac scelestíssimam!

℟. Ego ante te apérui mare: * Et tu aperuísti láncea latus Salvatóri tuo,* Qui redémit mundum in sánguine suo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu aperuísti. Glória. Qui.

Lectio ix.

Noli tamen perturbári, dilectíssime; quæ enim ma-

lo illi ánimo patrárunt ; veritáti consentiébant. Prophetía hinc impléta est,ínquiens : Vidébunt,in quem transfixérunt. Neque hoc tantum, sed non creditúris fuit fidei arguméntum, ut Thomæ , et qui cum eo erant. Ad hæc et arcánum mystérium consummátum est : exívit enim sanguis , et aqua , non casu, et simplíciter hi fontes scaturiérunt, sed quóniam ex ambóbus Ecclésia constitúta est. Sciunt hoc initiáti:per aquam enim regeneráti, sánguine , et carne nutríti sunt : hinc mystéria ortum habent , ut quóties ad admirándum cálicem accédis , tamquam ab ipso látere háuriens accédas.

Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis. Psalmus. Dóminus regnávit cum reliquis. 17.

2. Veni ad montem myrrhæ, et ad collem thuris: tamquam Agnus ad occisiónem ductus, obmútui , et non apérui os meum.

3. Fodérunt manus meas et pedes meos: dinumeravérunt ómnia ossa mea.

4. Consolántem me quæsívi, et non invéni : Dedérunt in escam meam fel,et in siti mea potavérunt me acéto.

5. Cum accepisset Jesus acétum , dixit : Consummátum est: et inclináto cápite, emísit spíritum.

Capitulum. *Philipp.* 2.

Fratres : Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui, cum in forma Dei esset , non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Sævo dolórum túrbine
Jactátur, átris óbrutus
Pœnis, acérba sústinens
Redémptor affixus cruci.

Pedes, manúsque horríbili
Clavi cruéntant vúlnere ;
Cor, vultus, artus, péctora
Sacro redúndant sánguine.

Flet, orat, et clamans obit ;
Cor Matris ictum cóncidit,
Heu, Mater ! heu, Fili ! dolor
Ingráta frangat péctora.

Montes, sepúlchra, sáxaque
Scindúntur: arva,flúmina,
Rupes,et æquor cóntremunt,
Templíque velum scínditur.

Sol, luna, cælum, sidera
Plangunt,et orbis ingemit.
O vos, viri, vos, párvuli,
Nuptæ, puéllæ, plángite.

Adstáte mœréntes cruci;
Pedes beátos úngite ;
Laváte fletu, térgite
Comis, et ore lámbite.

Tu charitátis víctima,
Ut nostra tollas crímina,
Nobis salúbri pérficis
Adoptiónem sánguine.

Nostra ergo pax,et gáudium,
Sis vita, Jesu, et præmium,
Sit ductor, et lux in via,
Merces,coróna in pátria Am.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras.
℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Benedictus, Ant. Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura; sed unus mílitum lánceа latus ejus apéruit,et contínuo exívit sánguis, et aqua.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus,qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, et crucem subíre fecísti, concéde propítius; ut, sicut solémnem Commemoratiónem Passiónis ejus celebrámus,ita et patiéntiæ ipsíus habére documenta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúndem.

Ad Primam in ℟. brev. ℣. Qui pro nobis pati dignátus es. Et sic per totam Octav. etiam in festis.

Ad Tertiam, Ant. Veni ad montem myrrhæ.

Capit. Fratres: ut supra.

℟. br. Oblátus est,* Quia ipse vóluit. Oblátus est. ℣. Et livóre ejus sanáti sumus: Quia ipse vóluit. Glória. Oblátus.

℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus. ℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

Ad Sextam, Ant. Fodérunt manus meas.

Capitulum. *Zach. 13.*

Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum, qui diligébant me.

℟. br. Próprio Fílio suo * Non pepércit Deus. Próprio. ℣. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Non. Glória. Próprio.

℣. Factus est obédiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

Ad Nonam, Ant. Cum accepísset Jesus.

Capitulum. *Isai 53.*

Generationem ejus quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. br. Factus est obédiens * Usque ad mortem. Factus est. ℣. Mortem autem crucis. Usque ad mortem. Glória Patri. Factus.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras.
℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

In ii. Vesp. omnia ut in i. præter:

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras.
℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Magníficat, Ant. Depónens Joseph corpus Jesu invólvit síndone, et pósuit eum in monuménto exciso. Fuit planctus magnus in illa die;

muliéres autem sedéntes contra sepúlchrum dolébant, sicut doléri solet in morte primogéniti.

Officium per Oct. dicit. ut in die Festi, exceptis Lect. et Ant. ad Bened. et Magn.

FERIA QUARTA.

post Dominicam Sexages.

SECUNDA DIE INF. OCT.

Dominicæ Passionis.

In primo Nocturno.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *Cap.* 2.

DIXERUNT ímpii, cogitántes apud se non recte: Circumveniámus justum, quóniam inútilis est nobis, et contrárius est opéribus nostris, et impróperat nobis peccáta legis, et diffámat in nos peccáta disciplínæ nostræ. Promíttit se sciéntiam Dei habére, et Fílium Dei se nóminat. Factus est nobis in traductiónem cogitatiónum nostrárum. Gravis est nobis étiam ad vidéndum, quóniam dissímilis est áliis vita illíus, et immutátæ sunt viæ ejus.

Lectio ii.

TAMQUAM nugáces æstimáti sumus ab illo, et ábstinet se a viis nostris, tamquam ab immundítiis, et præfert novíssima justórum, et gloriátur Patrem se habére Deum. Videámus ergo, si sermónes illíus veri sint; et tentémus, quæ ventúra sunt illi, et sciémus, quæ erunt novíssima illíus. Si enim est verus Fílius Dei, suscípiet illum, et liberábit eum de mánibus contrariórum.

Lectio iii.

CONTUMELIA, et torménto interrogémus eum, ut sciámus reveréntiam ejus, et probémus patiéntiam illíus. Morte turpíssima condemnémus eum: erit enim ei respéctus ex sermónibus illíus. Hæc cogitavérunt, et erravérunt: excæcávit enim illos malítia eórum. Et nesciérunt sacraménta Dei, neque mercédem speravérunt justítiæ, nec judicavérunt honórem animárum sanctárum.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Máximi Episcopi.

Homil. 1. de Pass. et Cruce Domini. Lectio iv.

SICUT Móyses exaltávit serpéntem in desérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis. Unde, si affíxus serpens ligno fíliis Israel contulit sanitátem; quanto magis salútem præstat pópulis Dóminus in patíbulo crucifíxus? Et si figúra tantum prófuit; quantum prodésse crédimus veritátem? Serpens ígitur primus crucifígitur. Recte plane, ut quia primus peccáverat diábolus, primus crucis senténtia feriretur. In ligno enim crucifígitur, rationabíliter factum, ut quia homo in Paradíso per árborem concupiscéntiæ decéptus fúerat, nunc idem per árborem salvarétur: atque eádem matéria, quæ causa mortis

fúerat, esset remédium sanitátis.

Lectio v.

DEINDE post serpéntem in Salvatóre homo ipse crucifígitur, scilicet ut post auctórem puniátur et fácinus. Per primam enim crucem vindicátum est in serpéntem; per secúndam in venéna serpéntis; hoc est, primum auctor ipse punítur, deínde ejus malígnitas condemnátur. Virus enim, quod persuasióne sua in hóminem transfúderat, nunc rejícitur, nunc curátur. Nam cum homo passióni addícitur, non morti tráditur, sed mortis in eo fácinus emendátur. Hoc enim egit Dóminus per hóminem, quem suscépit, ut, dum innocens pátitur, prævaricatiónis illíus diabólicæ in eo inobediéntia corrigátur, et deínceps liber a culpa fieret, ac liber esset a morte.

Lect. vi.

HABENTES igitur Dóminum Jesum, qui nos Passióne sua liberávit, in ipsum aspiciámus semper, et ipsius signo sperémus nostris vulnéribus medicínam; hoc est, si forte in nos venénum avarítiæ se diffúndit, ipsum considerémus, et sanat; si scorpiónis nos libído compúngat, ipsum rogémus, et curat; si terrenárum cogitatiónum nos morsus lácerant, eúmdem precémur, et vívimus. Hi enim sunt spirituáles serpéntes animárum nostrárum, propter quos conculcándos Dóminus crucifíxus est: de quibus ipse ait: Super serpéntes, et scorpiónes ambulábitis, et nihil vobis nocébunt.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt; ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Hom. S. Ambrósii Epíscopi.
Lib. 10. *in Ev. Luc. Cap.* 23.

CURRENS unus spóngiam implévit acéto, et dabat ei bíbere; quod et bibit. Sic enim habes secúndum Joánnem: Cum ergo accepísset Jesus acétum; vinum vero cum felle mixtum non bibit. Sic enim habétur in Matthæo: Et dedérunt ei vinum bíbere cum felle mixtum; et cum gustásset, nóluit bíbere. Acétum ítaque bibitur, vinum cum felle non bibitur: non quia fel, sed quia admíxtæ vino amaritúdines recusántur. Nam amaritúdines vitæ nostræ pro córporis útique conditióne suscépit. Dénique ipse ait: Dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto. Sinceritáti namque non débuit amaritúdo miscéri, ut ostenderétur sine amaritúdine immortálitas resurgéntium futúra. Quæ quóniam in vase coacúerat humáno, edulcátur in Christo. Ergo acétum bibi-

tur, quod erat arúndini impósitum, hoc est, vítium corrúptæ per Adam immortalitàtis absorbétur in cálamo, ut de córpore abolerétur humáno. Lectio viii.

PATER, in manus tuas comméndo spíritum meum. Et bene commendátur spíritus, qui servátur. Quod enim commendátur, útique non amíttitur. Bonum ergo pignus est spíritus, bonum depósitum. Unde et ille ait: O Thimóthee, bonum depósitum custódi. Commendátur ergo Patri spíritus, et ídeo ait: Quóniam non derclinques in inférno ánimam meam. Vide autem magnum mystérium. Nunc comméndat in mánibus Patris spíritum suum, nunc in Patris sinu sedet, quia totum álius non capit Christum. Dénique: Ego, inquit, in Patre, et Pater in me. Commendátur ergo Patri spíritus: sed cum sit in superióribus, illúminat et inférna, ut univérsa redimántur. Etenim Christus ómnia, et in Christo ómnia, licet in síngulis operétur. Lectio ix.

DENIQUE secúndum Joánnem: Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura, sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit. Quæro ergo, cur ante mortem non inveniámus esse percússum, post mortem inveniámus? Nisi forte ut voluntárius magis, quam necessárius éxitus ejus fuísse doceátur, et órdinem mysticum novérimus, quia non ante altáris Sacraménta, quam Baptísmum, sed Baptísmum ante, sic póculum. Deinde ut advertámus, quia licet córporis ejus fúerit natúra mortális, licet quálitas símilis, dissímilis tamen grátia. Nam útique post mortem sanguis in nostris corpóribus congeláscit. De illo vero inquit Joánnes: Et contínuo exívit sanguis, et aqua. Ex illo enim incorrúpto licet córpore, sed defúncto, ómnium vita manábat. Aqua enim, et sanguis exívit; illa, quæ díluat; iste, qui rédimat. Bibámus ergo prétium nostrum, ut bibéndo redimámur.

Te Deum laudámus 16.

Ad Benedictus, Ant. Pater mi, si non potest hic calix transíre, nisi bibam illum, fiat volúntas tua.

Ad Magnificat, Ant. Tráditor autem dedit eis signum, dicens; Quem osculátus fúero, ipse est: tenéte eum, et dúcite caute.

FERIA QUINTA.

Post Domínicam Sexagesimæ

TERTIA DIE INF. OCTAV.

Domínicæ Passiónis.

In primo Nocturno

De Isaía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 53.

QUIS crédidit audítui nostro? Et bráchium Dñi, cui revelátum est? Et ascéndet

sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti. Non est spécies ei, neque decor: et vidimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum. Despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem: et quasi abscónditus vultus ejus, et despéctus; unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. Et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo, et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra. Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

Lectio ii.

Omnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est, quia ipse vóluit, et non apéruit os suum. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia, et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum. Et dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua; eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus.

Lectio iii.

Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte. Si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et volúntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit, et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit. Ideo dispértiam ei plúrimos: et fórtium dívidet spólia, pro eo quod trádidit in mortem ánimam suam, et cum scelerátis reputátus est: et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Sermo 108. *ante med.* Lect. iv.

Christus, ait Apóstolus, in hunc mundum venit peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum, sed misericórdiam sum consecútus, ad exémplum ómnium, qui creditúri sunt illi in vitam ætérnam. Obsecro, inquit, vos per misericórdiam Dei. Rogat Paulus, immo per Paulum rogat Deus, quia plus amári vult, quam timéri. Rogat Deus, quia non tam Dóminus esse vult, quam Pater. Rogat Deus per misericórdiam, ne vindicet per rigórem. Audi rogántem Dóminum: Tota die, inquit, expándi manus meas. Nonne qui expándit manus, ipso há-

bitu rogat? Expándi manus meas. Ad quem? Ad pópulum. Et ad quem pópulum? Non tantum non credéntem, sed et contradicéntem, expándi manus meas.

Lectio v.

DISTENDIT membra, dilátat víscera, pectus pórrigit, offert sinum, grémium pandit, ut Patrem se tantæ obsecratiónis demónstret afféctu. Audi et áliter rogántem Deum: Pópule meus, quid feci tibi? aut quid contristávi te? Nonne dicit: Si Divínitas ignóta est, vel caro sit nota. Vidéte, vidéte in me corpus vestrum, membra vestra, vestra víscera, ossa vestra, vestrum sánguinem. Et si quod Dei est, timétis; quare vel quod vestrum est, non amátis? Si Dóminum fúgitis, quare non recúrritis ad Paréntem? Sed forte vos Passiónis meæ, quam fecístis, magnitúdo confúndit? Nolíte.

Lectio vi.

CRUX hæc non meus, sed mortis est acúleus. Clavi isti non mihi infígunt dolórem, sed vestram mihi infígunt áltius charitátem. Vúlnera hæc non edúcunt gémitus meos, sed magis vos meis viscéribus introdúcunt. Exténsio córporis mei vos dilátat in grémium, non meam crescit in pœnam. Sanguis meus non mihi déperit, sed vestrum prorogátur in prétium. Venite ergo, redíte, et vel sic probáte Patrem, quem vidétis pro malis bona, pro injúriis amórem, pro vulnéribus tantis tantam réddere charitátem.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt; ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Epíscopi.
Comm. in Matth. cap 33. *in m.*

CUM relínquitur, Christus exclámat, dicens: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquísti? sed relínquitur, quia erat homo étiam morte peragéndus. Quin étiam hoc, quod per cálamum datum in spóngia acétum cum gustásset, proclámans spíritum réddidit, diligénter est contuéndum. Vinum honor est immortalitátis, et virtus, quod per vítium aut incúriæ aut vasis acéscit. Hoc ígitur cum in Adam coacuísset, ipse accépit, et potávit ex géntibus. In cálamo enim ex spóngia ut potáret, offértur id est ex corpóribus géntium vítia corrúptæ æternitátis accépit et in se, atque immortalitátis communiónem, ea, quæ in nobis erant vitiáta transfúdit.

Lectio viii.

DENIQUE in Joánne postquam perpotáverat, di-

xit: Consummátum est: quia omne vitium humánæ corruptiónis hausísset. Et quia nihil agéndum esset extrínsecus, spíritum cum clamóre, et voce magna emísit, dolens non ómnium se peccáta portáre. Et deínceps velum templi scínditur, quia exínde pópulus est divísus in partes, et veli honor cum custódia Angeli protegéntis aufértur. Lectio ix.

Movetur terra: capax enim hujus mórtui esse non póterat. Petræ scissæ sunt: ómnia enim tum válida et fórtia pénetrans Dei Verbum, et potéstas ætérnæ virtútis irrúperat. Et monuménta apérta sunt: erant enim mortis claustra reseránda. Et multa córpora Sanctórum dormiéntium surrexérunt: illúminans enim mortis ténebras, et infernórum obscúra collústrans, in Sanctórum ad præsens conspicatórum resurrectióne mortis ipsíus spólia detrahébat. Te Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant. Minístri Judæórum comprehendérunt Jesum, et ligavérunt eum.

Ad Magníficat, Ant. Unus assístens ministrórum dedit álapam Jesu, dicens: Sic respóndes Pontífici?

FERIA SEXTA.

Post Dñcam Sexagesimæ

QUARTA DIE INFRA OCT.

Dominicæ Passiónis.

In primo Nocturno.

De Jeremía Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 11.

Quid est, quod diléctus meus in domo mea fecit scélera multa? Numquid carnes sanctæ áuferent a te malítias tuas, in quibus gloriáta es? Tu autem, Dómine, demonstrásti mihi, et cognóvi: tunc ostendísti mihi stúdia eórum, et ego quasi agnus mansuétus, qui portátur ad víctimam: et non cognóvi, quia cogitavérunt super me consília, dicéntes: Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámplius Tu autem, Dómine Sábaoth, qui júdicas juste, et probas renes, et corda, vídeam ultiónem tuam ex eis: tibi enim revelávi causam meam. Proptérea hæc dicit Dóminus exercítuum: Ecce ego visitábo super eos: júvenes moriéntur in gládio, fílii eórum et fíliæ eórum moriéntur in fame, et relíquiæ non erunt ex eis.

Lectio ii. *Cap.* 17.

Exspectatio Israel, Dómine: omnes, qui te derelínquunt, confundéntur: recedéntes a te in terra scribéntur, quóniam dereliquérunt venam aquárum viventium Dóminum. Sana me, Dómine, et sanábor: salvum me fac, et salvus ero: quóniam laus mea tu es. Ecce ipsi dí-

cunt ad me: Ubi est verbum Dómini? Véniat. Et ego non sum turbâtus, te pastórem sequens: et diem hóminis non desiderávi, tu scis. Quod egréssum est de lábiis meis, rectum in conspéctu tuo fuit. Non sis tu mihi formídini, spes mea tu in die afflictiónis. Confundántur, qui me persequúntur, et non confúndar ego: páveant illi, et non páveam ego: induc super eos diem afflictiónis, et dúplici contritióne cóntere eos. Lectio iii. *Cap.* 18.

QUIS audívit tália horribília, quæ fecit nimis virgo Israel? Quia oblítus est mei pópulus meus, frustra libántes, et impingéntes in viis suis, in sémitis sæculi, ut ambulárent per eas in itínere non trito. Et dixérunt: Veníte, et cogitémus contra Jeremíam cogitatiónes. Non enim períbit lex a sacerdóte, neque consílium a sapiénte, nec sermo a prophéta. Veníte, et percutiámus eum lingua, et non attendámus ad univérsos sermônes ejus. Atténde, Dómine, ad me, et audi vocem adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ? Recordáre; quod stéterim in conspéctu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis. Tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum advérsum me in mortem.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Basilii Magni.

Lectio iv. *In Ps.48.ad vers.*8.

QUID tanti potest homo invenire ut det pro redemptióne ánimæ suæ? Sed unum invéntum est pro ómnibus simul homínibus sufficientíssimum, quod in prétium redemptiónis ánimæ nostræ datum est, sanctus ille ac pretiósus sanguis Dómini nostri Jesu Christi, quem pro nobis ómnibus effúdit: quamóbrem prétio étiam empti sumus. Itaque si frater non rédimit, rédimet homo? Si vero redímere nos non potest homo; qui redémit nos, homo non est. Ne ígitur proptérea quod in similitúdinem carnis peccáti nobíscum diversátus est, hóminem solum exístimes Dóminum nostrum, divinitátis poténtiam ignórans; cui opus non erat Deo dare placatiónem suam, neque própriam redimere ánimam, quia peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus. Lectio v.

NEMO ígitur se ipsum redímere potest, nisi véniat, qui captivitátem pópuli convértat, non cum prétiis, neque cum donis, sicut in Isaia scriptum est, sed in suo sánguine. Hic autem, cum non essémus fratres, sed essémus inimíci facti ob peccáta, neque ipse homo nudus, sed Deus, post libertá-

tem, quam nobis largítur, étiam nos fratres suos appéllat. Narrábo enim, inquit, nomen tuum frátribus meis.

Lectio vi.

Itaque qui redémit nos, si natúram quidem ipsius perpéndas, neque frater, neque homo est : si vero ipsius ad nos demissiónem ex grátia factam, et nos fratres nóminat, et ad humanitátem descéndit, qui non dabit Deo placatiónem suam, sed totíus mundi. Non enim índiget placatióne, sed ipse propitiátio est. Talis enim decébat ut esset nobis Póntifex, sanctus, ínnocens, impollútus, segregátus a peccatóribus, et excélsior cælis factus, qui non habet necessitátem quotídie, quemádmodum Sacerdótes, prius pro suis delíctis hóstias offérre, deinde pro pópuli ignorántiis.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homília S. Isidóri Epíscopi. *Lib. ad Flor. Soror. Cap.* 39.

Quod autem pendénti in cruce acétum cum felle mixtum dedérunt, hoc jam fúerat in Psalmis prædíctum a Dómino: Dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto. Quod quidem et álias ad Jerúsalem sic proclámat : Ego te plantávi víneam eléctam : quómodo facta es in amaritúdinem vitis aliéna? Deus enim bonam plantáverat víneam, hoc est Judæórum gentem: illa vero vítio suo depraváta Conditórem amaritúdine potávit. Pro quo et Móyses, Uva, inquit, eórum, uva fellis, et botrus amaritúdinis ipsis. Unde et supérius objúrgans eos, dicit : Sic plebs fátua, et non sápiens, hæc Dómino retribuísti? Lectio viii. *Cap.* 47.

Lancea latus ejus percússum est. Sic prænunciátum est ab ipso per Job; Confrégit me, et pósuit me quasi in signum. Circúmdedit me, lánceis suis convulnerávit lumbos meos. Concídit me vúlnere super vulnus; idest, vúlnere lánceæ super vulnus clavórum. Unde étiam et per David: Super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. Sic est ab eo prænunciátum et per Jeremíam : Teténdit arcum suum, et pósuit me quasi signum ad sagíttam. Misit in rénibus meis filias pharetræ suæ. Et íterum de ipso pópulo sic ait idem Dóminus per Prophétam: Facti sunt mihi in sagíttam reciprocam. Et Zacharías: Vidérunt, in quem confixérunt, útique hóminem, quem crucifixérunt. Quo étiam testimónio promíssus est Christus in ea, qua

crucifixus est, carne ventúrus. Lectio ix. *Cap.* 48.

Ex látere ejus sanguis, et aqua manávit. Zacharías dicit: Tu quoque in sánguine testaménti tui emisísti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua. Et iterum: Cum egrediétur Vir ab Oriénte: ecce aquæ redundántes a látere dextro, scilicet Christi. Item de eádem aqua, quæ ex látere ejus prófluit, Prophéta álius sic dicit: Flúmina aquæ vivéntis egrediéntur de ventre illíus. Aquæ scílicet Baptísmatis, quæ credéntes vivíficant, et quæ sitiéntibus largiúntur, quando implétur, quod scriptum est: Lavámini, mundi estóte; et: Lavábis me, et super nivem dealbábor. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant. Veniébant mílites ad Jesum, et dicébant: Ave, rex Judæórum, et dabant ei álapas.

Ad Magnificat, Ant. Exivit Jesus portans corónam spíneam, et purpúreum vestiméntum; quem cum vidíssent pontífices et minístri eórum, clamábant, dicéntes: Crucifige, crucifige eum.

SABBATO

post Dominicam Sexagesimæ.

QUINTA DIE INF. OCTAV.

Dominicæ Passionis.

In primo Nocturno.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 9.

Ego Dániel cum adhuc lóquerer, et orárem, et confitérer peccáta mea, et peccáta pópuli mei Israel, et prostérnerem preces meas in conspéctu Dei mei, pro monte sancto Dei mei: adhuc me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel, quem víderam in visióne a princípio, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et loquútus est mihi, dixítque: Dániel, nunc egréssus sum, ut docérem te, et intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo. Ego autem veni, ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es. Tu ergo animadvérte sermónem, et intéllige visiónem. Lectio ii.

Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempitérna, et impleátur vísio, et prophétia, et ungátur Sanctus sanctórum. Scito ergo, et animadvérte: Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem hebdómades septem, et hebdómades sexagínta duæ erunt: et rursum ædificábitur platéa, et muri in angústia témporum. Lectio iii.

Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus: et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est.

Et civitátem, et sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro: et finis ejus vástitas: et post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia, et sacrifícium: et erit in templo abominátio desolatiónis, et usque ad consummatiónem, et finem perseverábit desolátio.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 22. *in Job. Cap.* 16.

Lectio iv.

Redemptor noster, quia Heródem vidit, non proféctum quærere, sed signa, vel sciéntiam velle mirári, requisítus ab eo tácuit: et quia constánter tácuit, ab eo irrísus exívit. Scriptum namque est: Heródes autem, viso Jesu, gavísus est valde: erat enim cúpiens ex multo témpore vidére eum, eo quod audíerat multa de illo, et sperábat signum áliquod vidére ab eo fieri. Ubi et súbditur: Interrogábat autem illum multis sermónibus: at ipse nihil illi respondébat. Tacens vero Dóminus, quam sit despéctus, osténditur, cum illud prótinus subinfértur: Sprevit autem illum Heródes cum exércitu suo, et illúsit. Quod vidélicet factum opórtet nos audiéntes díscere; ut quóties auditóres nostri nostra volunt quasi laudánda cognóscere, non autem sua pervérsa mutáre, omnino taceámus: ne si ostentatiónis stúdio verbum Dei lóquimur, et illórum culpa, quæ erat, esse non désinat, et nostra, quæ non erat, fiat.

Lib. ut supra Cap. 17. Lect. v.

Requisítus Jesus étiam a Piláto tácuit: atque inter persecutórum manus et corpus passióni óbtulit quod pro eléctis assúmpserat, et resisténtibus nóluit demonstráre, quod erat. Unde étiam per Psalmístam dícitur: Posuérunt me in abominatiónem sibi; tráditus sum, et non egrediébar. Cum enim despicerétur, quia homo videbátur, egréssus fuisset, si occúltam majestátem suam ostentáre voluísset. Sed quia infirmitátem pródidit, poténtiam abscóndit: in eo quod persecutóribus suis incógnitus mansit, ad eos mínime exívit. Qui tamen ad eléctos exit: quia Divinitátis suæ suavitátem quæréntibus apéruit. Unde ei per Prophétam dícitur: Exísti in salútem pópuli tui, ut salvos fácias christos tuos.

Idem lib. 3 *Moral. Cap.* 11.

Lectio vi.

Membrum sátanæ Pilátus éxtitit, qui usque ad mortis extréma veniéntem in redemptiónem nostram Dóminum non cognóvit. Corpus autem ejus Sacerdótum príncipes extitérunt, qui Redem-

ptórem mundi a mundo repéllere, usque ad crucem persequéndo, conáti sunt. Cum ergo se pro nostra redemptióne Dóminus membrórum sátanæ mánibus trádidit; quid áliud, quam ejúsdem sátanæ manum in se sævíre permísit: ut unde ipse extérius occúmberet, inde nos extérius, interiúsque liberáret? Si ígitur sátanæ manus ejus potéstas accípitur, ejus manum juxta carnem pértulit, cujus potestátem córporis usque ad sputa, cólaphos, flagélla, crucem, lanceámque tolerávit. Unde et Piláto, ejus vidélicet córporis membro, ad Passiónem véniens dicit: Non habéres in me potestátem ullam, nisi tibi data esset désuper.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt: ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Ex Com. in Matth. lib. 4. c. 27.

Circa horam nonam clamávit Jesus voce magna: Eli, Eli, lamma sabactháni? Hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? Princípio vigésimi primi Psalmi usus est, illúdque, quod in médio versículo légitur: Réspice in me, supérfluum est. Légitur enim in Hebræo: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquísti? Ergo ímpii sunt, qui Psalmum istum ex persóna David, sive Esther, et Mardochæi dictum putant? cum étiam Evangelístæ testimónia ex eo sumpta super Salvatórem intélligant: ut est illud: Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem. Et áliud: Fodérunt manus meas, et pedes meos. Ne miréris verbórum humilitátem, et quærimónias derelícti, cum formam servi sciens, scándalum crucis vídeas. Quidam autem illic stantes, et audiéntes, dicébant: Elíam vocat iste.

Lectio viii.

Et contínuo currens unus ex eis, accéptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini, et dabat ei bíbere. Et hæc facta sunt, ut complerétur prophetia: In siti mea potavérunt me acéto. Usque hódie Judæi, et omnes incréduli Domínicæ Resurrectiónis acéto, et felle potant Jesum, et dant ei vinum myrrhátum, ut eum consópiant, et mala eórum non vídeat. Jesus autem íterum clamans voce magna, emísit spíritum. Divínæ potestátis indícium est emíttere spíritum, ut ipse quoque díxerat: Nemo potest tóllere ánimam meam a me, sed ego

pono eam a me ipso, et rursum accípiam eam. Lectio ix.

Et velum templi scissum est in duas partes a summo usque deórsum. Velum templi scissum est, et ómnia legis sacraménta, quæ prius tegebántur, pródita sunt, atque ad géntium pópulum transiérunt. In Evangélio, cujus sæpe fácimus mentiónem superliimináre templi infinitæ magnitúdinis fractum esse, atque divísum légimus. Joséphus quoque refert Virtútes Angélicas præsides quondam templi tunc páriter conclamásse: Transeámus ex his sédibus. Et terra mota est, et petræ scissæ sunt, et monuménta apérta sunt. Nulli dúbium est, quid signíficet juxta litteram magnitúdo signórum, ut crucifixum Dóminum suum et cælum, et terra, et ómnia demonstrárent. Sed mihi vidétur terræmótus, et réliqua typum ferre credéntium, quod prístinis errórum vítiis derelíctis, et cordis emollíta durítie, qui prius símiles erant túmulis mortuórum, póstea agnóverint Creatórem. T e Deum laudámus. 16.

Ad Benedictus, Ant. Bájulans Jesus sibi crucem exívit in eum, qui dícitur Calváriæ locus, ubi crucifixérunt eum, et cum eo latrónes duos, unum a déxtris, et álterum a sinístris.

Ad Magnificat, Ant. Ait latro ad latrónem: Nos quidem digna factis recípimus: hic autem quid fecit? Meménto mei, Dómine, dum véneris in regnum tuum.

DOMINICA
in Quinquagesima
SEXTA DIE INFRA OCT.
Dominicæ Passionis.

Officium fit de Dominica cum comm. Oct. in Laudibus, et Vesperis, ut infra.

Ad Benedictus, Ant. Jesus autem dicébat: Pater, dimítte illis: non enim sciunt quid fáciunt.

Ad Magnificat, Ant. Cum vidísset Jesus Matrem, et discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce filius tuus. Deínde dicit discípulo: Ecce Mater tua.

FERIA SECUNDA
post Dom. Quinquagesimæ.
VII. DIE INFRA OCTAV.
In primo Nocturno.
De Zacharía Prophéta.
Lectio i. *Cap. 3.*

Et contestabátur Angelus Dómini Jesum, dicens: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Si in viis meis ambuláveris, et custódiam meam custodíeris, tu quoque judicábis domum meam, et custódies átria mea, et dabo tibi ambulántes de his, qui nunc hic assístunt. Audi, Jesu Sacérdos magne, tu, et amici tui, qui hábitant coram te, quia viri portendéntes sunt. Ecce enim ego addúcam servum meum Oriéntem. Quia

ecce lapis, quem dedi coram Jesu: super lápidem unum septem óculi sunt. Ecce ego cælábo sculptúram ejus, ait Dóminus exercítuum: et áuferam iniquitátem terræ illíus in die una.

Lectio ii. *Cap.* 12.

In die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem et erit, qui offénderit ex eis in die illa, quasi David: et domus David quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspéctu eórum. Et erit in die illa: quæram contérere omnes gentes, quæ véniunt contra Jerúsalem. Et effúndam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ, et precum: et aspícient ad me, quem confixérunt: et plangent eum planctu, quasi super unigénitum, et dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti. In die illa magnus erit planctus in Jerúsalem.

Lectio iii. *Cap.* 13.

In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris, et menstruátæ. Et erit in die illa, dicit Dóminus exercítuum: dispérdam nómina idolórum de terra, et non memorabúntur ultra: et pseudoprophétas, et spíritum immúndum áuferam de terra. Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum, qui diligébant me. Frámea suscitáre super pastórem meum, et super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum. Pércute pastórem, et dispergéntur oves, et convértam manum meam ad párvulos.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Fer4.heb.sanct.de Pas.Dom.

In passióne Domínica, fratres, tria speciáliter cónvenit intuéri, opus, modum, causam. Nam in ópere quidem patiéntia, in modo humílitas, in causa cháritas commendátur. Patiéntia autem singuláris, quod vidélicet cum supra dorsum ejus fabricárent peccatóres; cum sic extenderétur in ligno, ut dinumeraréntur ómnia ossa ejus; cum fortíssimum illud propugnáculum, quod custódit Israel, úndique foraréttur; cum foderéntur manus ejus, et pedes: sicut agnus ad occisiónem ductus sit, et tamquam ovis coram tondénte non aperúerit os suum; non advérsum Patrem múrmurans, a quo missus fúerat: non advérsus humánum genus, pro quo, quæ non rápuit, exolvébat; non dénique vel contra pópulum ipsum peculiárem sibi, a quo pro tantis benefíciis tanta mala recipiébat. Lectio v.

Modum ipsum, si diligénter atténdas, non modo

mitem, sed et húmilem corde cognósces. Namque in humilitáte judícium ejus sublátum est, cum nec ad tantas blasphémias, nec ad falsíssima, quæ sibi objiciebántur, crímina respondéret. Vídimus, inquit, eum, et non erat ei aspéctus, nec speciósum forma præ filiis hóminum, sed oppróbrium hóminum, et tamquam leprósum; novíssimum virórum, plane virum dolórum, a Deo percússum, et humiliátum; ita ut nulla esset ei spécies, neque decor. O novíssimum, et altíssimum! O húmilem, et sublímem! O oppróbrium hóminum, et glóriam Angelórum! Nemo illo sublímior, nemo humílior. Dénique sputis illitus est, oppróbriis saturátus est, morte turpíssima condemnátus est, cum sceleràtis deputátus est. Nihílne merébitur vel ista humílitas, quæ hunc habet módum, immo quæ tam est ultra modum? Sicut est patiéntia singuláris, sic humílitas admirábilis, útraque sine exémplo.

Lectio vi.

Utramque tamen magnífice causa ipsa comméndat: nimírum cháritas est. Propter nímiam enim charitátem suam, qua diléxit nos Deus, ut servum redímeret, nec Pater Fílio, nec sibi Fílius ipse pepércit. Vere nímiam, quia et hæc mensúram excédit, modum súperat, plane superéminens univérsis. Majórem, inquit, charitátem nemo habet, quam ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. Tu majórem habuísti, Dómine, ponens eam étiam pro inimícis. Cum enim adhuc inimíci essémus, per mortem tuam et tibi reconciliáti sumus, et Patri. Quænam ergo ália vidébitur esse, vel fuisse, vel fore huic símilis charitáti? Vix pro justo quis móritur: tu pro injústis passus es, móriens propter delícta nostra, qui venísti justificáre gratis peccatóres, servos fácere fratres, captívos cohærédes, éxules reges.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt: ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sitio. Et réliqua.

Homília S. Cyrílli Epíscopi Alexandríni.

Com. in Joan. lib. 12. *Cap.* 35.

Quum truculénter ómnia impietáte Judæórum essent perácta, nec quidquam ad summam crudelitátem deésset, tandem sanctissima caro Christi naturále quid pátitur. Multis enim, ac váriis dolóribus exiccáta, siti torquétur. Multum enim possunt dolóres ad commovéndam sitim. Innátum enim ca-

lórem exagitántes, vel quod in profunditáte húmidum est, consúmunt, et ígneis ardóribus doléntis víscera urunt. Sicut ígitur cæteras passiónes, sic hanc étiam sponte Christus perpéssus est. Bíbere ígitur petit. Illi autem ádeo longe ab omni humanitáte áberant, ut pro juvánte potu atque jucúndo, nocéntem et acérbum attúlerint, et humanitátem, qua movéri videbántur, in impietátem convérterint. Nam quum peténti dabant, charitátis hábitum suscípere videbántur: sed non est possíbile mentíri Scriptúram, in qua ex persóna Christi dícitur: Et dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

Lectio viii. *Idem Cap.* 36.

QUUM ergo accepísset Jesus acétum, dixit: Consummátum est; et inclináto cápite, trádidit spíritum. Consummátum jam esse Salvátor dicit, quia sæviéndi Judæórum potéstas in ipsum per mortem suam términum hábuit. Quid enim non excogitárunt, aut quid suprémæ inhumanitátis relictum sibi est? Quis cædéndi, quis contumeliándi modus non adhíbitus? Mérito ígitur consummátum esse ait. Cumque tempus jam esset, ut étiam spirítibus apud ínferos prædicáret (venit enim, ut tam vivórum, quam mortuórum dominarétur), mortem pro nobis suscépit. Et hanc natúræ nostræ própriam passiónem sponte súbiit secúndum carnem, quamvis ut Deus vita naturáliter sit, ut spoliátis ínferis, primítiæ dormiéntium, et primogénitus (ut Scriptúræ dicunt) mortuórum factus, recúrsum ad vitam natúræ nostræ largiétur.

Lectio ix.

INCLINAVIT ígitur caput: áccidit enim moriéntibus, vigóre carnis jam consúmpto, et ánima, quæ corpus rétinet, abeúnte, inclinátio cápitis. Quamóbrem verbis hoc modo abúsus Evangelísta est. Sic et tradidísse spíritum a consuetúdine nostra sibi dictum est: multi enim sic extíngui, et mori dicúntur: quamvis mihi videátur ídeo non simplíciter mórtuum esse, sed tradidísse spíritum Evangelístam dixísse, quia in manus Dei Patris ánimam suam commendávit, ut ipse dixit: Pater in manus tuas comméndo spíritum meum. Quod nobis magnæ spei fundaméntum, atque oríginem præbet. Te Deum. 16.

Ad Benedictus, Ant. Clamans voce magna, Jesus ait: Pater, in manus tuas comméndo spíritum meum: et hæc dicens, expirávit.

In i. Vesp. diei Octavæ omnia dicuntur, ut in i. Vesp. Festi.

Oratio.

EFFUNDE super nos, quæsumus, omnípotens Deus,

spíritum grátiæ, et precum: ut unigéniti Fílii tui Passiónem pio devotiónis affectu júgiter recólere, et in pópuli tui corde mónitis, et exémplo imprímere valeámus. Per eúmdem Dóminum nostrum.

FERIA TERTIA

Post Dominicam Quinquagesimæ.

IN OCTAVA DOMINICÆ

Passionis. Duplex.

Omnia dicuntur ut in die Festi, præter.

In primo Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio i. *Cap.* 1.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis, et pax multiplicétur. Sciéntes, quod non corruptibílibus auro, vel argénto redémpti estis de vana vestra conversatióne patérnæ traditiónis: sed pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi, et incontamináti, præcógniti quidem ante mundi constitutiónem, manifestáti autem novíssimis tempóribus propter vos, qui per ipsum fidéles estis in Deo, qui suscitávit eum a mórtuis, et dedit ei glóriam ut fides vestra, et spes esset in Deo.

Lectio ii. *Cap.* 2.

IN hoc enim vocáti estis: quia et Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut sequámini vestígia ejus. Qui peccátum non fecit, nec invéntus est dolus in ore ejus. Qui cum maledicerétur, non maledicébat: cum paterétur, non comminabátur: tradébat autem judicánti se injúste, qui peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum, ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus: cujus livóre sanáti estis. Erátis enim sicut oves errántes, sed convérsi estis nunc ad pastórem, et epíscopum animárum vestrárum.

Lectio iii. *Cap.* 3.

CHRISTUS semel pro peccátis nostris mórtuus est, justus pro injústis, ut nos offérret Deo, mortificátus quidem carne, vivificátus autem spíritu. In quo et his, qui in cárcere erant, spirítibus véniens prædicávit: qui incréduli fúerant aliquándo, quando expectábant Dei patiéntiam in diébus Noe, cum fabricarétur arca, in qua pauci, id est octo ánimæ salvæ factæ sunt per aquam. Quod et vos nunc símilis formæ salvos facit baptísma: non carnis depósitio sórdium, sed consciéntiæ bonæ interrogátio in Deum per resurrectiónem Jesu Christi, qui est in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ ætérnæ hæré-

des efficerémur.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leònis Papæ.

Serm. 8. de Pass. Domini post medium.

Lectio iv.

EXALTATO, dilectíssimi, per Crucem Christo, non illa tantum spécies aspéctui méntis occúrrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Móysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante óculos tuos, et timébis die ac nocte, et non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifixo Dómino, præter fácinus suum, cogitáre potuérunt, habéntes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo consciéntia iniqua torquétur. Noster vero intelléctus, quem spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cælo terráque radiántem puro ac líbero corde suscípiat, et interióre ácie vídeat, quale sit, quod Dóminus, cum de Passiónis suæ loquerétur instántia, dixit: Nunc judícium mundi est: nunc Princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et ego, si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum. Lectio v.

O Admirábilis poténtia Crucis! O ineffábilis glória Passiónis, in qua et tribúnal Dómini, et judícium mundi, et potéstas est Crucifíxi! Traxísti enim, Dómine, ómnia ad te, et cum expandísses tota die manus tuas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem tibi, confiténdæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxísti Dómine, ómnia ad te, cum in execratiónem Judáici scéleris, unam protulérunt ómnia eleménta senténtiam: cum, obscurátis lumináribus cæli, et convérso in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, univérsaque creatúra impiórum úsui se negáret. Traxísti, Dómine, ómnia ad te, quóniam scisso Templi velo, Sancta Sanctórum ab indígnis Pontifícibus recessérunt ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, et lex in Evangélium verterétur. Lectio vi.

TRAXISTI, Dómine, ómnia ad te, ut quod in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacraménto, universárum ubíque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim et ordo clárior Levitárum, et dígnitas ámplior Seniórum, et sacrátior est únctio Sacerdótum: quia Crux tua ómnium fons benedictiónum, ómnium est causa gratiárum; per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte, glória de oppróbrio, vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessánte, omnes differéntias hostiárum una Córporis et Sánguinis tui im-

plet oblátio: quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, et ita in te univérsa pérficis mystéria: ut sicut unum est pro omni víctima Sacrifícium, ita unum de omni gente sit regnum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio, Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib.6.in Evang. Luc. cap.23. in medio.

Patrem invocándo, Fílium Dei se esse Christus declárat. Spíritum vero commendándo, non deféctum suæ virtútis, sed confidéntiam ejúsdem cum Patre potestátis insínuat. Amat enim dare glóriam Patri, ut nos ædíficet glóriam dare Creatóri. Comméndat ítaque Patri spíritum, juxta hoc, quod delectáto corde, et exultántibus spe resurgéndi lábiis, in álio Psalmo lóquitur: Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Lectio viii.

Quia ergo sexta die homo factus, et tota mundi est creatúra perfécta, séptima autem Cónditor ab ópere suo requiévit, unde et hanc Sábbatum, idest réquiem vocári præcépit, recte Dóminus eádem die sexta crucifixus, humánæ reparatiónis implévit arcánum. Unde cum accepísset acétum, dixit: Consummátum est, id est sextæ diéi, quod pro mundi refectióne suscépi, totum est opus perféctum. Sábbato autem in sepúlchro requiéscens resurrectiónis, quæ octáva die ventúra erat, expectábat evéntum.

Lectio ix.

Ubi nostræ simul devotiónis prælúcet exémplum, quos in hac quidem sexta mundi ætáte pro Dómino pati, et velut mundo crucifígi necésse est. In séptima vero ætáte, id est, cum lethi quis débitum solvit, córpora quidem in túmulis, ánimas autem secréta in pace cum Dómino manére, et post bona opórtet ópera quiéscere, donec octáva tandem veniénte ætáte, étiam córpora ipsa resurrectióne glorificáta cum animábus simul incorruptiónem ætérnæ hæreditátis accípiant. Te Deum. 16.

OFFICIA VOTIVA.

OFFICIUM
de SS. Sacramento.

Quod Feria v. cujusque Hebdomadæ, extra tempus Adv. Quadrag., et Vigiliarum non impedita Officio novem Lect. etiam translato fieri potest sub ritu Semid. ab omnibus, qui in Regnis suæ Majestatis, Dominiis, ac Statibus hereditariis Augustiss. Domus Austriacæ ad Horas Canonicas tenentur, ex concessione Clementis XI.

AD VESPERAS.

Ant. **Sacérdos in ætérnum* Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit.**

Psalm. **Dixit Dóminus. 124.**

Ant. **Miserátor Dóminus* escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium.** Psal. **Confitébor. 124.**

Ant. **Cálicem * salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis.** Ps. **Crédidi. 127.**

Ant. **Sicut novéllæ olivárum, * Ecclésiæ filii sint in** circúitu mensæ Dómini.

Psalm. **Beáti omnes. 133.**

Ant. **Qui pacem * ponit fines Ecclésiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.** Psal. **Lauda Jerúsalem Dóminum. 144.**

Capitulum. 1. Cor. 11. c

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

PANGE lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum:
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui;

Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.
Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio,
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio, Amen.
℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat, Ant. O quam* suávis est, Dómine, spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimittens inánes. Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili, passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas.

Ad Completorium, et per Horas, in fine Hymnorum dicitur: Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat. Christum Regem adorémus dominántem Géntibus; * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem.

Psal. Venite, 2. Hymnus.

Sacris solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus córporis férculum
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens: Accípite quod trado vásculum,
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.
Panis Angélicus fit panis hóminum,
Dat panis cœlicus figúris términum:
O res mirábilis! mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te trina Déitas, únaque póscimus,
Sic nos tu vísita, sicut te cólimus:

Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem, quam inhábitas. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Fructum salutíferum* gustándum dedit Dóminus mortis suæ tempore. Ps. Beátus vir qui non ábiit. 3.

Ant. A fructu * fruménti et vini multiplicàti fidéles in pace Christi requiéscunt.

Psal. Cum invocárem. 147.

Ant. Communióne cálicis, * quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine congregávit nos Dóminus.

Ps. Consérva me Dómine. 10.

℣. Panem cœli dedit eis.

℟. Panem Angelórum manducávit homo.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

℟. i. Immolábit hædum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ: * Et edent carnes, et ázymos panes.

℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et edent.

℟. ii. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus: * Iste est panis quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem de cælo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.

℟. iii. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem: qui surgens comédit et bibit: * Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et ambulávit. Glória Patri. Et ambulávit.

In secundo Nocturno.

Ant. Memor sit Dóminus * sacrifícii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.

Ps. Exáudiat te Dóminus. 15.

Ant. Parátur * nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant me. Psalm. Dóminus regit nos. 31.

Ant. In voce exultatiònis* résonent epulántes in mensa Dómini. Psalmus. Quemádmodum desíderat. 63.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

MENSE FEBRUARIO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi. Lectio iv.

Hom. 61. ad pop. Ant.

NECESSARIUM est, dilectissimi, mysteriórum discere miráculum, quodnam sit, et quare sit datum, et quæ ejus rei utílitas. Unum corpus efficimur: membra, inquit, ex carne ejus, et ex óssibus ejus: sequámur autem initiáti, quæ dicúntur. Ut itaque non tantum per charitátem hoc fiámus, verum étiam ipsa re in illam misceámur carnem: hoc namque per escam effícitur, quam largítus est nobis, volens osténdere desidérium, quod erga nos habet. Proptérea semetípsum nobis immiscuit, et corpus suum in nos contemperávit, ut unum

quid simus tamquam corpus cápiti coaptátum: ardénter enim amántium hoc est.

℟. Cœnántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, deditque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite, hoc est corpus meum. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite, et comédite.

Lectio v.

Tamquam leónes ígitur ignem spirántes ab illa mensa recedámus, facti diábolo terríbiles, et caput nostrum mente revolvéntes, et charitátem, quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem áliis sæpe filios tradunt aléndos: ego autem, inquit, non ita, sed cárnibus meis alo, et meípsum vobis appóno, vos omnes generósos esse volens, et spem bonam de futúris vobis præbens: quippe qui vobis hic meípsum trádidi, multo magis id in futúro fáciam. Volui frater vester fieri, carni propter vos et sánguini communicávi: vobis vicíssim ipsam carnem et sánguinem, per quæ cognátus vester factus sum, trado.

℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: * Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc fácite.

Lectio vi.

Attendamus ítaque nobis ipsis, dilectíssimi, tálibus fruéntes bonis: et cum áliquid turpe dícere voluérimus, vel nos ab ira córripi vidérimus, vel álio quópiam hujúsmodi vítio, considerémus quibus facti sumus digni: talísque cogitátio nobis irrationabílium mótuum sit corréctio. Quotquot ígitur bujus partícipes córporis effícimur, quotquot sánguinem degustámus, cogitémus, quod illum sursum sedéntem, qui ab Angelis adorátur incorruptíbili vicínis virtúti, hunc degustámus. Hei mihi, quot ad salútem nobis viæ! Nos corpus suum effécit, nobis suum communicávit corpus: et horum nos nihil a malis avértit.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt; * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic est. Glória Patri. Hic est.

MENSE MARTIO,
ante Quadragesimam.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi. Lectio iv.
Hom. 60. ad pop. Ant.

Quoniam Verbum dicit: Hoc est corpus meum: et assentiámur, et credámus, et

intellectuálibus ipsum óculis intueámur. Nihil enim sensíbile nobis Christus trádidit, sed sensibílibus quidem rebus, at ómnia intelligibília. Itidem et in baptísmate, per rem nempe sensibilem aquam, donum confértur: intelligíbile vero quod perfícitur, generátio et renovátio. Si enim incorpóreus esses, nuda et incorpórea tibi dedísset ipse dona: sed quóniam ánima córpori consérta est, in sensibílibus intelligibília tibi præbet. Quot nunc dicunt: Vellem ipsíus formam aspícere, figúram, vestiménta, calceaménta? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandúcas. Et tu quidem vestiménta cupis vidére: ipse vero tibi concédit non tantum vidére, verum et manducáre, et tángere, et intra te súmere. ℟. Cœnántibus.

Lect. v.

Igitur accédat nemo cum náusea, nemo resolútus, omnes accénsi, omnes fervéntes et excitáti. Nam si Judæi stantes, et calceaménta in pédibus habéntes, et báculos mánibus gestántes, agnum cum festinatióne comedébant; te multo magis opórtet esse solértem. Nam illi quidem in Palæstinam erant profectúri, et proptérea viatórum figúram habébant: tu vero debes in cœlum migráre. Quaprópter in ómnibus opórtet te vigiláre: nec enim parva pœna propónitur indigne suméntibus. Cógita quantum advérsus proditórem indignáris, et contra eos qui illum crucifixérunt: itaque consídera, ne tu quoque sis reus córporis et sánguinis Christi. Illi sanctíssimum corpus occidérunt, tu vero pollúta súscipis ánima, post tot benefícia. Neque enim illi satis fuit, hóminem fieri, cólaphis cædi, et crucifígi: verum et semetípsum nobis commíscet: et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum éfficit corpus. ℟. Accépit.

Lectio vi.

Quo non opórtet ígitur esse puriórem, tali fruéntem sacrifício? quo solári rádio non splendidiórem manum, carnem hanc dividéntem? os quod igni spirituáli replétur, linguam quæ treméndo nimis sánguine rubéscit? Cógita quali sis insignítus honóre, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, neque libere audent intuéri propter emicántem inde splendórem; hoc nos páscimur, huic nos unímur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquétur poténtias Dómini, audítas fáciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves próprio pascit cruóre? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolóres, fílios áliis tradunt nutrícibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos próprio sán-

guine pascit, et per ómnia nos sibi congméntat.
℟. Ego sum.

In tertio Nocturno.

Ant. Introíbo * ad altáre Dei; sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.
Psalm. Júdica me Deus. 69.
Ant. Cibávit nos Dóminus * ex ádipe fruménti: et de petra, melle saturávit nos.
Psalm. Exultáte Deo adjutóri nostro. 96.
Ant. Exaltári tuo, Dómine, * Christum súmimus: in quem cor et caro nostra exúltant.
Psal. Quam diléctá. 98.
℣. Edúcas panem de terra.
℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

MENSE FEBRUARIO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 6. f*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilia S. Augustíni Epíscopi
Tract. 27. in Joannem.

Verba Dómini ex Evangélio, quæ sermónem prístinum consequúntur, audívimus. Hinc sermo debétur áuribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de córpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Expósuit autem modum attributiónis hujus, et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens: Qui mandúcat carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me mánet, et ego in illo. Signum quia manducávit et bibit, hoc est: si manet, et manétur: si hábitat, et inhabitátur: si hæret, ut non deserátur.
℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet, et ego in eo. ℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In. Benedictio. Divínum auxilium.

Lectio viii.

Hoc ergo nos dócuit et admónuit mysticis verbis, ut simus in ejus córpore sub ipso cápite in membris ejus, edéntes carnem ejus, non relinquéntes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt: non enim cogitábant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit, et verum dicit: Sápere secúndum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducáre: et sápere secúndum carnem, mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætérna: ergo nec carnem debémus sápere secúndum carnem, sicut in his verbis: Multi ítaque audiéntes, non ex inimícis, sed ex discípulis ejus, dixérunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audíre? ℟. Misit me vivens Pa-

ter, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, vivet propter me. ℣ Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. Et qui mandúcat. Glória Patri. Et. Lectio ix.

Si discípuli durum habuérunt istum sermónem, quid inimíci? Et tamen sic oportébat ut dicerétur, quod non ab ómnibus intelligerétur. Secrétum Dei inténtos debet fácere, non advérsos: isti autem cito defecérunt, tália loquénte Dómino Jesu Christo. Non credidérunt áliquid magnum dicéntem, et verbis illis áliquam grátiam cooperiéntem: sed prout voluérunt, ita intellexérunt, et more hóminum: quia póterat Jesus, aut hoc disponébat Jesus, carnem, qua indútum erat Verbum, véluti concisam, distribúere credéntibus in se. Durus est, inquiunt, hic sermo: quis potest eum audíre? Te Deum laudámus. 46.

MENSE MARTIO.

Ante Quadragesimam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem

Lectio vii. *Cap. 6. f.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi. *Tract. 27 in Joann. ante med.*

Diximus, fratres, hoc Dóminum commendásse in manducatióne carnis suæ, et potatióne sánguinis sui, ut in illo maneámus, et ipse in nobis. Manémus autem in illo, cum sumus membra ejus: manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, únitas nos compáginat: ut compáginet únitas, quæ facit, nisi cháritas? Et cháritas Dei unde? Apóstolum intérroga. Cháritas, inquit, Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis. ℟. Qui mandúcat. Lect. viii.

Ergo spíritus est qui vivíficat: spíritus enim facit viva membra: nec viva membra spíritus facit, nisi quæ in córpore, quod végetat ipse spíritus, invénerit. Nam spíritus qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivíficat membrum quod separátum invénerit a carne tua? Spíritum tuum dico ánimam tuam. Anima tua non vivíficat, nisi membra quæ sunt in carne tua: unum si tollas, jam non vivificátur ex ánima tua, quia unitáti córporis tui non copulátur. ℟. Misit me.

Lectio ix.

Hæc dicúntur, ut amémus unitátem, et timeámus separatiónem. Nihil enim sic debet formidáre Christiánus, quam separári a córpore Christi. Si enim separátur a córpore Christi, non est membrum ejus: si non est membrum ejus, non vegetátur spíritu ejus. Quisquis autem, in-

quit Apóstolus, Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Spíritus ergo est, qui vivificat, caro autem non prodest quidquam. Verba, quæ ego locútus sum vobis, spíritus et vita sunt. Quid est, Spíritus et vita sunt? Spirituáliter intelligénda sunt. Intellexísti spirituáliter? Spíritus et vita sunt. Intellexísti carnáliter? Etiam sic illa spíritus et vita sunt, sed tibi non sunt. Te Deum laudámus. 16.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 17.

2. Angelórum esca* nutrivísti pópulum tuum, et panem de cælo præstitísti eis.

3. Pinguis est panis* Christi, et præbébit delícias régibus.

4. Sacerdótes sancti * incénsum et panes ófferunt Deo.

5. Vincénti dabo manna* abscónditum, et nomen novum.

Capitulum. 1 *Cor.* 11. *e*

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

VERBUM supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et Sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris hóstia,
Quæ cæli pandis óstium:
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria, Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem.
℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Benedictus, Ant. Ego sum * panis vivus, qui de cælo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Oratio.

DEUS, qui nobis sub Sacraménto mirábili, passiónis tuæ memóriam reliquísti: tribue, quæsumus: ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Primam in ℟. br. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Angeló-

rum esca.

Capitulum. Fratres, Ego enim, ut supra.

℟. br. Panem cœli * Dedit eis. Panem cœli. ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Dedit eis. Glória Patri. Panem cœli ℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Ad Sextam, Ant. Pinguis est panis.

Capitulum. 1. Cor. 11. f

Quotiescumque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis: mortem Dñi annuntiábitis donec véniat.

℟. br. Cibávit illos * Ex ádipe fruménti. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Ex ádipe. Glória Patri. Cibávit. ℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

Ad Nonam, Ant. Vincénti dabo manna.

Capitulum. 1. Cor. 11. f

Quicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne: reus erit Córporis et Sánguinis Dómini.

℟. br. Edúcas panem, * De terra. Edúcas panem. ℣. Et vinum lætíficet cor hóminis. De terra. Glória Patri. Edúcas. ℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

In ii. Vesp. omnia ut in i. Vesp. ℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat, Ant. O sacrum * convívium, in quo Christus súmitur, recólitur memória passiónis ejus: mens implétur grátia, et futúræ glóriæ nobis pignus datur.

OFFICIUM.

Immaculatæ Conceptionis

A SS. DD. Pio Papa IX. concessum.

Iis in locis, in quibus Offic. Immacul. Concept. B. M. V. recitatur in Sabbatis, erit hoc idem quod in festo ritu semidup. Lect. i. Noct. de script. occ. ii. vero et iii. Noct. ut supra per octavam adnotantur, nimirum mense Decembri ut in die octava xv. Decembris. Mense Januario et Februario ut in ii. die infra octavam ix. Decembris.

OFFICIUM.

S. Jannarii Episc. et Mart. PrimiPatr. Civit. et Reg. Neap.

Semel in mense semid.

Omnia ut supra die xvi. Decembris sed Lect. i. noct. de script. occ.

PRÆPARATIO AD MISSAM.

Pro opportunitate Sacerdotis facienda.

Ant. Ne reminiscáris. In Duplicibus duplicatur.

Psalm. Quam dilécta, 98. Benedixísti, ibid. Inclína, 99. Crédidi, 127. De profúndis, 133.

Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum, ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna charitáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum, purífica per infusiónem sancti Spíritus cogitatiónes cordis nostri, ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine, ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Mentes nostras, quǽsumus, Dómine, Paráclitus qui a te procédit, illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quǽsumus, Dómine, virtus Spíritus sancti, quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti, da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quǽsumus, Dómine, visitándo purífica, ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui

tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Gregorius XIII. sequentem formulam recitanti 50 annorum indulgentiam concessit.

Ego volo Missam celebráre', et conficere Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Románæ Ecclésiæ, ad laudem omnipoténtis Dei, totiúsque Cúriæ triumphántis, ad utilitátem meam, totiúsque Cúriæ militántis et patiéntis, pro ómnibus, qui se commendavérunt oratiónibus meis in génere et spécie, et pro felici statu sanctæ Románæ Ecclésiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendatiónem vitæ, spátium veræ pœniténtiæ, grátiam et consolatiónem sancti Spíritus, perseverántiam in bonis opéribus, tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus Amen.

Oratio ad B. Mariam V.

O Mater pietátis et misericórdiæ, beatíssima virgo María, ego miser et indígnus peccátor ad te confúgio toto corde et afféctu, et precor dulcíssimam pietátem tuam, ut sicut dulcíssimo Fílio tuo in cruce pendénti astitísti, ita et mihi mísero Sacerdóti, et Sacerdótibus ómnibus hic et in tota sancta Ecclésia ipsum hódie offeréntibus, cleménter assístere dignéris, ut tua grátia adjúti, dignam et acceptábilem hóstiam in conspéctu summæ et indivíduæ Trinitátis offérre valeámus. Amen.

Oratio ad S. Joseph.

O Beatissime Joseph, quanta tibi a Deo concéssa est grátia, quod unigénitum ejus Fílium in carne, quem tot reges vidére frustra exoptárunt, non tantum víderis, sed et bráchiis patérno afféctu ampléxus fúeris! Utinam ego hoc tuo exémplo inflammátus, et patrocínio adjútus, Dóminum ac Redemptórem meum Christum Jesum símilis amóris ac reveréntiæ afféctu ampléctar in sanctíssimo altáris Sacraménto, quo mérear eúmdem posthac ætérnum compléctí in cœlis. Amen.

Ad Sanctum vel Sanctam cujus eo die Festum celebretur

O Sancte, vel Sancta N. ecce ego miser peccátor de tuis méritis confisus, óffero nunc sacratíssimum Sacraméntum Córporis et Sánguinis Dómini nostri J. C. pro tuo honóre et glória: precor te humíliter et devóte, ut pro me hódie intercédere dignéris, ut tantum sacrifícium digne et acceptabíliter offérre váleam, et eum tecum et cum ómnibus eléctis ejus æternáliter laudáre, et cum eo semper regnáre váleam. Amen.

GRATIARUM ACTIO post Missam.

Ant. Trium puerórum. In Dupl. dupl. Cant. Benedícite, 19. Ps. Laudáte Dñm, ib. Ant. Trium puerórum cantémus hymnum, quem cantábant sancti in camíno ignis benedicéntes Dómino.

Kyrie eléison, Christe eléison, Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Confiteántur tibi, Dñe, ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. ℣. Non nobis, Dñe, non nobis ℟. Sed nómini tuo da glóriam. ℣. Dñe, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Deus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium, concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Actiones nostras, quæsumus, Dñe, aspirándo præveni, et adjuvándo prosèquere, ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Da nobis, quæsumus, Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum ℟. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Gratias tibi ago, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore et Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam: sit mihi armatúra fidei, et scutum bonæ voluntátis: sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ ac libídinis exterminátio, charitátis et patiéntiæ, humilitátis et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio, contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium quam invisibílium firma defénsio, mótuum meórum tam carnálium quam spirituálium perfécta quietátio, in te uno ac vero Deo firma adhæsio, atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satíetas plena, gáudium sempitérnum jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eúmdem.

Oratio dicenda post Missam.

Omnipotens sempitérne Deus, conservátor animárum, mundíque Redémptor, me fámulum tuum ante majestátem tuam prostrátum

benigníssime réspice; et sacrifícium quod in honórem nóminis tui, pro salúte fidélium tam vivórum quam étiam defunctórum, et pro peccátis et offensiónibus meis óbtuli, piíssime réspice, iram tuam a me rémove, grátiam et misericórdiam mihi concéde, jánuam paradísi mihi pande, ab ómnibus malís me poténter éripe, et quidquid próprio commísi reátu, cleménter indúlge. Sic in hoc sæculo in præcéptis tuis fac me perseveráre ut dignus electórum gregi copulári effíciar, te præstánte, Deus meus, cujus nomen benedíctum, honor, atque regnum pérmanet in sæcula sæculórum. Amen.

Oratio ad B. Mariam V.

O Sereníssima et ínclyta mater Dómini nostri Jesu Christi Virgo María, regína mundi, quæ eúmdem Creatórem ómnium creaturárum tuo sanctíssimo útero fuísti digna portáre, cujus idem sacratíssimum Corpus et Sánguinem sumpsi, ad ipsum pro me mísero peccatóre intercédere dignéris, ut quidquid in hoc ineffábili Sacraménto ignoránter, negligénter, irreverénter, et accidentáliter omísi, tuis précibus sanctíssimis mihi indulgére dignétur. Qui vivit.

Oratio ante, vel post Missam

Pater cæléstis, clementíssime Dómine, Pater misericordiárum, súscipe hódie per manus servi tui hoc Sacrosánctum sacrifícium, verum corpus, et sánguinem unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, in satisfactiónem, et remissiónem ómnium peccatórum meórum, in salútem, et fortitúdinem ánimæ meæ, et totíus domus meæ, et ómnium illórum, quibus áliqua obligatióne téneor; et ómnium Dominórum, Prælatórum, Prædicatórum, Sacerdótum, et Religiosórum Cathólicæ fidei, ut eis grátiam Spíritus Sancti impertíri dignéris ad salútem animárum suárum, et régimen totius pópuli Christiáni; et ómnium peccatórum hujus mundi, ut eos convértas, et ducas ad viam salútis; in consolatiónem ómnium tribulatórum, ut eis adjutórium, et veram patiéntiam tríbuas; in refrigérium et liberatiónem ómnium animárum existéntium in Purgatório, et máxime illárum, quæ auxílium a me jure expéctant; et ad illuminatiónem, et conversiónem ómnium géntium Infidélium, et Hæreticórum, et Schismaticórum, ut cognóscant, et ament te summam veritátem Patrem omnipoténtem, qui cum Filio, et Spíritu sancto es laudábilis Deus, benedíctus in sæcula sæculórum. Amen.

BENEDICTIONES VARIÆ

PRO CRUCE
Si fuerint plures mutetur numerus.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum, et terram.
℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Orémus.

Rogamus te, Dómine, sancte Pater omnípotens ætérne Deus, ut dignéris bene ✠ dícere hoc signum crucis tuæ, ut sit remédium salutáre géneri humáno, sit solíditas fidei, proféctus bonórum óperum, redémptio animárum, sit solámen et protéctio, ac tutéla contra sæva jácula inimicórum. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Oratio.

Bene ✠ dic, Dómine Jesu Christe, hanc crucem tuam per quam eripuísti mundum a potéstate dæmonum, et superásti passióne tua suggestórem peccáti, qui gaudébat in prævaricatióne primi hóminis, per ligni vétiti sumptiónem. **hic aspergat quâ benedicta,** sanctificétur hoc signum Crucis in nómine Patris ✠, et Filii ✠ et Spíritus Sancti ✠ ut orántes, inclinantésque se propter Dóminum ante istam Crucem invéniant córporis et ánimæ sanitátem. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

PRO IMAGINE VEL NUMISMATE

℣. Adjutórium **et reliqua ut supra.** Orémus.

Omnipotens sempitérne Deus, qui Sanctórum tuórum imágines pingi, sive effigies sculpi non réprobas, ut quóties illas corpóreis óculis intuémur, eórum actus et sanctitátem ad imitándum memóriæ óculis meditémur; hanc quæsumus imáginem (**seu** sculptúram) in honórem et memóriam Unigéniti Filii tui Dñi nostri Jesu Christi, (**vel** Beatíssimæ Vírginis Maríæ Matris Dómini nostri Jesu Christi, **vel** beáti N. Apóstoli tui, **vel** Mártyris **vel** Confessóris, **aut** Pontíficis, **aut** Vírginis) adaptátam bene ✠ dícere et sancti ✠ ficáre dignéris et præsta, ut quicúmque córam illa Unigénitum Filium tuum, (**vel** Beátissimam Vírginem Maríam, **vel** gloriósum Apóstolum N., **vel** Mártyrem, **vel** Pontíficem, **vel** Confessórem, **vel** gloriósam Vírginem,) supplíciter cólere et honoráre studúerit, illius méritis et obténtu a te grátiam in præsénti, et ætérnam gló-

riam obtíneat in futúrum. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

FORMULA

Ad impertiendam indulgentiam plenariam in articulo mortis.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta fámuli tui (vel ancíllæ tuæ) neque vindíctam sumas de peccátis ejus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, etc. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Salvum fac servum tuum (vel ancíllam tuam.) ℟. Deus meus sperántem in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Clementissime Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vís períre in te credéntem, atque sperántem, secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, réspice propítius fámulum tuum N. (vel fámulam tuam) quem (vel quam) tibi vera fides, et spes christiána comméndant. Vísita eum, (vel eam,) in salutári tuo, et per Unigéniti tui passiónem, et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem, et véniam cleménter indúlge: ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propítiátum invéniat, et in sánguine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula ablúta transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

Tum dicto ab uno ex clericis astantibus: Confiteor, etc. Sacerdos dicat: Misereátur, etc. Deinde

Dominus noster Jesus Christus Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi, atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti: et ego facultáte mihi ab apostólica sede tribúta, indulgéntiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo, In nómine Patris, ✠ et Fílii, et Spíritus sancti.

Per sacrosáncta humánæ reparatiónis mystéria remíttat tibi omnípotens Deus omnes præséntis, et futúræ vitæ pœnas, paradísi portas apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater ✠, et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit morti proximus, ut neque confessionis generalis, neque precum tempus suppetat, statim

ei benedictionem impertiatur, dicens: Dñs noster etc. Et si mors proxime urgeat, dicat: Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo in nómine Patris ✠, et Filii, et Spíritus sancti, Amen.

BENEDICTIO
Scapularis Imm. Conc. B.M.V.

℣. Adjutórium sup. Orémus.

DOMINE Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitátis indúcere dignátus es, tuæ largitátis cleméntiam humiliter implorámus, ut hoc genus vestiménti, quod in honórem, et memóriam Conceptiónis Immaculátæ B. M. V. nec non, ut illo indútus (vel indúta) exóret in hóminum pravórum morum reformatiónem, institútum fuit, benedícere dignéris, ut hic fámulus tuus, qui eo indútus (vel fámula tua quæ eo indúta) fúerit; eádem B. M. V. intercedénte, te quoque indúere mereátur. Qui vivis.

Postea Sacerdos, asperso Scapulare aqua benedicta, imponit recipienti, dicens.

ACCIPE frater, (vel soror) scapuláre, B. M. V. Immaculátæ, ut, ea intercedénte, véterem hóminem exútus (vel exúta), et ab omni inquinaménto mundátus, (vel mundáta) ipsum pérferas sine mácula, et ad vitam pervénias sempitérnam. Amen.

ET ego ex facultáte mihi trádita recípio te in participatiónem bonórum spirituálium, quæ in Congregatióne Clericórum Regulárium grátia Dei fiunt, et quæ per S. Sedis Apostólicæ privilégium concéssa sunt, in nómine Patris ✠, et Filii, et Spíritus Sancti. Amen.

Postea dicatur trina vice, flexis genibus: Lodato e venerato sia ogni momento il SS. Sacramento; e benedetta sempre sia la Purità, e l'Immacolata Concezione della B. Vergine Maria.

BENEDICTIO
Scapularis B. M. V. de Monte Carmelo

℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam. ℟. Et salutáre tuum da nobis. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

CAPUT ómnium fidélium Deus, et humáni géneris Salvátor, hunc hábitum, quem propter tuum, tuæque Genitrícis Vírginis Mariæ de Monte Carmélo amórem atque devotiónem servus tuus est delatúrus (vel ancílla tua est delatúra), déxtera tua sanctífica ✠ et hoc, quod per illud mystice datur intélligi, tua semper custódia córpore et ánima serviátur, et ad remuneratiónem perpétuam cum sanctis ómnibus felicis-

sime perducátur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. Amen.

Deinde aspergat Aquam Benedictam super habitum, et postea ipsum imponat personæ recipienti dicens.

Accipe, vir devóte (vel múlier devóta), hunc hábitum benedíctum precans SS. Vírginem, ut ejus méritis illum pérferas sine mácula, et te ab omni adversitáte defén-dat, atque ad vitam perdúcat ætérnam. Amen.

Deinde dicat. Ego ex potestáte mihi trádita et concéssa suscípio ac recípio te ad participatiónem ómnium orationum, disciplinárum, precum, suffragiórum, elemosynárum, jejuniórum, vigiliárum, Missárum, Horárum Canonicárum, ac cæterórum bonórum spirituálium, quæ passim die, nócteque, cooperánte misericórdia Jesu Christi, a Religiósis Carmelitáni Ordinis peragúntur.

In nómine Patris, ✠ et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Bene✠dicat te Cónditor cœli, et terræ Deus omnípotens, qui te elígere dignátus est ad Beátæ Vírginis Maríæ de Monte Carmélo Societátem et Confraternitátem: quam precámur, ut in hora óbitus tui cónterat caput serpéntis, qui tibi est adversárius, et tandem tamquam viátor palmam, et corónam sempitérnam hæreditátis consequáris. Per Christum Dòm nostrum. Amen.

Aspergatur recipiens aqua benedicta.

BENEDICTIO
Scapularis B.M.V. Sept. Dol.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

Dómine Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, obsecrámus imménsam largitátis tuæ abundántiam, ut hoc genus vestimentórum, quod Sancti Patres ad innocéntiæ, humilitatísque indícium in memóriam septem dolórum B. Vírginis Maríæ nos ferre sanxérunt, ita bene✠dícere dignéris, ut qui illo fúerit indútus (vel quæ illo fúerit indúta) córpore páriter, ac ánima induat te Salvatorem nostrum. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. Amen.

Postea Sacerdos, asperso Scapulare aqua benedicta illud imponat, dicens.

Accipe, charissime frater, (vel soror) hábitum B.M. Vírginis, singuláre signum servórum suórum in memóriam septem dolórum, quos Ipsa in vita et morte Unigéniti Fílii sui sustinuit, ut ita indútus (vel indúta) sub ejus patrocínio perpétuo vivas.

Benedictio Dei omnipoténtis Patris ✠, et Fílii, et Spíritus Sancti descéndat super te et máneat semper. Pássio Dómini nostri Jesu Chri-

sti, et Compássio B. M. Vírginis sit in corde et córpore nostro. Amen.

BENEDICTIO

Pro Coronis, vel Rosariis quinque, decem vel quindecim decadum.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

Omnipotens, et miséricors Deus, qui propter exímiam charitátem tuam, qua dilexisti nos, Fílium tuum Unigénitum Dñm nostrum Jesum Christum de cœlis in terram descéndere, et de Beatíssimæ Vírginis Maríæ Dóminæ nostræ útero sacratíssimo, Angelo nunciánte, carnem suscípere, crucémque, ac mortem subire, et tértia die glorióse a mórtuis resúrgere voluísti, ut nos erípe-res de potestáte diáboli; obsecrámus imménsam cleméntiam tuam, ut hæc signa Rosárii in honórem et laudem ejúsdem Genitrícis Fílii tui ab Ecclésia tua fidéli dicáta, bene ✠ dicas, et sanctífices, eísque tantam Spíritus Sancti infúndas virtútem, ut quicúmque horum quólibet secum portáverit, atque in domo sua reverénter habúerit, et in eis ad te, secúndum ejúsdem sanctæ Societátis institúta, divína contemplándo Mystéria devóte oráverit, sálubri et perseveránti devotióne abúndet, sitque consors et párticeps ómnium gratiárum, privilegiórum, et indulgentiárum, quæ eídem Societáti per Sanctam Sedem Apostólicam concéssa fuérunt, ab omni hoste visíbili, et invisíbili semper, ac ubique in hoc sæculo liberétur, et in éxitu suo ab ipsa Beatíssima Vírgine María Dei Genitríce tibi plenus bonis opéribus præsentári mereátur. Per eúmdem Christum.

BENEDICTIO

Pro Coronis septem decadum.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

Omnipotens, et miséricors Deus, qui propter nímiam charitátem tuam, qua dilexísti nos, Fílium tuum Unigénitum Dóminum nostrum Jesum Christum pro redemptióne nostra de cœlis ad terram descéndere, carnem suscípere, et crucis torméntum subire voluísti: obsécramus imménsam cleméntiam tuam, ut hanc corónam in memóriam septem dolórum Genitrícis Fílii tui ab Ecclésia tua fidéli dicátam bene ✠ dicas, et ei tantam Spíritus sancti virtútem infúndas; ut quicúmque eam recitáverit, et secum portáverit, atque in domo sua reverénter tenúerit, ab omni hoste visíbili, et invisíbili semper, et ubique in hoc sæculo liberétur, et in éxitu suo a Beatíssima Vírgine María tibi bonis opéribus coronátus præsentári mereátur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

INDEX ALPHABETICUS.

PSALMORUM INDEX.

CANTICORUM INDEX.

LICENTIA ET APPROBATIO ORDINARII

Nihil obstat

HIERONYMUS ab ALEXANDRO

CENSOR THEOLOGUS

Imprimatur

Neap. xiii. Kal. Feb. An. MDCCCLIV

Pro Deputato

LEOPOLDUS RUGGIERO

A SECRETIS

